

Kaupunginvaltuusto

KOKOUSAIKA 09.12.2024 klo 18:00

KOKOUSAIKKA Valtuustosali

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Läsnäolijat	1
132 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
133 § Pöytäkirjan tarkastajat	4
134 § Käsittelyjärjestys	5
135 § Hallintosäännön päivittäminen	6
- Hallintosääntö, 1.1.25 voimaantulevaksi ehdotettu versio	8
- voimassa oleva hallintosääntö, muutosehdotuksilla merkittynä	74
136 § ICT-leasingrahoitus takaussitoumus KS-Tieto Oy/OP Yrityspankki Oy	139
- Rating Alfa	143
- Takausedot	150
137 § Sidonnaisuusilmoitusten tilanne	152
138 § Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen hyväksyminen	153
- Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021-2030 päivityksen luonnos (muokattu lausuntojen jälkeen)	155
- Ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen valmistelu ja taustatiedot (muokattu lausuntojen jälkeen)	211
- Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman edelliseen versioon (muokattu lausuntojen jälkeen)	241
139 § Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025-2030	297
- Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030	300
- Vammaisneuvoston lausunto liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä	372
- Ikäihmisten neuvoston lausunto: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys	373
- Nuorisovaltuuston lausunto Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitykseen	374
140 § Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön toimintamalli	377
- Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli	381
141 § Vuoden 2024 turvallisuuskyselyn tulokset	407
- Turvallisuuskyselyn 2024 tulokset	409
142 § Vastaus valtuustoaloitteeseen torin ja muiden yleisten alueiden järjestyssääntöjen muuttamiseksi	437
- Olli Kekkosen aloite torin ja muiden yleisten alueiden järjestyssääntöjen muuttamiseksi	439
143 § Vastaus valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä	440
- Kartta	443
- Valtuustoaloite parkkiruuduista Vuorelankulman edessä	444
- Äänestysluettelo kv 27.5.2024 § 70	446
144 § Vastaus valtuustoaloitteeseen: Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa	449
- Valtuustoaloite 27.5.2024: Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa	453

Kaupunginvaltuusto

KOKOUSAIKA 09.12.2024 klo 18:00

KOKOUSAIKKA Valtuustosali

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

145 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen hyödyntämisestä Kotkan kaupungissa	454
- Valtuustoaloite ja avoin lähdekoodi v.9	458
146 § Valtuustoaloite, Hurukselan Hirvenjoen ponttonisillan kunnostaminen tai uuden rakentaminen	466
- Valtuustoaloite Hirvenjoen silta kv 9.12.2024	467
- Kartat	469
147 § Valtuustoaloite, Pyötin-Sunila-Popinniemi alueelle teollista historiaa kunnioittava ulkoilureitti	471
- Valtuustoaloite Pyötin - Sunila alueelle teollista historiaa kunnioittava ulkoilureitti	472
148 § Valtuustoaloite, Kotkan ruusun muistomerkin sijoittaminen Kantasataman alueelle	474
- Valtuustoaloite Kotkan ruusun muistomerkin sijoittaminen Kantasataman alueelle	475
Valitusosoitus	476

KOKOUSAIKA	Maanantai 9.12.2024 klo 18.00–19.37
KOKOUSAIKKA	Valtuustosali

OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	Lopperi Jukka Kekkonen Olli Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa Almgren Mikko Bardy Johan Brask Nina Brofors Riina Bruce Marianne Eerola Lauri Elo Jari Flink Tero Griinari Leena Harkko Mia Hasu Johanna Herranen Henri Holmberg Mia Hurtta Pia Hyyryläinen Antti Hyytiäinen Alisa Iivonen Tommi Jäntti Carina Järvikangas Noora Klami Arttu-Petteri Klemola Riitta Marttila Olli Mielonen Joona Montonen Tiina Nikkinen Mika Paatero Katri Paatero Sirpa Pekkola Petri Pirttilä Päivi Posti Pekka Pounds Michael Rauhala Jouko Ristiniemi Sami Sibakoff Samuli Soares Kim Suomi Minna Tiusanen Kari Tujula Pirjo Tuomela Milla Virtanen Sami	I varapuheenjohtaja, puheenjohtaja II varapuheenjohtaja III varapuheenjohtaja valtuutettu poistui klo 19.25, § 142

	Kirjavainen Sami Blomberg Susanna Koski Matti Dufva Kimmo Niinen Kari Sorsa Saku Leijamaa Päivi Piipponen-Pekkola Seija	varavaltuutettu
Muut osallistujat	Vuorela Jarkko Sirviö Esa Lönnfors Kristina Hannonen Markku Koskimies Sanna Makkonen Kari	kaupunginhallituksen jäsen kaupunginjohtaja kansliapäällikkö kaupunkisuunnittelujohtaja hallintojohtaja yhteyspäällikkö
Poissa	Hirvonen Pasi van der Steen Ilari Brunila Olli-Pekka Eerola Juho Heikkilä Anne Paananen Jani Hohti Sami Hodju Juhani Saikkonen Sanna Mänttari Pietu Räihä Tia Kurki Anni	puheenjohtaja valtuutettu kaupunginhallituksen jäsen talousjohtaja nuorisovaltuuston edustaja
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja	Sihteeri
	Jukka Lopperi	Kristina Lönnfors
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Todetaan	Pykälät
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kotkassa 16.12.2024	
Pöytäkirjan tarkastajat	Noora Järvikangas	Riitta Klemola
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ	Yleisessä tietoverkossa www.kotka.fi/esityslistat 17.12.2024	
	Kansliapäällikkö	Kristina Lönnfors

132 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus: Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

133 § Pöytäkirjan tarkastajat

Ehdotus: Vuorossa ovat valtuutetut Noora Järvikangas ja Riitta Klemola.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Noora Järvikangas ja Riitta Klemola.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

134 § Käsittelyjärjestys

Ehdotus: Hyväksytään listan mukaisena.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/4135/00.01.01.00/2024

135 § Hallintosäännön päivittäminen

Kh 25.11.2024 § 359

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Esittelyteksti: Rakentamislaki (751/2023) tulee voimaan 1.1.2025. Samalla maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu alueidenkäyttölainsiksi. Uusi lainsäädäntö vaatii kaupunkirakennelautakunnan ja ympäristölautakunnan toimivaltaa koskevien määräysten päivittämistä.

Vuoden 2025 alusta kaupunki vastaa yhteistoimintasopimukseen perustuen työvoimapalveluiden tuottamisesta Etelä-Kymenlaakson alueen kunnille. Työvoimaviranomaisen tehtäviä hoitamaan on hyvinvointilautakunnan alle asetettu työvoimapalveluiden jaosto. Työvoimapalveluiden jaoston lisäksi on tarpeen asettaa hyvinvointilautakunnalle työvoimapalveluiden yksilöjaosto.

Lisäksi hallintosäännön päivityksen yhteydessä tarkennetaan joitakin kirjauksia sekä korjataan muuttuneita nimikkeitä.

Päivitetty hallintosääntö ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2025.

Liitteet: Hallintosääntö; luonnos 1.1.2025 voimaan tulevaksi hallintosäännöksi
Voimassa oleva hallintosääntö, johon kirjattu näkyviin ehdotetut muutokset

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen päivitetyn hallintosäännön. Päivitetty hallintosääntö astuu voimaan 1.1.2025.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen, 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala, 2. varapuheenjohtaja Jani Paananen, kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Jukka Lopperi sekä kaupunginhallituksen jäsen Anne Heikkilä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 135

Liitteet: Hallintosääntö; luonnos 1.1.2025 voimaan tulevaksi hallintosäännöksi
Voimassa oleva hallintosääntö, johon kirjattu näkyviin ehdotetut muutokset

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteen mukaisen päivitetyn hallintosäännön. Päivitetty hallintosääntö astuu voimaan 1.1.2025.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Toimeenpano: Ote: Vastuualueet ja toimintayksiköt
Kirjaamo / Säädosluettelo

Valitusosoitus

Kotkan kaupungin

S Ä Ä D Ö S K O K O E L M A

2024

Nro 1

KOTKAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2024 (tulee voimaan 1.1.2025)

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

I OSA

HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 luku

KAUPUNGIN JOHTAMINEN

8

1 §	Hallintosäännön soveltaminen	8
2 §	Kotkan kaupungin johtamisjärjestelmä	8
3 §	Esittely kaupunginhallituksessa	8
4 §	Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	9
5 §	Kaupunginhallituksen jäsenen tehtävät	9
6 §	Valtuuston puheenjohtajan tehtävät	9
7 §	Kaupungin viestintä	9

2 luku

TOIMIELINORGANISAATIO

10

1 §	Kaupunginvaltuusto	10
2 §	Kaupunginhallitus ja omistajaohjausjaosto	10
3 §	Tarkastuslautakunta	10
4 §	Lautakunnat	10
5 §	Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteinen ympäristölautakunta	11
6 §	Elinvoimavaliokunta	11
7 §	Vaalitoimielimet	12
8 §	Vaikuttamistoimielimet	12
9 §	Toimikunnat	12

3 luku

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

12

1 §	Kaupunginjohtaja	12
2 §	Konsernipalvelualue	12
3 §	Erityiset esihenkilöjärjestelyt	13
4 §	Konsernipalvelualueen organisaatio ja tehtävät	13
5 §	Kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa olevat vastuualueet ja toimintayksiköt	14
6 §	Vastuualueen ja toimintayksikön johtaja	15
7 §	Palveluyksikön päällikkö	15

4 luku

KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA

16

1 §	Konsernijohto	16
2 §	Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako	16
3 §	Sopimusten hallinta	16

5 luku

TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

17

1 §	Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivallan jako	17
2 §	Toimielinten yleiset tehtävät ja toimivallan jako	19
3 §	Toimielinten erityiset tehtävät ja toimivalta	20
4 §	Toimivallan edelleen siirtäminen	25
5 §	Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta ja tutkimusluvan myöntämisestä	25
6 §	Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi	25
7 §	Kaupunginhallituksen otto-oikeuden rajoitus	26
8 §	Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi	26

9 §	Lautakunnan otto-oikeuden rajoitus	26
10 §	Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	26
11 §	Asiat, joita ei ilmoiteta otto-oikeusmenettelyyn	26

6 luku

TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA 27

1 §	Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi	27
2 §	Päätösvallan käyttöön ottaminen määrääjäksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa	27
3 §	Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	27
4 §	Toimielimen koolle kutsuminen normaalista poikkeavasti	27

7 luku

VIRANHALTIJOIDEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA 28

1 §	Johtavien viranhaltijoiden yleiset tehtävät	28
2 §	Kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön yleiset tehtävät	28
3 §	Kaupunginjohtajan erityiset tehtävät ja toimivalta	28
4 §	Kansliapäällikön tehtävät ja toimivalta	29
5 §	Pysäköinnintarkastajien tehtävät ja toimivalta	29

8 luku

TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA 29

1 §	Kaupunginhallituksen yleistöimivalta henkilöstöasioissa	29
2 §	Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virka- ja tehtävänimikkeen muuttaminen	29
3 §	Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	29
4 §	Kelpoisuusvaatimukset	30
5 §	Viran tai virkasuhteen haettavaksi julistaminen	30
6 §	Palvelussuhteeseen ottaminen	30
7 §	Virkaan ottaminen palvelussuhdetta koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi	30
8 §	Palkkaus	31
9 §	Koeaika	31
10 §	Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	31
11 §	Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen viran vastaanottamista	31
12 §	Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat	31
13 §	Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaudet	32
14 §	Sijaisen määrääminen	32
15 §	Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	32
16 §	Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	32
17 §	Sivutoimet	32
18 §	Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	33
19 §	Virantoimituksesta pidättäminen	33
20 §	Palvelussuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi	33
21 §	Lomauttaminen	33
22 §	Palvelussuhteen päättyminen	33
23 §	Menetettyjen ansioiden korvaaminen	34
24 §	Palkan takaisin periminen	34
25 §	Muu henkilöstöasioita koskeva ratkaisuvalta	34
26 §	Ulkomaille suuntautuvat virka- ja koulutusmatkat	34
27 §	Kansliapäällikön erityinen ratkaisuvalta henkilöstöä koskevissa asioissa	34
28 §	Toimivallan edelleen siirtäminen	35

9 luku

TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN	35
1 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät	35
2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	35
3 § Asiakirjahallintoa ja arkistotointoa johtavan viranhaltijan tehtävät	35
4 § Lautakunnan asiakirjahallinnon tehtävät	36

II OSA**TALOUS JA VALVONTA****10 luku**

TALOUDENHOITO	37
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	37
2 § Talousarvion täytäntöönpano	37
3 § Toiminnan ja talouden seuranta	37
4 § Talousarvion sitovuus	37
5 § Talousarvion muutokset	37
6 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	38
7 § Varastot	38
8 § Hankintavaltuudet	38
9 § Yhteishankinnat	38
10 § Laskujen hyväksyjät	38
11 § Rahatoimen hoitaminen	39
12 § Maksuista päättäminen	39
13 § Asiakirjojen ja tiedon antamisesta perittävät maksut	39

11 luku

ULKOINEN VALVONTA	39
1 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta	39
2 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	40
3 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi	40
4 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	40
5 § Tilintarkastusyhteisön valinta	40
6 § Tilintarkastajan tehtävät	41
7 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	41
8 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	41

12 luku

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	41
1 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	41
2 § Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	41
3 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	42
4 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	42

III OSA**VALTUUSTO****13 luku**

VALTUUSTON TOIMINTA	43
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	43
2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	43
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	43
4 § Istumajärjestys	43

14 luku**VALTUUSTON KOKOUKSET****44**

1 §	Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	44
2 §	Valtuuston tiedonantokokous	44
3 §	Kokouskutsu	44
4 §	Esityslista	44
5 §	Sähköinen kokouskutsu	45
6 §	Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	45
7 §	Jatkokokous	45
8 §	Varavaltuutetun kutsuminen	45
9 §	Läsnäolo kokouksessa	45
10 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	46
11 §	Kokouksen johtaminen	46
12 §	Puheenjohto luovuttaminen varapuheenjohtajalle	46
13 §	Tilapäinen puheenjohtaja	46
14 §	Esteellisyys	46
15 §	Asioiden käsittelyjärjestys	47
16 §	Puheenvuorot	47
17 §	Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	48
18 §	Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	48
19 §	Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	48
20 §	Äänestykseen otettavat ehdotukset	48
21 §	Äänestystapa ja äänestysjärjestys	48
22 §	Äänestyksen tuloksen toteaminen	46
23 §	Toivomusponsi	49
24 §	Valtuustotoivomus	49
25 §	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	49
26 §	Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille	49

15 luku**ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI****50**

1 §	Vaaleja koskevat yleiset määräykset	50
2 §	Enemmistövaali	50
3 §	Valtuuston vaalilautakunta	50
4 §	Ehdokaslistojen laatiminen	50
5 §	Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	51
6 §	Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	51
7 §	Ehdokaslistojen yhdistelmä	51
8 §	Suhteellisen vaalin toimittaminen	51
9 §	Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen	51

16 luku**VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS****52**

1 §	Valtuutettujen aloitteet	52
2 §	Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	52
3 §	Tiedonantokokous ja kyselytunti	53
4 §	Lähetekeskustelu	53
5 §	Tilapäisen valiokunnan asettaminen	53

IV OSA

PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 luku

KOKOUSMENETTELY	54
1 § Määräysten soveltaminen	54
2 § Toimielimen päätöksentekotavat	54
3 § Sähköinen kokous	54
4 § Sähköinen päätöksentekomenettely	54
5 § Kokousaika ja -paikka	54
6 § Kokouskutsu	55
7 § Sähköinen kokouskutsu	55
8 § Esityslistan ja sen liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	55
9 § Jatkokokous	56
10 § Varajäsenen kutsuminen	56
11 § Läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa	56
12 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä	57
13 § Kokouksen julkisuus	57
14 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	57
15 § Tilapäinen puheenjohtaja	57
16 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	57
17 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	58
18 § Esittelijät	58
19 § Esittely	58
20 § Esteellisyys	59
21 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	59
22 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	59
23 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	59
24 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	59
25 § Äänestys ja vaali	59
26 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	60
27 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle	61

18 luku

MUUT MÄÄRÄYKSET	61
1 § Aloiteoikeus	61
2 § Aloitteen käsittely	61
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	62
4 § Asiakirjojen allekirjoittaminen	62
5 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	62
6 § Sähköinen allekirjoitus	62

19 luku

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET	63
1 § Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet	63
2 § Kokous- ja vuosipalkkiot	63
3 § Ansionmenetyksen korvaaminen	63
4 § Lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen	63
5 § Avustajan käyttämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen	63
6 § Korvauksen perusteeseen tai määrään liittyvät epäselvyydet	64

20 luku**VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTELU****64**

1 §	Luvun säännösten soveltaminen	64
2 §	Vakavat häiriötilanteet ja poikkeusolot	64
3 §	Valmius- ja pelastussuunnitelmat	64
4 §	Hallintosäännön toimivuus vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	65
5 §	Eriyistoimivallan käyttöön ottaminen	65
6 §	Luottamushenkilöorganisaatio	65
7 §	Vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikainen valmiusjohtoryhmä	65
8 §	Muut vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaiset johtoryhmät ja työryhmät	66
9 §	Viestintä	66

HALLINTOSÄÄNTÖ

I OSA

HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 luku

KAUPUNGIN JOHTAMINEN

1 §

Hallintosäännön soveltaminen

Kotkan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 §

Kotkan kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Kotkan kaupungissa ylintä päätösvaltaa käyttää kuntalaisten vaaleilla valitsema kaupunginvaltuusto. Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa hyvinvointialueen kanssa käytävistä tehtävien hoitamiseen liittyvää yhteistyötä, tavoitteita ja työnjakoa koskevista neuvotteluista.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi toimia päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä, jos kaupunginhallitus niin päättää. Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi niin ikään toimia päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä, mikäli kaupunginvaltuusto niin päättää. Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada virka- tai työvapaata työstään päätoimisen tai osa-aikaisen luottamustoimen ajaksi säädetään kuntalain 80 §:ssä.

3 §

Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 §**Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät**

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kaupunkistrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä sen valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. toimii kaupunginjohtajan esihenkilönä ja vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut;
4. hyväksyy kaupunginjohtajan matkalaskut ja muut kulut sekä kaupunginjohtajalle maksettavat korvaukset;
5. seuraa lautakuntien ja niiden jaostojen, toimikuntien, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä ryhtyy tarvittaessa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi;
6. suorittaa muut kaupunginhallituksen mahdollisesti määräämät tehtävät.

5 §**Kaupunginhallituksen jäsenen tehtävät**

Kaupunginhallituksen jäsenen tulee erityisesti seurata sen toimielimen toimintaa, johon kaupunginhallitus on hänet nimennyt edustajakseen. Hänen tulee tarvittaessa antaa kaupunginhallitukselle tietoja lautakunnan toimialaan kuuluvista asioista. Toimielimeen nimetyn kaupunginhallituksen jäsenen on seurattava toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätöksiä.

6 §**Valtuuston puheenjohtajan tehtävät**

Valtuuston puheenjohtajan tehtävänä on edistää valtuustotyöskentelyn vastuullisuutta ja tuloksellisuutta yhdessä valtuustoryhmien puheenjohtajien kanssa.

7 §**Kaupungin viestintä**

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja kaupungin toiminnasta tiedottamista. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.

Toimielimet luovat omalla tehtäväalueellaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, valiokunta ja kaupunginjohtaja sekä johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestintä on avointa, ajankohtaista, aktiivista, oma-aloitteista ja tasa-puolista. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet.

2 luku TOIMIELINORGANISAATIO

1 § Kaupunginvaltuusto

Valtuustossa on 51 valtuutettua ja kuntalain mukainen määrä varavaltuutettuja. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat 12 luvun 1 §:ssä.

2 § Kaupunginhallitus ja omistajaohjausjaosto

Kaupunginhallituksessa on 13 jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Valtuusto valitsee kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet. Kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä valtuusto valitsee puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Kaupunginhallituksessa on **omistajaohjausjaosto**. Omistajaohjausjaostoon kuuluu kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kuusi (6) muuta kaupunginhallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Kaupunginhallitus valitsee omistajaohjausjaoston jäsenille varajäsenet kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä tai varajäsenistä. Omistajaohjausjaoston puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kaupunginhallitus valitsee jäseniksi valituista yhden tai useamman varapuheenjohtajan sekä päättää jaoston toimikauden.

3 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on kahdeksan (8) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

4 § Lautakunnat

Kaupunkirakennelautakunnassa on 13 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunkirakennelautakunnalla on **joukkoliikennejaosto**, joka toimii kuntalain 49 §:n tarkoittamana Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään kunnan alueen liikennepalvelulain mukaisena seudullisena viranomaisena ja hoitaa yhteistoiminta-alueensa henkilöliikenteeseen liittyvät tehtävät. Kaupunkirakennelautakunta valitsee joukkoliikennejaostoon toimikautekseen seitsemän (7) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Jaoston jäsenistä neljä nimetään Kotkan kaupungin kaupunkirakennelautakunnan varsinaisista jäsenistä tai varajäsenistä. Haminan kaupunki nimeää kaksi varsinaista jäsentä varajäsenineen ja Pyhtään kunta nimeää yhden jäsenen varajäsenineen. Kaupunkirakennelautakunta nimeää jaoston puheenjohtajaksi Kotkan kaupungin nimeämän jäsenen ja varapuheenjohtajaksi Haminan kaupungin nimeämän jäsenen.

Hyvinvointilautakunnassa on 13 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

Hyvinvointilautakunnalla on työvoimapalveluiden jaosto, joka toimii kuntalain 49 §:n tarkoittamana Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kuntien työvoimapalvelulain mukaisena työvoimaviranomaisena ja hoitaa yhteistoiminta-alueensa työvoimaviranomaisen tehtävät. Hyvinvointilautakunta valitsee työvoimajaostoon toimikautekseen yksitoista (11) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Jaoston jäsenistä kuusi nimetään Kotkan kaupungin hyvinvointilautakunnan varsinaisista jäsenistä

tai varajäsenistä. Haminan kaupunki nimeää kaksi varsinaista jäsentä varajäsenineen, Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kunnat kukin nimeävät yhden jäsenen varajäsenineen. Hyvinvointilautakunta nimeää jaoston puheenjohtajaksi Kotkan kaupungin nimeämän jäsenen ja varapuheenjohtajaksi Haminan kaupungin nimeämän jäsenen.

Hyvinvointilautakunnalla on hyvinvoinnin yksilöjaosto ja työvoimapalveluiden yksilöjaosto, jotka käsittelevät yksilöä koskevat asiat.

- Hyvinvoinnin yksilöjaostoon kuuluvat lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme (3) muuta lautakunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä tai varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtaja toimii yksilöjaoston puheenjohtajana ja lautakunnan varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana. Jaoston jäsenille on valittava henkilökohtaiset varajäsenet.
- Työvoimapalveluiden yksilöjaostoon kuuluvat työvoimapalveluiden jaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme (3) muuta työvoimapalveluiden jaoston jäsentä tai varajäsentä, joista vähintään 1 tulee olla Pyhtään, Miehikkälän tai Virolahden kunnan nimeämä. Työvoimapalveluiden jaoston puheenjohtaja toimii yksilöjaoston puheenjohtajana ja työvoimapalveluiden jaoston varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana. Jaoston jäsenille on valittava henkilökohtaiset varajäsenet.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa on 13 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalla on kasvatuksen ja koulutuksen **yksilöjaosto**, joka käsittelee yksilöä koskevat asiat.

Kasvatuksen ja koulutuksen yksilöjaostoon kuuluvat lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme (3) muuta lautakunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä tai varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtaja toimii yksilöjaoston puheenjohtajana ja lautakunnan varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana. Jaoston jäsenille on valittava henkilökohtaiset varajäsenet.

Valtuusto valitsee kunkin lautakunnan jäsenistä lautakunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

5 §

Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteinen ympäristölautakunta

Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteisessä ympäristölautakunnassa on 9 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen. Ympäristölautakunta toimii kuntalain 49 §:n tarkoittamana Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteisenä toimielimenä kuntien yhteistoimintasopimuksen mukaisissa asioissa. Kotkan kaupunginvaltuusto valitsee 7 jäsentä varajäsenineen ja Pyhtään kunta kaksi (2) jäsentä varajäsenineen.

Valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan Kotkan kaupungin nimeämistä jäsenistä.

Pyhtään kunnan nimeämät jäsenet osallistuvat vain yhteistoimintasopimuksen mukaisten asioiden käsittelyyn lautakunnassa.

6 §

Elinvoimavaliokunta

Elinvoimavaliokunnassa on valtuuston päätöksen mukaan 8-12 jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Elinvoimavaliokunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Vähintään puolet elinvoimavaliokunnan varsinaisista jäsenistä on oltava valtuustoryhmiensä puheenjohtajia.

Valtuusto nimeää elinvoimavaliokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Elinvoimavaliokunnan jäsenet eivät voi olla kaupunginhallituksen jäseniä.

7 §

Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

8 §

Vaikuttamistoimielimet

Kotkan kaupungissa on nuorisovaltuusto, ikäihmisten neuvosto ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus voi asettaa myös muita vaikuttamistoimielimiä.

Lasten vaikuttamistoimielimenä toimii lisäksi lasten parlamentti, jonka toimintaperiaatteet päättää hyvinvointilautakunta.

9 §

Toimikunnat

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi nimetä toimikuntia enintään toimikaudekseen. Toimikuntaa asetettaessa toimielimen on määriteltävä toimikunnan tavoitteet ja tehtävät sekä vahvistettava toimikunnan säännöt.

3 luku

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

1 §

Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunginhallituksen alaisesta toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa. Kaupunginjohtaja toimii Kotka-konsernin konsernijohtajana.

Kaupunginjohtajan sijaisena kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii kansliapäällikkö, ellei kaupunginhallitus muuta määrää.

Kaupunginjohtaja valitaan seitsemän (7) vuoden määräajaksi, ellei valtuusto muuta päättä.

2 §

Konsernipalvelualue

Kansliapäällikkö johtaa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa konsernipalvelualueita, joka vastaa kaupungin hallinto- ja tukipalveluista sekä kaupungin tahdon toteutumisesta omistajapolitiikan osalta kaupungin tytäryhteisöissä sekä tärkeimmissä sidosryhmissä. Konsernipalvelualue vastaa lisäksi ympäristönsuojeluviranomaisen, terveydensuojeluviranomaisen sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontapalveluista ympäristölautakunnan alaisena.

Kansliapäällikkö vastaa palvelualueensa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää alaistaan toimintaa.

Kaupunginhallitus määrää kansliapäällikön sijaisen, joka hoitaa konsernipalvelualueen johtajan tehtäviä kansliapäällikön ollessa poissa tai esteellinen.

3 §

Erityiset esihenkilöjärjestelyt

Toiminnallisesti suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivat kehitysjohtaja, kaupunkisuunnittelujohtaja, tekninen johtaja, opetustoimenjohtaja, hyvinvointijohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, kulttuurijohtaja, nuorisotoimenjohtaja ja liikuntajohtaja, jotka kukin johtavat lautakunnan tai kaupunginhallituksen alaisuudessa vastuualueitaan tai toimintayksiköitään.

Sisäinen tarkastus toimii toiminnallisesti suoraan kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen alaisuudessa. Henkilöstöhallinnollisesti juristi, jonka tehtäviin sisältyvät sisäisen tarkastuksen tehtävät, toimii hallintojohtajan alaisuudessa.

Kansliapäällikkö toimii vastuualueiden johtajien ja toimintayksiköiden johtajien henkilöstöhallinnollisena esihenkilönä.

4 §

Konsernipalvelualueen organisaatio ja tehtävät

Kansliapäällikön johtama konsernipalvelualue jakautuu neljään toimintayksikköön, jotka ovat hallinto, talous, henkilöstöasiat ja ympäristöpalvelut.

1. Hallintoyksikköä johtaa hallintojohtaja. Hallintoyksikön tehtäviin sisältyvät kaupungin tiedonhallinnan- ja asiakirjahallinnon ohjaus sekä arkistointi ja niihin liittyvän tietosuojan ja tietoturvallisuuden ohjaaminen, kaupungin omistajaohjaukseen liittyvät valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, oikeudelliset asiantuntija- ja edunvalvontapalvelut, tietosuoja-vastaavan asiantuntijapalvelut, päätöksenteon tuki, virasto- ja asiointipalvelut sekä pysäköinninvalvonta.
2. Henkilöstöasioiden yksikköä johtaa henkilöstöjohtaja. Yksikön tehtäviin kuuluu kaupungin henkilöstöhallintoon, rekrytointien ja sijaisrekrytoinnin, palvelussuhdeasioiden ja palkanmaksun ohjaukseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen, työhyvinvointiin ja työsuojeluun liittyvät asiat.
3. Talousyksikköä johtaa talousjohtaja. Yksikön tehtäviin kuuluu huolehtia kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden ohjauksesta ja seurannasta sekä rahoitukseen liittyvistä tehtävistä. Lisäksi yksikkö huolehtii kaupungin hankintojen ohjauksesta ja kehittämisestä sekä tietohallinnon järjestämisestä ja ohjauksesta sekä tietoturvallisuuden teknisestä hallinnoinnista ja kehittämisestä.
4. Ympäristöpalvelujen yksikköä johtaa ympäristöjohtaja. Yksikkö vastaa ympäristölautakunnan alaisuudessa ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta sekä muusta ympäristöhallinnosta Kotkan kaupungissa ja Pyhtään kunnassa sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävistä Kotkan kaupungissa.

Kaupunginhallitus ja ympäristölautakunta määräävät alaisensa toiminnan organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää toimintojen välisestä tehtäväjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

5 §

Kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa olevat vastuualueet ja toimintayksiköt

Suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivat seuraavat vastuualueet:

1. **Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue**, jota johtaa hyvinvointijohtaja. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen tehtävänä on lakisääteisten kuntalaisten hyvinvoinnin ja ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön palveluiden järjestäminen. Lisäksi vastuualue vastaa lakisääteisten julkisten työvoimapalveluiden sekä kotoutumisen alkuvaiheen palveluiden järjestämisestä. Vastuualueelle kuuluu osallisuuden koordinointi, palkkatuki ja velvoitetyöllistettyjen sekä yhdistysten ja yritysten kuntalaisen koordinointi. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue huolehtii myös asioiden valmistelusta ikäihmisten neuvostolle ja vammaisneuvostolle, ellei muuta ole määrätty.
2. **Kulttuurin vastuualue**, jota johtaa kulttuurijohtaja. Kulttuurin vastuualueen tehtävänä on huolehtia kaupungin kulttuuripalveluista, lasten- kulttuuripalveluista, tapahtumien järjestämisestä sekä museo- ja kirjastotoiminnasta. Kulttuurin vastuualueella toimii Kymenlaakson alueellinen vastuumuseo.
3. **Opetustoimen vastuualue**, jota johtaa opetustoimen johtaja. Opetustoimen vastuualueen tehtävänä on järjestää ja kehittää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä vapaan sivistystyön palveluita. vastuualue järjestää ja koordinoi taiteen perusopetusta. Opetustoimen vastuualueella toimii Etelä-Kymenlaakson urheilukakatemia.
4. **Varhaiskasvatuksen vastuualue**, jota johtaa varhaiskasvatusjohtaja. Varhaiskasvatuksen vastuualueen tehtävänä on huolehtia kunnallisen päiväkotihoidon, perhepäivähoidon, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä. Vastuualue huolehtii lisäksi varhaiserityiskasvatuksesta ja avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös yksityisen päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon ohjaus ja valvonta sekä varhaiskasvatuksen asiakaspalveluyksikön toiminnot.
5. **Kaupunkisuunnittelun vastuualue**, jota johtaa kaupunkisuunnittelujohtaja. Kaupunkisuunnittelun vastuualue luo maankäytöllisiä edellytyksiä yhdyskuntarakentamiselle ja elinkeinotoiminnalle ja hoitaa kaupungin asuntopolitiikkaa. Vastuualue kehittää kaupunkirakennetta ja koordinoi kaupunkikehityshankkeita. Vastuualueen tehtävänä on myös maa- ja vesialueiden hankinta ja luovutus sekä näiden alueiden hoidon järjestäminen. Kaupunkisuunnittelun vastuualue vastaa lisäksi mittaus- ja kiinteistötoimesta sekä kaavoituksesta ja siihen liittyvästä liikennesuunnittelusta. Vastuualue huolehtii myös torikaupan järjestämisestä. Vastuualue vastaa Haminan, Pyhtään ja Kotkan henkilöliikenteen järjestelyistä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.
6. **Teknisten palvelujen vastuualue**, jota johtaa tekninen johtaja. Teknisten palvelujen vastuualue vastaa kaupungin omistaman rakennetun ympäristön käyttövarmuudesta ja kaupungin edun mukaisesta voimavarojen resurssiviisaasta käytöstä kaikissa olosuhteissa. Teknisten palvelujen vastuualue edistää hankinnoillaan kaupungin turvallisuus-, työllisyys- ja kilpailukyky-liittännäisen kokonaisuuden myönteistä kehittämistä.

Suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivat lisäksi seuraavat toimintayksiköt:

1. **Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikkö**, jota johtaa kehitysjohtaja. Toimintayksikön tehtäviin kuuluu kaupungin yritys-, elinkeino- ja matkailupalvelujen järjestäminen sekä niitä koskevien sopimusten valvonta ja työllisyyden elinkeinopoliittinen edistäminen. Yksikkö avustaa kaupungin johtoa edunvalvonnassa ja yhteyksien ylläpidossa elinkeinoelämää ja muihin sidosryhmiin. Yksikkö koordinoi tutkimus- ja kehittä-

mishankkeita. Yksikkö huolehtii kaupunkistrategian valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä valmistelee kehittämisasioita erityisesti elinvoimavaliokunnalle.

Yksikkö ohjaa ja kehittää Kotka-konsernin viestintää, huolehtii kaupunkimarkkinoinnista ja avustaa kaupungin johtoa viestintä- ja PR-tehtävissä sekä kansainvälisten asioiden ja ystävyyskaupunkiasioden hoidossa. Yksikkö vastaa osaltaan kaupungin tapahtumien järjestämisestä.

2. **Nuorisotyön yksikkö**, jota johtaa nuorisotoimenjohtaja.
Nuorisotyön yksikkö vastaa nuorisopalveluista, kansalaistoiminnan tukemisesta sekä lasten ja nuorten vaikuttamisen tukemisesta. Nuorisotyön yksikkö huolehtii asioiden valmistelusta Lasten parlamentille ja Nuorisovaltuustolle, ellei kaupunginhallitus muuta päättä.
3. **Liikuntapalvelujen yksikkö**, jota johtaa liikuntajohtaja.
Liikuntapalvelujen yksikkö huolehtii kunnalle liikuntalaissa säädetyistä tehtävistä yhteistyössä kaupungin muiden organisaatioyksikköjen kanssa, liikuntapalvelujen järjestämisestä sekä järjestöyhteistyöstä.

Kaupunginhallitus ja ao. lautakunnat määräävät alaisensa toiminnan organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää toimintojen välisestä tehtäväjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

6 §

Vastuualueen ja toimintayksikön johtaja

Vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja vastaavat vastuualueen/toimintayksikön toiminnasta sekä johtavat ja kehittävät toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja kaupunginjohtajan tai kansliapäällikön alaisuudessa.

Kansliapäällikkö määrää kaupunginjohtajaa kuultuaan vastuualueen ja toimintayksikön johtajan sijaisen, joka hoitaa vastuualueen tai toimintayksikön johtajan tehtäviä johtajan ollessa poissa tai esteellinen.

7 §

Palveluyksikön päällikkö

Vastuualueella tai toimintayksikössä olevien hallintokokonaisuuksien toimintaa johtaa palveluyksikön päällikkö.

Palveluyksikön päällikkö vastaa yksikkönsä toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa vastuualueen johtajan tai toimintayksikön johtajan alaisuudessa.

Vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisen, joka hoitaa palveluyksikön päällikön tehtäviä hänen ollessaan poissa tai esteellinen.

KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA

1 §

Konsernijohto

Kotkan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö.

2 §

Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. vastaa kaupungin omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle;
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konserni-valvonnan;
3. antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehityksestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä;
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa; sekä
5. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Omistajaohjausjaosto

1. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle;
2. tekee kaupunginhallitukselle esityksiä omistajaohjauksen kehittämisestä;
3. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
4. vastaa tytäryhteisöjen ja osaltaan osakkuusyhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
5. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin ja muihin toimieliimiin;
6. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet;
7. nimeää yhtymäkokousedustajat ja antaa heille toimintaohjeet;
8. valmistelee muut kaupunginhallituksen sille antamat omistajaohjausta koskevat tehtävät.

Kaupunginhallitus voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen omistajaohjausjaoston tehtäviin kuuluvan asian.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavanaan olevien yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kansliapäällikön tehtävänä on avustaa muuta konsernijohtoa omistajaohjauksessa.

3 §

Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt konsernipalvelualueella ja kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikössä, ellei muuta ole määrätty.

Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt lautakunnan alaisella vastuualueella tai toimintayksikössä.

5 luku

TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

1 §

Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua ja, ellei tässä säännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Kaupunginhallitus voi siirtää puhevaltaansa edelleen.

Kaupunginhallitus seuraa ja valvoo lautakuntia, valiokuntaa, palvelujen järjestämistä ja palvelutuotantoa sekä asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginhallitus toimii konsernipalvelualueen sekä kaupunkikehityksen ja viestinnän vastaavana toimielimenä lukuun ottamatta ympäristölautakunnan alaisia toimintoja.

Kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mitä kuntalaissa, muissa säädöksissä tai muualla tässä säännössä määrätty. Sen lisäksi kaupunginhallituksen tehtävänä on, ellei tässä säännössä ole toisin määrätty

1. päättää aloitteista ja esityksistä, jotka se katsoo tarpeellisiksi ja kunnan toimintaa edistäviksi;
2. hoitaa kaupungin kansainvälisiä asioita;
3. huolehtia kaupungin tytäryhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden valmistelusta ja kunnan toiminnan rakenteen kehittämisestä;
4. vastata kaupunkistrategian laadinnasta sekä ohjata sen toteuttamista tukevien kehitys-ohjelmien valmistelua;
5. ohjata kaupungin kannalta strategisesti merkittäviä linjauksia erityisesti elinkeino- ja työllisyyspolitiikassa, koulutuksessa, maapolitiikassa, asuntopolitiikassa, liikennepolitiikassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä;
6. edustaa kaupunkia työnantajana ja vastata kaupungin henkilöstöpolitiikasta sekä päättää kaupungin puolesta paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, suositussopimuksista ja antaa ohjeita virka- ja työehtosopimusten täytäntöönpanosta;
7. toimia Kotkan kaupungin pysäköinninvalvontaviranomaisena;
8. toimia kunnan maaseutuhallinnon järjestämisestä vastaavana viranomaisena, ellei muuta ole määrätty;
9. vastata kaupungin yritys-, elinkeino- ja matkailupalveluista;
10. vastata oletusarvoisen tietosuojan toteutumisesta kaupungin toiminnoissa ja valvoa sitä;
11. ohjata ja kehittää digitalisaatiota kaupungin toiminnoissa tieto- ja kyberturvallisuus huomioiden;
12. vastata varautumisesta, jatkuvuudenhallinnasta ja valmiussuunnittelusta;
13. huolehtia kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä;
14. antaa yleisiä määräyksiä, lausuntoja, toimiohjeita, toimintasääntöjä ja hinnoitteluperiaatteita;
15. päättää kaupungin asiakirjoista ja tiedon antamisesta perittävistä maksuista;
16. päättää asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista (alueidenkäyttölaki 60 § 2);
17. päättää muun kuin vaikutukseltaan merkittävän asemakaavan muuttamisesta silloin, kun
 - a. muutetaan rakennusoikeutta siten, että
 - i asemakaavan mukaisen rakennetun tontin rakennusoikeutta lisätään alueen lisärakentamiseksi
 - ii korttelin sisällä siirretään rakennusoikeuksia maanomistajan suostumuksella lisäämättä korttelissa sallitun rakennusoikeuden määrää;
 - iii muutetaan olemassa olevan asuinrakennuksen ullakkotilan käyttötarkoitusta.

- b. muutetaan julkisivuja, rakennusmateriaaleja, rakentamistapaa, rakennusaloja, asuntojen enimmäismäärää tai keskipinta-alaa, autopaikkamäärää tai autopaikkojen sijoitusta, ajoyhteyttä, istutuksia tai viemärin taikka muun johdon sijoittamista koskevia asemakaavamerkintöjä tai määräyksiä;
 - c. muutetaan asemakaavassa määriteltä rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enintään kahdella kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla;
 - d. muutetaan enintään kaksikerroksisten rakennusten korttelialueella rakennettavaksi sallitun rakennuksen talotyyppiä;
 - e. muutetaan alueen käyttötarkoitusta;
 - f. muutetaan korttelialueen tai katu- ja puistoalueen rajoja;
 - g. tehdään asemakaavaan edellä mainittuihin muutoksiin verrattavissa oleva muutos.
18. päättää maankäytösopimuksista ja asemakaavan toteuttamissopimuksista, kun niiden arvo kaupungille on 500.001 euroa – 1 milj. euroa;
 19. päättää kiinteistöjen sekä rakennusten, rakennelmien ja laitteiden hankkimisesta tai luovuttamisesta, kun niiden arvo kaupungille on 300.001 - 500.000 euroa;
 20. osittaisen tai kokonaan vapautuksen myöntämisen kaupunginvaltuuston hyväksymien yleisten tontinluovutusehtojen mukaisista sopimussakoista;
 21. päättää etuostolain 608/1977 mukaisista kunnalle kuuluvista asioista;
 22. päättää osakkeiden, osuuksien ja muiden arvopapereiden ostamisesta, myymisestä tai merkitsemisestä, kun kauppahinta, osuusmaksu tai merkintähinta on enintään 500.000 euroa;
 23. päättää valtuuston hyväksymien periaatteiden tai valtuuston vahvistaman yksityiskohdaiset toimenpiteet sisältävän toimitilaohjelman mukaisesti kaupungin kiinteän omaisuuden ja rakennusten luovutuksesta, mikäli luovutushinta on enintään 2.500.000 euroa;
 24. päättää talonrakennuksen tarveselvityksistä ja hankesuunnitelmista;
 25. päättää osakeyhtiön perustamisesta ja siihen liittyvästä yhtiöjärjestyksen hyväksymisestä, mikäli osakepääoma tai merkintähinta sisältyy kaupungin talousarvioon;
 26. päättää osakassopimuksen hyväksymisestä sekä sopimuksen muutoksista ja yhtiöjärjestyksen muutoksista, ellei kaupunginhallitus ole toisin päättänyt tai tässä säännössä toisin määrätä;
 27. päättää kaupungin taidekokoelmaan kuuluvien taide-esineiden luovuttamisesta;
 28. päättää sovinnon tekemisestä ja velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen hyväksymisestä ja akordista;
 29. päättää kaupungin omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta;
 30. päättää kaupungin hankinnoista;
 31. huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti;
 32. vastaanottaa valtionperintöjä, testamentteja ja lahjoituksia ja antaa niitä koskevat ohjeet;
 33. antaa selityksen valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, mikäli kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen;
 34. päättää kaupungin vahingonkorvausvastuuta koskevista asioista;
 35. päättää helpotuksista tai vapautuksista kaupungille tulevasta maksusta tai korvauksesta, milloin se lain mukaan on mahdollista;
 36. päättää lainan antamisesta ja ottamisesta, irtisanomisesta, takaisinmaksusta, lainaehtojen muuttamisesta ja lainojen suojauksesta sekä leasing-rahoituksen käyttämisestä;
 37. päättää kaupungin saatavien vakuuksista ja kaupungin myöntämistä takauksista, ellei asia kuulu muun viranomaisen päätösvaltaan;
 38. päättää kahden tai useamman lautakunnan toimialaan liittyvistä asioista, ellei kyse ole valtuuston päätösvaltaan kuuluvasta asiasta;
 39. päättää kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisestä, jos tilaisuuden kokonaiskustannukset ylittävät 15.000 euroa;
 40. päättää luottamushenkilöiden ulkomaille suuntautuvista virkamatkoista.

Toimielinten yleiset tehtävät ja toimivalta

Kukin toimielin johtaa ja kehittää alastaan toimintaa ja vastaa palvelujensa tuloksellisesta järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä kaupunkistrategian linjausten mukaisesti sekä seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja edistää kuntalaisten ja käyttäjien mahdollisuutta osallistua palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen. Kukin toimielin vastaa kaupunginhallituksen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta alaisensa toiminnan osalta.

Kukin lautakunta

1. vastaa valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta ja toteutumisen seurannasta;
2. vahvistaa alaisensa toiminnan toimintasuunnitelman ja asettaa tavoitteet sekä niiden arviointikriteerit ja valvoo niiden toteutumista;
3. vahvistaa toimintaansa koskevat ohjeet ja määräykset;
4. määrää alaisensa organisaatioyksiköiden tuottamista palveluista ja tuotteista perittävät maksut, taksat tai muut hinnoitteluperusteet, ellei muuta ole määrätty;
5. hyväksyy yleiset luovutus-, vuokraus- ja jakoperiaatteet toimielimen hallinnassa oleville rakennuksille, huoneistoille, tiloille, alueille, kalustolle, laitteille ja muulle omaisuudelle sekä päättää muut niitä koskevat menettelytavat ja säännöt, ellei muuta ole määrätty;
6. päättää hallinnassaan olevan irtaimen omaisuuden ja tuotteiden sekä tuottamiensa palvelujen myynnistä sekä omaisuuden käytettäväksi luovuttamisesta, ellei muuta ole määrätty;
7. päättää toimintaansa koskevista sopimuksista, ellei muuta ole määrätty;
8. päättää irtaimen omaisuuden poistoista;
9. päättää helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä toimielimelle tulevan maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta, ellei muuta ole määrätty;
10. päättää avustuksista ja avustusten myöntämisperiaatteista ottaen huomioon kaupunginhallituksen avustuksia koskevat yleisohjeet;
11. päättää vahingonkorvauksista enintään 30.000 euron rajaan saakka vahinkotapausta kohden, ellei kaupunginhallitus muuta päättä;
12. päättää alaisensa toiminnan hankinnoista, ellei muuta ole määrätty tai säädetty;
13. päättää valtionosuuksien, -avustusten ja muiden tukien sekä lainojen ja korvausten hakemisesta sekä tarvittaessa muutoksen tai oikaisun hakemisesta niitä koskeviin päätöksiin;
14. antaa selityksen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle toimialaansa koskevassa asiassa ja päätöstään koskevassa muutoksenhakuasiassa, ellei muuta ole määrätty;
15. päättää toimintaansa koskevista lausunnoista, ellei muuta ole säädetty tai määrätty;
16. päättää alaisestaan organisaatiosta, ellei tästä hallintosäännöstä tai lain määräyksistä muuta johdu;
17. hyväksyy alastaan toimintaa koskevat toimintasäännöt;
18. toimii tehtäväalueellaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) mukaisena rekisterinpitäjänä.
19. huolehtii tehtäväalueellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteisestä yhteistyöstä hyvinvointialueen sekä muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien tahojen kanssa.

Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin myös kaupunginhallitukseen, kaupunkirakennelautakunnan alaiseen joukkoliikennejaostoon ja hyvinvointilautakunnan alaiseen työvoimapalveluiden jaostoon.

Toimielinten erityiset tehtävät ja toimivalta

Elinvoimavaliokunta

Elinvoimavaliokunnan erityisenä tehtävänä on koordinoida laajoja toimielinrajat ylittäviä asioita. Elinvoimavaliokunta keskustelee valiokunnalle tuoduista asioista sekä antaa niistä lausuntoja sekä tukee lautakunnille ja kaupunginhallitukselle tehtävää valmistelutyötä.

Elinvoimavaliokunta seuraa erityisesti kaupungin elinvoiman ja vetovoiman kehittämiseen, matkailupalveluihin ja kaupunkimarkkinointiin, työllisyyteen, koulutustason vahvistamiseen ja elinkeinopolitiikkaan, hyvinvoinnin kehittämiseen, kaupunki- ja elinkeinostrategiaan sekä yhteistyöverkostoihin liittyviä asioita. Valiokunta huolehtii yhteyksistä elinkeinoelämään, seuraa yritysten nykytilannetta ja kehitysnäkymiä sekä tyytyväisyyttä kaupungin palveluihin ja tekee niiden pohjalta esityksiä palvelumuutoksiksi. Valiokunta seuraa yleistä taloudellista kehitystä ja sen vaikutuksia paikallistalouteen sekä tulevaisuuteen suuntautuvia kehityssuuntauksia ja arvioi niiden paikallista vaikutusta.

Elinvoimavaliokunta käsittelee ympäristö-, ilmasto- ja kestävään kehitykseen liittyviä strategisia asioita.

Elinvoimavaliokunta tekee aloitteita kaupungin muille toimielimille elinvoimaa edistäviin toimiin koko kaupungin toimialan laajuisesti.

Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunkirakennelautakunnan erityisenä tehtävänä on huolehtia kaupungin rakennus- ja maaomaisuuden hoidosta, maapolitiikasta, kaavoituksesta, kaupunkikuvan ja kaupunkirakenteen kehittämisestä, kaupunkikehityshankkeiden toteuttamisesta, kulttuuriympäristöjen vaalimisesta, rakennussuojelusta sekä kaavoitukseen liittyvästä liikenteen suunnittelusta. Lautakunta vastaa kaupungin omistaman rakennetun ympäristön käyttövarmuudesta ja kaupungin edun mukaisesta voimavarojen resurssiviisaasta käytöstä kaikissa olosuhteissa.

Lautakunta vastaa maankäytöllisten edellytysten luomisesta yhdyskuntarakentamiselle ja elinkeinotoiminnalle. Lautakunnan tehtävänä on vastata maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovutuksesta sekä näiden alueiden hoidon järjestämisestä, alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta, kaupungin vastuulla olevista asuntoasioista, kiinteistöinsinöörin palveluista, mittaus toiminnasta, kiinteistörekisterin ylläpidosta, karttatuotannosta ja torikaupan järjestelyistä. Lautakunta huolehtii myös kaupungin tilahallinnasta kuten toimitilojen ja rakennusten hankinnasta, myymisestä, vuokrauksesta sekä toimitilahankkeiden koordinoinnista. Kaupunkirakennelautakunta toimii Kotkan kaupungissa paikkatietoinfrastruktuurilain (421/2009) mukaisena paikkatietoa hallinnoivana viranomaisena.

Kaupunkirakennelautakunta hoitaa vesihuoltolain kunnalle kuuluvat tehtävät ja toimii alueidenkäyttölain 103 i §:ssä tarkoitettuna hulevesien hallinnan järjestämisestä ja mainitun lain 103 m §:ssä tarkoitettuna toteuttamisesta vastaavana viranomaisena. Lisäksi kaupunkirakennelautakunta hoitaa jätelain nojalla ne kunnalle kuuluvat tehtävät, jotka eivät kuulu alueelliselle viranomaiselle eivätkä valvontaviranomaiselle. Lautakunta huolehtii myös ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) mukaisista kunnalle kuuluvista tehtävistä. Kaupunkirakennelautakunta toimii kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapidosta annetun lain mukaisena valvontaviranomaisena.

Kaupunkirakennelautakunta

1. päättää kaupungin lausunnon antamisesta alueidenkäyttölaissa ja -asetuksessa tarkoitetuissa poikkeamis- ja rakennuslupa-asioissa;
2. päättää alueidenkäyttölain 60 §:n 1 momentin tarkoittamasta asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista, ellei asia kuulu muun toimielimen ratkaistavaksi;
3. päättää rakentamislain 43 a §:n mukaisesta sijoittamisluvasta puhtaan siirtymän teollisuushankkeelle
4. päättää alueellisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamislain 58 §:n mukaisesti
5. päättää maisematyöluvasta asemakaava-alueella rakentamislain 53 §:n ja 54 §:n mukaisesti silloin, kun kyse on puun tai puiden kaatamisesta
6. päättää kiinteistöjen vuokraukseen liittyvistä asioista;
7. päättää kiinteistöjen, rakennusten, rakennelmien, laitteiden ja niihin liittyvien osuuksien ja oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, lunastamisesta ja muusta luovuttamisesta tai vastaanottamisesta, kun omaisuuden arvo on enintään 300.000 euroa;
8. päättää katualueiden haltuunotosta;
9. päättää siirtolapuutarha-alueiden ja viljelypalstojen vuokraamisesta ja hoidosta;
10. päättää yleisten alueiden vuokralle antamisesta tai käytettäväksi luovuttamisesta;
11. päättää pidennyksen myöntämisestä kaupungin puolesta sopimuksen mukaisen rakentamisvelvoitteen täyttämiseen;
12. hyväksyy liikenteen, urheilualueiden ja puistojen yleissuunnitelmat, ulkoilureittisuunnitelmat sekä muut yleisten alueiden suunnitelmat ja hulevesisuunnitelmat sekä antaa niistä koskevat lausunnot muulle viranomaiselle;
13. päättää katusuunnitelmista, kadun kunnossapitoluokituksesta sekä kadunpidosta;
14. päättää kiinteistötoimituksiin liittyvistä kaupungin suostumuksista ja lausunnoista;
15. päättää luonnonvarojen, kasvillisuuden, ylijäämämaiden, louheen ja mullan sekä maa- ja metsätaloustuotteiden myynnistä ja ostamisesta sekä metsäsuunnitelmien hyväksymisestä ja metsien hoidosta;
16. päättää kaupungin alueilla tapahtuvasta metsästyksestä, riistanhoidosta ja kalastuksesta;
17. päättää pienvenesatamista, venepaikoista ja vesiväylistä;
18. päättää kaupungille maanomistajana kuuluvista luvista ja suostumuksista tai niiden hakemisesta;
19. päättää rakentamiskehotuksen antamisesta, mikäli valtuusto on tehnyt päätöksen rakentamiskehotuksen käyttöönotosta;
20. päättää erillisen tonttijaon hyväksymisestä, tonttijaon muuttamisesta ja kumoamisesta;
21. päättää asemakaavan muuttamisesta, silloin kun se koskee kaupunginosan ja korttelien numeroinnin sekä kadun ja muun yleisen alueen nimen muuttamista;
22. päättää asemakaavan tai tuulivoimayleiskaavan valmistelun käynnistämisestä kaavoitushakemuksen pohjalta;
23. päättää asemakaavan valmistelun lopettamisesta;
24. päättää kaupungin puolesta tehtävistä rasite- ja yhteisjärjestelysopimuksista siltä osin kuin se ei kuulu muulle kaupungin viranomaiselle;
25. päättää maankäytösopimuksista ja asemakaavan toteuttamissopimuksista, joiden arvo kaupungille on enintään 500.000 euroa;
26. päättää alueidenkäyttölaissa tarkoitetusta kehittämiskorvauksesta ja katualueen korvauksesta;
27. päättää kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapidosta annetun lain mukaiset asiat ja antaa niitä koskevat määräykset;
28. määrää kiinteistörekisterinpitäjänä toimivan kiinteistöinsinöörin;
29. päättää kaupungille kuuluvista asuntoasioista;
30. päättää kaupungille kuuluvista pelastustoimen asioista siltä osin kuin ne eivät kuulu hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevalle pelastustoimelle;
31. päättää tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) mukaisista kunnan tehtävistä;
32. päättää kaupungin tarvitsemien tilojen vuokraamisesta ja vuokrasuhdetta koskevista asioista;

33. päättää kaupungin omistamien rakennusten purkamisesta ja purkamisluvan hakemisesta;
34. päättää rakennusten ja muiden rakenteiden ja laitteiden luonnospiirustuksista sekä pääpiirustuksista;
35. päättää kaavoituksesta perittävien maksujen periaatteista sekä hulevesien hallinnasta perittävät maksut;
36. päättää liikenteenohjauslaitteiden sijoittamisesta ja liikennejärjestelyistä;
37. päättää sammutusveden hankinnasta ja huolehtii niiden ottopaikoista pelastuslaissa edellytetyllä tavalla.

Joukkoliikennejaosto

Kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto toimii Euroopan parlamentin ja neuvoston palvelusopimusasetuksessa (EY N:o 1370/2007 rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta) ja liikennepalvelulaissa (Laki liikenteen palveluista 320/2017) määriteltynä tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään kunnan alueella ja vastaa palvelusopimusasetuksessa ja liikennepalvelulaissa paikalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä tehtävistä. Joukkoliikennejaosto vastaa myös kuntien yhteistoimintasopimuksen mukaisista tehtävistä.

Joukkoliikennejaosto päättää toimivalta-alueellaan

1. toimivalta-alueellaan harjoitettavan joukkoliikenteen järjestämistavasta ja hankinnoista sekä yhteistoimintakuntien muista henkilöliikenteen hankinnoista;
2. liikennepalvelulain 171 §:n ja 255 §:n mukaisista asioista;
3. toimivalta-alueensa joukkoliikenteen tavoitteellisesta palvelutasosta;
4. joukkoliikennettä koskevista lausunnoista eri viranomaisille, ellei kuntien ole edunvalvonnallisista syistä muutoin meneteltävä;
5. kuntien talousarvioista myönnettyjen joukkoliikennettä koskevien korvausten maksamisen lopettamisesta sekä korvausten takaisinperinnästä.

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan ympäristöterveydenhuollosta, ympäristönsuojelusta ja muusta ympäristöhallinnosta. Ympäristölautakunta toimii em. kuntien ympäristönsuojeluviranomaisena, terveydensuojelulain tar koittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain mukaisena kunnan valvontaviranomaisena ja jätelaissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena. Lautakunta hoitaa em. kuntien osalta eläinlääkintähuoltolaissa, eläinsuojelulaissa ja eläintautilaissa määrätyt kunnalle kuuluvat tehtävät sekä järjestää talteen otettujen eläinten hoidon. Lautakunta vastaa kunnalle kuuluvasta ilman laadun seurannasta.

Lautakunta vastaa tupakkalain (549/2016) mukaisesta kunnan valvontatehtävästä. Lisäksi lautakunta toimii lääkelaissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena, joka käsittelee nikotiini-valmisteiden myynnistä kunnalle kuuluvat asiat.

Ympäristölautakunta toimii rakentamislain tarkoittamana Kotkan kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena

Lautakunta huolehtii alueidenkäyttölain 103 d §:n, 103 f §:n ja 103 k §:n, pelastuslain, postilain, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain, yksityistielain, rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmistä annetun lain sekä kauppa- ja teollisuusministeriön päätös palavista nestistä mukaisen asetuksen säännösten mukaan rakennusvalvontaviranomaiselle kuuluvista

lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä valmistelu-, kuulemis- ja tiedottamisvastuun sekä vastaa muun lautakunnan toimialaan liittyvän lainsäädännön noudattamisesta

Ympäristölautakunta valvoo rakennettua ympäristöä ja huolehtii rakentamislain mukaisista rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä. Ympäristölautakunta huolehtii yksityistielaissa rakennusvalvontaviranomaiselle määrätyistä tehtävistä.

Ympäristölautakunta toimii Kotkan kaupungin leirintäalueviranomaisena.

Ympäristölautakunta

1. päättää kunnan päätösvallassa olevista luonnonmuistomerkeistä;
2. hyväksyy alueelliset rakennustapa- ja julkisivuohjeet sekä mainostoimenpideohjeet;
3. päättää sijoittamisesta erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa) rakentamislain 43 §:n, 44 §:n, 45 §:n ja 46 §:n mukaisesti silloin, kun kyseessä ei ole puhtaan siirtymän rakennushankkeesta sekä myöntää rakentamisluvan rakentamislain 46 §:n mukaisesti;
4. päättää alueellisesta sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella rakentamislain 47 §:n mukaisesti;
5. päättää purkamisluvasta rakentamislain 56 §:n mukaisesti;
6. päättää maisematyöluvasta rakentamislain 53 §:n ja 54 §:n mukaisesti silloin, kun kyseessä ei ole puun tai puiden kaataminen asemakaava-alueella;
7. päättää poikkeamisluvista rakentamislain 57 §:n mukaisesti;
8. päättää vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamisluvan yhteydessä 59 §:n mukaisesti;
9. huolehtii rakennuksen viranomaiskatselmusten tietojen toimittamisesta 72 §:n mukaisesti;
10. huolehtii rakentamisen lupiin liittyvien tietojen toimittamisesta 73 §:n mukaisesti;
11. päättää lupamääräysten antamisesta rakentamislain 76 §:n mukaisesti sekä määrää rakentamisluvassa rakennuksen paikan merkitsemisestä 107 §:n mukaisesti;
12. huolehtii rakentamiseen liittyvästä tilastoinnista 80 §:n mukaisesti;
13. päättää veden johtamisesta ja ojittamisesta rakentamislain 132 §:n mukaisesti;
14. päättää ympäristönhoidosta rakentamislain 142 §:n mukaisesti;
15. päättää lupa- ja valvontamaksuista;
16. päättää valvontasuunnitelmien ja valvontaohjelmien hyväksymisestä;
17. päättää kunnan ympäristönsuojelumääräysten antamisesta.

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, osallisuutta ja kansalaistoimintaa.

Hyvinvointilautakunta vastaa nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden ja kulttuuripalveluiden järjestämisestä. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on myös museo- ja kirjastotoiminnan järjestäminen.

Hyvinvointilautakunta toimii hyvinvoinnin edistämisen vastuutahona kunnassa. Se vastaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisestä ja ehkäisevästä päihdetyöstä sekä kunnalle kuuluvien kotoutumisen edistämisen alkuvaiheen ja julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä.

Lautakunta huolehtii myös muista tehtäväalaansa kuuluvista kunnalle määrätyistä tehtävistä, ellei niiden järjestelyvastuuta ole siirretty toiselle viranomaiselle.

Hyvinvointilautakunnassa on työvoimapalveluiden jaosto, jonka tehtävänä on

1. vastata henkilöasiakkaan lakisääteisen palveluiden ja palveluprosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
2. vastata työvälitys ja työhakuvelvollisuuden palveluiden ja palveluprosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
3. vastata tieto-, neuvonta ja ohjauspalveluiden ja niiden prosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
4. vastata työvoimakoulutuksen järjestämisestä
5. vastata muutosturvan ja muutosturvakoulutuksen järjestämisestä
6. vastaa työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun prosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
7. vastata lakiin perustuvista työnantajille annettavista tuista
8. vastata lakiin perustuvista henkilöasiakkaille annettavista tuista ja korvauksista
9. vastata työllistämismääräytysten täyttämiseen liittyvien prosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
10. vastata työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain työvoimaviranomaiselle määräämistä tehtävistä
11. järjestää toimintaedellytykset nuorten työllistymistä edistävälle monialaisen tuen yhteis- palvelulle (Ohjaamon kaltainen toiminta järjestetään kunnissa)
12. vastata kotoutumisen edistämisestä annetun lain työvoimaviranomaiselle määräämistä tehtävistä
13. vastata työttömyysturvalain työvoimaviranomaiselle määräämistä tehtävistä
14. valmistella Kotkan kaupunginvaltuustolle työvoimapalveluiden talousarviot, toiminta- suunnitelmat ja tilinpäätökset ja huolehtia niihin liittyvästä seurannasta, raportoinnista ja tiedonhallinnasta
15. suorittaa muut jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät

Hyvinvointilautakunnassa on hyvinvoinnin yksilöjaosto, jonka tehtävänä on

1. tehdä yksilöä ja perhettä koskevat päätökset, ellei lautakunta ole delegoinut jaoston päätösvaltaa viranhaltijalle;
2. ratkaista asiat, joissa asiakas on hakenut oikaisua viranhaltijan tekemään asiakasmak- sua koskevaan päätökseen;
3. antaa lausunnot yksittäistä asiakasta koskevassa asiassa, mikäli asian on katsottava vaativan toimielimen lausunnon;
4. suorittaa muut lautakunnan määräämät jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Hyvinvointilautakunnassa on työvoimapalveluiden yksilöjaosto, jonka tehtävänä on

1. ratkaista asiat, joissa asiakas on hakenut oikaisua viranhaltijan tekemään päätökseen;
2. antaa lausunnot yksittäistä asiakasta koskevassa asiassa, mikäli asian on katsottava vaativan toimielimen lausunnon;
3. suorittaa muut lautakunnan määräämät jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä vapaan sivistystyön palveluihin liittyvät tehtävät. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtäviin kuuluu myös muiden kaupunkistrategian mukaisten koulutukseen liittyvien tavoitteiden edistäminen.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

1. päättää lukuvuoden työajoista;
2. päättää perusopetuksen koulujen oppilaaksi ottoalueista ja oppilaaksi ottamisen perus- teista;
3. päättää perusopetuslain mukaisessa opetuksessa olevien oppilaiden kuljetuksen perus- teista;

4. hyväksyy varhaiskasvatussuunnitelman, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmat ja muut toimintaansa koskevat suunnitelmat;
5. päättää lukiokoulutuksen aloituspaikoista;
6. päättää kieliohjelmista ja erikoisluokista.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa on kasvatuksen ja koulutuksen yksilöjaosto, jonka tehtävänä on

1. päättää erityisen tuen aloittamisesta, mikäli huoltaja sitä vastustaa;
2. päättää oppilaiden kurinpitorangeistusasioista lukuun ottamatta kirjallisen varoituksen antamista;
3. tehdä yksilöä ja perhettä koskevat päätökset, ellei lautakunta ole delegoinut jaoston päätösvaltaa viranhaltijalle;
4. ratkaista asiat, joissa asiakas on hakenut oikaisua viranhaltijan tekemään asiakasmak-sua koskevaan päätökseen;
5. antaa lausunnot yksittäistä asiakasta koskevassa asiassa, mikäli asian on katsottava vaativan toimielimen lausunnon;
6. edustaa kuntaa, valvoa sen oikeutta ja käyttää puhevaltaa lasten varhaiskasvatuksen yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa ja tehdä sen puolesta näissä asioissa so-pimukset ja muut oikeustoimet, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty;
7. suorittaa muut lautakunnan määräämät jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa.

4 §

Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin voi siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viran-omaiselle, ellei laissa toisin säädetä ja ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

5 §

Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta ja tutkimusluvan myöntämisestä

Valtuuston, kaupunginhallituksen ja elinvoimavaliokunnan asiakirjoja koskevat tietopyynnot ja tutkimusluvat ratkaisee kansliapäällikkö. Mikäli tutkimuslupaa pyydetään samalla kertaa usean vastuualueen tai toimintayksikön osalta, tutkimusluvan ratkaisee kansliapäällikkö.

Lautakunnan toimialaan kuuluvien asiakirjojen antamisesta tai tutkimuslupien myöntämisestä päättää ao. vastuualueen tai toimintayksikön johtaja. Tarkastuslautakunnan asiakirjojen antamisesta tai tutkimusluvan myöntämisestä päättää tarkastuslautakunta.

Päätearkistoon siirretyn aineiston osalta asiakirjan antamisesta ja tutkimusluvan myöntämisestä päättää asianhallintapäällikkö.

6 §

Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja.

7 §**Kaupunginhallituksen otto-oikeuden rajoitus**

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisten toimielinten toimivaltaansa kuuluvissa asioissa tekemiin päätöksiin, siltä osin, kuin ao. sopimuksessa yhteisestä toimielimestä on näin sovittu.

8 §**Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi**

Asia voidaan kuntalain 92 §:n nojalla ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan, tai ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

9 §**Lautakunnan otto-oikeuden rajoitus**

Lautakunnalla ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisten toimielinten toimivaltaansa kuuluvissa asioissa tekemiin päätöksiin, siltä osin, kuin ao. sopimuksessa yhteisestä toimielimestä on näin sovittu.

10 §**Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen**

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen ja kaupunginhallituksen alaisen omistajaohjausjaoston on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan tai tässä hallintosäännössä on määrätty, ettei otto-oikeutta käytetä.

Lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan tai joista tässä hallintosäännössä toisin määrätään.

Ilmoitus on tehtävä neljän (4) päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus voidaan tehdä kaupunginhallitukselle ja lautakunnalle sähköisesti asianhallintajärjestelmän kautta.

Tarkemmat ohjeet päätöksen ilmoittamisesta antaa kaupunginhallitus.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta toimielimen käsiteltäväksi.

11 §**Asiat, joita ei ilmoiteta otto-oikeusmenettelyyn**

Ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta, kuntalain 92 §:ssä mainittujen päätösten lisäksi, seuraavia päätöksiä:

- erillisessä henkilöstöhallinnon päätöksentekojärjestelmässä tehtävät henkilöstön palkkausta, lomina, koulutusta, matkasuunnitelmia, matkalaskuja ym. vastaavia asioita koskevat päätökset;

- oman auton käyttöoikeutta virka- ja työtehtävissä koskevat päätökset;
- työsuhteisen henkilöstön sijaisuuksia ja määräaikaista työsuhteita koskevat päätökset;
- virkasuhteisen henkilöstön alle 3 kuukauden sijaisuuksia koskevat päätökset;
- tilanvarausjärjestelmän kautta tehtävät tilojen vuokraukset tilapäiseen käyttöön.

6 luku

TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

1 §

Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat, sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Konsernipalvelualueen, vastualueen tai toimintayksikön johtaja voi käyttää normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla tehtäväalueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja muuta päättä.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida ensi tilassa tämän pykälän nojalla tehdyistä päätöksistä.

2 §

Päätösvalan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan tai muun viranhaltijan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvalan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa edellä 1 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi vahvistamisen sijaan sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvalan käytölle ole enää perusteita.

3 §

Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Tämän hallintosäännön liitteessä annetaan tarkemmat määräykset toimimisesta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Liite.

4 §

Toimielimen koolle kutsuminen normaalista poikkeavasti

Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 1 §:n mukainen välttämätön syy sitä edellyttää. Valtuuston kokouskutsu on kuitenkin annettava viimeistään neljä päivää ennen kokousta.

Jos valmiuslain 108 § on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle

päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kaupunginhallituksella on oikeus päättää niistä asioista, jotka koskevat kaupungin hallinnon järjestämistä, johto- ja hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja sekä muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä asioista. Kaupunginhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta.

Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä.

7 luku

VIRANHALTIJOIDEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA

1 §

Johtavien viranhaltijoiden yleiset tehtävät

Johtavan viranhaltijan yleisenä tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa ja vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on myös johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

2 §

Kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön yleiset tehtävät

Kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön tehtävänä on omilla tehtäväalueillaan:

1. huolehtia siitä, että kaupunginhallituksen, sen jaoston, elinvoimavaliokunnan, lautakuntien ja niiden jaostojen käsiteltäväksi tulevat asiat valmistellaan ja pannaan täytäntöön;
2. seurata kaupungin viranomaisten päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta;
3. huolehtia kaupungin valitusoikeuden käyttämisestä sekä selitysten, lausuntojen ja vastineiden antamisesta hakemus-, riita- ja rikosasioissa sekä kiireellisissä valitusasioissa;
4. huolehtia tehtäväkseen annetusta konserniyhteisöjen tai muiden yhteisöjen valvonnasta ja muusta yhteydenpidosta sekä valmistella yhteisöissä toimiville kaupungin edustajille annettavat toimiohjeet omistajaohjausjaoston päätettäväksi;
5. huolehtia tarpeellisesta yhteistoiminnasta ja toimintojen koordinoinnista kaupungin eri organisaatioyksiköiden välillä;
6. antaa kaupungin puolesta lausuntoja ja selvityksiä jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi;
7. huolehtia kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisestä kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;
8. suorittaa muut kaupunginhallituksen tai omistajaohjausjaoston määräämät tehtävät.

3 §

Kaupunginjohtajan erityiset tehtävät ja toimivalta

Kaupunginjohtaja johtaa kaupungin ja konsernin toimintaa ja sen kehittämistä kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on sen lisäksi, mitä laissa säädetään tai muutoin määrätään

1. vastata kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta;
2. valvoa kaupungin hallintoa ja taloutta ja tehdä kaupunginhallitukselle tarpeelliseksi katsomiaan esityksiä;
3. vastata kaupungin edunvalvonnasta ja yhteydenpidosta eri sidosryhmiin;
4. vastata kaupunkikonsernin kokonaisedun huomioon ottamisesta niissä yhteisöissä, liikelaitoksissa ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvalta;
5. vastata varautumisesta ja jatkuvuudenhallinnasta yhdessä kaupunginhallituksen kanssa;

6. päättää asiat, jotka koskevat kaupungin vaakunan käyttöä;
7. myöntää vapautukset kaupungille tulevasta verosta ja verotuksen yhteydessä perittävistä maksuista silloin, kun toimivalta on kaupungilla;
8. antaa tarvittavat määräykset ympäristönsuojelulain 144 §:n nojalla;
9. antaa johtaville viranhaltijoille tarvittaessa menettelytapaohteita ja määräyksiä sekä antaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita;
10. päättää kaupunginhallituksen alaista toimintaa koskevista hankinnoista, sopimuksista ja sitoumuksista silloin, kun sopimuksen arvo ei ylitä 100.000 euroa, ellei muuta ole määrätty;
11. asettaa useampaa hallinnonalaa koskevat työryhmät.

4 §

Kansliapäällikön tehtävät ja toimivalta

Kansliapäällikön tehtäviin kuuluvat kaupungin yleistä hallintoa ja tiedonhallintaa koskevat asiat, kaupungin organisaatiosuhteiden ohjaus, avustaminen ja valvonta, henkilöstöhallinto ja lainopilliset asiat. Kansliapäällikkö toimii konserniasiamiehenä ja avustaa kaupunginjohtajaa omistajaohjauksessa.

5 §

Pysäköinnintarkastajien tehtävät ja toimivalta

Pysäköinnintarkastajat päättävät ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) mukaisesta ajoneuvon lähisiirrosta. Kaupunkirakennelautakunta päättää vastaavasta toimivallan siirrosta alaiselleen viranhaltijalle.

8 luku

TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA

Työsuhteisiin tehtäviin sovelletaan soveltuvin osin samoja määräyksiä kuin virkasuhteisiin virkoihin.

1 §

Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kaupunginhallituksella.

2 §

Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virka- ja tehtävänimikkeen muuttaminen

Valtuusto päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Toimielimellä on oikeus päättää virkanimikkeen muuttamisesta ja muista muutoksista virkaan, ellei kyse ole sellaisen viranhaltijan virkanimikkeestä, jonka viran täyttö kuuluu valtuuston päätösvaltaan.

Toimielin päättää tehtävänimikkeestä ja sen muuttamisesta.

3 §

Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Kaupunginhallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

4 §**Kelpoisuusvaatimukset**

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, ellei niistä ole päätetty virkaa perustettaessa. Kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta päättää niin ikään virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virka, kelpoisuusvaatimuksista päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Toimielin voi siirtää viran kelpoisuusvaatimuksiin liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

5 §**Viran tai virkasuhteen haettavaksi julistaminen**

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

6 §**Palvelussuhteeseen ottaminen**

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön.

Kaupunginhallitus valitsee alaisensa konsernipalvelualueen sekä kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikön viranhaltijat. Kaupunginhallitus valitsee vastuualueen tai toimintayksikön johtajana toimivat viranhaltijat.

Toimielimet valitsevat alaisensa viranhaltijat, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty tai toimielin ole siirtänyt toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Hyvinvointilautakunnan alaisen työvoimapalveluiden jaoston viranhaltijat valitsee hyvinvointilautakunta ja kaupunkirakennelautakunnan alaisen joukkoliikennejaoston viranhaltijat valitsee kaupunkirakennelautakunta.

Kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö, vastuualueiden johtajat ja toimintayksiköiden johtajat päättävät alaisensa henkilöstöön kuuluvan työsopimuksen tai virkamääräyksen tekemisestä toistaiseksi voimassa olevaan tai määräaikaiseen palvelussuhteeseen, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Se, joka ottaa henkilön palvelussuhteeseen, määrää ao. viranhaltijan virantoimituspaikan.

7 §**Virkaan ottaminen palvelussuhdetta koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi**

Henkilö voidaan ottaa virkaan ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

8 § Palkkaus

Virkasuhteeseen tai työsuhteeseen valitun tehtäväkohtaisen palkan vahvistaa se, joka ottaa palvelussuhteeseen. Ennen tehtäväkohtaisen palkan vahvistamista on hankittava kaupungin palkka-asiamiehen lausunto. Valtuuston valitsemien viranhaltijoiden osalta palkkauksen vahvistaa kaupunginhallitus.

Vakituisessa palvelussuhteessa olevan henkilön tehtäväkohtaisen palkan muutoksista päättää kaupunginjohtaja. Palkkauksen muutos edellyttää palkka-asiamiehen lausuntoa. Kaupunginjohtajan osalta palkkauksen muutoksista päättää kaupunginhallitus.

Vakituisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden tehtäväkohtaisten palkkojen muutosten toimeenpanosta yhteistoiminnassa sovittujen linjausten mukaisesti päättää henkilöstöjohtaja.

Määräaikaiseen palvelussuhteeseen otetun henkilön palkkauksen vahvistaa se, jolla on oikeus ottaa palvelussuhteeseen. Ennen palkkauksen vahvistamista on hankittava palkka-asiamiehen lausunto.

Vahvistettujen palkkojen tulee noudattaa kaupungin yleistä linjausta ja palkkapolitiikkaa.

9 § Koeaika

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää koeajan määrittämisestä ja työsuhteeseen ottava viranomainen sopii koeajasta.

10 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

11 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

12 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja myöntää kaupunginjohtajalle harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden enintään 3 kuukaudeksi tai harkinnanvaraisen palkallisen virkavapauden enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät virkavapaudet myöntää kaupunginhallitus.

Kaupunginjohtaja myöntää kansliapäällikön harkinnanvaraiset palkattomat virkavapaudet enintään 12 kuukaudeksi ja harkinnanvaraiset palkalliset virkavapaudet enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät harkinnanvaraiset virkavapaudet myöntää kaupunginhallitus.

Kansliapäällikkö myöntää vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajien harkinnanvaraiset palkattomat virkavapaudet enintään 12 kuukaudeksi ja harkinnanvaraiset palkalliset virka-

vapaudet enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät harkinnanvaraiset virkavapaudet myöntää ao. lautakunta.

Kansliapäällikkö myöntää alaiselleen henkilöstölle harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden tai työvapaan enintään 12 kuukaudeksi ja harkinnanvaraisen palkallisen virkavapauden tai työvapaan enintään 14 vuorokaudeksi, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Pidemmät virkavapaudet tai työvapaat myöntää kaupunginhallitus tai asianomainen lautakunta.

Vastuualueiden johtajat ja toimintayksikön johtajat myöntävät alaiselleen henkilöstölle harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden tai työvapaan enintään 12 kuukaudeksi ja harkinnanvaraisen palkallisen virkavapauden tai työvapaan enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät harkinnanvaraiset virkavapaudet tai työlomat myöntää asianomainen lautakunta.

Virkavapauden ja työvapaan keskeyttämisestä ja peruuttamisesta päättää se taho, joka virkavapauden tai työvapaan on myöntänyt.

13 §

Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaudet

Vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja myöntää alaiselleen henkilöstölle työ- tai virkaehtosopimusten mukaiset virkavapaudet ja työvapaat.

Vastaava ratkaisuvallta on kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä alaisensa henkilöstön osalta.

Virkavapauksien ja työvapaiden keskeyttämisestä ja peruuttamisesta on voimassa, mitä myöntämisestä on määrätty.

14 §

Sijaisen määrääminen

Sijaisen määrää tarvittaessa se viranomainen, joka myöntää virkavapauden tai työvapaan. Sama viranomainen päättää myös sijaisen palkkauksesta.

15 §

Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Mikäli tässä luvussa ei ole toisin määrätty, virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää kaupunginhallitus.

16 §

Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää se viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää kaupunginhallitus.

17 §

Sivutoimet

Viranhaltijan sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää alaisensa henkilöstön osalta kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja. Kaupunginjohtajan osalta vastaavan päätöksen tekee kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

18 §

Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta ja kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja selvityksiin.

Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

19 §

Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 48 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja tai kansliapäällikkö voivat päättää vastuualueen johtajan tai toimintayksikön johtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

20 §

Palvelussuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

21 §

Lomauttaminen

Kaupunginhallitus päättää lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja alaisensa henkilöstön osalta.

22 §

Palvelussuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta ja purkamisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

Avoimen viran tai tehtävän hoitajasta päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

23 §**Menetettyjen ansioiden korvaaminen**

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää kansliapäällikkö. Kansliapäällikön osalta asiasta päättää kaupunginjohtaja ja kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus.

24 §**Palkan takaisinperiminen**

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää kansliapäällikkö. Kansliapäällikön osalta asiasta päättää kaupunginjohtaja ja kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

25 §**Muu henkilöstöasioita koskeva ratkaisuvallta**

Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja päättää

1. alaisensa henkilöstön harkinnanvaraisista ja muista työ- tai virkaehtosopimuksesta johtuvista lisistä;
2. alaisensa henkilöstön lisä-, yli-, lauantai- ja sunnuntaityöhön sekä varallaoloon määräämisestä sekä muista työaikaan koskevista järjestelyistä;
3. oman auton käyttöoikeudesta virka- ja työtehtävissä;
4. oikeudesta kaupungin linjausten mukaiseen puhelinetuun tai muuhun henkilökuntaetuu-teen;
5. kaupungin maksukortin sekä tavar- tai palvelujen toimittajien luottokorttien luovuttamisesta kaupungin viranhaltijan tai työntekijän käyttöön;
6. alaisensa henkilöstön virka- ja työmatkoista ja koulutukseen osallistumisesta lukuun ottamatta ulkomaille suuntautuvia matkoja;
7. lomajärjestyksen vahvistamisesta ja loman myöntämisestä alaiselleen henkilöstölle;
8. alaisensa henkilöstön tehtäväkuvista;
9. alaisensa organisaatioyksikön sisäisestä henkilöstön käytöstä;
10. viranhaltijan ja työntekijän työnteon yhteydessä vahingoittuneiden henkilökohtaisten käyttöesineiden harkinnanvaraisesta korvaamisesta;
11. alaisensa henkilöstön matkasuunnitelmien, laskujen ja maksujen hyväksymisestä.

26 §**Ulkomaille suuntautuvat virka- ja koulutusmatkat**

Kaupungin henkilöstön ulkomaille suuntautuvista virka- ja koulutusmatkoista päättää kaupunginjohtaja tai kansliapäällikkö.

Kaupunginjohtajan osalta asiasta päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

27 §**Kansliapäällikön erityinen ratkaisuvallta henkilöstöä koskevissa asioissa**

Kansliapäällikkö toimii vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajien henkilöstöhallinnollisena esihenkilönä ja hyväksyy heitä koskevat matkasuunnitelmat, laskut ja maksut.

28 §**Toimivallan edelleen siirtäminen**

Viranhaltijalla on oikeus delegoida tässä luvussa säädettyä toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Toimielin voi vastaavasti delegoida tässä luvussa säädettyä toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, ellei laissa toisin säädetä.

9 luku

TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN

1 §

Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Kotkan kaupunki on tiedonhallintalaissa tarkoitettu tiedonhallintayksikkö. Tiedonhallintayksikön tehtävänä on järjestää kaupungin tiedonhallinta lain vaatimusten mukaisesti. Kaupunginhallitus toimii tiedonhallintayksikön johtona. Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritetty.

Kaupunginhallituksella on vastuu muun muassa

1. tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta; muutosvaikutusten arvioinnista ja asiakirjajulkisuutta koskevista kuvauksista;
2. tiedonhallintalain 19 §:ssä säädettyjen tietoineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta;
3. tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteen toimivuudesta sekä tietovarantojen yhteen toimivuudesta; sekä
4. asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoineistojen säilyttämisen järjestämisestä.

2 §

Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että arkistotoimen vastuut, käytännöt ja valvonta on määritetty kaupungin viranomaisen tehtävissä.

Kaupunginhallituksen on huolehdittava arkistolain 7-9-§:n mukaisista velvoitteista:

1. määrätä kaupungin asiakirjahallintoa, arkistointia ja arkistonmuodostusta johtava viranhaltija;
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan, vastuualueiden ja toimintayksiköiden sekä niiden asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä;
3. päättää tiedonohjaussuunnitelman (AMS, TOS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä
4. nimetä kaupungin arkistonmuodostajat.

3 § Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta;
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa;

3. hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen;
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista;
5. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

4 § Lautakunnan asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta huolehtii oman hallintoalansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeävät asiakirjahallinnon vastuuhenkilön omalla hallinnon alallaan.

Elinvoimavaliokunnan asiakirjahallinnon tehtävistä huolehtii kaupunginhallitus.

II OSA TALOUS JA VALVONTA

10 luku TALOUDENHOITO

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talouden suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Valtuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-määräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

4 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden ja tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

6 §

Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- ja hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

7 §

Varastot

Kaupungin varastoihin ei saa olla sitoutuneena enempää varoja kuin lainsäädäntö tai toiminta edellyttää.

Varastoista on pidettävä varastokirjanpitoa.

Varastot on inventoitava vuosittain.

8 §

Hankintavaltuudet

Hankintapäätökset tekee toimielin tai viranhaltija hankintavaltuuksien rajoissa. Hankintavaltuusrajat ovat arvonlisäverottomia arvoja. Hankintavaltuudet määrittää toimielin, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Poikkeuksellisessa tilanteessa ja jos kaupungin etu sitä välttämättä vaatii, hankinnasta saa päättää viranhaltija, jolla muutoin ei olisi toimivaltaa päättää kyseisestä hankinnasta. Tällaisen hankintapäätöksen tehneen viranhaltijan on saatettava päätöksensä viipymättä sen tiedoksi, jolle toimivalta hankintapäätöksen tekemiseen olisi kuulunut.

Hankintavaltuuksia ei voi siirtää työsuhteessa olevalle.

9 §

Yhteishankinnat

Talousjohtaja päättää kaupungin osallistumisesta ulkopuolisen tahon järjestämiin yhteishankintoihin 300.000 euroon saakka, jonka ylittävistä yhteishankintoihin osallistumisesta päättää kaupunginhallitus.

10 § Laskujen hyväksyjät

Kustannuspaikkojen laskujen muistiotositteiden ja maksumääräysten hyväksyjistä päättää kaupunginjohtaja, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Kaupunginjohtajalla, kansliapäälliköllä, talousjohtajalla, talouspäälliköllä ja controllereilla on oikeus hyväksyä kaupungin kaikkien kustannuspaikkojen laskuja, muistiotositteita ja maksumääräyksiä.

11 §**Rahatoimen hoitaminen**

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja.

12 §**Maksuista päättäminen**

Valtuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Lautakunnat päättävät viranomais- ja asiakasmaksujen perusteista ja maksujen euromääristä, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää muilta osin maksujen perusteista ja euromääristä. Kaupunginhallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

13 §**Asiakirjojen ja tiedon antamisesta perittävät maksut**

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

11 luku**ULKOINEN VALVONTA****1 §****Ulkoinen ja sisäinen valvonta**

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

2 §

Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 *) luvun määräyksiä.

* Korjattu kirjoitusvirheenä hallintolaki (434/2003) § 51.

3 §

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. hyväksyttävä tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma;
2. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
3. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa;
4. tehtävä tarvittaessa aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle muista merkittävistä havainnoista.

4 §

Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa.

5 §

Tilintarkastusyhteisön valinta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä kerrallaan enintään kuuden (6) tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

6 §**Tilintarkastajan tehtävät**

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

7 §**Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät**

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

8 §**Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi**

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

12 luku**SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA****1 §****Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät**

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Tässä tehtävässään kaupunginhallitus

1. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
2. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta;
3. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan;
4. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
5. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti;
6. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

2 §**Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät**

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

3 §**Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät**

Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö sekä vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta organisaation mukaisilla tehtäväalueillaan, ohjeistavat alaisiaan organisaatioyksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

4 §**Sisäisen tarkastuksen tehtävät**

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintasäännössä.

III OSA VALTUUSTO

13 luku VALTUUSTON TOIMINTA

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Puheenjohtajisto valitaan valtuuston toimikaudeksi.

Valtuustossa on kolme (3) varapuheenjohtajaa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii kansliapäällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija. Valtuuston kokouksessa voi olla lisäksi teknisiä avustajia.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa jo olemassa olevan valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

14 luku

VALTUUSTON KOKOUKSET

1 §

Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa kädyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

2 §

Valtuuston tiedonantokokous

Tietojen ja selvitysten antamiseksi vireillä olevista asioista kaupunginhallitus järjestää harjunnan mukaan valtuuston tiedonantokokouksia. Tiedonantokokouksen yhteydessä järjestetään mahdollisuuksien mukaan kyselytunti. Tiedonantokokous järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä maanantaina, ellei muuta ole päätetty, ja se saa kestää kyselytunteineen enintään 1 tunti 30 minuuttia.

Tiedonantokokous on julkinen, ellei sitä erityisestä syystä järjestetä suljettuna valtuuston informaatiotilaisuutena. Tiedonantokokouksen puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

3 §

Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla.

4 §

Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

5 §

Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

6 §

Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisesti syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

7 §

Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

8 §

Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

9 §

Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Valtuuston puheenjohtaja voi määrätä kaupungin viranhaltijan olemaan läsnä valtuuston kokouksessa.

10 §**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoittauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

11 §**Kokouksen johtaminen**

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

12 §**Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle**

Puheenjohtaja voi tarvittaessa luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä. Vastaavasti ensimmäinen tai toinen varapuheenjohtaja voi luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa seuraavalle varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

13 §**Tilapäinen puheenjohtaja**

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

14 §**Esteellisyys**

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

15 §

Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslisillä olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta. Puheenjohtajan ehdotuksesta valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

16 §

Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti, selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa; sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron, joka kestää enintään yhden (1) minuutin.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita. Työjärjestyspuheenvuoro pyydetään suullisesti. Työjärjestyspuheenvuoro saa kestää enintään yhden (1) minuutin ja se pidetään paikaltaan.

Varsinainen puheenvuoro saa kestää enintään kolme (3) minuuttia ja ryhmäpuheenvuoro saa kestää enintään kymmenen (10) minuuttia.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että osa keskustelusta varataan tietynpituisille puheenvuoroille. Puheenjohtajalla on myös oikeus yksittäisessä asiassa poiketa puheenvuorojen pituutta koskevista määräyksistä. Puheenjohtajan on ilmoitettava tästä ennen kuin hän julistaa keskustelun asiassa alkaneeksi.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta valtuuston puheenjohtajaan päin kääntyneenä tai puhujakorokkeelta. Kannatetun pöydällepano- tai palautusesityksen jälkeen puheenvuorot käytetään paikalta.

Puheenvuorot on kohdistettava käsiteltävään asiaan. Repliikkipuheenvuoro saa sisältää vain selvityksiä ja oikaisuja käytetyn puheenvuoron johdosta tai vastineen siinä esitettyyn väitteeseen. Repliikkipuheenvuoro ei saa kohdistua toiseen repliikkipuheenvuoroon.

17 §**Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi**

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehoituksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouksen yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

18 §**Ehdotukset ja keskustelun päättäminen**

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

19 §**Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen**

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

20 §**Äänestykseen otettavat ehdotukset**

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ryhmäpuheenvuorossa tehty ehdotus otetaan kuitenkin äänestettäväksi, vaikka sitä ei olisikaan kannatettu. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen. Ryhmäpuheenvuorossa tehty ehdotus on kuitenkin tässäkin tapauksessa otettava äänestettäväksi.

21 §**Äänestystapa ja äänestysjärjestys**

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen koko-

naan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.

2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

22 §

Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

23 §

Toivomusponsi

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän kaupunginhallitukselle osoitettavan toivomusponnen. Toivomusponsi ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Toivomusponnen hyväksymistä koskevan päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa yli puolet valtuutetuista.

Asiassa, joka koskee vain valmistelua, ei saa hyväksyä toivomusponsia.

24 §

Valtuustotoivomus

Asian käsittelyn aikana valtuutettu voi tehdä asiaan liittyvän toivomuksen, mikä liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään kaupunginhallitukselle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Toivomuksen voi myös esittää välittömästi asian tultua päätetyksi samassa järjestyksessä kuin eriävän mielipiteen.

25 §

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 17 luvun 26 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

26 §

Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

15 luku

ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI

1 §

Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuorensa.

2 §

Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspereja.

Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

3 §

Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston sihteeri, ellei valtuusto toisin päättä.

4 §

Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalis-
sa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asia-

miehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 6 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 §

Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

6 §

Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

7 §

Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

8 §

Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslipunsa.

9 §

Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

16 luku

VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS

1 §**Valtuutettujen aloitteet**

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta koskevissa asioissa. Aloite annetaan kirjallisena valtuuston puheenjohtajalle. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Mikäli aloitteella laajennetaan palveluja tai sillä on talousvaikutuksia, se siirretään käsiteltäväksi talousarvion valmistelun yhteydessä. Kesäkuun loppuun mennessä esitetyt määrärahoihin vaikuttavat aloitteet käsitellään seuraavan vuoden talousarvion valmistelun yhteydessä. Tuolloin kaupunginhallituksen tulee esitellä talousarvioaloitteisiin liittyvät vastaukset valtuustolle esitettävän talousarvioesityksen yhteydessä.

Vastaus aloitteeseen, jolla ei ole rahallisia vaikutuksia, tulee kaupunginhallituksen esitellä valtuuston käsiteltäväksi viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

2 §**Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys**

Vähintään 13 valtuutettua voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on jätettävä kirjallisena kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka yhden kuukauden kuluttua ensiksi pidetään kysymyksen jättämisestä lukien, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

Kysymykseen annettu vastaus on merkittävä tiedoksi, ellei valtuusto päätä panna asiaa pöydälle tai palauttaa asiaa kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

Jos valtuusto on päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi, on uusi vastaus annettava samassa ajassa palautuspäätöksestä lukien, kuin edellä kysymykseen vastaamisesta määrätään.

Käsiteltäessä kaupunginhallitukselle osoitettua kysymystä puheenjohtajan on kysymyksen ensimmäisen allekirjoittajan sitä pyytäessä annettava hänelle ensimmäinen puheenvuoro ennen muuta valtuutettua.

3 §**Tiedonantokokous ja kyselytunti**

Merkittävimpien valtuustossa esille tulevien tai tärkeiden muiden asioiden selostamiseksi valtuutetut kutsutaan tarvittaessa tiedonantokokoukseen.

Valtuutetut voivat käytettävissä olevan ajan puitteissa selostuksen jälkeen tehdä asiaa koskevia kysymyksiä, joihin annetaan lyhyet vastaukset.

Välittömästi tiedonantokokouksen jälkeen pidetään tarvittaessa kyselytunti valtuutettujen esittämien kirjallisten kyselyjen käsittelemiseksi. Tiedonantokokous ja kyselytunti ovat julkisia, ellei valtuusto toisin päättä.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään yhden (1) minuutin pituisia kysymyksiä kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Tiedonantokokouksen ja kyselytunnin puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen tulee olla lyhyt, kestoaltaan enintään kolme (3) minuuttia ja vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä yksi asiaan liittyvä enintään yhden (1) minuutin kestävä lisäkysymys. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua. Samalla kyselytunnilla valtuutettu saa esittää kaksi kyselyä. Valtuutettujen puheenvuorot käytetään paikalta. Puheenjohtaja voi harkintansa mukaan rajoittaa puheenvuorojen käyttämistä. Valtuusto ei tee päätöstä kysymyksissä käsitellyistä asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena kaupungin kirjaamoon viimeistään kolme (3) arkipäivää ennen kyselytunnin järjestämispäivää. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

Tiedonantokokouksesta ja kyselytunnista ilmoitetaan valtuutetuille, mikäli mahdollista, valtuuston varsinaisen kokouksen kokouskutsun yhteydessä.

4 § Lähetekeskustelu

Kaupunginvaltuusto voi kaupunginhallituksen ehdotuksesta päättää, että se käy yksittäisestä merkittävästä tai taloudellisesti laajakantoisesta asiasta, jonka valmistelu on käynnissä, lähetekeskustelun.

Lähetekeskustelun aikana ei saa tehdä ehdotuksia lukuun ottamatta pöydällepanoehdotusta.

5 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Valiokunnan tehtävänä on valmistella kaupunginjohtajan tai luottamushenkilön erottamista koskeva asia. Valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

Milloin valtuusto on päättänyt asettaa tilapäisen valiokunnan, on kysymys valiokunnan kokoonpanosta ja valinnasta pantava pöydälle käsiteltäväksi seuraavassa valtuuston kokouksessa.

IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 luku **KOKOUSMENETTELY**

1 § **Määräysten soveltaminen**

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

2 § **Toimielimen päätöksentekotavat**

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*).

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajan tasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

3 § **Sähköinen kokous**

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Sähköisellä kokouksella tarkoitetaan myös ns. hybridi-kokousta, jossa osa osallistujista on läsnä kokouspaikalla ja osa osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla kaupungin järjestämällä laitteilla yhdenvertaisilla näkö- ja kuuloyhteyksillä.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

4 § **Sähköinen päätöksentekomenettely**

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

5 § **Kokousaika ja -paikka**

Toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

6 §

Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Toimielin päättää, onko kokouskutsu ja esityslista toimitettava myös varajäsenille.

Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista, vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta.

Kuntien yhteistoiminnan tarkoittaman toimielimen kokouskutsu, esityslista ja liitteet laaditaan tarvittavilta osin suomen ja ruotsin kielellä, mikäli kaksikielinen Pyhtään kunta on mukana yhteistoimintasopimuksessa.

7 §

Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään ensisijaisesti sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

Toimielimen jäsenellä on osoitetusta terveydellisestä syystä oikeus saada kokousasiakirjat paperisena tulosteena, mikäli asiakirjojen saavutettavuutta ei voida kohtuullisin mukautuksin muutoin varmistaa.

8 §

Esityslistan ja sen liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

9 §

Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

Jatkokokouksen ajasta ja paikasta päättää puheenjohtaja. Jatkokokouksen päätöksentekomenettelyn ei tarvitse olla sama kuin alkuperäisellä kokouskutsulla on mainittu.

10 §

Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

11 §

Läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa

Toimielimen jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus seuraavasti:

1. kaupunginhallituksen kokouksessa
 - kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla
 - kaupunginjohtajalla
 - kansliapäälliköllä ja kokouksen viestinnästä vastaavalla henkilöllä
2. elinvoimavaliokunnan kokouksessa
 - valtuuston puheenjohtajalla
 - kaupunginhallituksen puheenjohtajalla
 - lautakuntien puheenjohtajilla
 - kaupunginjohtajalla
 - kehitysjohtajalla ja kokouksen viestinnästä vastaavalla henkilöllä
3. muun toimielimen kokouksessa, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty
 - kaupunginhallituksen puheenjohtajalla
 - kaupunginhallituksen toimielimeen määräämällä edustajalla
 - kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä
 - asianomaisella vastualueen tai toimintayksikön johtajalla
 - kokouksen viestinnästä vastaavalla henkilöllä

Mikäli varsinainen läsnäoloon oikeutettu on estynyt tai poissa, on läsnäolo-oikeus hänen sijaisellaan tai toimielimen 1. varapuheenjohtajalla.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä ei ole 3. kohdassa mainittua läsnäolo- ja puheoikeutta tarkastuslautakunnan, valtuuston tilapäisen valiokunnan eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Nuorisovaltuuston jäsenistään nimeämällä edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus elinvoimavaliokunnassa, tarkastuslautakunnassa, hyvinvointilautakunnassa, kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa, kaupunkirakennelautakunnassa ja ympäristölautakunnassa sekä kaupunginvaltuustossa. Edustajan tulee olla 15 vuotta täyttänyt henkilö. Toimielimessä voi olla enintään kaksi nuorisovaltuuston edustajaa. Nuorisovaltuuston nimeämällä edustajilla ei ole läsnäolo-oikeutta toimielimen kokouksessa käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita. Kuinkin toimielin päättää harkintansa mukaan läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä muiden vaikuttamistoimielinten edustajille lautakuntien tai valiokunnan kokouksessa. Läsnäolo-

oikeutta ei kuitenkaan voida antaa silloin, kun käsiteltäviin asioihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Kaupungin henkilöstön edustajalla on oikeus tulla kuulluksi hyvinvointilautakunnassa, kaupunkirakennelautakunnassa, kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa sekä ympäristölautakunnassa, silloin kun lautakunnassa käsitellään kaupungin henkilöstön asemaan vaikuttavia asioita. Henkilöstön edustajan on poistuttava heti kuulemisen päätyttyä.

12 §

Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä

Kaupunginhallitus voi tämän pykälän 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, sekä hänelle henkilökohtaisen varajäsenen, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa elinvoimavaliokuntaan, tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

13 §

Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

14 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet toimielimen jäsenistä on läsnä.

15 §

Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossain asiassa, valitaan iältään vanhimman jäsenen johdolla tilapäinen puheenjohtaja kokousta tai asian käsittelyä varten.

16 §

Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

17 §

Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

18 § Esittelijät

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi yksittäistapauksessa ottaa asian esiteltäväkseen. Kaupunginjohtajaa koskevat asiat esittelee kansliapäällikkö.

Elinvoimavaliokunnan asiat esittelee valiokunnan puheenjohtaja, ellei valiokunta muuta päättä.

Toimielin, jaostoja lukuun ottamatta, määrää esittelijöistään ja siitä, miten esittelyvastuu jakautuu useamman esittelijän kesken. Toimielin määrää sen esittelijän, joka esittelee useita tai kaikkia toimielimen alaisia vastuualueita tai toimintayksiköitä koskevan asian. Kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä on oikeus ottaa tehtäväalueellaan asia esiteltäväkseen, ellei laista muuta johdu. Jaoston esittelijät määrää ao. lautakunta.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 11 luvun 2 §:ssä.

19 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Esittelijää koskevat asiat esittelee toimielimen puheenjohtaja, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Toimielimen toimintaa koskevissa asioissa esittelyoikeus on myös toimielimen puheenjohtajalla. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

20 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta. Esteellisyyden peruste on merkittävä pöytäkirjaan.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joil-

la voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

21 §

Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Pöydällepanoehdotuksella tarkoitetaan esitystä, jolla asian käsittely siirretään sellaisenaan seuraavaan toimielimien kokoukseen ilman, että asia valmistellaan uudelleen.

Palauttaminen merkitsee asian uudelleen valmistelua.

22 §

Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

23 §

Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimien päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimien yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimien päätökseksi.

24 §

Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

25 §

Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin mitä 14 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 15 luvussa.

26 §

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja kokouksen sihteeri ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- asian järjestysnumero
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muina tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- kokouksen sihteerin varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Kuntien yhteisen toimielimen pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä, mikäli kuntien yhteistoiminnassa on mukana erikielisiä kuntia tai vähintään yksi kaksikielinen kunta (Pyhtää).

27 §

Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

18 luku

MUUT MÄÄRÄYKSET

1 §

Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

2 §

Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

3 §

Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 §

Asiakirjojen allekirjoittaminen

Valtuuston ja kaupunginhallituksen sekä omistajaohjausjaoston päättämät ja niiden puolesta tehtävät kirjalliset sopimukset ja sitoumukset sekä kirjelmät ja valtakirjat allekirjoittaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja tai kansliapäällikkö ja varmentaa kansliapäällikkö, juristi lakimies, hallintojohtaja, kehitysjohtaja, henkilöstöjohtaja, talousjohtaja, kaupunkisuunnittelujohtaja tai muu kaupunginhallituksen määräämä viranhaltija, kuitenkin siten, etteivät allekirjoittaja ja varmentaja voi olla sama henkilö.

Kaupungin muun toimielimen päätökseen perustuvat sopimukset ja sitoumukset sekä muut asiakirjat allekirjoittaa toimielimen puheenjohtaja, asianomainen vastuualueen tai toimintayksikön johtaja tai asian toimielimessä esitelty toimielimen esittelijä, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Asianhallintajärjestelmästä annettavat otteet ja todistukset allekirjoittaa tai todentaa asian valmistelija tai hallintoyksikön työntekijä.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ja omistajaohjausjaoston kokouksen pöytäkirjanotteet todistaa oikeaksi toimielimen sihteeri tai hänen sijaisensa tai kansliapäällikkö tai muu kaupunginjohtajan määräämä henkilö. Muun toimielimen kokouksen pöytäkirjanotteen todistaa oikeaksi ao. toimielimen sihteeri tai hänen sijaisensa tai muu hallintojohtajan määräämä henkilö.

Viranhaltijan päätöksen sekä jäljenteet päätöksen perusteena olevista asiakirjoista todistaa oikeaksi päätöksentekijä, asianomaisen yksikön johtaja, hänen sijaisensa tai johtajan määräämä muu henkilö. Viranhaltijan päätöksen perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa ao. päätöksentekijä, hänen sijaisensa tai ao. yksikön johtaja, hänen sijaisensa tai johtajan määräämä muu henkilö.

Arkistosta annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi asianhallintapäällikkö tai hänen määräämänsä.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

5 §

Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voivat kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, juristi lakimies ja hallintojohtaja.

6 § Sähköinen allekirjoitus

Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa dokumentoinnin osalta allekirjoituksen edellytykset täyttävässä järjestelmässä.

19 luku

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

1 §**Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet**

Luottamushenkilöille maksetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvauksia luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista.

Kaupunginvaltuusto päättää palkkioista ja korvausten suuruudesta ja rajoituksista. Matkakustannusten korvaamisen ja päivärahojen maksamisen periaatteista päättää kaupunginhallitus. Tarkempia ohjeita menettelystä haettaessa korvauksia ja maksatuksesta antaa kansliapäällikkö.

2 §**Kokous- ja vuosipalkkiot**

Luottamushenkilöt ovat oikeutettuja kokouspalkkioon osallistumisestaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaoston, lautakuntien ja niiden jaostojen sekä elinvoimavaliokunnan puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat ovat, päätoimisia ja osaaikaisia luottamushenkilöitä lukuun ottamatta, kokouspalkkion lisäksi oikeutettuja vuosipalkkioon.

Kun vuosipalkkioon oikeutettu on pysyvästi estynyt hoitamasta tehtäväänsä, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon. Sijaisella on oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta niiltä täysiltä kalenterikuukausilta, joiden aikana vuosipalkkioon oikeutettu on ollut estyneenä hoitamasta tehtäväänsä.

Valtuustoryhmien puheenjohtajilla on niin ikään oikeus vuosipalkkioon, jonka suuruus määräytyy valtuustoryhmän koon mukaan.

Vuosipalkkion maksaminen edellyttää, että toimielin on kokoontunut vähintään kerran kalenterivuoden aikana.

3 §**Ansionmenetyksen korvaaminen**

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä. Asiasta säädetään tarkemmin palkkiosäännössä.

4 §**Lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen**

Alle 12-vuotiaan lapsen lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan, päätoimisia luottamushenkilöitä lukuun ottamatta, edellyttäen, että kyseessä on luottamushenkilön lapsi tai hänen taloudessaan vakituisesti asuva lapsi.

5 §**Avustajan käyttämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen**

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi tarvitsee avustajaa toimielimen kokoukseen tai siihen valmistautumiseen, korvataan avustajan palkkaamisesta aiheutuneet kustannukset.

6 §**Korvauksen perusteeseen tai määrään liittyvät epäselvyydet**

Milloin edellä tarkoitettujen kustannusten peruste tai määrä ei ole yksiselitteisesti osoitettavissa, voi kansliapäällikkö päättää korvauksen maksamisesta kohtuuserusteella.

Kansliapäällikkö voi tarvittaessa pyytää luottamushenkilöltä selvityksen korvauksen perusteesta tai määrästä.

20 luku

VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTELU

1 §

Luvun säännösten soveltaminen

Tätä hallintosäännön lukua sovelletaan vakavissa häiriötilanteissa ja valmiuslaissa määritellyissä poikkeusoloissa sekä niihin valmistautumisessa.

2 §

Vakavat häiriötilanteet ja poikkeusolot

Vakavilla häiriötilanteilla tarkoitetaan tässä hallintosäännön liitteessä tapahtumia ja tilanteita, jotka edellyttävät kaupungin johtamisessa tai palvelutuotannossa normaalioloista poikkeavia toimenpiteitä, tehtäviä ja toimivaltuuksia.

Poikkeusolojen käyttöönoton säättää valtioneuvosto asetuksella, enintään kuudeksi kuukaudeksi. Käyttöönottoasetus saatetaan eduskunnan käsiteltäväksi. Eduskunta päättää, jääkö asetus voimaan vai onko se kumottava osittain tai kokonaan.

Valmiuslain mukaisia poikkeusoloja ovat:

1. Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila;
2. Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista;
3. väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat;
4. erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila sekä
5. vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.

3 §

Valmius- ja pelastussuunnitelmat

Valmiuslain mukaan kuntien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muiden toimenpiteiden avulla varmistaa kaupungin elintärkeiden tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Valmiussuunnitelmissa voimavarojen käyttö ja toiminta suunnitellaan ja priorisoidaan häiriötilanteiden vaatimusten mukaisesti ottamalla huomioon myös valmiuslain tarkoittamat poikkeusolot. Toiminnan jatkuvuus varmistetaan prosesseilla, joissa tunnistetaan toiminnan uhat ja niiden vaikutukset sekä luodaan kattava toimintamalli toimintakyvyn hallinnalle.

Kokonaisvarautuminen vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin muodostuu koko kaupunkia koskevasta valmiussuunnitelmasta (valmiussuunnitelman yleinen osa) sekä vastuualueiden ja toimintayksiköiden ja liikelaitoksen ja tytäryhteisöjen valmiussuunnitelmista.

Valmiissuunnittelua johtaa ja valvoo kaupunginhallitus. Valmiissuunnittelun johtamisesta vastaa kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö sekä vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajat tehtäväjakonsa mukaisesti.

Vastuualueet ja toimintayksiköt laativat ja päivittävät valmiussuunnitelmansa kaupungin valmiusjohtoryhmän ohjeistuksen mukaisesti. Valmiussuunnitelmat tarkistetaan ja tuodaan toimivaltaisen toimielimen käsiteltäväksi kerran valtuustokaudessa ja aina, kun turvallisuusympäristössä tapahtuu oleellisia muutoksia.

Kaupungin valmiusjohtoryhmän tehtävänä on valmiussuunnittelun yhteensovittaminen sekä kaupunkikonsernin sisällä, että viranomaisten ja muiden turvallisuustoimijoiden kesken.

Pelastuslain mukaan Kotkan kaupungin toimitiloista ja rakennusten hallinnoinnista vastaa-vien tulee laatia kirjalliset pelastussuunnitelmat, joista käy ilmi omatoimisen varautumisen järjestelyt. Pelastussuunnitelmat on tarkistettava vuosittain.

Valmius- ja pelastussuunnitelmien laatimisvastuut on sisällytettävä myös alihankinta- ja os-topalvelusopimuksiin.

Turvallisuuspäällikkö koordinoi kaupungin valmiussuunnittelua.

4 §

Hallintosäännön toimivuus vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Voimassa olevaa hallintosääntöä noudatetaan myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, ellei tämän hallintosäännön 6 luvun säännöksistä tai valmiuslaista muuta johdu.

5 §

Erityistoimivallan käyttöön ottaminen

Erityistoimivallan käyttöön otosta on säädetty hallintosäännön 6 luvussa.

6 §

Luottamushenkilöorganisaatio

Vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa valtuusto, kaupunginhallitus ja lautakunnat, valiokunta sekä toimielinten alaiset jaostot toimivat mahdollisuuksien mukaan kuten normaalioloissa. Toimielinten toimintaan vaikuttaa hallintosäännön 6 luvussa määritelty viranhaltijoiden erityistoimivalta.

Valtioneuvosto voi valmiuslain perusteella asetuksella säätää kunnan toimielinten toimintaan tehtävistä muutoksista.

7 §

Vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikainen valmiusjohtoryhmä

Vakavien häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupungin toimintaa johtaa kaupunginjohtaja ja kaupunginjohtajan johtama valmiusjohtoryhmä.

Valmiusjohtoryhmään kuuluvat:

Kaupunginjohtaja (puheenjohtaja)

Turvallisuuspäällikkö (sihteeri)

Kansliapäällikkö (varapuheenjohtaja)

Viestintä- ja markkinointipäällikkö

Työsuojelupäällikkö

Yhteyspäällikkö

Työsuojeluvaltuutettu

Vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajat

Kaupunginjohtaja muuttaa ja täydentää valmiusjohtoryhmän kokoonpanoa päätöksellään ja kutsuu valmiusjohtoryhmän kokouksiin viranomaisia ja asiantuntijoita tilanteen edellyttämällä tavalla. Kaupunginjohtaja voi määrätä johtoryhmälle myös teknisen sihteerin.

Valmiusjohtoryhmän tueksi voidaan perustaa kaupunginjohtajan päätöksellä erillinen tilannekuvaryhmä (johtokeskus), jota johtaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja ja valmiusjohtoryhmä vastaavat häiriötilanteen ja poikkeusolojen edellyttämistä toimenpiteistä ja ohjaavat voimavaroja eri vastuualueille tai toimintayksikköihin häiriötilanteen ja poikkeusolojen vaatimusten mukaisesti.

8 §

Muut vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaiset johtoryhmät ja työryhmät

Vastuualueilla ja toimintayksiköissä toimivat kaupungin valmiussuunnitelmakokonaisuudessa mainitut johtoryhmät. Muut vakaviin häiriötilanteisiin liittyvät johtoryhmät ja työryhmät, joihin kuuluu henkilöitä eri toimialueilta, asettaa ja nimeää kaupunginjohtaja. Johtoryhmät ja työryhmät toimivat asettajan antamien toimivaltuuksien puitteissa.

Johtoryhmien ja työryhmien toiminnasta on informoitava turvallisuuspäällikköä ja valmiusjohtoryhmää välittömästi toiminnan alettua.

9 §

Viestintä

Kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan päätettyä hallintosäännön 6 luvun mukaisesta erityistoimivallan käyttöön ottamisesta vakavassa häiriötilanteessa tai valmiuslain edellyttämänä kaikki kaupungin tiedotteet, lausunnot ja haastattelut annetaan viestintä- ja markkinointipäällikön koordinoimana valmiusjohtoryhmän kautta, ellei kaupunginjohtaja valmiusjohtoryhmässä toisin päättä. Kuitenkin henkilöstöjohtaja toimeenpanee henkilöstölle suunnatun viestinnän yhteistyössä viestintä- ja markkinointipäällikön kanssa.

Kotkan kaupungin

S Ä Ä D Ö S K O K O E L M A

2024

Nro 1

KOTKAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

| Hyväksytty kaupunginvaltuustossa [11.12.2023](#) [9.12.2024](#) (tulee voimaan [1.1.2024](#) [1.1.2025](#))

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

I OSA

HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 luku

KAUPUNGIN JOHTAMINEN

8

1 §	Hallintosäännön soveltaminen	8
2 §	Kotkan kaupungin johtamisjärjestelmä	8
3 §	Esittely kaupunginhallituksessa	8
4 §	Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	9
5 §	Kaupunginhallituksen jäsenen tehtävät	9
6 §	Valtuuston puheenjohtajan tehtävät	9
7 §	Kaupungin viestintä	9

2 luku

TOIMIELINORGANISAATIO

10

1 §	Kaupunginvaltuusto	10
2 §	Kaupunginhallitus ja omistajaohjausjaosto	10
3 §	Tarkastuslautakunta	10
4 §	Lautakunnat	10
5 §	Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteinen ympäristölautakunta	11
6 §	Elinvoimavaliokunta	11
7 §	Vaalitoimielimet	11
8 §	Vaikuttamistoimielimet	12
9 §	Toimikunnat	12

3 luku

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

12

1 §	Kaupunginjohtaja	12
2 §	Konsernipalvelualue	12
3 §	Erityiset esihenkilöjärjestelyt	12
4 §	Konsernipalvelualueen organisaatio ja tehtävät	13
5 §	Kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa olevat vastuualueet ja toimintayksiköt	13
6 §	Vastuualueen ja toimintayksikön johtaja	15
7 §	Palveluyksikön päällikkö	15

4 luku

KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA

15

1 §	Konsernijohto	15
2 §	Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako	15
3 §	Sopimusten hallinta	16

5 luku

TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

16

1 §	Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivallan jako	16
2 §	Toimielinten yleiset tehtävät ja toimivallan jako	18
3 §	Toimielinten erityiset tehtävät ja toimivalta	19
4 §	Toimivallan edelleen siirtäminen	24
5 §	Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta ja tutkimusluvan myöntämisestä	24
6 §	Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi	24
7 §	Kaupunginhallituksen otto-oikeuden rajoitus	24
8 §	Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi	25

9 §	Lautakunnan otto-oikeuden rajoitus	25
10 §	Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	25
11 §	Asiat, joita ei ilmoiteta otto-oikeusmenettelyyn	25

6 luku

TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA 26

1 §	Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi	26
2 §	Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa	26
3 §	Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	26
4 §	Toimielimen koolle kutsuminen normaalista poikkeavasti	26

7 luku

VIRANHALTIJOIDEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA 27

1 §	Johtavien viranhaltijoiden yleiset tehtävät	27
2 §	Kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön yleiset tehtävät	27
3 §	Kaupunginjohtajan erityiset tehtävät ja toimivalta	27
4 §	Kansliapäällikön tehtävät ja toimivalta	28
5 §	Pysäköinnin tarkastajien valvojen tehtävät ja toimivalta	28

8 luku

TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA 28

1 §	Kaupunginhallituksen yleistöimivalta henkilöstöasioissa	28
2 §	Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virka- ja tehtävänimikkeen muuttaminen	28
3 §	Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	28
4 §	Kelpoisuusvaatimukset	28
5 §	Viran tai virkasuhteen haettavaksi julistaminen	29
6 §	Palvelussuhteeseen ottaminen	29
7 §	Virkaan ottaminen palvelussuhdetta koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi	29
8 §	Palkkaus	29
9 §	Koeaika	30
10 §	Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	30
11 §	Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen viran vastaanottamista	30
12 §	Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat	30
13 §	Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaudet	31
14 §	Sijaisen määrääminen	31
15 §	Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	31
16 §	Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	31
17 §	Sivutoimet	31
18 §	Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	31
19 §	Virantoimituksesta pidättäminen	31
20 §	Palvelussuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi	32
21 §	Lomauttaminen	32
22 §	Palvelussuhteen päättyminen	32
23 §	Menetettyjen ansioiden korvaaminen	32
24 §	Palkan takaisin periminen	32
25 §	Muu henkilöstöasioita koskeva ratkaisuvallta	33
26 §	Ulkomaille suuntautuvat virka- ja koulutusmatkat	33
27 §	Kansliapäällikön erityinen ratkaisuvallta henkilöstöä koskevissa asioissa	33
28 §	Toimivallan edelleen siirtäminen	33

9 luku**TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN 33**

1 §	Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät	33
2 §	Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	34
3 §	Asiakirjahallintoa ja arkistotointoa johtavan viranhaltijan tehtävät	34
4 §	Lautakunnan asiakirjahallinnon tehtävät	34

II OSA**TALOUS JA VALVONTA****10 luku****TALOUDENHOITO 35**

1 §	Talousarvio ja taloussuunnitelma	35
2 §	Talousarvion täytäntöönpano	35
3 §	Toiminnan ja talouden seuranta	35
4 §	Talousarvion sitovuus	35
5 §	Talousarvion muutokset	35
6 §	Poistosuunnitelman hyväksyminen	36
7 §	Varastot	36
8 §	Hankintavaltuudet	36
9 §	Yhteishankinnat	36
10 §	Laskujen hyväksyjät	36
11 §	Rahatoimen hoitaminen	37
12 §	Maksuista päättäminen	37
13 §	Asiakirjojen ja tiedon antamisesta perittävät maksut	37

11 luku**ULKOINEN VALVONTA 37**

1 §	Ulkoinen ja sisäinen valvonta	37
2 §	Tarkastuslautakunnan kokoukset	38
3 §	Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi	38
4 §	Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	38
5 §	Tilintarkastusyhteisön valinta	38
6 §	Tilintarkastajan tehtävät	39
7 §	Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	39
8 §	Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	39

12 luku**SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA 39**

1 §	Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	39
2 §	Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	39
3 §	Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	40
4 §	Sisäisen tarkastuksen tehtävät	40

III OSA**VALTUUSTO****13 luku****VALTUUSTON TOIMINTA 40**

1 §	Valtuuston toiminnan järjestelyt	40
2 §	Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	40
3 §	Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	41
4 §	Istumajärjestys	41

14 luku**VALTUUSTON KOKOUKSET****41**

1 §	Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	41
2 §	Valtuuston tiedonantokokous	41
3 §	Kokouskutsu	42
4 §	Esityslista	42
5 §	Sähköinen kokouskutsu	42
6 §	Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	42
7 §	Jatkokokous	42
8 §	Varavaltuutetun kutsuminen	43
9 §	Läsnäolo kokouksessa	43
10 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	43
11 §	Kokouksen johtaminen	43
12 §	Puheenjohto luovuttaminen varapuheenjohtajalle	44
13 §	Tilapäinen puheenjohtaja	44
14 §	Esteellisyys	44
15 §	Asioiden käsittelyjärjestys	44
16 §	Puheenvuorot	44
17 §	Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	45
18 §	Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	45
19 §	Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	45
20 §	Äänestykseen otettavat ehdotukset	46
21 §	Äänestystapa ja äänestysjärjestys	46
22 §	Äänestyksen tuloksen toteaminen	46
23 §	Toivomusponsi	46
24 §	Valtuustotoivomus	47
25 §	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	47
26 §	Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille	47

15 luku**ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI****47**

1 §	Vaaleja koskevat yleiset määräykset	47
2 §	Enemmistövaali	48
3 §	Valtuuston vaalilautakunta	48
4 §	Ehdokaslistojen laatiminen	48
5 §	Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	48
6 §	Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	48
7 §	Ehdokaslistojen yhdistelmä	49
8 §	Suhteellisen vaalin toimittaminen	49
9 §	Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen	49

16 luku**VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS****49**

1 §	Valtuutettujen aloitteet	49
2 §	Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	50
3 §	Tiedonantokokous ja kyselytunti	50
4 §	Lähetekeskustelu	51
5 §	Tilapäisen valiokunnan asettaminen	51

IV OSA

PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 luku

KOKOUSMENETTELY	51
1 § Määräysten soveltaminen	51
2 § Toimielimen päätöksentekotavat	51
3 § Sähköinen kokous	52
4 § Sähköinen päätöksentekomenettely	52
5 § Kokousaika ja -paikka	52
6 § Kokouskutsu	52
7 § Sähköinen kokouskutsu	53
8 § Esityslistan ja sen liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	53
9 § Jatkokokous	53
10 § Varajäsenen kutsuminen	53
11 § Läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa	53
12 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä	54
13 § Kokouksen julkisuus	55
14 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	55
15 § Tilapäinen puheenjohtaja	55
16 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	55
17 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	55
18 § Esittelijät	55
19 § Esittely	56
20 § Esteellisyys	56
21 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	56
22 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	57
23 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	57
24 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	57
25 § Äänestys ja vaali	57
26 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	57
27 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle	58

18 luku

MUUT MÄÄRÄYKSET	59
1 § Aloiteoikeus	59
2 § Aloitteen käsittely	59
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	59
4 § Asiakirjojen allekirjoittaminen	59
5 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	60
6 § Sähköinen allekirjoitus	60

19 luku

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET	60
1 § Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet	60
2 § Kokous- ja vuosipalkkiot	60
3 § Ansionmenetyksen korvaaminen	61
4 § Lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen	61
5 § Avustajan käyttämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen	61
6 § Korvauksen perusteeseen tai määrään liittyvät epäselvyydet	61

20 luku**VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTELU****61**

1 §	Luvun säännösten soveltaminen	61
2 §	Vakavat häiriötilanteet ja poikkeusolot	61
3 §	Valmius- ja pelastussuunnitelmat	62
4 §	Hallintosäännön toimivuus vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	63
5 §	Eriyistoimivallan käyttöön ottaminen	63
6 §	Luottamushenkilöorganisaatio	63
7 §	Vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikainen valmiusjohtoryhmä	63
8 §	Muut vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaiset johtoryhmät ja työryhmät	63
9 §	Viestintä	64

HALLINTOSÄÄNTÖ

I OSA

HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 luku

KAUPUNGIN JOHTAMINEN

1 §

Hallintosäännön soveltaminen

Kotkan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 §

Kotkan kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Kotkan kaupungissa ylintä päätösvaltaa käyttää kuntalaisten vaaleilla valitsema kaupunginvaltuusto. Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus vastaa hyvinvointialueen kanssa käytävistä tehtävien hoitamiseen liittyvää yhteistyötä, tavoitteita ja työnjakoa koskevista neuvotteluista.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi toimia päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä, jos kaupunginhallitus niin päättää. Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi niin ikään toimia päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä, mikäli kaupunginvaltuusto niin päättää. Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada virka- tai työvapaata työstään päätoimisen tai osa-aikaisen luottamustoimen ajaksi säädetään kuntalain 80 §:ssä.

3 §

Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 §**Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät**

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kaupunkistrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä sen valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;
3. toimii kaupunginjohtajan esihenkilönä ja vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut;
4. hyväksyy kaupunginjohtajan matkalaskut ja muut kulut sekä kaupunginjohtajalle maksettavat korvaukset;
5. seuraa lautakuntien ja niiden jaostojen, toimikuntien, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä ryhtyy tarvittaessa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi;
6. suorittaa muut kaupunginhallituksen mahdollisesti määräämät tehtävät.

5 §**Kaupunginhallituksen jäsenen tehtävät**

Kaupunginhallituksen jäsenen tulee erityisesti seurata sen toimielimen toimintaa, johon kaupunginhallitus on hänet nimennyt edustajakseen. Hänen tulee tarvittaessa antaa kaupunginhallitukselle tietoja lautakunnan toimialaan kuuluvista asioista. Toimielimeen nimetyn kaupunginhallituksen jäsenen on seurattava toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätöksiä.

6 §**Valtuuston puheenjohtajan tehtävät**

Valtuuston puheenjohtajan tehtävänä on edistää valtuustotyöskentelyn vastuullisuutta ja tuloksellisuutta yhdessä valtuustoryhmien puheenjohtajien kanssa.

7 §**Kaupungin viestintä**

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja kaupungin toiminnasta tiedottamista. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.

Toimielimet luovat omalla tehtäväalueellaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, valiokunta ja kaupunginjohtaja sekä johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestintä on avointa, ajankohtaista, aktiivista, oma-aloitteista ja tasapuolista. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet.

2 luku TOIMIELINORGANISAATIO

1 § Kaupunginvaltuusto

Valtuustossa on 51 valtuutettua ja kuntalain mukainen määrä varavaltuutettuja. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat 12 luvun 1 §:ssä.

2 § Kaupunginhallitus ja omistajaohjausjaosto

Kaupunginhallituksessa on 13 jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Valtuusto valitsee kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet. Kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä valtuusto valitsee puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Kaupunginhallituksessa on **omistajaohjausjaosto**. Omistajaohjausjaostoon kuuluu kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kuusi (6) muuta kaupunginhallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Kaupunginhallitus valitsee omistajaohjausjaoston jäsenille varajäsenet kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä tai varajäsenistä. Omistajaohjausjaoston puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kaupunginhallitus valitsee jäseniksi valituista yhden tai useamman varapuheenjohtajan sekä päättää jaoston toimikauden.

3 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on kahdeksan (8) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

4 § Lautakunnat

Kaupunkirakennelautakunnassa on 13 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunkirakennelautakunnalla on **joukkoliikennejaosto**, joka toimii kuntalain 49 §:n tarkoittamana Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään kunnan alueen liikennepalvelulain mukaisena seudullisena viranomaisena ja hoitaa yhteistoiminta-alueensa henkilöliikenteeseen liittyvät tehtävät. Kaupunkirakennelautakunta valitsee joukkoliikennejaostoon toimikautekseen seitsemän (7) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Jaoston jäsenistä neljä nimetään Kotkan kaupungin kaupunkirakennelautakunnan varsinaisista jäsenistä tai varajäsenistä. Haminan kaupunki nimeää kaksi varsinaista jäsentä varajäsenineen ja Pyhtään kunta nimeää yhden jäsenen varajäsenineen. Kaupunkirakennelautakunta nimeää jaoston puheenjohtajaksi Kotkan kaupungin nimeämän jäsenen ja varapuheenjohtajaksi Haminan kaupungin nimeämän jäsenen.

Hyvinvointilautakunnassa on 13 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

Hyvinvointilautakunnalla on työvoimapalveluiden jaosto, joka toimii kuntalain 49 §:n tarkoittamana Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kuntien työvoimapalvelulain mukaisena työvoimaviranomaisena ja hoitaa yhteistoiminta-alueensa työvoimaviranomaisen tehtävät. Hyvinvointilautakunta valitsee työvoimajaostoon toimikautekseen yksitoista (11) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Jaoston jäsenistä kuusi nimetään Kotkan kaupungin hyvinvointilautakunnan varsinaisista jäsenistä

tai varajäsenistä. Haminan kaupunki nimeää kaksi varsinaista jäsentä varajäsenineen, Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kunnat kukin nimeävät yhden jäsenen varajäsenineen. Hyvinvointilautakunta nimeää jaoston puheenjohtajaksi Kotkan kaupungin nimeämän jäsenen ja varapuheenjohtajaksi Haminan kaupungin nimeämän jäsenen.

Hyvinvointilautakunnalla on hyvinvoinnin yksilöjaosto [ja työvoimapalveluiden yksilöjaosto](#), joka [jotka käsittelee](#) [käsittelevät](#) yksilöä koskevat asiat.

- Hyvinvoinnin yksilöjaostoon kuuluvat lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme (3) muuta lautakunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä tai varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtaja toimii yksilöjaoston puheenjohtajana ja lautakunnan varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana. Jaoston jäsenille on valittava henkilökohtaiset varajäsenet.
- [Työvoimapalveluiden yksilöjaostoon kuuluvat työvoimapalveluiden jaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme \(3\) muuta työvoimapalveluiden jaoston jäsentä tai varajäsentä, joista vähintään 1 tulee olla Pyhtään, Miehikkälän tai Virolahden kunnan nimeämä. Työvoimapalveluiden jaoston puheenjohtaja toimii yksilöjaoston puheenjohtajana ja työvoimapalveluiden jaoston varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana. Jaoston jäsenille on valittava henkilökohtaiset varajäsenet.](#)

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa on 13 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalla on kasvatuksen ja koulutuksen **yksilöjaosto**, joka käsittelee yksilöä koskevat asiat.

Kasvatuksen ja koulutuksen yksilöjaostoon kuuluvat lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme (3) muuta lautakunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä tai varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtaja toimii yksilöjaoston puheenjohtajana ja lautakunnan varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana. Jaoston jäsenille on valittava henkilökohtaiset varajäsenet.

Valtuusto valitsee kunkin lautakunnan jäsenistä lautakunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

5 §

Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteinen ympäristölautakunta

Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteisessä ympäristölautakunnassa on 9 jäsentä ja kullakin jäsenellä henkilökohtainen varajäsen. Ympäristölautakunta toimii kuntalain 49 §:n tarkoittamana Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan yhteisenä toimielimenä kuntien yhteistoimintasopimuksen mukaisissa asioissa. Kotkan kaupunginvaltuusto valitsee 7 jäsentä varajäsenineen ja Pyhtään kunta kaksi (2) jäsentä varajäsenineen.

Valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan Kotkan kaupungin nimeämistä jäsenistä.

Pyhtään kunnan nimeämät jäsenet osallistuvat vain yhteistoimintasopimuksen mukaisten asioiden käsittelyyn lautakunnassa.

6 §

Elinvoimavaliokunta

Elinvoimavaliokunnassa on valtuuston päätöksen mukaan 8-12 jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Elinvoimavaliokunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Vähintään puolet elinvoimavaliokunnan varsinaisista jäsenistä on oltava valtuustoryhmiensä puheenjohtajia.

Valtuusto nimeää elinvoimavaliokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Elinvoimavaliokunnan jäsenet eivät voi olla kaupunginhallituksen jäseniä.

7 §

Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

8 §

Vaikuttamistoimielimet

Kotkan kaupungissa on nuorisovaltuusto, ikäihmisten neuvosto ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus voi asettaa myös muita vaikuttamistoimielimiä.

Lasten vaikuttamistoimielimenä toimii lisäksi lasten parlamentti, jonka toimintaperiaatteet päättää hyvinvointilautakunta.

9 §

Toimikunnat

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi nimetä toimikuntia enintään toimikaudekseen. Toimikuntaa asetettaessa toimielimen on määriteltävä toimikunnan tavoitteet ja tehtävät sekä vahvistettava toimikunnan säännöt.

3 luku

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

1 §

Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunginhallituksen alaisesta toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa. Kaupunginjohtaja toimii Kotka-konsernin konsernijohtajana.

Kaupunginjohtajan sijaisena kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii kansliapäällikkö, ellei kaupunginhallitus muuta määrää.

Kaupunginjohtaja valitaan seitsemän (7) vuoden määräajaksi, ellei valtuusto muuta päättä.

2 §

Konsernipalvelualue

Kansliapäällikkö johtaa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa konsernipalvelualueita, joka vastaa kaupungin hallinto- ja tukipalveluista sekä kaupungin tahdon toteutumisesta omistajapolitiikan osalta kaupungin tytäryhteisöissä sekä tärkeimmissä sidosryhmissä. Konsernipalvelualue vastaa lisäksi ympäristönsuojeluviranomaisen, terveydensuojeluviranomaisen sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontapalveluista ympäristölautakunnan alaisena.

Kansliapäällikkö vastaa palvelualueensa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää alaistaan toimintaa.

Kaupunginhallitus määrää kansliapäällikön sijaisen, joka hoitaa konsernipalvelualueen johtajan tehtäviä kansliapäällikön ollessa poissa tai esteellinen.

3 §

Erityiset esihenkilöjärjestelyt

Toiminnallisesti suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivat kehitysjohtaja, kaupunkisuunnittelujohtaja, tekninen johtaja, opetustoimenjohtaja, hyvinvointijohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, kulttuurijohtaja, nuorisotoimenjohtaja ja liikuntajohtaja, jotka kukin johtavat lautakunnan tai kaupunginhallituksen alaisuudessa vastuualueitaan tai toimintayksiköitään.

Sisäinen tarkastus toimii toiminnallisesti suoraan kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen alaisuudessa. Henkilöstöhallinnollisesti [juristi lakimies](#), jonka tehtäviin sisältyvät sisäisen tarkastuksen tehtävät, toimii [hallinto- ja kehittämisspäällikön hallintojohtajan](#) alaisuudessa.

Kansliapäällikkö toimii vastuualueiden johtajien ja toimintayksiköiden johtajien henkilöstöhallinnollisena esihenkilönä.

4 §

Konsernipalvelualueen organisaatio ja tehtävät

Kansliapäällikön johtama konsernipalvelualue jakautuu neljään toimintayksikköön, jotka ovat hallinto, talous, henkilöstöasiat ja ympäristöpalvelut.

1. Hallintoyksikköä johtaa [hallinto- ja kehittämisspäällikkö-hallintojohtaja](#). Hallintoyksikön tehtäviin sisältyvät kaupungin tiedonhallinnan- ja asiakirjahallinnon ohjaus sekä arkistointi ja niihin liittyvän tietosuojan ja tietoturvallisuuden ohjaaminen, kaupungin omistajaohjaukseen liittyvät valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, oikeudelliset asiantuntija- ja edunvalvontapalvelut, tietosuojavastaavan asiantuntijapalvelut, päätöksenteon tuki, virasto- ja asiointipalvelut sekä pysäköinninvalvonta.
2. Henkilöstöasioiden yksikköä johtaa henkilöstöjohtaja. Yksikön tehtäviin kuuluu kaupungin henkilöstöhallintoon, rekrytointien ja sijaisrekrytointin, palvelussuhdeasioiden ja palkanmaksun ohjaukseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen, työhyvinvointiin ja työsuojeluun liittyvät asiat.
3. Talousyksikköä johtaa talousjohtaja. Yksikön tehtäviin kuuluu huolehtia kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden ohjauksesta ja seurannasta sekä rahoitukseen liittyvistä tehtävistä. Lisäksi yksikkö huolehtii kaupungin hankintojen ohjauksesta ja kehittämisestä sekä tietohallinnon järjestämisestä ja ohjauksesta sekä tietoturvallisuuden teknisestä hallinnoinnista ja kehittämisestä.
4. Ympäristöpalvelujen yksikköä johtaa [ympäristönsuojelupäällikkö ympäristöjohtaja](#). Yksikkö vastaa ympäristölautakunnan alaisuudessa ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta sekä muusta ympäristöhallinnosta Kotkan kaupungissa ja Pyhtään kunnassa sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävistä Kotkan kaupungissa.

Kaupunginhallitus ja ympäristölautakunta määräävät alaisensa toiminnan organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää toimintojen välisestä tehtäväjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

5 §

Kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa olevat vastuualueet ja toimintayksiköt

Suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivat seuraavat vastuualueet:

1. **Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue**, jota johtaa hyvinvointijohtaja. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen tehtävänä on lakisääteisten kuntalaisten hyvinvoinnin ja ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön palveluiden järjestäminen. Lisäksi vastuualue vastaa lakisääteisten julkisten työvoimapalveluiden sekä kotoutumisen alkuvaiheen palveluiden järjestämisestä. Vastuualueelle kuuluu osallisuuden koordinointi, palkkatuki ja velvoitetyöllistettyjen sekä yhdistysten ja yritysten kuntalaisen koordinointi. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue huolehtii myös asioiden valmistelusta ikäihmisten neuvostolle ja vammaisneuvostolle, ellei muuta ole määrätty.
2. **Kulttuurin vastuualue**, jota johtaa kulttuurijohtaja. Kulttuurin vastuualueen tehtävänä on huolehtia kaupungin kulttuuripalveluista, lasten-kulttuuripalveluista, tapahtumien järjestämisestä sekä museo- ja kirjastotoiminnasta. Kulttuurin vastuualueella toimii Kymenlaakson alueellinen vastuumuseo.
3. **Opetustoimen vastuualue**, jota johtaa opetustoimen johtaja. Opetustoimen vastuualueen tehtävänä on järjestää ja kehittää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä vapaan sivistystyön palveluita. vastuualue järjestää ja koordinoi taiteen perusopetusta. Opetustoimen vastuualueella toimii Etelä-Kymenlaakson urheiluakatemia.
4. **Varhaiskasvatuksen vastuualue**, jota johtaa varhaiskasvatusjohtaja. Varhaiskasvatuksen vastuualueen tehtävänä on huolehtia kunnallisen päiväkotihoidon, perhepäivähoidon, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä. Vastuualue huolehtii lisäksi varhaiserityiskasvatuksesta ja avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös yksityisen päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon ohjaus ja valvonta sekä varhaiskasvatuksen asiakaspalveluyksikön toiminnot.
5. **Kaupunkisuunnittelun vastuualue**, jota johtaa kaupunkisuunnittelujohtaja. Kaupunkisuunnittelun vastuualue luo maankäytöllisiä edellytyksiä yhdyskuntarakentamiselle ja elinkeinotoiminnalle ja hoitaa kaupungin asuntopolitiikkaa. Vastuualue kehittää kaupunkirakennetta ja koordinoi kaupunkikehityshankkeita. Vastuualueen tehtävänä on myös maa- ja vesialueiden hankinta ja luovutus sekä näiden alueiden hoidon järjestäminen. Kaupunkisuunnittelun vastuualue vastaa lisäksi mittaus- ja kiinteistötoimesta sekä kaavoituksesta ja siihen liittyvästä liikennesuunnittelusta. Vastuualue huolehtii myös torikaupan järjestämisestä. Vastuualue vastaa Haminan, Pyhtään ja Kotkan henkilöliikenteen järjestelyistä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.
6. **Teknisten palvelujen vastuualue**, jota johtaa tekninen johtaja. Teknisten palvelujen vastuualue vastaa kaupungin omistaman rakennetun ympäristön käyttövarmuudesta ja kaupungin edun mukaisesta voimavarojen resurssiviisaasta käytöstä kaikissa olosuhteissa. Teknisten palvelujen vastuualue edistää hankinnoillaan kaupungin turvallisuus-, työllisyys- ja kilpailukyky-liittännäisen kokonaisuuden myönteistä kehittymistä.

Suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivat lisäksi seuraavat toimintayksiköt:

1. **Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikkö**, jota johtaa kehitysjohtaja. Toimintayksikön tehtäviin kuuluu kaupungin yritys-, elinkeino- ja matkailupalvelujen järjestäminen sekä niitä koskevien sopimusten valvonta ja työllisyyden elinkeinopoliittinen edistäminen. Yksikkö avustaa kaupungin johtoa edunvalvonnassa ja yhteyksien ylläpidossa elinkeinoelämään ja muihin sidosryhmiin. Yksikkö koordinoi tutkimus- ja kehittämishankkeita. Yksikkö huolehtii kaupunkistrategian valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä valmistelee kehittämisasioita erityisesti elinvoimavaliokunnalle.

Yksikkö ohjaa ja kehittää Kotka-konsernin viestintää, huolehtii kaupunkimarkkinoinnista ja avustaa kaupungin johtoa viestintä- ja PR-tehtävissä sekä kansainvälisten asioiden

ja ystävyyskaupunkiasioiden hoidossa. Yksikkö vastaa osaltaan kaupungin tapahtumien järjestämisestä.

2. **Nuorisotyön yksikkö**, jota johtaa nuorisotoimenjohtaja.
Nuorisotyön yksikkö vastaa nuorisopalveluista, kansalaistoiminnan tukemisesta sekä lasten ja nuorten vaikuttamisen tukemisesta. Nuorisotyön yksikkö huolehtii asioiden valmistelusta Lasten parlamentille ja Nuorisovaltuustolle, ellei kaupunginhallitus muuta päättä.
3. **Liikuntapalvelujen yksikkö**, jota johtaa liikuntajohtaja.
Liikuntapalvelujen yksikkö huolehtii kunnalle liikuntalaissa säädetyistä tehtävistä yhteistyössä kaupungin muiden organisaatioyksikköjen kanssa, liikuntapalvelujen järjestämisestä sekä järjestöyhteistyöstä.

Kaupunginhallitus ja ao. lautakunnat määräävät alaisensa toiminnan organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää toimintojen välisestä tehtäväjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

6 §

Vastuualueen ja toimintayksikön johtaja

Vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja vastaavat vastuualueen/toimintayksikön toiminnasta sekä johtavat ja kehittävät toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja kaupunginjohtajan tai kansliapäällikön alaisuudessa.

Kansliapäällikkö määrää kaupunginjohtajaa kuultuaan vastuualueen ja toimintayksikön johtajan sijaisen, joka hoitaa vastuualueen tai toimintayksikön johtajan tehtäviä johtajan ollessa poissa tai esteellinen.

7 §

Palveluyksikön päällikkö

Vastuualueella tai toimintayksikössä olevien hallintokokonaisuuksien toimintaa johtaa palveluyksikön päällikkö.

Palveluyksikön päällikkö vastaa yksikkönsä toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa vastuualueen johtajan tai toimintayksikön johtajan alaisuudessa.

Vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisen, joka hoitaa palveluyksikön päällikön tehtäviä hänen ollessaan poissa tai esteellinen.

4 luku

KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA

1 §

Konsernijohto

Kotkan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö.

2 §

Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. vastaa kaupungin omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle;
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konserni-valvonnan;
3. antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä;
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa; sekä
5. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Omistajaohjausjaosto

1. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle;
2. tekee kaupunginhallitukselle esityksiä omistajaohjauksen kehittämisestä;
3. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
4. vastaa tytäryhteisöjen ja osaltaan osakkuusyhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
5. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin ja muihin toimielimiin;
6. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet;
7. nimeää yhtymäkokousedustajat ja antaa heille toimintaohjeet;
8. valmistelee muut kaupunginhallituksen sille antamat omistajaohjausta koskevat tehtävät.

Kaupunginhallitus voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen omistajaohjausjaoston tehtäviin kuuluvan asian.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavanaan olevien yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kansliapäällikön tehtävänä on avustaa muuta konsernijohtoa omistajaohjauksessa.

3 §

Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt konsernipalvelualueella ja kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikössä, ellei muuta ole määrätty.

Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt lautakunnan alaisella vastuualueella tai toimintayksikössä.

5 luku

TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

1 §

Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua ja, ellei tässä säännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Kaupunginhallitus voi siirtää puhevaltaansa edelleen.

Kaupunginhallitus seuraa ja valvoo lautakuntia, valiokuntaa, palvelujen järjestämistä ja palvelutuotantoa sekä asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginhallitus toimii konsernipalvelualueen sekä kaupunkikehityksen ja viestinnän vastaavana toimielimenä lukuun ottamatta ympäristölautakunnan alaisia toimintoja.

Kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mitä kuntalaissa, muissa säädöksissä tai muualla tässä säännössä määrätty. Sen lisäksi kaupunginhallituksen tehtävänä on, ellei tässä säännössä ole toisin määrätty

1. päättää aloitteista ja esityksistä, jotka se katsoo tarpeellisiksi ja kunnan toimintaa edistäviksi;
2. hoitaa kaupungin kansainvälisiä asioita;
3. huolehtia kaupungin tytäryhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden valmistelusta ja kunnan toiminnan rakenteen kehittämisestä;
4. vastata kaupunkistrategian laadinnasta sekä ohjata sen toteuttamista tukevien kehitys-ohjelmien valmistelua;
5. ohjata kaupungin kannalta strategisesti merkittäviä linjauksia erityisesti elinkeino- ja työllisyyspolitiikassa, koulutuksessa, maapolitiikassa, asuntopolitiikassa, liikennepolitiikassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä;
6. edustaa kaupunkia työnantajana ja vastata kaupungin henkilöstöpolitiikasta sekä päättää kaupungin puolesta paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, suositussopimuksista ja antaa ohjeita virka- ja työehtosopimusten täytäntöönpanosta;
7. toimia Kotkan kaupungin pysäköinninvalvontaviranomaisena;
8. toimia kunnan maaseutuhallinnon järjestämisestä vastaavana viranomaisena, ellei muuta ole määrätty;
9. vastata kaupungin yritys-, elinkeino- ja matkailupalveluista;
10. vastata oletusarvoisen tietosuojan toteutumisesta kaupungin toiminnoissa ja valvoa sitä;
11. ohjata ja kehittää digitalisaatiota kaupungin toiminnoissa tieto- ja kyberturvallisuus huomioiden;
12. vastata varautumisesta, jatkuvuudenhallinnasta ja valmiussuunnittelusta;
13. huolehtia kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä;
14. antaa yleisiä määräyksiä, lausuntoja, toimiohjeita, toimintasääntöjä ja hinnoitteluperiaatteita;
15. päättää kaupungin asiakirjoista ja tiedon antamisesta perittävistä maksuista;
16. päättää asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista ([MRL alueidenkäyttölaki](#) 60 § 2);
17. päättää muun kuin vaikutukseltaan merkittävän asemakaavan muuttamisesta silloin, kun
 - a. muutetaan rakennusoikeutta siten, että
 - i asemakaavan mukaisen rakennetun tontin rakennusoikeutta lisätään alueen lisärakentamiseksi
 - ii korttelin sisällä siirretään rakennusoikeuksia maanomistajan suostumuksella lisäämättä korttelissa sallitun rakennusoikeuden määrää;
 - iii muutetaan olemassa olevan asuinrakennuksen ullakkotilan käyttötarkoitusta.
 - b. muutetaan julkisivuja, rakennusmateriaaleja, rakentamistapaa, rakennusaloja, asuntojen enimmäismäärää tai keskipinta-alaa, autopaikkamäärää tai autopaikkojen sijoitusta, ajoyhteyttä, istutuksia tai viemärin taikka muun johdon sijoittamista koskevia asemakaavamerkintöjä tai määräyksiä;
 - c. muutetaan asemakaavassa määriteltyä rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enintään kahdella kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla;
 - d. muutetaan enintään kaksikerroksisten rakennusten korttelialueella rakennettavaksi sallitun rakennuksen talotyyppiä;
 - e. muutetaan alueen käyttötarkoitusta;
 - f. muutetaan korttelialueen tai katu- ja puistoalueen rajoja;

g. tehdään asemakaavaan edellä mainittuihin muutoksiin verrattavissa oleva muutos.

18. päättää maankäyttö- ja asemakaavan toteuttamissopimuksista, kun niiden arvo kaupungille on 500.001 euroa – 1 milj. euroa;
19. päättää kiinteistöjen sekä rakennusten, rakennelmien ja laitteiden hankkimisesta tai luovuttamisesta, kun niiden arvo kaupungille on 300.001 - 500.000 euroa;
20. osittaisen tai kokonaan vapautuksen myöntämisen kaupunginvaltuuston hyväksymien yleisten tontinluovutusehtojen mukaisista sopimussakoista;
21. päättää etuostolain 608/1977 mukaisista kunnalle kuuluvista asioista;
22. päättää osakkeiden, osuuksien ja muiden arvopapereiden ostamisesta, myymisestä tai merkitsemisestä, kun kauppahinta, osuusmaksu tai merkintähinta on enintään 500.000 euroa;
23. päättää valtuuston hyväksymien periaatteiden tai valtuuston vahvistaman yksityiskohtaiset toimenpiteet sisältävän toimitilaohjelman mukaisesti kaupungin kiinteän omaisuuden ja rakennusten luovutuksesta, mikäli luovutushinta on enintään 2.500.000 euroa;
24. päättää talonrakennuksen tarveselvityksistä ja hankesuunnitelmista;
25. päättää osakeyhtiön perustamisesta ja siihen liittyvästä yhtiöjärjestyksen hyväksymisestä, mikäli osakepääoma tai merkintähinta sisältyy kaupungin talousarvioon;
26. päättää osakassopimuksen hyväksymisestä sekä sopimuksen muutoksista ja yhtiöjärjestyksen muutoksista, ellei kaupunginhallitus ole toisin päättänyt tai tässä säännössä toisin määrätä;
27. päättää kaupungin taidekokoelmaan kuuluvien taide-esineiden luovuttamisesta;
28. päättää sovinnon tekemisestä ja velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen hyväksymisestä ja akordista;
29. päättää kaupungin omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta;
30. päättää kaupungin hankinnoista;
31. huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti;
32. vastaanottaa valtionperintöjä, testamentteja ja lahjoituksia ja antaa niitä koskevat ohjeet;
33. antaa selityksen valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, mikäli kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen;
34. päättää kaupungin vahingonkorvausvastuuta koskevista asioista;
35. päättää helpotuksista tai vapautuksista kaupungille tulevasta maksusta tai korvauksesta, milloin se lain mukaan on mahdollista;
36. päättää lainan antamisesta ja ottamisesta, irtisanomisesta, takaisinmaksusta, lainaehtojen muuttamisesta ja lainojen suojauksesta sekä leasing-rahoituksen käyttämisestä;
37. päättää kaupungin saatavien vakuuksista ja kaupungin myöntämistä takauksista, ellei asia kuulu muun viranomaisen päätösvaltaan;
38. päättää kahden tai useamman lautakunnan toimialaan liittyvistä asioista, ellei kyse ole valtuuston päätösvaltaan kuuluvasta asiasta;
39. päättää kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisestä, jos tilaisuuden kokonaiskustannukset ylittävät 15.000 euroa;
40. päättää luottamushenkilöiden ulkomaille suuntautuvista virkamatkoista.

2 §

Toimielinten yleiset tehtävät ja toimivalta

Kukin toimielin johtaa ja kehittää alaistaan toimintaa ja vastaa palvelujensa tuloksellisesta järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä kaupunkistrategian linjausten mukaisesti sekä seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja edistää kuntalaisten ja käyttäjien mahdollisuutta osallistua palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen. Kukin toimielin vastaa kaupunginhallituksen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta alaisensa toiminnan osalta.

Kukin lautakunta

1. vastaa valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta ja toteutumisen seurannasta;
2. vahvistaa alaisensa toiminnan toimintasuunnitelman ja asettaa tavoitteet sekä niiden arviointikriteerit ja valvoo niiden toteutumista;
3. vahvistaa toimintaansa koskevat ohjeet ja määräykset;
4. määrää alaisensa organisaatioyksiköiden tuottamista palveluista ja tuotteista perittävät maksut, taksat tai muut hinnoitteluperusteet, ellei muuta ole määrätty;
5. hyväksyy yleiset luovutus-, vuokraus- ja jakoperiaatteet toimielimen hallinnassa oleville rakennuksille, huoneistoille, tiloille, alueille, kalustolle, laitteille ja muulle omaisuudelle sekä päättää muut niitä koskevat menettelytavat ja säännöt, ellei muuta ole määrätty;
6. päättää hallinnassaan olevan irtaimen omaisuuden ja tuotteiden sekä tuottamiensa palvelujen myynnistä sekä omaisuuden käytettäväksi luovuttamisesta, ellei muuta ole määrätty;
7. päättää toimintaansa koskevista sopimuksista, ellei muuta ole määrätty;
8. päättää irtaimen omaisuuden poistoista;
9. päättää helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä toimielimelle tulevan maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta, ellei muuta ole määrätty;
10. päättää avustuksista ja avustusten myöntämisperiaatteista ottaen huomioon kaupungin hallituksen avustuksia koskevat yleisohjeet;
11. päättää vahingonkorvauksista enintään 30.000 euron rajaan saakka vahinkotapausta kohden, ellei kaupunginhallitus muuta päättä;
12. päättää alaisensa toiminnan hankinnoista, ellei muuta ole määrätty tai säädetty;
13. päättää valtionosuuksien, -avustusten ja muiden tukien sekä lainojen ja korvausten hakemisesta sekä tarvittaessa muutoksen tai oikaisun hakemisesta niitä koskeviin päätöksiin;
14. antaa selityksen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle toimialaansa koskevassa asiassa ja päätöstään koskevassa muutoshakuasiassa, ellei muuta ole määrätty;
15. päättää toimintaansa koskevista lausunnoista, ellei muuta ole säädetty tai määrätty;
16. päättää alaisestaan organisaatiosta, ellei tästä hallintosäännöstä tai lain määräyksistä muuta johdu;
17. hyväksyy alaistaan toimintaa koskevat toimintasäännöt;
18. toimii tehtäväalueellaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) mukaisena rekisterinpitäjänä.
19. huolehtii tehtäväalueellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteisestä yhteistyöstä hyvinvointialueen sekä muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien tahojen kanssa.

Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin myös kaupunginhallitukseen, kaupunkirakennelautakunnan alaiseen joukkoliikennejaostoon ja hyvinvointilautakunnan alaiseen työvoimapalveluiden jaostoon.

3 §

Toimielinten erityiset tehtävät ja toimivalta

Elinvoimavaliokunta

Elinvoimavaliokunnan erityisenä tehtävänä on koordinoida laajoja toimielinrajat ylittäviä asioita. Elinvoimavaliokunta keskustelee valiokunnalle tuoduista asioista sekä antaa niistä lausuntoja sekä tukee lautakunnille ja kaupunginhallitukselle tehtävää valmistelutyötä.

Elinvoimavaliokunta seuraa erityisesti kaupungin elinvoiman ja vetovoiman kehittämiseen, matkailupalveluihin ja kaupunkimarkkinointiin, työllisyyteen, koulutustason vahvistamiseen ja elinkeinopolitiikkaan, hyvinvoinnin kehittämiseen, kaupunki- ja elinkeinostrategiaan sekä yhteistyöverkostoihin liittyviä asioita. Valiokunta huolehtii yhteyksistä elinkeinoelämään, seuraa yritysten nykytilannetta ja kehitysnäkymiä sekä tyytyväisyyttä kaupungin palveluihin ja tekee niiden pohjalta esityksiä palvelumuutoksiksi. Valiokunta seuraa yleistä taloudellista kehitystä ja sen vaikutuksia paikallistalouteen sekä tulevaisuuteen suuntautuvia kehityssuuntauksia ja arvioi niiden paikallista vaikutusta.

Elinvoimavaliokunta käsittelee ympäristö-, ilmasto- ja kestävään kehitykseen liittyviä strategisia asioita.

Elinvoimavaliokunta tekee aloitteita kaupungin muille toimielimille elinvoimaa edistäviin toimiin koko kaupungin toimialan laajuisesti.

Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunkirakennelautakunnan erityisenä tehtävänä on huolehtia kaupungin rakennus- ja maaomaisuuden hoidosta, maapolitiikasta, kaavoituksesta, kaupunkikuvan ja kaupunkirakenteen kehittämisestä, kaupunkikehityshankkeiden toteuttamisesta, kulttuuriympäristöjen vaalimisesta, rakennussuojelusta sekä kaavoitukseen liittyvästä liikenteen suunnittelusta. Lautakunta vastaa kaupungin omistaman rakennetun ympäristön käyttövarmuudesta ja kaupungin edun mukaisesta voimavarojen resurssiviisaasta käytöstä kaikissa olosuhteissa.

Lautakunta vastaa maankäytöllisten edellytysten luomisesta yhdyskuntarakentamiselle ja elinkeinotoiminnalle. Lautakunnan tehtävänä on vastata maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovutuksesta sekä näiden alueiden hoidon järjestämisestä, alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta, kaupungin vastuulla olevista asuntoasioista, kiinteistöinsinöörin palveluista, mittaustoiminnasta, kiinteistörekisterin ylläpidosta, karttatuotannosta ja torikaupan järjestelyistä. Lautakunta huolehtii myös kaupungin tilahallinnasta kuten toimitilojen ja rakennusten hankinnasta, myymisestä, vuokrauksesta sekä toimitilahankkeiden koordinoinnista. Kaupunkirakennelautakunta toimii Kotkan kaupungissa paikkatietoinfrastruktuurilain (421/2009) mukaisena paikkatietoa hallinnoivana viranomaisena.

Kaupunkirakennelautakunta hoitaa vesihuoltolain kunnalle kuuluvat tehtävät ja toimii [maankäyttö- ja rakennuslain alueidenkäyttölain](#) 103 i §:ssä tarkoitettuna hulevesien hallinnan järjestämisestä ja mainitun lain 103 m §:ssä tarkoitettuna toteuttamisesta vastaavana viranomaisena. Lisäksi kaupunkirakennelautakunta hoitaa jätelain nojalla ne kunnalle kuuluvat tehtävät, jotka eivät kuulu alueelliselle viranomaiselle eikä valvontaviranomaiselle. Lautakunta huolehtii myös ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) mukaisista kunnalle kuuluvista tehtävistä. Kaupunkirakennelautakunta toimii kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapidosta annetun lain mukaisena valvontaviranomaisena.

Kaupunkirakennelautakunta

1. päättää kaupungin lausunnon antamisesta [maankäyttö- ja rakennuslaissa](#) [aluidenkäyttölaissa](#) ja -asetuksessa tarkoitetuissa poikkeamis- ja rakennuslupa-asioissa;
2. päättää [maankäyttö- ja rakennuslain alueidenkäyttölain](#) 60 §:n 1 momentin tarkoittamasta asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista, ellei asia kuulu muun toimielimen ratkaistavaksi;
3. [päättää rakentamislain 43 a §:n mukaisesta sijoittamisluvasta puhtaan siirtymän teollisuushankkeelle](#)
4. [päättää alueellisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamislain 58 §:n mukaisesti](#)
5. [päättää maisematyöluvasta asemakaava-alueella rakentamislain 53 §:n ja 54 §:n mukaisesti silloin, kun kyse on puun tai puiden kaatamisesta](#)
6. päättää kiinteistöjen vuokraukseen liittyvistä asioista;
7. päättää kiinteistöjen, rakennusten, rakennelmien, laitteiden ja niihin liittyvien osuuksien ja oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, lunastamisesta ja muusta luovuttamisesta tai vastaanottamisesta, kun omaisuuden arvo on enintään 300.000 euroa;
8. päättää katualueiden haltuunotosta;
9. päättää siirtolapuutarha-alueiden ja viljelypalstojen vuokraamisesta ja hoidosta;
10. päättää yleisten alueiden vuokralle antamisesta tai käytettäväksi luovuttamisesta;

11. päättää pidennyksen myöntämisestä kaupungin puolesta sopimuksen mukaisen rakentamisvelvoitteen täyttämiseen;
12. hyväksyy liikenteen, urheilualueiden ja puistojen yleissuunnitelmat, ulkoilureittisuunnitelmat sekä muut yleisten alueiden suunnitelmat ja hulevesisuunnitelmat sekä antaa niitä koskevat lausunnot muulle viranomaiselle;
13. päättää katusuunnitelmista, kadun kunnossapitoluokituksesta sekä kadunpidosta;
14. päättää kiinteistötoimituksiin liittyvistä kaupungin suostumuksista ja lausunnoista;
15. päättää luonnonvarojen, kasvillisuuden, ylijäämämaiden, louheen ja mullan sekä maa- ja metsätaloustuotteiden myynnistä ja ostamisesta sekä metsäsuunnitelmien hyväksymisestä ja metsien hoidosta;
16. päättää kaupungin alueilla tapahtuvasta metsästyksestä, riistanhoidosta ja kalastuksesta;
17. päättää pienvenesatamista, venepaikoista ja vesiväylistä;
18. päättää kaupungille maanomistajana kuuluvista luvista ja suostumuksista tai niiden hakemisesta;
19. päättää rakentamiskehotuksen antamisesta, mikäli valtuusto on tehnyt päätöksen rakentamiskehotuksen käyttöönotosta;
20. päättää erillisen tonttijaon hyväksymisestä, tonttijaon muuttamisesta ja kumoamisesta;
21. päättää asemakaavan muuttamisesta, silloin kun se koskee kaupunginosan ja korttelien numeroinnin sekä kadun ja muun yleisen alueen nimen muuttamista;
22. päättää asemakaavan tai tuulivoimayleiskaavan valmistelun käynnistämisestä kaavoitushakemuksen pohjalta;
23. päättää asemakaavan valmistelun lopettamisesta;
24. päättää kaupungin puolesta tehtävistä rasite- ja yhteisjärjestelysopimuksista siltä osin kuin se ei kuulu muulle kaupungin viranomaiselle;
25. päättää maankäyttö- ja asemakaavan toteuttamissopimuksista, joiden arvo kaupungille on enintään 500.000 euroa;
26. päättää [maankäyttö- ja rakennuslaissa](#) [aluidenkäyttölaissa](#) tarkoitetusta kehittämis- korvauksesta ja katualueen korvauksesta;
27. päättää kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossapidosta annetun lain mukaiset asiat ja antaa niitä koskevat määräykset;
28. määrää kiinteistörekisterinpitäjänä toimivan kiinteistöinsinöörin;
29. päättää kaupungille kuuluvista asuntoasioista;
30. päättää kaupungille kuuluvista pelastustoimen asioista siltä osin kuin ne eivät kuulu hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevalle pelastustoimelle;
31. päättää tulvariskien hallinnasta annetun lain (620/2010) mukaisista kunnan tehtävistä;
32. päättää kaupungin tarvitsemien tilojen vuokraamisesta ja vuokrasuhdetta koskevista asioista;
33. päättää kaupungin omistamien rakennusten purkamisesta ja purkamisluvan hakemisesta;
34. päättää rakennusten ja muiden rakenteiden ja laitteiden luonnospiirustuksista sekä pääpiirustuksista;
35. päättää kaavoituksesta perittävien maksujen periaatteista sekä hulevesien hallinnasta perittävät maksut;
36. päättää liikenteenohjauslaitteiden sijoittamisesta ja liikennejärjestelyistä;
37. päättää sammutusveden hankinnasta ja huolehtii niiden ottopaikoista pelastuslaissa edellytetyllä tavalla.

Joukkoliikennejaosto

Kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto toimii Euroopan parlamentin ja neuvoston palvelusopimusasetuksessa (EY N:o 1370/2007 rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta) ja liikennepalvelulaissa (Laki liikenteen palveluista 320/2017) määriteltynä tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään kunnan alueella ja vastaa palvelusopimusasetuksessa ja liikennepalvelulaissa pai-

kalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä tehtävistä. Joukkoliikennejaosto vastaa myös kuntien yhteistoimintasopimuksen mukaisista tehtävistä.

Joukkoliikennejaosto päättää toimivalta-alueellaan

1. toimivalta-alueellaan harjoitettavan joukkoliikenteen järjestämistavasta ja hankinnoista sekä yhteistoimintakuntien muista henkilöliikenteen hankinnoista;
2. liikennepalvelulain 171 §:n ja 255 §:n mukaisista asioista;
3. toimivalta-alueensa joukkoliikenteen tavoitteellisesta palvelutasosta;
4. joukkoliikennettä koskevista lausunnoista eri viranomaisille, ellei kuntien ole edunvalvonnallisista syistä muutoin meneteltävä;
5. kuntien talousarvioista myönnettyjen joukkoliikennettä koskevien korvausten maksamisen lopettamisesta sekä korvausten takaisinperinnästä.

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan ympäristöterveydenhuollosta, ympäristönsuojelusta ja muusta ympäristöhallinnosta. Ympäristölautakunta toimii em. kuntien ympäristönsuojeluviranomaisena, terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain mukaisena kunnan valvontaviranomaisena ja jätelaissa tarkoitettuna valvontaviranomaisena. Lautakunta hoitaa em. kuntien osalta eläinlääkintähuoltolaissa, eläinsuojelulaissa ja eläintautilaissa määrättyt kunnalle kuuluvat tehtävät sekä järjestää talteen otettujen eläinten hoidon. Lautakunta vastaa kunnalle kuuluvasta ilman laadun seurannasta.

Lautakunta vastaa tupakkalain (549/2016) mukaisesta kunnan valvontatehtävästä. Lisäksi lautakunta toimii lääkelaissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena, joka käsittelee nikotiini-valmisteiden myynnistä kunnalle kuuluvat asiat.

Ympäristölautakunta toimii **maankäyttö- ja rakennus rakentamislain** tarkoittamana Kotkan kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena **sekä maa-aineslain tarkoittamana kunnan lupa- ja valvontaviranomaisena. Lautakunta toimii lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 103 d §:ssä tarkoitettuna hulevesien hallinnan valvontaviranomaisena sekä antaa hulevesien hallintaa koskevia yleisiä määräyksiä ja määräyksiä hulevesistä aiheutuvan haitan poistamiseksi.**

Lautakunta huolehtii alueidenkäyttölain 103 d §:n, 103 f §:n ja 103 k §:n, pelastuslain, postilain, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain, yksityistielain, rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjauksjärjestelmistä annetun lain sekä kauppa- ja teollisuusministeriön päätös palavista nesteistä mukaisen asetuksen säännösten mukaan rakennusvalvontaviranomaiselle kuuluvista lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä valmistelu-, kuulemis- ja tiedottamisvastuineen sekä vastaa muun lautakunnan toimialaan liittyvän lainsäädännön noudattamisesta

Ympäristölautakunta valvoo rakennettua ympäristöä ja huolehtii **maankäyttö- ja rakennuslain rakentamislain** mukaisista rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä. Ympäristölautakunta huolehtii yksityistielaisissa rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyistä tehtävistä.

Ympäristölautakunta toimii Kotkan kaupungin leirintäalueviranomaisena.

Ympäristölautakunta

1. päättää kunnan päätösvallassa olevista luonnonmuistomerkeistä;
2. hyväksyy alueelliset rakennustapa- ja julkisivuohjeet sekä mainostoimenpideohjeet;
3. päättää sijoittamisesta erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa) rakentamislain 43 §:n.

- 44 §:n, 45 §:n ja 46 §:n mukaisesti silloin, kun kyseessä ei ole puhtaan siirtymän rakennushankkeesta sekä myöntää rakentamisluvan rakentamislain 46 §:n mukaisesti;
4. päättää alueellisesta sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella rakentamislain 47 §:n mukaisesti;
5. päättää purkamisluvasta rakentamislain 56 §:n mukaisesti;
6. päättää maisematyöluvasta rakentamislain 53 §:n ja 54 §:n mukaisesti silloin, kun kyseessä ei ole puun tai puiden kaataminen asemakaava-alueella;
7. päättää poikkeamisluvista rakentamislain 57 §:n mukaisesti;
8. päättää vähäisen poikkeamisen myöntämisestä rakentamisluvan yhteydessä 59 §:n mukaisesti;
9. huolehtii rakennuksen viranomaiskatselmusten tietojen toimittamisesta 72 §:n mukaisesti;
- 10 huolehtii rakentamisen lupiin liittyvien tietojen toimittamisesta 73 §:n mukaisesti;
11. päättää lupamääräysten antamisesta rakentamislain 76 §:n mukaisesti sekä määrää rakentamisluvassa rakennuksen paikan merkitsemisestä 107 §:n mukaisesti;
12. huolehtii rakentamiseen liittyvästä tilastoinnista 80 §:n mukaisesti;
13. päättää veden johtamisesta ja ojittamisesta rakentamislain 132 §:n mukaisesti;
14. päättää ympäristönhoidosta rakentamislain 142 §:n mukaisesti;

hyväksyy alueelliset rakennustapa- ja julkisivuohjeet sekä mainostoimenpideohjeet;

- 5. ratkaisee rakennusluvan erityisten edellytysten olemassaolon suunnittelutarvealueella sekä kunnan vastuulla olevat poikkeamisluvat pyydettyään tarvittaessa kaupunkisuunnittelun vastuualueen lausunnon;**
- 6. päättää veden johtamisesta asemakaava-alueella (MRL 161a § 2 mom.);**
- 7.—**

15 päättää lupa- ja valvontamaksuista;

16 päättää valvontasuunnitelmien ja valvontaohjelmien hyväksymisestä;

17 päättää kunnan ympäristönsuojelumääräysten antamisesta.

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, osallisuutta ja kansalaistoimintaa.

Hyvinvointilautakunta vastaa nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden ja kulttuuripalveluiden järjestämisestä. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on myös museo- ja kirjastotoiminnan järjestäminen.

Hyvinvointilautakunta toimii hyvinvoinnin edistämisen vastuutahona kunnassa. Se vastaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisestä ja ehkäisevästä päihdetyöstä sekä kunnalle kuuluvien kotoutumisen edistämisen alkuvaiheen ja julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä.

Lautakunta huolehtii myös muista tehtäväalaansa kuuluvista kunnalle määrätystä tehtävistä, ellei niiden järjestelyvastuuta ole siirretty toiselle viranomaiselle.

Hyvinvointilautakunnassa on Työvoimapalveluiden jaosto, jonka tehtävänä on

1. vastata henkilöasiakkaan lakisääteisen palveluiden ja palveluprosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
2. vastata työvälitys ja työhakuvelvollisuuden palveluiden ja palveluprosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
3. vastata tieto-, neuvonta ja ohjauspalveluiden ja niiden prosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
4. vastata työvoimakoulutuksen järjestämisestä

5. vastata muutosturvan ja muutosturvakoulutuksen järjestämisestä
6. vastata työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun prosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
7. vastata lakiin perustuvista työnantajille annettavista tuista
8. vastata lakiin perustuvista henkilöasiakkaille annettavista tuista ja korvauksista
9. vastata työllistämismääräytysten täyttämiseen liittyvien prosessien järjestämisestä ja niiden toimivuudesta
10. vastata työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain työvoimaviranomaiselle määräämistä tehtävistä
11. järjestää toimintaedellytykset nuorten työllistymistä edistävälle monialaisen tuen yhteis- palvelulle (Ohjaamon kaltainen toiminta järjestetään kunnissa)
12. vastata kotoutumisen edistämisestä annetun lain työvoimaviranomaiselle määräämistä tehtävistä
13. vastata työttömyysturvalain työvoimaviranomaiselle määräämistä tehtävistä
14. valmistella Kotkan kaupunginvaltuustolle työvoimapalveluiden talousarviot, toiminta- suunnitelmat ja tilinpäätökset ja huolehtia niihin liittyvästä seurannasta, raportoinnista ja tiedonhallinnasta
15. suorittaa muut jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät

Hyvinvointilautakunnassa on hyvinvoinnin yksilöjaosto, jonka tehtävänä on

1. tehdä yksilöä ja perhettä koskevat päätökset, ellei lautakunta ole delegoinut jaoston päätösvaltaa viranhaltijalle;
2. ratkaista asiat, joissa asiakas on hakenut oikaisua viranhaltijan tekemään asiakasmak- sua koskevaan päätökseen;
3. antaa lausunnot yksittäistä asiakasta koskevassa asiassa, mikäli asian on katsottava vaativan toimielimen lausunnon;
4. suorittaa muut lautakunnan määräämät jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Hyvinvointilautakunnassa on työvoimapalveluiden yksilöjaosto, jonka tehtävänä on

1. ratkaista asiat, joissa asiakas on hakenut oikaisua viranhaltijan tekemään päätökseen;
2. antaa lausunnot yksittäistä asiakasta koskevassa asiassa, mikäli asian on katsottava vaativan toimielimen lausunnon;
3. suorittaa muut lautakunnan määräämät jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä vapaan sivistystyön palveluihin liittyvät tehtävät. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtäviin kuuluu myös muiden kaupunkistrategian mukaisten koulutukseen liittyvien tavoitteiden edistämi- nen.

Sen lisäksi, mitä muutoin määrätty tai säädetty K kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

1. päättää lukuvuoden työajoista;
2. päättää perusopetuksen koulujen oppilaaksi ottoalueista ja oppilaaksi ottamisen perus- teista;
3. päättää perusopetuslain mukaisessa opetuksessa olevien oppilaiden kuljetuksen perus- teista;
4. hyväksyy varhaiskasvatussuunnitelman, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulu- tuksen opetussuunnitelmat ja muut toimintaansa koskevat suunnitelmat;
5. päättää lukiokoulutuksen aloituspaikoista;
6. päättää kieliohjelmista ja erikoisluokista.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa on kasvatuksen ja koulutuksen **yksilöjaosto**, jonka tehtävänä on

1. päättää erityisen tuen aloittamisesta, mikäli huoltaja sitä vastustaa;
2. päättää oppilaiden kurinpitorangeastusasioista lukuun ottamatta kirjallisen varoituksen antamista;
3. tehdä yksilöä ja perhettä koskevat päätökset, ellei lautakunta ole delegoinut jaoston päätösvaltaa viranhaltijalle;
4. ratkaista asiat, joissa asiakas on hakenut oikaisua viranhaltijan tekemään asiakasmaksua koskevaan päätökseen;
5. antaa lausunnot yksittäistä asiakasta koskevassa asiassa, mikäli asian on katsottava vaativan toimielimen lausunnon;
6. edustaa kuntaa, valvoa sen oikeutta ja käyttää puhevaltaa lasten varhaiskasvatuksen yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa ja tehdä sen puolesta näissä asioissa sopimukset ja muut oikeustoimet, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty;
7. suorittaa muut lautakunnan määräämät jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa.

4 §

Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin voi siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle, ellei laissa toisin säädetä ja ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

5 §

Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta ja tutkimusluvan myöntämisestä

Valtuuston, kaupunginhallituksen ja elinvoimavaliokunnan asiakirjoja koskevat tietopyynnot ja tutkimusluvat ratkaisee kansliapäällikkö. Mikäli tutkimuslupaa pyydetään samalla kertaa usean vastuualueen tai toimintayksikön osalta, tutkimusluvan ratkaisee kansliapäällikkö.

Lautakunnan toimialaan kuuluvien asiakirjojen antamisesta tai tutkimuslupien myöntämisestä päättää ao. vastuualueen tai toimintayksikön johtaja. Tarkastuslautakunnan asiakirjojen antamisesta tai tutkimusluvan myöntämisestä päättää tarkastuslautakunta.

Päätearkistoon siirretyn aineiston osalta asiakirjan antamisesta ja tutkimusluvan myöntämisestä päättää asianhallintapäällikkö.

6 §

Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja.

7 §

Kaupunginhallituksen otto-oikeuden rajoitus

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisten toimielinten toimivaltaansa kuuluvissa asioissa tekemiin päätöksiin, siltä osin, kuin ao. sopimuksessa yhteisestä toimielimestä on näin sovittu.

8 §

Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi

Asia voidaan kuntalain 92 §:n nojalla ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan, tai ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

9 §

Lautakunnan otto-oikeuden rajoitus

Lautakunnalla ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisten toimielinten toimivaltaansa kuuluvissa asioissa tekemiin päätöksiin, siltä osin, kuin ao. sopimuksessa yhteisestä toimielimestä on näin sovittu.

10 §

Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen ja kaupunginhallituksen alaisen omistajaohjausjaoston on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan tai tässä hallintosäännössä on määrätty, ettei otto-oikeutta käytetä.

Lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan tai joista tässä hallintosäännössä toisin määrätään.

Ilmoitus on tehtävä neljän (4) päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus voidaan tehdä kaupunginhallitukselle ja lautakunnalle sähköisesti asianhallintajärjestelmän kautta.

Tarkemmat ohjeet päätöksen ilmoittamisesta antaa kaupunginhallitus.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta toimielimen käsiteltäväksi.

11 §

Asiat, joita ei ilmoiteta otto-oikeusmenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei ilmoiteta, kuntalain 92 §:ssä mainittujen päätösten lisäksi, seuraavia päätöksiä:

- erillisessä henkilöstöhallinnon päätöksentekojärjestelmässä tehtävät henkilöstön palkkausta, lomaa, koulutusta, matkasuunnitelmia, matkalaskuja ym. vastaavia asioita koskevat päätökset;
- oman auton käyttöoikeutta virka- ja työtehtävissä koskevat päätökset;
- työsuhteisen henkilöstön sijaisuuksia ja määräaikaisia työsuhteita koskevat päätökset;
- virkasuhteisen henkilöstön alle 3 kuukauden sijaisuuksia koskevat päätökset;
- tilanvarausjärjestelmän kautta tehtävät tilojen vuokraukset tilapäiseen käyttöön.

6 luku

TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

1 §**Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi**

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat, sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalisti poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Konsernipalvelualueen, vastualueen tai toimintayksikön johtaja voi käyttää normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla tehtäväalueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja muuta päättä.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida ensi tilassa tämän pykälän nojalla tehdyistä päätöksistä.

2 §**Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa**

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan tai muun viranhaltijan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa edellä 1 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi vahvistamisen sijaan sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

3 §**Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa**

Tämän hallintosäännön liitteessä annetaan tarkemmat määräykset toimimisesta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Liite.

4 §**Toimielimen koolle kutsuminen normaalista poikkeavasti**

Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 1 §:n mukainen välttämätön syy sitä edellyttää. Valtuuston kokouskutsu on kuitenkin annettava viimeistään neljä päivää ennen kokousta.

Jos valmiuslain 108 § on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kaupunginhallituksella on oikeus päättää niistä asioista, jotka koskevat kaupungin hallinnon järjestämistä, johto- ja hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja sekä muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä asioista. Kaupunginhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta.

Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä.

7 luku

VIRANHALTIJOIDEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTA

1 §

Johtavien viranhaltijoiden yleiset tehtävät

Johtavan viranhaltijan yleisenä tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa ja vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on myös johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

2 §

Kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön yleiset tehtävät

Kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön tehtävänä on omilla tehtäväalueillaan:

1. huolehtia siitä, että kaupunginhallituksen, sen jaoston, elinvoimavaliokunnan, lautakuntien ja niiden jaostojen käsiteltäväksi tulevat asiat valmistellaan ja pannaan täytäntöön;
2. seurata kaupungin viranomaisten päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta;
3. huolehtia kaupungin valitusoikeuden käyttämisestä sekä selitysten, lausuntojen ja vastineiden antamisesta hakemus-, riita- ja rikosasioissa sekä kiireellisissä valitusasioissa;
4. huolehtia tehtäväkseen annetusta konserniyhteisöjen tai muiden yhteisöjen valvonnasta ja muusta yhteydenpidosta sekä valmistella yhteisöissä toimiville kaupungin edustajille annettavat toimiohjeet omistajaohjausjaoston päätettäväksi;
5. huolehtia tarpeellisesta yhteistoiminnasta ja toimintojen koordinoinnista kaupungin eri organisaatioyksiköiden välillä;
6. antaa kaupungin puolesta lausuntoja ja selvityksiä silloin, kun niillä ei ole yleisempää merkitystä; jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
7. huolehtia kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisestä kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;
8. suorittaa muut kaupunginhallituksen tai omistajaohjausjaoston määräämät tehtävät.

3 §

Kaupunginjohtajan erityiset tehtävät ja toimivalta

Kaupunginjohtaja johtaa kaupungin ja konsernin toimintaa ja sen kehittämistä kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on sen lisäksi, mitä laissa säädetään tai muutoin määrätään

1. vastata kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta;
2. valvoa kaupungin hallintoa ja taloutta ja tehdä kaupunginhallitukselle tarpeelliseksi katsomiaan esityksiä;
3. vastata kaupungin edunvalvonnasta ja yhteydenpidosta eri sidosryhmiin;
4. vastata kaupunkikonsernin kokonaisedun huomioon ottamisesta niissä yhteisöissä, liikelaitoksissa ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvalta;
5. vastata varautumisesta ja jatkuvuudenhallinnasta yhdessä kaupunginhallituksen kanssa;
6. päättää asiat, jotka koskevat kaupungin vaakunan käyttöä;
7. myöntää vapautukset kaupungille tulevasta verosta ja verotuksen yhteydessä perittävistä maksuista silloin, kun toimivalta on kaupungilla;
8. antaa tarvittavat määräykset ympäristönsuojelulain 144 §:n nojalla;
9. antaa johtaville viranhaltijoille tarvittaessa menettelytapaohteja ja määräyksiä sekä antaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita;

10. päättää kaupunginhallituksen alaista toimintaa koskevista hankinnoista, sopimuksista

- ja sitoumuksista silloin, kun sopimuksen arvo ei ylitä 100.000 euroa, ellei muuta ole määrätty;
11. asettaa useampaa hallinnonalaa koskevat työryhmät.

4 §

Kansliapäällikön tehtävät ja toimivalta

Kansliapäällikön tehtäviin kuuluvat kaupungin yleistä hallintoa ja tiedonhallintaa koskevat asiat, kaupungin organisaatioyksiköiden ohjaus, avustaminen ja valvonta, henkilöstöhallinto ja lainopilliset asiat. Kansliapäällikkö toimii konserniasiamiehenä ja avustaa kaupunginjohtajaa omistajaohjauksessa.

5 §

Pysäköinnintarkastajien valvojien tehtävät ja toimivalta

Pysäköinnintarkastajat päättävät ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) mukaisesta ajoneuvon lähisiirrosta. [Kaupunkirakennelautakunta päättää vastaavasta toimivaltan siirrosta alaiselleen viranhaltijalle.](#)

8 luku

TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA

Työsuhteisiin tehtäviin sovelletaan soveltuvien osin samoja määräyksiä kuin virkasuhteisiin virkoihin.

1 §

Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kaupunginhallituksella.

2 §

Viran perustaminen ja lakkauttaminen sekä virka- ja tehtävänimikkeen muuttaminen

Valtuusto päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Toimielimellä on oikeus päättää virkanimikkeen muuttamisesta ja muista muutoksista virkaan, ellei kyse ole sellaisen viranhaltijan virkanimikkeestä, jonka viran täyttö kuuluu valtuuston päätösvaltaan.

Toimielin päättää tehtävänimikkeestä ja sen muuttamisesta.

3 §

Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Kaupunginhallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

4 §

Kelpoisuusvaatimukset

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Virkasuhteeseen ottava viranomais päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, ellei niistä ole päätetty virkaa perustettaessa. Kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta päättää niin ikään virkasuhteeseen ottava viranomais.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virka, kelpoisuusvaatimuksista päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Toimielin voi siirtää viran kelpoisuusvaatimuksiin liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

5 §

Viran tai virkasuhteen haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

6 §

Palvelussuhteeseen ottaminen

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginjohtajan ja kansliapäällikön.

Kaupunginhallitus valitsee alaisensa konsernipalvelualueen sekä kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikön viranhaltijat. Kaupunginhallitus valitsee vastuualueen tai toimintayksikön johtajana toimivat viranhaltijat.

Toimielimet valitsevat alaisensa viranhaltijat, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty tai toimielin ole siirtänyt toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

[Hyvinvointilautakunnan alaisen työvoimapalveluiden jaoston viranhaltijat valitsee hyvinvointilautakunta ja kaupunkirakennelautakunnan alaisen joukkoliikennejaoston viranhaltijat valitsee kaupunkirakennelautakunta.](#)

Kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö, vastuualueiden johtajat ja toimintayksiköiden johtajat päättävät alaisensa henkilöstöön kuuluvan työsopimuksen tai virkamääräyksen tekemisestä toistaiseksi voimassa olevaan tai määräaikaiseen palvelussuhteeseen, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Se, joka ottaa henkilön palvelussuhteeseen, määrää ao. viranhaltijan virantoimituspaikan.

7 §

Virkaan ottaminen palvelussuhdetta koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi

Henkilö voidaan ottaa virkaan ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

8 §

Palkkaus

Virkasuhteeseen tai työsuhteeseen valitun tehtäväkohtaisen palkan vahvistaa se, joka ottaa palvelussuhteeseen. Ennen tehtäväkohtaisen palkan vahvistamista on hankittava kaupungin palkka-asiamiehen lausunto. Valtuuston valitsemien viranhaltijoiden osalta palkkauksen vahvistaa kaupunginhallitus.

Vakituksessa palvelussuhteessa olevan henkilön tehtäväkohtaisen palkan muutoksista päättää kaupunginjohtaja. Palkkauksen muutos edellyttää palkka-asiamiehen lausuntoa. Kaupunginjohtajan osalta palkkauksen muutoksista päättää kaupunginhallitus.

Vakituisessa palvelussuhteessa olevien henkilöiden tehtäväkohtaisten palkkojen muutosten toimeenpanosta yhteistoiminnassa sovittujen linjausten mukaisesti päättää henkilöstöjohtaja.

Määräaikaiseen palvelussuhteeseen otetun henkilön palkkauksen vahvistaa se, jolla on oikeus ottaa palvelussuhteeseen. Ennen palkkauksen vahvistamista on hankittava palkkasiamiehen lausunto.

Vahvistettujen palkkojen tulee noudattaa kaupungin yleistä linjausta ja palkkapolitiikkaa.

9 §

Koeaika

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää koeajan määrittämisestä ja työsuhteeseen ottava viranomainen sopii koeajasta.

10 §

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

11 §

Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

12 §

Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja myöntää kaupunginjohtajalle harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden enintään 3 kuukaudeksi tai harkinnanvaraisen palkallisen virkavapauden enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät virkavapaudet myöntää kaupunginhallitus.

Kaupunginjohtaja myöntää kansliapäällikön harkinnanvaraiset palkattomat virkavapaudet enintään 12 kuukaudeksi ja harkinnanvaraiset palkalliset virkavapaudet enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät harkinnanvaraiset virkavapaudet myöntää kaupunginhallitus.

Kansliapäällikkö myöntää vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajien harkinnanvaraiset palkattomat virkavapaudet enintään 12 kuukaudeksi ja harkinnanvaraiset palkalliset virkavapaudet enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät harkinnanvaraiset virkavapaudet myöntää ao. lautakunta.

Kansliapäällikkö myöntää alaiselleen henkilöstölle harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden tai työvapaan enintään 12 kuukaudeksi ja harkinnanvaraisen palkallisen virkavapauden tai työvapaan enintään 14 vuorokaudeksi, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Pidemmät virkavapaudet tai työvapaat myöntää kaupunginhallitus tai asianomainen lautakunta.

Vastuualueiden johtajat ja toimintayksikön johtajat myöntävät alaiselleen henkilöstölle harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden tai työvapaan enintään 12 kuukaudeksi ja har-

kinnanvaraisen palkallisen virkavapauden tai työvapaan enintään 14 vuorokaudeksi. Pidemmät harkinnanvaraiset virkavapaudet tai työlomat myöntää asianomainen lautakunta.

Virkavapauden ja työvapaan keskeyttämisestä ja peruuttamisesta päättää se taho, joka virkavapauden tai työvapaan on myöntänyt.

13 §

Muut kuin harkinnanvaraiset virkavapaudet

Vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja myöntää alaiselleen henkilöstölle työ- tai virkaehtosopimusten mukaiset virkavapaudet ja työvapaat.

Vastaava ratkaisuvallta on kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä alaisensa henkilöstön osalta.

Virkavapauksien ja työvapaiden keskeyttämisestä ja peruuttamisesta on voimassa, mitä myöntämisestä on määrätty.

14 §

Sijaisen määrääminen

Sijaisen määrää tarvittaessa se viranomainen, joka myöntää virkavapauden tai työvapaan. Sama viranomainen päättää myös sijaisen palkkauksesta.

15 §

Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Mikäli tässä luvussa ei ole toisin määrätty, virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää kaupunginhallitus.

16 §

Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää se viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää kaupunginhallitus.

17 §

Sivutoimet

Viranhaltijan sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää alaisensa henkilöstön osalta kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja. Kaupunginjohtajan osalta vastaavan päätöksen tekee kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

18 §

Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta ja kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja selvityksiin.

Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

19 §**Virantoimituksesta pidättäminen**

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 48 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja tai kansliapäällikkö voivat päättää vastuualueen johtajan tai toimintayksikön johtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

20 §**Palvelussuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi**

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomais.

21 §**Lomauttaminen**

Kaupunginhallitus päättää lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja tai toimintayksikön johtaja alaisensa henkilöstön osalta.

22 §**Palvelussuhteen päätyminen**

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomais.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta ja purkamisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

Avoimen viran tai tehtävän hoitajasta päättää palvelussuhteeseen ottava viranomais.

23 §**Menetettyjen ansioiden korvaaminen**

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää kansliapäällikkö. Kansliapäällikön osalta asiasta päättää kaupunginjohtaja ja kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus.

24 §**Palkan takaisinperiminen**

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää kansliapäällikkö. Kansliapäällikön osalta asiasta päättää kaupunginjohtaja ja kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

25 §

Muu henkilöstöasioita koskeva ratkaisovalta

Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, vastuualueen johtaja ja toimintayksikön johtaja päättää

1. alaisensa henkilöstön harkinnanvaraisista ja muista työ- tai virkaehtosopimuksesta johtuvista lisistä;
2. alaisensa henkilöstön lisää-, yli-, lauantai- ja sunnuntaityöhön sekä varallaoloon määräämisestä sekä muista työaikaan koskevista järjestelyistä;
3. oman auton käyttöoikeudesta virka- ja työtehtävissä;
4. oikeudesta kaupungin linjausten mukaiseen puhelinetuun tai muuhun henkilökuntaetuteen;
5. kaupungin maksukortin sekä tavarain- tai palvelujen toimittajien luottokorttien luovuttamisesta kaupungin viranhaltijan tai työntekijän käyttöön;
6. alaisensa henkilöstön virka- ja työmatkoista ja koulutukseen osallistumisesta lukuun ottamatta ulkomaille suuntautuvia matkoja;
7. lomajärjestyksen vahvistamisesta ja loman myöntämisestä alaiselleen henkilöstölle;
8. alaisensa henkilöstön tehtäväkuvista;
9. alaisensa organisaatioyksikön sisäisestä henkilöstön käytöstä;
10. viranhaltijan ja työntekijän työnteon yhteydessä vahingoittuneiden henkilökohtaisten käyttöesineiden harkinnanvaraisesta korvaamisesta;
11. alaisensa henkilöstön matkasuunnitelmien, laskujen ja maksujen hyväksymisestä.

26 §

Ulkomaille suuntautuvat virka- ja koulutusmatkat

Kaupungin henkilöstön ulkomaille suuntautuvista virka- ja koulutusmatkoista päättää kaupunginjohtaja tai kansliapäällikkö.

Kaupunginjohtajan osalta asiasta päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

27 §

Kansliapäällikön erityinen ratkaisovalta henkilöstöä koskevissa asioissa

Kansliapäällikkö toimii vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajien henkilöstöhallinnollisena esihenkilönä ja hyväksyy heitä koskevat matkasuunnitelmat, laskut ja maksut.

28 §

Toimivallan edelleen siirtäminen

Viranhaltijalla on oikeus delegoida tässä luvussa säädettyä toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Toimielin voi vastaavasti delegoida tässä luvussa säädettyä toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, ellei laissa toisin säädetä.

9 luku

TIEDONHALLINNAN JA ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN

1 §

Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Kotkan kaupunki on tiedonhallintalaissa tarkoitettu tiedonhallintayksikkö. Tiedonhallintayksikön tehtävänä on järjestää kaupungin tiedonhallinta lain vaatimusten mukaisesti. Kaupunginhallitus toimii tiedonhallintayksikön johtona. Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty.

Kaupunginhallituksella on vastuu muun muassa

1. tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta; muutosvaikutusten arvioinnista ja asiakirjajulkisuutta koskevista kuvauksista;
2. tiedonhallintalain 19 §:ssä säädettyjen tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta;
3. tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteen toimivuudesta sekä tietovarantojen yhteen toimivuudesta; sekä
4. asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä.

2 §

Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että arkistotoimen vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungin viranomaisen tehtävissä.

Kaupunginhallituksen on huolehdittava arkistolain 7-9-§:n mukaisista velvoitteista:

1. määrätä kaupungin asiakirjahallintoa, arkistointia ja arkistonmuodostusta johtava viranhaltija;
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan, vastualueiden ja toimintayksiköiden sekä niiden asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä;
3. päättää tiedonohjaussuunnitelman (AMS, TOS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä
4. nimetä kaupungin arkistonmuodostajat.

3 § Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta;
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa;
3. hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen;
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista;
5. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

4 § Lautakunnan asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta huolehtii oman hallintoalansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeävät asiakirjahallinnon vastuuhenkilön omalla hallinnon alallaan.

Elinvoimavaliokunnan asiakirjahallinnon tehtävistä huolehtii kaupunginhallitus.

II OSA TALOUS JA VALVONTA

10 luku TALOUDENHOITO

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talouden suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Valtuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-määräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

4 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden ja tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

6 §

Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- ja hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

7 §

Varastot

Kaupungin varastoihin ei saa olla sitoutuneena enempää varoja kuin lainsäädäntö tai toiminta edellyttää.

Varastoista on pidettävä varastokirjanpitoa.

Varastot on inventoitava vuosittain.

8 §

Hankintavaltuudet

Hankintapäätökset tekee toimielin tai viranhaltija hankintavaltuuksien rajoissa. Hankintavaltuusrajat ovat arvonlisäverottomia arvoja. Hankintavaltuudet määrittää toimielin, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Poikkeuksellisessa tilanteessa ja jos kaupungin etu sitä välttämättä vaatii, hankinnasta saa päättää viranhaltija, jolla muutoin ei olisi toimivaltaa päättää kyseisestä hankinnasta. Tällaisen hankintapäätöksen tehneen viranhaltijan on saatettava päätöksensä viipymättä sen tiedoksi, jolle toimivalta hankintapäätöksen tekemiseen olisi kuulunut.

Hankintavaltuuksia ei voi siirtää työsuhteessa olevalle.

9 §

Yhteishankinnat

Talousjohtaja päättää kaupungin osallistumisesta ulkopuolisen tahon järjestämiin yhteishankintoihin 300.000 euroon saakka, jonka ylittävistä yhteishankintoihin osallistumisesta päättää kaupunginhallitus.

10 § Laskujen hyväksyjät

Kustannuspaikkojen laskujen muistiotositteiden ja maksumääräysten hyväksyjistä päättää kaupunginjohtaja, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Kaupunginjohtajalla, kansliapäälliköllä, talousjohtajalla, talouspäälliköllä ja controllereilla on oikeus hyväksyä kaupungin kaikkien kustannuspaikkojen laskuja, muistiotositteita ja maksumääräyksiä.

11 §**Rahatoimen hoitaminen**

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja.

12 §**Maksuista päättäminen**

Valtuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Lautakunnat päättävät viranomais- ja asiakasmaksujen perusteista ja maksujen euromääristä, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää muilta osin maksujen perusteista ja euromääristä. Kaupunginhallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

13 §**Asiakirjojen ja tiedon antamisesta perittävät maksut**

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

11 luku**ULKOINEN VALVONTA****1 §****Ulkoinen ja sisäinen valvonta**

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

2 §

Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 *) luvun määräyksiä.

* Korjattu kirjoitusvirheenä hallintolaki (434/2003) § 51.

3 §

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. hyväksyttävä tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma;
2. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
3. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa;
4. tehtävä tarvittaessa aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle muista merkittävistä havainnoista.

4 §

Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa.

5 §

Tilintarkastusyhteisön valinta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä kerrallaan enintään kuuden (6) tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

6 §**Tilintarkastajan tehtävät**

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

7 §**Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät**

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

8 §**Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi**

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

12 luku**SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA****1 §****Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät**

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Tässä tehtävässään kaupunginhallitus

1. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan;
2. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta;
3. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan;
4. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat;
5. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti;
6. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

2 §**Lautakunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät**

Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

3 §**Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät**

Kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö sekä vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta organisaation mukaisilla tehtäväalueillaan, ohjeistavat alaisiaan organisaatioyksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

4 §**Sisäisen tarkastuksen tehtävät**

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintasäännössä.

III OSA**VALTUUSTO****13 luku****VALTUUSTON TOIMINTA****1 §****Valtuuston toiminnan järjestelyt**

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Puheenjohtajisto valitaan valtuuston toimikaudeksi.

Valtuustossa on kolme (3) varapuheenjohtajaa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii kansliapäällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija. Valtuuston kokouksessa voi olla lisäksi teknisiä avustajia.

2 §**Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi**

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa jo olemassa olevan valtuustoryhmän nimeen.

3 §

Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 §

Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

14 luku

VALTUUSTON KOKOUKSET

1 §

Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallintaa- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käytyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

2 §

Valtuuston tiedonantokokous

Tietojen ja selvitysten antamiseksi vireillä olevista asioista kaupunginhallitus järjestää harkinnan mukaan valtuuston tiedonantokokouksia. Tiedonantokokouksen yhteydessä järjestetään mahdollisuuksien mukaan kyselytunti. Tiedonantokokous järjestetään valtuuston ko-

kousta edeltävänä maanantaina, ellei muuta ole päätetty, ja se saa kestää kyselytunteineen enintään 1 tunti 30 minuuttia.

Tiedonantokokous on julkinen, ellei sitä erityisestä syystä järjestetä suljettuna valtuuston informaatiotilaisuutena. Tiedonantokokouksen puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

3 §

Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla.

4 §

Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiä, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

5 §

Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

6 §

Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisesti syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

7 §

Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

8 §

Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

9 §

Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Valtuuston puheenjohtaja voi määrätä kaupungin viranhaltijan olemaan läsnä valtuuston kokouksessa.

10 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

11 §

Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

12 §

Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä. Vastaavasti ensimmäinen tai toinen varapuheenjohtaja voi luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa seuraavalle varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

13 §

Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

14 §

Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

15 §

Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos asian on valmisteellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta. Puheenjohtajan ehdotuksesta valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

16 §

Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti, selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa; sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron, joka kestää enintään yhden (1) minuutin.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita. Työjärjestyspuheenvuoro pyydetään suullisesti. Työjärjestyspuheenvuoro saa kestää enintään yhden (1) minuutin ja se pidetään paikaltaan.

Varsinainen puheenvuoro saa kestää enintään kolme (3) minuuttia ja ryhmäpuheenvuoro saa kestää enintään kymmenen (10) minuuttia.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että osa keskustelusta varataan tietynpituisille puheenvuoroille. Puheenjohtajalla on myös oikeus yksittäisessä asiassa poiketa puheenvuorojen pituutta koskevista määräyksistä. Puheenjohtajan on ilmoitettava tästä ennen kuin hän julistaa keskustelun asiassa alkaneeksi.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta valtuuston puheenjohtajaan päin kääntyneenä tai puhujakorokkeelta. Kannatetun pöydällepano- tai palautusesityksen jälkeen puheenvuorot käytetään paikalta.

Puheenvuorot on kohdistettava käsiteltävään asiaan. Repliikkipuheenvuoro saa sisältää vain selvityksiä ja oikaisuja käytetyn puheenvuoron johdosta tai vastineen siinä esitettyyn väitteeseen. Repliikkipuheenvuoro ei saa kohdistua toiseen repliikkipuheenvuoroon.

17 §

Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

18 §

Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

19 §

Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

20 §

Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ryhmäpuheenvuorossa tehty ehdotus otetaan kuitenkin äänestettäväksi, vaikka sitä ei olisikaan kannatettu. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen. Ryhmäpuheenvuorossa tehty ehdotus on kuitenkin tässäkin tapauksessa otettava äänestettäväksi.

21 §

Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

22 §

Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

23 §

Toivomusponsi

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän kaupunginhallitukselle osoitettavan toivomusponnen. Toivomusponsi ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Toivomusponnen hyväksymistä koskevan päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa yli puolet valtuutetuista.

Asiassa, joka koskee vain valmistelua, ei saa hyväksyä toivomusponsia.

24 §

Valtuustotoivomus

Asian käsittelyn aikana valtuutettu voi tehdä asiaan liittyvän toivomuksen, mikä liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään kaupunginhallitukselle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Toivomuksen voi myös esittää välittömästi asian tultua päätetyksi samassa järjestyksessä kuin eriävän mielipiteen.

25 §

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 17 luvun 26 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

26 §

Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

15 luku

ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI

1 §

Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

2 §**Enemmistövaali**

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja.

Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

3 §**Valtuuston vaalilautakunta**

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston sihteeri, ellei valtuusto toisin päättä.

4 §**Ehdokaslistojen laatiminen**

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 6 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 §**Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto**

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

6 §**Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen**

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

7 §**Ehdokaslistojen yhdistelmä**

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräjän päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

8 §**Suhteellisen vaalin toimittaminen**

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslipunsa.

9 §**Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen**

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

16 luku**VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS****1 §****Valtuutettujen aloitteet**

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta koskevissa asioissa. Aloite annetaan kirjallisena valtuuston puheenjohtajalle. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Mikäli aloitteella laajennetaan palveluja tai sillä on talousvaikutuksia, se siirretään käsiteltäväksi talousarvion valmistelun yhteydessä. Kesäkuun loppuun mennessä esitetyt määrärahoihin vaikuttavat aloitteet käsitellään seuraavan vuoden talousarvion valmistelun yhteydessä. Tuolloin kaupunginhallituksen tulee esitellä talousarvioaloitteisiin liittyvät vastaukset valtuustolle esitettävän talousarvioesityksen yhteydessä.

Vastaus aloitteeseen, jolla ei ole rahallisia vaikutuksia, tulee kaupunginhallituksen esitellä valtuuston käsiteltäväksi viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

2 §

Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään 13 valtuutettua voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on jätettävä kirjallisena kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka yhden kuukauden kuluttua ensiksi pidetään kysymyksen jättämisestä lukien, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

Kysymykseen annettu vastaus on merkittävä tiedoksi, ellei valtuusto päättä panna asiaa pöydälle tai palauttaa asiaa kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

Jos valtuusto on päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi, on uusi vastaus annettava samassa ajassa palautuspäätöksestä lukien, kuin edellä kysymykseen vastaamisesta määrätään.

Käsiteltäessä kaupunginhallitukselle osoitettua kysymystä puheenjohtajan on kysymyksen ensimmäisen allekirjoittajan sitä pyytäessä annettava hänelle ensimmäinen puheenvuoro ennen muuta valtuutettua.

3 §

Tiedonantokokous ja kyselytunti

Merkittävimpien valtuustossa esille tulevien tai tärkeiden muiden asioiden selostamiseksi valtuutetut kutsutaan tarvittaessa tiedonantokokoukseen.

Valtuutetut voivat käytettävissä olevan ajan puitteissa selostuksen jälkeen tehdä asiaa koskevia kysymyksiä, joihin annetaan lyhyet vastaukset.

Välittömästi tiedonantokokouksen jälkeen pidetään tarvittaessa kyselytunti valtuutettujen esittämien kirjallisten kyselyjen käsittelemiseksi. Tiedonantokokous ja kyselytunti ovat julkisia, ellei valtuusto toisin päättä.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään yhden (1) minuutin pituisia kysymyksiä kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Tiedonantokokouksen ja kyselytunnin puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen tulee olla lyhyt, kestoaltaan enintään kolme (3) minuuttia ja vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä yksi asiaan liittyvä enintään yhden (1) minuutin kestävä lisäkysymys. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua. Samalla kyselytunnilla valtuutettu saa esittää kaksi kyselyä. Valtuutettujen puheenvuorot käytetään paikalta. Puheenjohtaja voi harkintansa mukaan rajoittaa puheenvuorojen käyttämistä. Valtuusto ei tee päätöstä kysymyksissä käsitellyistä asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena kaupungin kirjaamoon viimeistään kolme (3) arkipäivää ennen kyselytunnin järjestämispäivää. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

Tiedonantokokouksesta ja kyselytunnista ilmoitetaan valtuutetuille, mikäli mahdollista, valtuuston varsinaisen kokouksen kokouskutsun yhteydessä.

4 § Lähetekeskustelu

Kaupunginvaltuusto voi kaupunginhallituksen ehdotuksesta päättää, että se käy yksittäisestä merkittävästä tai taloudellisesti laajakantoisesta asiasta, jonka valmistelu on käynnissä, lähetekeskustelun.

Lähetekeskustelun aikana ei saa tehdä ehdotuksia lukuun ottamatta pöydällepanoehdotusta.

5 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Valiokunnan tehtävänä on valmistella kaupunginjohtajan tai luottamushenkilön erottamista koskeva asia. Valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

Milloin valtuusto on päättänyt asettaa tilapäisen valiokunnan, on kysymys valiokunnan kokoonpanosta ja valinnasta pantava pöydälle käsiteltäväksi seuraavassa valtuuston kokouksessa.

IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 luku KOKOUSMENETTELY

1 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvien osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*).

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikennetytetydet ovat ajan tasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

3 §**Sähköinen kokous**

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Sähköisellä kokouksella tarkoitetaan myös ns. hybridi-kokousta, jossa osa osallistujista on läsnä kokouspaikalla ja osa osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla kaupungin järjestämällä laitteilla yhdenvertaisilla näkö- ja kuuloyhteyksillä.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

4 §**Sähköinen päätöksentekomenettely**

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

5 §**Kokousaika ja -paikka**

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

6 §**Kokouskutsu**

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Toimielin päättää, onko kokouskutsu ja esityslista toimitettava myös varajäsenille.

Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista, vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta.

Kuntien yhteistoiminnan tarkoittaman toimielimen kokouskutsu, esityslista ja liitteet laaditaan tarvittavilta osin suomen ja ruotsin kielellä, mikäli kaksikielinen Pyhtään kunta on mukana yhteistoimintasopimuksessa.

7 §**Sähköinen kokouskutsu**

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään ensisijaisesti sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

Toimielimen jäsenellä on osoitetusta terveydellisestä syystä oikeus saada kokousasiakirjat paperisena tulosteena, mikäli asiakirjojen saavutettavuutta ei voida kohtuullisin mukautuksin muutoin varmistaa.

8 §**Esityslistan ja sen liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla**

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkoissa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

9 §**Jatkokokous**

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

Jatkokokouksen ajasta ja paikasta päättää puheenjohtaja. Jatkokokouksen päätöksentekomenettelyn ei tarvitse olla sama kuin alkuperäisellä kokouskutsulla on mainittu.

10 §**Varajäsenen kutsuminen**

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

11 §**Läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa**

Toimielimen jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus seuraavasti:

1. kaupunginhallituksen kokouksessa
 - kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla
 - kaupunginjohtajalla
 - kansliapäälliköllä ja kokouksen viestinnästä vastaavalla henkilöllä
2. elinvoimavaliokunnan kokouksessa
 - valtuuston puheenjohtajalla
 - kaupunginhallituksen puheenjohtajalla
 - lautakuntien puheenjohtajilla
 - kaupunginjohtajalla

- kehitysjohtajalla ja kokouksen viestinnästä vastaavalla henkilöllä

3. muun toimielimen kokouksessa, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty

- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla
- kaupunginhallituksen toimielimeen määräämällä edustajalla
- kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä
- asianomaisella vastualueen tai toimintayksikön johtajalla
- kokouksen viestinnästä vastaavalla henkilöllä

Mikäli varsinainen läsnäolo on oikeutettu on estynyt tai poissa, on läsnäolo-oikeus hänen sijaisellaan tai toimielimen 1. varapuheenjohtajalla.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä ei ole 3. kohdassa mainittua läsnäolo- ja puheoikeutta tarkastuslautakunnan, valtuuston tilapäisen valiokunnan eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Nuorisovaltuuston jäsenistään nimeämällä edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus elinvoimavaliokunnassa, tarkastuslautakunnassa, hyvinvointilautakunnassa, kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa, kaupunkirakennelautakunnassa ja ympäristölautakunnassa sekä kaupunginvaltuustossa. Edustajan tulee olla 15 vuotta täyttänyt henkilö. Toimielimessä voi olla enintään kaksi nuorisovaltuuston edustajaa. Nuorisovaltuuston nimeämällä edustajilla ei ole läsnäolo-oikeutta toimielimen kokouksessa käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Kukin toimielin päättää harkintansa mukaan läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä muiden vaikuttamistoimielinten edustajille lautakuntien tai valiokunnan kokouksessa. Läsnäolo-oikeutta ei kuitenkaan voida antaa silloin, kun käsiteltäviin asioihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Kaupungin henkilöstön edustajalla on oikeus tulla kuulluksi hyvinvointilautakunnassa, kaupunkirakennelautakunnassa, kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa sekä ympäristölautakunnassa, silloin kun lautakunnassa käsitellään kaupungin henkilöstön asemaan vaikuttavia asioita. Henkilöstön edustajan on poistuttava heti kuulemisen päätyttyä.

12 §

Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä

Kaupunginhallitus voi tämän pykälän 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, sekä hänelle henkilökohtaisen varajäsenen, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa elinvoimavaliokuntaan, tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

13 §**Kokouksen julkisuus**

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

14 §**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet toimielimen jäsenistä on läsnä.

15 §**Tilapäinen puheenjohtaja**

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossain asiassa, valitaan iältään vanhimman jäsenen johdolla tilapäinen puheenjohtaja kokousta tai asian käsittelyä varten.

16 §**Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot**

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

17 §**Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely**

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

18 §**Esittelijät**

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi yksittäistapauksessa ottaa asian esiteltäväkseen. Kaupunginjohtajaa koskevat asiat esittelee kansliapäällikkö.

Elinvoimavaliokunnan asiat esittelee valiokunnan puheenjohtaja, ellei valiokunta muuta päättä.

Toimielin, jaostoja lukuun ottamatta, määrää esittelijöistään ja siitä, miten esittelyvastuu jakautuu useamman esittelijän kesken. Toimielin määrää sen esittelijän, joka esittelee useita tai kaikkia toimielimen alaisia vastuualueita tai toimintayksiköitä koskevan asian. Kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä on oikeus ottaa tehtäväalueellaan asia esiteltäväkseen, ellei laista muuta johdu. Jaoston esittelijät määrää ao. lautakunta.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 11 luvun 2 §:ssä.

19 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Esittelijää koskevat asiat esittelee toimielimen puheenjohtaja, ellei tässä hallintosäännössä ole muuta määrätty. Toimielimen toimintaa koskevissa asioissa esittelyoikeus on myös toimielimen puheenjohtajalla. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvolinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

20 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta. Esteellisyyden peruste on merkittävä pöytäkirjaan.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

21 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Pöydällepanoehdotuksella tarkoitetaan esitystä, jolla asian käsittely siirretään sellaisenaan seuraavaan toimielimen kokoukseen ilman, että asia valmistellaan uudelleen.

Palauttaminen merkitsee asian uudelleen valmistelua.

22 §**Ehdotukset ja keskustelun päättäminen**

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

23 §**Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen**

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

24 §**Äänestykseen otettavat ehdotukset**

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

25 §**Äänestys ja vaali**

Äänestykseen sovelletaan muilta osin mitä 14 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 15 luvussa.

26 §**Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen**

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimitelimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja kokouksen sihteeri ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimitelimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimitelimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka

- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- asian järjestysnumero
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muina tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- kokouksen sihteerin varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatisesta.

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Kuntien yhteisen toimielimen pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä, mikäli kuntien yhteistoiminnassa on mukana erikielisiä kuntia tai vähintään yksi kaksikielinen kunta (Pyhtää).

27 §

Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

18 luku MUUT MÄÄRÄYKSET

1 § Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimitielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimitielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimitielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Valtuuston ja kaupunginhallituksen sekä omistajaohjausjaoston päättämät ja niiden puolesta tehtävät kirjalliset sopimukset ja sitoumukset sekä kirjelmät ja valtakirjat allekirjoittaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja tai kansliapäällikkö ja varmentaa kansliapäällikkö, [juristi lakimies](#), [hallinto- ja kehittämisspäällikkö hallintojohtaja](#), kehitysjohtaja, henkilöstöjohtaja, talousjohtaja, kaupunkisuunnittelujohtaja tai muu kaupunginhallituksen määräämä viranhaltija, kuitenkin siten, etteivät allekirjoittaja ja varmentaja voi olla sama henkilö.

Kaupungin muun toimitielimen päätökseen perustuvat sopimukset ja sitoumukset sekä muut asiakirjat allekirjoittaa toimitielimen puheenjohtaja, asianomainen vastuualueen tai toimintayksikön johtaja tai asian toimitielimessä esitelty toimitielimen esittelijä, jollei toimitielin ole päättänyt toisin.

Asianhallintajärjestelmästä annettavat otteet ja todistukset allekirjoittaa tai todentaa asian valmistelija tai hallintoyksikön työntekijä.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ja omistajaohjausjaoston kokouksen pöytäkirjanotteet todistaa oikeaksi toimielimen sihteeri tai hänen sijaisensa tai kansliapäällikkö tai muu kaupunginjohtajan määräämä henkilö. Muun toimielimen kokouksen pöytäkirjanotteen todistaa oikeaksi ao. toimielimen sihteeri tai hänen sijaisensa tai muu **hallinto- ja kehittä-mispäällikkö hallintojohtajan** määräämä henkilö.

Viranhaltijan päätöksen sekä jäljenteet päätöksen perusteena olevista asiakirjoista todistaa oikeaksi päätöksentekijä, asianomaisen yksikön johtaja, hänen sijaisensa tai johtajan määräämä muu henkilö. Viranhaltijan päätöksen perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa ao. päätöksentekijä, hänen sijaisensa tai ao. yksikön johtaja, hänen sijaisensa tai johtajan määräämä muu henkilö.

Arkistosta annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi asianhallintapäällikkö tai hänen määräämänsä.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

5 §

Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voivat kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö, **juristi lakimies** ja **hallinto- ja kehittä-mispäällikkö hallintojohtaja**.

6 § Sähköinen allekirjoitus

Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa dokumentoinnin osalta allekirjoituksen edellytykset täyttävässä järjestelmässä.

19 luku

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

1 §

Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

Luottamushenkilöille maksetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvauksia luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneista kustannuksista.

Kaupunginvaltuusto päättää palkkioista ja korvausten suuruudesta ja rajoituksista. Matkakustannusten korvaamisen ja päivärahojen maksamisen periaatteista päättää kaupunginhallitus. Tarkempia ohjeita menettelystä haettaessa korvauksia ja maksatuksesta antaa kansliapäällikkö.

2 §

Kokous- ja vuosipalkkiot

Luottamushenkilöt ovat oikeutettuja kokouspalkkioon osallistumisestaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaoston, lautakuntien ja niiden jaostojen sekä elinvoimavaliokunnan puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat ovat, päätoimisia ja osaaikaisia luottamushenkilöitä lukuun ottamatta, kokouspalkkion lisäksi oikeutettuja vuosipalkkioon.

Kun vuosipalkkioon oikeutettu on pysyvästi estynyt hoitamasta tehtäväänsä, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon. Sijaisella on oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta niiltä täysiltä kalenterikuukausilta, joiden aikana vuosipalkkioon oikeutettu on ollut estyneenä hoitamasta tehtäväänsä.

Valtuustoryhmien puheenjohtajilla on niin ikään oikeus vuosipalkkioon, jonka suuruus määräytyy valtuustoryhmän koon mukaan.

Vuosipalkkion maksaminen edellyttää, että toimielin on kokoontunut vähintään kerran kalenterivuoden aikana.

3 §

Ansionmenetyksen korvaaminen

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä. Asiasta säädetään tarkemmin palkkiosäännössä.

4 §

Lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Alle 12-vuotiaan lapsen lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan, päätoimisia luottamushenkilöitä lukuun ottamatta, edellyttäen, että kyseessä on luottamushenkilön lapsi tai hänen taloudessaan vakituisesti asuva lapsi.

5 §

Avustajan käyttämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi tarvitsee avustajaa toimielimen kokoukseen tai siihen valmistautumiseen, korvataan avustajan palkkaamisesta aiheutuneet kustannukset.

6 §

Korvauksen perusteeseen tai määrään liittyvät epäselvyydet

Milloin edellä tarkoitettujen kustannusten peruste tai määrä ei ole yksiselitteisesti osoitettavissa, voi kansliapäällikkö päättää korvauksen maksamisesta kohtuusperusteella.

Kansliapäällikkö voi tarvittaessa pyytää luottamushenkilöltä selvityksen korvauksen perusteesta tai määrästä.

20 luku

VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTELU

1 §

Luvun säännösten soveltaminen

Tätä hallintosäännön lukua sovelletaan vakavissa häiriötilanteissa ja valmiuslaissa määritellyissä poikkeusoloissa sekä niihin valmistautumisessa.

2 §

Vakavat häiriötilanteet ja poikkeusolot

Vakavilla häiriötilanteilla tarkoitetaan tässä hallintosäännön liitteessä tapahtumia ja tilanteita, jotka edellyttävät kaupungin johtamisessa tai palvelutuotannossa normaalioloista poikkeavia toimenpiteitä, tehtäviä ja toimivaltuuksia.

Poikkeusolojen käyttöönoton säätää valtioneuvosto asetuksella, enintään kuudeksi kuukau-
deksi. Käyttöönottoasetus saatetaan eduskunnan käsiteltäväksi. Eduskunta päättää, jääkö
asetus voimaan vai onko se kumottava osittain tai kokonaan.

Valmiuslain mukaisia poikkeusoloja ovat:

1. Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja
sen välitön jälkitila;
2. Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan
hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten
toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista;
3. väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava
tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät
toiminnot olennaisesti vaarantuvat;
4. erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila sekä
5. vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt
vaarallinen tartuntatauti.

3 §

Valmius- ja pelastussuunnitelmat

Valmiuslain mukaan kuntien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toi-
minnan etukäteisvalmisteluin sekä muiden toimenpiteiden avulla varmistaa kaupungin elin-
tärkeiden tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös erilaisissa häiriötilanteissa
ja poikkeusoloissa.

Valmiussuunnitelmissa voimavarojen käyttö ja toiminta suunnitellaan ja priorisoidaan häi-
riötilanteiden vaatimusten mukaisesti ottamalla huomioon myös valmiuslain tarkoittamat
poikkeusolot. Toiminnan jatkuvuus varmistetaan prosesseilla, joissa tunnistetaan toiminnan
uhat ja niiden vaikutukset sekä luodaan kattava toimintamalli toimintakyvyn hallinnalle.

Kokonaisvarautuminen vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin muodostuu koko kau-
punkia koskevasta valmiussuunnitelmasta (valmiussuunnitelman yleinen osa) sekä vastuu-
alueiden ja toimintayksiköiden ja liikelaitoksen ja tytäryhteisöjen valmiussuunnitelmista.

Valmiussuunnittelua johtaa ja valvoo kaupunginhallitus. Valmiussuunnittelun johtamisesta
vastaa kaupunginjohtaja, kansliapäällikkö sekä vastuualueiden ja toimintayksiköiden johta-
jat tehtäväjakonsa mukaisesti.

Vastuualueet ja toimintayksiköt laativat ja päivittävät valmiussuunnitelmansa kaupungin
valmiusjohtoryhmän ohjeistuksen mukaisesti. Valmiussuunnitelmat tarkistetaan ja tuodaan
toimivaltaisen toimielimen käsiteltäväksi kerran valtuustokaudessa ja aina, kun turvallisuus-
ympäristössä tapahtuu oleellisia muutoksia.

Kaupungin valmiusjohtoryhmän tehtävänä on valmiussuunnittelun yhteensovittaminen sekä
kaupunkikonsernin sisällä, että viranomaisten ja muiden turvallisuustoimijoiden kesken.

Pelastuslain mukaan Kotkan kaupungin toimitiloista ja rakennusten hallinnoinnista vastaa-
vien tulee laatia kirjalliset pelastussuunnitelmat, joista käy ilmi omatoimisen varautumisen
järjestelyt. Pelastussuunnitelmat on tarkistettava vuosittain.

Valmius- ja pelastussuunnitelmien laatimisvastuut on sisällytettävä myös alihankinta- ja os-
topalvelusopimuksiin.

Turvallisuuspäällikkö koordinoi kaupungin valmiussuunnittelua.

4 §**Hallintosäännön toimivuus vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa**

Voimassa olevaa hallintosääntöä noudatetaan myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, ellei tämän hallintosäännön 6 luvun säännöksistä tai valmiuslaista muuta johdu.

5 §**Erityistoimivallan käyttöön ottaminen**

Erityistoimivallan käyttöönotosta on säädetty hallintosäännön 6 luvussa.

6 §**Luottamushenkilöorganisaatio**

Vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa valtuusto, kaupunginhallitus ja lautakunnat, valiokunta sekä toimielinten alaiset jaostot toimivat mahdollisuuksien mukaan kuten normaalioloissa. Toimielinten toimintaan vaikuttaa hallintosäännön 6 luvussa määritelly viranhaltijoiden erityistoimivalta.

Valtioneuvosto voi valmiuslain perusteella asetuksella säätää kunnan toimielinten toimintaan tehtävistä muutoksista.

7 §**Vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikainen valmiusjohtoryhmä**

Vakavien häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupungin toimintaa johtaa kaupunginjohtaja ja kaupunginjohtajan johtama valmiusjohtoryhmä.

Valmiusjohtoryhmään kuuluvat:

Kaupunginjohtaja (puheenjohtaja)

Turvallisuuspäällikkö (sihteeri)

Kansliapäällikkö (varapuheenjohtaja)

Viestintä- ja markkinointipäällikkö

Työsuojelupäällikkö

Yhteyspäällikkö

Työsuojeluvaltuutettu

Vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajat

Kaupunginjohtaja muuttaa ja täydentää valmiusjohtoryhmän kokoonpanoa päätöksellään ja kutsuu valmiusjohtoryhmän kokouksiin viranomaisia ja asiantuntijoita tilanteen edellyttämällä tavalla. Kaupunginjohtaja voi määrätä johtoryhmälle myös teknisen sihteerin.

Valmiusjohtoryhmän tueksi voidaan perustaa kaupunginjohtajan päätöksellä erillinen tilannekuvaryhmä (johtokeskus), jota johtaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja ja valmiusjohtoryhmä vastaavat häiriötilanteen ja poikkeusolojen edellyttämistä toimenpiteistä ja ohjaavat voimavaroja eri vastuualueille tai toimintayksiköihin häiriötilanteen ja poikkeusolojen vaatimusten mukaisesti.

8 §**Muut vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaiset johtoryhmät ja työryhmät**

Vastuualueilla ja toimintayksiköissä toimivat kaupungin valmiussuunnitelmakokonaisuudessa mainitut johtoryhmät. Muut vakaviin häiriötilanteisiin liittyvät johtoryhmät ja työryhmät, joihin kuuluu henkilöitä eri toimialueilta, asettaa ja nimeää kaupunginjohtaja. Johtoryhmät ja työryhmät toimivat asettajan antamien toimivaltuuksien puitteissa.

Johtoryhmien ja työryhmien toiminnasta on informoitava turvallisuuspäällikköä ja valmiusjohtoryhmää välittömästi toiminnan alettua.

**9 §
Viestintä**

Kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan päätettyä hallintosäännön 6 luvun mukaisesta erityistoimivallan käyttöön ottamisesta vakavassa häiriötilanteessa tai valmiuslain edellyttämänä kaikki kaupungin tiedotteet, lausunnot ja haastattelut annetaan viestintä- ja markkinointipäällikön koordinoimana valmiusjohtoryhmän kautta, ellei kaupunginjohtaja valmiusjohtoryhmässä toisin päättä. Kuitenkin henkilöstöjohtaja toimeenpanee henkilöstölle suunnatun viestinnän yhteistyössä viestintä- ja markkinointipäällikön kanssa.

D/4234/02.05.07/2024

136 § ICT-leasingrahoitus takaussitoumus KS-Tieto Oy/OP Yrityspankki Oy

Kh 25.11.2024 § 368

Valmistelija: Talousjohtaja Pietu Mänttari puh. 040 518 7125
Rahoitussuunnittelija Jarmo Stirkkinen puh. 040 688 3732

Tiivistelmä: Kaakkois-Suomen Tieto Oy ("KSTieto") on vuonna 2019 kilpailuttanut ICT-laitteiden leasingrahoituksen ja siihen sisältyvät elinkaari- palvelut omistaja-asiakkaiden käyttöön. KSTieto kilpailutti uudelleen leasingrahoituksen ja siihen liittyvät elinkaari- palvelut elokuussa 2024. Kilpailutuksen voitti 3 Step IT Oy, jonka kanssa solmitaan uusi hankintasopimus ICT-laitteiden elinkaari- palvelujen tuottamisesta 31.12.2030 asti. Palvelun tuottamisen edellytyksenä on omistaja-asiakkaan sitoumus, jossa huomioidaan vanhan leasing- sopimuksen vuokravastuut sekä tulevat uudella sopimus- kaudella leasing- sopimukselle muodostuvat vuokravastuut ("Sitoumus").

Esittelyteksti: Kaakkois-Suomen Tieto Oy:
Kotkan kaupunki omistaa Kaakkois-Suomen Tieto Oy:stä (KSTieto) 18,06 %, joten KSTieto ei kuulu kuntakonserniin, mutta on sidos- yksikköasemassa. Muita KSTiedon omistajia ovat mm. Kymenlaakson hyvinvointialue, Kouvolan ja Haminan kaupungit sekä Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kunnat. KSTieto tekee yhteishankinnan ICT-laitteista ja vuokraa niitä asiakasomistajilleen.

Kaupungin käyttämien ICT-laitteiden hankintaprosessi:
KSTiedon ja 3 Step IT Oy:n välillä on voimassa oleva sopimus ICT-laitteiden elinkaari- palveluiden tuottamisesta, kokonaisuuteen kuuluva leasing- sopimus sekä hankintalimiitti. Hankintalimiitin puitteissa rahoitetaan KSTiedon ICT-laitteiden hankintoja, jotka edelleen vuokrataan omistaja-asiak- kaille osana KSTiedon kokonaispalvelua. Osana KSTiedon palvelua, ICT-laitteet hyväksyntään leasing- sopimukselle, mistä muodostuu omistaja-asiak- kaskohtaisia vuokravastuita sekä näitä vastaavia KSTiedon palvelu- loituksia. Hankintalimiitin omistaja-asiakaskohtainen allokointi ei aiheuta kus- tannuksia.

Osana vuoden 2019 sopimus- kokonaisuutta KSTiedon omistaja-asiakas al- lekirjoitti sitoumuksen, jossa omistaja-asiakas sitoutuu lunastamaan palve- lun alaiset ICT-laitteensa, mikäli KSTiedon ja 3 Step IT:n välinen palvelu- sopimus purkaantuisi ("Vanha Sitoumus"). Vanhalla Sitoumuksella varmis- tettiin myös omistaja-asiakkaan omistuksen pysyvyys KSTiedossa..

KSTiedon hakemus:
KSTieto kilpailutti uudelleen leasing- rahoituksen ja siihen liittyvät elinkaari- palvelut elokuussa 2024. Kilpailutuksen voitti 3 Step IT Oy, jonka kanssa

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

solmitaan uusi hankintasopimus ICT-laitteiden elinkaaripalvelujen tuottamisesta 31.12.2030 asti ("Uusi Sopimus").

Palvelun tuottamisen edellytyksenä on omistaja-asiakkaan sitoumus, jossa huomioidaan vanhan leasingsopimuksen vuokravastuut sekä tulevat uudella sopimuskaudella leasingsopimukselle ("Uusi Leasingsopimus") muodostuvat vuokravastuut ("Sitoumus"). Selvytyden vuoksi todetaan, että Sitoumuksen tullessa voimaan Vanha Sitoumus lakkaa olemasta voimassa. Alla yhteenveto Sitoumuksen keskeisimmistä ehdoista:

- omistaja-asiakas on tietoinen siitä, että OP Yrityspankki Oyj toimii Uuden Leasingsopimuksen mukaisena rahoittajana ("Rahoittaja");
- Uuden Leasingsopimuksen mukaiset omistaja-asiakkaan vuokrakohteita koskevat vuokrasopimukset joko siirretään omistaja-asiakkaalle tai omistaja-asiakas sitoutuu lunastamaan ko. vuokrakohteita koskevat vuokrasopimukset itselleen Rahoittajan ilmoittamalla hinnalla, mikäli Rahoittajalle on Uuden Leasingsopimuksen ja/tai sen mukaisten vuokrakohteiden vuokrasopimusten nojalla syntynyt oikeus irtisanoa ja/tai purkaa ko. sopimukset; ja
- mikäli KSTieto ei 45 päivän kuluessa Rahoittajan saatavan eräpäivästä maksa Rahoittajan Uuteen Leasingsopimukseen ja/tai sen mukaisiin omistaja-asiakkaan vuokrakohteita koskeviin vuokrasopimuksiin perustuvaa saatavaa (mukaan lukien korot ja muut liitännäiskustannukset), sitoutuu omistaja-asiakas maksamaan ko. saatavan Rahoittajalle (omavelkainen takaus).

Omistaja-asiakkaan Sitoumuksen mukainen enimmäisvastuu määräytyy seuraavasti;

1) Nykyiselle leasingsopimukselle (103759-LC01-000-000) muodostuneiden vuokravastuiden kokonaismäärä per 1.11.2024, joka on yhteensä 1 587 531 euroa.

2) 1.11.2024 jälkeen ja ennen Uuden Sopimuksen voimaantuloa, siirtymäkaudella muodostuneiden uusien vuokravastuiden euromäärä (toistaiseksi voimassa oleva sopimuskauti, joka perustuu 2019 kilpailutukseen);

3) Uuden Sitoumuksen mukaiset vastuut on enintään 1 520 000 euroa, limiitin ollessa 1 900 000 euroa.

Edellisten kohtien 1), 2) ja 3) yhteismäärä ("Yhteismäärä") ja Sitoumuksen mukainen omistaja-asiakkaan limiitti voi olla enintään 1 900 000 euroa ("Enimmäismäärä"). Tarkka enimmäisvastuu täsmennetään Sitoumukselle sen allekirjoitushetken mukaisesti, kun yllä olevan kohdan 2) mukaisten vastuiden euromäärä on selvillä.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Selvyyden vuoksi todetaan, että Sitoumuksen enimmäisvastuu ei voi kuitenkaan ylittää 80 prosenttia (1 520 000 euroa) Enimmäismäärästä (1 900 000 euroa), eli omistaja-asiakkaan enimmäisvastuu rajoittuu enintään 80 prosenttiin Yhteismäärästä (korkoineen ja muine liitännäiskustannuksineen).

Uudessa Leasingsopimuksessa ei edellytetä, että KSTieto vakuuttaa laitteet. Kukin omistaja-asiakas joko kantaa vaaranvastuun laitteita vakuuttamatta, käyttää omaa vakuutusyhtiötään laitteiden vakuuttamiseen tai vakuuttaa laitteet 3 Step IT Oy:n tarjoaman laiteturvapalvelun kautta.

Oikeudellinen sääntely ja hakemuksen käsittely:

Kuntalain 129 § kuuluu: *"Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään."*

Komissio on pyrkinyt selventämään valtiontukisäännöksiä soveltamista antamalla niistä erilaisia tiedonantoja. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artiklan) soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02), mikä rajaa takauksen suuruudeksi enintään 80 %. Seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea: a) lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa; b) takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti; c) takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoituslaitoumuksen määrästä; d) takauksesta maksetaan markkinaehtoinen hinta.

Sitoumus OP Yrityspankki Oy:lle on juridisesti takaussitoumus, josta hallintosäännön mukaan päättää kaupunginvaltuusto. Kuntalain mukaan kunnan edut tulee turvata vastavakuuksilla. Takauksen kohteena olevat laitteet ovat kaupungin käytössä. Takausta on käytännön merkitykseltään erilainen kuin esimerkiksi annettaessa takaus Kotkan Asunnot Oy:lle, jolloin takauksen kohteena oleva omaisuus ei ole kaupungin käytössä. Em. johdosta kaupunki katsoo, että ei ole perustetta vaatia KS Tiedolta vastavakuutta eikä takausprovisiota. Asiasta on keskustelut mm. Kouvolaan kaupungin edustajien kanssa Kouvolaan päättyessä samanlaisen ratkaisuun.

KSTieto on toimittanut jokaiselle asiakasomistajalle vastaavan hakemuksen siten, että hakemus koskee vain asiakasomistajan hallinnassa olevia laitteita. Kotkan kaupungin limiitti KS Tiedon velasta OP Yrityspankki Oy:lle on enimmillään 1 900 000 euroa, josta määrästä

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kotkan kaupungin vastuu on aina 80 %, eli enimmillään 1 520 000 euroa, kuten EU-lainsäädäntö takauksien osalta edellyttää.

Liitteet: Asiakastieto OY/Rating Alfa/KS-Tieto Oy
Sitoumus – draft
Takausehdot

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n ICT-laitteiden elinkaaripalvelujen kilpailutuksen ehtojen mukaisen enimmillään 1 520 000 euron määräisen sitoumuksen (omavelkainen takaus) OP Yrityspankki Oyj:lle.

Talousjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan tarvittavat sopimukset siten, että tässä päätöksessä todetut asiat toteutuvat.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala sekä kaupunginjohtaja Esa Sirviö.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 136

Liitteet: Asiakastieto OY/Rating Alfa/KS-Tieto Oy
Sitoumus – draft
Takausehdot

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n ICT-laitteiden elinkaaripalvelujen kilpailutuksen ehtojen mukaisen enimmillään 1 520 000 euron määräisen sitoumuksen (omavelkainen takaus) OP Yrityspankki Oyj:lle.

Talousjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan tarvittavat sopimukset siten, että tässä päätöksessä todetut asiat toteutuvat.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Toimeenpano: Ote: Talousjohtaja
Rahoitussuunnittelija

Valitusosoitus

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Rating Alfa

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

Yritystiedot

 Virallinen nimi	Kaakkois-Suomen Tieto Oy	 Toimiala	62020 Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi
 Katuosoite	Kauppakatu 5, 45700 Kuusankoski	 Rekisteröintipäivä	29.11.2010
 Postiosoite	Kauppakatu 5, 45700 Kuusankoski	 Perustamispäivä	01.11.2010
 Puhelin	+358 206 151500	 Liikevaihto	Liikevaihto vuonna 2023 oli 26.408 tEUR, tilikauden pituus oli 12 kk ja tilikausi päättyi 31.12.2023.
 Yrityksen kotisivu	www.kaakkoissuomentieto.fi	 Henkilöstö	Henkilöstö vuonna 2023 oli 120 henkilöä.
 Y-tunnus	23699838	 LEI tunnus	Yritykselle ei löydy aktiivista LEI tunnusta

Yrityksen luottoluokitus

Hyvä+

Yrityksen ratingpisteet: 3

Yrityksen luokitus 18.11.2024 on laskettu tilinpäätöstiedoin, ilman henkilöluottotietoja.

Yritykseen liittyy hyvin pieni maksuhäiriön riski seuraavien 12kk aikana.

Aikaisempi rating

AA+ (19.05.2024 tilinpäätöstiedoin, ilman henkilöluottotietoja)

AA+ (19.11.2023 tilinpäätöstiedoin, ilman henkilöluottotietoja)

Asteikko

AAA - Erinomainen

AA+ - Hyvä+

AA - Hyvä

A+ - Tyydyttävä+

A - Tyydyttävä

B - Välttävä

C - Heikko

Luokitukseen eniten vaikuttaneet tekijät

✓ Ei maksuhäiriöitä (pos.)	Yritykselle ei ole kirjattu maksuhäiriöitä, jotka vaikuttaisivat luokitusta heikentävästi.
✓ Hallitusjäsenten määrä (pos.)	Yrityksen hallituksen koko on keskimääräistä suurempi.
✓ Ikä (pos.)	Yrityksen ikä luokittelun hetkellä parantaa luokittelua.
✓ Toimialariski (pos.)	Yrityksen toimialan maksuhäiriön riski on keskimääräistä matalampi.
✓ Maksutapa (pos.)	Yrityksen luottotietolain mukaiset maksutapatiedot ovat keskimääräistä paremmat.

Kertaluottosuositus

260 000 EUR

Luottosuosituksen avulla voi arvioida turvallista rajaa lyhytaikaiselle velalle.

Suositus on varsin konservatiivinen ja sen laskennassa oletetaan, että yritys hakee luottoa todennäköisesti myös muilta velkojilta.

Perustiedot

Yhtiömuoto	Osakeyhtiö	Osakkeet	1 938 kpl
Omistajatyyppi	Kunta	Osakepääoma	90 000 EUR
Tilikausi	0101 - 3112	Viimeisin tilikausi päättyi	31.12.2023
Sivutoimialat	70220 Muu liikkeenjohdon konsultointi		
Sivutoimipaikat	Hamina Kotka Kotka		
Muut nimet	Aputoiminimet: Lakannut KS-Tieto KSTieto Kymijoen ICT		

Taustatiedot

Rekisteri	Huomioitavaa	Alkupäivämäärä	Loppupäivämäärä
✓ Kaupparekisterissä		29.11.2010	
✓ Alv-velvollinen liiketoiminnasta		01.01.2011	
✓ Ennakkoperintärekisterissä		01.01.2011	
✓ Työnantajarekisterissä		01.01.2011	

Talous

✓ Kannattavuus (Sijoitetun pääoman tuotto)	21,0 % (Toimialan mediaani 13,9 %)	Tiedot vuodelta 2023
! Maksuvalmius (Current ratio)	1,1 % (Toimialan mediaani 2,7 %)	Tiedot vuodelta 2023
✓ Vakavaraisuus (Omavaraisuusaste)	47,4 % (Toimialan mediaani 76,2 %)	Tiedot vuodelta 2023
✓ Tilintarkastajan lausunto	Tilintarkastaja on antanut vakiomuotoisen tilintarkastuskertomuksen.	Tiedot vuodelta 2023
✓ Maksuhäiriöt ja maksutapatiedot	Yrityksellä ei ole rekisteröityjä maksuhäiriöitä. 6 kk:n aikana rekisteröityjen maksutapatietojen keskiarvo on 0 pv.	

Yritystutka

Palvelu esittää huomioita yrityksen tiedoissa havaituista poikkeavuuksista. Käyttäjän on itse arvioitava tietojen merkitys. Kaikkia palvelun esittämiä havaintoja ei ole käytetty luottoluokituksessa luottotietolakiin perustuen.

Yritys ei täytä Yritystutkan alkuehtoja

Asteikko

YT3	Yrityksen tiedoissa merkittäviä poikkeavuuksia
YT2	Yrityksen tiedoissa huomioitavaa
YT1	Yrityksen tiedoissa ei poikkeavuuksia
YT0	Yritys ei täytä Yritystutkan alkuehtoja

Yrityksestä ei tehdä tarkistuksia sen koon, yhtiömuodon, passiivisuuden tai tietojen vähyyden vuoksi. Tarkista myös luottoluokitukseen vaikuttavat negatiiviset tekijät.

Vastuuhenkilöt ja muut rekisteriin merkityt henkilöt ja yhteisöt

Tiedot päivitetty 30.09.2022

Nimi ja asema	Kansalaisuus	Tuloaika	Eroaika
Lyytikäinen Mika Tapani , litti, 150265-197D Toimitusjohtaja	FI	29.11.2010	
Kollanus Artturi , Kouvola, 290786-1734 Puheenjohtaja	FI	15.11.2021	

Korhonen Juha Eerikki , Kouvola, 100863-009E Varsinainen jäsen	FI	29.11.2019
Kälviäinen Kati Johanna , Pyhtää, 230665-2129 Varsinainen jäsen	FI	30.09.2022
Savolainen Kai Olavi , Kotka, 090776-183Y Varsinainen jäsen	FI	15.11.2021
Vilkki Kirsi Annika , Kotka, 280366-072U Varsinainen jäsen	FI	29.11.2019
BDO Oy , Helsinki Tilintarkastaja		11.04.2018
Tuomela Ulla-Maija , Imatra, 020266-154W Tilintark.yhteisön päävast. tilint	FI	09.09.2013

Tässä palvelussa esitetään myös muita, kuin Luottotietolain 3 §:n tarkoittamia yrityksen tai muun yhteisön vastuuhenkilöitä. Katso Asiakastiedon tietokannassa olevat vastuuhenkilöasemat [täältä](#).

Toiminimenkirjoitusteksti

Yhtiöjärjestyksen mukaan toiminimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin ja hallituksen jäsenet kaksi yhdessä.

Prokuraaoikeuksia ei ole myönnetty.

Osakkaat

Yrityksen ilmoituksen mukaan 15.07.2024 osakkaat ovat:

Kouvolan kaupunki, Y-tunnus 01610759 61,0 % osakkeista
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä, Y-tunnus 07259015 10,5 % osakkeista

Yrityskiinnitykset

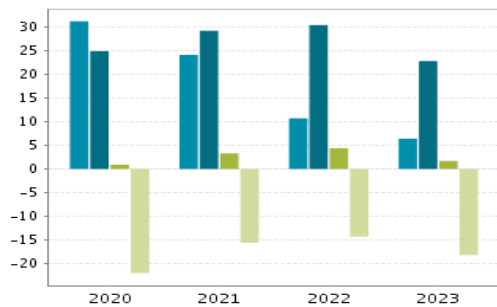
Yrityksellä ei ole rekisteröityjä yrityskiinnityksiä.

Tilinpäätösanalyysin yhteenveto

● Yritys
 ● Toimialan yläkvartiili
 ● Toimialan mediaani
 ● Toimialan alakvartiili

Volyymi

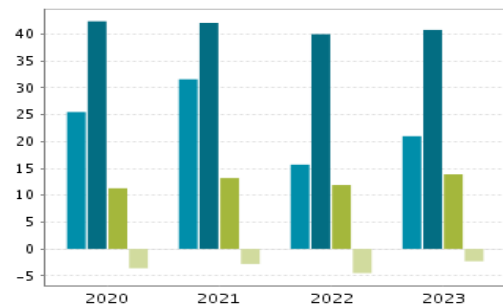
Liikevaihdon muutosprosentti

	2020	2021	2022	2023
Yritys	31,2	24,1	10,7	6,4
Toimialan yläkvartiili	24,9	29,2	30,4	22,8
Toimialan mediaani	0,9	3,3	4,4	1,7
Toimialan alakvartiili	-22,0	-15,6	-14,3	-18,2

Kannattavuus

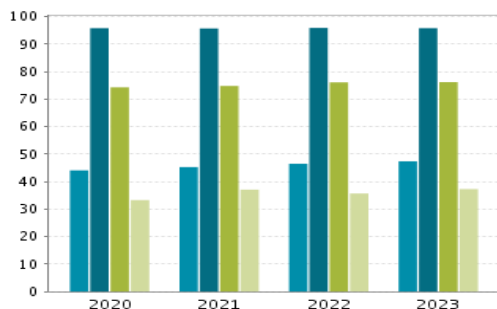
Sijoitetun pääoman tuotto

	2020	2021	2022	2023
Yritys	25,5	31,6	15,7	21,0
Toimialan yläkvartiili	42,4	42,1	40,0	40,8
Toimialan mediaani	11,3	13,2	11,9	13,9
Toimialan alakvartiili	-3,6	-2,8	-4,5	-2,3

Vakavaraisuus

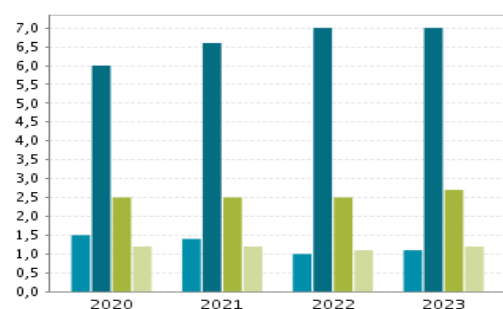
Omavaraisuusaste

	2020	2021	2022	2023
Yritys	44,1	45,3	46,5	47,4
Toimialan yläkvartiili	95,8	95,7	95,9	95,8
Toimialan mediaani	74,3	74,8	76,1	76,2
Toimialan alakvartiili	33,3	37,1	35,7	37,3

Maksuvalmius

Current ratio

	2020	2021	2022	2023
Yritys	1,5	1,4	1,0	1,1
Toimialan yläkvartiili	6,0	6,6	7,0	7,0
Toimialan mediaani	2,5	2,5	2,5	2,7
Toimialan alakvartiili	1,2	1,2	1,1	1,2

Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi perustuu Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n 31.12.2023 päättyneen tilikauden tilinpäätöstietoihin. Analyysissä on hyödynnetty myös tilikausien 2018-2022 tietoja.

Tilintarkastaja on antanut vakiomuotoisen tilintarkastuskertomuksen.

Toimialavertailu

Vertailussa on käytetty 2218 toimialaluokan 62020 (Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi) yritystä tilikaudelta 2023. Toimialan konkurssiriski on 0,3 % ja maksuhäiriöriski 3,1 %. Maksuhäiriöriski on keskimääräistä pienempi.

Volyyymi

Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n liikevaihto on suuri (26,4 m EUR) suhteessa kaikkiin toimiviin yrityksiin. Yritys on toimialallaan selvästi keskimääräistä (128 t EUR) suurempi. Liikevaihdon muutos edellisestä kaudesta on 6,4 %. Yrityksen palveluksessa toimi viime tilikaudella keskimäärin 120 henkilöä. Liikevaihto henkilöä kohti on 220 t EUR, mikä on toimialaan (mediaani 108 t EUR) verrattuna erittäin hyvä. Työvoiman tuottavuus on siten varsin korkealla tasolla.

Kannattavuus

Yrityksen käyttökateprosentti (7,2 %) on toimialaan (mediaani 14,6 %) suhteutettuna välttävä. Myös liikevoittoprosentti (2,7 %) on toimialaan (11,2 %) verrattuna välttävä. Kannattavuuden keskeinen tunnusluku, sijoitetun pääoman tuottoprosentti, on hyvä (21,0 %). Toimialan keskimääräinen kannattavuus on 13,9 %.

Mikäli sijoitetun pääoman sijasta lasketaan tuotto kokonaispääomalle ottaen huomioon myös korottomat velat, on tuottosuhte 11,8 %. Yrityksellä on erittäin paljon korottomia velkoja, minkä vuoksi kokonaispääoman tuottoprosentti jää huomattavasti sijoitetun pääoman tuottoa alemmaksi. Kokonaispääoman tuottoprosentti on toimialaan (10,7 %) nähden tyydyttävä.

Maksuvalmius

Perinteinen maksuvalmius current ratiolla mitattuna on välttävä (1,1), mikä on merkittävästi alempi kuin toimialalla keskimäärin (mediaani 2,7). Yrityksen rahoituspuskuri on hyvin pieni toimialan mediaanitasoon verrattuna. Yrityksen myyntisaamisten kiertoaika 26 vrk on lyhyt toimialaan (49 vrk) verrattuna.

Vakavaraisuus

Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n vakavaraisuus on omavaraisuusasteella mitattuna hyvä (47,4 %). Toimialan omavaraisuusasteen mediaani on 76,2 %. Yrityksen net gearing on 0,2, mitä voidaan luonnehtia hyväksi. Suhteellinen velkaantuneisuus on 13,7 %, mikä on toimialan mediaaniin (17,3 %) verrattuna hyvä. Yrityksen velkarasitus on pääomarakenteen tunnuslukujen perusteella kohtuullisen turvallisella tasolla.

Yhteenveto ja huomautukset

Yrityksen kannattavuus ja vakavaraisuus ovat molemmat vähintään tyydyttävällä tasolla, joten välttävä maksuvalmius ei aiheuta välitöntä riskiä.

Tilinpäätösanalyysin sanallinen tulkinta on tuotettu ohjelmallisesti oikaisemattomista tilinpäätöksistä.

Kyselytiedot

Yritystä on kysytty 6 kuukauden aikana 67 kertaa.

Suomen Asiakastieto Oy ei takaa raportissa esitettyjen tietojen oikeellisuutta tai täydellisyyttä eikä vastaa vahingoista, joita tämän raportin käytöstä mahdollisesti aiheutuu. Tietoja voidaan hyödyntää vain muiden tietojen yhteydessä ja vain päätöksenteon apuna.

Käytössä 1.10.1999 alkaen.

1 Käsitteiden määrittely

Takaus tarkoittaa sitoumusta, jolla sitoumuksen antaja (takaaja) ottaa vastatakseen velkojalle toisen henkilön (velallisen) veloitteesta (päävelasta). Päävelka voi olla esim. velallisen yksi tai useampi velka- tai takaussitoumus, pankkitakauksen vastasitoumus taikka muu velvoite.

Erityistakaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa pankille takaussitoumuksessa yksilöidystä yhdestä tai useammasta päävelasta.

Yleistakaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa pankille takaussitoumuksessa mainitun velallisen kaikkista nykyisistä ja tulevista pääveloista.

Omavelkainen takaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa päävelasta kuten omastaan. Pankki voi vaatia takaa-jalta suoritusta heti, kun päävelka on joko kokonaan tai osittain erääntynyt.

Yhteisvastuullinen takaus tarkoittaa takausta, jossa kukin takaaja vastaa pankille koko päävelasta tai sen sovitusta osasta.

Täytetakaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa pankille siitä osasta päävelkaa, jota ei saada perittyä ensisijaisessa vastuussa olevan pantin arvosta.

Tililuotto tarkoittaa luotollista tiliä ja muuta limiittityypistä päävelkaa (esim. pankkitakauslimiittiä), jossa käytössä oleva päävelan määrä voi vaihdella sovittuun ylärajaan asti.

Takautumisoikeus tarkoittaa päävelan tai sen osan pankille maksaneen takaajan oikeutta periä pankille maksamansa määrä (eli takautumissaatavansa) velalliselta täysimääräisesti tai mahdollisilta muilta takaajilta kultakin osuutensa.

2 Takausvastuun laajuus

Erityistakaus

Takaaja vastaa pankille erityistakauksessa velallisen yksilöidyn päävelan pääomasta, koroista, viivästyskoroista, lisä-koroista, pankin maksuista ja palkkioista, pankin perimiskuluista ja -palkkioista sekä päävelasta johtuvista muista maksuvelvoitteista.

Yleistakaus

Takaaja vastaa pankille yleistakauksessa velallisen kaikkien päävelkojen pääomasta, koroista, viivästyskoroista, lisäko-roista, pankin maksuista ja palkkioista, pankin perimiskuluista ja -palkkioista sekä päävelasta johtuvista muista maksuvelvoitteista.

Yleistakauksessa takaajan vastuu rajoittuu kuitenkin takaus-sitoumuksessa määritellyn rahamääräiseen ylärajaan.

Yleistakaus kattaa myös pankin tai velallisyhteisön sulautu-misen, jakautumisen tai yhteisömuodon muutoksen jälkeen syntyvät päävelat. Pankilla ei ole velvollisuutta ilmoittaa sulautumisestaan eikä jakautumisestaan. Takaajalla ei ole oikeutta rajoittaa vastuutaan yhteisömuodon muutoksen, sulautumisen tai jakautumisen perusteella.

Yhteisvastuullinen takaus

Jos useampi kuin yksi takaaja on antanut saman päävelan vakuudeksi takauksen, takaajat vastaavat koko päävelan maksamisesta yhteisvastuullisesti, jollei kirjallisesti ole muuta sovittu. Jos takauksen rahamäärä on rajoitettu, kukin

takaaja vastaa velan maksamisesta takaamaansa määrään saakka, kunnes velka on kokonaan maksettu.

Täytetakaus

Takaaja vastaa pankille täytetakauksessa siitä osasta pää-velkaa, jota ei saada perittyä esisijassa vastuussa olevan pantin arvosta.

Täytetakauksessa takaajan vastuu ei lisäännä, vaikka ensi-sijaista panttia vastaan myönnettäisiin lisävelkaa tai se vaihdettaisiin, ellei takaaja anna siihen suostumustaan.

Tililuoton takaus

Takaaja vastaa tililuotossa samassa laajuudessa kuin velal-linen koko käytetystä pääomasta, myös mahdollisista limiitin ylityksistä, koroista, viivästyskoroista, ylityskoroista, lisäko-roista, pankin maksuista ja palkkioista, pankin perimiskuluista ja -palkkioista sekä päävelasta johtuvista muista maksuvelvoitteista.

3 Riski viitekoron arvon ja valuuttakurssien muuttumisesta

Jos päävelan korko on sidottu viitekorkoon, päävelasta maksettava korko muuttuu velkasitoumuksen ehtojen mukaan.

Jos valuuttamääräisissä pääveloissa valuutan kurssi suh-teessa Suomen rahaan muuttuu, lyhennysten ja korkojen rahamäärä voi nousta tai laskea.

Viitekoron arvon ja/tai valuuttakurssin muutoksesta aiheu-tuva velallisen maksettavaksi tulevien lyhennysten ja kor-kojen rahamäärän kasvaminen lisää vastaavasti takaajan takausvastuuta.

4 Päävelan muutosten vaikutukset takausvastuuseen

Erityistakaus

Takaaja ei vastaa velan ehtoihin tehdystä takaajan vastuuta lisäävästä muutoksesta, ellei hän ole antanut siihen kirjallista suostumusta.

Ilman takaajan suostumusta voidaan kuitenkin sopia sellai-sesta päävelan ehtojen muutoksesta, jonka vaikutus takaa-jan vastuuseen on vähäinen sekä lyhennyssuunnitelman muutoksista.

Ilman takaajan suostumusta voidaan päävelkaa koskeva sitoumus lyhennettynä tai saman suuruisena kerran tai useammin uudistaa samaksi tai muuksi ajaksi ja takaus-sitoumus on voimassa uudistettuun velkakirjaan, luotto-sopimukseen tai muuhun luottoasiakirjaan nähden, kunnes velka on täysin maksettu.

Yleistakaus

Yleistakauksessa päävelkojen ehtoja voidaan muuttaa ilman takaajan suostumusta.

5 Takaajan oikeus rajoittaa vastuutaan takauksen voimassaoloaikana

Erityistakaus

Erityistakaaja ei voi rajoittaa vastuutaan takaussitoumuksen antamisen jälkeen.

Yleistakaus

Takaaja voi yleistakauksen voimassaoloaikana kirjallisesti ilmoittaa ajankohdan, jonka jälkeen syntyvistä pääveloista se ei vastaa. Rajoitus tulee voimaan, kun takaajan ilmoitus on saapunut pankille, jollei ilmoituksessa ole mainittu myöhempää ajankohtaa.

Tililuoton takaus

Tililuoton takaajalla ei ole oikeutta rajoittaa vastuutaan takauksen voimassaoloaikana.

6 Pankin ilmoitukset takaajalle

Pankilla ei ole velvollisuutta ilmoittaa takaajalle päävelan maksuviivästyksistä takauksesta ja vierasvelkapanttauksista annetun lain (361/1999) 4 §:n 2 momentin mukaisesti.

7 Pankin oikeus vapauttaa päävelan muut takaajat

Pankilla on oikeus ilman takaajan suostumusta vapauttaa päävelan muut takaajat ilman, että vastuuseen jäävän takaajan vastuu pankkiin nähden lisääntyy tai vähenee takaussitoumuksessa sovitusta. Muiden takaajien vapauttaminen ei kuitenkaan vaikuta takaajien keskinäisiin takautumisoikeuksiin.

8 Takaajan oikeus panttiin

8.1 Takaajan oikeus velallisen antamaan panttiin

Jos takaaja maksaa päävelan tai osan siitä, päävelan vakuutena maksuhetkellä oleva velallisen omaisuus on panttina myös takaajan takautumissaatavasta. Pankilla on kuitenkin takaajaa parempi oikeus velallisen pantiksi antamaan omaisuuteen, jos päävelka on maksettu vain osittain tai jos velallisen omaisuus on vakuutena myös pankin muusta saatavasta, riippumatta siitä, milloin pantti oli annettu tai saatava oli syntynyt.

Jos kysymyksessä on täytetakaus, pankilla on parempi oikeus ensisijaisessa vastuussa olevaan panttiin vain, jos päävelka on maksettu vain osittain tai jos pantti on ennen takaussitoumuksen antamista annettu vakuudeksi myös pankin muusta saatavasta.

8.2 Lisäluoton myöntäminen velallisen antamaa panttia vastaan

Pankilla on oikeus myöntää panttia vastaan uutta velkaa. Tällöin pankilla on parempi oikeus panttiin myös uuden velan osalta, ei kuitenkaan, jos kysymyksessä on täytetakaus tai jos takaaja on pankin vaatimuksesta maksanut päävelan tai osan siitä.

8.3 Pankin oikeus luovuttaa velallisen antama pantti

Pankilla on oikeus luovuttaa velallisen antama pantti ilman, että takaajan vastuu siitä vähenee. Tätä oikeutta ei kuitenkaan ole, jos kysymyksessä on täytetakaus tai jos takaaja on pankin vaatimuksesta maksanut päävelan tai osan siitä.

8.4 Takaajan oikeus muun kuin velallisen antamaan panttiin

Velan panttina oleva muun henkilön kuin velallisen omaisuus ei ole panttina takaajan takautumissaatavasta, ellei niin ole sovittu. Pankilla on oikeus myöntää panttia vastaan uutta velkaa sekä oikeus luovuttaa pantti pois takaajan vastuun siitä vähennemättä. Mikäli pantin omistaa velallinen ja muu henkilö yhdessä, ei muun henkilön omistama osuus ole panttina takaajan takautumissaatavasta, elleivät takaaja ja muu henkilö ole erikseen toisin sopineet.

8.5 Pankin oikeus luovuttaa pantin erääntynyt tuotto

Pankilla on oikeus luovuttaa pantin erääntynyt tuotto (esim. osinko- tai vuokratuotto) ja oikeudet (esim. osakkeisiin liittyvät merkintäoikeudet) pantinantajalle takaajan vastuun siitä vähennemättä.

9 Takaajan ilmoitusvelvollisuus

Takaajan on ilmoitettava pankille viivytyksettä nimensä ja osoitteensa muutoksista.

Takaajan on pyynnöstä toimitettava pankille tilinpäätöksensä liitetietoineen sekä annettava pankille pyynnöstä taloudellista asemaansa koskevia tietoja.

Maksettuaan päävelkaa takaajan on, turvatakseen mahdollisen oikeutensa panttiin, kirjallisesti ilmoitettava ja esitettävä tarpeellinen selvitys pankille maksusta sekä mahdollisesta 8.4 kohdassa tarkoitettua takaajan ja pantinantajan välisestä sopimuksesta.

10 Pankin oikeus siirtää tai jakaa takaus

Pankilla on oikeus siirtää tai jakaa takaus päävelan tai sen osan siirron yhteydessä sekä sopia siitä, miten takaus saatavan siirron jälkeen kattaa pankin ja siirronsaajan saatavan. Takaajan vastuu ei siirron tai jaon johdosta lisäännä.

11 Velan ennenaikainen eräännyttäminen

Takaajalla ei ole oikeutta ilman pankin suostumusta eräännyttää päävelkaa ennenaikaisesti velallisen sopimusrikkomuksen perusteella.

12 Maksun peräytyminen

Takaus on päävelan maksusta huolimatta voimassa, jos päävelan maksu peräytetään takaisinsaannista konkurssipesään, yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain säännösten tai tuomioistuimen muun päätöksen perusteella tai muusta vastaavasta syystä.

13 Ylivoimainen este

Sopijapuoli ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu ylivoimaisesta esteestä tai vastaavasta syystä aiheutuvasta sopijapuolen toiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

Sopijapuoli on velvollinen ilmoittamaan toiselle sopijapuolelle niin pian kuin se on mahdollista häntä kohdanneesta ylivoimaisesta esteestä. Jos ylivoimainen este koskee pankkia, pankki voi ilmoittaa asiasta valtakunnallisissa päivälehdissä.

14 Oikeuspaikka ja sovellettava laki

Päävelkasitoumuksessa oleva oikeuspaikkaa koskeva ehto koskee myös tätä sitoumusta.

Tähän takaukseen sovelletaan Suomen lakia siltä osin kun näissä ehdoissa tai muutoin ei ole toisin sovittu.

15 Takaajan maksun laiminlyönnin tallettaminen luottotietorekisteriin

Pankilla on oikeus ilmoittaa ja rekisterinpitäjällä oikeus tallettaa takaussitoumuksesta johtuvien maksuvelvoitteiden laiminlyönti luottotietorekisteriin, kun maksu on viivästynyt.

D/3380/00.03.03/2024**137 § Sidonnaisuusilmoitusten tilanne**

Tarla 18.11.2024 § 75

Tarkastuslautakunta tarkastaa Kotkan kaupungin sidonnaisuusilmoitusten tilanteen.

Esittelijä: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Mika Nikkinen

Ehdotus: Tarkastuslautakunta lähettää sidonnaisuusilmoitusten tilannetiedon valtuustolle.

Asian käsittely: Tarkastuslautakunta kävi läpi sidonnaisuusilmoitusten tilanteen. Puuttuvia ilmoituksia on kaksi (2) kappaletta ja korjaustarpeisia ilmoituksia on kaksi (2) kappaletta. Sidonnaisuusrekisterin ylläpitäjä lähettää tarvittavat ilmoitus- ja muistutuspyynnöt sidonnaisuusrekisterijärjestelmästä ilmoitusvelvollisille.

Päätös: Tarkastuslautakunta merkitsi sidonnaisuusrekisterin tilanteen tiedoksi ja päätti lähettää sidonnaisuusilmoitusten tilanteen kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Kv 9.12.2024 § 137

Sidonnaisuusrekisteri löytyy Kotkan kaupungin verkkosivuilta
[Sidonnaisuudet | kotka.sidonnaisuusrekisteri.fi](https://kotka.sidonnaisuusrekisteri.fi)

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee sidonnaisuusrekisterikatsauksen tiedoksi.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa, puheenvuoron käytti tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Mika Nikkinen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/2581/00.01.04/2024

138 § Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen hyväksyminen

Kh 25.11.2024 § 356

Valmistelija: Kestävän kehityksen asiantuntija Roosa Rosenqvist, p. 040 585 5770

Esittelyteksti: Kotkan kaupunki liittyi keväällä 2019 Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan kohti hiilineutraalia kuntaa -verkostoon, eli Hinku-kunnaksi (kv 8.4.2019 § 40). Samalla kaupunki sitoutui kunnianhimoiseen tavoitteeseen vähentää alueen kasvihuonekaasupäästöjä -80 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Kaupunginjohtajan asettaman valmistelutyöryhmän valmisteleva uusi Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelma 2021–2030 hyväksyttiin vuoden 2020 lopussa. Sitä ennen Kotkan ilmastotyötä ohjasi vuonna 2011 hyväksytty Kotkan ilmasto- ja energiaohjelma.

Ilmasto-ohjelman päivityksen luonnos on valmisteltu Kotkan kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelun palveluyksikössä osana kestävän kehityksen asiantuntijan tehtäviä. Päivitykset ilmasto-ohjelman toimenpiteisiin on valmisteltu yhteistyössä niistä vastaavien toimialojen, yksiköiden ja tytäryhtiöiden asiantuntijoiden kanssa. Kotkan ilmastovalmistelutyöryhmä pyysi luonnoksesta lausunnot lautakunnilta, nuorisovaltuustolta, vammaisneuvostolta, ikäihmisten neuvostolta, tytäryhtiöiltä ja liikelaitoksilta, valtuustoryhmiltä sekä Kymenlaakson liitolta. Nyt esiteltävä luonnos on muokattu vastaanotettujen lausuntojen mukaisesti.

Ilmasto-ohjelma linjaa Kotkan kaupunkikonsernin ilmastotyötä jaksolla 2021–2030. Tässä ilmasto-ohjelman päivityksessä ohjelman rakenteeseen ei olla tehty merkittäviä muutoksia, keskeiset periaatteet ja toiminnalliset teemat ovat säilyneet ennallaan. Päivityksessä tehdyistä muutoksista merkittävimmät ovat toimenpiteiden sisältöjen päivittäminen, ulkoasun ja kieliasun selkeyttäminen ja yhtenäistäminen sekä uusien liitteiden laatiminen. Ilmasto-ohjelman luonnoksen liitteessä 1 kerrotaan mm. ilmasto-ohjelman päivityksen valmistelusta ja kasvihuonekaasupäästöjen nykytilasta Kotkassa. Liitteessä 2 tässä päivityksessä tehdyt muutokset on merkitty Kotkan ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon.

Ilmasto-ohjelman mukaan (s. 12) siihen tehtävistä *teknisluonteisista sekä yksityiskohtiin liittyvistä muutoksista päättää kaupunginhallitus, ja mahdollisista merkittävistä muutoksista liittyen esimerkiksi ohjelman periaatteisiin tai tavoitteisiin päättää kaupunginvaltuusto*. Koska nyt esiteltävänä olevassa päivityksessä ei ole tehty tällaisia merkittäviä muutoksia, päivityksen hyväksymisestä voidaan päättää kaupunginhallituksessa em. ilmasto-ohjelman lauseen mukaisesti.

Liitteet: 1. Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen luonnos
2. Ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen valmistelu ja taustatiedot

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

3. Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteissä esitetyn Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginhallituksen jäsenet Antti Hyryläinen, Sanna Saikkonen, Carina Jäntti, Jarkko Vuorela, Johanna Hasu ja Mia Holmberg. Lisäksi puheenvuoroja käyttivät kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen ja kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen.

Antti Hyryläinen esitti lisäystä päätösehdotukseen seuraavasti:

” Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteissä esitetyn Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi. ”

Hyryläisen lisäysehdotusta kannattivat jäsenet Sanna Saikkonen ja Mia Holmberg.

Todettiin, että kaupunginhallitus on yksimielinen Hyryläisen esityksestä.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteissä esitetyn Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen ja lähetti sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Kv 9.12.2024 § 138

Liitteet: 1. Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen luonnos
2. Ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen valmistelu ja taustatiedot
3. Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi liitteissä esitetyn Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa, puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Antti Hyryläinen, Tiina Montonen, Mikko Almgren ja Riitta Klemola, Sami Virtanen, Johan Bardy, Leena Griinari, Katri Paatero ja Marianne Bruce.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Toimeenpano: Ote: Kestävän kehityksen asiantuntija

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

KOTKAN KAUPUNGIN ILMASTO-OHJELMA 2021–2030 *LUONNOS*

*OHJELMA HYVÄKSYTTY KAUPUNGINVALTUUSTO 14.12.2020/139 §
PÄIVITYS HYVÄKSYTTY KAUPUNGINHALLITUS 00.00.2024/0 §*

ESIPUHE

Pariisissa järjestettiin vuoden 2015 lopulla ilmastokokous, jossa solmittiin oikeudellisesti sitova maailmanlaajuinen ilmastosopimus. Sopimuksen tavoite on pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa asteessa. Sopimuksen osapuolet sitoutuvat päästöjen vähentämiseen ja toimiin ilmastomuutokseen sopeutumiseksi. Maat määrittelevät itse päästövähennystavoitteensa ja laativat politiikkatoimet niiden saavuttamiseksi. Tämä Pariisin sopimus astui voimaan marraskuussa 2016, jolloin myös Suomi ratifioi sopimuksen omalta osaltaan.

Suomi asetti vuonna 2019 tavoitteekseen kulkea kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Paikallisesti oman maakuntamme, Kymenlaakson, maakuntaohjelmassa on asetettu tavoite hiilineutraalista maakunnasta ja samalla maakunta on sitoutunut Hinku-tavoitteisiin. Myös Kotkan kaupunki liittyi Hinku-verkostoon ja sitoutui valtuuston päätöksellä Hinku-kriteereihin keväällä 2019.

Kotkan kaupunki on ollut liikkeellä jo ennen tätä, kun kaupungin ensimmäinen ilmasto-ohjelma on hyväksytty jo vuonna 2011. Tässä toisessa ilmasto-ohjelmassa linjaamme koko Kotkan kaupunkikonsernin ilmastotyötä jaksolla 2021–2030. Kaupunkimme on kaupunkistrategiassaan hyväksynyt tavoitteen liittyä Hinku-kunnaksi ja niinpä tämä nyt käsiteltävänä oleva ohjelma noudattaa strategiaamme erinomaisesti.

Kaupunkien rooli ilmastotyössä on keskeistä, sillä kansainvälisiä ilmastosopimuksia ja kansallisia tavoitteita tukevat, päästöjä hillitsevät toimet tehdään usein paikallisesti. Ilmakehää lämmittävät kasvihuonekaasut syntyvät suurelta osin kaupunkiympäristössä. Kaupunkien kasvu lisää rakentamista ja liikennemääriä. Kaupunkeihin ja kaupunkiseutuihin keskittyy kasvua ja elinvoimaa, mutta myös kulutusta ja kaupankäyntiä, jotka ovat elinvoiman lähteitä. Lisäksi on huomattava, että ilmastotyössä kaupungeilla on merkittävä rooli esimerkin ja suunnan näyttäjinä.

Kotkan ilmastotyön keskeinen tavoite on kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen Kotkan alueella Hinku-kuntien tavoitteen mukaisesti 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Kotkan kasvihuonekaasupäästöt ovat 2010-luvulla vähentyneet selvästi, mutta päästöjen vähentämisen jatkaminen tavoitteisiin pääsemiseksi vaatii edelleen määrätietoista ilmastotyötä.

Kotkan ilmasto-ohjelma linjaa kaupunkikonsernimme ilmastotyön tavoitteita sekä konkreettisia toimenpiteitä aikavälillä 2021–2030. Ohjelman toimenpiteet on jaoteltu yhdentoista sektorin alle; energiantuotanto, rakennukset ja infra, liikenne, tapahtumat ja matkailu, ilmastokasvatus ja -neuvonta, kiertotalous, ruoka ja ruokajärjestelmä, hankinnat, yritys yhteistyö, hiilinielut ja -varastot sekä ilmastomuutokseen sopeutuminen ja varautuminen.

Ilmasto-ohjelmamme sisältää kymmeniä erilaisia tekoja tavoitteemme saavuttamiseksi. Nämä ovat valmisteltu yhdessä kaupungin eri yksiköiden sekä konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden kanssa yhteisöllisissä prosesseissa. Ohjelmassa on isoihin kokonaisuuksiin liittyviä toimia, kuten Kotkan Energian kestävä ja vähähiilisen energiatuotannon tiekartan laatiminen, bussikaluston muuttaminen vähäpäästöiseksi, katuvalaistuksen kehittäminen edelleen energiatehokkaammaksi sekä kaupungin viheralueiden hiilinielujen lisääminen. Ilmastotyötä pitää kuitenkin tehdä hyvin laaja-alaisesti, ja ohjelman toiminna on monia arkiseen elämään liittyviä toimia, kuten kasvisruoan edistäminen, Vihreä lippu -toiminnan kehittäminen Kotkan kouluissa sekä kaupungin oman henkilöstön liikennevalintoihin vaikuttaminen.

Ilmastomuutos koskettaa meitä kaikkia ja siksi kaupungin oman ilmastotyön tueksi ilmastotalkoisiin tarvitsemme ja haastamme mukaan kaikki kaupungin asukkaat sekä yritykset ja muut toimijat.

Kotkassa xx.xx.2024
Esa Sirviö, Kaupunginjohtaja

SISÄLLYS

<u>Esipuhe</u>	2
1. <u>Terminologiaa</u>	4-6
2. <u>Ilmasto-ohjelman 2021–2030 keskeinen tausta</u>	7-10
3. <u>Ilmasto-ohjelman 2021–2030 rakenne ja ilmastotyön organisoituminen</u>	11-13
4. <u>Ilmasto-ohjelman 2021–2030 periaatteet ja tavoitteet</u>	14-16
5. <u>Ilmasto-ohjelman 2021–2030 toimenpiteet ja mittarit</u>	17-20
6. <u>Toimenpiteet ja mittarit teemoittain</u>	21-55
<u>1 Energiantuotanto</u>	22-25
<u>2 Rakennukset ja infra</u>	26-30
<u>3 Liikenne</u>	31-35
<u>4 Tapahtumat ja matkailu</u>	36-37
<u>5 Ruoka ja ruokajärjestelmä</u>	38-40
<u>6 Ilmastokasvatus ja -neuvonta</u>	41-44
<u>7 Kiertotalous</u>	45-47
<u>8 Hankinnat</u>	48-49
<u>9 Yritysyhteistyö</u>	50-51
<u>10 Hiilivarastot ja -nielut</u>	52-53
<u>11 Ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen ja varautuminen</u>	54-55

Klikkaamalla
otsikkoa pääset
kyseiseen kohtaan.

Liite 1: Ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen valmistelu ja taustatiedot

Liite 2: Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon

01 – TERMINOLOGIAA

TERMINOLOGIAA (1/2)

Hiilineutraalius: Kun *kasvihuonekaasupäästöjä* syntyy korkeintaan sen verran kuin niitä voidaan sitoa ilmakehästä *hiilinieluihin*. Hiilineutraaleja voivat olla esimerkiksi jokin tuote, yritys, kunta tai valtio.

Hiilinielut ja hiilivarastot: Hiilinielut sitovat enemmän hiilidioksidia kuin päästävät sitä ilmakehään. Tärkeimmät luonnon omat hiilinielut ovat maaperä, metsät ja valtameret. Hiilivarastot pitävät sidotun hiilen varastoituna. Tällaisia ovat esimerkiksi vanhat metsät.

Hiilidioksidivapaa energia: Tämän hetken laskennan mukaan *uusiutuva energia* sekä ydinvoima.

Hiilidioksidiekvivalentti (CO₂-ekv): *Kasvihuonekaasupäästöjen* laskennan yhdenmukaistamiseksi kehitetty mittayksikkö, joka kuvaa päästöjen ilmastoa lämmittävää vaikutusta. Eri kasvihuonekaasut vaikuttavat ilmaston lämpenemiseen eri tavoin, ja nämä eroavaisuudet voidaan ottaa huomioon muuntamalla ne samaan mittayksikköön, hiilidioksidiekvivalenttiin.

Ilmastobisnes: Liiketoimintaa, joka on *ilmastopositiivista*, tai jonka tuotteilla tai palveluilla mahdollistetaan asiakkaiden toiminnan kehittyminen *ilmastomyönteisemmäksi*.

Ilmastobudjetointi: Malli, jossa asetetaan eri sektoreille enimmäismäärät vuosittaisille *kasvihuonekaasupäästöille*, sekä määritellään ja havainnollistetaan ilmastotoimiin käytettävät taloudelliset resurssit.

Ilmastomuutos: Ihmisen toiminnasta johtuva kasvihuonekaasujen pitoisuuden nousu, joka johtaa ilmaston lämpenemiseen. Ilmaston lämpenemisellä on monitahoisia, maailmanlaajuisia vaikutuksia elinympäristöihin, hyvinvointiin ja luonnon monimuotoisuuteen.

Ilmastomuutoksen hillintä (*climate change mitigation*): Toimet, joilla pyritään hidastamaan *ilmastonmuutoksen* etenemistä. Pääasiallisia toimia ovat *kasvihuonekaasupäästöjen* vähentäminen sekä *hiilinielujen* ylläpito ja kasvattaminen.

Ilmastomuutokseen sopeutuminen (*climate change adaptation*): Toimet, joilla pyritään rajoittamaan *ilmastonmuutoksen* vaikutuksista aiheutuvia haittoja, tai joilla pyritään hyödyntämään *ilmastonmuutoksen* vaikutuksia.

TERMINOLOGIAA (2/2)

Ilmastomyötäisyys: Toiminta, tuote tai palvelu, joka tuottaa vähemmän *kasvihuonekaasupäästöjä* kuin tavanomainen toiminta, tai joka edistää *hiilinielujen* *lisäisyyttä*.

Ilmastoposiitivisuus: Toiminta, tuote tai palvelu, joka vähentää *kasvihuonekaasupäästöjä* enemmän kuin tuottaa niitä.

Kasvihuonekaasupäästöt (khk-päästöt): Päästöt, jotka aiheuttavat ilmaston lämpenemistä. Merkittävimmät ihmisen tuottamat kasvihuonekaasut ovat hiilidioksidi (CO₂), dityppioksidi (N₂O), metaani (CH₄) sekä fluorihilivedyt (HFC:t).

Kestävä kehitys: Maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka tavoitteena on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Kestävän kehityksen mukaisessa päätöksenteossa ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon.

Kiertotalous: Talousmalli, jossa pyritään ylläpitämään ja lisäämään tuotteiden arvoa ja säilyttämään niiden arvo mahdollisimman pitkään. Kiertotalouden mukainen kulutus perustuu palveluiden käyttämiseen, jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämisen uuden tavaran tuottamisen sijaan. Näin talouskasvu ei ole riippuvainen luonnonvaroista.

Lisäisyys hiilinieluissa: Hiilinielujen kasvu, joka on seurausta toimenpiteistä, kuten esimerkiksi metsien istuttamisesta, jota ei olisi tapahtunut joka tapauksessa osana tavanomaista kehitystä.

Päästökauppa: Euroopan unionin alueella voimassa oleva järjestely, jolla pyritään kustannustehokkaalla tavalla rajoittamaan alueen *kasvihuonekaasupäästöjä*. Päästökauppajärjestelmä kattaa suurimmat energia- ja teollisuuslaitokset, ja ne käyvät kauppaa päästöoikeuksista.

Uusiutuva energia: Uusiutuvaa energiaa ovat aurinko-, bio-, tuuli- ja vesienenergia sekä lämpöpumppujen tuottama energia. Uusiutumaton energia puolestaan ovat fossiilinen energia (öljy ja maakaasu), ydinvoima sekä turve.

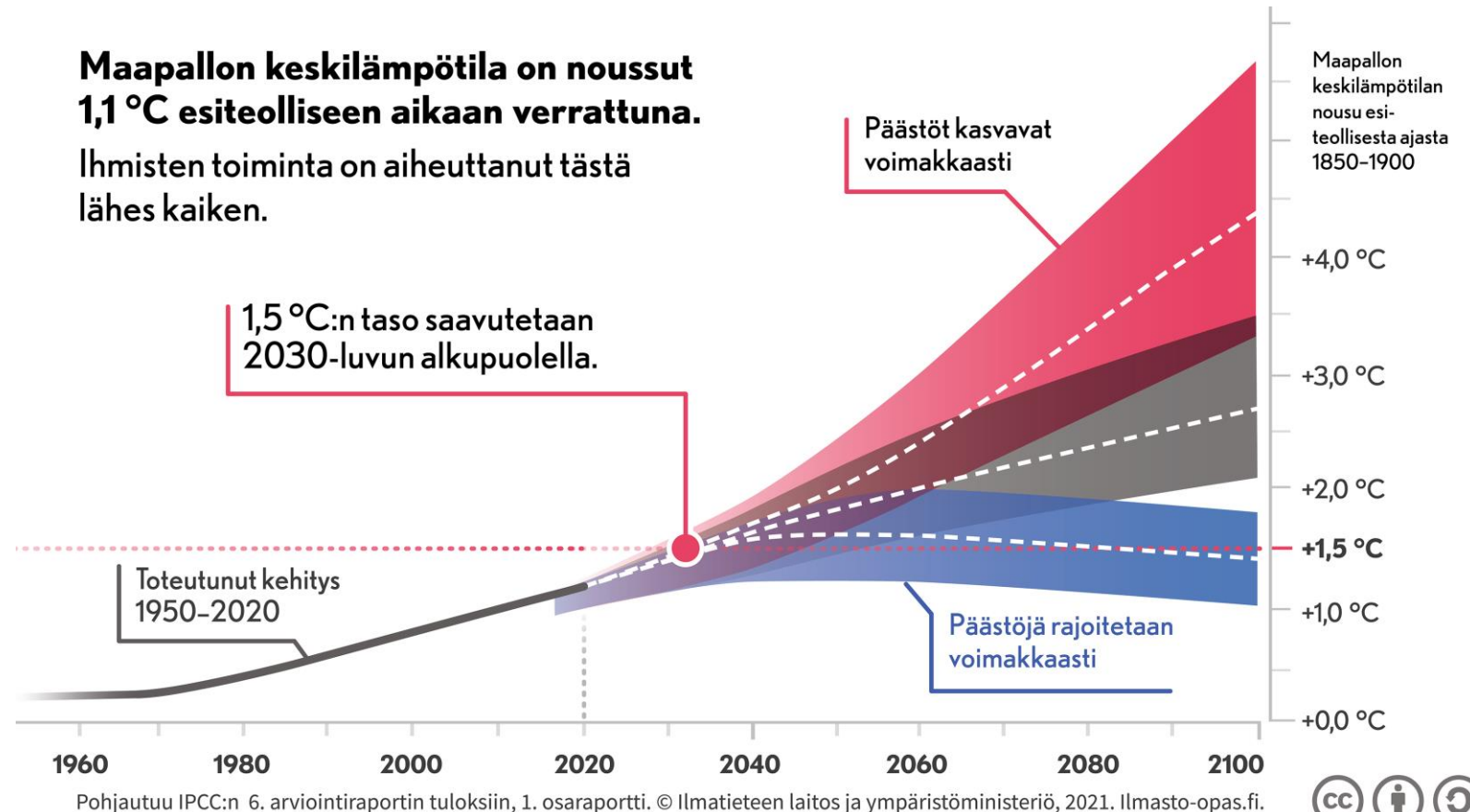
02 – ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 KESKEINEN TAUSTA

YLEINEN TAUSTA – GLOBAALI NÄKÖKULMA

Kansainvälisen Pariisin ilmastopimuksen tavoitteena on **rajata maapallon keskilämpötilan nousu 1,5 asteeseen** esiteolliseen aikaan verrattuna. Suomi on ratifioinut sopimuksen.

Kansainvälisen ilmastopaneelin, IPCC:n, vuonna 2021 ilmestyneen raportin mukaan valtioiden **nykyiset ilmastotoimet eivät riitä tavoitteen saavuttamiseksi, vaan 1,5 asteen lämpenemisen taso tullaan saavuttamaan 2030-luvun alkupuolella.**

Maapallon keskilämpötila on noussut 1,1 °C esiteolliseen aikaan verrattuna. Ihmisten toiminta on aiheuttanut tästä lähes kaiken.

YLEINEN TAUSTA – PAIKALLISET TAVOITTEET

Suomi asetti vuonna 2019 tavoitteekseen tavoitella hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä.

Kymenlaakson maakuntaohjelmassa on asetettu tavoite **hiilineutraalista Kymenlaaksosta**, maakunta on sitoutunut myös Hinku-tavoitteisiin.

Kaupunkitason päästövähennystoimien rooli näissä tavoitteissa on merkittävä.

Tämä Kotkan toinen **ilmasto-ohjelma** linjaa **Kotkan kaupunkikonsernin ilmastotyötä jaksolla 2021–2030**. Kotkan ensimmäinen ilmasto-ohjelma (*Kotkan kaupungin ilmasto- ja energiaohjelma*) hyväksyttiin 2011.

Ilmasto-ohjelma toteuttaa Kotkan kaupunkistrategian mukaista päätöstä liittyä **Kohti hiilineutraalia kuntaa -verkostoon, eli Hinku-kunnaksi** (kv. 8.4.2019 § 40).

Hinku-kuntien verkostoa koordinoi Suomen ympäristökeskus ja siinä on omat Hinku-kriteerit kunnille.

KOTKAN KAUPUNKIKONSERNIN MERKITTÄVIMMÄT ILMASTONÄKÖKOHDAT

Ilmastomuutoksen hillintä:

- Kaupunkikonsernin rakennus- ja infrakanta sekä niiden rakentamisen ja käytön aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt (pääosin energiankulutuksen myötä).
- Kaupungin energiayhtiön Kotkan Energia Oy:n energiantuotannon aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt.
- Yhdyskunta- ja palvelurakenteen suunnittelun ja toteutuksen sekä liikenneinfran ja joukkoliikennepalveluiden suorat ja epäsuorat vaikutukset alueen liikenteen päästöihin sekä rakennusten energiankulutukseen ja energiamuotoihin.
- Kaupungin epäsuorat vaikutukset muiden toimijoiden päästövähennyksiin esimerkin näyttämisen ja kaupunkikonsernin hankintojen kautta.
- Kaupungin tarjoama koulutus ja kasvatus ilmastoasioissa (mm. peruskoulutus ja varhaiskasvatus).

Ilmastomuutokseen sopeutuminen:

- Kaupunkikonsernin oman rakennus- ja infrakannan sekä kaupungin määrittelemän yhdyskunta- ja palvelurakenteen sopeutuminen ilmastomuutoksen tuomiin vaikutuksiin (lähinnä sään ääri-ilmiöiden voimistumisen myötä).

03 – ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 RAKENNE JA ILMASTOTYÖN ORGANISOITUMINEN

OHJELMARAKENNE

Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelmassa 2021–2030 **linjataan keskeiset periaatteet, tavoitteet sekä mittarit ja toimenpiteet** kaupungin ilmastotyölle.

Ilmasto-ohjelman **päivitystarve** arvioidaan vuosittain kaupunginhallituksessa samassa yhteydessä, kun raportoidaan ohjelman mittarit ja toimenpiteiden toteutus, sekä eteneminen suhteessa asetettuun päästövähennystavoitteeseen.

Ilmasto-ohjelman **vuositasolla tehtävät toimenpiteet määritellään talousarviossa** osana strategisia vuositavoitteita: toimialojen lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet sekä tytäryhtiöiden vuositavoitteet.

Ilmasto-ohjelman teknisluonteisista sekä yksityiskohtiin liittyvistä muutoksista päättää kaupunginhallitus. Mahdollisista merkittävistä muutoksista liittyen esimerkiksi ohjelman periaatteisiin tai tavoitteisiin päättää kaupunginvaltuusto.

Ilmasto-ohjelman tilanne käydään läpi valtuustossa **vähintään kaksi kertaa valtuustokaudessa**.

ORGANISOITUMINEN JA HENKILÖRESURSSIT

Kotkan ilmastotyötä ohjaa ohjelman pohjalta **kaupunginjohtajan johtoryhmä**. Johtoryhmälle asiat valmistelee **ilmastotyöryhmä**, jossa ovat edustettuna keskeisimmät tahot **kaupunkikonsernin** (konsernin emo ja tytäryhtiöt) merkittävimpien ilmastonäkökohtien kannalta.* Kaupunkijohtaja nimeää ryhmän puheenjohtajan sekä tarvittaessa suppeamman valmistelutyöryhmän.

Elinvoimavaliokunnan tehtävissä on mukana ilmastotyön strategisten kysymysten ohjaaminen.**

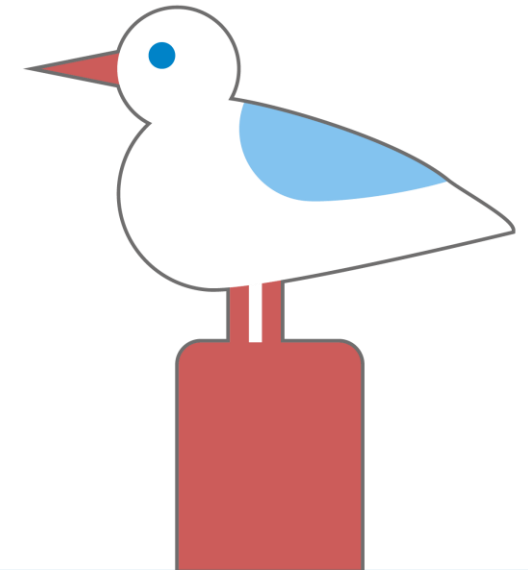
Ilmastotyön koordinaatio sisältyy Kotkan kaupungin **kestävän kehityksen asiantuntijan***** toimenkuvaan, johon sisältyy myös asiantuntijatukea yksiköiden ilmastotoimiin.

Muuten Kotkan ilmastotyö tehdään **olemassa olevin henkilöresurssein** sekä mahdollisin **projektikohtaisin lisähenkilöresurssein**.

* työryhmässä voi olla myös osakkuusyritysten sekä kuntayhtymien edustajia

** uusittu organisaatiorakenne, kv §93 21.9.2020

*** henkilöstösuunnitelmassa 2021 oleva uusi toimi (ympäristöpalvelut)

04 – ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 PERIAATTEET JA TAVOITTEET

KOTKAN PÄÄSTÖVÄHENNYSTAVOITE JA ILMASTOTYÖN PERIAATTEET 2021–2030

Päästövähennystavoite: Kotkan kaupungin alueen **ilmastopäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta**. Tavoite on Kohti hiilineutraalia kuntaa (Hinku)-tavoitteen mukainen.

Ilmastotyön periaatteet

1. Huomioidaan kaupunkikonsernin oman toiminnan **merkittävimmät suorat sekä epäsuorat ilmastopäästöt** ja vähennetään niitä.
2. Varmistetaan kaupungin eri toimien **yhdenmukainen suunta** kohti hiilineutraaliutta.
3. Tuodaan esille ilmastotyön ja päästövähennystoimien **taloudelliset vaikutukset**.
5. Kehitetään kaupungin ilmastotyön **systemaattisuutta, seurantaa, näkyvyyttä ja vaikuttavuutta**.
6. Tuetaan **alueen yritysten ilmastobisneksen** kehittymistä sekä **yritysten omia ilmastotoimia**.
7. Kotkan kaupunkikonserni toimii **esimerkkinä ilmastotoimissa**.
8. Osallistutaan aktiivisesti kansallisiin **ilmastotyön verkostoihin** ja tehdään **yhteistyötä muiden kuntien kanssa**.

ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 TOIMINNALLISET TEEMAT JA TAVOITTEET

Teema ja tavoite
1. Energiantuotanto: Kohti hiilineutraalia energiantuotantoa
2. Rakennukset ja infra: Ilmastomyötäinen ja energiatehokas rakentaminen sekä rakennusten ja infran käyttö
3. Liikenne: Kohti hiilineutraalia ja kestäväää liikennettä
4. Tapahtumat ja matkailu: Ilmastomyötäisyyden edistäminen tapahtumissa ja matkailussa
5. Ruoka ja ruokajärjestelmä: Ilmastomyötäisen ruokajärjestelmän edistäminen
6. Ilmastokasvatus ja -neuvonta: Aktiivinen ilmastokasvatus ja -neuvonta
7. Kiertotalous: Kiertotalouden toimintamallien edistäminen
8. Hankinnat: Ilmastonäkökulman huomiointi kaupunkikonsernin hankinnoissa
9. Yritysyhteistyö: Ilmastokumppanuudet ja ilmastobisneksen edistäminen
10. Hiilivarastot ja -nielut: Hiilivarastojen ja hiilinielujen vahvistaminen
11. Ilmastomuutokseen sopeutuminen: Varaudutaan ja sopeudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin

05 – ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 TOIMENPITEET JA MITTARIT

MITTARIT JA TOIMENPITEET – SISÄLLYS

Mittarit ja toimenpiteet – Yleistä	19
Ilmasto-ohjelman 2021–2030 yleistoimenpiteet	20
Toimenpiteet ja mittarit teemoittain	21-55
1. Energiantuotanto – Kohti hiilineutraalia energiantuotantoa	22-25
2. Rakennukset ja infra – Ilmastomyötäinen ja energiatehokas rakentaminen sekä rakennusten ja infran käyttö	26-30
3. Liikenne – Kohti hiilineutraalia ja kestäväää liikennettä	31-35
4. Tapahtumat ja matkailu – Ilmastomyötäisyyden edistäminen tapahtumissa ja matkailussa	36-37
5. Ruoka ja ruokajärjestelmä – Ilmastomyötäisen ruokajärjestelmän edistäminen	38-40
6. Ilmastokasvatus ja -neuvonta – Aktiivinen ilmastokasvatus ja -neuvonta	41-44
7. Kiertotalous – Kiertotalouden toimintamallien edistäminen	45-47
8. Hankinnat – Ilmastonäkökulman huomiointi kaupunkikonsernin hankinnoissa	48-49
9. Yritysyhteistyö – Ilmastokumppanuudet ja ilmastobisneksen edistäminen	50-51
10. Hiilivarastot ja -nielut – Hiilivarastojen ja -nielujen vahvistaminen	52-53
11. Ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen ja varautuminen	54-55

Klikkaamalla
otsikkoa pääset
kyseiseen kohtaan.

[TAKAISIN ENSIMMÄISELLE SIVULLE](#)

MITTARIT JA TOIMENPITEET – YLEISTÄ

Ilmastotyön tärkein mittari on **Kotkan kasvihuonekaasupäästöjen määrä**, jota seurataan vuositasolla. Päästötavoite vuonna 2030 on Hinku-kuntien mukaisesti -80 % vuoden 2007 tasosta.*

Vuositason **keskeiset ilmastotyön toimenpiteet** määritellään Kotkan kaupungin talousarviossa.**

Teemoittain esitellyissä toimenpiteissä on erikseen merkitty ilmasto-ohjelman periaatteen mukaiset **kaupunkikonsernin esimerkkitoimenpiteet**.

* Vuonna 2030 Kotkan kasvihuonekaasupäästöjen määrä tulee olla enintään 86 000 CO₂-ekv/vuosi

** Vuoden 2021 talousarviorakenteessa joko lautakuntaan nähden sitovissa tavoitteissa tai tytäryhtiöiden vuositavoitteissa

ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 YLEISTOIMENPITEET

Toimenpiteet	Vastuutaho	Lisätietoja
Varmistetaan riittävät henkilöresurssit kaupungin ilmastotyöhön.	Johtoryhmä	Erillinen henkilöresurssi, projektikohtaiset lisäresurssit, tehtäväkuvien muutokset.
Sitoutetaan kaupungin eri yksiköt ja tytäryhtiöt mukaan ilmastotyöhön.	Johtoryhmä ja ilmastotyöryhmä	Ilmastotyöryhmässä tulee olla riittävän laaja edustus ilmasto-ohjelman kannalta keskeisistä yksiköistä sekä tytäryhtiöstä.
Tehdään ilmasto-ohjelman toimenpiteiden kustannusarviomalli.	Ympäristöpalvelut ja ilmastotyöryhmä	Ensimmäiset arviot tehdään ohjelmakauden alkuvuosina, arvioita päivitetään ja kytketään talousarviovalmisteluun. Mallissa kaikista toimista ja toimenpidekokonaisuuksista pyritään tekemään arvio kustannusten sekä päästövaikutusten suuruusluokasta (=toimien kustannustehokkuus, kytkös ilmastotoimien vaikuttavuuden mallin kehittämiseen).
Kehitetään malli, jolla kaupunkikonsernin ilmastotoimien vaikuttavuutta (eli päästövähennyksiä) arvioidaan ja seurataan.	Ympäristöpalvelut ja ilmastotyöryhmä	Sisältää ilmasto-ohjelman mittareiden kehittämisen, huomioiden valtuusto- ja lautakuntatason mittareiden kehittämisen. Ilmastotoimien vaikuttavuuden arviointimallia kehitetään yhteistyössä Syke:n ja Hinku-verkoston kanssa. Myös ilmastobudjetointimalli on mahdollinen.
Tiedotetaan säännöllisesti kaupungin ilmastotoimista.	Viestintä ja ympäristöpalvelut	Monikanavainen tiedottaminen, mediatiedotteita vähintään kaksi kertaa vuodessa.
Parannetaan asukkaiden tietoisuutta kaupungin ilmastotoimista ja lisätään vuorovaikutusta.	Viestintä ja ympäristöpalvelut	Toteutetaan säännöllinen asukkaiden ilmastokysely, alustavasti joka toinen vuosi.
Kehitetään kaupungin ilmastotyön visuaalista viestintää.	Viestintä ja ympäristöpalvelut	Esimerkiksi ilmasto-ohjelmasta tehdään visualisoitu versio, ja ohjelman toimien etenemisen seuranta helpotetaan.

06 – TOIMENPITEET JA MITTARIT TEEMOITTAIN

1. ENERGIANTUOTO

KOHTI HIILINEUTRAALIA ENERGIANTUOTOA

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

ENERGIANTUOTANTO – KOHTI HIILINEUTRAALIA

ENERGIANTUOTANTOA (1/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Vähennetään keskitetyn energiantuotannon kasvihuonekaasupäästöjä.	Kotkan Energia Oy <i>Hiilineutraali kaukolämpö vuoteen 2030 mennessä</i>	Kotkan Energia Oy tavoittelee hiilineutraalia kaukolämmöntuotantoa vuoteen 2030 mennessä ja toimenpiteistä on laadittu tiekartta. Maailmantilanteesta johtuen tavoite on haastava, ja päästökerroin on hieman noussut. Tulevina vuosina Kotkan Energia aikoo investoida merkittäviä summia hukkalämpöihin ja sähköistymiseen perustuviin tuotantomuotoihin.	Kotkan Energian kaukolämmöntuotannon kasvihuonekaasupäästökerroin (gCO ₂ -ekv/kWh) <i>Tavoite: Päästökerroin pienenee</i>
Kehitetään hukkalämmön hyödyntämistä sekä Kotkan kaukolämpöverkon energiatehokkuutta.	Kotkan Energia Oy <i>Jatkuva</i>	Kaukolämpöverkon lämpövuotoja poistetaan jatkuvana työnä sekä selvitetään mahdollisuuksia muun toiminnan ja toimijoiden hukkalämmön hyödyntämiseen. Vuonna 2021 Xamkin Hukkaveks -hankkeessa tehtiin Kotkan alueen hukkalämpöpotentiaalin selvitys. Hukkalämmön osuutta lämmitysmuotona lisätään tulevina vuosina merkittävien investointien avulla.	Hukkalämmön osuus kaukolämmön kokonaismäärästä (%) <i>Tavoite: Hukkalämmön osuus kasvaa</i>
Lisätään aurinkoenergian kiinteistökohtaista tuotantoa Kotkan kaupungin julkisissa rakennuksissa.*	Toimitilahallinto ja rakennuksia omistavat tytäryhtiöt <i>Jatkuva</i>	Aurinkosähkö lisää käytössä olevia sähkönlähteitä sekä sähkön omavaraisuutta. Aurinkosähkön ja aurinkolämmön kannattavuutta tarkastellaan. Koko kaupungin ilmastopäästöihin toimella on pienehkö vaikutus.	Kotkan kaupunkikonsernin kiinteistöjen aurinkoenergiateho (kWp) <i>Tavoite: konsernitasolla vähintään 1 500 kWp vuonna 2025 ja vähintään 3 000 kWp vuonna 2030</i>

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

ENERGIANTUOTANTO – KOHTI HIILINEUTRAALIA

ENERGIANTUOTANTOA (2/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään Kantasataman energiantuotanto-järjestelmä resurssiviisaaksi sekä ilmastomyötäiseksi.*	Kotkan Energia Oy, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy, Kotkan Tapahtumakeskus Oy, tekniset palvelut ja Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy <i>Vuodesta 2021 alkaen</i>	Kantasatamaan vuonna 2023 valmistuneessa Kampuskorttelin energiakeskuksessa on hybridilämmitysratkaisu, jossa kaukolämmön ja maalämmön lisäksi hyödynnetään rakennuksen sisäistä energiaa. Kiinteistöissä käytettävä kaukolämpö ja sähkö on peräisin uusiutuvista energialähteistä ja lämmön sekä sähkön päästökerroin on 0 gCO ₂ /kWh. Lisäksi alueen toimijat ottavat käyttöönsä muita tehokkaita ja ilmastomyötäisiä sähkö- ja lisäenergiaratkaisuja.	Kantasataman rakennusten energiankulutuksen ominaispäästökerroin (gCO ₂ /kWh) <i>Tavoite: Päästökerroin ei kasva</i>
Edistetään uusiutuvien polttoaineiden ja kierrätyspolttoaineiden tehokasta logistiikkaa.	HaminaKotka Satama Oy <i>Jatkuva</i>	Kierrätyspolttoaineiden ja uusiutuvien polttoaineiden käyttö vaatii mm. kauttakulku- ja välivarastointimahdollisuuksia. HaminaKotka Satama mahdollistaa yhdessä Kotkan ja Haminan kaupunkien kanssa raskaan liikenteen latausasemien perustamisen sataman alueille tai välittömään läheisyyteen.	Mittarit kehitetään
Selkeytetään kiinteistökohtaisen uusiutuvan energian tuotannon luvitusta Kotkassa.	Rakennusvalvonta ja kaavoitus <i>2021–2025</i>	Tähän lukeutuvat mm. maalämpö, ilmalämpö, aurinkoenergia ja pientuulivoima. Huomioidaan valtakunnallisen ohjauksen vaikutukset sekä rakennusjärjestyksen ja kaavoituksen ohjausvaikutus. Aurinkopaneelien sijoittamisesta katoille on sovittu luvitussäännöt vuonna 2022. Luvittaminen koskee pääsääntöisesti suojeltuja ja säilytettäviä kohteita sekä suuria rakennuksia. Maalämpökaivon sijoittaminen on mahdollista alueilla, jotka eivät sijaitse pohjavesialueilla.	Aurinkoenergian tuotantomäärä Kotkassa (MWh) Maalämpöpumppujen lämmitysala Kotkassa (m ²)

*Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide

ENERGIANTUOTANTO – KOHTI HIILINEUTRAALIA

ENERGIANTUOTANTOA (3/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kotkan kaupungin kiinteistöjen lämmitys pohjataan käytännössä kokonaan uusiutuvaan energiaan.*	Toimitilahallinto ja Kotkan Energia Oy	Kaukolämpöverkon alueella ensisijainen lämmitysjärjestelmä on uusiutuva kaukolämpö. Kaukolämpöverkon ulkopuolella suositetaan lämpöpumpputeknologioita. Öljy- ja maakaasulämmityksestä luovutaan suunnitelmallisesti kokonaan. Huomioidaan kaupunkikonsernin oma osaaminen (Kotkan Energia ja KotkaTec) lämmitystavan muutosten ja jäähdytyksen toteuttamisessa. Kaupungin kaukolämpökohteissa ollaan siirtymässä käyttämään 100 % uusiutuvaa kaukolämpöä Kotkan Energian Toivo -tuotteella.	Uusiutuvan energian osuus Kotkan kaupungin kiinteistöjen lämmityksessä (%) <i>Tavoite: uusiutuvan energian osuus on yli 95 % vuonna 2030</i>
Kotka-konsernin omalla sähkösopimuksella edistetään uusiutuvaa energiaa ja ilmasto-neutraalia/ hiilidioksidivapaata sähköntuotantoa.*	Toimitilahallinto <i>Jatkuva</i>	Sähkösopimuksissa suositetaan uusiutuvalla energialla ja ydinvoimalla tuotettua sähköä. Sähkösopimus kilpailutetaan 5 vuoden välein. Sähkösopimukset kilpailuttaa ostopalveluna sovitulla kriteereillä Veni Energia Oy.	Mittarit kehitetään

*Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide

2. RAKENNUKSET JA INFRA

ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIAATEHOKAS RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

RAKENNUKSET JA INFRA – ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIATEHOKAS RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (1/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Minimoidaan kaupungin rakennushankkeissa rakennusten elinkaaren ilmastovaikutukset.*	Toimitilahallinto <i>Jatkuva</i>	Ensi vaiheessa tehdään kaupungin omissa rakennushankkeissa elinkaaren ilmastovaikutusarviointi hankesuunnitelmavaiheessa sekä asetetaan mahdollisuuksien mukaan ilmastotavoitteet. Uudisrakennushankkeissa hiilijalanjälkilaskenta on tulossa pakolliseksi noin 2025.	Tarkennetaan, alustavasti ilmastotavoitteiden kattavuus merkittävässä rakennushankkeissa (%)
Kehitetään lämmön talteenottoa kaupungin toimitiloissa, etenkin peruskorjaushankkeissa.*	Toimitilahallinto ja tytäryhtiöt <i>Jatkuva</i>	Siirrytään energiaviisaampaan talotekniikkaan, mm. lämpöpumpputekniikkaan perustuvat lämmöntalteenottoratkaisut ja tarpeenmukaisen ilmanvaihdon käyttö. Ilman peruskorjausta toteutetaan poistoilmalämpöpumppuhankkeita niissä rakennuksissa, joissa se on taloudellisesti kannattavaa.	Mittaus tehdään osana vuosittaista KETS-raportointia
Kehitetään Kotkan katuvalaistuksen ja julkisen ulkovalaistuksen energia- tehokkuutta sekä energiaa säästävää käyttöä.	Tekniset palvelut, liikuntapalvelut ja puistotoimi <i>Jatkuva</i>	Tarkistetaan mm. aikataulutus vaihtamatta olevien katuvalaisimien vaihdosta led-valaistukseen sekä mahdollisuudet älykkääseen valaistukseen. Kotkan Koivulassa on ollut yksi koepätkä älykkäästä valaistuksesta vuodesta 2014 alkaen.	Katuvalaistuksen sähkönkulutus (MWh) Led-valaisimien osuus katu- ja ulkovalaistuksessa (%)

*Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide

RAKENNUKSET JA INFRA – ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIATEHOKAS RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (2/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Toimitaan aktiivisesti kunta-alan kansallisissa energiatehokkuussopimuksissa (KETS).	Toimitilahallinto (koordinaatio-vastuu) ja kaikki kiinteistöjä omistavat tytäryhtiöt ja hallintokunnat <i>Jatkuva</i>	Sopimustoiminta asettaa energiansäästötavoitteet sekä mahdollistaa korkeammat energiatuet energiansäästoinvestoinneille. Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy ja Kotkan Asunnot Oy ovat mukana Kotkan kaupungin energiatehokkuussopimuksessa. Myös Kotkan Energia Oy ja Cursor Oy ovat liittyneet energiatehokkuussopimukseen.	Konserniyhtiöiden mukanaolon kattavuus energiatehokkuussopimuksissa Kokonaisenergiansäästö (MWh)
Tehdään energia-tehokkuusyhteistyötä konsernin kiinteistö-toimijoiden kesken.	Toimitilahallinto (koordinaatio-vastuu kokoavana) <i>Jatkuva</i>	Yhteistyöryhmä hyvien käytäntöjen jakamiseen sekä yhteisten tarpeiden tunnistamiseen.	Mittarit kehitetään
Kehitetään vesihuollon, sisältäen jäteveden käsittelyn, sekä vedentuotannon ilmastomyötäisyyttä ja energiatehokkuutta.	Kymen Vesi Oy ja Kymenlaakson Vesi Oy <i>Jatkuva</i>	Energiatehokkuutta parannetaan laitoksilla ja pumppaamoilla. Jätevedenpuhdistamolla lämmitykseen käytetty maakaasu korvataan jätevedestä talteen otetulla lämmöllä. Kymen Vesi (vesihuolto) ja Kymenlaakson Vesi (vedentuotanto) tavoittelevat hiilineutraaliutta 2035 mennessä. Molemmilla yhtiöillä on suunnitelmassa erilaisia toimenpiteitä päästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseksi.	Kymen Veden ja Kymenlaakson Veden kasvihuonekaasupäästöt (tCO ₂ -ekv/vuosi) Vuosittain säästetty energia (MWh/vuosi)

RAKENNUKSET JA INFRA – ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIATEHOKAS RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (3/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään tarkoituksenmukaista ja älykästä toimitilojen olosuhdehallintaa edistämään mm. energiansäästöä.*	Toimitilahallinto <i>Jatkuva</i>	Tarkastellaan mm. lämpötilaan ja ilmanvaihtoon liittyvät käytännöt sekä pilotoidaan kehitystoimia. Älykkään olosuhdehallinnan pilotointi aloitettiin 2020, josta ollaan siirrytty jatkuvaan olosuhdehallintaan valikoiduissa kohteissa. Uudiskohteissa olosuhdehallinta otetaan huomioon jo suunnitteluvaiheessa ja liitetään kiinteistöautomaatioon.	Kotkan kaupungin toimitilojen ominaislämmönkulutus Älykkään olosuhdehallinnan kohteiden määrä ja energiankulutus
Toteutetaan systemaattisesti kiinteistöjen energia- tehokkuuskatselmuksia.	Toimitilahallinto <i>Jatkuva</i>	Katselmuksia tehdään osin yhteistyössä Xamk-korkeakoulun opiskelijoiden kanssa. Toteutetaan katselmuksissa ehdotettuja toimenpiteitä vuosittain.	Motivan mallin mukaisten katselmusten määrä (kpl)
Parannetaan Kotka-konsernin omistuksessa olevan asuntokannan ilmastomyönteisyyttä.*	Kotkan Asunnot Oy	Kaikkien kiinteistöjen energiankulutusta ja asuntojen lämpötilaa seurataan ja ohjataan etävalvonnalla. Energiatehokkuutta parannetaan ennakoivalla kunnossapidolla ja älykkäillä lämmityksensäätöjärjestelmillä. Investointien yhteydessä toteutetaan taloudellisesti kannattavat lämpöpumppu-, aurinkoenergia- ja lämmöntalteenottoratkaisut sekä ulkovaipan eristävyyden parannukset. Öljylämmityksestä luovutaan kokonaan.	Kotkan Asunnot Oy:n asuntokannan ominaislämmönkulutus (kWh/m2) Kotkan Asunnot Oy:n lämmitysenergian uusiutuvan energian osuus (%)

*Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide

RAKENNUKSET JA INFRA – ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIATEHOKAS RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (4/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kotkan toimitilatehokkuutta kehitetään.	Toimitilahallinto <i>Jatkuva</i>	Tilatehokkuus vähentää energiankulutusta. Sisältää myös vajaakäyttöisistä tiloista luopumisen. Huomioidaan mahdollisten poikkeusolojen tarpeet.	Mittarit kehitetään
Otetaan käyttöön kaupungin rakennuskannan lisääntyvään jäähdytystarpeeseen vähähiilisiä ja energiatehokkaita jäähdytysratkaisuja.	Toimitilahallinto <i>Vuodesta 2023 alkaen</i>	Ilmaston lämpeneminen lisää jäähdytystarvetta. Viilennysratkaisuja on otettu käyttöön osaan kaupungin rakennuksista, joissa toiminta kesäaikaan edellyttää viilennystä.	Mittarit kehitetään
Kantasataman kehityshankkeen julkisissa rakennuksissa otetaan vahvasti huomioon ilmastomyönteiset ratkaisut.	Toimitilahallinto, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy, Kotkan tapahtumakeskus Oy, Kymenlaakson korkeakoulukiinteistöt Oy ja Kotkan Energia Oy <i>Kehityshankkeiden aikataulujen mukaan</i>	Mm. tapahtumakeskus, I5-kuuri, Xamk-kampus. Kantasatamaa kehitetään myös alueeksi, jossa älykkäät ja ilmastomyönteiset energiaratkaisut ovat näkyvissä ja tutustuttavissa. Työhön osallistuvat myös mm. Xamk ja Ekami.	Mittarit kehitetään
Kaupungin infrarakentamisen ilmastovaikutukset minimoidaan.	Teknisen palvelut/infrarakentaminen <i>Jatkuva</i>	Tarkastellaan mm. materiaaleja sekä tehdään ilmastovaikutusarviointeja, kytkös myös kiertotaloussektorin toimeen infrarakentamisessa.	Mittarit kehitetään

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

3. LIIKENNE

KOHTI HIILINEUTRAALIA LIIKENNETTÄ

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

LIIKENNE – KOHTI HIILINEUTRAALIA LIKENNETTÄ (1/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään Kotkan kaupunkirakennetta eheänä ja tiiviinä sekä joukkoliikenne-ritteihin tukeutuen.	Kaupunkisuunnittelu <i>Jatkuva</i>	Yleiskaavatason tarkastelu. Uusien alueiden avaamisesta tulee liikenteen päästöjen lisäksi myös maaperän kasvihuonekaasupäästöjen osalta merkittävä lisäys.	Kaavoitetun asuinkerrosalan osuus joukkoliikennevyöhykkeellä ja aluekeskuksissa (%) <i>Tavoite: Osuus pysyy ennallaan tai kasvaa</i>
Edistetään Kotkan paikallisliikenteen houkuttelevuutta.	Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö <i>Jatkuva</i>	Tuetaan siirtymää henkilöautoista paikallisliikenteeseen toimivan ja riittävän paikallisliikenteen avulla. Kehitetään lipputuotteita. Parannetaan viestintää ja tiedottamista.	Paikallisliikenteen käyttömäärä Kokonaistyytyväisyys paikallisliikenteeseen (vuosikysely) Tyytyväisyys paikallisliikenteen viestintään (vuosikysely) Paikallisliikenteen käyttöaste (matkustajia/linjakilometri/vuosi) Paikallisliikenteen kokonaistarjonta (linjakilometri/vuosi)
Kotkan paikallisliikenteessä otetaan käyttöön vähähiilisiä* käyttövoimia.	Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö <i>Jatkuva</i>	Paikallisliikenteessä käytetään puhtaita käyttövoimia ja niiden käyttö pyritään turvaamaan kaikissa paikallisliikenteen kilpailutuksissa. Kilpailutukset noin 5-10 vuoden välein.	Paikallisliikenteen vähähiilisten käyttövoimien osuus linjakilometreistä (%) Kotkan paikallisliikenteen khk-päästöt suoritetta kohden (CO2-ekv/hkm) <i>Tavoite: tarkennetaan myöhemmin</i>

* Vähähiilisillä tarkoitetaan sähköä, biokaasua, uusiutuvaa dieseliä sekä vetyä. Taustalla EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivi, jossa on vaihtoehtona myös maakaasu.

LIIKENNE – KOHTI HIILINEUTRAALIA LIKENNETTÄ (2/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Edistetään nollapäästöisten yhteiskäyttöisten liikennevälineiden järjestelmiä Kotkassa.	Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö, tekniset palvelut ja Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy <i>Jatkuva</i>	Toteutetaan Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman toimenpiteitä. Turvataan nollapäästöisten ja yhteiskäyttöisten liikennevälinejärjestelmien saatavuus. Lisätään nollapäästöisten ja yhteiskäyttöisten liikennevälineiden käyttöä toimivien vuokraus/lainausjärjestelmien avulla. Kotkassa ollut julkinen kaupunkipyöräjärjestelmä vuodesta 2018 alkaen.	Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömäärä (matkat/vuosi ja matkat/pyörä/vrk) Muut mittarit tarkennetaan
Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman jalankulun ja pyöräilyn infraa koskevien toimenpiteiden toteuttaminen.	Tekniset palvelut (infran suunnittelu, infran rakennuttaminen ja infran kunnossapito) ja kaupunkisuunnittelu <i>Vuodesta 2021 alkaen</i>	Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelmakokonaisuuteen liittyvän Kotkan pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman (2020) kehittämisinvestoinnit ja suunnittelukäytäntöjen sekä kunnossapitoperiaatteiden kehittäminen. Kävelyä ja pyöräilyä edistäviin investointeihin katuverkolla on haettavissa valtion tukea.	Vähäpäästöisten kulkutapojen osuus (seuranta n. 5 v. välein, kulkutapaselvitys) <i>Tavoite: Osuus kasvaa</i> Suunnitteluhankkeiden määrä vuodessa (kpl) Rakennushankkeiden määrä vuodessa (kpl)
Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman joukkoliikenneinfraa kehittävien toimenpiteiden toteuttaminen.	Kaupunkisuunnittelu, Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö ja tekniset palvelut <i>Vuodesta 2021 alkaen</i>	Mm. asema- ja pysäkkiratkaisut, sisältäen Kotkansaaren ja Karhulan asemien uudistukset, sekä pysäkeillä olevan informaation parantaminen.	Paikallisliikenteen vuosikyselyn käyttäjätyytyväisyys joukkoliikenneinfraan

LIIKENNE – KOHTI HIILINEUTRAALIA LIKENNETTÄ (3/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Edistetään vähähiilisten käyttövoimien jakeluinfran laajentumista.	Kaupunkisuunnittelu ja Kotkan Energia Oy <i>Jatkuva</i>	Tarkennetaan Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman autoliikenteen kehittämissuunnitelmassa. Vähähiilisinä pidetään tässä vaiheessa sähköä, etanolia, uusiutuvaa dieseliä, vetyä ja biokaasua. Maakaasun/LNG:n ilmastohyödyt ovat pienet verrattuna fossiiliseen bensiiniin/dieseliin. Sähköautojen latauspisteiden määrä nousee merkittävästi lakiuudistusten myötä.	Julkisten jakeluinfrapisteiden määrä (kpl) Kotkan henkilöautokannan CO ₂ -ominaispäästöt keskimäärin (g/km) Sähkö-, hybridi- ja kaasuautojen osuus henkilöautoista (%)
Kehitetään Kotkan toimitilojen vähähiilisen ja kestävän liikkumisen olosuhteita.	Toimitilahallinto ja henkilöstöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Mm. pyöräpysäköinti, sosiaalililat sekä sähkölatausinfra. Taustalla Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelma. Huomioidaan sekä työntekijöiden että asiakkaiden liikenteen näkökulma.	Mittarit kehitetään
Edistetään puhtaita käyttövoimia kaupungin ajoneuvokannassa.*	Tekniset palvelut, hankintasuunnittelu ja konserniyhtiöt <i>Ajoneuvohankintakalenterin mukaan</i>	Pääosa kaupungin ajoneuvoista on infran ylläpidossa. Puhtaissa käyttövoimissa suositetaan uusiutuvia energiamuotoja. Taustalla myös EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivi, joka velvoittaa kaupunkia muuttamaan omaa autokantaa (direktiivissä on vaihtoehtona myös maakaasu). Myös eri konserniyhtiöillä on tavoitteita siirtä puhtaisiin käyttövoimiin, kuten sähköautoihin.	Puhtaiden käyttövoimien osuus kaupungin autokannassa (%)

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

LIIKENNE – KOHTI HIILINEUTRAALIA LIKENNETTÄ (4/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Edistetään tehokkaan kaukoliikenteen toimintaedellytyksiä (linja-autot ja junat).	Kaupunkisuunnittelu, Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö ja tekniset palvelut <i>Jatkuva</i>	Liityntäliikenteen infra, matkaketjujen tukeminen esim. lippuyhteistyöllä, terminaali- ja asemaratkaisulla sekä Itäinen rantarata -kokonaisuudella. Kotkan seudun matkaketjujen kehittämissuunnitelma valmistui 2023. Liityntäpaikkojen esteettömyys ja LE-pysäköintiruutujen määrä otetaan huomioon.	Kaukoliikenteen liityntäpaikkojen, pyöräpaikkojen ja autopaikkojen määrä (kpl) Muut mittarit tarkennetaan
Edistetään Kotkan kaupungin sekä kaupunkikonsernin oman henkilöstön kestäväää ja vähähiilistä liikennettä.*	Henkilöstöpalvelut ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Henkilöstön kestävään liikkumisen suunnitelmassa otetaan kantaa sekä työasiamatkoihin että kodin ja työpaikan väliseen liikkumiseen. Taustalla Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelma.	Kaupungin henkilöstön työasiamatkojen kasvihuonekaasupäästöt (tCO2/vuosi) Kotkan kaupungin oman autokannan ominaispäästöt (gCO2/km)
Tuetaan Kotkan alueen työnantajia kestävien liikkumisratkaisujen edistämässä.	Henkilöstöpalvelut ja Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö <i>Jatkuva</i>	Taustalla Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelma. Kotkan kestävään liikkumisen työnantajaverkosto käynnistyi vuonna 2020 konserniyhtiöiden osalta.	Verkostossa olevien tahojen määrä (kpl)

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

4. TAPAHTUMAT JA MATKAILU

ILMASTOMYÖTÄISYYDEN EDISTÄMINEN TAPAHTUMISSA JA MATKAILUSSA

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

TAPAHTUMAT JA MATKAILU – ILMASTOMYÖTÄISYYDEN EDISTÄMINEN TAPAHTUMISSA JA MATKAILUSSA

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kotkan Meripäivät -tapahtuman ilmastomyötäisyyttä kehitetään.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut <i>Jatkuva, Ekokompassi -sertifikaatin auditointi 3 vuoden välein</i>	Kotkan Meripäivät -tapahtumassa käytetään Ekokompassi -ympäristösertifikaatin mukaista seuranta. Tapahtuman ilmasto- ja ympäristöystävällisyyttä kehitetään jatkuvasti ja uusia tavoitteita lisätään vuosittain. Sertifikaatti saatiin vuonna 2022, ja syksyllä 2024 käynnistyy suunnitelmien päivittäminen vuosille 2025–2027.	Ekokompassin kriteeristö <i>Tavoite: Ekokompassi-sertifikaatti pysyy auditoinneissa</i>
Nostetaan kaupungin alueen tapahtumien järjestämisen ympäristö- ja ilmastotietoisuutta.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, ympäristöpalvelut ja viestintä <i>Jatkuva</i>	Tuetaan paikallisia tapahtumajärjestäjiä ohjeistuksin ja koulutuksin. Huomioidaan myös esteettömyyskysymykset ohjeistuksissa ja koulutuksissa, jotta kaikilla tapahtumakävijöillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia ympäristö- ja ilmastoviisaasti.	Mittarit kehitetään
Tuetaan alueen matkailuyritysten kestävyyttä Sustainable Travel Finland -ohjelman mukaisesti.	Cursor Oy/ VisitKotkaHamina	Tavoitteena on saada Kotkan alueen matkailulle kansainvälisille matkailijoille suunnattu Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -merkki. Kyseinen sertifioitu merkki kattaa ilmastonäkökulman lisäksi myös muita kestävyyden ulottuvuuksia. Kun kansainvälisiä matkailijoita palvelevista toimijoista yli puolet on saanut kesästä 2020 lähtien haettavissa olevan Sustainable Travel Finland -merkin, on mahdollista saada alueellinen sertifiointi. Vuonna 2020 aloitettua työtä tehdään seudullisesti, ja hankerahoituksella on työssä keskeinen rooli.	Sustainable Travel Finland -toimijoiden määrä Kotkassa (kpl)

5. RUOKA JA RUOKAJÄRJESTELMÄ

ILMASTOMYÖTÄISEN RUOAN JA RUOKAJÄRJESTELMÄN EDISTÄMINEN

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

RUOKA JA RUOKAJÄRJESTELMÄT – ILMASTOMYÖTÄISEN RUOAN JA RUOKAJÄRJESTELMÄN EDISTÄMINEN (1/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Nostetaan kasvispohjaisen ruoan osuutta Kotkan kaupungin tarjoamissa ruokapalveluissa, esimerkiksi päiväkodeissa, kouluissa ja henkilöstöravintoloissa.*	Kymijoen Ravintopalvelut Oy <i>Jatkuva</i>	Ravitsemussuositukset otetaan huomioon, esimerkiksi korvaamalla eläinproteiini kasvipohjaisilla proteiinituotteilla.	Kasvisruoan osuus lounasmäärissä (%) <i>Tavoite: Osuus kasvaa</i> Vegaaniruoan osuus lounasmäärissä (%) <i>Tavoite: Osuus kasvaa</i>
Helpotetaan ilmastomyötäisen valinnan tekemistä kouluruokailussa ja henkilöstöravintoloissa.*	Kymijoen Ravintopalvelut Oy <i>Jatkuva</i>	Esimerkiksi ilmastolounaskriteeristön luominen ja merkintä sekä viestinnälliset toimet. Kasvisruoka sijoitetaan ensimmäiseksi linjastoissa. Ilmastoystävällisen lounaan Vihreä lehti -merkki on otettu käyttöön vuonna 2023.	Vihreä lehti -lounaiden osuus kaikista lounaista (%) <i>Tavoite: Osuus kasvaa kasvis- ja vegaaniruoan osuuksien lisääntyessä</i>

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

RUOKA JA RUOKAJÄRJESTELMÄT – ILMASTOMYÖTÄISEN RUOAN JA RUOKAJÄRJESTELMÄN EDISTÄMINEN (2/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Vähennetään ruokahävikkiä kaupungin tarjoamissa ruokapalveluissa, esimerkiksi päiväkodeissa, kouluissa ja henkilöstöravintoloissa.*	Kymijoen Ravintopalvelut Oy, opetustoimi ja varhaiskasvatus <i>Jatkuva</i>	Ruokahävikkiä pyritään vähentämään viestinnällisillä toimilla, hävikin seurannalla ja tilausennakkoinnilla. Varhaiskasvatuksessa tilausmääriä on jo vähennetty vastaamaan paikalla olevien lasten määrää, ja tilausmääriä on myös mahdollista tämentää tilausjärjestelmässä.	Hävikin osuus toimitetusta ruoasta (%) <i>Tavoite: Hävikin osuus pienenee.</i>
Kaupungin linjastoravintoloiden syömäkelpoisen hävikkiruuan hyödyntämistä kehitetään.*	Kymijoen Ravintopalvelut Oy <i>Jatkuva</i>	Linjastohävikkiä eli ylijäänyttä ruokaa myydään mm. kouluissa työntekijöille ja henkilöstöravintoloissa asiakkaille. Osa kouluista luovuttaa syömäkelpoista hävikkiruokaa paikallisille yhdistyksille.	Myydyn ja luovutetun ruuan osuus linjastohävikistä (%) <i>Tavoite: Osuus kasvaa</i>

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

6. ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA

AKTIIVINEN ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA – AKTIIVINEN

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA (1/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Aktivoidaan kestävän kehityksen kasvatustallia tukeva Vihreä lippu -toiminta Kotkan kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa.*	Opetustoimi ja varhaiskasvatus <i>Vuodesta 2021 alkaen</i>	Vihreä lippu -toiminta tukee yksikön systemaattisen ja osallistavan toimintatavan luomista ympäristökasvatukseen. Voidaan käyttää myös muuta soveltuvaa mallia.	Kestävän tason Vihreä lippu -koulujen ja -päiväkotien määrä (kpl)
Nuorisotyön ja nuorisotilojen ilmastomyötäisyyden kehittäminen.	Nuorisotoimi <i>Jatkuva</i>	Tiloja käyttävien nuorten osallistaminen, opastaminen ja teemakeskustelut. Ekotukitoiminnan sekä Vihreä lippu -toimintamallin hyödyntäminen soveltuvien osin.	Nuorisotilojen määrä, joissa on jätteen lajitteluun soveltuvat kierrätysastiat (kpl) <i>Tavoite: Kaikki nuorisotilat</i> Muut mittarit kehitetään
Ilmastomuutokseen liittyvää opetusta kehitetään edelleen Kotkan lyseon ympäristöopinnoissa.	Opetustoimi/Kotkan lyseo <i>Jatkuva</i>	Ympäristöopinnojen opetussuunnitelmaa päivitetään aina valtakunnallisten opetussuunnitelmien yhteydessä. Joka vuosi pyritään järjestämään Ilmastomuutos- ja Kestävän kehityksen koulu -opintojaksot.	Mittarit kehitetään

**Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide*

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA – AKTIIVINEN

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA (2/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään kaupungin omien yksiköiden ilmastoviisasta toimintaa tukevaa Ekotukitoimintaa.	Ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Ekotukitoiminnalla tuetaan ilmasto- ja ympäristökestävää arkea kaupungin työyhteisöissä. Ekotukihenkilöille tarjotaan aiheeseen liittyvää koulutusta ja viestintää säännöllisesti, ja uusia ekotukihenkilöitä koulutetaan tarvittaessa.	Ekotukihenkilöiden määrä (kpl) <i>Tavoite: Ekotukihenkilöiden määrä suhteessa henkilöstömäärään ei pienene</i> Ekotukihenkilöille järjestetyt koulutukset vuodessa (kpl) <i>Tavoite: Koulutusta tai muuta viestintää järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa</i>
Kaupungin kiinteistöjen ja niissä toimivien työyhteisöjen ympäristö- ja ilmastoviisasta toimintaa edistetään toteuttamalla ekokiinteistökiertoja.	Ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Ekokiinteistökierroksella asiantuntijaryhmä tutustuu kohteeseen huomioiden onnistumiset ja kehitystarpeet ympäristönäkökulmasta. Asiantuntijat tarjoavat opastusta ja neuvontaa kehittämisen tueksi. Ekokiinteistökierrokset voivat kohdistua uusiin kohteisiin, mutta myös aiemmin kierrettyjen kiinteistöjen kehitystä voidaan seurata toteuttamalla uusi kierros.	Ekokiinteistökierrosten määrä vuodessa (kpl) <i>Tavoite: Joka vuosi järjestetään ekokiinteistökierrros vähintään yhteen kohteeseen</i>

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA – AKTIIVINEN

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA (3/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Meripäivien Itämerikylässä pidetään esillä ilmastoasioita.	Ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Ilmastoasioita pidetään esillä opetuksellisesti ja kannustavasti kohderyhmä huomioiden.	Vuosittainen osallistuminen <i>Tavoite: Osallistumme tapahtumaan joka vuosi</i>
Kehitetään asukkaille suunnattua ilmastoneuvontaa.	Viestintä ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Otetaan käyttöön ilmastoasioiden palautekanava. Hyödynnetään olemassa olevia palveluita.	Mittarit kehitetään
Tarjotaan aktiivisesti energianeuvontaa sekä asukkaille, että yrityksille.	Rakennusvalvonta, Kotkan Energia Oy ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Neuvotaan alueen asukkaita, pk-yrityksiä ja muita toimijoita kansallisen energianeuvonnan pariin. Energianeuvontaa ylläpitää Motiva.	Mittarit kehitetään

7. KIEROTALOUS

KIEROTALOUDEN TOIMINTAMALLIEN EDISTÄMINEN

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

KIERTOTALOUS – KIERTOTALOUDEN TOIMINTAMALLIEN EDISTÄMINEN (1/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittari ja tavoite
Edistetään kaupungin käyttökelpoisten kalusteiden uudelleenkäyttöä.*	Toimitilahallinto, varastopalvelut ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Tarpeetonta irtaimistoa myydään eteenpäin julkisen sektorin huutokauppa-alusta Kiertonetin kautta. Lisäksi toteutetaan korjaustoimintaa.	Mittarit kehitetään
Kaupunkikonsernin infrarakentamisessa edistetään kierrätysmateriaalien käyttöä.*	Tekniset palvelut /infrarakennuttaminen ja HaminaKotka Satama Oy <i>Jatkuva</i>	Kierrätysmateriaaleja käytetään soveltuvin osin uusien ja vanhojen rakennettujen alueiden toteutuksessa ja kunnostuksessa. Uusia keinoja ja kohteita selvitetään jatkuvasti. Kierrätysmateriaaleja on käytetty mm. Kantasatamassa, keskustan kivikaduilla, puistorakentamisessa ja HaminaKotka sataman alueilla.	Kierrätysmateriaaleja käyttävien kohteiden määrä (kpl/vuosi)
Toimintamallin luominen kaupungin infrarakentamisen ylijäämämateriaalien hyödyntämiselle.	Tekniset palvelut /infrarakennuttaminen ja kaupunkisuunnittelu <i>Käytettävissä aikaisintaan 2025</i>	Toimintamalliin liittyy tarvittava maankäsittelyalue. Liittyy myös ilmastonmuutoksen varautumiseen ja tarvittavan toimintakyvyn hankkimiseen meri- ja jokitulvatilanteissa.	Mittarit kehitetään
Kehitetään kaupungin toimipisteiden jätteiden kierrätystä ja lajittelua.*	Tekniset palvelut ja toimitilahallinto <i>Jatkuva</i>	Tarkennetaan.	Mittarit kehitetään myöhemmin

*Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide

KIERTOTALOUS – KIERTOTALOUDEN TOIMINTAMALLIEN EDISTÄMINEN (2/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Asukkaiden omaehtoisen korjaustoiminnan edistäminen.	Tekniset palvelut ja kulttuuripalvelut	Yhteistyö yhteisöllisyyttä lisäävien toimijoiden kanssa (esim. Korttelikotiyhdistys, Sotek-säätiö). Kulttuuritiloissa asian edistäminen osana kulttuurisuunnitelmaa 2020–2025.	Mittarit kehitetään
Tehostetaan toimitilojen yhteiskäyttömalleja.	Toimitilahallinto	Kaupungin työntekijöiden yhteiskäyttötyöpisteet lyhytaikaista työtä varten, huomioidaan mahdollisten poikkeusolojen rajoitteet. Yleisessä käytössä olevat työpisteet vähentävät myös liikenteen tarvetta.	Yhteiskäyttötyöpisteiden määrä (kpl) Muut mittarit tarkennetaan
Kirjastopalveluissa uusien jakamistalousmallien edistäminen.	Kulttuuripalvelut ja kirjastopalvelut	Esimerkiksi harrastusvälineet ja korjausvälineet. Kytkeytyy kulttuurisuunnitelmaan 2020–2025.	Mittarit kehitetään
Kehitetään Kotkan alueen kierrätyspalveluita asukkaille.	Tekniset palvelut	Toimivat kierrätyspalvelut edistävät kiertotaloutta mahdollistamalla jätteiden tehokkaan käsittelyn, hyötykäytön ja materiaalien kierron. Jätehuollon palveluita tuottaa jätteidenkäsittelyn arvoketjun parantamiseen sitoutunut osakkuusyritys Kymenlaakson Jäte Oy.	FCG:n yhdyskuntatekniset palvelut -kyselytutkimuksen jätehuoltoa kuvaavat kysymykset

8. HANKINNAT

ILMASTONÄKÖKULMAN HUOMIOINTI KAUPUNKIKONSERNIN HANKINNOISSA

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

HANKINNAT – ILMASTONÄKÖKULMAN HUOMIOINTI KAUPUNKIKONSERNIN HANKINNOISSA

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Tunnistetaan ilmastovaikutuksiltaan merkittävimmät kaupunkikonsernin hankinnat ja asetetaan niille ilmastotavoitteet.	Ko. hankintaa valmisteleva yksikkö ja ympäristöpalvelut <i>Toimintamallin luominen 2025-2026</i>	Ilmastonäkökulman huomioivan toimintamallin kehittäminen ensi vaiheessa. Ilmastotavoitteet voivat liittyä esimerkiksi hankinnan kasvihuonepäästöihin tai hankinnan aiheuttamien kasvihuonekaasupäästövähennyksiin vaikuttaviin hankintakriteereihin. Ilmastovaikutusten huomioiminen hankintakriteereihin aloitetaan vähitellen, tiedostaen, että asia edellyttää uudenlaista hankintaosaamista. Kehittämisessä tehdään yhteistyötä hankintasuunnittelun kanssa. Ilmastovaikutuksiltaan merkittävimpiä kaupunkikonsernin hankintoja ovat ainakin merkittävämmät rakentamiseen, energiaratkaisuihin ja liikenteeseen liittyvät hankinnat.	Tarkennetaan toimintamallin kehittämisen yhteydessä

9. YRITYSYHTEISTYÖ

ILMASTOKUMPPANUUDET JA ILMASTOBISNEKSEN EDISTÄMINEN

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

YRITYSYHTEISTYÖ – ILMASTOKUMPPANUUTTA JA ILMASTOBISNESTÄ

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Osallistutaan aktiivisesti Kymenlaakson alueen vastuullisen ja kestävän yritystoiminnan kumppanuusmallin kehittämiseen.	Ympäristöpalvelut <i>Käynnistäminen 2025</i>	Mallin on tarkoitus kannustaa alueen yrityksiä ilmastotoimiin sekä tuoda esille yritysten ilmastotoimia. Tavoitteena on maakunnanlaajuinen yhteistyö.	Ilmastokumppanuuksien määrä (kpl)
Edistetään ilmastonäkökulman hyödyntämistä alueen yritysten liiketoiminnan kehittämisessä.	Cursor Oy/Kotkan-Haminan seudun yrityspalvelut <i>Jatkuva</i>	Tavoitteena on integroida vähähiilisyys yritysten strategiseen kehittämiseen, saada yritykset hyödyntämään strategista muotoilua vähähiilisyysinnovaatioiden tuottaman arvon kasvattamiseksi, edistää vähähiilisyyttä edistävien tuote-, palvelu- ja prosessi-innovaatioiden kaupallistamismahdollisuuksia ja rakentaa tiekarttoja niiden viemiseksi markkinoille.	Vähähiilisyyttä strategisesti hyödyntävät yritykset Kotkassa (kpl) Kotkalaisten yritysten markkinoille tuomien uusien, vähähiilisyyttä edistävien tuotteiden ja palveluiden määrä (kpl)
Alueen uusien yritysten sijoittumistyössä priorisoidaan ilmastomyönteisiä yrityksiä ja tuotantolaitoksia.	Cursor Oy/Invest In <i>Jatkuva</i>	Uusien yritysten sijoittumisissa pyritään kokonaisvaltaisesti ympäristöystävälliseen toimintaan.	Kotkaan sijoittuvien uusien cleantech-yritysten määrä (kpl)

10. HIILIVARASTOT JA -NIELUT

HIILIVARASTOJEN JA -NIELUJEN VAHVISTAMINEN

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

HIILIVARASTOT JA -NIELUT – HIILIVARASTOJEN JA -NIELUJEN VAHVISTAMINEN

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Laaditaan kaupungille luonnon monimuotoisuus- ja viheralueohjelma, joka sisältää myös linjaukset hiilinielujen vahvistamiseksi.	Puistotoimi, infran suunnittelu, ympäristöpalvelut ja kaupunkisuunnittelu <i>Ohjelman työstö aloitetaan vuonna 2025</i>	Tehdään kaupungille viheralueohjelma, jossa luonnonmonimuotoisuuden edistäminen viher- ja metsäalueilla liitetään osaksi ohjelman sisältöä. Työssä hyödynnetään alueellista Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitystä.	Asetetaan suunnitelman yhteydessä
Kotkan kaupungin talousmetsien hallinnassa huomioidaan hiilivarastojen ja -nielujen vahvistaminen sekä luonnon monimuotoisuus.	Kaupunkisuunnittelu, maanhankinta ja -luovutus sekä ympäristöpalvelut <i>Linjaukset 2024, toteutus 2024 alkaen</i>	Tehdään kaupungin maapolitiikkaan linjaukset Kotkan kaupungin talousmetsien ilmastoviisaasta sekä luonnon monimuotoisuutta ylläpitävästä hoidosta. Linjauksissa huomioidaan yleiskaavatason määrittelyt alueiden käyttötarkoituksesta.	Asetetaan linjausten yhteydessä

11. ILMASTONMUUTOKSEN VAIKUTUKSIIN SOPEUTUMINEN JA VARAUTUMINEN

[TAKAISIN MITTARIT JA TOIMENPITEET SISÄLLYSLUETTELOON](#)

ILMASTONMUUTOKSEN VAIKUTUKSIIN SOPEUTUMINEN JA VARAUTUMINEN

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Päivitetään kaupungin valmiussuunnitelmia ja toimintatapoja ottaen huomioon ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautuminen sekä sopeutuminen.	Kaupungin valmiusjohtoryhmä (varautumisen toimien koordinointi), tekniset palvelut, kaupunkisuunnittelu, Kymenlaakson pelastuslaitos, hyvinvointipalvelut ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Tiedossa olevia alueellisia vaikutuksia ovat mm. helle- ja kuivuusaaltojen lisääntyminen, viilennystarpeen lisääntyminen ja lämmitystarpeen vähentyminen, tulvien ja rankkasateiden lisääntyminen, sinileväkukintojen yleistymisen sekä luonnon monimuotoisuuden heikentyminen. Työtä kytetään myös maakunnalliseen ilmastomuutoksen varautumis- ja sopeutumissuunnitteluun mm. Pact4Resilience hankkeessa.	Tarkennetaan, alustavasti ilmastomuutoksen varautumisen ja sopeutumisen näkökulmasta päivitettyjen suunnitelmien ja toimintatapojen määrä

Kuvat:

Kotkan kaupungin kuvapankki

Lisätietoja:

Roosa Rosenqvist

Kestävän kehityksen asiantuntija

roosa.rosenqvist@kotka.fi

Saara Ihanamäki

Kestävän kehityksen asiantuntija

saara.ihanamaki@kotka.fi

Liitteet (*erillisinä tiedostoina*)

Liite 1: Ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen valmistelu ja taustatiedot

Liite 2: Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon

KOTKAN KAUPUNGIN ILMASTO-OHJELMA 2021–2030

LUONNOS

ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 PÄIVITYKSEN VALMISTELU JA TAUSTATIEDOT

00.00.2024

SISÄLLYS

1.	<u>Ilmasto-ohjelman 2021–2030 päivityksen valmistelu</u>	3-5
2.	<u>Kasvihuonekaasupäästöjen kehitys Kotkassa</u>	6-12
3.	<u>Kasvihuonekaasupäästöt sektoreittain</u>	13-20
4.	<u>Ilmasto-ohjelman 2021–2030 toimenpiteiden tilanne</u>	21-25
5.	<u>Ilmasto-ohjelman jatkokehitys</u>	26-27
6.	<u>Lähteet ja lisätietoja</u>	28-29

*Klikkaamalla
otsikkoa pääset
kyseiseen kohtaan.*

01 – ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 PÄIVITYKSEN VALMISTELU

PÄIVITYSPROSESSI

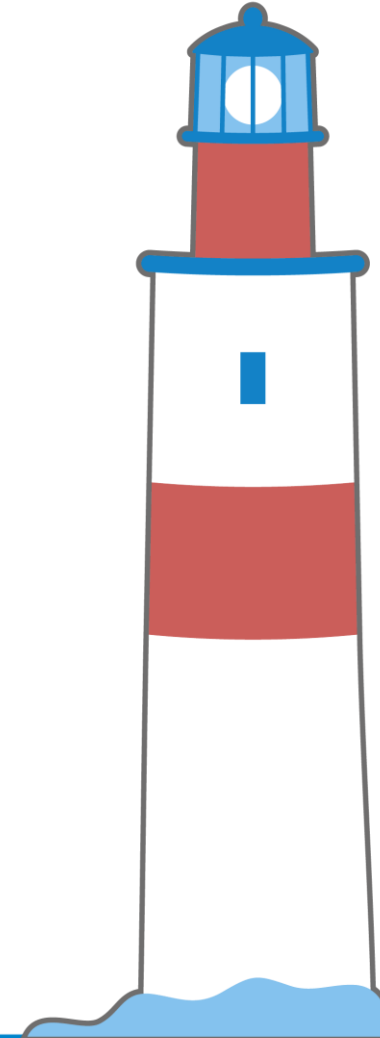
- Toimenpiteiden sisällöt on päivitetty yhdessä eri toimialojen ja tytäryhtiöiden asiantuntijoiden kanssa haastattelunomaisesti tai sähköpostitse aikavälillä 05/2023–05/2024.
- Ulkoasun ja kieliasun päivitykset ovat valmistuneet toukokuussa 2024. Liite 1 (tämä asiakirja) ja Liite 2 (*Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon*) ovat valmistuneet kesäkuussa 2024.
- Lausuntoa pyydettiin lautakunnilta, nuorisovaltuustolta, vammaisneuvostolta, ikäihmisten neuvostolta, tytäryhtiöiltä ja liikelaitoksilta, valtuustoryhmiltä sekä Kymenlaakson liitolta kesäkuussa 2024. Lausuntojen jättämiselle annettiin pyynnöstä lisääaikaa syyskuun 2024 loppuun, ja lausuntoja jätettiin 11 kpl. Lausunnot on otettu huomioon ja tarvittavat muutokset on tehty lokakuussa 2024.
- Käsittely ja hyväksyntä kaupunginhallituksessa 2024. Ilmasto-ohjelman teknisluonteisista sekä yksityiskohtiin liittyvistä muutoksista päättää kaupunginhallitus. Mahdollisista merkittävistä muutoksista liittyen esimerkiksi ohjelman periaatteisiin tai tavoitteisiin päättää kaupunginvaltuusto. Tämä päivitys ei sisällä em. kaltaisia merkittäviä muutoksia.
- Seuraava päivitys tapahtuu seuraavan valtuustokauden aikana 2026–2030.
- Päivityksen ovat toteuttaneet kestävän kehityksen asiantuntijat Saara Ihanamäki (04/2024 saakka) ja Roosa Rosenqvist (04/2024 alkaen) yhteistyössä ilmasto-ohjelman toimenpiteistä vastaavien asiantuntijoiden kanssa.

KESKEISET PÄIVITYKSET

- Toimenpiteiden sisältöjen päivitys
- Ulkoasun selkeyttäminen ja yhtenäistäminen
- Kieliasun tarkistus ja yhtenäistäminen
- Tämän taustadokumentin laatiminen, sisältäen:
 - Uusimmat tiedot kasvihuonekaasupäästöistä Kotkassa
 - Tietoa ja esimerkkejä toimenpiteiden tilasta
 - Huomioita ilmasto-ohjelman jatkokehitykseen

02 – KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN KEHITYS KOTKASSA

PÄÄSTÖKEHITYS KOTKASSA

Hinku-kriteerien mukaisesti Kotka on sitoutunut vähentämään alueensa kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Loput 20 % voidaan kompensoida. Kotkan päästöt olivat vuonna 2007 yhteensä 431 kilotonnia CO₂e, joten Hinku-tavoitteeseen pääsemiseksi päästöt vuonna 2030 saavat olla enintään 86 ktCO₂e. Vuonna 2022* päästöt olivat 237 ktCO₂e, joka on 45 % vähemmän kuin vuonna 2007.

Kasvihuonekaasupäästötiedot ovat peräisin Suomen ympäristökeskuksen tuottamista kuntakohtaisista Hinku-laskelmista. Päästöt on ilmoitettu yhdenmukaistettuna päästölukuna, hiilidioksidiekvivalenttina (lyhenne CO₂e tai CO₂-ekv.). Päästötiedot koskevat koko Kotkan aluetta, sisältäen kunnan, asukkaiden ja yritysten toiminnan aiheuttamat päästöt. Kotkan -80 % päästövähennystavoite koskee kaupungin suoria päästöjä eli kaupungin maantieteellisen rajan sisällä syntyviä päästöjä, mutta päästövähennystoimia kohdistetaan myös epäsuoriin päästöihin.

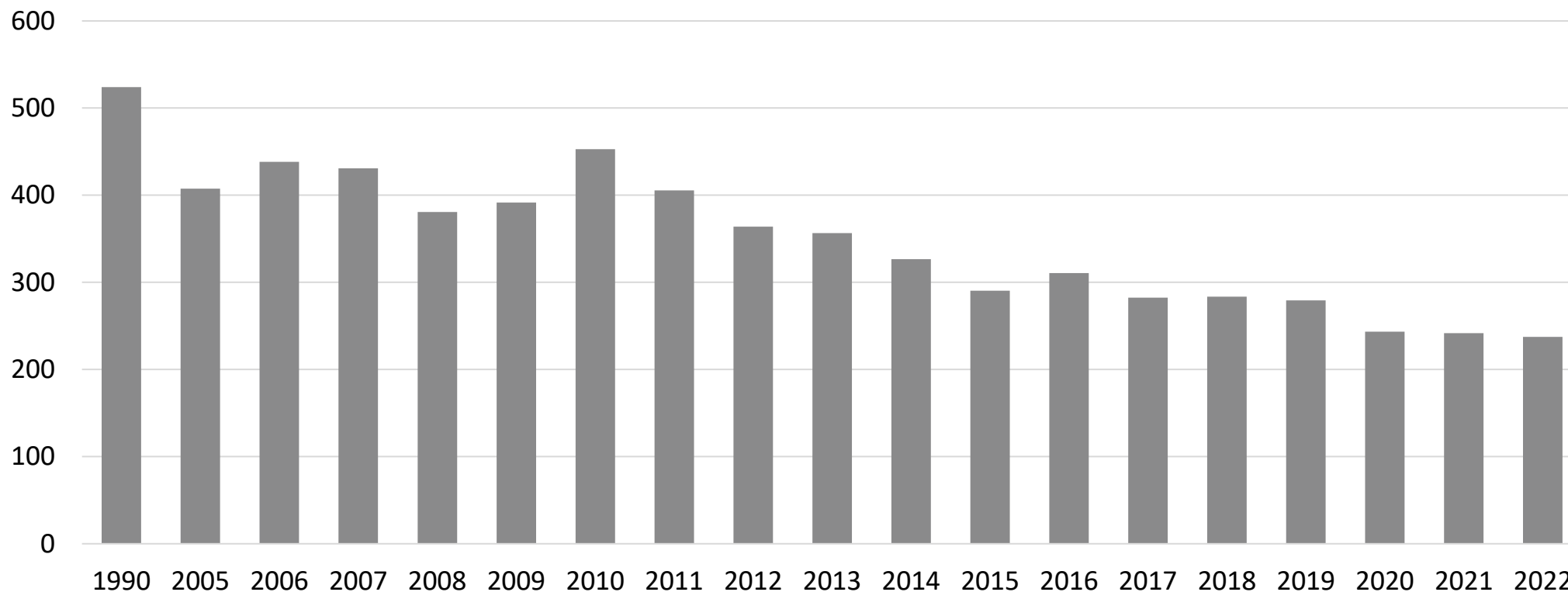

* Päästölaskelmat valmistuvat viiveellä, joten uusimmat tiedot ovat vuodelta 2022

PÄÄSTÖKEHITYS KOTKASSA – KOKONAISPÄÄSTÖT

ktCO₂e

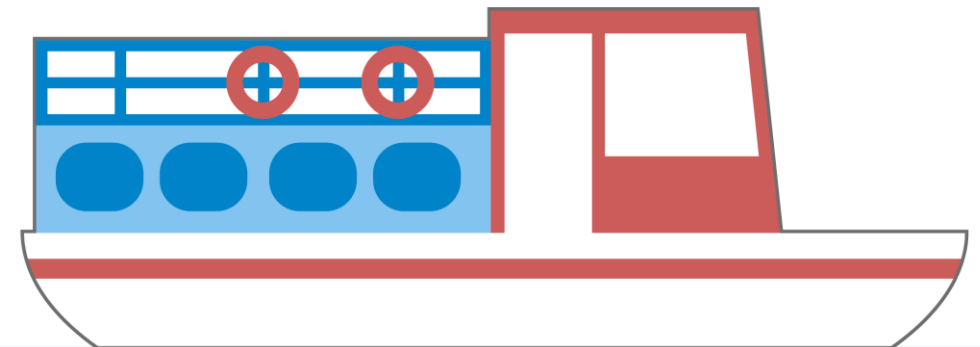

ASUKASKOHTAISET PÄÄSTÖT

Kotkan asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet 40 % verrattaessa vuosia 2007 ja 2022. Vuonna 2022 asukaskohtaiset päästöt olivat 4,7 tCO₂e per asukas. Suurimmat muutokset vuosien 2007–2022 välillä ovat tapahtuneet öljy- ja sähkölämmityksen sekä kulutussähkön päästöissä. Näissä kategorioissa päästöt per asukas ovat vähentyneet yli 60 %. Muutokset kokonaispäästöissä ovat samansuuntaisia.

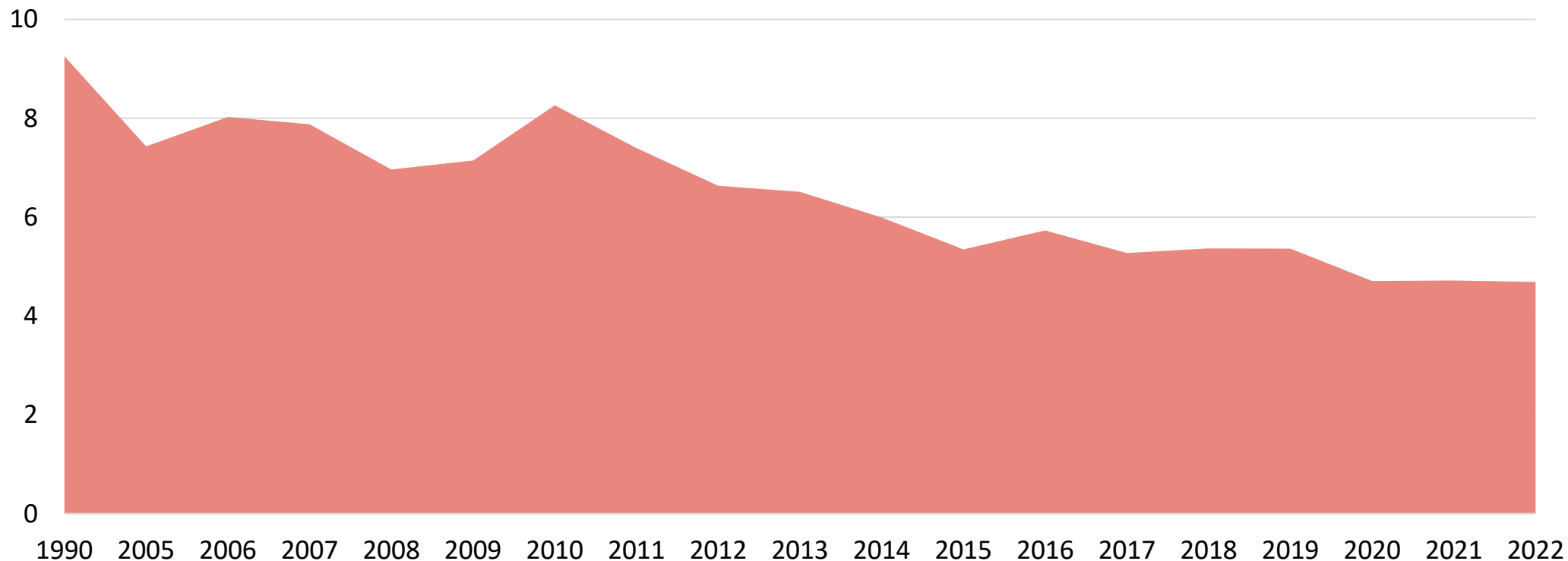
Muutokseen ovat vaikuttaneet esimerkiksi siirtyminen puhtaampiin energiamuotoihin (mm. öljylämmityksestä luopuminen ja uusiutuvien energianlähteiden käytön lisääntyminen), energiatehokkaan teknologian ja ratkaisujen kehittyminen sekä elämäntapamuutokset.

PÄÄSTÖKEHITYS KOTKASSA – PÄÄSTÖT PER ASUKAS

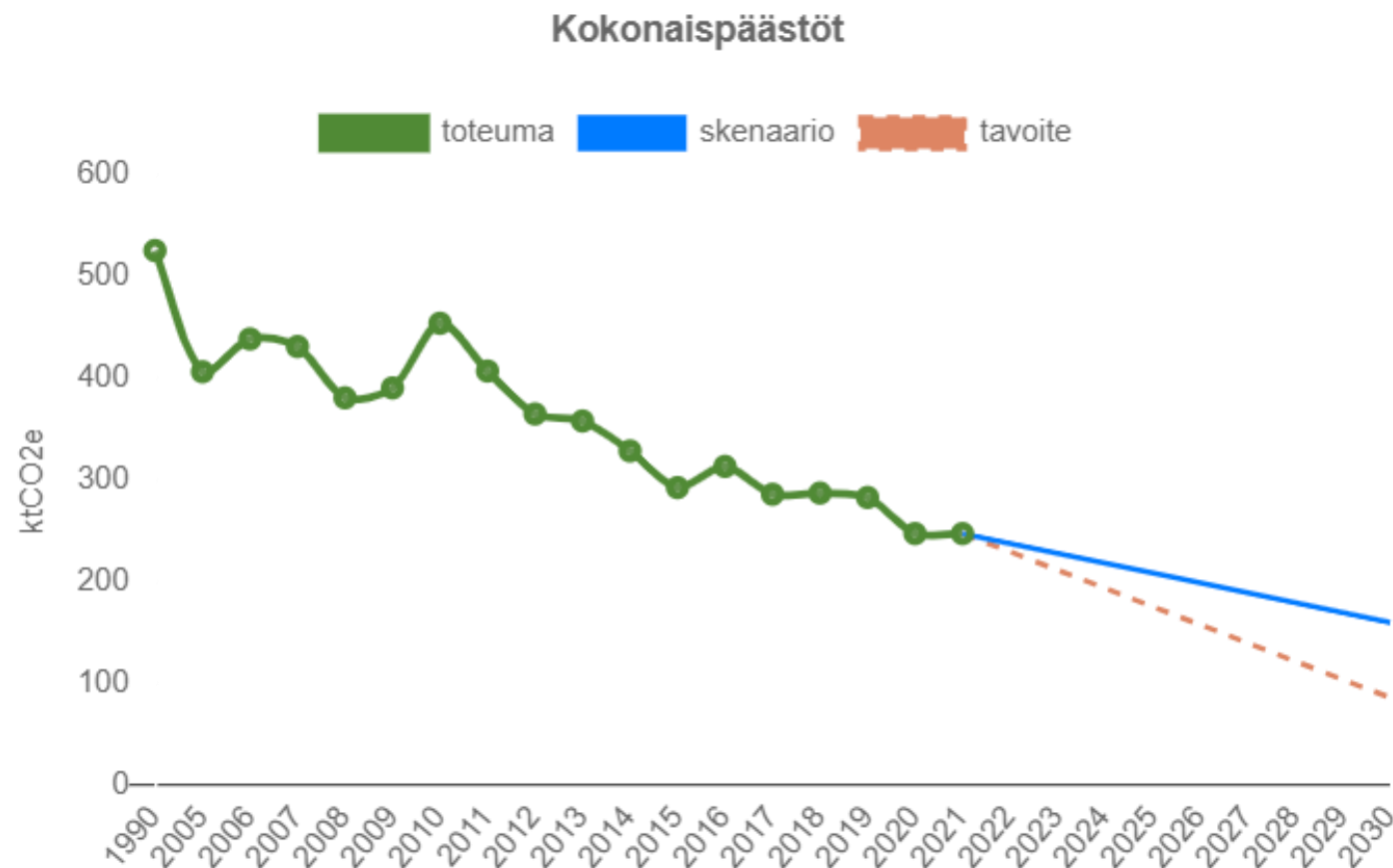
tCO₂e/asukas

KOKONAISPÄÄSTÖJEN SKENAARIO

Suomen ympäristökeskuksen skenaariolaskennan mukaan Kotkan päästöt eivät tule laskemaan riittävästi vuoteen 2030 mennessä, jos nykyinen kehityssuunta jatkuu muuttumattomana.

Skenaarion mukaan päästöt Kotkassa olisivat vuonna 2030 vähentyneet 63 % vuodesta 2007, joka on vähemmän, kuin Kotkan kaupungin Hinku-kriteerien mukainen 80 %:n päästövähennystavoite.

PÄÄSTÖKEHITYKSEN NÄKYMÄT VUOTEEN 2030

Kotkan kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet reippaasti vuodesta 2007. Päästövähennysten tahti on kuitenkin hidastunut viime vuosina. Yksi syy päästöjen hitaalle vähenemiselle on se, että suurin osa helposti toteutettavista toimenpiteistä on jo tehty. Suurimmat jäljellä olevat päästösektorit ovat niitä, joihin kohdistuvat toimenpiteet vaativat paljon työtä ja tavoitteellisuutta poliittisessa päätöksenteossa. Myös kansallisella ja EU-tason politiikalla on merkittävät vaikutukset päästöjen vähentämisen mahdollisuuksiin Kotkassa. Tämän lisäksi on huomioitava, että suurilla maailmantilanteen muutoksilla voi olla päästövähennyksiä hidastavia vaikutuksia.

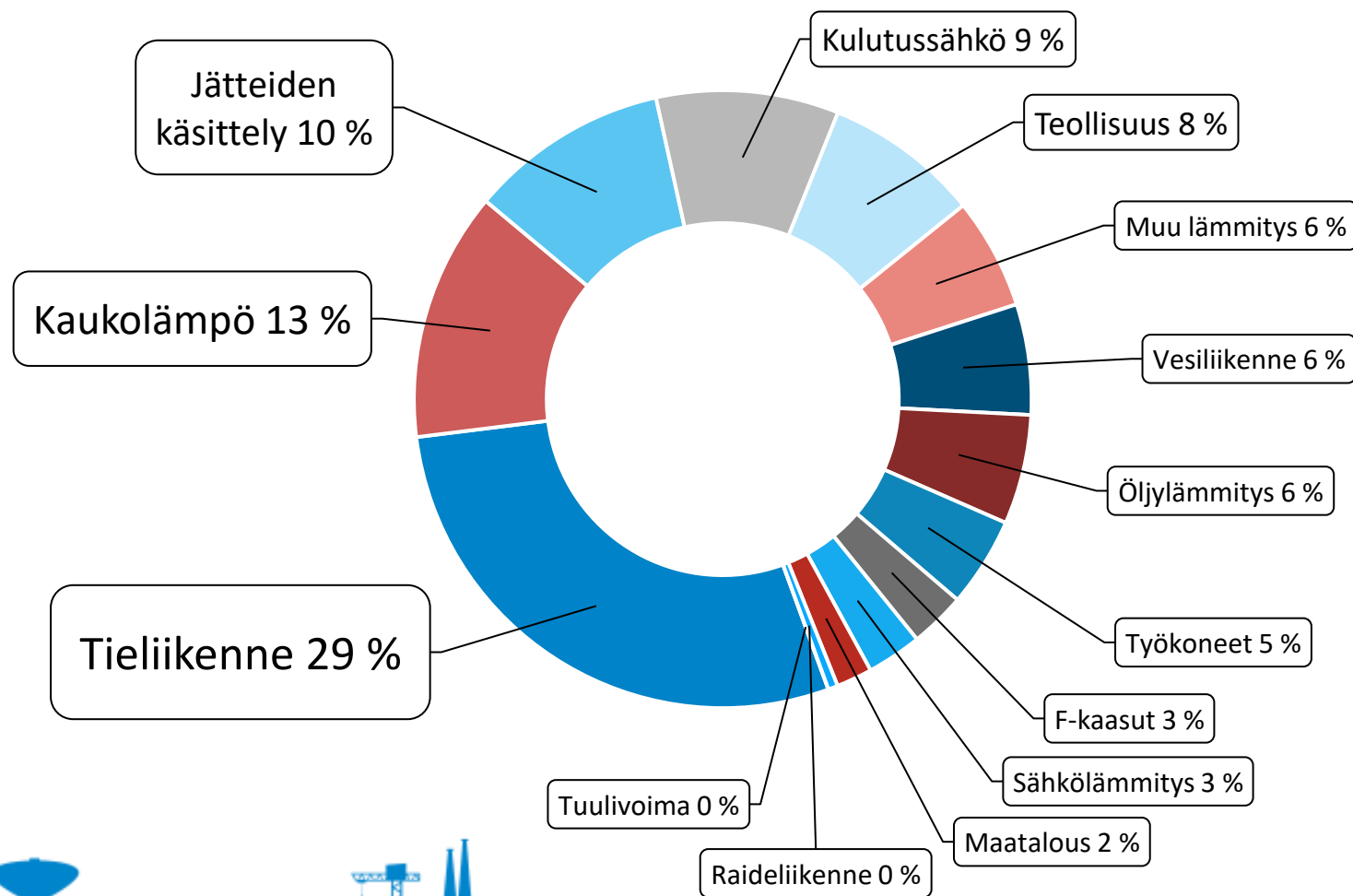
Nykyinen päästökehitys ja skenaariolaskenta osoittavat, että Hinku-kriteerien mukainen -80 % päästövähennystavoite voidaan saavuttaa Kotkassa vuoteen 2030 mennessä ainoastaan vähentämällä päästöjä entistä nopeammalla tahdilla. Siksi Kotkan kaupungin tulee jatkaa tavoitteellista ilmastotyötä määrätietoisesti ja pyrkiä kehittämään ilmastotoimien vaikuttavuutta.

03 – KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT SEKTOREITTAIN

KOTKAN PÄÄSTÖJAKAUMA VUONNA 2022

KOTKAN PÄÄSTÖT SEKTOREITTAIN

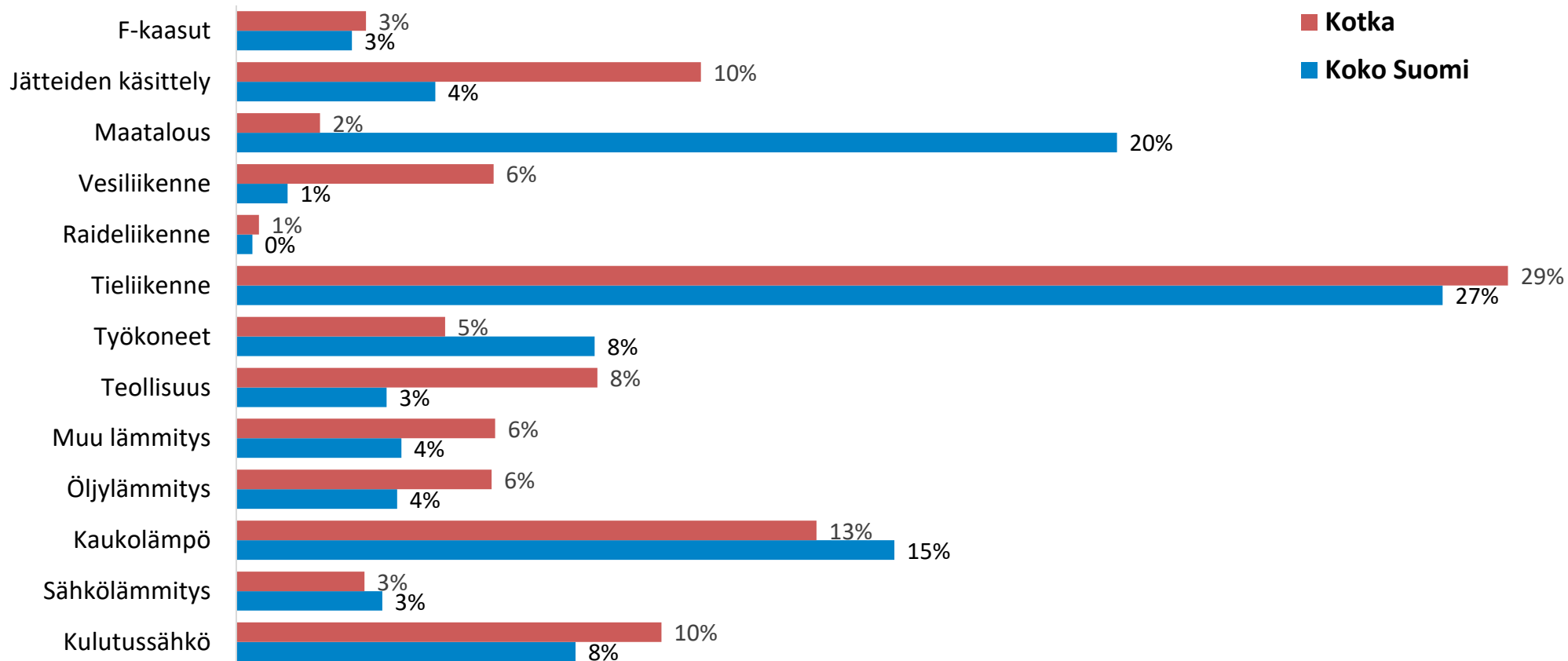

Kotkan maantieteellinen sijainti sekä kaupunki- ja elinkeinorakenne vaikuttavat huomattavasti alueen päästöjakaumaan. Kotkassa eniten päästöjä aiheuttavat tieliikenne (29 %), kaukolämpö (13 %) ja jätteiden käsittely (10 %). Lämmitys kokonaisuutena (sisältäen kaukolämmön 13 %, öljylämmityksen 6 %, sähkölämmityksen 3 % ja muun lämmityksen 6 %) aiheuttaa 28 % päästöistä.

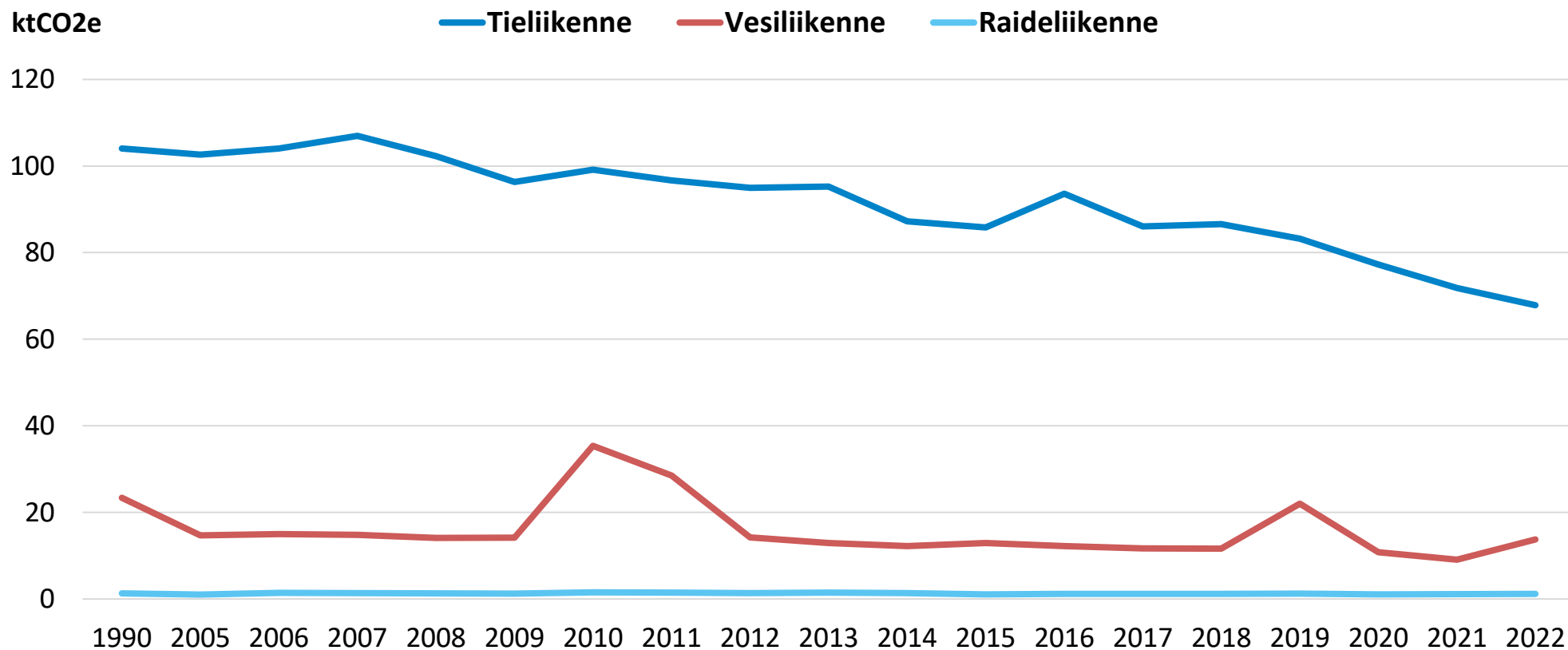
Sektorikohtaiset tiedot perustuvat Suomen ympäristökeskuksen vuoden 2022 päästölaskentaan, jossa on laskettu samat tiedot kaikille Suomen kunnille. Verrattaessa kaikkien kuntien päästöjakaumaan, Kotka eroaa muista kunnista erityisesti maatalouden päästöjen pienellä osuudella kokonaispäästöistä. Sen sijaan jätteiden käsittelyn, teollisuuden ja vesiliikenteen päästöjen osuudet kokonaispäästöistä ovat Kotkassa hieman muita kuntia suuremmat.

PÄÄSTÖJAKAUMAN VERTAILU

LIIKENNE

LIIKENTEEN PÄÄSTÖT

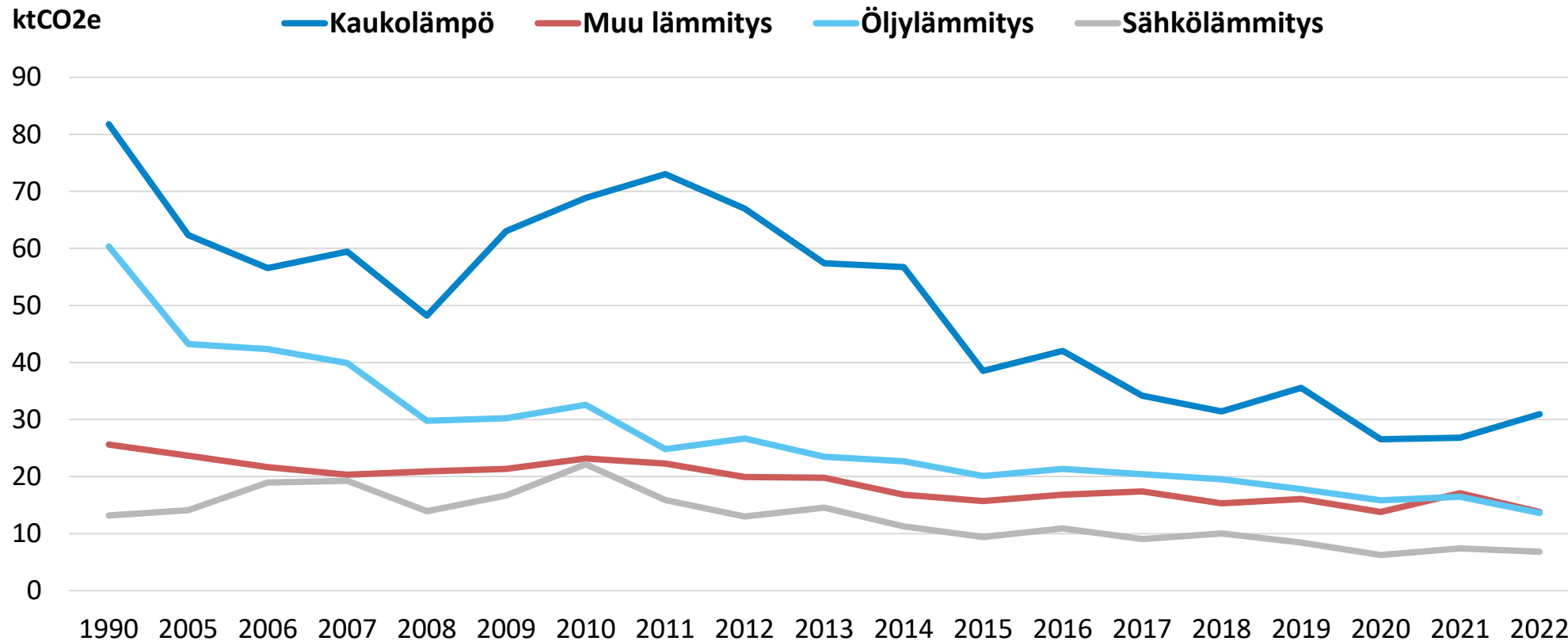
Tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöihin Kotkassa vaikuttavat mm. polttomoottorivoittainen autokanta ja pitkät välimatkat kaupungin sisällä. Tehokkain keino liikenteen päästöjen vähentämiseen on henkilöautoilun vähentäminen, ja sen rinnalla autokannan sähköistyminen.

Valintaa henkilöautoilun vähentämiseen voidaan tukea paikallisliikenteen palvelutasoa ja houkuttelevuutta nostamalla, sekä mahdollisimman toimivilla kevyen liikenteen ratkaisuilla. Henkilöautoilua voidaan vähentää suuntaamalla entistä enemmän resursseja kävely- ja pyöräilyreittien kehittämiseen ja toimivuuteen autoliikenteen tukemisen sijaan.

Myös kaupunkirakenteen tiivistäminen ja tiiviinä pitäminen vähentää liikenteen päästöjä, sillä se lyhentää matkojen pituuksia.

LÄMMITYS

LÄMMITYKSEN PÄÄSTÖT

Lämmityksen aiheuttamiin päästöihin vaikuttavat lämmityksessä käytettävät energiamuodot. Merkittävimmät päästövähennykset syntyvät luopumalla öljy- ja kaasulämmityksestä, sekä ottamalla käyttöön entistä enemmän kestäviä energiamuotoja, kuten uusiutuvaa energiaa. Myös tehostamalla hukkalämmön hyödyntämistä on mahdollista vähentää lämmityksen aiheuttamia päästöjä.

Lisäksi on huomioitava, että käyttömäärä vaikuttaa tietyn lämmitysmuodon päästöihin. Esimerkiksi öljylämmityksen päästöt ovat Kotkassa kaukolämpöä pienemmät siitä syystä, että Kotkassa on nykyisin huomattavasti enemmän kaukolämpöä käyttäviä rakennuksia, kuin öljyllä lämmitettäviä.

Lämmityksen päästöjä voivat osaltaan nostaa myös vaihtelevat lämmitystarpeet. Päästömääriä voidaan vähentää esimerkiksi kohtuullisella huonelämpötilojen alentamisella ja lämmityksen optimoinnilla.

04 – ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 TOIMENPITEIDEN TILANNE

ILMASTO-OHJELMAN TOIMENPITEIDEN TILANNE

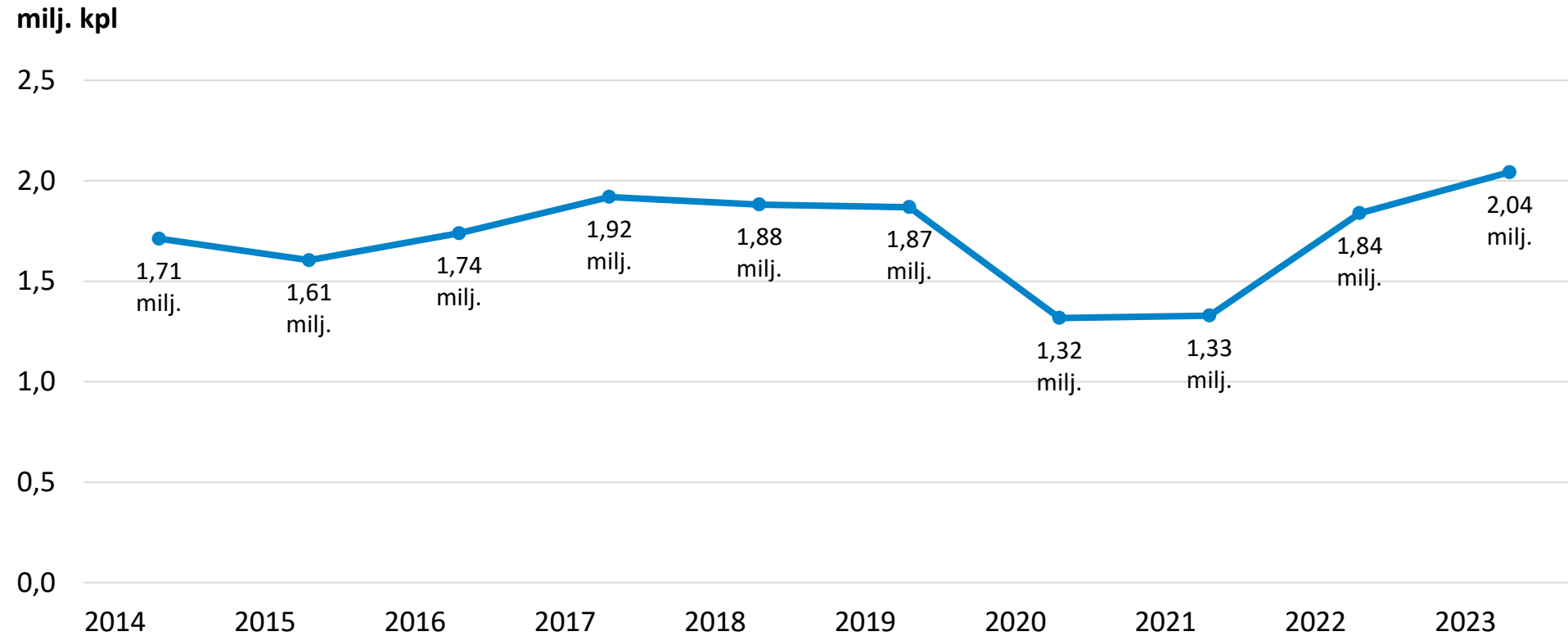
Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelmaan 2021-2030 kuuluu yhteentoista teemaan jaoteltuja toimenpiteitä ja yleistoimenpiteitä. Toimenpiteitä koko ohjelmassa on yhteensä 70.

Toimenpiteiden etenemisen seuranta voidaan tehostaa asettamalla mittarit ja tavoitteet kaikille toimenpiteille. Tällä hetkellä ilmasto-ohjelman toimenpiteistä n. 60 %:lle on määritelty vähintään yksi mittari ja n. 23 %:lle vähintään yksi tavoite. Toimenpiteiden etenemistä seurataan Kotkan ilmastovahdin avulla. Tällä hetkellä kaikkiin toimenpiteisiin ei ole päivitetty kaikkia tietoja, esimerkiksi toimenpiteen etenemisvaihetta. Jatkossa ilmastovahtia ja siihen liittyviä toimintatapoja tulee kehittää entistä järjestelmällisemmäksi.

Seuraavilla sivuilla on esimerkkejä Kotkan ilmasto-ohjelman toimenpiteiden mittareista ja tuloksista.

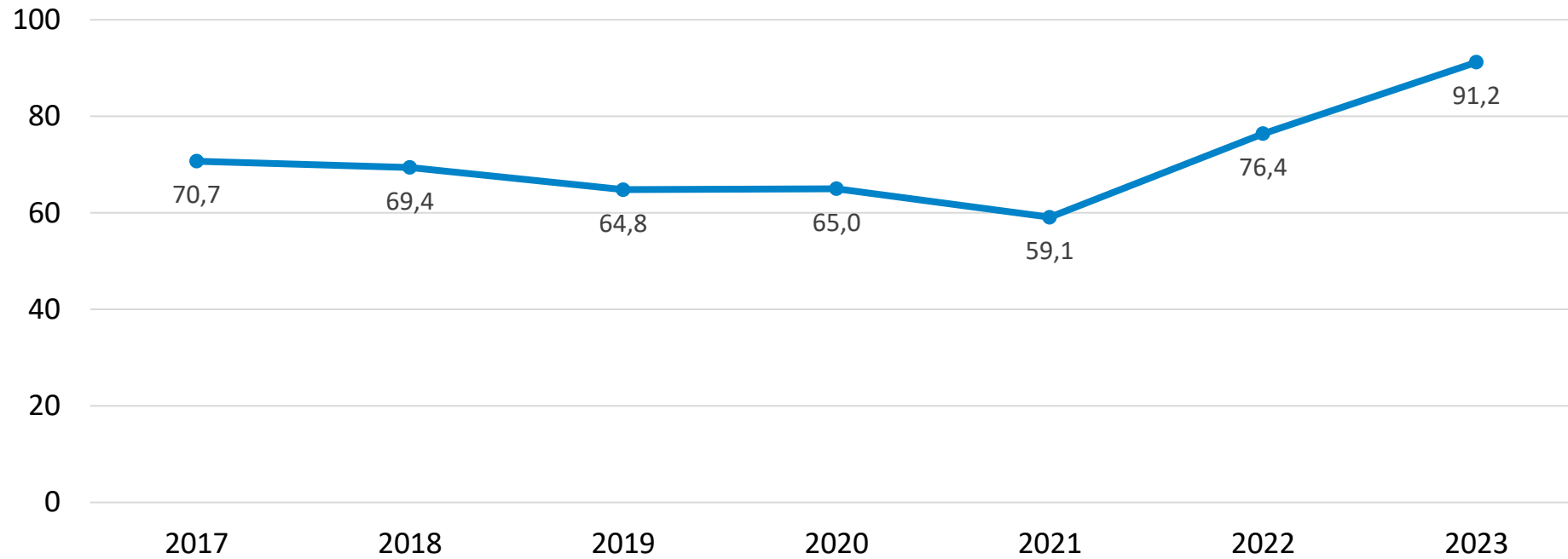

PAIKALLISLIIKENTEN KÄYTTÖMÄÄRÄ

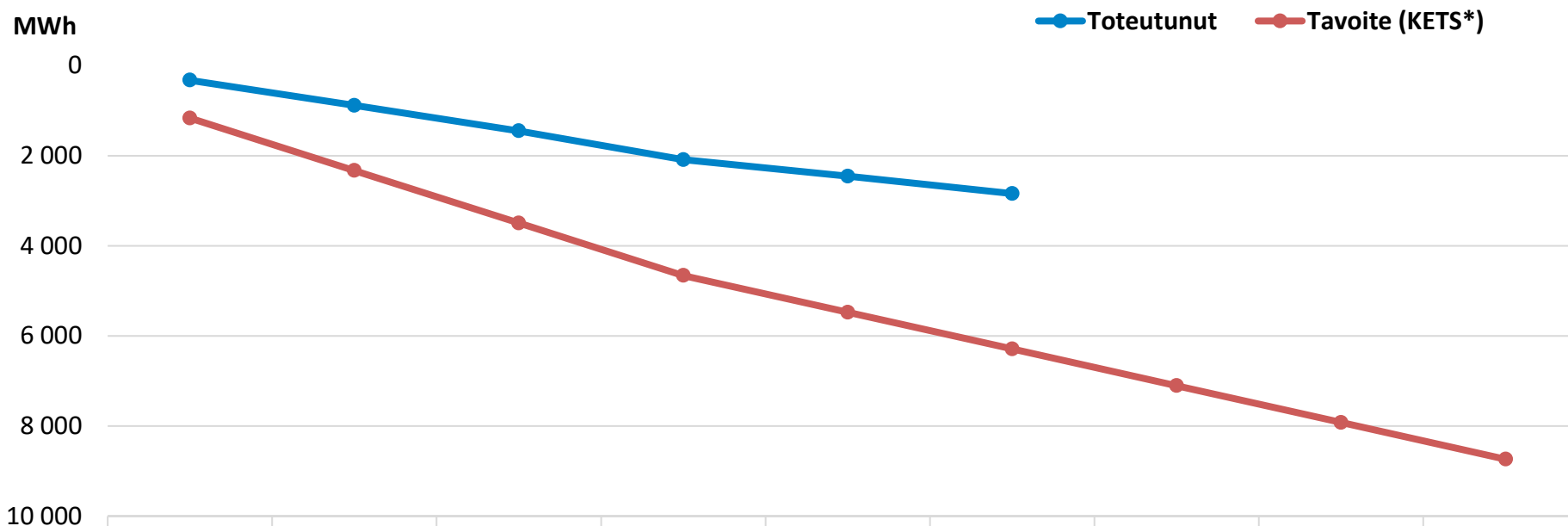

KAUKOLÄMMÖN PÄÄSTÖKERROIN

gCO₂/kWh

KAUPUNGIN RAKENNUKSISSA SÄÄSTETTY ENERGIA

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
—●— Toteutunut	326	885	1 450	2 089	2 455	2 841			
—●— Tavoite (KETS*)	1 165	2 330	3 495	4 660	5 476	6 291	7 107	7 922	8 738

* KETS tarkoittaa kunta-alan energiatehokkuussopimusta, johon Kotkan kaupunki on liittynyt

05 – ILMASTO-OHJELMAN JATKOKEHITYS

ILMASTO-OHJELMAN JATKOKEHITYS

Päivityksen yhteydessä tunnistettuja näkökohtia jatkokehitystä varten:

Toimintatapojen selkeyttäminen: Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden, mittarien ja tavoitteiden asettamiselle, päivittämiselle ja seurannalle tulisi kehittää systemaattinen, selkeä ja toimiva järjestelmä. Tässä voidaan hyödyntää ilmastovahtia.

Tiedolla johtaminen: Mittareiden kehittäminen ja säännöllinen tulosten raportointi mahdollistaa tietoon perustuvan päätöksenteon. Tiedon avulla voidaan kehittää kaupungin toimintaa, ja esimerkiksi poliittiset päättäjät voivat hyödyntää selkeästi raportoitua tietoa ilmastotoimien etenemisestä ja tuloksista päätöksenteossa. Päivityksen luonnoksesta pyydetyissä lausunnoissa pidettiin tarpeellisena vähentää toimenpiteiden määrää keskittymällä vaikuttavimpiin toimiin sekä asettaa kaikille toimenpiteille mittarit, tavoitteet ja selkeät vastuutahot. Lisäksi toimenpiteiden yhteyteen toivottaisiin tietoa niiden vaikuttavuudesta eli toimenpiteellä saavutettavista päästövähennyksistä.

Saavutettavuus: Saavutettavuutta pyrittiin kehittämään tässä päivityksessä, mutta ilmasto-ohjelmassa paljon käytetty taulukkomuoto on lähtökohtaisesti haasteellinen saavutettavuuden näkökulmasta. Taulukkomuodon rinnalle tulisi kehittää vaihtoehtoinen saavutettava esitystapa.

06 – LÄHTEET JA LISÄTIETOJA

LÄHTEET JA LISÄTIETOJA

Hinku-verkosto, Suomen ympäristökeskus: <https://www.hiilineutraalisuomi.fi/hinku/>

Kotkan kaupungin ilmastovahti: <https://ilmastovahti.kotka.fi/fi-FI/>

Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS): <https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/aineistot-ja-ohjeet/kunta-ala/>

Kuntien ja alueiden kasvihuonekaasupäästöt, Suomen ympäristökeskus: <https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>

Kuntien ja maakuntien ilmastotyön tilanne 2023, Kuntaliitto: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2024/2263-kuntien-ja-maakuntien-ilmastotyon-tilanne-2023>

Käyttöperusteisen päästölaskennan menetelmä, Suomen ympäristökeskus: [https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot_ja_indikaattorit/Kuntien_ja_alueiden_kayttoperusteiset_kasvihuonekaasupaastot/Kayttoperusteisen_paastolaskennan_menete\(50082\)](https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Paastot_ja_indikaattorit/Kuntien_ja_alueiden_kayttoperusteiset_kasvihuonekaasupaastot/Kayttoperusteisen_paastolaskennan_menete(50082))

Skenaariolaskenta, Suomen ympäristökeskus: <https://skenaario.hiilineutraalisuomi.fi/>

Vuosikertomukset, Kotkan Energia: <https://www.kotkanenergia.fi/tietoa-meista/vuosikertomukset/>

Lisätietoja:

Roosa Rosenqvist
Kestävän kehityksen asiantuntija
roosa.rosenqvist@kotka.fi

Saara Ihanamäki (*poissa toistaiseksi*)
Kestävän kehityksen asiantuntija
saara.ihanamaki@kotka.fi

PÄIVITYKSESSÄ TEHDYT MUUTOKSET MERKITTYNÄ ILMASTO-OHJELMAN 2021–2030 EDELLISEEN VERSIOON

MERKINTÖJEN SELITYKSET

Poistettu: **teksti**

Lisätty (uusi): **teksti**

Pelkästään ulkoasuun liittyviä muutoksia ei ole merkitty.
Kaikkia yksittäisen välimerkin lisäyksiä tai poistoja ei ole merkitty.

KOTKAN KAUPUNGIN ILMASTO-OHJELMA 2021 - 2030

HYVÄKSYTTY KAUPUNGINVALTUUSTO 14.12.2020 / 139 §
PÄIVITYS HYVÄKSYTTY KAUPUNGINHALLITUS
00.00.2024 / 0 §

tekniset korjaukset 4.5.2021: kirjoitusvirheet korjattu, sivunumerot lisätty

Pariisissa järjestettiin vuoden 2015 lopulla ilmastokokous, jossa solmittiin oikeudellisesti sitova maailmanlaajuinen ilmastopöytäkirja. Sopimuksen tavoite on pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa asteessa. Sopimuksen osapuolet sitoutuvat päästöjen vähentämiseen ja toimiin ilmastomuutokseen sopeutumiseksi. Maat määrittelevät itse päästövähennystavoitteensa ja laativat politiikkatoimet niiden saavuttamiseksi. Tämä Pariisin sopimus astui voimaan marraskuussa 2016, jolloin myös Suomi ratifioi sopimuksen omalta osaltaan.

Suomi asetti vuonna 2019 tavoitteekseen kulkea kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Paikallisesti oman maakuntamme, Kymenlaakson, maakuntaohjelmassa on asetettu tavoite hiilineutraalista maakunnasta ja samalla maakunta on sitoutunut Hinku-tavoitteisiin. Myös Kotkan kaupunki liittyi Hinku-verkostoon ja sitoutui valtuuston päätöksellä Hinku-kriteereihin keuhällä 2019.

Kotkan kaupunki on ollut liikkeellä jo ennen tätä, kun kaupungin ensimmäinen ilmasto-ohjelma on hyväksytty jo vuonna 2011. Tässä toisessa ilmasto-ohjelmassa linjaamme koko Kotkan kaupunkikonsernin ilmastotyötä jaksolla 2021 - 2030. Kaupunkimme on kaupunkistrategiassaan hyväksynyt tavoitteen liittyä Hinku-kunnaksi ja niinpää tämä nyt käsiteltävänä oleva ohjelma noudattaa strategiaamme erinomaisesti.

Kaupunkien rooli ilmastotyössä on keskeistä, sillä kansainvälisiä ilmastopöytäkirjoja ja kansallisia tavoitteita tukevat, päästöjä hillitsevät toimet tehdään usein paikallisesti. Ilmakehää lämmittävät kasvihuonekaasut syntyvät suurelta osin kaupunkiympäristössä. Kaupunkien kasvu lisää rakentamista ja liikennemääriä. Kaupunkeihin ja kaupunkiseutuihin keskittyy kasvua ja elinvoimaa, mutta myös kulutusta ja kaupankäyntiä, jotka ovat elinvoiman lähteitä. Lisäksi on huomattava, että ilmastotyössä kaupungeilla on merkittävä rooli esimerkin ja suunnan näyttäjinä.

Kotkan ilmastotyön keskeinen tavoite on kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen Kotkan alueella Hinku-kuntien tavoitteen mukaisesti 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Kotkan kasvihuonekaasupäästöt ovat 2010-luvulla vähentyneet selvästi, mutta päästöjen vähentämisen jatkaminen tavoitteisiin pääsemiseksi vaatii edelleen määrätietoista ilmastotyötä.

Kotkan ilmasto-ohjelman linjaa kaupunkikonsernimme ilmastotyön tavoitteita sekä konkreettisia toimenpiteitä aikavälillä 2021 – 2030. Ohjelman toimenpiteet on jaoteltu yhdentoista sektorin alle; energiantuotanto, rakennukset ja infra, liikenne, tapahtumat ja matkailu, ilmastokasvatus ja -neuvonta, kiertotalous, ruoka ja ruokajärjestelmä, hankinnat, yritys yhteistyö, hiilinielut ja – varastot sekä ilmastomuutokseen sopeutuminen ja varautuminen.

Ilmasto-ohjelmamme sisältää kymmeniä erilaisia tekoja tavoitteemme saavuttamiseksi. Nämä ovat valmisteltu yhdessä kaupungin eri yksiköiden sekä konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden kanssa yhteisöllisissä prosesseissa. Ohjelmassa on isoihin kokonaisuuksiin liittyviä toimia, kuten Kotkan Energian kestävän ja vähähiilisen energiatuotannon tiekartan laatiminen, bussikaluston muuttaminen vähäpäästöiseksi, katuvalaistuksen kehittäminen edelleen energiatehokkaammaksi sekä kaupungin viheralueiden hiilinielujen lisääminen. Ilmastotyötä pitää kuitenkin tehdä hyvin laaja-alaisesti, ja ohjelman toiminna on monia arkiseen elämään liittyviä toimia, kuten kasvisruoan edistäminen, Vihreä lippu -toiminnan kehittäminen Kotkan kouluissa sekä kaupungin oman henkilöstön liikennevalintoihin vaikuttaminen.

Ilmastomuutos koskettaa meitä kaikkia ja siksi kaupungin oman ilmastotyön tueksi ilmastotaloksiin tarvitsemme ja haastamme mukaan kaikki kaupungin asukkaat sekä yritykset ja muut toimijat.

Kotkassa 18.11.2020 00.00.2024
Esa Sirviö, Kaupunginjohtaja

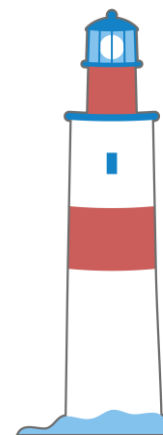
SISÄLLYS

Valitsemalla otsikon pääset siirtymään ko. kohtaan

Esipuhe	2
1. Terminologiaa	4-76
2. Ilmasto-ohjelman 2021–2030 Keskeinen tausta	87-10
3. Ilmasto-ohjelman 2021–2030 rakenne ja ilmastotyön organisoituminen	11-13
4. Ilmastotyön-ohjelman 2021–2030 periaatteet ja tavoitteet	14-16
5. Ilmasto-ohjelman 2021–2030 toimenpiteet ja mittarit	17-53
6. Toimenpiteet ja mittarit teemoittain	21-53
– Ilmasto-ohjelman yleistoimenpiteet	19
– 1 Energiantuotanto	22-25
– 2 Rakennukset ja infra	26-30
– 3 Liikenne	31-35
– 4 Tapahtumat ja matkailu	36-37
– 5 Ruoka ja ruokajärjestelmä	38-39
– 6 Ilmastokasvatus ja –neuvonta	40-423
– 7 Kiertotalous	434-456
– 8 Hankinnat	467-478
– 9 Yritysyhteistyö	489-4950
– 10 Hiilivarastot ja –nielut	501-512
– 11 Ilmastomuutokseen sopeutuminen ja varautuminen	523-534

Klikkaamalla
otsikkoa pääset
kyseiseen kohtaan.

3

Liite 1: Kotkan ilmasto-ohjelman 2021-2030 taustat, valmisteluprosessi sekä tietoja Kotkan kasvihuonepäästöistä päivityksen valmistelu ja taustatiedot

Liite 2: Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon

01 - TERMINOLOGIAA

Hiilineutraalius: Kun kasviuonekaasupäästöjä syntyy korkeintaan sen verran kuin niitä voidaan sitoa ilmakehästä hiilinieluihin. Hiilineutraaleja voivat olla esimerkiksi jokin tuote, yritys, kunta tai valtio.

Hiilinielut ja hiilivarastot: hiilivarastotnielut sitovat enemmän hiilidioksidia kuin päästävät sitä ilmakehään. Tärkeimmät luonnon omat hiilinielut ovat maaperä, metsät ja valtameret. Hiilivarastot pitävät sidotun hiilen varastoituna. Tällaisia ovat esimerkiksi vanhat metsät.

Hiilidioksidivapaa energia: tämän hetken laskennan mukaan uusiutuva energia sekä ydinvoima.

Hiilidioksidiekvivalentti (CO₂-ekv): eri kasviuonekaasupäästöt ovat yhdistetty ilmaston lämpenemisen kannalta yhteen arvoon ottamalla huomioon kunkin kaasun ilmastoa lämmittävä vaikutus. Kasviuonekaasupäästöjen laskennan yhdenmukaistamiseksi kehitetty mittayksikkö, joka kuvaa päästöjen ilmastoa lämmittävää vaikutusta. Eri kasviuonekaasut vaikuttavat ilmaston lämpenemiseen eri tavoin, ja nämä eroavaisuudet voidaan ottaa huomioon muuntamalla ne samaan mittayksikköön, hiilidioksidiekvivalenttiin.

Ilmastobisnes: yritys tekee liiketoimintaa myymällä ratkaisujaan, joilla asiakkaat voivat kehittää omaa toimintaansa ilmastoystävällisemmäksi. Liiketoimintaa, joka on ilmastopositiivista, tai jonka tuotteilla tai palveluilla mahdollistetaan asiakkaiden toiminnan kehittyminen ilmastomyötäisemmäksi.

Ilmastobudjetointi: malli, jossa asetetaan eri sektoreille enimmäismäärät vuosittaisille kasviuonekaasupäästöille eri sektoreille tavoitteeseen pääsemiseksi sekä määritellään ja havainnollistetaan ilmastotoimiin käytettävät taloudelliset resurssit ilmastotoimille. Mallin on Suomessa ottanut ensimmäisenä käyttöön Tampereen kaupunki.

Ilmastonmuutos: Ihmisen toiminnasta johtuva kasviuonekaasujen pitoisuuden noususta, joka johtuvaa ilmaston lämpenemiseen, ilmaston lämpenemisellä jolla on monitahoisia, maailmanlaajuisia vaikutuksia ilmastoon ja elinympäristöihin, hyvinvointiin ja luonnon monimuotoisuuteen.

Ilmastonmuutoksen hillintä (climate change mitigation): toimet, joilla pyritään hidastamaan ilmastonmuutoksen edistymistä etenemistä. Pääasiallisia toimia ovat kasviuonekaasupäästöjen vähentäminen tai sekä hiilinielujen ylläpitoa/ ja kasvattaminen.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (climate change adaptation): toimet, joilla pyritään rajoittamaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista aiheutuvia haittoja tai joilla pyritään hyödyntämään ilmastonmuutoksen vaikutuksia.

Ilmastomyötyisyys: toiminta tai, tuote tai palvelu, joka tuottaa vähemmän kasviuonekaasupäästöjä, kuin tavanomainen toiminta, tai aiheuttaa joka edistää hiilinielujen lisäisyyttä vrt. normaali toiminta/tuote

Ilmastoposiitiivisuus: Toiminta, tuote tai palvelu, joka vähentää kasvihuonekaasupäästöjä enemmän kuin tuottaa niitä.

Kasvihuonekaasupäästöt (khk-päästöt): päästöt, jotka aiheuttavat ilmaston lämpenemistä. Merkittävimmät ihmisen tuottamat kasvihuonekaasut ovat hiilidioksidi (CO₂), dityppioksidi (N₂O), metaani (CH₄) sekä fluorihiiivedyt (HFC:t).

Kestävä kehitys: maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka tavoitteena on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Kestävän kehityksen mukaisessa päätöksenteossa ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon.

Kiertotalous: talousmalli, jossa pyritään ylläpitämään ja lisäämään tuotteiden arvoa ja säilyttämään niiden arvo mahdollisimman pitkään. Kiertotalouden mukainen kulutus perustuu palveluiden käyttämiseen, jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämisen uuden tavaranto tuottamisen sijaan. Näin talouskasvu ei ole riippuvainen luonnonvaroista.

Lisäisyys (hiilinieluissa): hiilinielujen kasvu, joka on seurausta toimenpiteistä, kuten esimerkiksi metsien istuttamisesta, eikä sitä jota ei olisi tapahtunut joka tapauksessa osana normaali tavanomaista kehitystä. Termi on uudehko kansallisessa ilmastokeskustelussa, mutta se tulee vakiintumaan.

Päästökauppa: Euroopan unionin alueella voimassa oleva järjestely jolla pyritään kustannustehokkaalla tavalla rajoittamaan alueen kasvihuonekaasupäästöjä. Päästökauppajärjestelmä kattaa suurimmat energia- ja teollisuuslaitokset, ja ne käyvät kauppaa päästöoikeuksista.

Uusiutuva energia: uusiutuvaa energiaa ovat aurinko-, bio-, tuuli- ja vesien energia sekä lämpöpumppujen tuottama energia. Uusiutumaton energia puolestaan ovat fossiilinen energia (öljy ja maakaasu), ydinvoima sekä turve.

02 - ILMASTO-OHJELMAN 2021-2030 KESKEINEN TAUSTA

YLEINEN TAUSTA: GLOBAALI NÄKÖKULMA

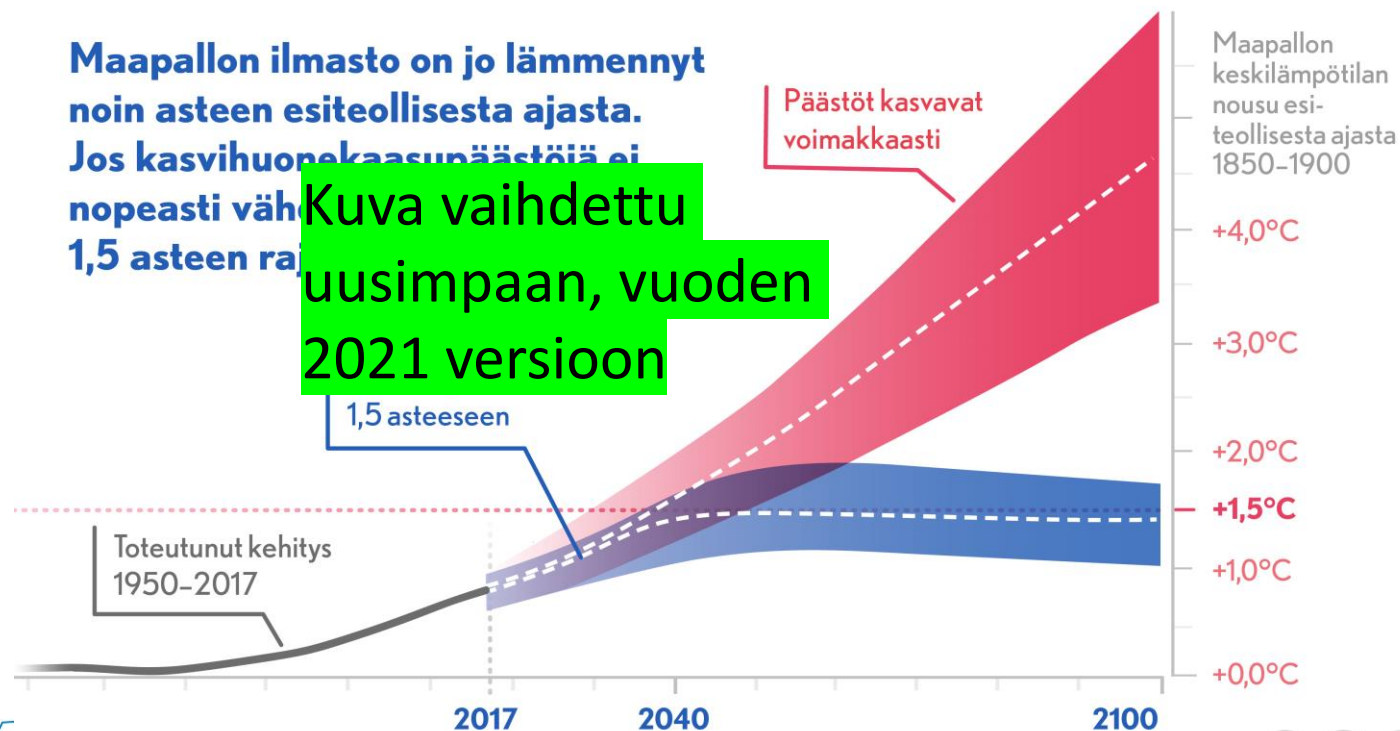

Kansainvälisen Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteena on **rajata maapallon keskilämpötilan nousu 1,5 asteeseen** esiteolliseen aikaan verrattuna. Suomi on ratifioinut sopimuksen.

Kansainvälisen ilmastopaneelin, IPCC:n, vuonna **2018** ilmestyneen raportin mukaan valtioiden **nykyiset ilmastotoimet eivät riitä tavoitteen saavuttamiseksi, vaan 1,5 asteen lämpenemisen taso tullaan saavuttamaan 2030-luvun alkupuolella.**

Maapallon ilmasto on jo lämmennyt noin asteen esiteollisesta ajasta. Jos kasvihuonekaasupäästöjä ei nopeasti vähennetä, nousu voi ylittää 1,5 asteen rajoituksen.

Kuva vaihdettu uusimpaan, vuoden 2021 versioon

Pohjautuu IPCC:n 1,5 asteen raportin tuloksiin. © Ilmatieteen laitos ja ympäristöministeriö, 2018. Ilmasto-opas.fi.

YLEINEN TAUSTA: PAIKALLISET TAVOITTEET

Suomi asetti vuonna 2019 tavoitteekseen tavoitella hiilineutraaliutta **vuoteen 2035 mennessä**.

Kymenlaakson maakuntaohjelmassa on asetettu tavoite **hiilineutraalista Kymenlaaksosta**, maakunta on sitoutunut myös Hinku-tavoitteisiin.

Kaupunkitason päästövähennystoimien rooli näissä tavoitteissa on merkittävä.

Tämä Kotkan toinen **ilmasto-ohjelma linjaa Kotkan kaupunkikonsernin ilmastotyötä jaksolla 2021-2030**. Kotkan ensimmäinen ilmasto-ohjelma (*Kotkan kaupungin ilmasto- ja energiaohjelma*) hyväksyttiin 2011.

Ilmasto-ohjelma toteuttaa Kotkan kaupunkistrategian mukaista päätöstä liittyä **kohti hiilineutraalia kuntaa – verkostoon, eli Hinku-kunnaksi** (kv. 8.4.2019 § 40).

Hinku-kuntien verkostoa koordinoi Suomen ympäristökeskus ja siinä on omat Hinku-kriteerit kunnille.

KOTKAN KAUPUNKIKONSERNIN MERKITTÄVIMMÄT ILMASTONÄKÖKOHDAT

Ilmastonmuutoksen hillintä:

Merkittävimmät näkökohdat:

- kaupunkikonsernin rakennus- ja infrakanta sekä niiden rakentamisen sekä ja käytön aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt (pääosin energiankulutuksen myötä).
- kaupungin energiayhtiön Kotkan Energia Oy:n energiantuotannon aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt.
- yhdyskunta- ja palvelurakenteen suunnittelun ja toteutuksen sekä liikenneinfran ja joukkoliikennepalveluiden suorat ja epäsuorat vaikutukset alueen liikenteen päästöihin sekä rakennusten energiankulutukseen ja energiamuotoihin.
- kaupungin epäsuorat vaikutukset muiden toimijoiden päästövähennyksiin esimerkin näyttämisen kautta sekä ja kaupunkikonsernin hankintojen kautta.
- kaupungin tuoma tarjoama koulutus sekä ja kasvatus ilmastoasioissa (mm. peruskoulutus ja varhaiskasvatus).

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen:

Merkittävimmät näkökohdat:

- kaupunkikonsernin oman rakennus- ja infrakannan sekä kaupungin määrittelemän yhdyskunta- ja palvelurakenteen sopeutuminen ilmastonmuutoksen tuomiin vaikutuksiin (lähinnä sään ääri-ilmiöiden voimistumisen myötä).

03 - ILMASTO-OHJELMAN 2021-2030 RAKENNE JA ILMASTOTYÖN ORGANISOITUMINEN

OHJELMARAKENNE

Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelmassa 2021 - 2030 linjataan **keskeiset periaatteet, tavoitteet sekä mittarit ja toimenpiteet** kaupungin ilmastotyölle.

Ilmasto-ohjelman **päivitystarve** arvioidaan vuosittain kaupunginhallituksessa samassa yhteydessä **missä, kun** raportoidaan ohjelman mittarit ja toimenpiteiden toteutus, sekä eteneminen suhteessa asetettuun päästövähennystavoitteeseen.

Ilmasto-ohjelman **vuositasolla tehtävät toimenpiteet määritellään talousarviossa** osana strategisia vuositavoitteita: toimialojen lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet sekä tytäryhtiöiden vuositavoitteet.

Ilmasto-ohjelman teknisluonteisista sekä yksityiskohtiin liittyvistä **muutoksista** päättää kaupunginhallitus. Mahdollisista merkittävistä muutoksista liittyen esimerkiksi ohjelman periaatteisiin tai tavoitteisiin päättää kaupunginvaltuusto.

Ilmasto-ohjelman tilanne käydään läpi valtuustossa **vähintään kaksi kertaa valtuustokaudessa**.

ORGANISOITUMINEN JA HENKILÖRESURSSIT

Kotkan ilmastotyötä ohjaa ohjelman pohjalta **kaupunginjohtajan johtoryhmä**. Johtoryhmälle asiat valmistelee **ilmastotyöryhmä**, jossa ovat edustettuna keskeisimmät tahot **kaupunkikonsernin** (konsernin emo ja tytäryhtiöt) merkittävimpien ilmastotähtäkohtien kannalta*. Kaupunkijohtaja nimeää ryhmän puheenjohtajan sekä tarvittaessa suppeammian valmistelutyöryhmän.

Elinvoimavaliokunnan tehtävissä on mukana ilmastotyön strategisten kysymysten ohjaaminen.**

Ilmastotyön koordinaatio sisältyy Kotkan kaupungin **kestävän kehityksen asiantuntijan***** toimenkuvaan, johon sisältyy myös asiantuntijatukea yksiköiden ilmastotoimiin.

Muuten Kotkan ilmastotyö tehdään **olemassa olevin henkilöresurssein** sekä mahdollisin **projektikohtaisin lisähenkilöresurssein**.

*työryhmässä voi olla myös osakkuusyritysten sekä kuntayhtymien edustajia

** uusittu organisaatorakenne, kv §93 21.9.2020

*** henkilöstösuunnitelmassa 2021 oleva uusi toimi (ympäristöpalvelut)

04 - ILMASTO-OHJELMAN 2021-2030 PERIAATTEET JA TAVOITTEET

14

KOTKAN PÄÄSTÖVÄHENNYSTAVOITE SEKÄ ILMASTOTYÖN PERIAATTEET 2021-2030

Päästövähennystavoite: Kotkan kaupungin alueen ilmastopäästöjen -t vähenevät 80 % vähennysvuoteen 2030 mennessä vrt. vuoden 2007 tasosta. Tavoite on kohti hiilineutraalia kuntaa (Hinku) –tavoitteen mukaisestinen.

Ilmastotyön periaatteet

1. Huomioidaan kaupunkikonsernin oman toiminnan merkittävimmät suorat sekä epäsuorat ilmastopäästöt ja vähennetään niitä
2. Varmistetaan kaupungin eri toimien yhdenmukainen suunta kohti hiilineutraaliutta
3. Tuodaan esille ilmastotyön ja päästövähennystoimien taloudelliset vaikutukset
5. Kehitetään kaupungin ilmastotyön systemaattisuutta, seuranta, näkyvyyttä ja vaikuttavuutta
6. Tuetaan alueen yritysten ilmastobisneksen kehittymistä sekä yritysten omia ilmastotoimia
7. Kotkan kaupunkikonserni toimii esimerkkinä ilmastotoimissa
8. Osallistutaan aktiivisesti kansallisiin ilmastotyön verkostoihin ja tehdään ilmasto-asioissa yhteistyötä muiden kuntien kanssa

Kotkan ilmasto-ohjelman 2021-2030 toiminnalliset teemat ja tavoitteet

Teema ja tavoite

1. **Energiantuotanto:** Kohti hiilineutraalia energiantuotantoa
2. **Rakennukset ja infra:** Ilmastomyötäinen ja energiatehokas rakentaminen sekä rakennusten ja infran käyttö
3. **Liikenne:** Kohti hiilineutraalia ja kestäväää liikennettä
4. **Tapahtumat ja matkailu:** Ilmastomyötäisyyden edistäminen tapahtumissa sekä ja matkailussa
5. **Ruoka ja ruokajärjestelmä:** Ilmastomyötäisen ruokajärjestelmän edistäminen
6. **Ilmastokasvatus ja -neuvonta:** Aktiivinen ilmastokasvatus ja -neuvonta
7. **Kiertotalous:** Kiertotalouden toimintamallien edistäminen
8. **Hankinnat:** Ilmastonäkökulman huomiointi kaupunkikonsernin hankinnoissa
9. **Yritysyhteistyö:** Ilmastokumppanuudet sekä ja alueen yritysten ilmastobisneksen edistäminen
10. **Hiilivarastot ja -nielut:** Hiilivarastojen sekä ja hiilinielujen vahvistaminen
11. **Ilmastomuutokseen sopeutuminen:** varaudutaan ja sopeudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin

05 - ILMASTO-OHJELMAN 2021-2030 TOIMENPITEET JA MITTARIT

MITTARIT JA TOIMENPITEET - SISÄLTÖLYS

[Mittarit ja toimenpiteet yleistä](#)

[Ilmasto](#)-Ohjelman yleistoimenpiteet

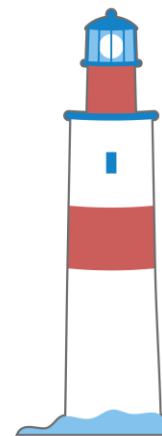
Valitsemalla otsikon
pääsee ko. kohtaan

Toimenpiteet ja mittarit teemoittain:

1. [Energiantuotanto](#) – Kohti hiilineutraalia energiantuotantoa
2. [Rakennuksen ja infra](#) – Ilmastomyötäinen ja energiatehokas rakentaminen sekä rakennuste ja infran käyttö
3. [Liikenne](#) - Kohti hiilineutraalia ja kestäväää liikennettä
4. [Tapahtumat ja matkailu](#) -Ilmastomyötäisyyden edistäminen tapahtumissa sekä matkailussa
5. [Ruoka ja ruokajärjestelmä](#) - Ilmastomyötäisen ruokajärjestelmän edistäminen
6. [Ilmastokasvatus ja –neuvonta](#) - Aktiivinen ilmastokasvatus ja –neuvonta
7. [Kiertotalous](#) - Kiertotalouden toimintamallien edistäminen
8. [Hankinnat](#) – Ilmastonäkökulman huomiointi kaupunkikonsernin hankinnoissa
9. [Yritysyhteistyö](#) - Ilmastokumppanuudet sekä alueen yritysten ilmastobisneksen edistäminen
10. [Hiilinielut ja – varastot](#) - Hiilivarastojen sekä -nielujen vahvistaminen
11. [Ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen ja varautuminen](#) - Varaudutaan ja sopeudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin

Klikkaamalla
otsikkoa pääset
kyseiseen kohtaan.

Koko ohjelman
sisällysluettelo

TAKAISIN ENSIMMÄISELLE SIVULLE

18

MITTARIT JA TOIMENPITEET: YLEISTÄ

Ilmastotyön tärkein mittari on **Kotkan kasvihuonekaasupäästöjen määrä** (vuositason seuranta), jota seurataan vuositasolla.

Päästötavoite vuonna 2030 on Hinku-kuntien mukaisesti -80 % 2030 vrt. vuoden 2007 tasosta*.

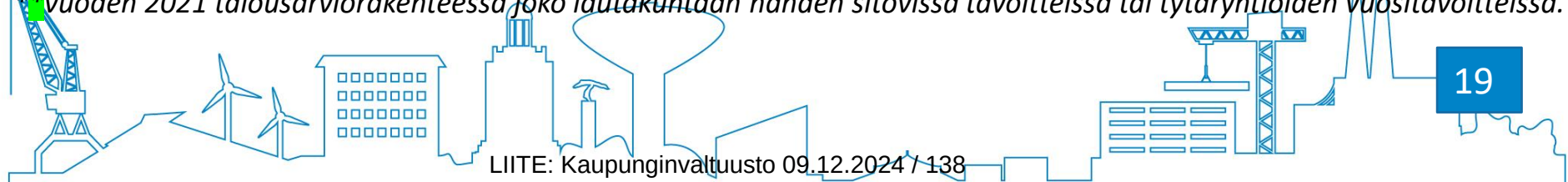
Vuositason keskeiset ilmastotyön toimenpiteet määritellään Kotkan kaupungin talousarviossa**.

Teemoittain olevissa esitellyissä toimenpiteissä on eroteltu erikseen merkitty ilmasto-ohjelman periaatteen mukaiset kaupunkikonsernin esimerkkitoimenpiteet.

* - vuonna 2030 Kotkan kasvihuonekaasupäästöjen määrä tulee olla enintään 90 86 000 tonCO_{2e} CO₂-ekv/vuosi.

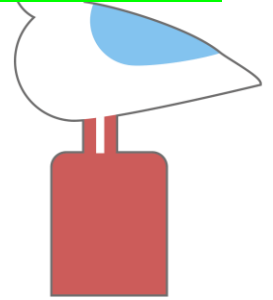
**vuoden 2021 talousarviorakenteessa joko lautakuntaan nähden sitovissa tavoitteissa tai tytäryhtiöiden vuositavoitteissa.

ILMASTO-OHJELMAN 2021-2030 YLEISTOIMENPITEET

Toimenpiteet	Vastuutaho	Lisätietoja
Varmistetaan riittävät henkilöresurssit kaupungin ilmastotyöhön.	Johtoryhmä	Erillinen henkilöresurssi, projektikohtaiset lisäresurssit, tehtäväkuvien muutokset.
Sitoutetaan kaupungin eri yksiköt ja tytäryhtiöt mukaan ilmastotyöhön.	Johtoryhmä & ja ilmastotyöryhmä	Ilmastotyöryhmässänsä tulee olla riittävän laaja edustus ilmasto-ohjelman kannalta keskeisistä yksiköistä sekä tytäryhtiöstä.
Tehdään ilmasto-ohjelman toimenpiteiden kustannusarviomalli.	Ympäristöpalvelut ja ilmastotyöryhmä	Ensimmäiset arviot tehdään ohjelmakauden alkuvuosina, arvioita päivitetään ja kytketään talousarviovalmisteluun. Mallissa kaikista toimista sekä ja toimenpidekokonaisuuksista pyritään tekemään arvio kustannusten sekä päästövaikutusten suuruusluokasta (=toimien kustannustehokkuus, kytkös ilmastotoimien vaikuttavuuden mallin kehittämiseen).
Kehitetään malli jossa, jolla kaupunkikonsernin ilmastotoimien vaikuttavuutta, eli päästövähennyksiä arvioidaan ja seurataan.	Ympäristöpalvelut ja ilmastotyöryhmä	Sisältää ilmasto-ohjelman mittareiden kehittämisen, huomioiden valtuusto- ja lautakuntatason mittareiden kehittämisen. Ilmastotoimien vaikuttavuuden arviointimallia kehitetään yhteistyössä SYKE:n ja Hinku-verkoston kanssa. Myös ns. ilmastobudjetointimalli on mahdollinen.
Tiedotetaan säännöllisesti kaupungin ilmastotoimista.	Viestintä ja ympäristöpalvelut	Monikanavainen tiedottaminen, mediatiedotteita vähintään 2 kaks kertaa/vuosi vuodessa.
Parannetaan asukkaiden tietoisuutta sekä vuorovaikutusta kaupungin ilmastotoimista ja lisätään vuorovaikutusta.	Viestintä ja ympäristöpalvelut	Toteutetaan Säännöllinen asukkaiden ilmastokysely, alustavasti joka toinen vuosi.
Kehitetään kaupungin ilmastotyön visuaalista viestintää.	Viestintä ja ympäristöpalvelut	Esimerkiksi ilmasto-ohjelmasta tehdään visualisoitu versio ja ohjelman toimien etenemisen helppo seuranta helpotetaan.

06 - TOIMENPITEET JA MITTARIT ILMASTO-OHJELMAN TEEMOISTATTAIN

1. ENERGIAN- TUOTANTO

KOHTI HIILINEUTRAALIA ENERGIAN TUOTANTOA

ENERGIANTUOTANTO - KOHTI HIILINEUTRAALIA

ENERGIANTUOTANTOA (1/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho sekä aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Vähennetään keskitetyn energiantuotannon kasvihuonekaasupäästöjä.	Kotkan Energia Oy 2021 tiekartan laatiminen 2021- tiekartan toimet. Hiilineutraali kaukolämpö vuoteen 2030 mennessä	Kotkan Energia Oy laatii tiekartan oman tuotannon vähähiilisyys- ja kestävyysasioista vuonna 2021. Ilmastonäkökulmasta tiekartassa otetaan kantaa mm. turpeesta luopumisen tavoitevuosilukuun sekä muuhun kuin polttamiseen perustuvien ratkaisuiden käyttöönottoon korvaamaan polttamista. Tiekartassa asetetaan myös tavoiteurat Kotkan Energia Oy:n energiantuotannon kasvihuonekaasupäästöille:–kaukolämmölle, sähköntuotannolle sekä teollisuushöyrylle. Kotkan Energian tuottaman kaukolämmön ilmastovaikutukset 2017 12 % koko Kotkan päästöistä. Kotkan Energia Oy tavoittelee hiilineutraalia kaukolämmöntuotantoa vuoteen 2030 mennessä ja toimenpiteistä on laadittu tiekartta. Maailmantilanteesta johtuen tavoite on haastava, ja päästökerroin on hieman noussut. Tulevina vuosina Kotkan Energia aikoo investoida merkittäviä summia hukkalämpöihin ja sähköistymiseen perustuviin tuotantomuotoihin.	Kotkan Energian kaukolämmöntuotannon kasvihuonekaasupäästökerroin (v.2019 83,6 gCO ₂ -ekv/kWh) Muut mittarit on tarkennetaan tiekartassa Tavoite: Päästökerroin pienenee
Kehitetään hukkalämmön hyödyntämistä sekä Kotkan kaukolämpöverkon energiatehokkuutta.	Kotkan Energia Oy Jatkuva Kartoitus vuonna 2021.	Kotkan alueen hukkalämpöjen kartoitus XAMK Hukkavex – hankkeessa v 2021. Hukkalämmön hyödyntämisellä voidaan vähentää mm. kaukolämmön ilmastovaikutuksia. Kaukolämpöverkon energiatehokkuuteen liittyy mm. verkostohäviöiden minimointi. Kaukolämpöverkon lämpövuotoja poistetaan jatkuvana työnä sekä selvitetään mahdollisuuksia muun toiminnan ja toimijoiden hukkalämmön hyödyntämiseen. Vuonna 2021 Xamkin Hukkavex -hankkeessa tehtiin Kotkan alueen hukkalämpöpotentiaalin selvitys. Hukkalämmön osuutta lämmitysmuotona lisätään tulevina vuosina merkittävien investointien avulla.	Mittarit tarkennetaan. Hukkalämmön osuus kaukolämmön kokonaismäärästä (%) Tavoite: Hukkalämmön osuus kasvaa

ENERGIANTUOTANTO - KOHTI HIILINEUTRAALIA

ENERGIANTUOTANTOA – TOIMENPITEET (2/3)

***kaupunkiKotka**-konsernin esimerkkitoimenpide

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Lisätään aurinkoenergian kiinteistökohtaista tuotantoa Kotkan kaupungin julkisissa rakennuksissa*.	Toimitilahallinto sekä ja rakennuksia omistavat tytäryhtiöt Tavoitetasot: konsernitasolla vähintään 1 500 kWp vuonna 2025 ja vähintään 3 000 kWp vuonna 2030. Jatkuva	Aurinkosähkö lisää käytössä olevia sähkönlähteitä sekä sähkön omavaraisuutta. Alkuvaiheessa aurinkosähkön ja on kannattavin. Myös aurinkolämmön kannattavuutta tarkastellaan. Koko kaupungin ilmastopäästöihin toimella on pienehkö vaikutus.	Kotkan kaupunkikonsernin kiinteistöjen aurinkoenergiateho (kWp). Kesä 2020: yht. 470 kWp (kaikki aurinkosähköä). Tavoite: konsernitasolla vähintään 1 500 kWp vuonna 2025 ja vähintään 3 000 kWp vuonna 2030
Kehitetään Kantasataman energiantuotantojärjestelmä resurssiviisaaksi sekä ilmastomyötäiseksi*.	Kotkan Energia Oy, Kotkan Julkiset kiinteistöt Oy, Kotkan tapahtumakeskus Oy, tekniset palvelut ja Kymenlaakson kampuskiinteistöt Oy Vuodesta 2021 alkaen	Mm. Kantasataman oma energiakeskus, jossa kehitetään innovatiivisia ratkaisuja. Kantasatamaan vuonna 2023 valmistuneessa Kampuskorttelin energiakeskuksessa on hybridilämmitysratkaisu, jossa kaukolämmön ja maalämmön lisäksi hyödynnetään rakennuksen sisäistä energiaa. Kiinteistöissä käytettävä kaukolämpö ja sähkö on peräisin uusiutuvista energialähteistä ja lämmön sekä sähkön päästökerroin on 0 gCO₂/kWh. Lisäksi alueen toimijat ottavat käyttöönsä muita tehokkaita ja ilmastomyötäisiä sähkö- ja lisäenergiaratkaisuja.	Tarkennetaan –alustavasti Kantasataman rakennusten energiankulutuksen ominaispäästökerroin (gCO ₂ /kWh). Tavoite: Päästökerroin ei kasva
Edistetään uusiutuvien polttoaineiden ja kierrätyspolttoaineiden tehokasta logistiikkaa.	HaminaKotka Satama Oy jatkuvaa	Kierrätyspolttoaineiden ja uusiutuvien polttoaineiden käyttö vaatii mm. kauttakulku- ja välivarastointimahdollisuuksia. HaminaKotka Satama mahdollistaa yhdessä Kotkan ja Haminan kaupunkien kanssa raskaan liikenteen latausasemien perustamisen satamajärjestelmän välillä.	Tarkennetaan Mitta 24 kehitetään

ENERGIANTUOTANTO - KOHTI HIILINEUTRAALIA

ENERGIANTUOTANTOA – TOIMENPITEET (3/3)

*kaupunkiKotka-konsernin esimerkkitoimenpide

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Selkeytetään kiinteistökohtaisen uusiutuvan energian tuotannon luvitusta Kotkassa (mm. maalämpö, ilmalämpö aurinkoenergia, pientuulivoima) luvitusta Kotkassa.	Rakennusvalvonta ja kaavoitus 2021-2023/25	Tähän lukeutuvat mm. maalämpö, ilmalämpö, aurinkoenergia ja pientuulivoima. Huomioidaan valtakunnallisen ohjauksen vaikutukset sekä rakennusjärjestyksen ja kaavoituksen ohjausvaikutus. Tarkennetaan aurinkoenergian hyödyntämistä kaupungin eri osissa, eli selvitetään mille alueille aurinkopaneeleita voidaan luvittaa/rakentaa ilman luvitusta. Selvitetään aurinkopaneelien sijoittamista kaupunkikuvallisin perustein. Tarkennetaan alueet mihin maalämpökaivon sijoittaminen ei ole mahdollista. Aurinkopaneelien sijoittamisesta katoille on sovittu luvitussäännöt vuonna 2022. Luvittaminen koskee pääsääntöisesti suojeltuja ja säilytettäviä kohteita sekä suuria rakennuksia. Maalämpökaivon sijoittaminen on mahdollista alueilla, jotka eivät sijaitse pohjavesialueilla.	Aurinkoenergian tuotantomäärä Kotkassa (2018 504 MWh) Maalämpö-pumppujen lämmitysala Kotkassa (2019: 174 000 m2). Muut mittarit tarkennetaan
Kotkan kaupungin kiinteistöjen lämmitys pohjataan käytännössä kokonaan uusiutuvaan energiaan.*	Toimitilahallinto ja Kotkan Energia Oy (kaukolämmön toimittaja). Tavoitetaso uusiutuvan energian osuus yli 95 % 2030.	Lämpöpumppujen myötä asia kytkeytyy sähkösopimukseen sekä jäähdytysenergiaan. Kytkeytyy kaukolämmön tuotantoon. Uusiutuvan energian kaukolämpö -tuote tarjolla Kotkassa 2020-. Maakaasulämmityksen muutoksissa potentiaalia. Kaukolämpöverkon alueella ensisijainen lämmitysjärjestelmä on uusiutuva kaukolämpö. Kaukolämpöverkon ulkopuolella suositaan lämpöpumpputeknologioita. Öljy- ja maakaasulämmityksestä luovutaan suunnitelmallisesti kokonaan. Huomioidaan kaupunkikonsernin oma osaaminen (Kotkan Energia ja KotkaTec) lämmitystavan muutosten ja jäähdytyksen toteuttamisessa. Kaupungin kaukolämpökohteissa ollaan siirtymässä käyttämään 100 % uusiutuvaa kaukolämpöä Kotkan Energian Toivo -tuotteella.	Kotkan kaupungin kiinteistöjen lämmityksessä uusiutuvan energian osuus Kotkan kaupungin kiinteistöjen lämmityksessä (%). 2020 noin 60 %, tarkistetaan Tavoite: uusiutuvan energian osuus on yli 95 % vuonna 2030
Kotka-konsernin omalla sähkösopimuksella edistetään uusiutuvaa energiaa sekä ja ilmastoneutraalia/hiilidioksidivapaata sähköntuotantoa.*	Taloushallinto ja hankintasuunnittelu. Uuden sähkösopimuksen valmistelu 2024-2025. Toimitilahallinto Jatkuva	Voimassa oleva sähkösopimus 2018-2021 100 % uusiutuvaa energiaa, uusi vahvistettu sähkösopimus välille 2022-2025 100 % hiilidioksidivapaata tuotantoa (=ydinvoimaa ja uusiutuvaa energiaa). Seuraava avoinna oleva sähkösopimus alkaa vuodesta 2026. Sähkösopimuksissa suositaan uusiutuvalla energialla ja ydinvoimalla tuotettua sähköä. Sähkösopimus kilpailutetaan 5 vuoden välein. Sähkösopimukset kilpailuttaa ostopalveluna sovitulla kriteereillä Veni Energia Oy.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään

2. RAKENNUKSET JA INFRA

ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIAATEHOKAS
RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA
INFRAN KÄYTTÖ

RAKENNUKSET JA INFRA – ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIAATEHOKAS
RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (1/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Minimoidaan kaupungin rakennushankkeissa rakennusten elinkaaren ilmastovaikutukset.*	Toimitilahallinto <i>Jatkuva</i>	Ensi vaiheessa tehdään kaupungin omissa rakennushankkeissa elinkaaren ilmastovaikutusarviointi hankesuunnitelma- vaiheessa sekä asetetaan mahdollisuuksien mukaan ilmastotavoitteet. Uudisrakennushankkeissa hiilijalanjälkilaskenta on tulossa pakolliseksi noin 2025.	Tarkennetaan, alustavasti: ilmastotavoitteiden kattavuus merkittävässä rakennushankkeissa (%).
Kehitetään lämmöntalteenottoa kaupungin toimitiloissa, etenkin peruskorjaushankkeissa.*	Toimitilahallinto ja tytäryhtiöt <i>jatkuva</i>	Tehdään mm. poistoilman lämmön talteenottoratkaisuja. Ilman peruskorjausta toteutetaan PILP - hankkeita (poistoilmalämpöpumppu) niissä rakennuksissa joissa se on taloudellisesti kannattavaa. Siirrytään energiaviisaampaan talotekniikkaan, mm. lämpöpumpputekniikkaan perustuvat lämmöntalteenottoratkaisut ja tarpeenmukaisen ilmanvaihdon käyttö. Ilman peruskorjausta toteutetaan poistoilmalämpöpumppuhankkeita niissä rakennuksissa, joissa se on taloudellisesti kannattavaa.	Tarkennetaan Mittaus tehdään osana vuosittaista KETS-raportointia
Kehitetään Kotkan katuvalaistuksen ja julkisen ulkovalaistuksen energiatehokkuutta sekä energiaa säästävää käyttöä.	Tekninen toimitus palvelut, liikuntapalvelut ja puistotoimi <i>jatkuva</i>	Tarkistetaan mm. aikataulutus vaihtamatta olevien katuvalaisimien vaihdosta led-valaistukseen sekä mahdollisuudet älykkääseen valaistukseen. Kotkan Koivulassa on ollut yksi koepätkä älykkäästä valaistuksessa (2014-). valaistuksesta vuodesta 2014 alkaen.	- Katuvalaistuksen sähkönkulutus (2019 4 744 MWh) - Led-valaisimien osuus katu- ja ulkovalaistuksessa (2020 35 %)

RAKENNUKSET JA INFRA – ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIAATEHOKAS RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (2/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Toimitaan aktiivisesti valtionkunta-alan kansallisissa energiatehokkuussopimuksissa (KETS).	Toimitilahallinto, Kotkan Energia, Cursor Oy + muut kiinteistöjä omistavat (koordinaatiovastuu) ja kaikki kiinteistöjä omistavat tytäryhtiöt ja hallintokunnat <i>Jatkuva</i>	Sopimustoiminta asettaa energiansäästötavoitteet sekä mahdollistaa korkeammat energiatuet energiansäästöinvestoinneille. Vuonna 2020 vähintään Kotkan kaupunki, Kotkan Energia sekä Cursor Oy ovat mukana energiatehokkuussopimuksessa. Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy ja Kotkan Asunnot Oy ovat mukana Kotkan kaupungin energiatehokkuussopimuksessa. Myös Kotkan Energia Oy ja Cursor Oy ovat liittyneet energiatehokkuussopimuksiin.	Konserniyhtiöiden mukanaolon kattavuus energiatehokkuussopimuksissa (lähtötilanne 2021). Kokonaisenergiesästä (MWh)
Tehdään energiatehokkuus-yhteistyötä konsernin kiinteistötoimijoiden kesken.	Toimitilahallinto kokoavana Toiminnan käynnistäminen 2021 (koordinaatiovastuu kokoavana) <i>Jatkuva</i>	Yhteistyöryhmä hyvien käytäntöjen jakamiseen sekä yhteisten tarpeiden tunnistamiseen.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään
Kehitetään vesihuollon (sis. jätevedenkäsittely) sisältäen jäteveden käsittelyn, sekä vedentuotannon ilmastomyöteisyyttä ja energiatehokkuutta.	Kymen Vesi Oy ja Kymenlaakson Vesi Oy <i>jatkuva</i>	Energiatehokkuutta parannetaan laitoksilla ja pumppaamoilla. Jätevedenpuhdistamolla lämmitykseen käytetty maakaasu korvataan jätevedestä talteen otetulla lämmöllä. Kymen Vesi (vesihuolto) ja Kymenlaakson Vesi (vedentuotanto) tavoittelevat hiilineutraaliutta 2035 mennessä. Molemmilla yhtiöillä on suunnitelmissa erilaisia toimenpiteitä päästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseksi.	Kymen Veden ja Kymenlaakson Veden kasvihuonekaasupäästöt (tCO ₂ -ekv/vuosi) Vuosittain säästetty energia (MWh/vuosi)

RAKENNUKSET JA INFRA- ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIAATEHOKAS
RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (3/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään tarkoituksenmukaista ja älykästä toimitilojen olosuhdehallintaa edistämään mm. energiansäästöä.*	Toimitilahallinto Jatkuva	Tarkastellaan mm. lämpötilaan ja ilmanvaihtoon liittyvät käytännöt sekä pilotoidaan kehitystoimia. Ensimmäinen älykkään olosuhdehallinnan pilotti 2020- Kotkan Aittakorven koulussa Älykkään olosuhdehallinnan pilotointi aloitettiin 2020, josta ollaan siirrytty jatkuvaan olosuhdehallintaan valikoiduissa kohteissa. Uudiskohteissa olosuhdehallinta otetaan huomioon jo suunnitteluvaiheessa ja liitetään kiinteistöautomaatioon.	Kotkan kaupungin toimitilojen ominaislämmönkulutus Älykkään olosuhdehallinnan kohteiden määrä ja energiankulutus
Toteutetaan systemaattisesti kiinteistöjen energiatehokkuuskatselmuksia	Toimitilahallinto Jatkuva	Keskeistä myös seurata katselmuksen ehdottamien toimenpiteiden toteuttaminen Katselmuksia tehdään osin yhteistyössä Xamk-korkeakoulun opiskelijoiden kanssa. Toteutetaan katselmuksissa ehdotettuja toimenpiteitä vuosittain.	Motivan mallin mukaisten katselmusten määrä (noin 20 kpl vuoteen 2020 mennessä)(kpl)
Parannetaan Kotka-konsernin omistuksessa olevan asuntokannan ilmastomyönteisyyttä *	Kotkan Asunnot Oy	Energiatehokkuuden parantaminen suunnitelmallisesti (mm. kulutusseuranta ja kaukovalvonta, järjestelmien käyttö ja kunnossapito, lämmön talteenotto) sekä maakaasun ja öljyn käytön korvaaminen uusiutuvalla energialla Kaikkien kiinteistöjen energiankulutusta ja asuntojen lämpötilaa seurataan ja ohjataan etävalvonnalla. Energiatehokkuutta parannetaan ennakoivalla kunnossapidolla ja älykkäillä lämmityksensäätöjärjestelmillä. Investointien yhteydessä toteutetaan taloudellisesti kannattavat lämpöpumppu-, aurinkoenergia- ja lämmöntalteenottoratkaisut sekä ulkovaipan eristävyyden parannukset. Öljylämmityksestä luovutaan kokonaan.	Kotkan Asunnot Oy:n asuntokannan ominaislämmönkulutus (kWh/m2) Kotkan Asunnot Oy:n Lämmitysenergian uusiutuvan energian osuus (%) (2019 n. 50%)
Kotkan toimitilatehokkuutta kehitetään	Toimitilahallinto Jatkuva	Tilatehokkuus vähentää energiankulutusta. Sisältää myös vajaa käyttöisten tilojen luopumisen. Huomioidaan mahdollisten poikkeusolojen tarpeet	Tarkennetaan Mittarit kehitetään.

RAKENNUKSET JA INFRA: ILMASTOMYÖTÄINEN JA ENERGIAATEHOKAS
RAKENTAMINEN SEKÄ RAKENNUSTEN JA INFRAN KÄYTTÖ (4/4)

Toimenpide 2021teet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Otetaan käyttöön kaupungin rakennuskannan lisääntyvään jäähdytystarpeeseen vähähiilisiä ja energiatehokkaita jäähdytysratkaisuja.	Toimitilahallinto Vuodesta 2023 alkaen	Ilmaston lämpeneminen lisää jäähdytystarvetta. Viilennysratkaisuja on otettu käyttöön osaan kaupungin rakennuksista, joissa toiminta kesäaikaan edellyttää viilennystä.	Kehitetään myöhemmin Mittarit kehitetään
Kantasataman kehityshankkeen julkisissa rakennuksissa otetaan vahvasti huomioon ilmastomyötäiset ratkaisut	toimitilahallinto, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy, Kotkan tapahtumakeskus Oy, Kymenlaakson korkeakoulukiinteistöt Oy ja Kotkan Energia Oy Kehityshankkeiden aikataulujen mukaan	mm. tapahtumakeskus, I5-kuuri, Xamk-kampus. Kantasatamaa kehitetään myös alueeksi, jossa älykkäät ja ilmastomyötäiset energiaratkaisut ovat näkyvissä ja tutustuttavissa. Työhön osallistuvat myös mm. Xamk ja Ekami.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään
Kaupungin infrarakentamisen ilmastovaikutukset minimoidaan.	Teknisen palvelut/infrarakentaminen Jatkuva	Tarkastellaan mm. materiaaleja sekä tehdään ilmastovaikutusarviointeja, kytkös myös kiertotaloussektorin toimeen infrarakentamisessa.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään

3. LIIKENNE

KOHTI HIILINEUTRAALIA LIIKENNETTÄ

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään Kotkan kaupunkirakennetta eheänä ja tiiviinä sekä joukkoliikenne- reitteihin tukeutuen.	Kaupunkisuunnittelu <i>jatkuvaa</i>	Yleiskaavataso tarkastelu. Uusien alueiden avaamisesta tulee liikenteen päästöjen lisäksi myös maaperän kasvihuonekaasupäästöjen osalta merkittävä lisäys.	Kaavoitetun asuin- ja liikennealueen osuus joukkoliikenneverkossa ja aluekeskuksissa (%) - tavoite: osuus pysyy ennallaan/tai nousee/kasvaa.
Kehitetään Edistetään Kotkan paikallisiikenteen houkuttelevuutta brändi- ja viestintätoimien kautta.	Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö <i>2021-Jatkuva</i>	Tuetaan siirtymää henkilöautoista joukkoliikenteeseen toimivan ja riittävän paikallisiikenteen avulla. Kehitetään lipputuotteita. Parannetaan viestintää ja tiedottamista.	Joukkoliikenteen käyttöä Joukkoliikenteen vuosikyselyn tyytyväisyys. Paikallisiikenteen käyttöä Kokonaistyytyväisyys paikallisiikenteeseen (vuosikysely) Tyytyväisyys paikallisiikenteen viestintään (vuosikysely) Paikallisiikenteen käyttöaste (matkustajia/linjakilometri/vuosi) Paikallisiikenteen kokonaistarjonta (linjakilometri/vuosi)
Kotkan paikallisiikenteessä otetaan käyttöön vähähiilisiä käyttövoimia.	Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö <i>2021-Jatkuva</i>	Vähähiilillä tarkoitetaan tässä: sähkö, biokaasu, uusiutuva diesel sekä vety. Taustalla myös EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivi (jossa tosin vaihtoehtona myös maakaasu). Paikallisiikenteessä käytetään puhtaita käyttövoimia ja niiden käyttö pyritään turvaamaan kaikissa paikallisiikenteen kilpailutuksissa. Kilpailutukset noin 5-10 vuoden välein.	Paikallisiikenteen vähähiilisten käyttövoimien osuus linjakilometreistä (2020 0%) - tavoite tarkennetaan myöhemmin Kotkan joukkoliikenteen kkh-päästöt suoritetta kohden: (gCO ₂ -ekv/hkm) (2019 85g/hkm -kotkan seudun paikallisiikenne) Tavoite: tarkennetaan myöhemmin
Edistetään nollapäästöisten yhteiskäyttöisten liikennevälineiden järjestelmiä Kotkassa.	Kaupunkisuunnittelu Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö, tekniikka- ja Kotkan Julkiset kiinteistöt Oy <i>2021-Jatkuva</i>	Taustalla myös Toteutetaan Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman toimenpiteitä. Turvataan nollapäästöisten ja yhteiskäyttöisten liikennevälinejärjestelmien saatavuus. Lisätään nollapäästöisten ja yhteiskäyttöisten liikennevälineiden käyttöä toimivien vuokraus/lainausjärjestelmien avulla. Kotkassa ollut julkinen kaupunkipyöräjärjestelmä vuodesta 2018 alkaen.	Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttöä (matkat/vuosi sekä matkat/pyörä/vrk) Muut mittarit tarkennetaan

* Vähähiilillä tarkoitetaan sähköä, biokaasua, uusiutuvaa dieseliä sekä vetyä. Taustalla EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivi, jossa on vaihtoehtona myös maakaasu.

LIIKENNE – KOHTI HIILINEUTRAALIA LIIKENNETTÄ (2/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman (2019-) jalankulun ja pyöräilyn infraa koskevien toimenpiteiden toteuttaminen.	Tekniset palvelut (infran suunnittelu, infran rakennuttaminen sekä ja kunnossapito) ja kaupunkisuunnittelu. Vuodesta 2021 alkaen	mm. Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelmakokonaisuuteen liittyvän Kotkan pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman (2020) mukaiset kehittämisinvestoinnit ja suunnittelukäytäntöjen sekä kunnossapitoperiaatteiden kehittäminen. Kävelyä ja pyöräilyä edistäviin investointeihin katuverkolla on haettavissa valtion tukea.	Vähäpäästöisten kulkutapojen osuus (seuranta n. 5 v välein, kulkutapaselvitys; 2019: 41 %). Tavoite: osuus nousee. kasvaa Suunnitteluhankkeiden määrä vuodessa (kpl) Rakennushankkeiden määrä vuodessa (kpl)
Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman (2019-) joukkoliikenneinfraa kehittävien toimenpiteiden toteuttaminen.	Kaupunkisuunnittelu, henkilökuljetusyksikkö Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö ja tekniset palvelut Vuodesta 2021 alkaen	mm. asema- ja pysäkkiratkaisut sekä informaatio, sisältäen Kotkansaaren ja Karhulan asemien uudistukset, sekä pysäkeillä olevan informaation parantaminen.	JoukkoPaikallisliikenteen vuosikyselyn käyttäjätyytyväisyys joukkoliikenneinfraan.
Edistetään vähähiilisten käyttövoimien jakeluinfran laajentumista.	Kaupunkisuunnittelu ja Kotkan Energia Oy. 2021 Jatkuvaa	Tarkennetaan Kestävän liikkumisen kotka-ohjelman autoliikenteen kehittämissuunnitelmassa. Vähähiilisinä pidetään tässä vaiheessa sähköä, etanolia, uusiutuvaa dieseliä, vetyä ja biokaasua. Maakaasun/LNG:n ilmastohyödyt ovat pienet verrattuna fossiiliseen bensiiniin/dieseliin. Sähköautojen latauspisteiden määrä nousee merkittävästi lakiuudistusten myötä.	Julkisten jakeluinfrapisteiden määrä (2020 sähkölatauspaikat 13 kpl, kaasutankkausasemat 1 kpl). Kotkan henkilöautokannan CO2-ominaispäästöt keskimäärin (2020 154,5g/km) Sähkö-, hybridi- ja kaasuautojen osuus henkilöautoista (2020 1,5 %)

LIIKENNE – KOHTI HIILINEUTRAALIA LIKENNETTÄ (3/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään Kotkan toimitilojen vähähiilisen ja kestävä liikumisen olosuhteita.	Toimitilahallinto ja henkilöstöpalvelut jatkuva	Mm. pyöräpysäköinti, sosiaalililat sekä sähkölatausinfra. Taustalla kestävä liikumisen Kotka-ohjelma. Huomioidaan Sekä työntekijöiden että asiakkaiden liikenteen näkökulma.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään
Edistetään puhtaita käyttövoimia kaupungin ajoneuvokannassa.*	Tekniset palvelut, hankintasuunnittelu ja konserniyhtiöt Ajoneuvohankintakalenterin mukaan	Pääosa kaupungin ajoneuvoista on infran ylläpidossa. Puhtaissa käyttövoimissa suositetaan uusiutuvia energiamuotoja. Taustalla myös EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivi, joka velvoittaa kaupunkia muuttamaan omaa autokantaa (direktiivissä on vaihtoehtona myös maakaasu). Myös eri konserniyhtiöillä on tavoitteita siirtyä puhtaisiin käyttövoimiin, kuten sähköautoihin.	Puhtaiden käyttövoimien osuus kaupungin autokannassa % (2020 0 (%).
Edistetään tehokkaan kaukoliikenteen toimintaa edellytyksiä (sekä linja-autot että junat).	Kaupunkisuunnittelu, henkilökuljetusyksikkö, Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö ja tekniset palvelut Jatkuva	Liityntäliikenteen infra, matkaketjujen tukeminen esim. lippuyhteistyöllä, terminaali- ja asemaratkaisutilla sekä Itäinen rantarata-kokonaisuudella. Kotkan seudun matkaketjujen kehittämissuunnitelma valmistui 2023. Liityntäpaikkojen esteettömyys ja LE-pysäköintiruutujen määrä otetaan huomioon.	Tarkennetaan Kaukoliikenteen liityntäpaikkojen, pyöräpaikkojen ja autopaikkojen määrä (kpl) Muut mittarit tarkennetaan

*Kotka-konsernin esimerkkitoimenpide

LIIKENNE – KOHTI HIILINEUTRAALIA LIIKENNETTÄ (4/4)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Edistetään Kotkan kaupungin sekä kaupunkikonsernin oman henkilöstön kestäväää ja vähähiilistä liikennettä.*	Henkilöstöpalvelut ja ympäristöpalvelut Liikemissuunnitelman toteutus 2021-. Jatkuva	Henkilöstön liikemissuunnitelma ssa valmistuu 2020 lopussa: otetaan kantaa sekä työasiamatkoihin että kodin ja työpaikan väliseen liikkumiseen. Taustalla Kestävän liikkumisen Kotka-ohjelma.	Kotkan kaupungin oman liikkumisen (työasiamatkat) Kaupungin henkilöstön työasiamatkojen kasvihuonekaasupäästöt (tCO ₂ ton/vuosi) Kotkan kaupungin oman autokannan ominaispäästöt (gCO ₂ /km)
Tuetaan Kotkan alueen työnantajia kestävien liikkumisratkaisujen edistämisessä.	Henkilöstöpalvelut, henkilökuljetusyksikkö, ja Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö Jatkuva toiminta	Taustalla Kestävän liikkumisen Kotka-ohjelma. Kotkan kestävä liikkumisen työnantajaverkosto käynnistyy syksyllä vuonna 2020 konserniyhtiöiden osalta.	Verkostossa olevien tahojen määrä (kpl)

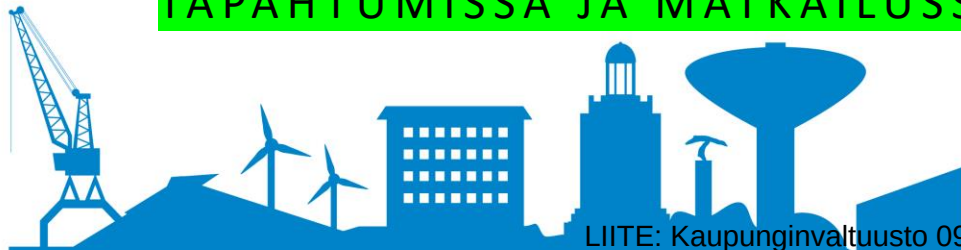
*kaupunkiKotka-konsernin esimerkkitoimien pite

4. TAPAHTUMAT JA MATKAILU

ILMASTOMYÖTÄISYYDEN EDISTÄMINEN
TAPAHTUMISSA JA MATKAILUSSA

TAPAHTUMAT JA MATKAILU – ILMASTOMYÖTÄISYYDEN EDISTÄMINEN TAPAHTUMISSA JA MATKAILUSSA

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kotkan Meripäivät –tapahtuman ilmastomyötäisyyttä kehitetään.	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut Ekokompassi sertifikaatti 2021 Jatkuva, Ekokompassi -sertifikaatin auditointi 3 vuoden välein	Tapahtumien ekokompassi-sertifikaatti (tavoite sertifikaatin saavuttamiselle 2021), ilmastovaikutus-arvioinnit Kotkan Meripäivät -tapahtumassa käytetään Ekokompassi -ympäristösertifikaatin mukaista seuranta. Tapahtuman ilmasto- ja ympäristöystävällisyyttä kehitetään jatkuvasti ja uusia tavoitteita lisätään vuosittain. Sertifikaatti saatiin vuonna 2022, ja syksyllä 2024 käynnistyy suunnitelmien päivittäminen vuosille 2025–2027.	Tarkennetaan Ekokompassin kriteeristö Tavoite: Ekokompassi-sertifikaatti pysyy auditoinneissa
Nostetaan kaupungin alueen tapahtumien järjestämisen ympäristö- ja ilmastotietoisuutta	Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, ympäristöpalvelut ja viestintä Toiminnan käynnistäminen 2021 Jatkuva	Koulutukset & tapaamiset Tuetaan paikallisia tapahtumajärjestäjiä ohjeistuksin ja koulutuksin. Huomioidaan myös esteettömyyskysymykset ohjeistuksissa ja koulutuksissa, jotta kaikilla tapahtumakävijöillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia ympäristö- ja ilmastoviisaasti.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään
Tuetaan alueen matkailuyritysten kestävyttä Sustainable Travel Finland -ohjelman mukaisesti.	Cursor Oy/VisitKotkaHamina	Tavoitteena on saada Kotkan alueen matkailulle kansainvälisille matkailijoille suunnattu Visit Finlandin Sustainable Travel Finland Destination -merkki. Kyseinen merkintä sertifioitu merkki kattaa ilmastonäkökulman lisäksi myös muita kestävyden ulottuvuuksia. Kun kansainvälisiä matkailijoita palvelevista toimijoista yli puolet on saanut kesästä 2020 lähtien haettavissa olevan Sustainable Travel Finland -merkin (Visit Finland), aluemerkinä on mahdollista saada alueellinen sertifiointi. Vuonna 2020 aloitettua työtä tehdään seudullisesti, ja siinä on hankerahoituksella on työssä keskeinen rooli.	Sustainable Travel Finland -toimijoiden määrä Kotkassa (kesä 2020: 1 kpl; Kotka Maretarium). (kpl)

5. RUOKA JA RUOKAJÄRJESTELMÄ

ILMASTOMYÖTÄISEN RUOAN JA
RUOKAJÄRJESTELMÄN EDISTÄMINEN

RUOKA JA RUOKAJÄRJESTELMÄT – ILMASTOMYÖTÄISEN

RUOAN JA RUOKAJÄRJESTELMÄN EDISTÄMINEN

CITY BY THE SEA

Toimenpiteet	Vastuutaho + ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Nostetaan kasvispohjaisen ruoan osuutta kaupungin tarjoamissa lounaissa (koulut, päiväkodit jne.) sekä kaupungin työpaikkaravintoloissa ruokapalveluissa, esimerkiksi päiväkodeissa, kouluissa ja henkilöstöravintoloissa*.	Kymijoen Ravintopalvelut Oy, jatkuva	Ravitsemussuositukset otetaan huomioon, esimerkiksi korvaamalla eläinproteiini kasvipohjaisilla proteiinituotteilla.	Tarkennetaan, alustavasti: kasvisruoan osuus lounasmäärissä (%) ja Tavoite: Osuus kasvaa vegaaniruoan osuus lounasmäärissä (%) Tavoite: Osuus kasvaa
Helpotetaan ilmastomyönteisen valinnan tekemistä kouluruokailussa sekä kaupungin työpaikkaravintoloissa henkilöstöravintoloissa*.	Kymijoen Ravintopalvelut Oy 2022-2025 Jatkuva	Esimerkiksi ilmastolounas-kriteeristön luominen ja merkintä sekä viestinnälliset toimet. Kasvisruoka sijoitetaan ensimmäiseksi linjastoissa. Ilmastoystävällisen lounaan Vihreä lehti -merkki on otettu käyttöön vuonna 2023.	Merkinnän valmistuttua ilmastomyönteisten Vihreä lehti -lounaiden osuus kaupunginkeskustan lounaissa ta (%) Tavoite: Osuus kasvaa kasvis- ja vegaaniruokien osuuksien lisääntyessä
Vähennetään ruokahävikkiä kaupungin tarjoamassa ruoassa sekä työpaikkaravintoloissa tarjoamissa ruokapalveluissa, esimerkiksi päiväkodeissa, kouluissa ja henkilöstöravintoloissa*.	Kymijoen Ravintopalvelut Oy, opetustoimi ja varhaiskasvatus Jatkuva	Viestinnälliset toimet, hävikin seuranta ja tilausennakkoinnin, Ruokahävikkiä pyritään vähentämään viestinnällisillä toimilla, hävikin seurannalla ja tilausennakkoinnilla. Varhaiskasvatuksessa tilausmääriä on jo vähennetty vastaamaan paikalla olevien lasten määrää, ja tilausmääriä on myös mahdollista täsmentää tilausjärjestelmässä.	Mittarit kehitetään Hävikin osuus toimitetusta ruoasta (%) Tavoite: Hävikin osuus pienenee.
Kaupungin linjastoravintoloiden syömäkelpoisen hävikkiruokan hyödyntämistä kehitetään*.	Kymijoen Ravintopalvelut Oy jatkuva	Etenkin linjastohävikin osalta Linjastohävikkiä eli ylijäänyttä ruokaa myydään mm. kouluissa työntekijöille ja henkilöstöravintoloissa asiakkaille. Osa kouluista luovuttaa syömäkelpoista hävikkiruokaa paikallisille yhdistyksille.	Mittarit kehitetään Myydyin ja luovutetun ruoan osuus linjastohävikistä (%) Tavoite: Osuus kasvaa

6. ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA

AKTIIVINEN ILMASTOKASVATUS JA
-NEUVONTA

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA – AKTIIVINEN

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA (1/3)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Aktivoidaan kestävän kehityksen kasvatustallia tukeva Vihreä lippu-toiminta Kotkan kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa*	Opetustoimi ja varhaiskasvatus Vuodesta 2021 alkaen	Vihreä lippu-toiminta tukee yksikön systemaattisen ja osallistavan toimintatavan luomista ympäristökasvatukseen. Voidaan käyttää myös muuta soveltuvaa mallia	Kestävän tason vihreä lippu -koulutien/ ja päiväkodittien määrä (kpl) (2020 1 kpl: Otsonkallion päiväkotia ja Otsolan esiopetus)
Nuorisotyön ja nuorisotilojen toiminnan sekä nuorisotapahtumien ilmastomyötäisyyden kehittäminen	Nuorisotoimi Jatkuva	Tiloja käyttävien nuorten osallistaminen, ilmasto-teeman tempaukset, opastaminen ja teemakeskustelut. Ekotuki-toiminnan sekä Vihreä lippu-toimintamallin hyödyntäminen soveltuvien osien	Tarkennetaan Nuorisotilojen määrä, joissa on jätteiden lajitteluun soveltuvat kierrätysastiat (kpl) Tavoite: Kaikki nuorisotilat Muut mittarit kehitetään
Kehitetään kaupungin omien yksiköiden ilmastoviisasta toimintaa tukevaa Ekotukitoimintaa	Ympäristöpalvelut Jatkuva	Koulutettuja ekotukihenkilöitä Kotkan kaupungilla 2020 yht. 114 henkilöä. Ekotukihenkilötoiminnalla tuetaan työpakkojen ilmasto- ja ympäristökestävää arkea.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään

*kaupunkiKotka-konsernin esimerkkitoimenpide

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA – AKTIIVINEN

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA (1/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Kehitetään kaupungin omien yksiköiden ilmastoviisasta toimintaan tukevaa Ekotukitoimintaa	Ympäristöpalvelut <i>Jatkuvaa</i>	Koulutettuja ekotukihenkilöitä Kotkan kaupungilla 2020 yht. 114 henkilöä. Ekotukitoiminnalla tuetaan ilmasto- ja ympäristökestävää arkea kaupungin työyhteisöissä. Ekotukihenkilöille tarjotaan aiheeseen liittyvää koulutusta ja viestintää säännöllisesti, ja uusia ekotukihenkilöitä koulutetaan tarvittaessa.	Tarkennetaan Ekotukihenkilöiden määrä (kpl) Tavoite: Ekotukihenkilöiden määrä suhteessa henkilöstömäärään ei pienene Ekotukihenkilöille järjestetyt koulutukset vuodessa (kpl) Tavoite: Koulutusta tai muuta viestintää järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa
Kaupungin kiinteistöjen ja niissä toimivien työyhteisöjen ympäristö- ja ilmastoviisasta toimintaa edistetään toteuttamalla ekokiinteistökiertoja.	Ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Ekokiinteistökierroksella asiantuntijaryhmä tutustuu kohteeseen huomioiden onnistumiset ja kehitystarpeet ympäristönäkökulmasta. Asiantuntijat tarjoavat opastusta ja neuvontaa kehittämisen tueksi. Ekokiinteistökierrokset voivat kohdistua uusiin kohteisiin, mutta myös aiemmin kierrettyjen kiinteistöjen kehitystä voidaan seurata toteuttamalla uusi kierros.	Ekokiinteistökierrosten määrä vuodessa (kpl) Tavoite: Joka vuosi järjestetään ekokiinteistökierrros vähintään yhteen kohteeseen

**kaupunkiKotka*-konsernin esimerkkitoimenpide

ILMASTOKASVATUS JA -NEUVONTA – AKTIIVINEN

ILMASTOKASVATUS JA –NEUVONTA (2/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Ilmastonmuutokseen liittyvää opetusta kehitetään edelleen Kotkan lyseon ympäristöopinnoissa	opetustoimi/Kotkan Lyseo <i>jatkuvaa</i>	Huomioidaan myös ympäristölukion ja Kotkan kaupungin muun ilmastotyön yhteistyö Ympäristöopinnojen opetussuunnitelmaa päivitetään aina valtakunnallisten opetussuunnitelmien yhteydessä. Joka vuosi pyritään järjestämään Ilmastonmuutos- ja Kestävän kehityksen koulu -opintojaksot.	tarkennetaan Mittarit kehitetään
Meripäivien Itämerikylässä pidetään esillä ilmastoasioita. <i>esilläpito</i>	Ympäristöpalvelut <i>Jatkuvaa</i>	Tarkennus Ilmastoasioita pidetään esillä opetuksellisesti ja kannustavasti kohderyhmä huomioiden.	tarkennetaan Vuositainen osallistuminen Tavoite: Osallistumme tapahtumaan joka vuosi
Kehitetään asukkaidenille suunnattua ilmastoneuvontaa	Viestintä ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuvaa</i>	Mukaan Otetaan käyttöön ilmastoasioiden palautekanava. Hyödynnetään olemassa olevia palveluita.	tarkennetaan Mittarit kehitetään
Tarjotaan Aktiivisesti energianeuvontaa sekä asukkaille että yrityksille	Rakennusvalvonta, Kotkan Energia Oy ja ympäristöpalvelut <i>jatkuvaa</i>	Kymenlaakson energianeuvonta: Kotkan rakennusvalvonta ja Kotkan Energia rahoituksessa mukana. Yhteistyö myös Energiaviraston alueellisen energianeuvonnan kanssa (käynnissä 2019 – 2024 –kohderyhmänä myös mm. pk-yritykset) Neuvotaan alueen asukkaita, pk-yrityksiä ja muita toimijoita kansallisen energianeuvonnan pariin. Energianeuvontaa ylläpitää Motiva.	tarkennetaan Mittarit kehitetään

7. KIERTOTALOUS

KIERTOTALOUDEN
TOIMINTAMALLIEN EDISTÄMINEN

KIERTOTALOUS – Kiertotalouden toimintamallien edistäminen (1/2)

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Edistetään kaupungin käyttökelpoisten kalusteiden uudelleenkäyttöä*	Tekninen palvelu / toimitilahallinto, varastopalvelut ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuva</i>	Toiminta käynnistetty kesällä 2020. Mukana myös kalusteiden korjaustoiminta ja myynti. Tarpeetonta irtaimistoa myydään eteenpäin julkisen sektorin huutokauppa-alusta Kiertonetin kautta. Lisäksi toteutetaan korjaustoimintaa.	Kehitetään myöhemmin Mittarit kehitetään
Kaupunkikonsernin infrarakentamisessa edistetään kierrätysmateriaalien käyttöä*	Tekniset palvelut /infrarakennuttaminen, ja HaminaKotka Satama Oy <i>Jatkuva</i>	Kierrätysmateriaalien käyttöä on tehty etenkin satama-alueen maarakentamisessa. Kierrätysmateriaaleja käytetään soveltuvin osin uusien ja vanhojen rakennettujen alueiden toteutuksessa ja kunnostuksessa. Uusia keinoja ja kohteita selvitetään jatkuvasti. Kierrätysmateriaaleja on käytetty mm. Kantasatamassa, keskustan kivikaduilla, puistorakentamisessa ja HaminaKotka sataman alueilla.	Kierrätysmateriaaleja käyttävien kohteiden määrä (kpl/vuosi).
Toimintamallin luominen kaupungin infrarakentamisen ylijäämämateriaalien hyödyntämiselle	Tekniset palvelut /infrarakennuttaminen, ja kaupunkisuunnittelu 2021-2023 Käytettävissä aikaisintaan 2025	Toimintamalliin liittyy tarvittava maankäsittelyalue. Liittyy myös ilmastonmuutoksen varautumiseen ja tarvittavan toimintakyvyn hankkimiseen meri- ja jokitulvatilanteissa.	Kehitetään myöhemmin Mittarit kehitetään
Kehitetään kaupungin toimipiteiden jätteiden kierrätystä ja lajittelua*	Tekniset palvelut, ja toimitilahallinto <i>jatkuva</i>	Tarkennetaan.	Tarkennetaan Mittarit kehitetään myöhemmin

KIERTOTALOUS – Kiertotalouden toimintamallien edistäminen (2/2)

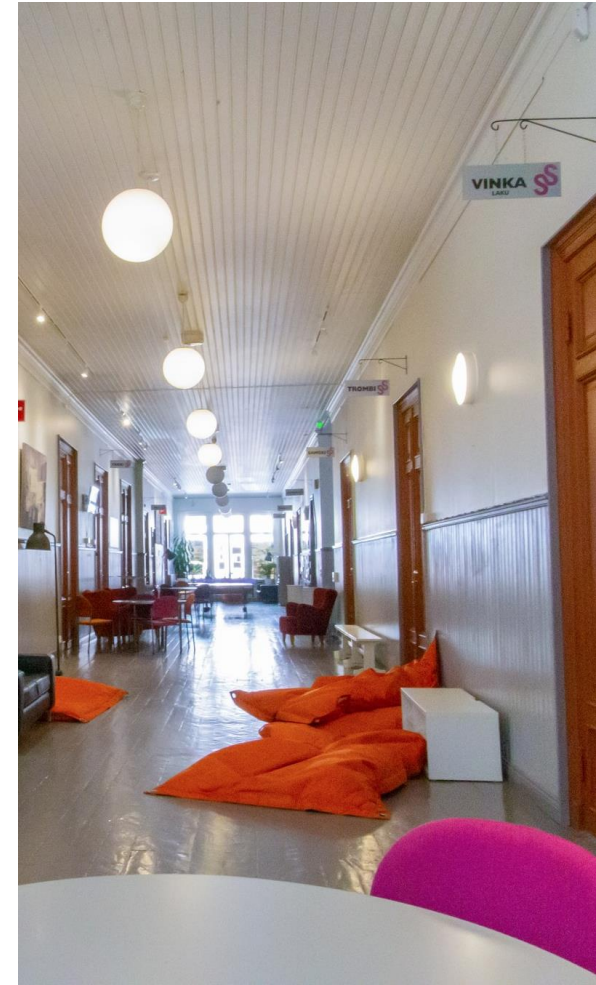

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Asukkaiden omaehtoisen korjaustoiminnan edistäminen	Tekniset palvelut ja kulttuuripalvelut	Yhteistyö yhteisöllisyyttä lisäävien toimijoiden kanssa (esim. Korttelikotiyhdistys, Sotek-säätiö). Kulttuuritiloissa asian edistäminen osana kulttuurisuunnitelmaa 2020-2025	Mittarit Kehitetään myöhemmin
Tehostetaan toimitilojen yhteiskäyttömalleja	Toimitilahallinto	Esim. kaupungin työntekijöiden yhteiskäyttötyöpisteet lyhytaikaista työtä varten, huomioidaan mahdollisten poikkeusolojen rajoitteet. Yleisessä käytössä olevat työpisteet vähentävät myös liikenteen tarvetta	Tarkennetaan, alustavasti yhteiskäyttötyöpaikkojen määrä (kpl) Muut mittarit tarkennetaan
Kirjastopalveluissa uusien jakamistalousmallien edistäminen	Kulttuuripalvelut ja kirjastopalvelut	Esimerkiksi harrastusvälineet ja korjausvälineet. Kytkeytyy kulttuurisuunnitelmaan 2020-2025	Tarkentuu Mittarit kehitetään
Kehitetään Kotkan alueen kierrätyspalveluita asukkaille	Tekniset palvelut	Mukana myös osakkuusyritys Kymenlaakson Jäte Oy. Toimivat kierrätyspalvelut edistävät kiertotaloutta mahdollistamalla jätteiden tehokkaan käsittelyn, hyötykäytön ja materiaalien kierron. Jätehuollon palveluita tuottaa jätteidenkäsittelyn arvoketjun parantamiseen sitoutunut osakkuusyritys Kymenlaakson Jäte Oy.	FCG:n yhdyskuntatekniset palvelut- kyselytutkimuksen jätehuoltoa kuvaavien kysymykset

8. HANKINNAT

ILMASTONÄKÖKULMAN HUOMIOINTI
KAUPUNKIKONSERNIN HANKINNOISSA

HANKINNAT - ILMASTONÄKÖKULMAN HUOMIOINTI KAUPUNKIKONSERNIN HANKINNOISSA

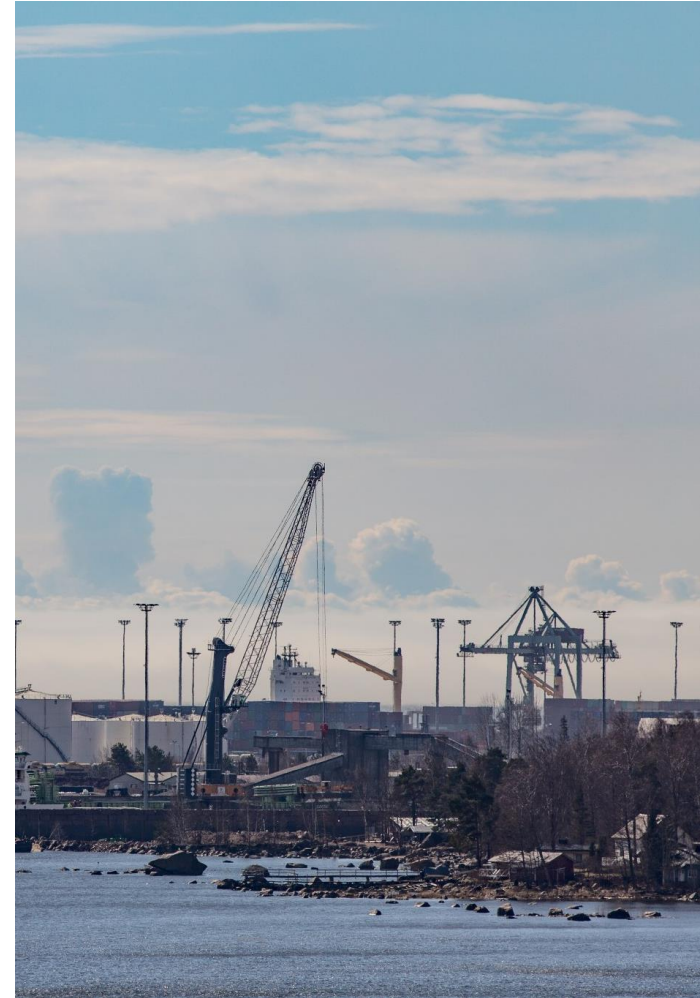

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Tunnistetaan ilmastovaikutuksiltaan merkittävimmät kaupunkikonsernin hankinnat ja asetetaan niille ilmastotavoitteet	Ko. hankintaa valmisteleva yksikkö ja ympäristöpalvelut, hankintasuunnittelu Toimintamallin luominen 2021-2022 2025-2026	Ilmastonäkökulman huomioivan toimintamallin kehittäminen ensi vaiheessa. Ilmastotavoitteet voivat liittyä esimerkiksi hankinnan kasvihuonepäästöihin tai hankinnan aiheuttamien kasvihuonekaasupäästövähennyksiin vaikuttaviin hankintakriteereihin. Ilmastovaikutusten huomioiminen hankintakriteereihin aloitetaan vähitellen, tiedostaen, että asia edellyttää uudenlaista hankintaosaamista. Kehittämisessä tehdään yhteistyötä hankintasuunnittelun kanssa. Ilmastovaikutuksiltaan merkittävimpiä kaupunkikonsernin hankintoja ovat ainakin merkittävämmät rakentamiseen, energiaratkaisuihin ja liikenteeseen liittyvät hankinnat.	Tarkennetaan toimintamallin kehittämisen yhteydessä

9. YRITYSYHTEISTYÖ

ILMASTOKUMPPANUUDET JA
ILMASTOBISNEKSEN EDISTÄMINEN

YRITYSYHTEISTYÖ: ILMASTOKUMPPANUUTTA JA ILMASTOBISNESTÄ

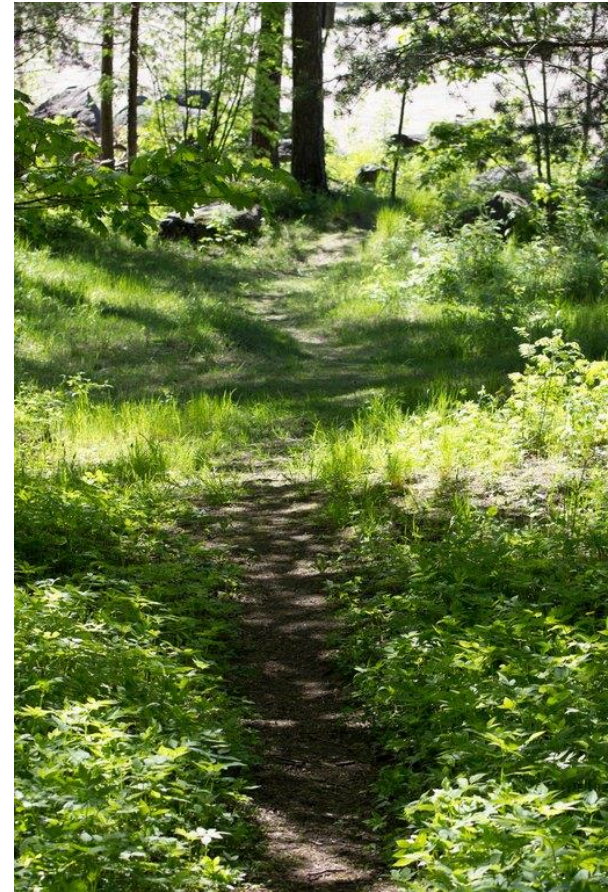

Toimenpiteet	Vastuutaho ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Käynnistetään Osallistutaan aktiivisesti Kymenlaakson alueen yrityksille Kotkan kaupungin vastuullisen ja kestävä yrittötoiminnan ilmastokumppanuusmallin kehittämiseen.	Kaupunkikehitys & viestintä, ympäristöpalvelut. Käynnistäminen 2021 2025	Mallin on tarkoitus kannustaa alueen yrityksiä ilmastotoimiin sekä tuoda esille yritysten ilmastotoimia. Tavoitteena on maakunnanlaajuinen yhteistyö.	Ilmastokumppanuuksien määrä (kpl)
Edistetään ilmastönäkökulman hyödyntämistä alueen yritysten liiketoiminnan kehittämisessä.	Cursor Oy/Kotkan-Haminan seudun yrityspalvelut. Käynnistäminen 2021 Jatkuva	Toiminnan käynnistämässä on vuonna 2021 hanke (Cursor + Xamk) Tavoitteena on integroida vähähiilisyys yritysten strategiseen kehittämiseen, saada yritykset hyödyntämään strategista muotoilua vähähiilisyysinnovaatioiden tuottaman arvon kasvattamiseksi, edistää vähähiilisyttä edistävien tuote-, palvelu- ja prosessi-innovaatioiden kaupallistamismahdollisuuksia ja rakentaa tiekarttoja niiden viemiseksi markkinoille.	Vähähiilisyttä strategisesti hyödyntävät yritykset Kotkassa (kpl) Kotkalaisten yritysten markkinoille tuomien uusien, vähähiilisyttä edistävien tuotteiden ja palveluiden määrä markkinoille (kpl)
Alueen uusien yritysten sijoittumistyössä priorisoidaan ilmastomyönteisiä yrityksiä ja tuotantolaitoksia.	Cursor Oy/Invest In Jatkuva	Uusien yritysten sijoittumisissa pyritään kokonaisvaltaisesti ympäristöystävälliseen toimintaan.	Tarkennetaan, alustavasti Kotkaan sijoittuvien uusien cleantech-yritysten määrä (kpl)

10. HIILIVARASTOT JA -NIELUT

HIILIVARASTOJEN JA -NIELUJEN
VAHVISTAMINEN

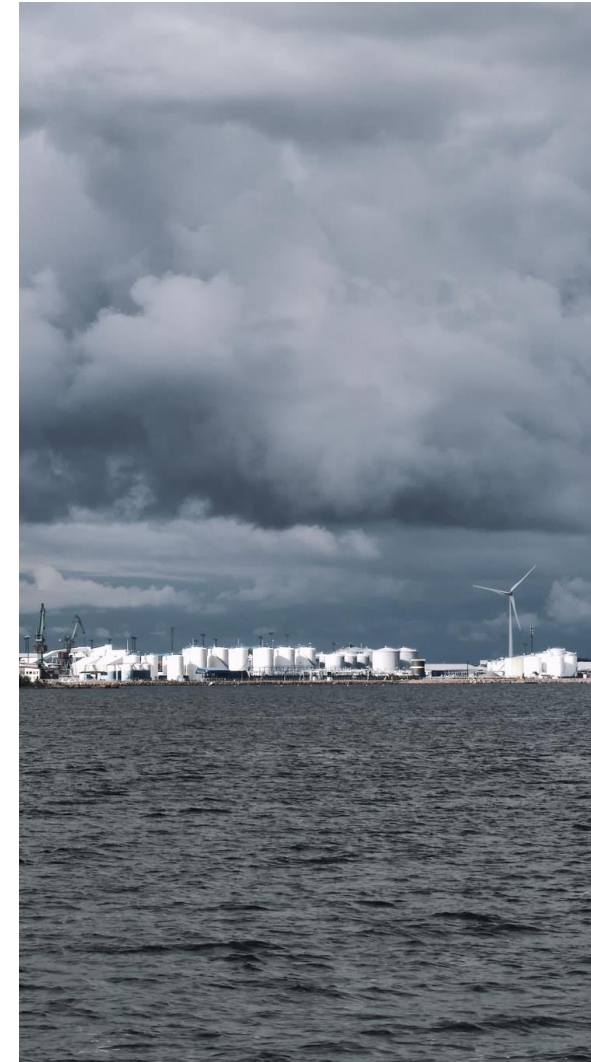
HIILIVARASTOT JA -NIELUT – HIILIVARASTOJEN JA -NIELUJEN VAHVISTAMINEN

Toimenpiteet	Vastuutaho + ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Hiilivarastoja ja -nieluja ylläpidetään ja vahvistetaan Kotkan kaupungin viheralueilla (puistot ja lähimetsät) siten, että saavutetaan hiilinielujen lisäisyyttä sekä samalla huomioidaan luonnon monimuotoisuus. Laaditaan kaupungille luonnon monimuotoisuus- ja viheralueohjelma, joka sisältää myös linjaukset hiilinielujen vahvistamiseksi.	Puistotoimi, infrasuunnittelu, ympäristöpalvelut ja kaupunkisuunnittelu <i>Linjaukset 2021 Toteutus 2022- Ohjelman työstö aloitetaan 2024</i>	Tehdään kaupungin viheralueiden hoitosuunnitelma, jossa linjataan toimet mm. hiilivarastojen ja -nielujen vahvistamisen sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisen kannalta. Tehdään kaupungille viheralueohjelma, jossa luonnonmonimuotoisuuden edistäminen viher- ja metsäalueilla liitetään osaksi ohjelman sisältöä. Työssä hyödynnetään alueellista Kymenlaakson luonnon monimuotoisuusselvitystä.	Kehitetään Asetetaan suunnitelman yhteydessä
Kotkan kaupungin talousmetsien hallinnassa huomioidaan hiilivarastojen ja -nielujen vahvistaminen sekä luonnon monimuotoisuus	Kaupunkisuunnittelu, maanhankinta ja -luovutus, sekä ympäristöpalvelut <i>Linjaukset 2021 Toteutus 2022- Linjaukset 2024, toteutus 2024 alkaen</i>	Tehdään kaupungin maapolitiikkaan linjaukset Kotkan kaupungin talousmetsien ilmastoviisaasta sekä luonnon monimuotoisuutta ylläpitävästä hoidosta. Linjauksissa huomioidaan yleiskaavatason määrittelyt alueiden käyttötarkoituksesta.	Kehitetään Asetetaan linjausten yhteydessä

11. ILMASTONMUUTOKSEEN VAIKUTUKSIIN SOPEUTUMINEN JA VARAUTUMINEN

ILMASTONMUUTOKSEN VAIKUTUKSIIN SOPEUTUMINEN JA VARAUTUMINEN

Toimenpiteet	Vastuutaho + ja aikataulu	Lisätietoja	Mittarit ja tavoite
Päivitetään kaupungin valmiussuunnitelmia ja toimintatapoja ottaen huomioon ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen sekä sopeutuminen.	Kaupungin valmiusjohtoryhmä (varautumisen toimien koordinointi), tekniset palvelut, kaupunkisuunnittelu, Kymenlaakson pelastuslaitos, hyvinvointipalvelut, ja ympäristöpalvelut <i>Jatkuva prosessi Selvitys tarvittavista muutoksista suunnitelmiin ja toimintatapoihin 2021-2022</i>	Tiedossa olevia alueellisia vaikutuksia ovat mm. helle- ja kuivuusaaltojen lisääntyminen, viilennystarpeen lisääntyminen ja lämmitystarpeen vähentyminen, tulvien ja rankkasateiden lisääntyminen, sinileväkukintojen yleistymisen sekä luonnon monimuotoisuuden heikentyminen. Työtä kytetään myös suunnitteilla olevaan maakunnan tason maakunnalliseen ilmastonmuutoksen varautumis- ja sopeutussuunnitteluun mm. Pact4Resilience hankkeessa.	Tarkennetaan, alustavasti ilmastonmuutoksen varautumisen ja sopeutumisen näkökulmasta päivitettyjen suunnitelmien ja toimintatapojen määrä

Kuvat:

Kotkan kaupungin kuvapankki

Lisätietoja:

Roosa Rosenqvist

Kestävän kehityksen asiantuntija

roosa.rosenqvist@kotka.fi

Saara Ihanamäki

Kestävän kehityksen asiantuntija

saara.ihanamaki@kotka.fi

Ohjelman valokuvat: Kotkan
Energia (s 31) ja Kotkan
kaupungin kuvapankki (lopun)

Liitteet (erillisinä tiedostoina)

Liite 1 (erillinen tiedosto): Kotkan ilmasto-ohjelman 2021–2030 taustat, valmisteluprosessi sekä tietoja Kotkan kasvihuonepäästöistä päivityksen valmistelu ja taustatiedot

Liite 2: Päivityksessä tehdyt muutokset merkittynä Ilmasto-ohjelman 2021–2030 edelliseen versioon

D/3651/00.01.02.01/2024**139 § Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025-2030**

Hyla 12.11.2024 § 129

Valmistelija: Liikuntajohtaja Tommi Lanki, 040 120 8632
Liikuntasuunnittelija Päivi Hämäläinen, 040 120 8777

Esittelyteksti: Liikuntapalveluiden omana työnään tekemä liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys perustuu Kotkan kaupungin vuoden 2024 talousarvioon, jossa liikuntapalveluiden toiminnan yhtenä painopisteenä vuonna 2024 on:
Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen laatiminen kaupunkilaisille ja seuroille tarjottavan tehokkaan liikuntapaikkaverkoston ja -palveluiden kartoittamiseksi priorisoinnin kautta. Liikuntapaikkojen kunnossapidon määrärahakarsinnat vaikuttavat erityisesti ylläpidettävien ulkoliikuntapaikkojen määrään.

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen tekemisestä jätetiin myös valtuustoaloite syyskuussa 2023 (kaupunginvaltuusto 25.9.2023 § 106). Palveluverkkoselvityksen toimenpide-ehdotuksilla tavoitellaan sitä, että liikuntapaikkojen korjausvelka lähtee pienenemään 5 % vuodessa uusien investointien mutta tarvittaessa myös poistojen kautta.

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys on liikuntapaikkojen nykytilannekartoitus, joka antaa suuntaviivat kaupungin liikuntapaikkojen ja -alueiden kehittämiseksi, ja ohjaa tulevien vuosien liikuntapaikkojen suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa. Liikuntapaikkojen varsinainen kohteiden suunnittelu tehdään erikseen tehtävien päätöksien mukaisesti. Selvitykseen on kirjattu toimenpide-ehdotuksia kohteittain. Palveluverkkoselvityksessä esitetyt karsinnat liittyvät kunnossapitoresurssin puutteeseen, kohteiden käyttöasteeseen sekä niiden kuntokartoitukseen.

Liitteet: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030
Vammaisneuvoston lausunto liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä
Ikäihmisten neuvoston lausunto: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys

Esittelijä: Liikuntajohtaja Tommi Lanki

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030 -asiakirjan ja lähettää sen kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi.

Käsittely: Nuorisovaltuuston lausunto lisätään liitteeksi ennen kaupunginhallitukselle lähettämistä.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Päätettiin ehdotuksen mukaisesti ja lähettää sen kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi.

Kh 25.11.2024 § 357

Liitteet: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030
Vammaisneuvoston lausunto liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä
Ikäihmisten neuvoston lausunto: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030 -asiakirjan ja esittää sitä edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginhallituksen jäsenet Antti Hyyryläinen, Sanna Saikkonen, Kari Niininen ja Mia Holmberg. Lisäksi puheenvuoroja käyttivät kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala ja kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Jukka Lopperi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 139

Liitteet: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030
Vammaisneuvoston lausunto liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä
Ikäihmisten neuvoston lausunto: Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys
Nuorisovaltuuston lausunto liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030 -asiakirjan.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Arttu-Petteri Klami, Jouko Rauhala, Nina Brask, Johanna Hasu, Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen, Pirjo Tujula, Mikko Almgren, Minna Suomi, Michael Pounds, Joonas Mielonen, Tiina Montonen, Noora Järvikangas ja Jari Elo, Sami Virtanen ja Samuli Sibakoff.

Valtuutettu Tiina Montonen esitti valtuustotoivomuksena, että Aittakorvessa sijaitsevat Ajomiehentien kenttä ja Aittakorven hiekkakenttä, joiden toimenpide-ehdotuksena on, että ne poistetaan liikuntakäytöstä, Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksissa vuosille 2025–2030, ei jatkossa kaavoiteta rakentamiseen vaan säilytetään tai muokataan luonnontilaisena, luonnon monimuotoisuutta edistävänä alueena.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Ehdotuksen mukainen.
Valtuustotoivomus kirjattiin pöytäkirjaan ja lähetetään kaupunginhallitukselle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Toimeenpano: Ote: Liikuntajohtaja

Valitusosoitus

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys ja toimenpide-ehdotuksia vuosille 2025–2030

Pohjatiedot	2
Kaupunkistrategia	3
Kaupungin organisaatio	4
Kotkan liikuntapaikkojen saavutettavuusselvitys sekä kestävän liikkumisen ohjelma	5
Väestö	6
Ilmastonmuutos.....	7
Liikuntapaikkojen nykytilannekarttoitus ja tulevaisuuden toimenpide-ehdotuksia.....	8
Isommat liikuntahallit.....	8
Karhulan liikuntahalli.....	8
Karhuvuoren urheilutalo	9
Kotkan urheiluhalli	10
Käpylän koulun liikuntahalli.....	11
Mussalon liikuntahalli	11
Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	12
Liikuntasalit (koulut ja muut pienemmät liikuntasalit)	12
Uimahallit	18
Jäähallit.....	20
Lajikohtaiset erillistilat ja alueet	21
Kuntosalit.....	23
Ulkokuntosalit, -kuntoilupaidat ja kuntoportaat.....	25
Ulkokentät ja luistinradat.....	26
Ulkolentopallokentät.....	28
Tenniskentät	28
Isommat kenttäalueet	28
Kentät	32
Yksittäiset lähiliikuntapaikat / koulujen pihojen liikuntapaikat.....	40
Kuntoradat, ladut ja ulkoilualueet	45
Taloussuunnitelman kirjaukset	51
Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen käsittely.....	52
Liikuntapaikkojen sijainnit kaupunginosittain ja tietoja liikuntapaikkojen sijaintien asukastiheydestä	53
Toimenpide-ehdotusten kooste kohteittain vuosille 2025–2030	65

Pohjatiedot

Kotkan kaupungin liikuntapalveluiden yksikön toiminta-ajatus on: liikuntapalveluiden yksikkö vastaa kaupungin julkisista liikuntapalveluista luoden edellytyksiä kotkalaisten terveyttä, hyvinvointia ja viihtyvyyttä edistävälle harrastuksille sekä toimille. Liikuntapalveluiden yksikkö edistää toiminnallaan myös kaupungin muuta virkistys- ja vapaa-aikatoimintaa suunnittelemalla ja rakennuttamalla laadukkaita ihmisten liikkumiseen/liikunnan harrastamiseen tarkoitettuja tiloja ja alueita. Liikuntapalveluiden yksikkö luo edellytyksiä sekä omaehtoisen liikuntatoiminnan kehittymiselle että järjestää terveyttä edistävää liikuntatoimintaa yhteistyössä alan järjestöjen ja yritysten kanssa.

Tämä liikuntapalveluiden tekemä liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys perustuu Kotkan kaupungin vuoden 2024 talousarvioon, jossa liikuntapalveluiden toiminnan yhtenä painopisteenä vuonna 2024 on: *Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen laatiminen kaupunkilaisille ja seuroille tarjottavan tehokkaan liikuntapaikkaverkoston ja -palveluiden kartoittamiseksi priorisoinnin kautta. Liikuntapaikkojen kunnossapidon määrärahakarsinnat vaikuttavat erityisesti ylläpidettävien ulkoliikuntapaikkojen määrään.*

Palveluverkkoselvityksen toimenpide-ehdotuksilla tavoitellaan, että liikuntapaikkojen korjausvelka lähtee pienenemään 5 % vuodessa uusien investointien, mutta tarvittaessa myös poistojen kautta.

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen tekemisestä jätetiin myös valtuustoaloite syyskuussa 2023, joka lähetettiin hyvinvointilautakunnan valmisteltavaksi (kaupunginvaltuusto 25.9.2023 § 106).

Kotkassa on tällä hetkellä paljon erilaisia liikuntapaikkoja urheiluhalleista lähiliikuntapaikkoihin.

Tiedossa on, että liikuntapaikkoihin joudutaan investoimaan paljon tulevana vuosina, jotta ne pysyvät käytössä. Kaupungin taloudellinen tilanne taas aiheuttaa sen, että kaikkien liikuntapaikkojen rakentamiseen / korjaamiseen ei ole varaa.

Tämän vuoksi tulisivin kaupungin liikuntapaikat kartoittaa siten, että niistä selvitetään rakennusten tiedossa oleva kunto / arvioitu investointitarve, käyttöaste, harrastettavat lajit sekä sijainti / saavutettavuus.

Selvityksen tarkoituksena olisi saada lisää tietoa, jotta päätökset tulevista korjauksista, uudisrakennuksista tai jopa lakkautuksista voitaisiin tehdä todellisten tarpeiden mukaan, säilyttäen harrastusmahdollisuudet tasapuolisesti kaupungin alueella.

Selvitys tulisi tehdä mahdollisuuksien mukaan omana työnä.

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen pohjana on käytetty muun muassa Kotkan kaupunkistrategiaa (Kv 23.5.2022 § 86), syksyllä 2022 valmistunutta Kotkan liikuntapaikkojen saavutettavuusselvitystä (Lahtinen Manu 2022, Hyla 15.11.2022 § 163), sekä Kotkan kaupungin Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystä (FCG, 2023) sekä saatavilla olevia liikuntapaikkojen hanke- ja tarveselvityksiä, lautakuntien esityslistoja sekä liikuntapalveluiden muita selvityksiä, suunnitelmia ja ohjeita.

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen tekeminen on ollut noin puolivuotta kestävä prosessi. Asiakirjan laadinnassa asiantuntijoina mukana olivat liikuntapalveluiden yksiköstä liikuntajohtaja ja liikuntasuunnittelijat sekä teknisten palveluiden vastuualueelta liikuntapäällikkö, liikuntapaikkojen ylläpidon työnjohtajat, puistotyöpäällikkö, rakennuttajapäällikkö ja toimitilapäällikkö. Liikuntapaikkojen kartat ja väestötiedot selvitykseen saatiin kaupungin mittaus- ja kiinteistötoimesta paikkatietoasiantuntijoilta.

Selvitys perustuu myös liikuntapaikkakäynteihin kohteittain. Asiakirjan on kirjoittanut liikuntasuunnittelija Päivi Hämäläinen.

Kotkassa on laaja liikuntapaikkojen verkosto, jota ylläpitävät sekä kehittävät kaupungin ohella myös muut tahot kuten yhdistykset ja yritykset. Hyvät liikuntamahdollisuudet toimivat myös kunnan pito- ja vetovoimatekijänä. Monipuolisen liikkumisen mahdollistaminen on merkittävä osa liikuntakulttuuria. Lajikirjon monipuolistuminen lisää tarvetta monipuolisille ja eri käyttäjäryhmiä palveleville tiloille. Liikuntatilojen osalta olisi sokin pystyttävä tarjoamaan muunneltavia, jaettavia ja riittävän laajoja liikunta- ja oheistiloja kuten Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksessäkin todetaan.

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksessä pääpaino on liikuntapalveluiden hallinnoimissa liikuntapaikoissa eli lajiliikuntapaikoissa, joiden käyttö on pääasiassa vuoroperusteista ja joiden päätarkoituksena on mahdollistaa liikunnan ja urheilun harrastaminen sekä paikallinen seuratoiminta. Näitä olosuhteita ohjaavat vahvasti eri liikunta- ja urheilulajeihin liittyvät säännöt ja tarpeet.

Tässä selvityksessä ei tarkastella kävely- ja pyöräteitä eikä viheralueita ja luontoa, jotka ovat myös suosittuja liikunnan harrastamisen paikkoja. Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksessä ei myöskään selvitetä liikuntapaikkojen esteettömyyttä, josta on laadittu omat kartoitukset ja selvitykset kaupunkiorganisaatiossa.

Tämä liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys on liikuntapaikkojen nykytilannekartoitus, joka antaa suuntaa- viivat kaupungin liikuntapaikkojen ja -alueiden kehittämiseksi, ja ohjaa tulevien vuosien liikuntapaikkojen suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa.

Liikuntapaikkojen varsinainen kohdekohtainen niiden toteuttamiseen johtava suunnittelu tehdään erikseen tehtävien päätöksiä mukaisesti. Selvitykseen on kirjattu toimenpide-ehdotuksia kohteittain. Palveluverkkoselvityksessä esitetyt karsinnat liittyvät kunnossapitoresurssin puutteeseen, kohteiden käyttöasteeseen sekä niiden kuntokartoitukseen.

Kaupunkistrategia

Kaupunkistrategia on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava asiakirja. Voimassa oleva kaupungin strategia, Kotka 2030 -kaupunkistrategia hyväksyttiin keuhällä 2022 (Kv 23.5.2022 § 86).

Kaupunkistrategian uudistamisprosessi on käynnissä ja tarkoituksena on, että uusi kaupunkistrategia on valmiina kaupunginvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn alkuvuodesta 2025. Kaupunkistrategiassa linjattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden avulla edistetään kaupunkilaisten hyvinvointia ja turvallisuutta, vahvistetaan kaupungin elinvoimaa vastaamalla toimintaympäristön ajankohtaisiin haasteisiin, huolehditaan asuin- ja elinympäristöistä sekä kehitetään palveluja ja kaupunkikonsernin toimintaa.

Kunkin poijun (=strateginen päämäärä) alla on strategiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Liikuntaan liittyviä mainintoja on strategian toimenpiteissä useita esim. “kehitämme liikunnan ja hyvinvoinnin palveluita, sekä edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.”

Liikuntatilat ja –alueet ja niiden toiminnallisuus, ajantasaisuus, sijainti, koko, muunneltavuus ovat osa strategisten toimenpiteiden toteutumisen edellytyksistä.

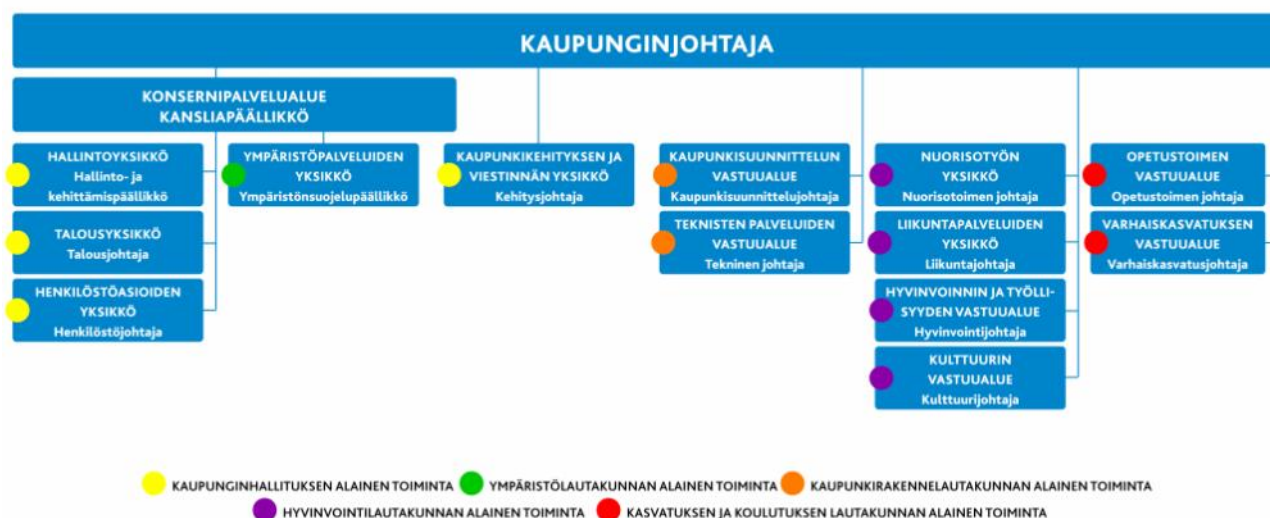
Kaupungin organisaatio

Kotkan organisaatiossa toimintaa ohjaa kaupunginvaltuusto, joka on valinnut kaupunginhallituksen.

Organisaatio jakautuu toimialoihin, vastuualueisiin ja toimintayksiköihin, joita ovat konsernipalvelualue, kaupunkikehitys- ja viestintä, kaupunkisuunnittelu, tekniset palvelut, nuorisotyö, liikuntapalvelut, hyvinvointi ja työllisyys, kulttuuri, opetustoimi ja varhaiskasvatus.

Toimialojen ja yksiköiden välillä on vakiintuneita yhteistyöryhmiä kuten kaupungin taloryhmä sekä liikuntapalveluiden ja teknisten palveluiden liikuntapaikkojen kunnossapidon yhteiset kuukausikokoukset, joissa keskustellaan ja suunnitellaan liikuntapaikkarakentamisesta sekä niiden ylläpidosta.

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Kuva: Kotkan henkilöstöorganisaatio

Kotkassa liikuntapalveluita tuotetaan poikkihallinnollisesti niin, että liikuntapalveluiden yksikkö vuokraa liikuntatilat kaupungin toimitilahallinnolta tai konserniyhtiöltä (JuKi) ja luovuttaa niitä eteenpäin tilojen käyttäjille käyttöoikeussopimusten ja tilavarausjärjestelmän kautta.

Teknisten palveluiden vastuualue tuottaa liikuntapaikkojen ylläpitoon, kiinteistönhoitoon, liikuntapaikkojen puhtauspalveluihin ja yleiseen toimitilahallintoon liittyvät palvelut ja liikuntapalveluiden yksikkö niiden asiakaspalvelun, kuten uimavalvonnan sekä vuorojen jaon ja liikuntapaikkojen yleisen hallinnoinnin.

Käyttöä koskevasta laskutuksesta vastaa liikuntapalveluiden yksikön ohella kaupungin tilavarausten yksikkö (Ruori) sekä koulujen salien osalta perusopetuksen vastuualue.

Kotkan liikuntapaikkojen saavutettavuusselvitys sekä kestävän liikkumisen ohjelma

Kotkan liikuntapaikkojen saavutettavuusselvityksessä (Lahtinen Manu 2022, Hyla 15.11.2022 § 163) esiin nousi seuraavat huomiot.

Yleisesti tarkastellessa Kotkan liikuntapaikkojen alueellinen monipuolisuus on hyvällä tasolla. Osasta kaupunginosista löytyy kuitenkin yksipuolisesti hiekkakenttiä sekä koulun liikuntatiloja, joita pystyy käyttämään tietyin rajoituksin. Hyvät kulkuyhteydet kuitenkin liikuntapaikkakeskittymiin korvaa tätä pulaa, sillä fyysinen saavuttavuus yleisesti Karhulaan, Karhuvuoreen ja Kotkansaareen on hyvällä tasolla. Tulevaisuudessa tätä kuitenkin tulee tarkastella, miten väestön liikehdintä ja asutusten rakennuttaminen voisivat vaikuttaa liikuntapaikkarakentamiseen.

Kotkansaaressa asuu määrällisesti ja prosenttiyksiköllisesti eniten työikäisiä henkilöitä. Alueelta löytyy kuitenkin myös merkittävä määrä fyysisesti inaktiivisia miehiä, vaikka liikuntapalveluiden monipuolisuus on Kotkan toiseksi suurin lukemalla 7,26. Suuren asukasmäärän myötä Kotkansaarella asuu paljon ikääntyviä. Alueelta löytyy yksi lähiliikuntapaikka, jossa pystyy harrastamaan palloilulajeista koripalloa, jalkapalloa ja

lentopalloa sekä padelia. YLLI-hankkeen kyselystä kuitenkin huomataan, että ikääntyvien yleisimpiin liikunta-muotoihin kuuluu kävely sekä jumppa ja voimailu (Virmasalo ym. 2021). Tällöin Kotkansaarelle voisi harkita ulkokuntosalin perustamista mm. Puistolan kuntoradan yhteyteen.

Lehtosen ja Kaurosen (2017) tutkimuksessa selvitettiin Kymenlaakson fyysisesti inaktiivisten miesten väestö-ruudullista jakautumista suhteessa liikuntapalveluiden saavutettavuuteen. Kotkan osalta eniten fyysisesti inaktiivisia miehiä löytyi muun muassa Kotkansaaren, Karhuvuoren ja Karhulan alueilta. Tästä huomataan, että liikuntapalveluiden hyvä saavutettavuus ja monipuolisuus ei itsessään lisää alueen asukkaiden fyysistä aktiivisuutta. Laajalla ja monipuolisella liikuntapalveluverkostolla kuitenkin pystytään vähentämään niitä esteitä, jotka haittaavat liikunnallisten elintapojen muodostumista.

Lähde: Lehtonen, O. & Kauronen, M. L. (2017). Liikuntapaikkojen saavutettavuus fyysisesti inaktiivisilla miehillä Kymenlaakson taajamissa. Sosiaalilääketieteen aikakauslehti 54, 327–344.

Kotkan kestävän liikkumisen ohjelman (hyväksytty valtuustossa 23.9.20219, §112) visioon on kirjattu:

KESTÄVÄT KULKUTAVAT Kestäviä kulkutapoja ovat muun muassa jalankulku, pyöräily ja joukkoliikenne. Ne tukevat ihmisten ja luonnon hyvinvointia ja liikkumisen tasavertaisuutta.

Ohjelmassa maankäytön ja liikennejärjestelmän toimenpiteinä ovat muun muassa:

Palveluverkkosuunnitelmissa tehdään aina liikkumis- ja saavutettavuusanalyysit, jotta nähdään palveluiden siirtymisen vaikutukset matkapituuksiin ja kulkutapojen käyttöön sekä erilaisten lakisääteisten kuljetusten järjestämiseen. Vältetään sellaisia ratkaisuja, jotka johtavat yksityisautoilun lisääntymiseen.

Kaupungin rakentaessa tai parantaessa omia rakennuksia, liikuntapaikkoja tai muita kohteita arvioidaan kohteen saavutettavuutta eri kulkutavoilla. Mikäli mahdollista, kohde pyritään aina sijoittamaan tiiviiseen kaupunkiympäristöön ja sen yhteyteen toteutetaan kattavasti erilaisia kestävästä liikkumisesta suosivia ratkaisuja kuten laadukkaat ja riittävät pyöräpysäköinti- ja sosiaalililat.

Väestö

Kotkan kaupungin väestöennuste on laskeva, millä on väistämättä vaikutusta liikuntapalveluiden kysyntään ja palveluodotuksiin. Tätä väestökehitystä tulee muun muassa hyvillä liikuntapalveluilla pyrkiä jarruttamaan (pito ja vetovoimatekijänä), mutta tulee myös varautua sopeutumaan siihen, että liikuntapalveluita tuotetaan tulevaisuudessa pienemmälle väestöpohjalle.

Syntyvät ikäluokat ovat olleet edellisiä ikäluokkia pienempiä, jonka seurauksena kaupungin lasten kokonaismäärä vähenee sekä lasten ja nuorten suhteellinen osuus kaupungin koko väestöstä supistuu ja yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa.

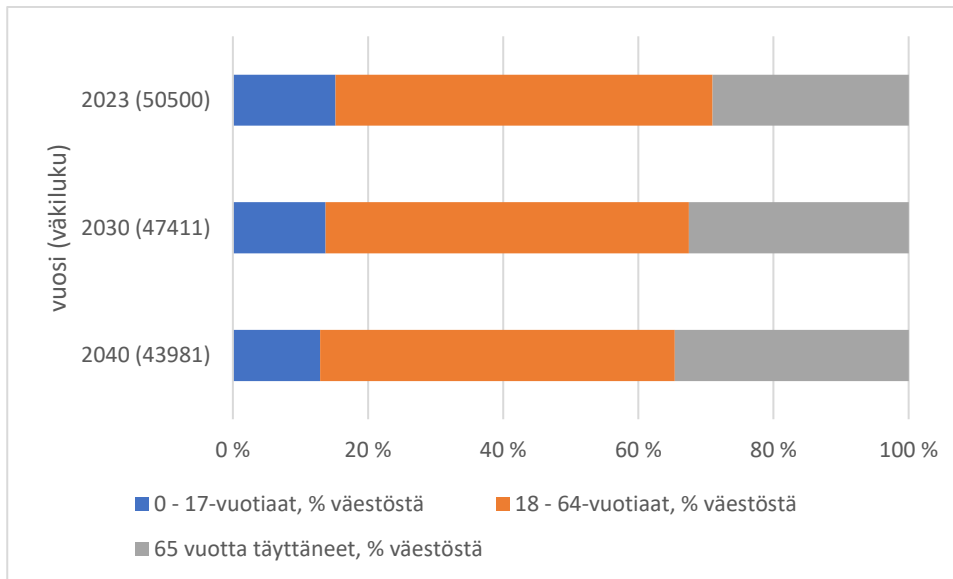
Kaupungista muutetaan enemmän pois kuin kaupunkiin muuttaa uusia asukkaita. Kaupungin syntyvyys on laskenut reilussa viidessä vuodessa yli sadalla lapsella. Hovinsaaren ja Karhuvuoren kouluja lukuun ottamatta kaikkien muiden koulujen oppilasennusteet ovat laskevia ja oppilasmäärien supistuminen on nopeaa. Lukuvuonna 2029–2030 vuosiluokilla 1–9 ennustetaan olevan oppilaita 75 % nykyisestä oppilasmäärästä eli 1 100 oppilasta vähemmän. (Lähde: Kotkan kaupungin Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitystä, FCG 2023).

Väestön ikääntyminen lisää tarvetta esteettömille ja saavutettaville liikkumisolosuhteille. Väestön vähetessä voi tulla tarve luopua jonkun liikuntapaikan ylläpidosta tai muuttaa liikuntapaikan käyttötarkoitusta. Huomiotava on myös, että liikuntaseurojen elinvoimaisuus (puuhaihmiset) voi heiketä.

Eri vähemmistöryhmät harrastavat muuta väestöä vähemmän liikuntaa mikä osittain johtuu liikuntaolosuhteista. Maahanmuuttajien kulttuurierot ja liikuntatottumukset sekä kielelliset haasteet saattavat vaikuttaa tulevaisuudessa entistä enemmän myös liikuntapaikkoihin. Esim. laajentaa tai muuttaa lajikirjoa, lisätä harrastajamääriä kansainvälisesti suosituissa urheilulajeissa, esim. jalkapallo sekä asettaa erilaisia käyttöehtoja liikuntapaikkojen käytölle, kuten naisten omat uintivuorot. Hyvä myös huomioida, etteivät talvilajit ole kovin suosittuja maahanmuuttajataustaisten keskuudessa.

Kuvaaja: % väestöstä.

Eri ikäryhmien prosenttiosuus väestöstä 31.12.2023 sekä vuonna 2021 laskettu väestöennuste.

Lähde: Sotkanet.fi

Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutos vaikuttaa Suomessa yhä enemmän myös liikuntaan ja urheiluun sekä niihin liittyvien tapahtumien järjestämiseen. Lumesta riippuvaisten talviliikuntalajien harrastaminen ja urheilutapahtumien järjestäminen on vaikeaa tai ei edes ole mahdollista kaikkialla Suomessa. Kun sää lämpenee, lisääntynee ilmastoiduissa sisätiloissa harrastettavan liikunnan kysyntä. Ilmastonmuutoksen aiheuttama säiden lämpeneminen ja lämpimän kauden piteneminen lisää ulkokuntoilupaikkojen käyttökautta ja käyttöä.

Liikunnan harrastuspaikkaan matkustaminen aiheuttaa yleisimpien liikuntaharrastusten luonnonvarojen kulukselta suurimaan osan. Ympäristön kannalta liikuntapaikkojen tulisi sijaita, jos vain mahdollista, tiiviissä yhdyskuntarakenteessa ja monipuolisten palveluiden läheisyydessä, jotta liikuntapaikalle kulkeminen olisi mahdollista ilman moottoroitua liikennevälinettä kestäviä kulkumuotoja käyttäen. Liikunta- ja urheilulajeista ympäristöä paljon kuormittavia lajeja ovat ne, joissa käytetään moottoria tai jos lajiin tarvitaan paljon jäähdytettyä tai lämmitettyä tilaa tai ulko-olosuhdetta. Luonnossa tapahtuva liikunta voi aiheuttaa luonnon kulumista.

Liikuntapaikkarakentamisessa tavoiteltavaa on liikuntapaikkojen käyttöaikatavoitteiden nostaminen tilankäytön tehostamisella ja toteuttamalla muunneltavia tilaratkaisuja sekä kertakäyttörakentamisen välttäminen. Liikuntakulttuuria tulisi kehittää jatkossa yhä vahvemmin kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti,

ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioon ottaen ja ilmastoa vähemmän kuormittavilla tavoilla. (Lähde: Liikuntaneuvoston liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja, Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2023:19)

Suomi tähtää hiilineutraaliuteen vuoteen 2035 mennessä. Kotkan ilmastotyön keskeinen tavoite on kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen Kotkan alueella Hinku-kuntien tavoitteen mukaisesti 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasosta.

Liikuntapaikkojen nykytilannekartoitus ja tulevaisuuden toimenpide-ehdotuksia

Liikuntapaikkojen käyttöasteet on selvityksessä ilmoitettu liikuntapalveluiden yksikön hallinnassa olevina tilavarausaikoina jaettujen käyttövuorojen perusteella eli arkisin klo 16.30–21.00 ja viikonloppuisin klo 9.00–21.00. Lähteenä on Timmi-tilavarausjärjestelmän tietokanta.

Liikuntasalien tiedot ovat marraskuulta 2023 ja kenttien tiedot kesäkuulta 2024. Koulujen viikonloppuvarauksista vastaavat tällä hetkellä pääsääntöisesti koulujen rehtorit, joten varaustietoja ei päivitetä Timmiin. Monet liikuntapaikat ovat vapaasti käytettävissä, kuten kuntoradat ja lähiliikuntapaikat, eikä niistä ole saatavilla kävijätilastoja.

Liikuntapaikoilla harrastettavat lajit on ilmoitettu selvityksessä saleissa ja kentillä olevien kiinteiden rajaviivojen valikoiman perusteella. Paikoista on kirjattu myös kentän pelialustan materiaali (esim. puu, tekonurmi) sekä toimintaan vaikuttavat varusteet (esim. tulostaulu, väliverho, valaistus).

Koulujen yhteydessä olevien liikuntapaikkojen tulevaisuuteen vaikuttaa ratkaisevasti koulujen tuleva palveluverkko ja siinä mahdollisesti tapahtuvat muutokset.

Toimenpiteenä laatutason ylläpito tarkoittaa tässä selvityksessä liikuntapaikan peruskunnon ylläpitoa alkuperäisen paikan rakentamisvaiheen käyttötarkoituksen mukaisesti turvallisuusnäkökulmat varmistaen.

Isommat liikuntahallit

Isojen liikuntahallien käyttöaste on korkea, koska niissä on harjoittelu- ja koulujen päiväkäytön lisäksi runsaasti muuta tapahtuma- ja liikuntakäyttöä kuten pääsarjatason otteluita, kilpailuita ja näytöksiä sekä osittain myös kulttuuritapahtumia, joiden varauksia on uusimman linjauksen mukaisesti lähdetty liikuntatiloissa voimakkaasti rajoittamaan.

Karhulan liikuntahalli

Karhulan liikuntahallissa on väliverhoilla kolmeen osaan jaettava liikuntasali kooltaan 768,5 m² (34,2 m x 22,2 m) ja vapaa korkeus 7,5 m. Liikuntahallin väestönsuojassa on seurojen käytössä oleva kuntosali. Hallissa on viisi pukuhuonetta ja lajista riippuen enimmillään 300-paikkainen kokoon taittuva katsomo. Hallin säilytystilat eivät ole riittävät, joten tavaroita joudutaan säilyttämään käytävällä.

Karhulan liikuntahallia on kunnostettu vuosien varrella Ilmastointi 2021, pukutilat 2020, lattia 2010 ja 2023, väliverhot ja tulostaulu 2024.

- Rakennusvuosi 1984
- Liikuntasali 768,5 m²
- Koripallo, sulkapallo, lentopallo, salibandy sali jaettavissa kolmeen lohkoon
- Katsomo, tulostaulu (uusinta 2024), kaksi väliverhoa
- Kuntosali
- Käyttöaste arkipäivät 99,49 %, viikonloppu 42,71 %
- Urheiluakatemia ja Karhulan koulu sekä lukio käyttävät salia päiväsaikaan
- Toimenpide-ehdotus: Laatutason ylläpito. Mahdollinen korvautuminen 2030-luvulla Karhulan koulu-keskuksen liikuntahallilla.

Karhuvuoren urheilutalo

Karhuvuoren urheilutalo on rakennettu 1975 liikunnan ja urheilun käyttöön urheilutaloksi sekä Karhuvuoren alueen koulujen liikuntatilaksi ja se on monipuolisimmassa käytössä oleva urheiluhalli Kotkassa. Toimintaa on aina kirkollisista tapahtumista, koululiikuntatuntien- ja perusharjoittelun lisäksi valtakunnallisiin urheilu- ja musiikkitapahtumiin.

Urheilutalon suorituspaikat sijaitsevat alakertatiloissa (kuntosali, oheisharjoittelusali, suihku- ja pukutilat sekä saunat), katutasen tiloissa (paloiluhalli, eteisaula, painonnostosalin, aerobinen sali, kuntotestausasema, pääpuku- ja pesutilat, wc ja varastotiloja), 2. kerroksessa (kahvilatilat ja käynti katsomotiloihin, yleisö wc:t), 3. kerroksessa (opetus-, kokous- ja VIP tilat).

Tällä hetkellä on linjattu, että urheilutalon toiminta keskitetään liikuntaan ja urheiluun ja ulkopuolisten muiden tapahtumien varauksia ei käyttöasteen ollessa jo valmiiksi korkea halliin enää pääsääntöisesti oteta.

Karhuvuoren urheilutalo on peruskorjattu vuonna 2006–2007 ja liikuntasalin puulattia on uusittu vuonna 2017. Urheilutalosta on laadittu sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus vuonna 2018.

Karhuvuoren urheilutalosta valmistui tarveselvitys vuonna 2023. Tarveselvitysryhmä keskusteli hankesuunnittelua varten erilaisista vaihtoehtoista Urheilutalon tulevaisuuden osalta. Tarkoituksena oli, että tarveselvityksen perusteella voidaan karsia pois mahdottomat tai haastavat vaihtoehdot ja varsinainen hankesuunnittelu kohdistetaan havaitut pitkän aikavälin tulevaisuuden tarpeet parhaiten täyttävään vaihtoehtoon, joita esitettiin kolme.

Vaihtoehto 1: Uudisrakentaminen Karhuvuoreen. Koulun käyttö päivällä, seurakäyttö/liigakäyttö, kokonaan uusi iso halli (vertailu Joensuuhun), verrokkina Joensuun hallin koko 6000m² ->arvio n. 15,6 milj. €

Vaihtoehto 2: Uudisrakennuksena liikuntasali koulun käyttöön Karhuvuoreen 2-3 lohkoa n. 5,7milj. € + uudisrakennuksena isompi areena/liikuntahalli/sali muualle liittyen mahdollisesti olemassa oleviin hankkeisiin n. 15,6 milj.€ toteutuminen ennen vanhan purkua ->arvio n. 21,3 milj. €

Vaihtoehto 3: Peruskorjaus (liiga/harrastuskäyttö + koulun käyttö) pääosin nykyisellä tilaohjelmalla->arvio 5,4milj. €->vaatii hallin sulkemisen, ainakin yksi kausi tulee tällöin järjestää muissa tiloissa (vastaavia halleja ei tällä hetkellä Kotkassa ole) -ei laajennusosaa.

Karhuvuoren tarveselvitysryhmä päätti esittää, että hankesuunnittelu kohdistetaan vaihtoehtoista uudisrakentamiseen ja ensisijaisesti vaihtoehtoon 2 ja toissijaisesti vaihtoehtoon 1. Perusteluina tälle oli riskittömämpi vaihtoehto, kuin vanhan rakennuksen peruskorjaus tai laajentaminen ja vaihtoehto täyttää havaitut

pitkän aikavälin tulevaisuuden tarpeet parhaiten. (Lähde/lainaus: Karhuvuoren urheilutalo, tarveselvitys 2023)

Kaupunginhallitus hyväksyi Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen (Kh 25.3.2024 § 111) sekä päätti, että hankesuunnittelun käynnistämistä koskevan päätöksen tueksi kaupunginhallitus pyytää tarveselvitystyöryhmää laatimaan esitetyn vaihtoehdon 2 osalta lisäselvityksen liigatasoisen rakennettavan liikuntasalin vaihtoehtoisista sijoituspaikoista huomioiden sijoitusvaihtoehtoihin liittyvät erilaiset synergiahädyt.

Selvitys käsiteltiin kaupunginhallituksessa syyskuussa (Kh 2.9.2024 § 259), jolloin kaupunginhallitus päätti, että Karhuvuoren koululiikunnan tarpeisiin rakennettava liikuntasali valmistellaan itsenäisenä hankkeena, ja että hankesuunnittelu käynnistetään 2025. Karhulan koulukeskuksen liikuntasalin suunnittelua jatketaan investointiohjelman mukaisesti koulun tarpeisiin.

Kaupunginhallitus päätti edelleen, että kilpaurheiluun tarkoitettun liikuntasalin valmistelua jatketaan omana hankkeenaan. Hankesuunnittelu tulee saattaa valmiiksi vuoden 2025 loppuun mennessä ja samalla se yhdistetään aikataulullisesti uimalahankkeeseen. Näistä kokonaisuuksista tulee valmistella uudet hankesuunnitelmat.

- Rakennusvuosi 1974
- Liikuntasali 924 m²
- Koripallo, muiden lajien rajojen kulmapisteitä merkattu
- Tulostaulu, sali jaettavissa neljään lohkoon.
- Kuntosali (kaksi eri tilaa)
- Pienliikuntatila
- Pukutilat, talvisin myös luistelijoiden käytössä lämmin tila
- Testausasema
- Katsomo, kahvio, kokous- ja vip tilat
- Karhuvuoren koulun liikuntasali, myös Urheiluakatemialla ja pääsarjajoukkueilla tarvetta harjoitella päiväsaikaan.
- Käyttöaste arkisin 100 %, viikonloppu 62,20 %
- Toimenpide-ehdotus: korvaavat uudisrakennukset (sali koululiikuntaan: Karhuvuoren koulun liikuntasali sekä sali kilpaurheiluun: Kotkan urheiluareena) 2030-luvulla

Kun Karhuvuoren urheilutalo korvataan uudisrakennuksilla, tulisi uudisrakennukset rakentaa ensin ja vasta sitten purkaa vanha urheilutalo, jotta koululiikunnalla ja kilpaurheilulla on koko ajan käytössään toimintaan sopivat tilat. Kuntosalille etsitään korvaavat tilat Länsi-Kotkasta.

Kotkan urheiluhalli

Kotkan urheiluhalli on Ruonalassa sijaitseva jalkapallon ja yleisurheilun sisähalli, joka valmistui vuonna 1989. Se oli Suomen ensimmäinen palloiluun ja yleisurheiluun tarkoitettu sisähalli. Urheiluhallissa on kumiruuhetäytteinen tekonurmikenttä, jossa on jalkapallon ja pesäpallon rajaviivat. Yleisurheilualan muodostavat 115 m juoksusuora, hyppy- ja heittoalue. Lisäksi hallissa on sulkapallokenttä sekä seurakäytössä oleva voimailualue. Kiertävän 285 m radan voi käyttää vain erityisjärjestelyin, sillä puolet radasta on yleisurheilualueella ja puolet tekonurmialueella.

Hallissa on lisäksi henkilökunnan sosiaalitilat sekä pukuhuoneita, joista kaksi toimii väestösuojatilassa. Halli on aikanaan suunniteltu vain harjoituskäyttöön, joten siellä ei ole katsomo- eikä kahviotiloja lainkaan. Nykyään urheiluhallissa järjestetään yleisurheilun, pesäpallon ja jalkapallon otteluita ja kilpailuita säännöllisesti.

Varsinaisia varastotiloja hallissa ei ole vaan hallissa olevat suoritusvälineet ovat laatikoissa hallin käytävillä. (Lähde/lainaus: Kotkan urheiluhalli, tarveselvitys 5.10.2009).

Urheiluhallin parkkipaikka on tilava hiekkakenttä, jota mielellään varataan myös tapahtumakäyttöön. Esimerkiksi sirkustoiminnan kysyntää kohdentuu alueelle vesipisteen ja sähkön saatavuuden takia. Esimerkiksi Kantasataman tapahtuma-aukion hyödyntämistä tulee jatkossa pohtia vastaavien tapahtumien kohdalla.

Kotkan urheiluhallin käytön sesonkiaikana lokakuusta-maaliskuuhun hallia ei ole viimeisimmän linjauksen mukaisesti mahdollista varata muuhun kuin liikunta- ja urheilukäyttöön.

Urheiluhallissa tehtiin 2001 laajoja korjaustoimenpiteitä kuten jalkapallokentän pohjan vahvistus, yleisurheilualueiden pinnoitus, pukusuoja-alueen asfaltti pohjatöineen, tilojen maalausta, hallin iv-kanavien uusinta, äänentoiston uusiminen ja valaisimien huolto. Lisäksi hallissa on tehty kattoremontti 2018 sekä rakennekorjauksia ulkopuolisiin osiin (2021). Hallin tekonurmi tulisi vaihtaa mahdollisimman pian, se on vaihdettu vuosina 2001 ja 2013.

- Rakennusvuosi 1989
- 53 x 94 m tekonurmi (kumirouhe), jalkapallo, pesäpallo
- Juoksusuora 115 m, heittohäkki, kuulantöytäpaikka, korkeus- ja seiväshyppypaikka, kiertävä rata 285 m mahdollisuus)
- Voimailualue, sulkapallokenttä
- Pukutilat
- Käyttöaste arkipäivät 100 %, viikonloppu 100 %, Vuorot hallissa arkisin klo 16.00–22.00.
- Toimenpide-ehdotus: tekonurmen ja yleisurheilualueiden uusiminen 2027, talotekninen peruskorjaus 2030-luvulla

Käpylän koulun liikuntahalli

Käpylän koulu ja sen liikuntasali otettiin käyttöön elokuussa 2024. Liikuntasali, kuten koko koulukin, on uusi, joten laajoja kunnossapitotarpeita ei ole odotettavissa 10–15 vuoteen.

- Rakennusvuosi 2024
- Liikuntasali 1072,5 m²
- Futsal/käsipallo, koripallo, lentopallo, salibandy, sulkapallo
- Tulostaulu, sali jaettavissa kolmeen lohkokoon, kiipeilyseinä (boulder)
- Parvikatsomo
- Pikkusali
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Mussalon liikuntahalli

Mussalon liikuntahalli on alun perin väestösuojatila, jonka tarkoitus on antaa suojaa vaaratilanteissa lähialueen väestölle. Tila on muutettu liikuntakäyttöön soveltuvaksi mm. ampumaurheilun, joukkueurheilun ja yksilökuntoilun käyttötarpeille. Halli sisältää tiloina sisäpelikentän, ammuntaradan sekä kuntosalin, aerobisen salin ja oheisharjoitussalin sekä puku- ja pesutilat.

Mussalon liikuntahallissa on Kotkan Ampumaseura ry:n käytössä oleva 30 paikkainen ilma-aserata. Seura on omarahoitteisesti uusinnut pääosan taululaitteista elektronisiksi taululaitteiksi. Tiloista on tehty seuran kanssa käyttöoikeussopimus. Seura on ilmoittanut tarpeita tilan kehittämiseksi ja turvallisena pitämiseksi.

- Rakennusvuosi 1993
- Liikuntasali 576 m²
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo, salibandy
- Voimistelumatto ja peili
- Käyttöaste arkisin 93,94 %, viikonloppu 4,17 %
- Toimenpide-ehdotus: Laatutason ylläpito sillä tasolla kuin on mahdollista huomioiden, että kyseessä on väestösuoja. Salin lattian korjaus 2028. Ampumaradan osalta käytettävyyden ja turvallisuuden varmistaminen.

Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli

Karhulan koulukeskuksen yhteyteen rakennettava liikuntahalli on mukana kaupungin investointiohjelmassa. Liikuntahallin suunnittelu tapahtuu 2025 ja rakentaminen 2026–2027. Uusi koulukeskus liikuntahalleineen valmistuu kesällä 2027. Hallin yhteyteen tulee 360 neliöinen väestösuoja. Liikuntahallin tavoitehintaa on 6,408 miljoonaa euroa. (Kh 2.9.2024 § 258)

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Karhulan liikuntahalli	Laatutason ylläpito. Mahdollinen korvaaminen 2030-luvulla Karhulan koulukeskuksen liikuntahallilla.	2030->
Karhuvuoren urheilutalo	Korvaavat uudisrakennukset (sali koululiikuntaan: Karhuvuoren koulun liikuntasali sekä sali kilpaurheiluun: Kotkan urheiluareena)	2030->
Kotkan urheiluhalli (Ruonala)	Teknurin ja yleisurheilun alueiden uusiminen 2027, talotekninen peruskorjaus 2030-luvulla	2027 2030
Käpylän koulun liikuntahalli	Laatutason ylläpito.	
Mussalon liikuntahalli	Laatutason ylläpito sillä tasolla kuin on mahdollista huomioiden, että kyseessä on väestösuoja. Salin lattian korjaus. Ampumarata: käytettävyyden ja turvallisuuden varmistaminen	2028->
Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	Uudisrakennus	2025–2027

Liikuntasalit (koulut ja muut pienemmät liikuntasalit)

Liikuntasalit ovat toiminnassa olevien sekä osittain myös entisten koulujen liikuntasaleja. Salit ovat arkisin koululiikunnan käytössä ja iltaisin sekä viikonloppuisin pääasiassa seuratoiminnan tai muiden ryhmien käytössä. Liikuntapalvelut jakavat toiminnassa olevien koulujen arki-iltojen salivuorot, viikonloppujen varaukset menevät koulujen rehtorien kautta. Useimmissa kouluissa koululiikunnan varusteet eivät ole salin ilta- ja viikonloppukäyttäjien käytettävissä.

Karhulan koulun ja Haukkavuoren koulun saleissa pidetään ylioppilaskirjoitukset, joten niiden salit ovat poissa liikuntakäytöstä lähes koko syyskuun ja maaliskuun ajan. Muutokset kouluverkossa vaikuttavat

suoraan myös kaupungin liikuntapaikkojen määrään, koska koulujen lakkauttamisen myötä usein myös liikuntasali ja koulun piha poistuvat käytöstä.

Aittakorven koulu

- Rakennusvuosi 2012
- 500,5 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo, salibandy
- Tulostaulu, väliverho
- Käyttöaste arkisin 100 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Haukkavuoren koulu

- Rakennusvuosi 1961, peruskorjaus 2021
- 640 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo
- Tulostaulu, väliverho
- Salissa ylioppilaskirjoitukset, joten sali poissa käytössä syys- ja maaliskuun
- Käyttöaste arkisin 98,48 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Helilän koulu

- Rakennusvuosi 1970
- 541 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo, salibandy
- Tulostaulu, avoin näyttämö, 2 väliverhoa
- Käyttöaste arkisin 100 %
- Toimenpide-ehdotus: poistuu käytöstä uuden Karhulan koulukeskuksen liikuntahallin valmistuttua syksystä 2027

Hovinsaaren koulu

- Rakennusvuosi 1970
- 140 m²
- Puu
- Lentopallo, koripallo
- Käyttöaste arkisin 14,65 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Jylpyn Sali

- Rakennusvuosi 1986

- 395,5 m²
- Puu
- Koripallo, sulkapallo, lentopallo, salibandy
- Parvikatsomo (ei pääsyä)
- Ei opiskelukäyttöä, talossa toimii yritys
- Käyttöaste arkipäivät 91,92 %, viikonloppu 16,67 %
- Toimenpide-ehdotus: aatutason ylläpito toistaiseksi

Karhulan koulu

- Rakennusvuosi 1960
- 364 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo
- Avoin näyttämö, parvikatsomo
- Salissa ylioppilaskirjoitukset, joten sali poissa käytössä syys- ja maaliskuun
- Käyttöaste arkisin 56,57 %
- Toimenpide-ehdotus: Sali pois käytöstä kunnostuksen takia kesästä 2025–2027 syksyyn. Kivikoulun muutokset ja korjaus. Uudisrakennus: Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli 2025–2027.

Keskuskoulu

- Rakennusvuosi 1929, liikuntasalin lattiapäällyste on uusittu 2007.
- 232 m²
- Pulastic
- Koripallo, lentopallo
- Avoin näyttämö, väliverho
- Käyttöaste arkisin 40,15 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Korkeakosken koulu

- Rakennusvuosi 2019
- 271 m²
- Muovi/synteettinen
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo
- Väliverho
- Käyttöaste arkisin 72,22 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Kotkan lyseo

- Rakennusvuosi 1906
- 170 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, salibandy
- Käyttöaste arkisin 47,90 %

- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Kyminkartanon koulu

- Rakennusvuosi 1936, peruskorjaus 2013
- 448 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, salibandy, sulkapallo
- Tulostaulu, väliverho
- Käyttöaste arkisin 80,81 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Langinkosken koulu

- Rakennusvuosi 2019
- 608 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo, salibandy
- Tulostaulu, väliverho
- Käyttöaste arkisin 100 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Metsolan kampus

- Rakennusvuosi 1972
- 598,7 m²
- Puu
- Koripallo, käsipallo, lentopallo, salibandy, sulkapallo, tennis
- Ei opiskelukäyttöä, liikuntapalveluiden käyttöön syksystä 2024
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito toistaiseksi, mahdollinen luopuminen pysyvän saliverkon käyttöönoton jälkeen

Otsolan koulu

- Rakennusvuosi 1986
- 418,5 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo
- Väliverho
- Käyttöaste arkisin 81,82 %
- Toimenpide-ehdotus: salin käytettävyyteen vaikuttaa kouluverkkopäätös

Pihkoon koulu

- Rakennusvuosi 2022
- 265 m²
- Puu

- Koripallo, lentopallo, sulkapallo, salibandy
- Väliverho
- Käyttöaste arkisin 79,29 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Ruonalan koulu

- Rakennusvuosi 1963
- 304,5 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, salibandy
- Väliverho
- Käyttöaste arkisin 78,79 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Savotan liikuntasali

- Rakennusvuosi 1981
- 405 m²
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo, tennis, voimistelumatot
- Avoin näyttämö
- Päivisin Hyvinvointi ja työllisyyspalveluiden sekä päiväkotien käytössä
- Vuokratila JUKI:lta
- Käyttöaste arkisin 98,48 %, viikonloppu 49,48 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Tavastilan koulu

- Rakennusvuosi 1951, peruskorjaus 2009
- 264 m²
- Muovi/syntheettinen
- Koripallo, lentopallo
- Käyttöaste arkisin 98,48 %, viikonloppu 91,67 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Toivo Pekkasen Sali

- Rakennusvuosi 1966
- 410 m²
- Puu
- Koripallo, lentopallo, sulkapallo, salibandy
- Käyttöaste arkisin 60,86 %
- Avoin näyttämö
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito toistaiseksi, mahdollinen luopuminen pysyvän saliverkon käyttöönoton jälkeen

Xamkin kampus

- Rakennusvuosi 2024
- Puu
- Liikuntapalveluiden käyttöön tammikuusta 2025?
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Aittakorven koulu	Laatutason ylläpito	
Haukkavuoren koulu	Laatutason ylläpito	
Helilän koulu	Poistuu käytöstä uuden Karhulan koulukeskuksen liikuntahallin valmistuttua	2027
Hovinsaaren koulu	Laatutason ylläpito	
Jylpyn sali	Laatutason ylläpito toistaiseksi	
Karhulan koulu	Sali pois käytöstä kunnostuksen takia kesästä 2025–2027 syksyyn. Kivikoulun muutokset ja korjaus. Uudisrakennus: Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	2025–2027 2025–2027
Keskuskoulu	Laatutason ylläpito	
Korkeakosken koulu	Laatutason ylläpito	
Kotkan lyseo	Laatutason ylläpito	
Kyminkartanon koulu	Laatutason ylläpito	
Langinkosken koulu	Laatutason ylläpito	
Metsolan kampus	Laatutason ylläpito toistaiseksi. Mahdollinen luopuminen pysyvän saliverkon käyttöönoton jälkeen.	
Otsolan koulu	Salin käytettävyyteen vaikuttaa kouluverkkopäätös.	
Pihkoon koulu	Laatutason ylläpito	
Ruonalan koulu	Laatutason ylläpito	
Savotan liikuntasali	Laatutason ylläpito	
Tavastilan koulu	Laatutason ylläpito	
Toivo Pekkasen sali	Laatutason ylläpito toistaiseksi. Mahdollinen luopuminen pysyvän saliverkon käyttöönoton jälkeen.	

Xamkin kampus vuoden 2025 alusta?	Laatutason ylläpito	

Uimahallit

Uimahallit ovat keskeisiä laajoja käyttäjäryhmiä palvelevia liikuntapaikkoja mittakaavaltaan vaativia suunnitella, ylläpitää ja rakentaa. Kotkassa on kaksi uimahallia, Kotkan saarella sijaitseva Kotkan Uimala Katariina sekä Karhulan uimahalli.

Uimala Katariina on Kotkan Katariinan kaupunginosassa sijaitseva uimahalli, jonka yhteydessä on myös maauimala katsomoineen. Ilmari Niemeläisen vuonna 1950 suunnittelema sauna- ja pesularakennus pukusekä majoitushuoneineen valmistui vuonna 1952. Maauimalan oli alun perin tarkoitus valmistua Helsingin Olympialaisten 1952 uintilajien harjoitusaltaksi, mutta tähän se ei aivan ehtinyt. Maauimalassa käytiin avauskilpailut vuonna 1954 ja yleiseen käyttöön se avattiin 1955. Maauimalalle rakennettiin uusi pukusuoja ja kioskirakennus vuonna 1956 ja vuonna 1960 sinne rakennettiin lasten kahluaallas. Uimahallirakennuksen ja ulkokatsomon suunnitteli arkkitehti Einari Teräsvirta vuonna 1968 ja rakennus valmistui vuonna 1970. Uimalaa peruskorjattiin vuosina 1996–1997 ja siinä yhteydessä rakennettiin laajennus, johon tuli kahvila ja kloorivarasto. Samalla entinen retkeilymajaosa muutettiin kuntosaliksi. Peruskorjauksen yhteydessä myös maauimalan osuus kunnostettiin. Maauimalan altaalla on 2019 tehdyn korjauksen jälkeen käyttöikää jäljellä arviolta kymmenen vuotta. (Lähde/lainaus: Kotkan uimala Katariina tarveselvitys, 2021, Kotkan uimala Katariinan hankesuunnitelma, 2022)

Uimala Katariinan elinkaari on tulossa loppuun. Uimahalli on osin huonokuntoinen ja jossain määrin myös epäkäytännöllinen nykyisten tarpeiden mukaan arvioiden, joten se edellyttää merkittäviä korjaustoimenpiteitä tai uudisrakentamista. Kotkan Uimala Katariinan tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa syksyllä 2021 (Kh 4.10.2021 § 351), jolloin päätettiin hankesuunnittelun aloittamisesta.

Tarveselvityksessä esitettiin, että uimahalli korvataan uudisrakennuksella nykyiseen sijaintiinsa ja vedenkäyttölaitteisto voi jäädä nykyiseen sijaintiinsa uimahallin kellarikerrokseen. Peruskorjaamalla laitetilat ja uusimalla laitteistot vedenkäyttely palvelee myös jatkossa sekä uimahallia että maauimalaa. Kaupunginhallitus hyväksyi syksyllä 2022 (Kh 12.9.2022 § 278) Kotkan uimala Katariinan hankesuunnitelman ja päätti, että hankkeen suunnittelu käynnistetään sinä vuonna, kun hyväksyttyyn talousarvioon on varattu investointimääräraha kohteen suunnittelulle.

Syyskuussa 2024 kaupunginhallitus päätti Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen hyväksyessään (Kh 2.9.2024 § 259), että kilpaurheiluun tarkoitettua liikuntasalin valmistelua jatketaan omana hankkeenaan. Hankesuunnittelu tulee saattaa valmiiksi vuoden 2025 loppuun mennessä ja samalla se yhdistetään aikataullisesti uimalahankkeeseen. Näistä kokonaisuuksista tulee valmistella uudet hankesuunnitelmat.

- Rakennusvuosi 1970, peruskorjaus 1997
- Pääallas 300 m² (25mx 6rataa x2m), terapia-allas 96 m², lastenallas 15 m² ja opetusallas 40 m²
- Hyppytorni, 1 m ja 3 m ponnahduslauta
- Toimenpide-ehdotus: uudisrakennus nykyiseen sijaintiin 2030-luvulla

Uimala Katariinan tilanteesta johtuen saattaa nopeutettu aikataulu hankkeen käynnistämiseksi tulla tarpeelliseksi suhteessa tämänhetkiseen taloussuunnitelman mukaiseen investointiohjelmaan.

Jotta tulevaisuudessa voidaan pohtia Kotkan kaupungissa sijaitsevien uimahallien määrää tulisi Katariinan uimahallin uudisrakennuksessa olla 50 metrin allas ja allastilaneliöitä sama määrä kuin Katariinan uimalassa ja Karhulan uimahallissa on tällä hetkellä yhteensä.

Maaumala

- Rakennusvuosi 1951
- Pääallas 900 m² (50 m x 8 rataa), lastenallas 100 m²
- Hyppytorni, 1 m ponnahduslauta ja varaus 3 m ponnahduslaudalle
- Toimenpide-ehdotus: peruskorjaus hyppytorneineen ja katsomoineen

Karhulan uimahalli valmistui syksyllä 1978. Vuosina 2008–2010 toteutettiin uimahallin peruskorjaus ja laajennus. Peruskorjauksessa uusittiin puku- ja pesuhuoneet ja IV-tekniikka sekä laajennettiin sisääntuloa. Tuoloin jäi uusimatta länsipuolen lasijulkisivu, elementtiseinät ja pysäköintialueen puoleinen maanpaineisinä. Peruskorjauksen jälkeen rakennuksessa havaittiin uudelleenkorjausta vaativia rakennusosia kuten ison altaan laatoitus.

Kesäkuussa 2024 alkaneen osittaisen peruskorjauksen tavoitteena ja toiminnallisena tarpeena on se, että hallin kaikkien asiakastilojen turvallinen käytettävyys säilyy aiemmalla tasolla tarvittavien teknisten korjausten avulla ja niiden valmistuttua koko kiinteistön tulevan elinkaaren ajalla. Lisäksi henkilöstön työskentelyolosuhteiden parantaminen allastiloissa teknisten korjausten avulla, kuten häikäisyn ehkäisy, kiinnitetään erityistä huomiota. Rakennuksen energiatehokkuutta parannetaan rakenteellisten ratkaisujen kautta mm. lämmöneristävyyttä parannetaan ulkoseinien ja lasiseinien uusimisella sekä vesikalusteiden säädöllä ja mahdollisilla vaihdoilla.

Karhulan uimahallin osittaisella peruskorjauksella pyritään varmistamaan tilanne, että Kotkassa on vähintään yksi toiminnassa oleva uimahalli ennen kuin Katariinan uimahallihanke käynnistyy. Katariinan Uimalan uudisrakennushankkeen rakentamisvaihe katkaisee uimalan käytön noin kahden vuoden ajaksi. (Lähde/lainaus): Karhulan uimahallin tekninen hankesuunnitelma 2.6.2023, Kh 7.8.2023 §212)

- Rakennusvuosi 1978, osittainen peruskorjaus 2024–2025
- Pääallas 313 m², lasten allas 75 m², kylmäallas 9 m²
- Hyppytorni 3 m, ponnistuslauta 1 m
- Puku-, pesu- ja saunatilat
- Kahvila, kuntosali x2, tilausauna
- Toimenpide-ehdotus: Osittainen peruskorjaus 2024–2025

Uimahallien kävijämäärät vuonna 2023:

- Uimala Katariina 169 057 (2022: 147 027, 2019: 198 123)
- Karhulan uimahalli 153 831 (2022: 123 359, 2019: 162 424)

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Uimala Katariina	Uudisrakennus nykyiseen sijaintiin	2030 (mahdollisuuksien mukaan aikaistettava)
Maaumala	Peruskorjaus hyppytorneineen ja katsomoineen	
Karhulan uimahalli	Osittainen peruskorjaus	2024–2025
Jotta tulevaisuudessa voidaan pohtia Kotkan kaupungissa sijaitsevien uimahallien määrää tulisi Katariinan uimahallin uudisrakennuksessa olla 50 metrin allas ja allastilaneliöitä sama määrä kuin Katariinan uimalassa ja Karhulan uimahallissa on tällä hetkellä yhteensä.		

Jäähallit

Kotkassa on kaksi jäähallia: Kilpahalli (Koulunäkki Areena) ja harjoitushalli.

Jääurheilun kasvaneen suosion sekä heikentyneiden talviurheilulosuhteiden vuoksi vuonna 1999 rakennettiin lämpöeristetty harjoitusjäähalli, jossa hyödynnettiin tekojääradan olemassa olevaa jäädytyskoneistokapasiteettia. Titaanit ry/Hannu Kananen rakensi kaupungin omia alkuperäisiä suunnitelmia laadukkaamman harjoitusjäähallin, jonka rakentamiseen kaupunki osallistui talousarvioon varatulla rahoitusosuudella.

Harjoitusjäähalli on teräsrunkoinen, lämpöeristetty, betonipohjainen ja siellä on jään lisäksi pukuhuoneita, varastotiloja sekä oheisharjoittelutila. Kaukalo on kooltaan 26 x 56 m ja se on alkuperäinen, joten se tulisi vaihtaa uuteen n. kolmen vuoden sisällä.

Kilpahallin pohjana on ollut 1970-luvulla rakennettu tekojäärata, joka 80-luvulla katettiin ja rakennettiin sosiaalitilat. Kilpajäähalli rakennettiin vuonna 2005 vastaamaan olosuhteita jääkiekkoliiton virallisissa sarjoissa pelattavien otteluiden otteluareenana. Kilpahallissa on 27x58 metrinen joustokaukalo, joka uusittiin kesällä 2019. Hallin betonilaatta ja jäädytysputkisto uusittiin kesällä 2023. Kilpahallin yleisökapasiteetti on yhteensä 1958 katsojaa (1020 istumapaikkaa, 928 seisomapaikkaa ja 10 invapaikkaa).

Jäähallien huoltorakennus sijaitsee jäähallien välissä ja siitä on hyvä yhteys molempiin halleihin. Rakennuksessa on työntekijöiden sosiaalitilojen lisäksi taitoluistelijoiden ja kiekkojuniorien toimistotilat sekä pukuhuone, joka on Katajaisten kentänkäyttäjien käytössä. Huoltorakennus peruskorjattiin kilpahallin rakentamisen yhteydessä. Kilpajäähallissa on kahvila, jota pitää Hamina-Kotka Kiekkojuniorit ry sekä ohjeisharjoitteluun tarkoitettu kuntosali. Katsomoiden alla on pukutiloja sekä ohjeisharjoittelukäytössä olevaa tyhjää tilaa.

Harjoitushalli

- Rakennusvuosi 1999
- Kaukalo 26 x 56 m
- Tulostaulu, äänentoisto
- Käyttöaste Timmin mukaan arkipäivät 81,06 %, viikonloppu 68,75 %. Todellisuudessa jäähallin käyttöaste on lähes 100 %. Seurakäyttöä hallissa on arkisin klo 16.00–22.30 jonka lisäksi päivisin on koulu ja Urheiluakatemia käytössä sekä yleisöluisteluvuoroja. Viikonloppuisin on otteluita, harjoitusvuoroja sekä yleisöluisteluvuoroja. Vuorojen välissä on jäädytys 15 min, mikä näkyy kalenterissa vapaina vuoroina.
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito edellyttää peruskorjausta, kaukalo uusittava kolmen vuoden sisällä eli vuoteen 2028 mennessä

Kilpahalli

- Rakennusvuosi 2005
- Kaukalo 27 x 58 m (joustokaukalo)
- Tulostaulu, äänentoisto
- Käyttöaste Timmin mukaan arkipäivät 75,51 %, viikonloppu 76,30 %. Todellisuudessa jäähallin käyttöaste on lähes 100 %. Seurakäyttöä hallissa on arkisin klo 16–22.30, jonka lisäksi päivisin on koulu ja Urheiluakatemia käytössä sekä yleisöluisteluvuoroja. Viikonloppuisin on otteluita, harjoitusvuoroja sekä yleisöluisteluvuoroja. Vuorojen välissä on jäädytys 15 min, mikä näkyy kalenterissa vapaina vuoroina.
- Katsomo, kahvila, kokoustila, kuntosali
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Harjoitushalli	Laatutason ylläpito edellyttää peruskorjausta. Kaukalo uusittava kolmen vuoden sisällä.	2028 mennessä
Kilpahalli	Laatutason ylläpito	

Lajikohtaiset erillistilat ja alueet

Ampumarata (Mussalon liikuntahalli)

- Toimenpide-ehdotus: ampumaradan osalta käytettävyyden ja turvallisuuden varmistaminen

Frisbeegolf

Kaupungilla ei ole frisbeegolfrataa, vain yksittäisiä koreja Katariinan meripuistossa ja Karhulan kumparepuistossa. Paikallisella yhdistyksellä Frisbeekotkilla on Petäjäsuolla uusi, syksyllä 2024 valmistunut 20-väyläinen amatöörirata ja yhdistyksen ratahanke jatkuu pro-radan tekemisellä.

Frisbeegolf Katariinan Meripuisto (1 kori), Frisbeegolf Kumparepuisto

- Toimenpide-ehdotus: seurataan tilannetta, ei uusita automaattisesti korikantaa

Karhulan kamppailukeskus

Karhulan kamppailukeskuksessa on kaksi painimolskia ja judo-tatamialue, mikä jaettavissa väliverhoilla neljään osaan. Pukutiloja on käytössä vain kaksi.

- Painisali käyttöaste arkisin 63,38 %, viikonloppu 46,35 %
- Tatami käyttöaste arkisin 30,30 %, viikonloppu 18,75 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito (ei liity liikuntahalliin)

Kotkan Moottoriurheilukeskus

Kotkan moottoriurheilukeskus on Kotkan laajin liikunta-alue ja se pitää sisällään myös Kymin lentokentän. Alueesta on tehty käyttöoikeussopimuksia aluetta käyttävien seurojen kanssa. Seuraavan valtuustokauden aikana on tarkennettava, onko moottoriurheilukeskuksen toiminta ja käyttöoikeussopimukset liikuntapalveluiden alaista toimintaa. Moottoriurheilukeskuksen alue on vuoden 2026 Jukolan viestin järjestämisareena.

- Toimenpide-ehdotus: käyttöoikeussopimusten päivittäminen Jukolan viestin jälkeen, ei muutoksia eikä investointeja

Petankkihalli

Kotkan Petankkihalli Laivurinkadulla on 170 m² tila, jonka käytöstä on käyttöoikeussopimus seuran kanssa.

- Toimenpide-ehdotus: tullaan luopumaan, ei investointeja

Pumptrack-rata Katariinan Meripuisto

Katariinan skeittipaikan vieressä oleva 38 metriä pitkä pumptrack -rata valmistui kesällä 2016. Pumptrack -rata on pääasiassa tarkoitettu polkupyörille mutta rataa voi käyttää myös potku- tai skeittilaudalla, rullaluistimilla tai vaikka pyörätuolilla. Rataa eteenpäin kuljetaan pumppaavan liikkeen voimalla.

- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Savotan toimintakeskus

Puutalousoppilaitoksen vanhaan teollisuushalliin, nykyiseen Savotan toimintakeskukseen, on rakentunut monipuolinen liikuntatilakeskittymä yhteistyössä kaupungin liikuntapalveluiden ja kaupungin toimitilahallinnon ja Kotkan julkiset kiinteistöt Oy:n kanssa. Savotan toimintakeskuksessa on erilliset tilat joukkuevoimistelulle (voimistelukanveesi ja pieni lämmittelytila), judolle (tatami alue), nyrkkeilylle (nyrkkeilykehä ja nyrkkeilyalue säkkeineen yms.), jousiammunnalle (5 rataa) sekä telinevoimistelulle. Savotan päärakennuksessa on myös liikuntasali.

- Jousiammunta käyttöaste arkisin 77,78 %, viikonloppu 91,67 %
- Nyrkkeily käyttöaste arkisin 62,12 %, viikonloppu 22,40 %
- Tatamialue käyttöaste arkisin 57,07 %, viikonloppu 31,25 %
- Voimistelukanveesi käyttöaste arkisin 100 %, viikonloppu 68,75 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Skeittipaikka Katariinan meripuisto, skeittipaikka Karhuvuori ja skeittihalli

Katariinan betonista, kivistä ja asfaltista tehty skeittiparkin ensimmäinen osa valmistui 2013. Käyttäjät olivat aktiivisesti mukana sen suunnittelussa. Kesällä 2019 skeittiparkkiin valmistui pooli eli allasmainen betonirakenne. Parkin rakentamiseen on saatu valtionavustusta. Karhuvuoressa on betoninen skeittiparkki.

Kotkan skeittihalli avautui helmikuussa 2023 Jylpyllä vanhan paloaseman tiloihin. Skeittihalli on auki joka päivä yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa ja se on Kotka-Hamina-alueen ainoa skeittihalli. Hallissa on erikorkuisia vanerisia kiinteitä rampeja.

- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Ampumarata (Mussalon liikuntahalli)	Käytettävyyden ja turvallisuuden varmistaminen	
Frisbeegolf Katariinan Meripuisto (1 kori) Frisbeegolf Kumparepuisto	Seurataan tilannetta, ei uusita automaattisesti korikantaa	

Karhulan kamppailukeskus	Laatutason ylläpito	
Kotkan Moottoriurheilukeskus	Laatutason ylläpito Seurasopimuksien päivittäminen	
Petankkihalli	Poistetaan liikuntakäytöstä	
Pumptrack-rata Katariinan Meripuisto	Laatutason ylläpito	
Savotan toimintakeskus: voimistelukanveesi jousiammunta judo-tatami nyrkkeilyalue telinevoimistelu	Laatutason ylläpito Julkiset Kiinteistöt oy:n ja kaupungin tilahallinnon kanssa.	
Skeittipaikka Katariinan meripuisto, skeittipaikka Karhuvuori ja skeittihalli	Laatutason ylläpito	

Kuntosalit

Kaupungilla on viisi kaikille avointa eri tasoisesti varusteltua kuntosalia: Karhulan ja Kotkan uimahalleissa, Karhuvuoren urheilutalossa, Mussalon liikuntahallissa sekä Karhulan keskuskentällä. Lisäksi kaupungilla on vain liikuntaseurojen käytössä olevia oheisharjoitteluun tarkoitettuja kuntoilutiloja Karhulan liikuntahallissa, Kotkan urheiluhallissa ja jäähallissa. Katariinan maauimalan entisessä pukeutumistilassa toimii Hektor ry:n käyttöön käytösopimuksella osoitettu voimailusali.

Karhulan ja Kotkan uimahalleissa on kaksi kuntosalia kummassakin, paineilmalaitesali sekä kuntosali painopakalaitteilla ja vapailla painoilla. Paineilmalaitteet soveltuvat hyvin kevyempään ja kuntouttavaan harjoitteluun, senioreille, aloittelevalle kuntoilijalle myös kaikista heikkovoimaisimmille, koska niissä on pieni minivastus ja "portaaton vastuksensäätö" 0,1 kg.

Karhuvuoren urheilutalon kuntosalitilat on sijoitettu kahteen eri tilaan. Alakerran kuntosalissa on monipuolinen kuntosali, jossa on painopakallisia laitteita sekä mahdollisuus harjoitella vapailla painoilla. Katutaso salissa on enemmän aerobisia laitteita sekä painonnostoharjoitteluun sopivat välineet ja tilat. Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksessä (2021) todetaan, että voima- ja painonnostosalin tilatarve on kasvanut Urheilutalossa. Tästä syystä toiminnalliset tilat suhteessa nykyiseen tilatarpeeseen ovat alimitoitettuja. Toiminta laajenisi nopeasti, jos tiloja lisättäisiin. Lisäksi alakerran kuntosalitila on riskitila, joka tulisi sijoittaa maanpinnan tasolle.

Keskuskentän "punttisali" on kaupungin vanhin lihasvoimaharjoitteluun tarkoitettu tila. Tila on melko pieni ja se on tarkoitettu lähinnä vapaiden painojen voimaharjoitteluun. Keskuskentän urheilijat käyttävät tilaa oheisharjoitteluun.

Mussalon liikuntahallilla kuntosalitoiminta laajentui vuonna 2016 kolmeen tilaan, kun telinevoimistelijat siirtyivät Savotalle. Liikuntahallissa on kuntosali, jossa on painopakalaitteet, vapaaharjoittelutila, jossa crossfit teline, hyppyarkkuja yms. sekä aerobinen sali, jossa mm. kuntopyöriä ja crosstrainereita.

Kilpajäähalliin on seurojen toivomusten perusteella rakennettu lihaskuntoharjoitteluun soveltuva oheisharjoittelutila, jossa on muutamia kuntosalilaitteita. Tila on jäähallia käyttävien seurojen käytössä eikä muu asiakaskäyttö ole sallittua.

Karhulan liikuntahallin väestösuojassa on seurakäytössä oleva kuntosali. Salissa on painopakallisia laitteita sekä vapaita painoja. Tila on melko pieni.

Kuntosaleille tehdään vuosittain pieniä välinehankintoja esim. käsipainojen, levypainojen tai tankojen osalta, jos puutteita, hajoamisia tai katoamisia välineistössä ilmenee. Hankinnat tehdään kootusti kaikille kuntosaleille ilmenneiden tarpeiden mukaisesti. Välinehankintojen lisäksi voidaan tehdä suurempia laitehankintoja, jos kuntosalien laitteissa huomataan puutteita tai laitteet vaativat uusimista. Edellinen suurempi määräraha oli vuonna 2019 hyvinvointilautakunnan käyttösuunnitelmaan varattu 50 000 € kuntosalihankintoihin. Kuntosaleissa tehdään vuosittain yksi kaikki laitteet kattava vuosihuolto ulkopuolisen ammattilaisen toimesta, minkä lisäksi tarpeen mukaan tilataan huolto, jos laitteissa ilmenee toimintahäiriöitä.

Kuntosaleilla oli korttileimausten perusteella vuonna 2023:

- Karhuvuoren urheilutalon kuntosali 17 301 käyntiä (2022: 13 016, 2019: 32 485 käyntiä)
- Mussalon luolan kuntosali 26 588 käyntiä (2022: 20 561, 2019: 34 675 käyntiä)
- Keskuskentän kuntosali 2 964 käyntiä (2022: 2 663, 2019: n. 6000 käyntiä)

Kuntosalikortteja oli järjestelmässä heinäkuussa 2024

- Keskuskentän voimailusali 97 kpl (kortti käy ainoastaan Keskuskentän kuntosalille)
- Kuntosalikortti 2149 kpl (kortti käy Mussalon-, Karhuvuoren- ja Keskuskentän kuntosaliin)
- Liikuntapaikkojen vuosikortti 1176 kpl (kortti käy Mussalon-, Karhuvuoren- ja Keskuskentän kuntosaliin sekä molempiin uimahalleihin ja niiden kuntosaleihin)

Toimenpide-ehdotus: Kaikki kaupungin kuntosalit säilytetään. Kuntosalien laatutaso ylläpidetään uusimalla laitteistoja tarpeen mukaan ja siihen käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Katariinan uimahallin sekä Karhuvuoren urheilutalon korvaavan uuden kilpahallin koko laitekanta uusitaan uuden uimahallin ja urheiluareenan rakentamisen yhteydessä, jolloin niiden nykyiset laitteet voidaan sijoittaa tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan kaupungin muihin saleihin. Länsi-Kotkassa tulee olla kuntosali myös Karhuvuoren urheilutalon poistuttua käytöstä. Sen sijoittamista Karhuvuoren koulun liikuntasaliin tulee selvittää hankesuunnittelussa tai etsivättä jokin muu paikka. Mikäli Karhulan liikuntahalli korvautuu Karhulan koulukeskuksen liikuntahallilla, tulee uuteen liikuntahalliin varata tilat kuntosaliharjoittelulle. Tavoitteena on, että kaupunki pääsee Xamkin kantasataman kampuksen kuntosaliin toimijaksi. Salissa on paineilmalaitteet.

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Karhulan keskuskentän kuntosali	Laatutason ylläpito	
Karhulan liikuntahallin kuntosali	Laatutason ylläpito Mahdollinen korvautuminen 2030-luvulla Karhulan koulukeskuksen liikuntahallilla. → Etsitään korvaavat tilat	
Karhulan uimahallin kuntosali	Laatutason ylläpito	

Karhuvuoren urheilutalon kuntosali	Korvaava uudisrakennus, laitekannan uusiminen uudisrakennuksen yhteydessä → Etsitään korvaavat tilat Länsi-Kotkan kuntosalille	2030->
Kilpajäähallin kuntosali	Laatutason ylläpito	
Kotkan urheiluhallin kuntosali	Laatutason ylläpito	
Mussalon liikuntahallin kuntosali	Laatutason ylläpito	
Uimala Katariinan kuntosali	Korvaava uudisrakennus, laitekannan uusiminen uudisrakennuksen yhteydessä.	2030?

Ulkokuntosalit,-kuntoilupaikat ja kuntoportaat

Ulkokuntoilupaikkoja on erilaisia:

- Ulkokuntosalit (laitteet, jossa säädettävät painot)
- Kuntoilupisteet (esim. tekniikka-, rekki- ja dippilaitteita)
- Yksittäiset kuntoiluvälineet

Syksyllä 2022 valmistuneessa Kotkan liikuntapaikkojen saavutettavuusselvityksessä todettiin, että ikääntyneiden suosituin liikuntamuoto on lenkkeily kävellen tai juosten ajankohdasta riippumatta. Tämä kuitenkin edistää vain liikuntasuositusten mukaista hengitys- ja verenkiertoelimistön toimintaa estäen metabolisen oireyhtymän esiintymistä. Viikoittaiseen liikuntaan tulee lisätä lihaskuntoa ja liikehallintaa (UKK-instituutti 2022), mikä ilmeni ikääntyvien liikuntamuotona jumppailuna ja voimailuna. Tätä voisi kuitenkin korostaa merkittävästi lisäämällä ulkokuntosaleja, jolloin yksilöiden on helppo yhdistää lenkkeily ja lyhyt voimaharjoittelu samalle kerralle. Saavutettavuusselvitystä laadittaessa ei varsinaisia ulkokuntosaleja kaupungin alueella ollut ja tätä pidettiin selvityksessä merkittävänä puutteena. (Kotkan liikuntapaikkojen saavutettavuusselvitys, Lahtinen Manu 2022).

Ulkokuntosalit sopivat hyvin eritasoisille kuntoilijoille, ne ovat maksuttomia ja avoinna ympäri vuorokauden vuoden ympäri. Kotkan ensimmäinen ulkokuntosali otettiin osin saavutettavuusselvityksenkin johtopäätösten seurauksena käyttöön vuonna 2023 Keskuskoulun pihan lähiliikuntapaikalla. Siellä on neljä painosäädettävälaitetta sekä yhdistelmäteline, jossa voi tehdä keskivartaloa ja dippi. Puistolan ulkokuntosalilaitteen asennettiin kuntoradan varrelle keväällä 2024. Kuntosalissa on monipuolisesti kahdeksan erilaisia painosäädettävää kuntoilulaitetta sekä yhdistelmäteline, jossa voi tehdä keskivartaloa ja dippi. Sunilan kentän laidalle sijoitettiin Sunilan kuntoradan kunnostuksen yhteydessä kolme painosäädettävää kuntoilulaitetta sekä monipuolinen street workout -teline. Katariinan niemessä on monipuolinen kuntoilupaikka.

Eripuolilla kaupunkia on ulkokuntoiluvälineitä. Lähes jokaisen kuntoradan varrella on kuntoilupiste mm. eri korkuisia rekkitankoja, vatsa/selkälautoja, apinatikkaat. Kaupungin puistoissa on yksittäisiä kuntoiluvälineitä kuten soutulaitteita tai street workout -telineitä. Isopuistossa on Osbu 2023 toteutuksena ulkoliikuntatelineet. Katariinan Meripuistossa on skeittipaikan ja pump-track -radan vieressä monipuolinen parkouralue.

Kuntoportaista on tullut yhä suosittumpi treeni- ja liikuntamuoto. Kuntoportaavat eivät tarvitse aina suurta mäkettä vaan sopivan pituuden ja jyrkkyyden omaava rinne käy hyvin. Karhulan keskuskentän kuntoilijan portaavat valmistuivat keväällä 2020.

Uusien kuntoportaiden sijainniksi on suunniteltu ns. Tupakkavuoren rinnettä, mikä tukee ja monipuolistaa Urheilukeskuksen ja koko Kotkansaaren alueen ulkoliikuntamahdollisuuksia (sijainti Arto Tolsa -areenan ja Puistolan ulkokuntosalin välissä).

Kotkansaaren kuntoportaita on suunniteltu vuoden 2024 aikana ja ne on tarkoitus toteuttaa erillisenä lähiliikuntainvestointihankkeena Kotkan talousarviosuunnitelman lähiliikuntarakentamisen ohjelman mukaisesti vuonna 2025.

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Kuntoilijan portaat, Karhulan keskus-kenttä	Laatutason ylläpito	
Keskuskoulu ulkokuntosali	Laatutason ylläpito	
Kotkansaaren kuntoportaat	Uudiskohde	2025
Puistolan ulkokuntosali	Laatutason ylläpito	
Sunilan ulkokuntosali	Laatutason ylläpito	
Ulkokuntosali Karhulan keskus-kenttä	Uudiskohde: ulkokuntosali Kunnostus (tekonurmi)	2026?
Ulkokuntosaleja kaupunginosien lähiliikuntapaikkojen yhteyteen	Uudiskohde	2027 ->

Ulkokentät ja luistinradat

Luonnonnurmi- ja hiekkakenttien käyttöastetta tehostetaan, käyttöaikaa vuodessa pidennetään ja niistä tehdään houkuttelevampia, kun pintamateriaaleja vaihdetaan tekonurmeen. Tekonurmikentät vaativat myös huoltoa kuten täyteaineen lisäämistä ja harjausta. Osa urheilukentistä tulee säilyttää luonnonnurmipinnalla, koska yleisurheilu tarvitsee luonnonnurmea.

Luonnonnurmi alustaisia urheilukenttiä ovat Karhulan keskus-kenttä, Katajaisten kenttä, Metsolan kenttä sekä Puistolan kenttä. Katajaisten kentälle on suunniteltu kunnostus vuodelle 2025, jolloin kenttä muuttuu tekonurmipohjaiseksi. Metsola, Karhulan keskus-kenttä ja Puistola pysyvät tällä tarkastelujaksolla nurmikenttinä, ellei Puistolan kentän laajempi kehittäminen etenee myös mahdollisena tekojäärädan sijoituspaikkana ja nurmi vaihdettaisiin tekonurmeksi. Tulevaisuudessa Metsola ja Keskus-kenttä ylläpidettävänä nurmikenttinä riittää. Luonnonnurmikentillä ei ole valaistusta.

EU päätti keväällä 2023 mikromuovien rajoittamisesta sen ympäristö- ja terveysvaikutuksien vuoksi. Urheilukenttien tekonurmen synteettisten pintamateriaalien kumirouheeseen käyttökieltoa sovelletaan syksystä 2031 alkaen. Urheilukenttien osalta siirtymäajalla pyritään siihen, että tekonurmikenttiä voi käyttää niiden elinkaaren loppuun saakka. Mikromuovirajoituksella on suurimmat vaikutukset jalkapalloon. Tällä hetkellä käytävissä olevat vaihtoehtoiset täyteaineet ovat biotäytteet, mineraalit ja täyttämättömät järjestelmät. Uusien materiaalien tekniset ominaisuudet eivät ole vielä samaa luokkaa kuin kumirouheella. Ne ovat kärkeämpia, eivätkä ole yhtä elastisia kuin kumirouhe, jonka takia kenttien rakentamiskustannukset

(alapuolinen jousto, täyteaineiden elinkaari, uusimistarve, kierrätysratkaisut) tulevat kohoamaan ja täyteaineiden lisäämistarve on huomattavasti isompi kuin kumirouheella (Lähde: Suomen Palloliiton koulutustilaisuus 21.5.2023).

Kotkassa kumirouhetäytteisiä tekonurmikenttiä ovat Aittakorven kenttä, Keskuskenttä, Karhuvuoren kenttä, Kilpisen kenttä, Korkeakosken koulun kenttä, Mussalon kenttä, Rauhalan ja Veikonpuiston lähiliikuntapaikkojen kentät, Arto Tolsa -areenan pääkenttä ja Junnukettä sekä Kotkan urheiluhallin kenttä. Kun tekonurmia uusitaan, tulee varata määrärahaa myös kumirouheisen tekonurmimaton hävittämiseen.

Hiekkakenttiä käytetään pääasiassa omatoimiseen liikuntaan ja ne ovat vapaasti kuntalaisten käytössä, ellei niitä ole varattu harjoitus- tai tapahtumatoimintaan. Osalla kentistä on vakiintunut käyttötarkoitus. Sunilan kenttä toimii yleisurheilun heittolajien harjoituskenttänä, Otsolan kenttä pesäpallokenttänä, Metsolan kentällä ja Urheilukeskuksessa pelataan petanqueta, Karhuvuoren kenttä toimii isoissa tapahtumissa urheilutalon pysäköintialueena, Kalliokosken kentällä on koiraharrastajia. Hiekkakentät vaativat ylläpitoa, niitä tulee tasoittaa ja suolata. Vähäisellä käytöllä olevat hiekkakentät nurmettuvat helposti ja alkavat kasvaa taimikkoa metsittyen ajan kuluessa.

Talvisin luistinaradoiksi jäädytetään eri puolilla kaupunkia urheilukenttiä sekä leikkipuistojen yhteydessä olevia kenttiä ja alueita. Kenttien alustat ovat pääasiassa hiekkaa, osassa tekonurmea tai asfalttia. Kaikki luistiradat ovat valaistuja klo 21.00 asti. Kenttien jäädytys on täysin riippuvaista sääolosuhteista. Jäädyttämien aloitetaan, kun pakkasta on riittävästi ja maa on roudassa. Luistelukausi päättyy yleensä maaliskuun alkuun, kun keväturinko sulattaa kenttiä nopeasti pakkasista huolimatta.

Pukukoppeja on vain isojen urheilukeskusten yhteydessä Karhuvuoressa, Karhulassa, Arto Tolsa -areenalla ja Metsolassa. Niillä kentillä on myös luistelualueen lisäksi erillinen kaukalo. Yleisurheilukenttien kiertävien ratojen jäädytyksestä luovuttiin muutama vuosi sitten ratojen vähäisen käytön takia. Moni kentistä sijaitsee koulujen yhteydessä tai läheisyydessä, jotta niitä voi käyttää liikuntatunneilla.

Tässä palveluverkkoselvityksessä ehdotetaan, että Kotkan kaupungin alueella on jatkossa 22 kenttää, jotka jäädytetään talvisin luistinaradoiksi. Säästösyistä kaupunki ei jäädyttänyt talvella 2023–2024 Alahovin, Hirssaaren, Isopuiston, Jokipolun, Mäntykankaan, Ruonalan ja Sunilan kenttiä.

Resurssit eivät näytä tulevaisuudessa kasvavan, joten ehdotuksena on, ettei näitä kenttiä tulevaisuudessaakaan jäädytetä, pois lukien Ruonalan kenttä, jossa veden saannin mahdollisuudet on tutkittava jäädyttämisen mahdollistamiseksi, jotta koulun lähellä on luistelukenttä. Mikäli kuntalaiset haluavat jäädyttää ja aurata kenttiä talkootyönä, kaupunki mahdollistaa talkootyön tekemisen asiasta sopimalla ja pyrkii auttamaan omalla kalustolla esim. luistelukenttien aurauksessa, jos mahdollista.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti Arto Tolsa Areenan hankesuunnittelun yhteydessä selvitettiin Urheilukeskuksen takakentän tai sen osan varustaminen tekojään mahdollistavalla tekniikalla ja järjestelyllä. Arto Tolsa -areenan hankesuunnitelmaan (Kh 12.9.2022 § 277) on kirjattu ulkojäätekoradasta:

“Kotkassa ulkokenttien luistelukausi on verrattain lyhyt, painottuneena tammi-helmikuulle, mikäli olosuhteet edes mahdollistavat kenttien jäädyttämisen. Tekojääradan avulla ulkokenttien luistelukausi pitenee arviolta 30 % ja mahdollistaa myös uusien lajien harjoittamisen Kotkassa. Täysin valmiin uuden ison tekojääradan rakentamiskustannukset ovat huoltorakennuksineen ja jäänhoitokoneineen arviolta minimissään 2 200 000–3 400 000 € (alv 0 %), josta kenttärakenteiden osuudeksi (maatyöt, jäähdytysputkisto, eristykset) arvioidaan noin 300 000 € (alv 0 %). Tekojääradan ylläpito- ja käyttökustannuksista merkittävä osuus muodostuu sähkönkulutuksesta, joka voi talvikuukausina vaihdella isolla kentällä välillä 1,77–3,47 €/m²/kk (esim. 6000 m²: 10 620–20 820 €/kk). Urheilukeskuksen alue soveltuu toiminnallisesti ja sijainniltaan erinomaisesti Kotkan ensimmäisen ulkotekojääradan sijoituspaikaksi.”

Tässä palveluverkkoselvityksessä tekojäärädan paikaksi ehdotetaan voimassa olevan taloussuunnitelman määrärahojen mukaisista kustannus- sekä toiminnallisista syistä aiemmasta hankesuunnitelmasta poiketen Puistolan kenttää. Tekojäärädalla tarkoitetaan tässä selvityksessä luistelualuetta, jossa voi pelata mm. jääkiekkoa ja se sisältää vapaaluistelualueita, mutta ei varsinaista kiertävää rataa.

Ulkolentopallokentät

Kotkassa ei ole yhtään beacvolley-kenttää, mutta hiekkapohjaisia ulkolentopallokenttiä on useampia. Beach volley-kentän tulee olla pehmeä, joten hiekan tulee olla irtonaista ja tasarakeista ja sitä pitää olla vähintään 30 cm kerros. Kotkan ulkolentopallokentillä hiekka on tiivistä eikä täysin tasarakeista. Kentät soveltuvat kuitenkin hyvin harrastuspelailuun. Tampsan ulkolentopallokenttä koheni kesän 2024 aikana uusilla tolilla ja verkolla sekä hiekalla. Lähes kaikissa lähiliikuntakaukaloissa on lentopallotolpat mutta vain Tavastilassa kentällä on verkko. Lentopallokenttiä on ollut aiemmin pallokenttien yhteydessä ja jäljellä on vielä vanhat tolpat mm. Kilpisen-, Metsolan- ja Jäppilän kentillä.

Tenniskentät

Kaupungin vapaaseen käyttöön rakennettuja tenniskenttiä on Karhuvuoressa (2kpl) ja jäähallin pihassa.

Karhuvuoressa on kaksi tenniskenttää, joista verkko on ollut vain toisella kentällä kesällä 2024 toisen kentän erittäin huonon kunnon takia. Urheilutalon vahtimestarit hoitivat aiemmin kentän varauksia ja avainta, mutta kenttien heikon kunnon takia kentät ovat nykyään koko ajan avoinna.

Jäähallin pihassa olevalla tenniskentällä ei ole ollut verkkoa vuosiin kentän huonon kunnon takia. Suunnitelmana on uudistaa se tenniskentäksi kesällä 2025 osana Katajaisten kentän urakkaa, mutta tämän hetken arvion mukaan se ei siihen mahdu ja uudistaminen toteutetaan myöhemmin.

Meriniemen kentästä huolehtii Kotkan verkkopalloseura ry. Kaupunki hankkii vuosittain kentälle uuden massan ja yhdistys hoitaa talkoilla kentän kuntoon. Kentän varaukset, maksut ja avain hoituu läheisestä kahvilasta.

Isommat kenttäalueet

Arto Tolsa Areena

Kotkan urheilukeskus valmistui vuonna 1952 Helsingin olympiakisoja varten. Jalkapallostadion nimettiin uudelleen kotkalaisen jalkapalloilijan Arto Tolsan mukaan vuonna 2000 tehdyn peruskorjauksen yhteydessä. Stadion on suunniteltu erityisesti jalkapallolle, eikä siellä ole yleisurheilukentän juoksuratoja kentän ympärillä, joten katsomot ovat lähellä kenttää. Keväällä 2024 valmistui uusi aurinkokatsomorakennus, joka korvasi vanhan puukatsomon. Katetussa aurinkokatsomossa on yli 1500 istumapaikkaa. Katsomon alaosassa on lisäksi tilaa noin 500 m²:ä, mikä sisältää käyttäjille mm. myyntitilaa, puku- ja pesuhuoneita ja WC-tiloja sekä normaali varasto-, tekniset- ja huoltotilat.

Talousarviosuunnitelman mukaan pääkentän tekonurmi esitetään uusittavan vuonna 2026. Suunnitelmana on, että hiekkakenttä vaihdetaan tekonurmeksi samassa yhteydessä siirtämällä pääkentän vanha tekonurmi hiekkakentälle. Jotta pääkentän tekonurmi pysyy ottelukelpoisena siihen asti, kentän käyttö on sallittua vain myönnettyillä vuoroilla ja ottelukäyttöä on hieman rajoitettu.

- Arto Tolsa -areena pääkenttä 68 x 106 m, valaistu, jalkapallo
- Lämmitetty
- Kolme katsomoa, puku ja pesutilat, tulostaulu
- Käyttöaste arkisin 74,46 %, viikonloppuisin 50,26 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito, tekonurmen uusinta 2026 (lisäresurssitarve TA-suunnitelmaan)
- Arto Tolsa -areena hiekkakenttä 60 x 100 m, valaistu
- Käyttöaste arkisin 0 %, viikonloppuisin 0 %
- Toimenpide-ehdotus: Hiekkakenttä muutetaan tekonurmeksi siirtämällä pääkentän vanha tekonurmi. Täyte vaihdettava, mikäli teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. 2030 luvulla tekonurmi vaihdettava uuteen.
- Arto Tolsa -areena Junnukenttä 45 x 90 m tekonurmi valaistu, jalkapallo, pesäpallo
- Valaistu, jalkapallo, pesäpallo
- Käyttöaste arkisin 67,06 %, viikonloppuisin 47,22 %
- Toimenpide-ehdotus: tekonurmen vaihto 2030-luvulla
- Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan Junnukentällä ja erillinen kaukalo nykyisellä hiekkakentällä

Karhulan keskuskenttä

Karhulan keskuskenttä on yleisurheilun pääareena Kotkassa. Rakennusvuosi on 1982. Yleisurheilun suorituspaikat on kunnostettu (ruiskutettu) vuonna 2009 ja 2020. Keskuskentän alueella on lisäksi peliareena, koripallokenttä, kuntoportaot, kuntosali sekä tekonurmikenttä. Tekonurmikentän nurmi pitäisi uusia. Talvisin tekonurmella on luistintrata ja -kaukalo. Kentällä on käytettävissä amerikkalaisen jalkapallon maalit sekä tulostaulu.

- Nurmikenttä 64 x 100 m
- Kiertävä 400 m 8 raitainen juoksurata, hyppy- ja heittolajien suorituspaikat
- Katettu katsomo, pukutilat, erillinen kahviorakennus, kuntosali, tulostaulu
- Tekonurmikenttä 60 x 100 m, valaistu, jalkapallo, pesäpallo, tulostaulu, katsomot (siirrettävät)
- Peliareena, koripallokenttä, kuntoportaot
- Talvisin hiihtolatu ja luistelukenttä ja -kaukalo
- Käyttöaste (nurmi) arkisin 87,72 %, viikonloppuisin 74,22 %
- Käyttöaste (tekonurmi) arkisin 21,35 %, viikonloppuisin 25,78 %
- Käyttöaste (YU-alueet) arkisin 85,96 %, viikonloppuisin 75 %
- Toimenpide-ehdotus: tekonurmen vaihto, ulkokuntosali (uudiskohde) ehdotus vuodelle 2026 (puutuu taloussuunnitelmasta)
- Laatutason ylläpito muissa kohteissa
- Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Katajaisten kenttä

Katajaisten kentän rakennusvuosi on 1932. Se sijaitsee jäähallien ja Käpylän koulun välissä. Uuden koulun rakentamisen myötä kenttää ei enää kierrä juoksuradat. Katajaisten kentälle on tarkoitus vaihtaa luonnon nurmi tekonurmeksi sekä lisätä kentälle valaistus vuonna 2025. Tekonurmi mahdollistaa kentän käytön pidemmälle syksyyn ja aikaisemmin keväällä, mikä tukee erityisesti ottelukäyttöä, koululiikuntaa ja jäähallin

oheisharjoittelua. Kenttä rakennetaan täyttämään jalkapallon ottelumitat. Jäähallin pukuhuoneet ovat kentän käyttäjien käytössä.

- Nurmikenttä 55 x 95 m -> tekonurmi 55 x 95
- Tekonurmen (jalkapallo, pesäpallo) lisäksi hankesuunnitelmaan kuuluu: valaistus, juoksusuora, pituushyppylaatikot, kuularinki
- Käyttöaste arkisin 0 %, viikonloppuisin 0 %
- Toimenpide-ehdotus: kentän uusiminen tekonurmeksi sis. koululiikunnan tarpeet 2025

Metsolan kenttä

Metsolan kenttä on rakennettu vuonna 1948. Kentällä on nurmipintainen jalkapallokenttä, jota kiertää hiilimurska/kivituhkapintainen 400 m juoksurata. Kentän päädyssä on asfalttipintainen koripallokenttä sekä entinen lentopallokenttä, josta jäljellä ovat vain tolpat. Kentän reunalla on katsomo. Metsolan kenttään kuuluu myös hiekkakenttä (rakennusvuosi 1955) ja siinä oleva kaukalo, jotka talvisin jäädytetään. Kentällä on huoltorakennus pukukoppeineen ja talvisin luistinradan vieressä käytössä pukukoppi.

- Nurmikenttä 60 x 100 m, kiertävä juoksurata 400 m (6-rataa), pituushyppypaikka, kuularinki, heittosuora
- Käyttöaste arkisin 32,36 %, viikonloppuisin 17,19 %
- Koripallokenttä, lentopallotolpat, rekkitanko
- Huoltorakennus, katsomo
- Hiekkakenttä 30x50m, kaukalo, pukukoppi
- Toimenpide-ehdotus: Laatuksen ylläpito niin kauan kuin on näkymä tekonurmikenttien vaikutuksesta käyttöasteeseen (koskee koko kohdetta). Yleisurheilun suorituspaikat ylläpidetään koululiikunnan käytössä.

Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Tarkasteltu mahdollisena jalkapallon ylipainehallin sijoituspaikkana

Puistolan kenttä

Puistolan kentän kokonaisuuteen kuuluu nurmikenttä sekä yleisurheilun suorituspaikat. Kenttä on rakennettu vuonna 1964. Kentän molemmin puolin on katsomot, joista puukatsomo on erittäin huonossa kunnossa. Kenttää täydentää sen lähiympäristössä kulkeva kuntorata, lentopallokenttä, koripallokenttä sekä ulkokuntosali.

- Nurmikenttä 60 x 100 m
- Kiertävä 400 m juoksurata (murske), pituus (2 suuntainen vauhdinotto), kuularinki
- Katettu katsomo, puku ja pesutilat
- Kuntorata (hiihto), lentopallokenttä, koripallokenttä sekä ulkokuntosali
- Käyttöaste (nurmi) arkisin 32,78 %, viikonloppuisin 0 %
- Toimenpide-ehdotus: Puistolan alueen kehittäminen sis. mahdollinen tekojääradan sijoituspaikka vuonna 2027

Laatuksen ylläpito niin kauan kuin on näkymä tekonurmikenttien vaikutuksesta käyttöasteeseen.

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Arto Tolsa -areena pääkenttä	Laatutason ylläpito Tekonurmen uusinta (lisäresurssitarve TA-suunnitelmaan)	2026
Arto Tolsa -areena hiekkakenttä	Hiekkakenttä muutetaan tekonurmeksi siirtämällä pääkentän vanha tekonurmi. Täyte vaihdettava, mikäli teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Uusi tekonurmi.	2026 2030->
Arto Tolsa -areena Junnukenttä	Tekonurmen vaihto	2030->
Karhulan keskuskenttä	Tekonurmen vaihto, ulkokuntosali (uudiskohde) laatutason ylläpito muissa kohteissa	2026?
Katajaisten kenttä	Kentän uusiminen tekonurmeksi sis. koululiikunnan tarpeet	2025
Metsolan kenttä	Laatutason ylläpito niin kauan kuin on näkymä tekonurmikenttien vaikutuksesta käyttöasteeseen (koskee koko kohdetta). Yleisurheilun suorituspaikat ylläpidetään koululiikunnan käytössä. Tarkasteltu mahdollisena jalkapallon ylipainehallin sijoituspaikkana.	
Puistolan kenttä	Puistolan alueen kehittäminen sis. mahdollinen tekojääradan sijoituspaikka. Laatutason ylläpito niin kauan kuin on näkymä tekonurmikenttien vaikutuksesta käyttöasteeseen.	2027

Kentät

Aittakorven hiekkakenttä

- 30 x 60 m, hiekkakenttä, valot
- Nurmeltu hiekkakenttä
- Huonokuntoinen koriteline
- Kentän päässä kukkula, joka talvisin laskumäki. Leikkikenttä lähellä
- Rakennusvuosi 1968
- Toimenpide-ehdotus: poistetaan liikuntakäytöstä

Aittakorven lähiliikuntapaikka (tekonurmi)

- Tekonurmikenttä (kumiruoho) 40 x 60 m (Lähiliikuntapaikka), valot
- Jalkapallo, pesäpallo
- Jäädettään talvisin
- Kentän laidoilla juoksusuora 60 m, pituushyppy
- Koulun piha
- Rakennusvuosi 2012
- Käyttöaste arkisin 54,07 %, viikonloppuisin 0 %
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve 2030->

Ajomiehentien kenttä

- 20x 40 m, hiekkakenttä, valaistu
- Koripallokori, leikkikentän yhteydessä.
- Rakennusvuosi 1972
- Toimenpide-ehdotus: poistetaan liikuntakäytöstä

Alahovinpuiston kenttä

- 25 x 45 m, hiekkakenttä, valaistu
- Koripallokori (asfaltti), palloseinä
- Leikkikentän yhteydessä
- Jäädetty
- Rakennusvuosi 1975
- Toimenpide-ehdotus: jäädätyksen lopetetaan

Hirssaaren luistelukenttä

- Asfalttikenttä, valaistu
- Palloseinä, koripallokori
- Kentän yhteydessä lähiliikuntakaukalo ja kuntoilulaitteet, tekonurmialue
- Jäädetty
- Toimenpide-ehdotus: jäädätyksen lopetetaan

Hurtanpolun kenttä

- Hiekkakenttä, valaistu
- Jäädetytty talkoilla
- Koripallokori, kuntoiluteline
- Leikkipaikan yhteydessä
- Toimenpide-ehdotus: ei jäädytystä, talkootyö mahdollista

Hurukselan pallokenttä

- Toimenpide-ehdotus: poistetaan käytöstä vuonna 2025

Isopuiston pallokenttä

- 40 x 60 m, hiekkakenttä, valaistu
- Jalkapallomaali
- Leikkikentän yhteydessä
- Kentän lähellä kuntoilupiste
- Jäädetytty
- Rakennusvuosi 1951
- Toimenpide-ehdotus: jäädytys lopetetaan

Jokipolun kentät

- Hiekkakenttä (ruohottunut), valaistu
- Lentopallokenttä
- Koripallokenttä
- Yksityisen päiväkodin pihapiirissä.
- Jäädetytty
- Toimenpide-ehdotus: jäädytys lopetetaan, lentopallokenttä laatutason ylläpito

Jäppilän kenttä

- 50 x 70 m, hiekka, valot
- Kenttä osittain metsittynyt
- Koripallotelineet ja lentopallotolpat ”metsässä”
- Jäädetytty talkoilla
- Osittain yksityinen maanomistus
- Rakennusvuosi 1970
- Toimenpide-ehdotus: mahdollistetaan talkoilla tehtävä jäädytys

Jäähallin tenniskenttä

- Ei tennisverkkoa
- Huonokuntoinen hiekkatekonurmi
- Ympäröivä aita huonokuntoinen
- Toimenpide-ehdotus: uudistetaan tenniskentäksi, mikäli mahtuu Katajaisten kentän urakkaraamiin

Kalliokosken kenttä

- 45 x 85 m hiekkakenttä, valot
- Koiraharrastajien käytössä
- Metsittynyt reunoilta
- Käyttöaste arkisin 50 %, viikonloppuisin 25 %
- Rakennusvuosi 1968
- Toimenpide-ehdotus: vuosikunnostusten jatkaminen

Karhuvuoren lähiliikuntapaikka: tekonurmi kenttä, hiekkakenttä, koripallokenttä, tenniskentät

Karhuvuoren kenttäalueet ovat tekonurmea lukuun ottamatta huonokuntoisia. Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys 2023 (Kh 25.3.2024 § 111) on kirjattu ” peruskorjausvaihtoehdon yhteydessä (ja muutoinkin) tulee selvittää kattavasti myös viereisen liikunta-alueen kunnostustarpeet.”

Karhuvuoren hiekkakenttä

- Hiekkakenttä 60 x 65 m, valaistu
- Toimii ensisijaisesti parkkitilana tällä hetkellä
- Kentän laidalla juoksusuora (hiekan peitossa), jonka päässä pituushyppylaatikko
- Rakennusvuosi 1975

Karhuvuoren koripallokenttä

- Asfaltti (epätasainen), valaistu
- Koripallokenttä x 2
- Talvisin luistinrata ja kaukalo, urheilutalon alakerrasta pukutila käytössä

Karhuvuoren tekonurmikenttä

- 45 x 60 m tekonurmi (kumirouhe), valaistu
- Jalkapallo, pesäpallo
- Käyttöaste arkisin 43,27 %, viikonloppuisin 0 %
- Rakennusvuosi 2013

Karhuvuoren tenniskentät, 2 kenttää

- Asfalttipohjainen
- Tennisverkko vain toisella kentällä

Toimenpide-ehdotus: Uuden Karhuvuoren koulun salin sijoittamispaikka sekä urheilutalon purku tulee vaikuttamaan kenttiin, joten liikuntakenttäalueen uudelleen suunnittelu / kunnostustarpeiden selvittäminen, kun päätökset/toimenpiteet salien osalta tehty.

Luistelukenttä: Jäädytystä jatketaan

Kilpisen kenttä

Kilpisen kentälle asennettiin syksyllä 2023 Arto Tolsa areenan vanha tekonurmi. Kentällä on vain jalkapallon rajaviivat.

- Tekonurmikenttä 53 x 93 m (kumirouhe), valaistu, siirrettävä wc-tila
- Jalkapallo

- Kentän päädyssä tyhjä hiekka tekonurmialue, kentän laidalla lentopallotolpat
- Leikkikentän yhteydessä
- Käyttöaste arkisin 42,69 %, viikonloppuisin 0 %
- Rakennusvuosi 2006 (1962)
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito, huoltorakennuksen purku

Korkeakosken koulun kenttä

- 34 x 56 m tekonurmi (kumirouhe), valaistu
- Jalkapallo, pesäpallo
- Koulun piha
- Käyttöaste arkisin 8,89 %, viikonloppuisin 8,33 %
- Rakennusvuosi 2019
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikka (tekonurmi)

- 27 x 32 m tekonurmikenttä, valaistu
- Jalkapallo, pesäpallo, hyppy ruudukoita, rokkapata
- Kentän laidalla juoksusuora 30 m (tekonurmi), pituushyppylaatikko
- Kentän vieressä koripallokenttä (asfaltti), jäädytetään, valaistu
- Koulun piha
- Rakennusvuosi 2024
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Lautakatontien kenttä

- 45 x 65 m, hiekkakenttä, valaistu
- Jäädytetään talvisin
- Kentän vieressä koripallokenttä (kivetys), parkourteline
- Leikkipaikan yhteydessä
- Rakennusvuosi 1978
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito, luistelukenttä: Jäädytystä jatketaan (osa kentästä)

Lentopallokenttä Katariinan Meripuisto, Koskipuisto, Mansikkalahti, Santalahti

- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Lentopallokenttä Tampsan monttu

- Toimenpide-ehdotus: uudet tolpat, verkko, rajanauhat, hiekkaa kesällä 2024

Länsirinteen peliareena

- Pihkoon koulun vanha peliareena, valaistu
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Metsolan torin kenttä

- Hiekkakenttä (nurmettunut), valaistu
- Koritelineen pylväs (puurajattu hiekka-alue)
- Leikkikentän yhteydessä
- Langinkosken koulun luistelukenttä
- Toimenpide-ehdotus: luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Metsäkulman kenttä

- 35 X 100 m hiekkakenttä, valot
- Lentopallotolppa (metsässä)
- Huono kuntoinen
- Rakennusvuosi 1950
- Toimenpide-ehdotus: poistetaan liikuntakäytöstä

Mussalon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)

- 40 x 60 m tekonurmi (kumirouhe), valaistu
- Jalkapallo, pesäpallo
- Kentän laidalla juoksusuora, pituushyppylaatikko
- Kentän vieressä lähiliikuntakaukalo, koripallokenttä (asfaltti), kuularinki x 2, koripallokori
- Jäädytetään talvella
- Käyttöaste arkisin 51,67 %, viikonloppuisin 0 %
- Rakennusvuosi 2009 (peruskorjaus 2019)
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve: juoksusuora, lähiliikuntakaukalo viimeistään 2030
- Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Mäntykankaan kenttä

- 40 x 60 m, hiekkakenttä, valot
- Jalkapallomaalit
- Osittain metsittynyt
- Jäädytetty
- Rakennusvuosi 1965
- Toimenpide-ehdotus: jäädytys lopetetaan

Otsolan (koulun) kenttä

- 60 x 105 m hiekkakenttä, valaistu
- Toimii pesäpallokenttänä
- Kentän laidalla huonokuntoiset kuularinki, 2 pituushyppylaatikkoa, jolla vauhdinottoalusta
- Koulun kenttä
- Jäädytetään
- Käyttöaste arkisin 91,67 %, viikonloppuisin 0 %
- Rakennusvuosi 1960
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Pahnakallion pallokenttä

- 32 x 43 m hiekkakenttä, valot
- Jäädyltetty talkoilla
- Kentän vieressä asfalttialue
- Rakennusvuosi 1970
- Toimenpide-ehdotus: mahdollistetaan talkoilla tehtävä jäädyltys

Pihkoon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)

- 41 x 60 m tekonurmikenttä (hiekkä), valaistu
- Jalkapallo, pesäpalllo
- Koulun kenttä
- Kentän laidalla juoksusuora, pituushyppylaatikko
- Kentän vieressä koripallokenttä (asfaltti)
- Jäädyltetään
- Rakennusvuosi 2022
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Rauhalan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)

- 38 x 60 m tekonurmikenttä (kumirouhe), valaistu
- Jalkapallo, pesäpalllo
- Kentän laidalla juoksusuora, pituushyppylaatikko
- Koripallokenttä (jäädylt uuden päiväkodin alle)
- Koulu purettu, rakennetaan päiväkotii
- Käyttöaste arkisin 14,44 %, viikonloppuisin 0 %
- Rakennusvuosi 2017
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Ruonalan kenttä

- 65 x 103 m hiekkakenttä, valaistu
 - Koulun kenttä
 - Kentän päädyssä lähiliikuntakaukalo
 - Jäädyltetty talvisin
 - Käyttöaste arkisin 0 %, viikonloppuisin 0 %
 - Rakennusvuosi 1965
 - Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
- Luistelukenttä: veden saannin mahdollisuudet tutkitaan jäädylttämisen mahdollistamiseksi

Sunilan kenttä

- 60 x 135 m hiekkakenttä, valaistu
- Yleisurheilukäytössä
- Kentän laidalla moukaririnki ja -häkki, heittosuora (keihäs), koripallokori, jalkapallomaaleja

- Kuntoiluvälineitä
 - Leikkipaikka lähellä
 - Jäädyltetty talvisin
 - Käyttöaste arkisin 0 %, viikonloppuisin 0 %
 - Rakennusvuosi 1963 (peruskorjaus 2011)
 - Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito, moukarihäkin uusinta
- Luistelukenttä: jäädyltys lopetetaan

Tavastilan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)

- 45 x 65 m tekonurmikenttä (hiekkä), valaistu
 - Jalkapallo, pesäpallu
 - Kentän ympäri juoksusuora, pituushyppylaatikot, kuularinki x 2
 - Kentän vieressä peliareena
 - Koulun kenttä
 - Jäädyltetty talvisin (kyläyhdistys, talkoilla)
 - Käyttöaste arkisin 0 %, viikonloppuisin 0 %
 - Rakennusvuosi 2022
 - Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
- Luistelukenttä: mahdollistetaan talkoilla tehtävä jäädyltys

Tiutisen kenttä

- 60 x 70 m nurmettunut hiekkakenttä
- Kentän laidalla kuularinki, pituushyppylaatikko
- Maaleja, kuntoiluvälineitä, keinut
- Yhdistys hoitanut
- Toimenpide-ehdotus: talkootyö mahdollistetaan

Veikkolan pallokenttä

- 33 x 42 m hiekkakenttä, valaistu
 - Jalkapallomaalit
 - Leikkikentän yhteydessä
 - Jäädyltetty talvisin
 - Korkeakosken koulun luistelukenttä
 - Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
- Luistelukenttä: jäädyltystä jatketaan

Veikonpuiston lähiliikuntapaikka (tekonurmi)

- 44 x 33 m tekonurmi (kumirouhe), valaistu
- Jalkapallo
- Kentän vieressä juoksusuora 55 m (4-rataa), pituushyppylaatikko, kuularinki
- Koulun läheisyydessä
- Rakennusvuosi 2015

- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Aittakorven (koulun) kenttä, lähiliikunta- paikka	Laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	2030->
Aittakorven hiekkakenttä	Poistetaan liikuntakäytöstä	2025
Ajomiehentien kenttä	Poistetaan liikuntakäytöstä	2025
Alahovinpuiston	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025
Hurtanpolun kenttä	Luistelukenttä: Ei jäädytystä, talkootyö mah- dollista.	2025
Hurukselan pallokenttä	Poistetaan käytöstä	2025
Isopuiston pallokenttä	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025
Jokipolun kentät	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025
Jäppilän kenttä	Luistelukenttä: Ei jäädytystä, talkootyö mah- dollista.	
Jäähallin tenniskenttä	Uudistetaan tenniskentäksi, mikäli mahtuu Ka- tariinan kentän urakkaraamiin.	2025
Karhuvuoren hiekkakenttä, koripallo- kenttä, tenniskentät Karhuvuoren kenttä (tekonurmi), lähiliik- kuntapaikka	Uuden Karhuvuoren koulun salin sijoittamis- paikka sekä urheilutalon purku tulee vaikutta- maan. ➔ liikuntakenttäalueen uudelleen suunnittelu / kunnostustarpeiden selvittäminen Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Kilpisen kenttä	Laatutason ylläpito. Huoltorakennuksen purku.	
Kalliokosken kenttä	Vuosikunnostusten jatkaminen	
Korkeakosken koulun kenttä	Laatutason ylläpito	
Kuusisen kadun lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Vuosittaisen kenttäsijoittelun muuttaminen	
Kyminkartanon koulun kenttä	Kentän kunnostus tekonurmeksi Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	2024
Lautakaton tien luistelukenttä	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: Jäädytystä jatketaan (osa kentästä)	
Lentopallokenttä Katariinan Meripuisto	Laatutason ylläpito	
Lentopallokenttä Koskipuisto		
Lentopallokenttä Mansikkalahti		
Lentopallokenttä Santalahti		

Lentopallokenttä Tampsan monttu	Uudet tolpat, verkko, rajanauhat, hiekkaa	2024
Metsolan torin kenttä	Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Metsäkulman kenttä	Poistetaan liikuntakäytöstä	2025
Mussalon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve: juoksuuora, lähiliikuntakaukalo. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	->2030
Mäntykankaan kenttä	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025
Otsolan (koulun) kenttä	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Pahnakallion pallokenttä	Luistelukenttä: Ei jäädytystä, talkootyö mahdollista.	
Peliareena Länsirinne		
Pihkoon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Rauhalan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito Koripallokenttä poistuu liikuntakäytöstä	
Ruonalan (koulun) kenttä	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: veden saannin mahdollisuudet tutkitaan jäädyttämisen mahdollistamiseksi.	
Sunilan kenttä	Laatutason ylläpito. Moukarihäkin uusinta. Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	
Tavastilan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: Jäädytys talkootyönä	
Tiutisen kenttä	Yhdistys vastaa toiminnasta	
Veikkolan kenttä	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Veikonpuiston lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	

Yksittäiset lähiliikuntapaikat / koulujen pihojen liikuntapaikat

Lähiliikuntapaikoilla tarkoitetaan kaikenikäisen väestön omatoimista, päivittäistä liikuntaa palvelevia liikuntapaikkoja, -alueita, tai -reittejä, jotka sijaitsevat asuinalueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä helposti ja turvallisesti saavutettavissa. Lähiliikuntapaikkojen on pääsääntöisesti tarkoitus olla liikunnallisesti monikäyttöisiä, vapaasti käytettäviä ja maksuttomia.

Kotkassa lähiliikuntapaikkoja on rakennettu tai uusittu viime vuosina tahdilla 1 / vuosi, minkä lisäksi jo rakennetuille lähiliikuntapaikoille on suoritettu ylläpitävää huoltoa. Lähiliikuntarakentamista varten on vuosittain varattu hyvinvointilautakunnan investointiosassa rahaa, jonka lisäksi rakentamiseen haetaan liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Lähiliikuntapaikkojen sijainnin suunnittelu kytkeytyy vahvasti kouluverkkoon ja asuinalueen asukastiheyteen.

Lähiliikuntapaikkojen peruskorjaukset ja uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen suunnitellaan liikuntapalveluiden, opetustoimen sekä puistotoimen yhteistyönä. Suurin osa lähiliikuntapaikoista Kotkassa sijaitsee

koulujen yhteydessä. Lähiliikuntapaikoilla on jonkin verran ohjattua harjoituskäyttöä, jos lähiliikuntapaikalla sijaitsee palloilun käyttöön soveltuva kenttä.

Kotkassa toimii 10 alakoulua, 3 yläkoulua ja 2 yhtenäiskoulua sekä kaksi lukiota. Lisäksi ruotsinkielistä perusopetusta ja lukiokoulutusta järjestää Kotka Svenska Samskolas garantiförening r.f:n ylläpitämä Kotka Svenska Samskola. Koulujen pihalla on erilaisia kuntoiluvälineitä, peliareenoita ja -kenttiä, vaikka ne eivät olekaan rakennettu lähiliikuntapaikkarahoituksella tai niitä ei kutsuta lähiliikuntapaikoiksi. Pihat ovat koulupäivän ulkopuolella avoimesti kaikkien käytettävissä.

Aittakorven lähiliikuntapaikka

- Alakoulu: esiopetus - 5. luokka
- Tekonurmikenttä 40 x 60 m jäädytetään talvisin, juoksusuora 60 m, pituushyppy, koripallokenttä (13x20m) 2+2 koria (asfaltti)
- Rakennusvuosi 2012
- Koulun pihalla: palloseinä ja koripallokori, kiipeily- ja tasapainoiluvälineitä, leikkilaineita
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve 2030->

Helilän koulu

- Yläkoulu: 6.–9. luokka
- Koripallokenttä (asfaltti, 2+2 koria), palloseinä, pingispöytä x2, leikkilaineita
- Nurmikenttä (2 maalia, ympäri kulkeva kevyenliikenteen reitti valaistu)
- Koulu toimii väistötiloissa, vain liikuntasali on käytössä. Koulun toiminta siirtyy uuteen Karhulan koulukeskukseen 2027.

Hirssaaren lähiliikuntapaikka (Teemu Pukki -areena)

- Lähiliikuntakaukalo 12x20m (jalkapallo, koripallo)
- Kuntoiluvälineitä (köydet, hyppyarkku, vatsapenkki, crosstrainer)
- Asfalttikenttä: palloseinä, koripallokori. Talvisin jäädytetty
- Rakennusvuosi 2009 (kuntoiluvälineiden kunnostus 2020)
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
Jäädytys lopetetaan

Karhulan koulu ja Karhulan lukio (Vesivallintie 16)

- Yläkoulu: 7.–9. luokka, nuorten lukiokoulutus
- Hiekkapiha vain penkkejä
- Karhulan koulukeskuksen rakentaminen 2025–2027

Karhuvuoren koulu

- Yläkoulu 6.–9. luokka
- Lähiliikuntakaukalo, koripallokenttä 2 koria (asfaltti), kiipeily- ja tasapainoilutelineitä, leikkilaineita

Karhuvuoren lähiliikuntapaikka (Larry Pouds -areena)

- Tekonurmikenttä 45 x 60 m (jalkapallo, pesäpallo), juoksusuora, pituushyppypaikka
- Rakennusvuosi 2013
- Toimenpide-ehdotus: Uuden Karhuvuoren koulun salin sijoittamispaikka sekä urheilutalon purku tulee vaikuttamaan kenttiin, joten liikuntakenttäalueen uudelleen suunnittelu / kunnostustarpeiden selvittäminen, kun päätökset/toimenpiteet salien osalta tehty.
- Luistelukenttä: Jäädytystä jatketaan

Keskuskentän lähiliikuntapaikka

Karhulan keskuskentän lähiliikuntapaikka rakennettiin vuonna 2009. Lähiliikuntapaikkaan kuuluu tekonurmikenttä ja peliareena. Sitä täydentää vanha koripallokenttä sekä vuonna XX valmistuneet kuntoilijan portaat. Talvisin tekonurmella on luistinrata ja -kaukalo. Nurmikenttä 64 x 100 m

- Tekonurmikenttä 60 x 100 m, valaistu, jalkapallo, pesäpallo, tulostaulu, katsomot (siirrettävät)
- Lähiliikuntakaukalo 15x30m (jalkapallo, koripallo), koripallokenttä, kuntoportaat
- Talvisin luistelukenttä ja -kaukalo tekonurmella
- Rakennusvuosi 2009
- Toimenpide-ehdotus: tekonurmen vaihto, ulkokuntosali (uudiskohde) ehdotus vuodelle 2026 (puuttuu taloussuunnitelmasta)
- Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Kotkansaaren koulu

- Yhtenäiskoulu: esiopetus - 9. luokka
- Toimii kahdessa eri toimipisteessä: Haukkavuori ja Keskuskoulu

Keskuskoulun lähiliikuntapaikka (Keskuskoulun toimipiste)

- Ulkokuntosali (5 laitetta), tekonurmikenttä 20 x 14 m (jalkapallo, sähly), koripallokenttä (asfaltti), valaistu
- Rakennusvuosi 2023
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Kuusisen kadun lähiliikuntapaikka (Haukkavuoren toimipiste)

- Tekonurmikenttä 40 x 44 m, koripallokenttä 20 x 40 m (ruiskutettu), padelkenttä 10 x 20 m, valaistu
- Tekonurmikentälle asennettu siirrettävä pelialusta ja 8 koripallokoria kesäkaudeksi
- Koulun pihalla: Palloseinä, tasapainoilu- ja kiipeilytelineitä, leikkitelineitä
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito, vuosittaisen kenttäsijoittelun muuttaminen

Korkeakosken koulu

- Alakoulu: esiopetus-6.luokka
- Tekonurmikenttä 34 x 56 m jalkapallo, pesäpallo
- Koripallokori (asfaltti), street workout -teline, tasapainoilu- ja leikkitelineitä
- Rakennusvuosi 2019

Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikka

- Alakoulu: esiopetus - 5.luokka
- Tekonurmikenttä 30 x 32 m, juoksusuora 40 m ja pituushyppy, hyppyruutuja
- Rakennusvuosi 2024
- Koulun pihalla: koripallokenttä 4 koria (asfaltti), jäädytetään talvisin, leikkitelineitä
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Käpylän koulu

- Alakoulu: esiopetus - 6.luokka
- Peliareena x 3, kiipeily ja tasapainoilutelineitä, kiipeilyseinä, maatrampoliineja, pingispöytä, potku-seinä/koripalloteline x2, rekkitankoja, apinatikkaat, metsäreitti, frisbeegolf koreja, parkour, leikkitelineitä
- Katajaisten kenttä koulun pihapiirissä

Langinkosken koulu

- Yhtenäiskoulu: esiopetus - 9. luokka
- Lähiliikuntakaukalo, tekonurmi, koripallokenttä (asfaltti), street workout -teline, leikkitelineitä

Mussalon lähiliikuntapaikka

- Alakoulu: esiopetus-5. luokka, pienryhmäopetusta vuosiluokille 6.–9.
- Tekonurmikenttä 40 x 60 (jalkapallo, pesäpallo) jäädytetään talvisin, juoksusuora 60 m, pituushyppy, lähiliikuntakaukalo (jalkapallo, koripallo), koripallokenttä (asfaltti), kuularinki x 2
- Rakennusvuosi 2009 (peruskorjaus 2019)
- Koulun pihalla: Leikkitelineitä
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve: juoksusuora, lähiliikuntakaukalo viimeistään 2030
- Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Otsolan koulu

- Alakoulu: esiopetus - 5.luokka
- Hiekkakenttä 60 x 105 m jäädytetään talvisin, kuularinki ja pituushyppy x 2
- Kuntorata 1 km
- Koripallokenttä 2 koria (asfaltti), palloseinä (hiekkä), leikkitelineitä

Pihkoon lähiliikuntapaikka

- Alakoulu: esiopetus - 5.luokka
- Tekonurmi 41 x 60m jäädytetään talvisin, valaistu juoksusuora, pituushyppy, koripallokenttä (asfaltti)
- Rakennusvuosi 2022

- Koulun pihalla: kiipeilytelineitä, rekkitankoja, leikkitelineitä
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Rauhalan lähiliikuntapaikka

- Koulu purettu, tontille rakennetaan Karhulan päiväkotä, joka valmistuu 2026
- Tekonurmikenttä (kumirouhe 38 x 60 m), juoksusuora 60 m, koripallokenttä, kuula, pituushyppy, va-laistu
- Koripallokenttä (jää uuden päiväkodin alle)
- Rakennusvuosi 2017
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito.

Ruonalan lähiliikuntapaikka

- Alakoulu: esiopetus - 5.luokka
 - Lähiliikuntakaukalo 15 x 30 m (jalkapallo, koripallo)
 - Hiekkakenttä 65 x 103 m jäädytetty talvisin
 - Koripallokenttä ja kori x2, palloseinä, leikkitelineitä
 - Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
- Luistelukenttä: veden saannin mahdollisuudet tutkitaan jäädyttämisen mahdollistamiseksi

Tavastilan lähiliikuntapaikka

- alakoulu: esiopetus - 6.luokka
 - Tekonurmi 45 x 65 m jäädytetään talvisin, kiertävä juoksurata (murske), juoksusuora, pituushyppy (2 kpl), kuularinki (2 kpl), pienpelikenttä (tekonurmi 19x32, aidattu) koripallo, lentopallo
 - Rakennusvuosi 2022
 - Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
- Luistelukenttä: jäädytys talkootyönä

Veikonpuiston lähiliikuntapaikka (Hovinsaaren koulu)

- Alakoulu: esiopetus - 5. luokka
 - Veikonpuiston lähiliikuntapaikka (n. 100 m koulusta): tekonurmikenttä 44 x 33 m jäädytetään talvisin, juoksusuora 55 m, pituushyppy, kuularinki
 - Rakennusvuosi 2015
 - Koulun pihalla: Koripallokenttä (asfaltti), hiekkakenttä, leikkitelineitä
 - Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito
- Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan

Toimenpide-ehdotuksia vain lähiliikuntapaikoille

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Aittakorven lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito	
Hirssaaren lähiliikuntapaikka (Teemu Pukki -areena)	Laatutason ylläpito. Jäädytys lopetetaan.	
Karhuvuoren lähiliikuntapaikka	Uuden Karhuvuoren koulun salin sijoittamis- paikka sekä urheilutalon purku tulee vaikutta- maan kenttiin, joten liikuntakenttäalueen uudel- leen suunnittelu / kunnostustarpeiden selvittä- minen, kun päätökset/toimenpiteet salien osalta tehty. Luistelukenttä: Jäädytystä jatketaan	
Keskuskentän lähiliikuntapaikka	Tekonurmen vaihto, ulkokuntosali (uudiskohde)	2026 (puuttuu talous- suunnitel- masta)
Keskuskoulun lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito	
Kuusisenkadun lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Vuosittaisen kenttäsijoitte- lun muuttaminen.	
Kyminkartanon koulun lähiliikunta- paikka	Laatutason ylläpito	
Mussalon lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve: juoksu- suora, lähiliikuntakaukalo viimeistään 2030. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	->2030
Pihkoon lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito.	
Rauhalan lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito.	
Ruonalan lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: Veden saannin mahdollisuudet tutkitaan jäädyttämisen mahdollistamiseksi.	
Tavastilan lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: Jäädytys talkootyönä	
Veikonpuiston lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	

Kuntoradat, ladut ja ulkoilualueet

Vaihtelevissa maastoissa risteileviä lenkkeilyyn ja kuntoiluun tarkoitettuja kuntoratoja on Kotkassa kymmenen. Suuri osa reittipohjista kulkee yksityisomisteisilla metsäpalstoilla. Kuntoratojen pinnat ovat hiekkaa/ki-
vituhkaa. Kuntoradoilla on hiihtoladut lumisena aikana, paitsi Hurukselassa, jossa latu tehdään läheiselle
pellolle. Kuntoratojen pituudet vaihtelevat 900 metristä ja 5,4 km välillä. Useimpien ratojen varrella on kun-
toiluvälineitä. Kuntoradat ovat Otsolan rataa lukuun ottamatta valaistuja ja valot palavat radoilla hämärästä
klo 21.00 asti lokakuun alusta alkaen.

Kuntoratojen lisäksi hiihtolatuja ajetaan talvisin myös kuntoratoja helpommille reiteille, mitkä ovat erityisesti ikääntyneiden suosiossa, kuten Mussalon golf-kentälle ja Karhulan keskuskentälle sekä kesäisin luontopolkuina olevalle Otsonpolulle (Lentokenttä). Hiihtolatuja hoidetaan kaupungin omistamalla latukoneella ostopalveluna kaupungin ulkopuoliselta yritykseltä, jonka lisäksi Hurukselan ja Petäjäpirtti-Mustajärvi hiihtoladun ajaa yhdistys, jolle kaupunki maksaa korvausta. Hiihtolatuja latutilannetta pystyy seuraamaan reaaliaikaisesti Kotkan ulkoliikunnan olosuhdepalvelu (sometec.fi) -sivustolta.

Kotkan kaupungin liikuntapalveluiden nykyisellä latukoneella ei pystytä enää varmistamaan riittävää palveluvarmuutta, kun koneen rikkoutumisesta johtuvia katkoksia tulee usein, mistä johtuen latuja ei pystytä pitämään vaaditussa kunnossa, jonka takia vuoden 2025 talousarvioon on esitetty investoitavaksi uuteen latukoneeseen.

Hiihtolatuja on kunnossapitoresurssiin nähden liikaa, joten latuja tulee karsia tai niiden ylläpitoon on varattava lisää resursseja, henkilökuntaa sekä lisää latukoneita, tai hoitoluokituksia muutettava heikommiksi. Nykyisellä resurssilla kaikkia latuja ei ehditä ajamaan yhdessä päivässä.

Kaikki kuntoratojen valot pitäisi uusida pois lukien Sunila ja Karhuvuoren uusi Räskin reitti. Valot ovat vanhoja elohopealamppuja, joita ei enää myydä. Yksittäisiä valoja on uusittu niiden rikkoutuessa.

Honkala (Laajakosken kuntorata)

Honkalan hiihto- ja kuntoreitit ovat Kymin Koskenpoikien ja kaupunki on vastannut vain ratojen niitosta keran kesässä. Honkalan hiihtostadionilla on 30 paikkainen ampumarata sekä hiihtomaa hiihtotaitojen opeteluun. Yhdistys tekee säilölunta lumitykillä ensilumen ladulle, mikä mahdollistaa hiihtokauden alkamisen jo aikaisemmin ennen riittävää luonnonlumen määrää. Reitit ovat keskivaikeita ja vaativia, ja Honkalassa järjestettiin hiihdon SM-kisat 2006.

- Kilpaladut 2 km, 3 km ja 5 km sekä ensilumenlatu 2 km (reitit kulkevat osittain päällekkäin)
- Perinteinen ja vapaa
- Valaistu
- Kuntoilupaikka, pulkkamäki
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito (ladun ajon osalta)

Hurukselan kuntorata

Hurukselassa on kuntorata, mutta latu tehdään talvisin läheiselle pellolle reitin vaativuuden takia. Hurukselan urheilijat ry ajaa ladut bensa korvauksella.

- 0,9 km
- Valaistu
- Perinteisen latu läheisellä pellolla
- Toimenpide-ehdotus: talkootyön mahdollistaminen

Karhulan keskuskentän latu

Karhulan keskuskentän yleisurheilukentän ympäri kulkevalle hiekka reitille ajetaan talvisin ladut. Reittiä on mahdollista kiertää myös sulan maan aikaan.

- 0,6 km
- Valaistu

- Perinteinen ja vapaa
- Helppo
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Karhuvuoren kuntorata

Karhuvuoren kuntoradalla on kaksi eri lenkkiä, jotka menevät osittain päällekkäin. Karhuvuoren latu yhdistyy talvisin Petäjäpirtti-Mustajärvi latuun. Karhuvuoren kuntoradan pintaan lisättiin noin 10 senttiä hiekka- maata ns. kulutuskerrosta kesällä 2024 radan turvallisuuden parantamiseksi.

- 2,0 km ja 5,4 km
- Valaistu
- Perinteinen ja luistelu
- Keskivaikea
- Kuntoilupaikka 2 kpl
- Toimenpide-ehdotus: reittipohjan kunnostus kesällä 2024, laatutason ylläpito

Koivula golf-kenttä hiihtolatu

Koivulan golf-kentälle on ajettu hiihtolatu aikaisemmin. Kaupungin resurssit eivät enää riitä ladun ajoon.

- Toimenpide-ehdotus: poistetaan hiihtokäytöstä talvesta 2024–2025 alkaen

Lentokenttä / Otsonpolku

Lentokentän ympäri kulkee sulan maan aikaan Otsonpolku ja talvisin perinteisen latu. Maasto on erittäin tasainen. Reitti muodostuu metsäautoteistä (4,5 km), maakaasulinjasta (3,5 km), sähkölinjoista (3 km) ja metsäpalstoista (2 km). Karhulan latu <https://www.karhulanlatu.net/otsonpolku/>

- 13 km
- Perinteinen (2 latua)
- Helppo
- Laavu
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito (ladun ajon osalta)

Luovin kuntorata

Luovin kuntorata on edestakainen reitti jäähallilta Luovin leirikeskukseen. Reitille pääsee myös Kumparepuistossa ja sen varrella on Kumparepuiston frisbeegolf-koreja.

- 5 km (yhteen suuntaan)
- Valaistu
- Vapaa ja perinteinen
- Keskivaikea
- Kuntoilupaikka
- Toimenpide-ehdotus: reittipohjan paikkakohtainen kunnostus kesällä 2024, laatutason ylläpito

Mussalo golf-kenttä hiihtolatu

Ladun ajossa huomioitava golf-kentän ylläpito, joten ladun teon voi aloittaa vasta kun on riittävästi lunta, ettei golf-viheriö varioidu. Latu on melko tasainen.

- 3,2 km
- Vapaa ja perinteinen
- Helppo
- Ei valaistu
- Ladun ajossa huomioitava golf-kentän ylläpito
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito golf-kentän ylläpito huomioiden

Mussalon kuntorata

- 1,5 km
- Valaistu
- Vapaa ja perinteinen
- Keskivaikea
- Kuntoilupaiikka
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Otsolan kuntorata

Otsolan kuntorata on lyhyt valaisematon reitti Otsolan koulun läheisyydessä.

- 1 km
- Ei valoja
- Vapaa ja perinteinen
- Helppo
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Petäjäpirtti-Mustajärvi

- Perinteinen n. 15 km
- Kotkan latu on vastannut hiihtoreitin ylläpidosta ostopalveluna
- Karhuvuoren kuntoradalta yhteys reitille ja reitiltä yhteys Moronvuoren päivätuvalle
- Toimenpide-ehdotus: talkootyön mahdollistaminen

Puistolan kuntorata

- 1,8 km
- Valaistu
- Vapaa ja perinteinen
- Helppo
- Ulkokuntosali
- Toimenpide-ehdotus: reittipohjan paikkakohtainen kunnostus syksyllä 2024, laatutason ylläpito

Sunilan kuntorata

Sunilan kuntorata sijaitsee Sunilan urheilukentän ja tehdasalueen välissä kulkien Sunilan Pirtin kautta. Puistotoimi kunnosti kuntoradan vuosien 2022–2023 aikana, johon sai Etelä-Suomen aluehallintovirastolta avustusta. Samassa yhteydessä Sunilan urheilukentän reunaan asennettiin kuntoilulaitteita, mitkä sijaitsevat reitin läheisyydessä.

- 1,5 km
- Valaistus
- Vapaa ja perinteinen
- Helppo
- Kuntoilupaiikka (Sunilan kentän laidalla)
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Tavastilan kuntorata

- 1,8 km
- Valaistu
- Vapaa ja perinteinen
- Helppo
- Toimenpide-ehdotus: laatutason ylläpito

Äijänvuoren kuntorata

Äijänvuoren kuntorata on olosuhteiltaan vaativa. Kuntoradan valaistusta tulee uusia, jos sen ylläpidosta ei luovuta.

- 2,4 km ja 5,3 km
- Valaistu
- Vapaa ja perinteinen
- Vaativa
- Kuntoilupaiikka
- Toimenpide-ehdotus: poistetaan käytöstä 2025–2026

Toimenpide-ehdotus: Vuosittaiseen talousarvioon on varattava palveluverkkoon jäävien kuntoratojen valaistuksen uusintaan, pintojen kunnostuksiin ja tasauksiin sekä huonokuntoisten opasteviitoitusten uusinta vuosittain riittävä määräraha.

Liikuntapaikka	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Latukone	Uusi	2025
Honkala (Laajakosken kuntorata)	Laatutason ylläpito (ladun ajon osalta)	
Hurukselan kuntorata	Talkootyön mahdollistaminen	
Karhulan keskuskenttä	Laatutason ylläpito	

Karhuvuoren kuntorata	Reittipohjan kunnostus Laatutason ylläpito	2024
Koivula golf-kenttä hiihtolatu	Poistetaan hiihtokäytöstä	talvesta 2024–2025 alkaen
Lentokenttä / Otsonpolku	Laatutason ylläpito (ladun ajon osalta)	
Luovin kuntorata	Reittipohjan paikkakohtainen kunnostus Laatutason ylläpito	2024
Mussalo golf-kenttä hiihtolatu	Laatutason ylläpito golf-kentän ylläpito huomioiden	
Mussalon kuntorata	Laatutason ylläpito	
Otsolan kuntorata	Laatutason ylläpito	
Petäjäpirtti-Mustajärvi	Talkootyön mahdollistaminen	
Puistolan kuntorata	Reittipohjan paikkakohtainen kunnostus Laatutason ylläpito	2024
Sunilan kuntorata	Laatutason ylläpito	
Tavastilan kuntorata	Laatutason ylläpito	
Äijänvuoren kuntorata	Poistetaan käytöstä	2025–2026
Vuosittaiseen talousarvioon on varattava palveluverkkoon jäävien kuntoratojen valaistuksen uusintaan, pintojen kunnostuksiin ja tasauksiin sekä huonokuntoisten opasteviitoitusten uusinta vuosittain riittävä määräraha.		

Suunnistus

Kymin Suunnistajat kartoittaa uusia alueita vuosittain sekä päivittää jo olemassa olevia karttoja. Seura pyrkii tarjoamaan ajantasaisia karttoja seuratoimintansa käyttöön. Myös koulukartat/koulujen lähistöltä tehdyt kartat ovat tärkeä osa kartoitustoimintaa. (Lähde: <https://www.kyminsuunnistajat.fi/koulukartat/>)

Taloussuunnitelman kirjaukset

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2026 on investointiosaan kirjattu Kaupunkirakennelautakunnan alle liikuntapaikkojen palveluverkkoon liittyvät ehdotukset:

Vuosi	Nimi	Tyyppi	Investointikustannukset
-2024	Arto Tolsa Areenan ”aurinkokatos”	Uudisrakennus	3 820 000 + 400 000
2024	Karhulan uimahalli ositt. peruskorjaus	Peruskorjaus	1 000 000
2025	Karhulan uimahalli ositt. peruskorjaus	Peruskorjaus	785 000
2025	Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	Suunnittelu	400 000
2026	Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	Uudisrakennus	2 550 000
2027	Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	Uudisrakennus	2 550 000 (yhteensä 25–27: 5 500 000)
2028	Katariinan uimalan uudishanke		1 000 000

Kaupungin 2024 vuoden taloussuunnitelman mukaisten investointimäärärahojen käyttösuunnitelman valmisteluun on kirjattu tuleville vuosille **lähiliikuntarakentamisen ohjelma**:

Vuosi	Nimi	Tyyppi	Investointikustannukset
2024	Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikka	Lähiliikuntarakentaminen	150 000
2024	Katajaisten kentän uusiminen		100 000
2025	Katajaisten kentän uusiminen (tekonurmi)		800 000
2025	Kuntoportaat Kotkansaarelle	Lähiliikuntarakentaminen	200 000
2025	AT Areena: takakenttä		300 000
2026	AT Areena: takakenttä		300 000
2027	Karhulan keskuskentän lähiliikuntapaikka (tekonurmi, ulkokuntosali)	Lähiliikuntarakentaminen	rahoitus puuttuu taloussuunnitelmasta
2028	Puistolantien kentän korjaukset	Lähiliikuntarakentaminen Puistolantien alueen kehittäminen	300 000

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen käsittely

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen koostetta esiteltiin Kotkan kaupunginvaltuustolle lokakuussa 2024 valtuuston tiedonannossa. Selvitystä esiteltiin Vammaisneuvoston ja Ikäihmisten neuvoston yhteiskouksessa lokakuussa ja neuvostoilta pyydettiin lausunnot lokakuun loppuun mennessä. Myös nuorisovaltuustolle selvitystä esitellään marraskuun aikana.

Liikuntaseuroja kuultiin Seurafoorumissa lokakuun lopussa. Paikalla oli edustaja 21 eri seurasta. Kaikkiaan osallistujia oli 41. Seurojen kanssa työskenneltiin Learning cafe -menetelmällä neljässä eri ryhmässä käyden läpi kaikki liikuntapaikat ennakkoon ryhmiteltyinä. Lopuksi äänestettiin niin, että jokaisella oli yksi ääni/aihealue, joka pyydettiin antamaan tärkeimmälle asialle.

Seurafoorumissa käytetyn ehdotusten läpikäyntimenetelmän perusteella tärkeimmät ja eniten mainintoja saaneet huomioidut liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä olivat:

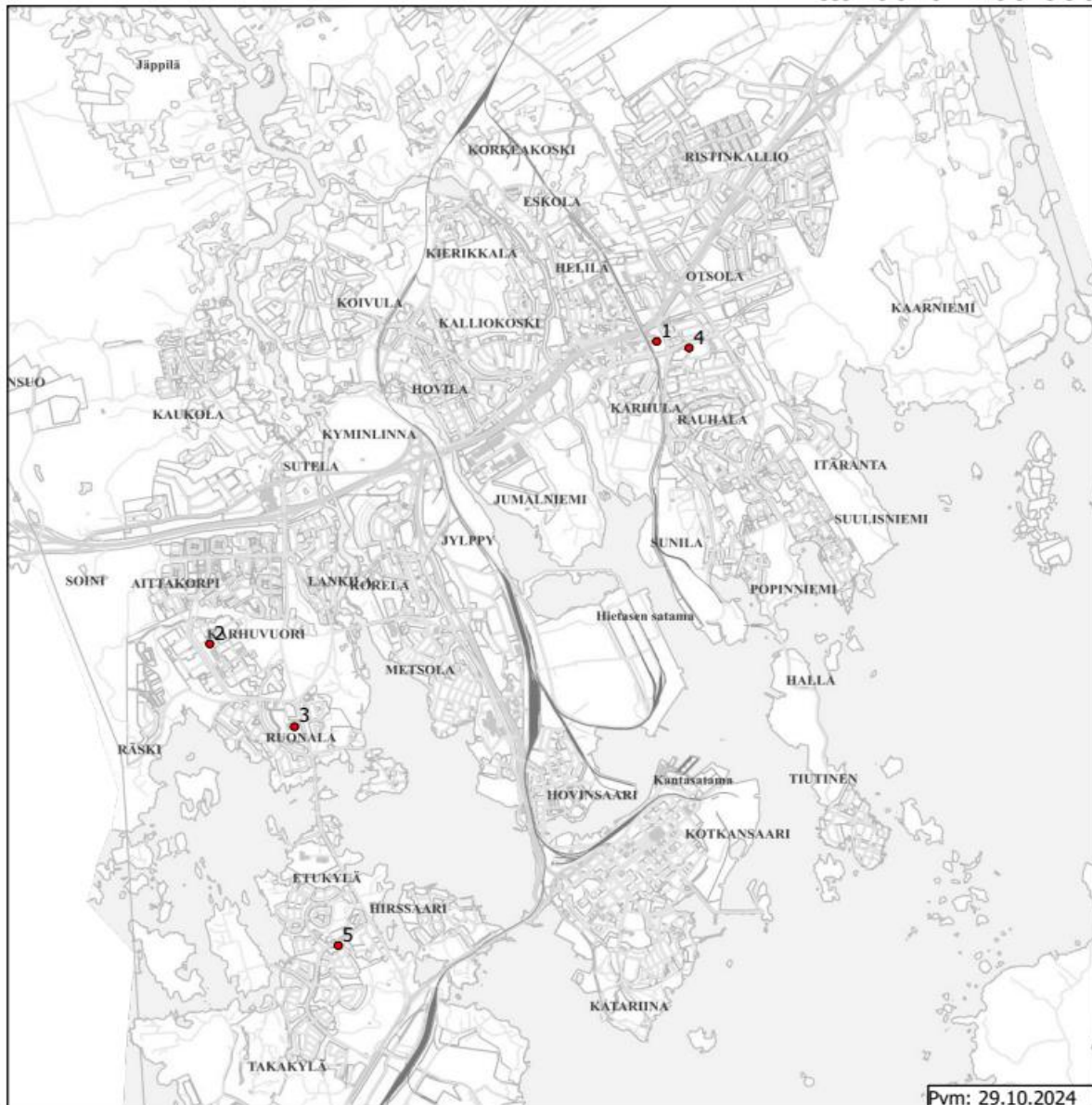
- Palloiluseurojen mielestä kooltaan nykytarpeille riittävän isoja saleja tarvitaan lisää, eikä niiden kokonaismäärä ainakaan saisi laskea nykyisestä.
- Joukkueharjoittelun mahdollistava kuntosali/oheisharjoittelutilatarve kaikkien harjoitustilojen yhteyteen/läheisyyteen, erityisesti mainittiin Karhulan keskuskenttä ja Arto Tolsa -areena.
- Tekojää, mikä mahdollistaisi jääurheilun huonompanakin talvena ja pidentäisi kautta molemmista päistä sekä tekojään kylmätekniikan hyödyntäminen mahdolliseen hiihtolatuun.
- Honkalan ladut ykkösprioriteetti latuverkostossa. Peltolenkki halutaan osaksi Honkalan latuverkostoa ja sitä tulisi ylläpitää samalla tasolla kuin Honkalan muita latuja.
- Seuraedustajien mielestä mitään ulkoliikuntapaikkaa/latua ei saisi lakkauttaa, sillä ne toimivat matalan kynnyksen liikunnan mahdollistajina.
- Paikalla olleiden enemmistön mielestä Kotkassa tulisi jatkossakin olla kaksi uimahallia yhden ison sijaan mitä voitiin pitää enemmän osallistujien henkilökohtaisena näkemyksenä kuin seurojen kantana.

Liikuntapaikkojen sijainnit kaupunginosittain ja tietoja liikuntapaikkojen sijaintien asukastiheydestä

Väestötietojen osalta lähteenä on Facta-kuntarekisteri.

Isommat liikuntahallit

Mittakaava 1:60 000

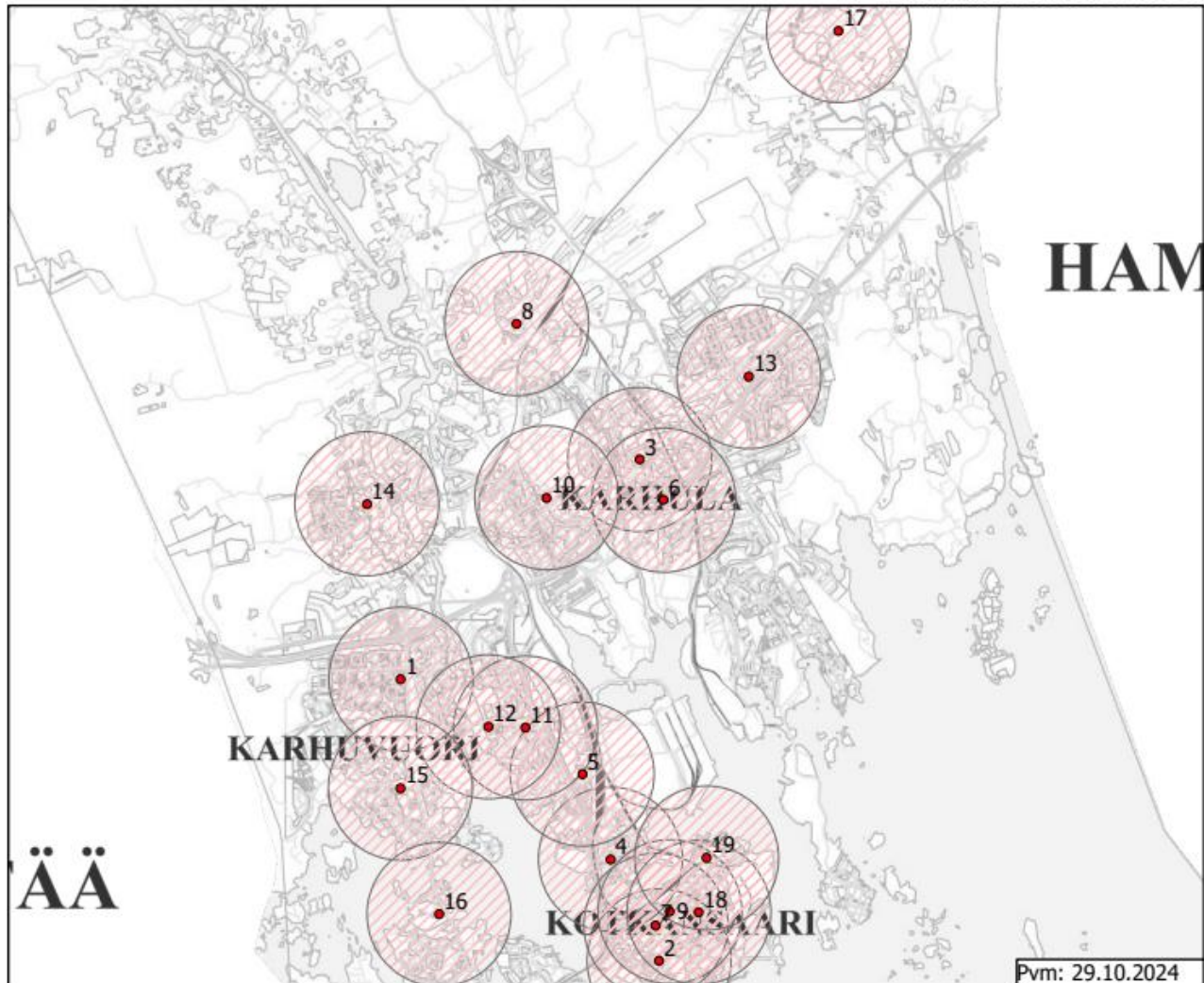

Numero Nimi

1	Karhulan liikuntahalli
2	Karhuvuoren urheilutalo
3	Kotkan urheiluhalli (Ruonala)
4	Käpylän koulun areena
5	Mussalon liikuntahalli

Liikuntasalit

Mittakaava 1:85 000

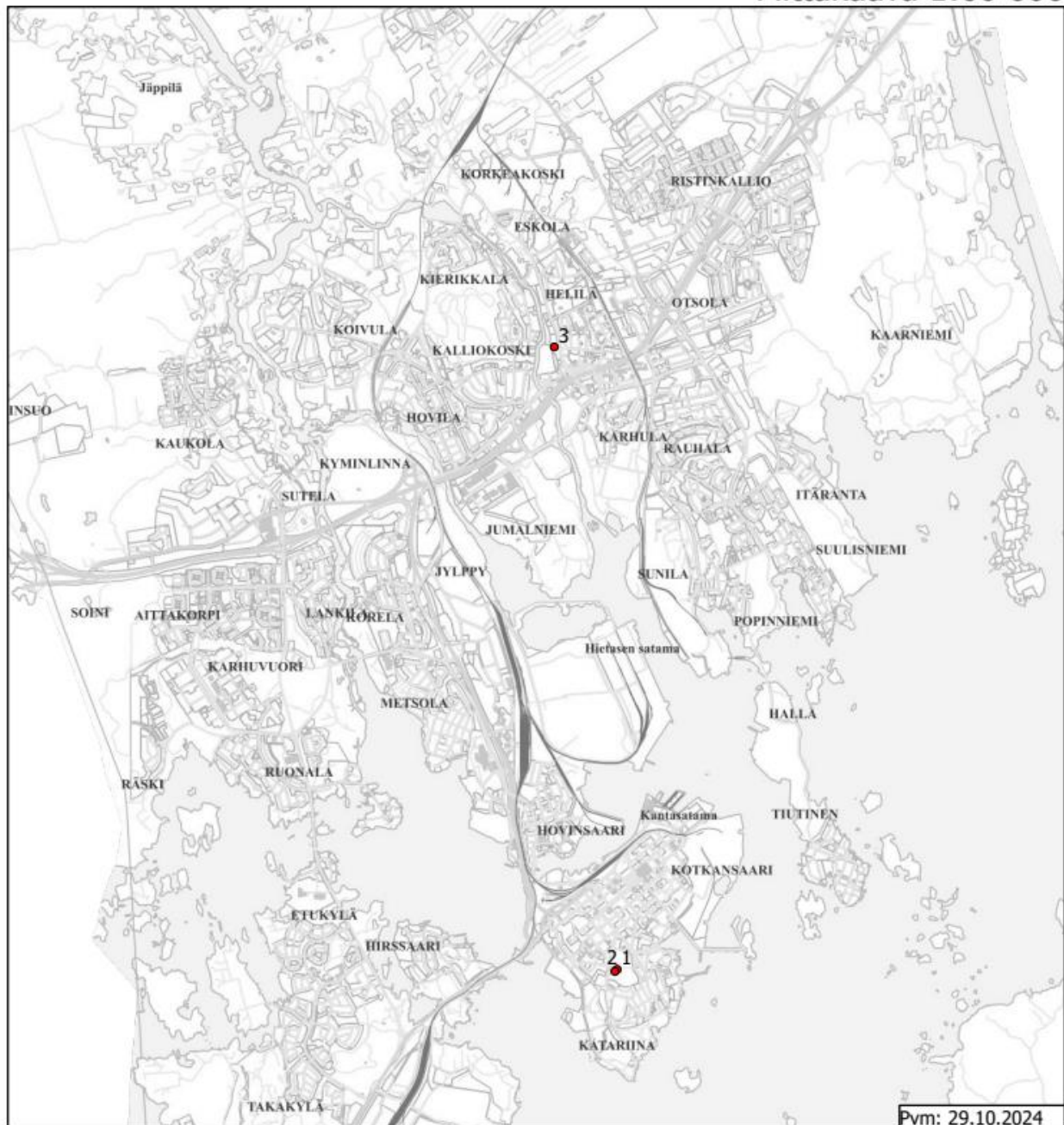

Etäisyys linnuntietä - alle 5 henkilömääriä ei esitetä

Numero	Nimi	Etäisyys (m)	Asukkaita	Ikä 7-15	Ikä 16-64
1	Aittakorven koulu	1000	3311	336	1843
2	Haukkavuoren koulu	1000	8073	373	4475
3	Helilän koulu	1000	4333	226	2169
4	Hovinsaaren koulu	1000	2878	188	1729
5	Jylpyn sali	1000	1440	133	780
6	Karhulan koulu	1000	4198	250	2136
7	Keskuskoulu	1000	10115	433	5595
8	Korkeakosken koulu	1000	571	76	328
9	Kotkan lyseo	1000	10747	441	5929
10	Kyminkartanon koulu	1000	2944	269	1798
11	Langinkosken koulu	1000	1708	189	1022
12	Metsolan kampus	1000	2203	233	1353
13	Otsolan koulu	1000	3041	316	1720
14	Pihkoon koulu	1000	1382	138	840
15	Ruonalan koulu	1000	3382	339	2026
16	Savotan liikuntasali	1000	1257	160	713
17	Tavastilan koulu	1000	142	18	74
18	Toivo Pekkasen sali	1000	9627	366	5272
19	Xamkin kampus	1000	5142	168	2902

Uimahallit

Mittakaava 1:60 000

Numero Nimi

1	Uimala Katariina
2	Maaumala
3	Karhulan uimahalli

Jäähallit

Mittakaava 1:60 000

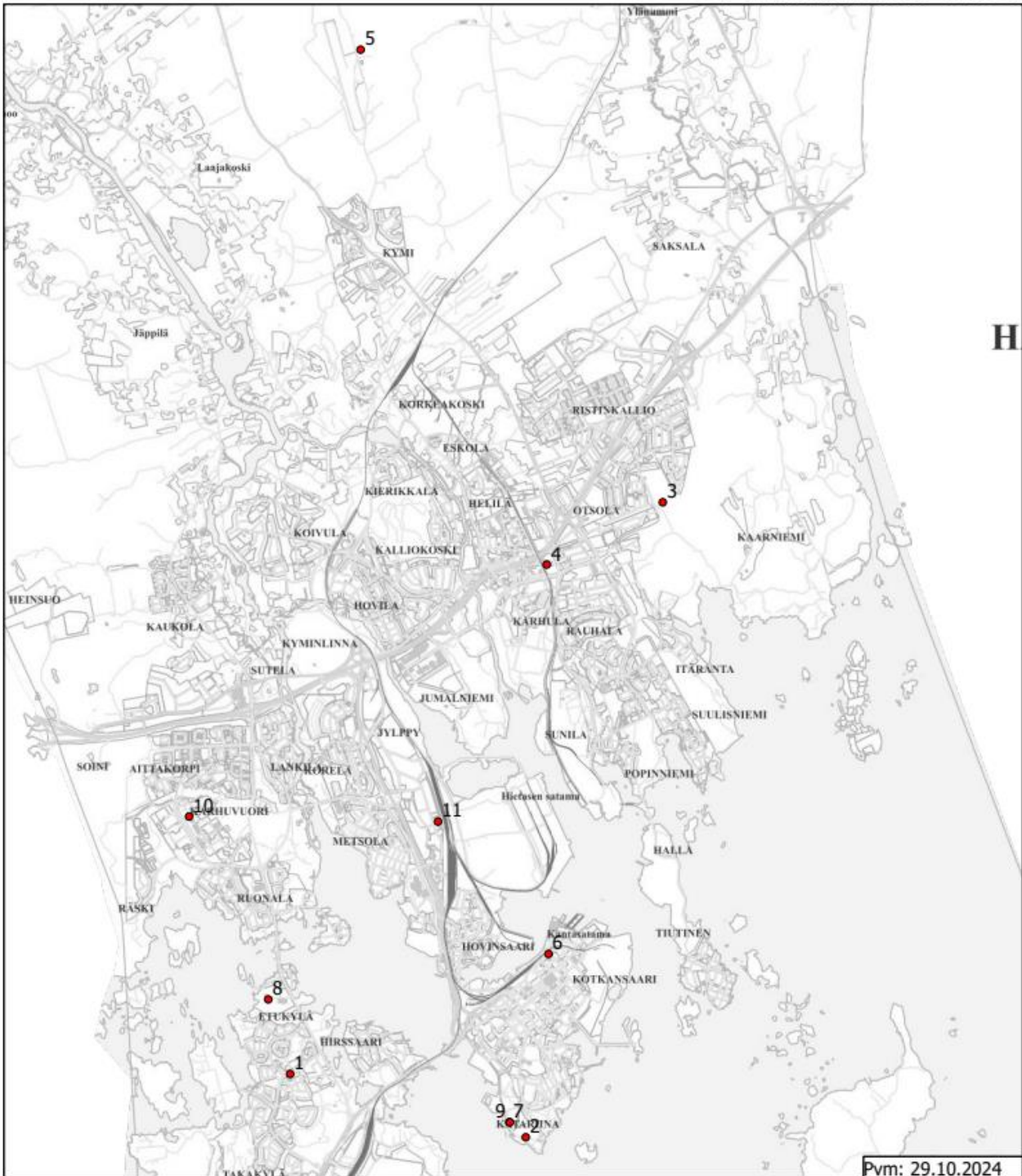
Pvm: 29.10.2024

Numero Nimi

1	Harjoitushalli
2	Kilpahalli

Lajikohtaiset erillistilat ja -alueet

Mittakaava 1:70 000

Pvm: 29.10.2024

Número Nimi

1	Ampumarata (Mussalon liikuntahalli)
2	Frisbeegolf Katariinan Meripuisto(1kori)
3	Frisbeegolf Kumparepuisto
4	Karhulan kamppailukeskus
5	Kotkan Moottoriurheilukeskus
6	Petankkihalli

Número Nimi

7	Pumptrack-rata Katariinan Meripuisto
8	Savotan toimintakeskus
9	Skeittipaikka Katariinan meripuisto
10	Skeittipaikka Karhuvuori
11	Skeittihalli

Kuntosalit

Mittakaava 1:40 000

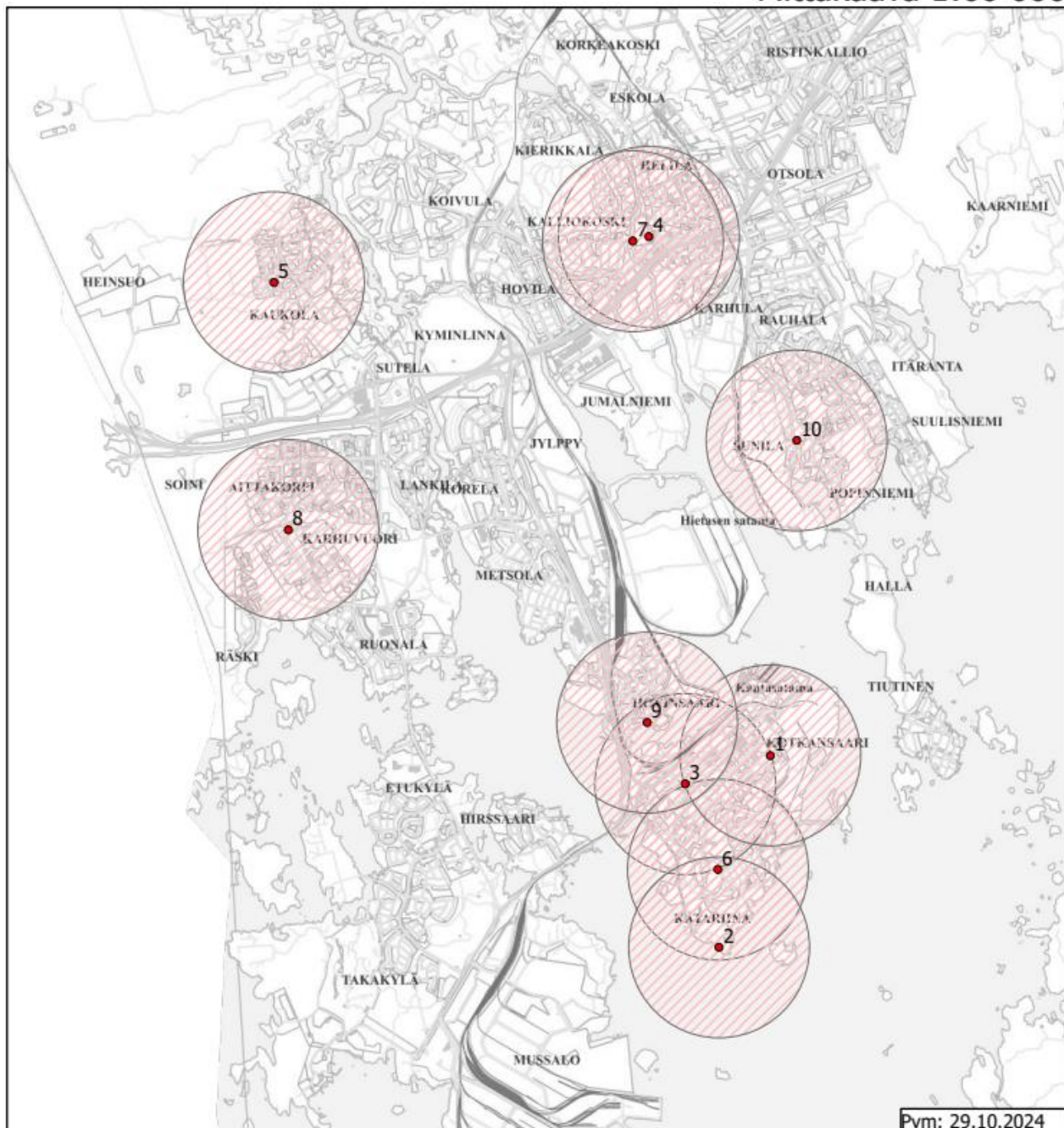

Etäisyys linnuntietä - alle 5 henkilöä ei esitetä

Numero	Nimi	Etäisyys (m)	Asukkaita	Ikä 16-64	Ikä 65-74
1	Karhulan keskusentän kuntosali	1000	3917	2040	651
2	Karhulan liikuntahallin kuntosali	1000	4439	2274	747
3	Karhulan uimahallin kuntosali	1000	4158	2165	693
4	Karhuvuoren urheilutalon kuntosali	1000	5207	3022	695
5	Kilpajäähallin kuntosali	1000	2763	1487	410
6	Kotkan urheiluhallin kuntosali	1000	2151	1268	286
7	Mussalon liikuntahallin kuntosali	1000	2685	1590	342
8	Uimala Katariinan kuntosali	1000	7365	4087	1230

Ulkokuntosalit, -kuntoilupaidat ja kuntoportaat

Mittakaava 1:60 000

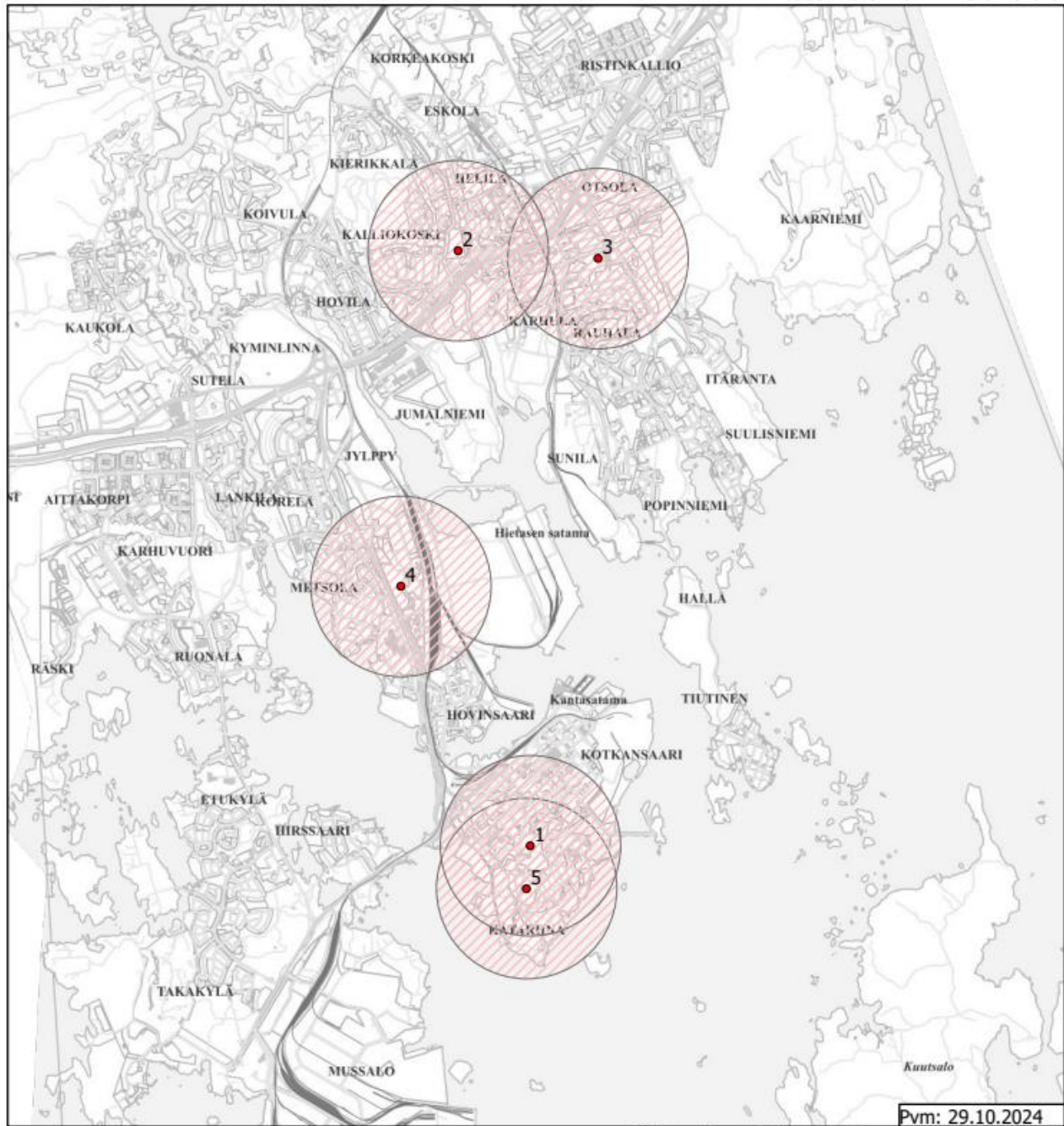

Etäisyys linnuntietä - alle 5 henkilömäärä ei esitetä

Numero	Nimi	Etäisyys (m)	Aukkaita	Ikä yli 18
1	Isopuisto kuntoilupaidka	1000	7998	7527
2	Katariinan Meripuiston kuntoilupaidka	1000	559	470
3	Keskuskoulun ulkokuntosali	1000	9460	8718
4	Kuntoilijan portaat, Karhulan keskusenttä	1000	4084	3662
5	Kuntoiluteline Hurtanpolku	1000	959	760
6	Puistolan ulkokuntosali	1000	4184	3838
7	Soutulaitteet Jokipuisto	1000	3761	3356
8	Soutulaitteet Karhuvuori	1000	4836	4045
9	Soutulaitteet Valkamakatu	1000	5438	4900
10	Sunilan ulkokuntosali	1000	1651	1413

Isommat kenttäalueet

Mittakaava 1:60 000

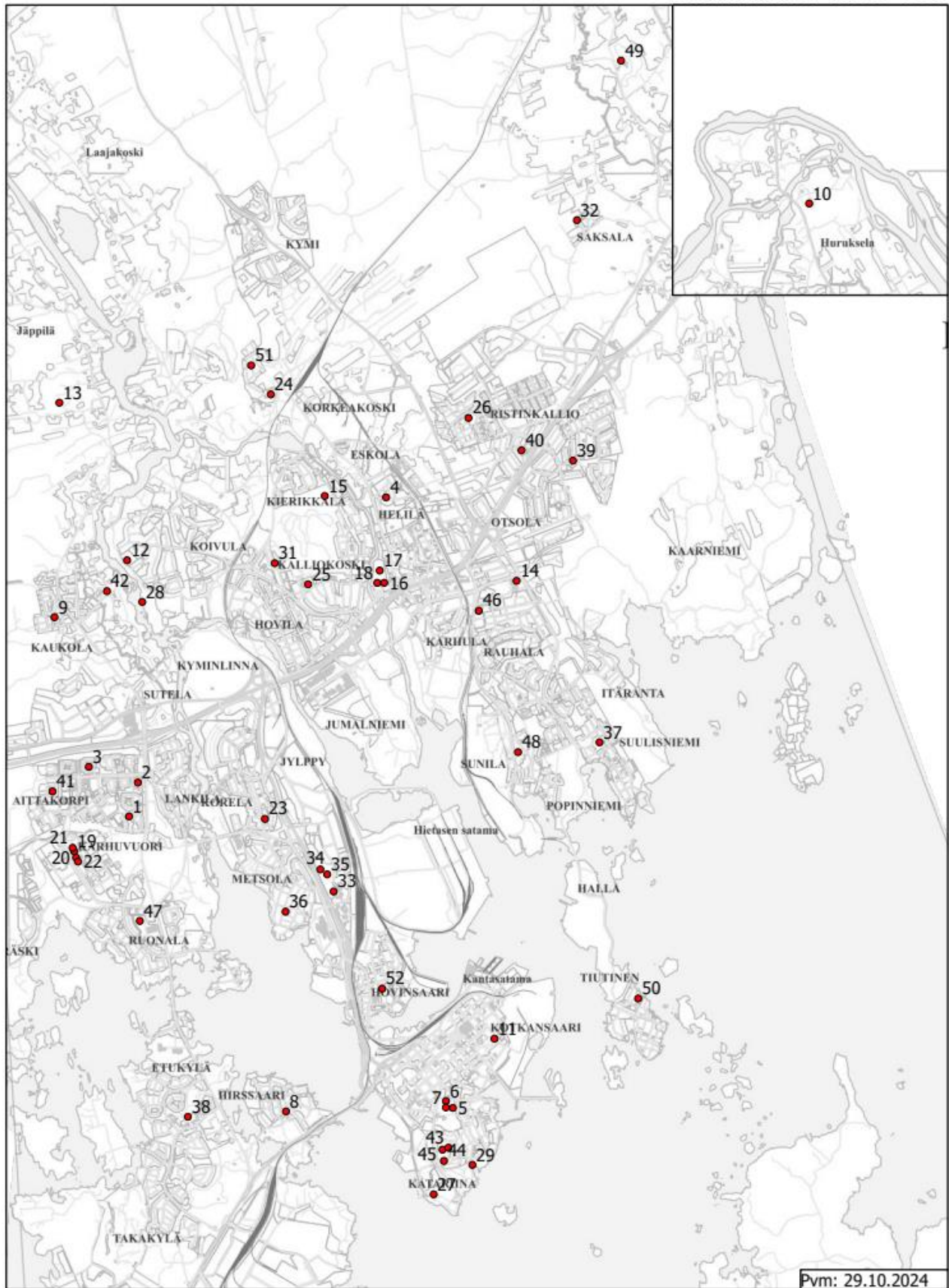

Etäisyys linnuntietä - alle 5 henkilömääriä ei esitetä

Numero	Nimi	Etäisyys (m)	Asukkaita	Ikä 7-15	Ikä 16-64
1	Arto Tolsa -areena	1000	8098	379	4548
2	Karhulan keskuskenttä	1000	3984	226	2027
3	Katajaisten kenttä	1000	3018	277	1543
4	Metsolan kenttä	1000	1238	113	688
5	Puistolan kenttä	1000	3536	177	1853

Kentät

Mittakaava 1:60 000

Kenttäluettelo

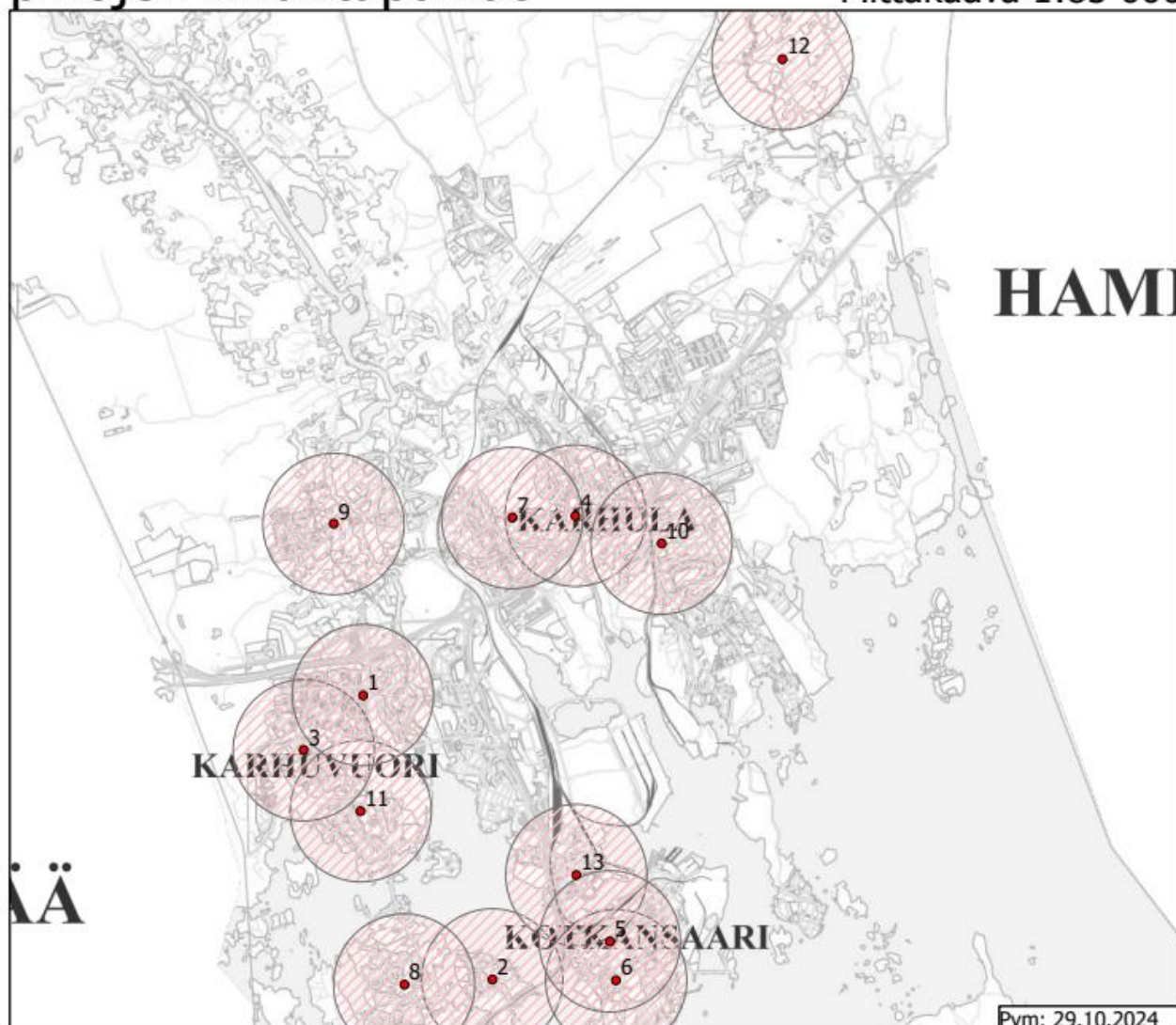
Pvm: 29.10.2024

Etäisyys linnuntietä - alle 5 henkilömääriä ei esitetä

Numero	Nimi	Etäisyys (m)	Asukkaita	Ikä 7-15	Ikä 16-64
1	Aittakorven hiekkakenttä	1000	4829	463	2754
2	Aittakorven lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	3285	334	1829
3	Ajomiehentien kenttä	1000	3090	307	1683
4	Alahovinpuiston kenttä	1000	3225	174	1733
5	Arto Tolsa -areena hiekkakenttä	1000	8415	390	4720
6	Arto Tolsa -areena Junnukenttä	1000	8612	399	4785
7	Arto Tolsa -areena pääkenttä	1000	8343	389	4673
8	Hirssaaren luistelukenttä	1000	991	95	603
9	Hurtanpolun kenttä	1000	965	112	564
10	Hurukselan pallokenttä	1000	91		50
11	Isopuiston pallokenttä	1000	7998	252	4295
12	Jokipolun kentät	1000	1504	151	937
13	Jäppilän kenttä	1000	283	29	158
14	Jäähallin tenniskenttä	1000	2646	287	1453
15	Kalliokosken kenttä	1000	1633	131	942
16	Karhulan keskuskenttä (koripallo)	1000	3921	227	1977
17	Karhulan keskuskenttä (nurmi)	1000	3977	224	2076
18	Karhulan keskuskenttä (tekonurmi)	1000	3752	217	1890
19	Karhuvuoren hiekkakenttä	1000	4998	464	2894
20	Karhuvuoren koripallokenttä	1000	5039	479	2930
21	Karhuvuoren lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	5006	463	2886
22	Karhuvuoren tenniskentät	1000	5031	470	2929
23	Kilpisen kenttä	1000	1789	185	1122
24	Korkeakosken koulun kenttä (tekonurmi)	1000	610	81	348
25	Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	2973	269	1816
26	Lautakatontien kenttä	1000	1738	150	953
27	Lentopallokenttä Katariinan Meripuisto	1000	772	71	485
28	Lentopallokenttä Koskipuisto	1000	1462	150	904
29	Lentopallokenttä Mansikkalahti	1000	1599	96	893
30	Lentopallokenttä Santalahti	1000	111	15	64
31	Lentopallokenttä Tampsan monttu	1000	2709	251	1686
32	Länsirinteen peliareena	1000	276	41	164
33	Metsolan kenttä (hiekk)	1000	1432	133	782
34	Metsolan kenttä (koripallo)	1000	1445	140	831
35	Metsolan kenttä (nurmi)	1000	1283	117	721
36	Metsolan torin kenttä	1000	1487	143	805
37	Metsäkulman kenttä	1000	1941	171	1147
38	Mussalon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	2575	357	1511
39	Mäntykankaan kenttä	1000	2473	297	1409
40	Otsolan kenttä	1000	2964	304	1676
41	Pahnakallion pallokenttä	1000	3372	313	1862
42	Pihkoon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	1430	145	865
43	Puistolan kenttä (koripallo)	1000	3464	171	1802
44	Puistolan kenttä (lentopallo)	1000	2349	123	1254
45	Puistolan kenttä (nurmi)	1000	3340	170	1744
46	Rauhalan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	3443	268	1730
47	Ruonalan kenttä	1000	2692	288	1592
48	Sunilan kenttä	1000	1803	154	1081
49	Tavastilan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	139	18	73
50	Tiutisen kenttä	1000	290	15	170
51	Veikkolan kenttä	1000	503	64	295
52	Veikonpuiston lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	1000	3618	231	2212

Yksittäiset lähiliikuntapaikat / koulujen pihojen liikuntapaikat

Mittakaava 1:85 000

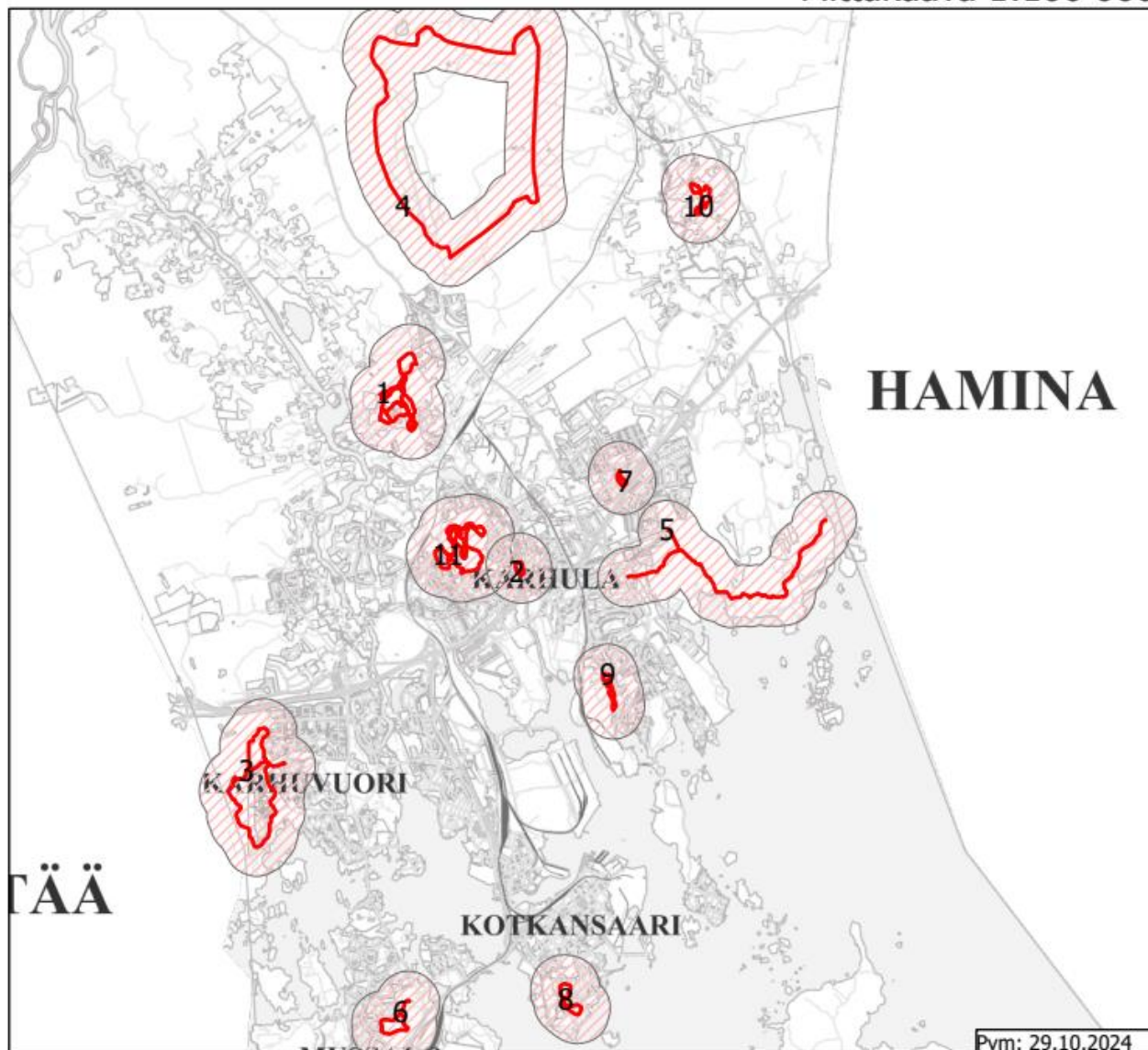

Etäisyys linnuntietä - alle 5 henkilöä ei esitetä

Numero	Nimi	Etäisyys (m)	Aukkaita	Ikä 0-6	Ikä 7-15
1	Aittakorven lähiliikuntapaikka	1000	3290	156	336
2	Hirssaaren lähiliikuntapaikka	1000	981	47	94
3	Karhuvuoren lähiliikuntapaikka	1000	5028	265	465
4	Keskuskentän lähiliikuntapaikka	1000	3941	111	224
5	Keskuskoulun lähiliikuntapaikka	1000	9645	243	411
6	Kuusisenkadun lähiliikuntapaikka	1000	7576	216	358
7	Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikka	1000	2980	160	268
8	Mussalon lähiliikuntapaikka	1000	2535	162	352
9	Pihkoon lähiliikuntapaikka	1000	1429	105	143
10	Rauhalan lähiliikuntapaikka	1000	3419	142	266
11	Ruonalan lähiliikuntapaikka	1000	2958	170	318
12	Tavastilan lähiliikuntapaikka	1000	132	13	16
13	Veikonpuiston lähiliikuntapaikka	1000	3845	141	241

Kuntoradat, ladut ja ulkoilualueet

Mittakaava 1:100 000

Etäisyys linnuntietä - alle 5 henkilömäärää ei esitetä

Nimi	Numero	Etäisyys (m)	Aukkaita	Ikä 7-15	Ikä 16-64
Honkala (Laajakosken kuntorata)	1	1000	338	39	191
Karhulan keskuskentän latu	2	1000	1742	81	923
Karhuvuoren kuntorata	3	1000	2769	227	1600
Lentokentän latu / Otsonpolku	4	1000	17		11
Luovin kuntorata	5	1000	1253	157	747
Mussalon kuntorata	6	1000	1491	226	946
Otsolan kuntorata	7	1000	901	84	519
Puistolan kuntorata	8	1000	1042	83	649
Sunilan kuntorata	9	1000	811	54	485
Tavastilan kuntorata	10	1000	70	13	38
Äijänvuoren kuntorata	11	1000	2193	213	1352

Toimenpide-ehdotusten kooste kohteittain vuosille 2025–2030

Isomman liikuntahallit	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Karhulan liikuntahalli	Laatutason ylläpito. Mahdollinen korvautuminen 2030-luvulla Karhulan koulukeskuksen liikuntahallilla.	2030->
Karhuvuoren urheilutalo	Korvaavat uudisrakennukset (sali koululiikuntaan: Karhuvuoren koulun liikuntasali sekä sali kilpaurheiluun: Kotkan urheilutareena)	2030->
Kotkan urheiluhalli (Ruonala)	Tekonurmen ja yleisurheilualueiden uusiminen 2027, talotekninen peruskorjaus 2030-luvulla	2027 2030
Käpylän koulun liikuntahalli	Laatutason ylläpito.	
Mussalon liikuntahalli	Laatutason ylläpito sillä tasolla kuin on mahdollista huomoiden, että kyseessä on väestösuoja. Salin lattian korjaus. Ampumarata: käytettävyyden ja turvallisuuden varmistaminen	2028->
Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	Uudisrakennus	2025–2027

Liikuntasalit (koulut ja muut pienemmät liikuntasalit)	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Aittakorven koulu	Laatutason ylläpito	
Haukkavuoren koulu	Laatutason ylläpito	
Helilän koulu	Poistuu käytöstä uuden Karhulan koulukeskuksen liikuntahallin valmistuttua	2027
Hovinsaaren koulu	Laatutason ylläpito	
Jylpyn sali	Laatutason ylläpito toistaiseksi	
Karhulan koulu	Sali pois käytöstä kunnostuksen takia kesästä 2025–2027 syksyyn. Kivikoulun muutokset ja korjaus. Uudisrakennus: Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli	2025–2027 2025–2027
Keskuskoulu	Laatutason ylläpito	
Korkeakosken koulu	Laatutason ylläpito	
Kotkan lyseo	Laatutason ylläpito	

Kyminkartanon koulu	Laatutason ylläpito	
Langinkosken koulu	Laatutason ylläpito	
Metsolan kampus	Laatutason ylläpito toistaiseksi. Mahdollinen luopuminen pysyvän saliverkon käyttöönoton jälkeen.	
Otsolan koulu	Salin käytettävyyteen vaikuttaa kouluverkkopäätös.	
Pihkoon koulu	Laatutason ylläpito	
Ruonalan koulu	Laatutason ylläpito	
Savotan liikuntasali	Laatutason ylläpito	
Tavastilan koulu	Laatutason ylläpito	
Toivo Pekkasen sali	Laatutason ylläpito toistaiseksi. Mahdollinen luopuminen pysyvän saliverkon käyttöönoton jälkeen.	
Xamkin kampus vuoden 2025 alusta?	Laatutason ylläpito	

Uimahallit	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Uimala Katariina	Uudisrakennus nykyiseen sijaintiin	2030 (mahdollisuuksien mukaan aikaistettava)
Maauimala	Peruskorjaus hyppytorneineen ja katsomoineen	
Karhulan uimahalli	Osittainen peruskorjaus	2024–2025

Jäähalli	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Harjoitushalli	Laatutason ylläpito edellyttää peruskorjausta. Kaukalo uusittava kolmen vuoden sisällä.	2028 mennessä
Kilpahalli	Laatutason ylläpito	

Lajikohtaiset erillistilat ja alueet	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Ampumarata (Mussalon liikuntahalli)	Käytettävyyden ja turvallisuuden varmistaminen	
Frisbeegolf Katariinan Meripuisto (1 kori) Frisbeegolf Kumparepuisto	Seurataan tilannetta, ei uusita automaattisesti korikantaa	
Karhulan kamppailukeskus	Laatutason ylläpito	
Kotkan Moottoriurheilukeskus	Laatutason ylläpito Seurasopimuksien päivittäminen.	
Petankkihalli	Poistetaan liikuntakäytöstä	

Pumptrack-rata Katariinan Meripuisto	Laatutason ylläpito	
Savotan toimintakeskus: voimistelukanveesi jousiammunta judo-tatami nyrkkeilyalue telinevoimistelu	Laatutason ylläpito Julkiset Kiinteistöt oy:n ja kaupungin tilahallinnon kanssa.	
Skeittipaikka, Katariinan meripuisto ja Karhuvuori Skeittihalli	Laatutason ylläpito	

Kuntosalit	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Karhulan keskuskentän kuntosali	Laatutason ylläpito	
Karhulan liikuntahallin kuntosali	Laatutason ylläpito Mahdollinen korvautuminen 2030-luvulla Karhulan koulukeskuksen liikuntahallilla. ➔ Etsitään korvaavat tilat	
Karhulan uimahallin kuntosali	Laatutason ylläpito	
Karhuvuoren urheilutalon kuntosali	Korvaava uudisrakennus, laitekannan uusiminen uudisrakennuksen yhteydessä ➔ Etsitään korvaavat tilat Länsi-Kotkan kuntosalille	2030->
Kilpajäähallin kuntosali	Laatutason ylläpito	
Kotkan urheiluhallin kuntosali	Laatutason ylläpito	
Mussalon liikuntahallin kuntosali	Laatutason ylläpito	
Uimala Katariinan kuntosali	Korvaava uudisrakennus, laitekannan uusiminen uudisrakennuksen yhteydessä.	2030?

Ulkokuntosalit, -kuntoilupaidat ja kuntopaikat	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Kuntoilijan paikat, Karhulan keskuskenttä	Laatutason ylläpito	
Keskuskoulu ulkokuntosali	Laatutason ylläpito	
Kotkansaaren kuntopaikat	Uudiskohde	2025
Puistolän ulkokuntosali	Laatutason ylläpito	

Sunilan ulkokuntosali	Laatutason ylläpito	
Ulkokuntosali Karhulan keskuskenttä	Uudiskohde: ulkokuntosali Kunnostus (tekonurmi)	2026?
Ulkokuntosaleja kaupunginosien lähiliikuntapaikkojen yhteyteen	Uudiskohde	2027 ->

Isommat kenttäalueet	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Arto Tolsa -areena pääkenttä	Laatutason ylläpito Tekonurmen uusinta (lisäresurssitarve TA-suunnitelmaan)	2026
Arto Tolsa -areena hiekkakenttä	Hiekkakenttä muutetaan tekonurmeksi siirtämällä pääkentän vanha tekonurmi. Täyte vaihdettava, mikäli teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Uusi tekonurmi.	2026 2030->
Arto Tolsa -areena Junnukenttä	Tekonurmen vaihto	2030->
Karhulan keskuskenttä	Tekonurmen vaihto, ulkokuntosali (uudiskohde) laatutason ylläpito muissa kohteissa	2026?
Katajaisten kenttä	Kentän uusiminen tekonurmeksi sis. koululiikunnan tarpeet	2025
Metsolan kenttä	Laatutason ylläpito niin kauan kuin on näkymä tekonurmikenttien vaikutuksesta käyttöasteeseen (koskee koko kohdetta). Yleisurheilun suorituspaikat ylläpidetään koululiikunnan käytössä. Tarkasteltu mahdollisena jalkapallon ylipainehallin sijoituspaikkana.	
Puistolantien kenttä	Puistolantien alueen kehittäminen sis. mahdollinen tekojääradan sijoituspaikka. Laatutason ylläpito niin kauan kuin on näkymä tekonurmikenttien vaikutuksesta käyttöasteeseen.	2027

Kentät	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Aittakorven (koulun) kenttä, lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	2030->
Aittakorven hiekkakenttä	Poistetaan liikuntakäytöstä	2025
Ajomiehentie kenttä	Poistetaan liikuntakäytöstä	2025
Alahovinpuiston	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025
Hurtanpolun kenttä	Luistelukenttä: Ei jäädytystä, talkootyö mahdollista.	2025
Hurukselan pallokenttä	Poistetaan käytöstä	2025
Isopuiston pallokenttä	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025

Jokipolun kentät	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025
Jäppilän kenttä	Luistelukenttä: Ei jäädytystä, talkootyö mahdollista.	
Jäähallin tenniskenttä	Uudistetaan tenniskentäksi, mikäli mahtuu Katajaisten kentän urakkaraamiin.	2025
Karhuvuoren hiekkakenttä, koripallokenttä, tenniskentät Karhuvuoren kenttä (tekonurmi), lähiliikuntapaikka	Uuden Karhuvuoren koulun salin sijoittamispaikka sekä urheilutalon purku tulee vaikuttamaan. ➔ liikuntakenttäalueen uudelleen suunnittelu / kunnostustarpeiden selvittäminen Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Kilpisen kenttä	Laatutason ylläpito. Huoltorakennuksen purku.	
Kalliokosken kenttä	Vuosikunnostusten jatkaminen	
Korkeakosken koulun kenttä	Laatutason ylläpito	
Kuusisen kadun lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Vuosittaisen kenttäsijoittelun muuttaminen	
Kyminkartanon koulun kenttä	Kentän kunnostus tekonurmeksi Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	2024
Lautakatontien luistelukenttä	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: Jäädytystä jatketaan (osa kentästä)	
Lentopallokenttä Katariinan Meripuisto	Laatutason ylläpito	
Lentopallokenttä Koskipuisto		
Lentopallokenttä Mansikkalahti		
Lentopallokenttä Santalahti		
Lentopallokenttä Tampsan monttu	Uudet tolpat, verkko, rajanauhat, hiekkaa	2024
Metsolan torin kenttä	Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Metsäkulman kenttä	Poistetaan liikuntakäytöstä	2025
Mussalon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve: juoksusuora, lähiliikuntakaukalo. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	->2030
Mäntykankaan kenttä	Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	2025
Otsolan (koulun) kenttä	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Pahnakallion pallokenttä	Luistelukenttä: Ei jäädytystä, talkootyö mahdollista.	
Peliareena Länsirinne		
Pihkoon lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Rauhalan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito	

	Koripallokenttä poistuu liikuntakäytöstä	
Ruonalan (koulun) kenttä	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: veden saannin mahdollisuudet tutkitaan jäädyttämisen mahdollistamiseksi.	
Sunilan kenttä	Laatutason ylläpito. Moukarihäkin uusinta. Luistelukenttä: Jäädytys lopetetaan.	
Tavastilan lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: Jäädytys talkootyönä	
Tiutisen kenttä	Yhdistys vastaa toiminnasta	
Veikkolan kenttä	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	
Veikonpuiston lähiliikuntapaikka (tekonurmi)	Laatutason ylläpito Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	

Lähiliikuntapaikat	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Aittakorven lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito	
Hirssaaren lähiliikuntapaikka (Teemu Pukki -areena)	Laatutason ylläpito. Jäädytys lopetetaan.	
Karhuvuoren lähiliikuntapaikka	Uuden Karhuvuoren koulun salin sijoittamispaikka sekä urheilutalon purku tulee vaikuttamaan kenttiin, joten liikuntakenttäalueen uudelleen suunnittelu / kunnostustarpeiden selvittäminen, kun päätökset/toimenpiteet salien osalta tehty. Luistelukenttä: Jäädytystä jatketaan	
Keskuskentän lähiliikuntapaikka	Tekonurmen vaihto, ulkokuntosali (uudiskohde)	2026 (puuttuu Taloussuunnitelmasta)
Keskuskoulun lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito	
Kuusisenkadun lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Vuosittaisen kenttäsijoittelun muuttaminen.	
Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito	
Mussalon lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito ja peruskorjaustarve: juoksu-suora, lähiliikuntakaukalo viimeistään 2030. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	->2030
Pihkoon lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito.	
Rauhalan lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito.	
Ruonalan lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: Veden saannin mahdollisuudet tutkitaan jäädyttämisen mahdollistamiseksi.	
Tavastilan lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: Jäädytys talkootyönä	

Veikonpuiston lähiliikuntapaikka	Laatutason ylläpito. Luistelukenttä: jäädytystä jatketaan	

Kuntoradat, ladut ja ulkoilualueet	Toimenpide-ehdotus	Vuosi
Latukone	Uusi	2025
Honkala (Laajakosken kuntorata)	Laatutason ylläpito (ladun ajon osalta)	
Hurukselan kuntorata	Talkootyön mahdollistaminen	
Karhulan keskuskenttä	Laatutason ylläpito	
Karhuvuoren kuntorata	Reittipohjan kunnostus Laatutason ylläpito	2024
Koivula golf-kenttä hiihtolatu	Poistetaan hiihtokäytöstä	talvesta 2024–2025 alkaen
Lentokenttä / Otsonpolku	Laatutason ylläpito (ladun ajon osalta)	
Luovin kuntorata	Reittipohjan paikkakohtainen kunnostus Laatutason ylläpito	2024
Mussalo golf-kenttä hiihtolatu	Laatutason ylläpito golf-kentän ylläpito huomioiden	
Mussalon kuntorata	Laatutason ylläpito	
Otsolan kuntorata	Laatutason ylläpito	
Petäjäpirtti-Mustajärvi	Talkootyön mahdollistaminen	
Puistolan kuntorata	Reittipohjan paikkakohtainen kunnostus Laatutason ylläpito	2024
Sunilan kuntorata	Laatutason ylläpito	
Tavastilan kuntorata	Laatutason ylläpito	
Äijänvuoren kuntorata	Poistetaan käytöstä	2025–2026

Lausunto Kotkan liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä ja toimenpide-ehdotuksista

Ihan ensimmäisen huomiona vammaisneuvosto haluaa kiittää, että tässä selvityksessä on tehtynä jo mittaristo. Tämä on mielestämme hyvä asia, sillä sen kautta saadaan esille tehtyjen toimenpiteiden aidot vaikutukset.

Kiinnitimme huomion joidenkin kohteiden (esim Hovinsaaren koulu) pieneen iltakäyttöasteeseen ja pohdimme voisiko siitä tiedottaa paremmin, että vapaita vuoroja on jotta vaikka pienet harrasteporukat voisi hyödyntää niitä höntsäliikuntaan.

Selvityksessä kerrotaan, ettei siinä ole huomioitu esteettömyyskorjausten tarvetta ja ne selvitetään erikseen. Niiden selvittäminen on erittäin tärkeää ja haluamme korostaa, että tämän selvityksen korjaustarpeiden osalta ei voi saada kokonaiskuvaa ainoastaan tämä selvityksen perusteella vaan on tärkeää, että erillisenä tehtävät esteettömyys selvitykset liitetään tähän tai niitä tarkastellaan tämän selvityksen rinnalla. Ainoastaan siten pystyy saamaan kokonaiskäsityksen nykytilanteesta.

Esteettömyyskorjausten tarpeessa on otettava huomioon se, että vaikka esimerkiksi pyörätuolinkäyttäjä ei pystyisi harrastamaan ko lajia niin harrastavilla lapsilla on samanlainen tarve saada oma vanhempi pukuhuoneisiin ja katsomoon kuin muillakin lapsilla. Näin ollen kaikkien harrastustilojen tulee täyttää esteettömyysmääräykset. Tämä pitää sisällään myös esimerkiksi invavessojen ja Le-pysäköintiruutujen sijoittelun ajatellen sekä rakennuksen päivä- että iltakäyttöä. Liikuntapaikkojen esteettömyyskartoituksessa tulee huomioida ohjeiden mukaisesti myös pukuhuone- ja pesutilat, jotta erilaisilla käyttäjillä on kaikilla mahdollisuus omatoimiseen harrastamiseen.

Tässä selvityksessä on otettu huomioon, että väestön ikääntyminen lisää tarvetta esteettömille ja saavutettaville liikkumisolosuhteille. Mielestämme on hienoa, että tämä on kirjattu näkyville, sillä tämä on todella tärkeä näkökulma. Ikääntynyt väestö ulkoilee mielellään ja onkin tärkeää, että myös lähiliikuntapaikoissa otetaan esteettömyys huomioon ja tehdään niihin myös liikuntarajoitteisille ja apuvälineiden käyttäjille sopivia toimintoja.

Emme kommentoi rakennusten/liikuntapaikkojen tilannetta tässä sen enempää vaan jäämme odottamaan tietoa niiden esteettömyydestä ja esteettömyyskorjaustarpeista.

Haluamme myös tässä yhteydessä muistuttaa, että haluamme olla mukana uusien kohteiden ja vanhojen peruskorjausten mukana jo heti suunnittelusta alkaen, jotta voimme yhdessä viedä eteenpäin aitoa esteettömyyttä.

Vammaisneuvosto

IKÄIHMISTEN NEUVOSTON LAUSUNNOT

Liikuntapaikkojen palveluverkkoselvitys vuosille 2025-2030

ja

Toiminnallinen Tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma 2025-2029

Ikäihmisten neuvosto lausuu molemmista, ettei ole lisättävää.

Liikuntapaikkojen palveluverkko on tehty kattavasti ja kaupungin taloudellinen tilanne antaa puitteet toteutukselle.

Toiminnallinen Tasa-arvo-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma on myös hyvin laadittu ja toteutettavissa.

Liikuntapaikkojen palveluverkon osalta haluamme myös muistuttaa siitä, että ikäihmisten osalta on tärkeää, että ikäihmisiä palvelevat ovat sekä helposti saavutettavissa että käytettävissä.

Ikäihmisten neuvosto 7.11 2024

Birgitta Olsson

Lausunto Kotkan liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksestä ja toimenpide-ehdotuksista

Liikuntapalveluiden lisäksi muidenkin toimielinten kuten nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston ja ikäihmistenneuvoston tulee olla jatkossa entistä vahvemmin aktiivisesti liikuntapaikkainvestointien suunnittelussa. Nuorisovaltuusto peräänkuuluttaa säännöllisesti järjestetyn seurafoorumien merkitystä osana päätöksentekoa, sillä siellä tavoitetaan ne sidosryhmät, jotka liikuntatiloja valtaosin käyttävät.

Nuorisovaltuusto kantaa huolta epätasa-arvon kasvamisesta erityisesti palloilulajien ja esteettisten lajien välillä. Kotka on hyvät kilpaurheilupuitteet tarjoava kaupunki, jossa menestystä saadaan palloilulajien ohella myös toisinaan "unohdetuissa" esteettisissä lajeissa, joihin kuuluvat mm. joukkuevoimistelu, tanssillinen voimistelu, telinevoimistelu, cheerleading, ryhmätanssi, kilpatanssi ja tanssi - vain muutamia mainitaksemme.

Kotkaan rakennetaan vähenevissä määrin parkettilattioita kilpatanssijoille, eikä monen liikuntasalin varusteluun kuulu voimistelu- tai tanssimattoa tai peilejä, jotka ovat esteettisten lajien osalta olennaiset. Kotkan kaupungissa ei taida olla ainuttakaan kaupungin omistamaa mustaa tanssimattoa. Tämä tulisi korjata jo pelkästään tasa-arvon näkökulmasta.

Vuorojen jakamisessa olisi petrattavaa erityisesti esteettisten lajien osalta. Kotkan kaupungin tanssi- ja voimisteluseurat kaipaavat lisää vapaavuoroja omatoimiseen ja ohjattuun harjoitteluun. Voimisteluseurat (Kotkan Kiri, Kotka Sport ja Kotkan Naisvoimistelijat) ovat ajettu todella ahtaalle vuorosuunnittelun kanssa, jonka takia salilla voi olla kolme joukkuetta saman aikaisesti - yksi joukkue matolla, toinen sivussa lämmittelemässä ja kolmas tekemässä fysiikkatreeniä lajitreenin lopuksi - tällöin myös neliöt alkavat loppua kesken. Vapaavuoroja, joissa olisi tanssimatto tai edes peilit on täten lähes mahdoton saada. Myöskään treenisalia, jossa olisi turvallista voimaharjoittelua edistävä kuntosali samassa yhteydessä ei ole. Kotkan kaupunki voisi selvittää kuinka moni sali tarjoaa puitteet esteettisille lajeille ja miltä näiden salien varaustilanne näyttää.

Nuorisovaltuuston sisällä keskustelua herätti myös Käpylän koulun liikuntasali, jossa on kumimuovilattia. Se sopii salibandylle, mutta ei ole optimaalinen koripallon tai kilpatanssin harjoitteluun. Liikuntapaikkojen varustelua tulisi muutoinkin kehittää vastaamaan eri lajien harrastajien tarpeita. Lähes aina uusia saleja rakentaessa, varustaessa ja vuoroja jatkaessa huomioidaan ensisijaisesti yleisemmät palloilulajit, jolloin vähemmälle huomiolle jää taas vähemmän harrastetut, kuten esteettiset lajit. Nuorisovaltuustossa toivoisimme tähän aiheeseen kiinnitettävän jatkossa enemmän huomiota.

Nuorisovaltuusto kantaa huolta uimahallien kunnosta, joka on heikentynyt. Mikäli uimahalleissa tapahtuisi äkillisiä ongelmia, Kotkassa ei olisi yhtäkään sisäuimahallia käytössä, mikä vaikeuttaisi tai jopa keskeyttäisi uimaharrastuksen. Tällöin lähin uimahalli olisi Haminassa. Nuorisovaltuusto haluaa olla mukana uuden uimahallin suunnittelussa, jotta siitä tulisi elinvoimainen harrastus- ja kohtaamispaikka nuorille kuten esimerkiksi suomalaisissa yliopistokaupungeissa Helsingissä ja Tampereella.

Nuorisovaltuusto pitää positiivisena sitä, että jääurheilun harrastusmahdollisuudet Kotkassa ovat hyvät.

Mussalon liikuntahallin, Savotan ja Ruonalan urheiluhallin sisäilma on huono, ja pahimmissa tapauksissa se voi aiheuttaa hengitysvaikeuksia siellä liikkujille. Mussalon liikuntahallissa ja Savotalla ongelma tulee esiin erityisesti, kun voimistelijoiden treenit ovat 2–3 tuntia pitkiä ja ne pidetään jopa 5 kertaa viikossa. Lisäksi Ruonalan halli on talvisin täpötäynnä joukkueita, mikä johtuu osin siitä, ettei Arto Tolsa Areenaa lämmitetä talvisin, ja Kotkan ainoa sisänurmikenttä ruuhkautuu. Ruonalan urheiluhallin juoksurata on myös huonossa kunnossa ja kaipaa kunnostusta.

Nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja nuorisorikollisuuden ja -jengiytymisen ehkäisemiseksi on tarpeen harkita myös täysin harrastepohjaisten ryhmien perustamista Kotkaan, sillä monilla nuorilla harrastajilla ei välttämättä ole mahdollisuutta tai aikaa sitoutua tavoitteelliseen harjoitteluun. Leikkimieliset ”höntsä”-ryhmät, joissa voi jatkaa liikuntaharrastusta ilman suorituspainetta, vastaisivat tähän tarpeeseen. Tällaisia ryhmiä toivottaisiin erityisesti matalan kynnyksen liikuntaan, ja olisi tärkeää tarjota näitä myös maksuttomina, jotta kynnys lajin aloittamiseen pysyisi alhaisena. Matalan kynnyksen harrastuksia toivotaan siksi lisää, sillä kynnys uuden lajin aloittamiseen voi olla suuri kausimaksujen tai kokemuksen puutteen takia. Lajiryhmiä, joissa ei vaadittaisi kilpailutavoitteita tai suuria rahallisia panostuksia, olisi hyvä olla enemmän.

Nuorisovaltuuston näkökulmasta uusilla kouluilla on aiempaa monipuolisempia liikuntavarusteita, ja esimerkiksi Korkeakosken koulun liikuntasalissa lasten monipuoliset liikuntatunnit ovat mahdollisia laadukkaiden välineiden ansiosta. Koulun puolapuista avautuvat peilit mahdollistavat myös tanssiharjoitukset. Kotkassa on

monipuolisia liikuntapaikkoja suosituimmille lajeille, mutta vähemmän suosittuja lajeja ja harrastuksia jää varjoon ja siksi koulujen liikuntasalien käyttöä tulisi tehostaa, sillä monia koulujen liikuntatiloja voitaisiin hyödyntää iltaisin ja viikonloppuisin. Nuorisovaltuuston mielestä on hienoa, että useat koulusalit sijaitsevat keskeisillä paikoilla, mikä helpottaa harrastajien pääsyä niihin.

Nuorisovaltuusto toivoo, että varsinkin urheiluhallien investointisuunnitelmissa huomioidaan itse hallin ja sen salien monikäyttöisyys (esimerkiksi puolapuu-peili-kääntyvät seinät) ja ennen kaikkea oheisharjoitteluun soveltuvan vapaapainoalueen ja kuntosalin sijoittaminen salin välittömään yhteyteen turvallisen fysiikkaharjoittelun edistämiseksi. Tämä on erityisesti kilpaurheilulajien kannalta välttämätöntä.

Synergiaeduista puheenollen Nuorisovaltuusto toivoo myös, että Kotkan kaupunki pyrkii edistämään XAMKin kuntosalin ja liikuntasalin käyttöönottoa myös kotkalaisille seuroille vuoden 2025 alusta. Uuden liikuntasalin avaaminen seurojen käyttöön helpottaisi muun muassa esteettisten lajien salinvaraustilanteen ahdinkoa, jos voimistelu- ja tanssimattoja saataisiin sijoitettua myös Kotkansaarelle. Tämä olisi perustelua jo pelkästään harrastajien määrän takia.

Nuorisovaltuuston mielestä syrjäisempien seutujen kenttien, kuten Tavastilan kentän kunnossapito on äärimmäisen tärkeää alueen nuorille, kuten Juurikorvessa asuville. Täten kentän huolto tulisi varmistaa myös tulevaisuudessa.

Lisäksi nuorisovaltuusto toteaa, että uusia liikuntapaikkoja rakentaessa Kotkaan on otettava aiempaa enemmän huomioon alueen julkinen liikenne, joka on suuri osa saavutettavuutta. Julkinen liikenne on erityisen tärkeää nuorille harrastajille.

Kotka on korkeatasoinen urheilukaupunki, jossa on kerätty menestystä useissa lajeissa ja jonka takia on äärimmäisen tärkeää, että investoinnit suunnitellaan palvelemaan erilaisia lajeja välineellisesti, maantieteellisesti ja rakennusteknisesti. Jotta lasten ja nuorten harrastaminen ja kilpaurheilu säilyy turvallisena ja menestyksekkäänä myös jatkossa tulee investointien suunnittelussa kuunnella seuratoimijoita ja muita kunnallisia vaikuttamistoimielimiä, kuten nuorisovaltuustoa. Tämä on tärkeää myös kaupungin vetovoiman näkökulmasta.

Kotkan nuorisovaltuusto

D/3963/05.04/2024

140 § Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön toimintamalli

Hyla 12.11.2025 § 122

Valmistelija: Hyvinvointijohtaja Kati Homanen, puh. 040 352 8947
Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori
Hanna-Kaisa Lähde, puh. 040 612 7835

Tiivistelmä: Ennen vuoden 2023 hyvinvointialueuudistusta laki ehkäisevästä päihdetyöstä ja päihdehaittojen ehkäisystä on koskenut vain kuntia. Uudistuksen jälkeen vastuu on jakautunut sekä kuntien, että hyvinvointialueen kesken. Ehkäisevä päihdetyö ja päihdehaittojen ehkäisy on osa kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnalla tapahtuvaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.

Esittelyteksti: Ehkäisevällä päihdetyöllä ja päihdehaittojen ehkäisyllä tarkoitetaan toimintaa, jonka tavoitteena on parantaa laaja-alaisesti hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Tavoitteeseen päästään edistämällä päihteetöntä, savutonta ja nikotiinitonta elämäntapaa ja vähentämällä päihteiden ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä sekä rahapelaamista ja niistä aiheutuvia haittoja. Lisäksi sillä pyritään lisäämään ymmärrystä päihteisiin, nikotiinituotteisiin ja rahapelaamiseen liittyvistä laajemmista ilmiöistä, taustoista ja vaikuttavuudesta sekä yksöiden että yhteiskunnan tasolla. Työn tarkoituksena on edistää omalta osaltaan perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista ja tasa-arvoa sekä tukea yhteisöjen, asukkaiden ja ammattilaisten kykyä ymmärtää sekä laajempia ilmiöitä, että eri taustoista tulevia yksilöitä ja heidän tarpeitaan.

Ehkäisevä päihdetyö kuuluu ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain mukaan sekä kuntien että hyvinvointialueiden tehtäviin. Se edellyttää tiivistä yhteistyötä kunnan ja hyvinvointialueen välillä, mutta myös valvontaviranomaisten, elinkeinoelämän ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Kuntien ja hyvinvointialueiden lakisääteiset tehtävät ehkäisevässä päihdetyössä ovat (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015, 5 ja 6 §, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 ja 7 §):

- Ehkäisevä päihdetyö huomioidaan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä sitä koskevaa suunnittelua ja seurantaa (ml vuosittaiset hyvinvointialueen ja kuntien väliset neuvottelut).
- Päihdehaittojen seuranta alueittain ja väestöryhmittäin sekä niitä koskeva tiedotus.
- Päihde-, tupakka- ja nikotiini- sekä rahapelihaittoja ja niiden vähentämistä koskeva viestintä yksiköille ja koko väestölle.
- Ehkäisevän päihdetyön ja päihdehaittojen ehkäisemisen toiminnan esittäminen ja edistäminen kaikilla hallinnonaloilla.
- Toimien sovittaminen yhteen kunnan ja hyvinvointialueen välillä sekä eri toimijoiden (mm. poliisi, alkoholi- ja tupakkalakien

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

noudattamista valvovat viranomaiset, elinkeinoelämä ja ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvat yleishyödylliset yhteisöt) kanssa.

- Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen haittojen vähentämiseksi

Kunnan ja hyvinvointialueen tulee nimetä ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin, jolle kuuluu vastuu suunnitelmallisesta ja pitkäjänteisestä työstä ja sen liittamisestä osaksi kunnan strategista suunnittelua. Toimielimen tehtävänä on varmistaa, että ehkäisevän päihdetyön tavoitteista ja toimista, sekä yhdyspintatyötä koskevista toimista sovitaan osana kunnan ja hyvinvointialueen vuotuisia neuvotteluja.

Olennaista on, että toimielimellä on riittävästi päätösvaltaa ja monialaista asiantuntemusta, jotta se voi edistää lain velvoitetta eri toimialojen työn yhteensovittamisesta sekä päättää ehkäisevää päihdetyötä ja päihdehaittojen ehkäisyä koskevista toimista eri hallinnonaloilla. Kotkassa ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavaksi toimielimeksi on hallintosäännössä nimetty hyvinvointilautakunta.

Kunnan keskeiset tehtävät ovat:

- Kunta sovittaa yhteen ja koordinoi paikallistasolla tehtävää lakisääteistä monialaista ehkäisevää päihdetyötä varmistaen sen toimeenpanon.
- Edistää kunnassa tehtävää työtä ja kehittää sitä eri toimijoiden yhteistyössä.
- Tukee toiminnan suunnittelua, seuraa säännöllisesti tehtävää työtä sekä raportoi siitä vähintään vuosittain toimielimelle ja kokoaa yhteenvedon hyvinvointialueelle, sekä kerran valtuustokaudessa kunnanvaltuustolle.
- Edistää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa

Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin vastaa siitä, että yllä mainitut asiat toteutuvat. Se vastaa myös siitä, että kunnassa on nimetty sekä ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta vastaava toimihenkilö ja monialainen ehkäisevän päihdetyön työryhmä. Työryhmä voi olla joko erillinen, tai toimia osana laajempaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toiminnasta vastaavaa monialaista työryhmää.

Monialainen työryhmä varmistaa sen, että sovitut toimet saadaan sovitettua yhteen ja varmistettua riittävä asiantuntemus ehkäisevän päihdetyön suunnitteluun, toteuttamiseen ja raportointiin. Monialainen työryhmä toimii niin kunnan, hyvinvointialueen, kuin aluehallintovirastonkin tasolla.

Kunnan päihde-, tupakka- ja rahapelitilanteen ja toiminnan kuvausten koostaminen ja vieminen osaksi hyvinvointikertomusta ja toiminnan suunnittelua kuuluu joko ehkäisevän päihdetyön koordinaattorille, tai ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavalle ja siihen nimetylle yhdyshenkilölle. Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava yhdyshenkilö toimii tiiviissä yhteistyössä hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavan yhdyshenkilön tehtäviin kuuluu vastuu ehkäisevän päihdetyön

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

tavoitteiden toteutumisesta ja menetelmien käyttöönotosta laajasti kunnan toiminnassa. Lisäksi tehtäviin kuuluu vaikuttaa päätöksentekoon tuomalla sinne tietoja ja tilastoja ja nostamalla esiin ilmiöitä ja kehittämistarpeita sekä tekemällä aloitteita ja lausuntoja. Hän toimii kunnan asiantuntijana viestimällä päihdekulttuuriin ja -ilmiöihin liittyvistä asioista kuntalaisille, päättäjille ja medialle sekä tukee eri hallinnonaloja ja yhteisöjä ehkäisevässä päihdetyössä ja päihdehaittojen ehkäisyssä.

Hyvinvointialueen tulee tukea alueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa. Kymenlaakson hyvinvointialueella aloitti lokakuussa 2023 ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön kehittämiskoordinaattori. Kehittämiskoordinaattori vetää alueellista ehkäisevän päihdetyön työryhmää, joka on yksi kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla toimivista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmistä. Työryhmän keskeinen tehtävä on seurata Kymenlaakson alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteen 1. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen tavoitteiden vuotuisista toteutumisesta sekä hyvinvointialueella, että kunnissa. Lisäksi työryhmä toteuttaa THL:n päihdetilannekyselyn ja kehittää alueellista PAKKA-työtä. Työryhmä toimii hyvinvointialuevetoisesti ja siinä ovat mukana alueen kaikkien kuntien ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavat yhdyshenkilöt, valtakunnallisen EHYT ry:n edustaja ja Kymenlaaksossa toimivan Kaakkois-Suomen Sininauha ry:n rahapelihaittojen ehkäisyyn keskittyvän Tiltti-toiminnan edustaja.

Alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä on valmistellut hyvinvointialueen toimeksiannosta Kymenlaakson alueellisen ehkäisevän päihdetyön toimintamallin, joka sisältää lakisääteiset tehtävät, toimintaa ohjaavat ohjelmat ja strategiat, sekä toimintarakenteiden ja käytännön toiminnan kuvaukset.

Kymenlaakson hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakunta, joka toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä hyvinvointialueella, on käsitellyt toimintamallin kokouksessaan 12.9.2024. Toimintamalli päivitetään vuosittain.

Liitteet:	Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli
Esittelijä:	Hyvinvointijohtaja Kati Homanen
Ehdotus:	Hyvinvointilautakunta hyväksyy Kymenlaakson alueellisen ehkäisevän päihdetyön toimintamallin ja päättää lähettää sen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.
Päätös:	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti ja päätettiin lähettää sen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Kh 25.11.2024 § 360

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

- Liite: Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli
- Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö
- Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi Kymenlaakson alueellisen ehkäisevän päihdetyön toimintamallin ja päättää lähettää sen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.
- Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtanen.
- Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 140

- Liite: Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli
- Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Kymenlaakson alueellisen ehkäisevän päihdetyön toimintamallin.
- Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Nina Brask, Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen, Olli Kekkonen, Katri Paatero, Johan Bardy, Mia Holmberg ja Sirpa Paatero.
- Päätös: Ehdotuksen mukainen.
- Toimeenpano: Ote: Hyvinvointijohtaja
Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli

19.9.2024

Sisällysluettelo

Ehkäisevä päihdetyö.....	2
Ehkäisevää päihdetyötä ohjaavat lait ja asiakirjat	3
Kuntien ja hyvinvointialueiden lakisääteiset tehtävät ehkäisevässä päihdetyössä	3
Kunnan tehtävät	4
Hyvinvointialueen tehtävät	5
Ehkäisevän päihdetyö koordinointi kunnissa ja hyvinvointialueilla	6
Päätöksentekijät kunnissa ja hyvinvointialueilla.....	6
Aluehallintoviranomaisen (AVI) tehtävät.....	7
Päihde ja riippuvuusstrategia vuoteen 2030 (valtioneuvosto/STM).....	8
Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelman (2015 - 2025) väliarviointi ja päivitys (STM).....	8
Kymenlaakson hyvinvointikertomus (2020) & suunnitelma (2020 - 2025).....	9
Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuuksuunnitelma.....	10
Kymenlaakson arjen turvallisuussuunnitelma 2024 - 2025.....	10
Ehkäisevä päihdetyö kuuluu kaikille.....	14
Ehkäisevän päihdetyön rakenteet Kymenlaaksossa.....	15
Ehkäisevän päihdetyön alueellinen verkosto.....	16
Ehkäisevän päihdetyön alueellisen verkoston tehtävät.....	17
Kuntien EPT yhdyshenkilöt.....	17
Kymenlaakson hyvinvointialue.....	18
Ehkäisevä päihdetyö Ehyt ry.....	18
Tiltti Kymenlaakso.....	18
Alueellinen Pakka-toiminta.....	18
Ehkäisevän päihdetyön sidosryhmät Kymenlaaksossa.....	19
Ehkäisevän päihdetyön yhteiset alueelliset toimet 2024.....	22
Ehkäisevän päihdetyön alueellinen koordinointi.....	22
LÄHTEET.....	24
LINKIT.....	24

Ehkäisevän päihdetyön alueellisessa mallissa on kuvattuna ehkäisevän päihdetyön rakenteet Kymenlaaksossa, nykyinen toimijaverkosto sekä yhteiset alueelliset toimet. Ehkäisevän päihdetyön alueellinen malli on tehty yhteistyönä ehkäisevän päihdetyön alueellisessa verkostossa.

Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevä päihdetyö on toimintaa, jolla vähennetään päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja. Ehkäisevää päihdetyötä ja päihdehaittojen ehkäisyä säädellään lailla, ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä. Lain mukaan ehkäisevä päihdetyö ja päihdehaittojen ehkäisy kattavat alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteet, huumeet, huumaavat lääkeaineet sekä haitallisen rahapelaamisen. Lain mukaan ehkäisevää päihdetyötä tehdään monialaisesti kuntien sisällä, yhteistyössä muiden toimijoiden, asukkaiden, viranomaisten ja hyvinvointialueiden kesken. Vuoden 2022 loppuun saakka tehtävä työ oli yksinomaan kuntien vastuulla, mutta lakia laajennettiin vuoden 2023 alusta.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023, mikä velvoittaa hyvinvointialueita ja kuntia tekemään yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Vastuu ehkäisevästä päihdetyöstä ja päihdehaittojen ehkäisystä jakautuu kunnille ja hyvinvointialueille. Molemmat toimijat vastaavat ehkäisevän päihdetyön kehittämisestä ja toteuttamisesta toiminta-alueillaan. Hyvinvointialueet huolehtivat yksilöiden hoidollisista tarpeista ja ehkäisevän päihdetyön toteuttamisesta osana kaikkia sosiaali- ja terveyspalveluja. Kunnat vastaavat ehkäisevän päihdetyön toimista kaikilla toimialoillaan ja pyrkivät vähentämään päihteistä aiheutuvaa yleistä haittaa.

Paikallisella ja alueellisella tasolla työtä tehdään päihdehaittojen vähentämiseksi saatavuuden sääntelyn keinoin myös elinkeinotoimijoiden kanssa, ja kokonaisuudessa otetaan huomioon rahapelihaittojen ehkäisy.

Tavoitteena ehkäisevässä päihdetyössä on ehkäistä ja vähentää päihteiden käytön aiheuttamia haittoja niin päihteiden käyttäjille, heidän läheisilleen kuin yhteiskunnallekin. Työn tavoitteena on myös lisätä ymmärrystä päihteiden käytöstä ja niihin liittyvistä ilmiöistä sekä edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista päihteisiin liittyvissä asioissa.

Lähisuhteissa huomio on pari-, perhe- ja ystävyys-suhteissa, vanhemmuudessa sekä niiden vaikutuksissa asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Yksilötasolla painottuu esimerkiksi kunnioittava kohtaaminen, puheeksiotto, neuvonta ja ohjaus sekä elämänhallinnan vahvistaminen ja tukeminen.

Ehkäisevä päihdetyö on tärkeää kohdistaa kaikenikäisiin kuntalaisiin elämänkulun eri vaiheissa. Jo elämänkulun alussa vahvistetaan päihteiltä ja riippuvuuksilta suojaavia tekijöitä sekä ehkäistään tai pienennetään niiden riskiä lisäävien tekijöiden vaikutusta.

Väestön ikääntyessä on yhä tärkeämpää huolehtia työssäkäyvien ja ikääntyneiden työ- ja toimintakyvystä, joita myös päihteet ja riippuvuudet kuormittavat. Vastaavasti elämänkulun taitekohdat on hyvä pitää mielessä.

Ehkäisevää päihdetyötä ohjaavat lait, asiakirjat ja ohjelmat

Kuntien ja hyvinvointialueiden lakisääteiset tehtävät ehkäisevässä päihdetyössä

- Ehkäisevän päihdetyön huomioiminen osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä sitä koskevaa suunnittelua ja seurantaa (ml. vuosittaiset neuvottelut).
- Päihdeolojen seuranta alueittain ja väestöryhmittäin sekä niitä koskeva tiedotus.
- Päihde-, tupakka- ja nikotiini- sekä rahapelihaittoja ja niiden vähentämistä koskeva viestintä yksilöille ja koko väestölle.
- Päihde-, tupakka- ja nikotiini- sekä rahapelihaittojen ehkäisyn osaamisen lisääminen ja tukeminen kaikissa kunnan ja hyvinvointialueen tehtävissä.
- Ehkäisevän päihdetyön toimien esittäminen ja edistäminen eri hallinnonaloilla.
- Toimien sovittaminen yhteen kunnan ja hyvinvointialueen välillä sekä eri toimijoiden (mm. poliisi, alkoholi- ja tupakkalakien noudattamisen valvonta, elinkeinoelämän ja ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvat yleishyödylliset yhteisöt) kanssa.
- Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen haittojen vähentämiseksi.
- Ehkäisevä päihdetyö tulee lain mukaan (523/2015) viedä osaksi kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ohjaavia suunnitelmia sekä niiden seurantaa ja raportointia.
- Kuntastrategia linjaa kunnan pitkän aikavälin päätöksentekoa, suunnittelua ja kehittämistä. Sen linjaukset tarkistetaan ainakin kerran valtuustokaudessa. Kuntastrategian sisällöt ovat tarkkaan priorisoituja, ja niitä täsmennetään ja toteutetaan erilaisin poikkihallinnollisin ohjelmin sekä toimiala- ja yksikkökohtaisin suunnitelmin.
- Hyvinvointialuestrategiassa linjataan alueen pitkän aikavälin tavoitteet. Osana hyvinvointialuestrategiaa laaditaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia. Siinä määritellään se, miten palvelut toteutetaan ottaen huomioon asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus.
- Kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laaditaan valtuustokausittain (612/2021). Niissä tulisi lain mukaan (523/2015) näkyä ehkäisevä päihdetyö aina tilannekuvauksesta tavoitteisiin ja eri hallinnonalojen ja toimijoiden toimiin asti seurantaa unohtamatta.

- Hyvinvointialueen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan voidaan kirjata kaikille alueen kunnille yhteisiä ehkäisevän päihdetyön tavoitteita ja toimia. Tämä edellyttää jaettua käsitystä toimintaympäristöstä ja ehkäisevän työn tarpeista. Suunnitelmaan kirjatut yhteiset tavoitteet ja toimet sitouttavat kunnat ja hyvinvointialueen yhteistyöhön, jonka tulokset raportoidaan aluetasolle. Aluetasoiset linjaukset huomioidaan kuntatasoisissa suunnitelmissa kunnan erityistarpeiden rinnalla.

- Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä

(Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015, 5 ja 6 §, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 ja 7 §)

Työssä tulee huomioida myös päihde- ja riippuvuustyötä ohjaavien lakien (esim. 523/2015; 612/2021; 549/2016) sisällöt.

Kunnan tehtävät:

- Kunta sovittaa yhteen ja koordinoi paikallistasolla tehtävää lakisääteistä monialaista ehkäisevää päihdetyötä varmistaen sen toimeenpanon.
- Edistää kunnassa tehtävää työtä ja kehittää sitä eri toimijoiden yhteistyössä.
- Tukee toiminnansuunnittelua, seuraa säännöllisesti tehtävää työtä sekä raportoi siitä vähintään vuosittain toimielimelle ja kokoaa yhteenvedon hyvinvointialueelle sekä kerran valtuustokaudessa kuntavaltuustolle.
- Edistää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
- Kuntien tulee nimetä ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain mukaan toimielin, joka vastaa lakisääteisten ehkäisevän päihdetyön tehtävien järjestämisestä kunnassa. Vastuu suunnitelmallisesta ja pitkäjänteisestä työstä ja sen liittamisestä kunnan strategiseen suunnitteluun kuuluu toimielimelle. Käytännössä tarkoitukseen soveltuvia kuntalain (410/2015, 30 §) mukaisia toimielimiä ovat esimerkiksi valtuusto, kunnanhallitus, lautakunta, valiokunta, toimikunta ja jaosto.
- Kunnan tulee nimetä monialainen työryhmä, joka voi osaltaan varmistaa sen, että toimet saadaan sovitettua yhteen ja varmistettua riittävä asiantuntemus toteutettavan ehkäisevän päihdetyön suunnitteluun, toteuttamiseen ja raportointiin. Monialaisia työryhmiä on niin kunnan, hyvinvointialueen kuin aluehallintoviraston toimialueen tasolla, ja kullakin on omat painotuksensa. Lisäksi pienet kunnat ovat voineet yhdistää voimansa ja koota monialaisen ehkäisevää päihdetyötä laajasti (tai jonkin menetelmän osalta) edistävän työryhmän seututasolle (esim. Pakka-toimintamallin tarjontatyöryhmän). Kunnassa monialainen työryhmä toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavan toimielimen kumppanina toteuttaen toimielimen vastuulla olevia tehtäviä.

- Monialainen työryhmä voi olla toimielimen nimittämä, jolloin sillä on paremmat valtuudet edistää ehkäisevää päihdetyötä. Ryhmässä tulee olla riittävä ehkäisevän päihdetyön asiantuntemus sekä edustajia keskeisiltä hallinnonaloilta ja edustaja hyvinvointialueilta.

Hyvinvointialueen tehtävät:

Ehkäisevä päihdetyö on hyvinvointialueiden lakisääteinen tehtävä. Hyvinvointialueen on lain mukaan:

- 1) huomioitava ehkäisevä päihdetyö osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä sen suunnittelua ja raportointia,
- 2) seurattava ja tiedotettava päihdeoloista,
- 3) viestittävä haitoista ja niiden vähentämisen mahdollisuuksista yksilöille ja väestölle,
- 4) lisättävä ja tuettava aihealueen osaamista,
- 5) edistettävä ehkäisevän päihdetyön toimia,
- 6) sovitettava niitä yhteen kunnan ja muiden laissa mainittujen toimijoiden kanssa sekä
- 7) edistettävä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia haittojen vähentämiseksi.

Kuntien ja hyvinvointialueen tehtävät ovat ehkäisevässä päihdetyössä samat, mikä korostaa tarvetta toimia yhteistyössä ja sopia työnjaoista. Hyvinvointialue toimii kuntien kumppanina ja tukee asiantuntemuksellaan niiden työtä yhteisten toimintaa ohjaavien suunnitelmien mukaisesti

Ehkäisevän päihdetyön koordinointi kunnissa ja hyvinvointialueilla:

- Koordinaatiovastuu tulee nimetä molemmissa
- Käytettävissä oleva työaika vastaa tarvetta, jonka arvioinnissa on huomioitu esimerkiksi asukasmäärä, päihdeolot, tehtäväkuva, toimintasuunnitelman sisältö, olemassa olevien verkostojen aktiivisuus ja kumppanit eri hallinnonaloilla
- Käytettävissä on monialaista asiantuntemusta työn suunnitteluun ja koordinointiin
- Käytettävissä on osaavaa henkilöstöresurssia ja muita resursseja eri hallinnonaloilla ehkäisevän päihdetyön menetelmien toteuttamiseksi eri ikäisille tai eri elämäntilanteissa oleville kuntalaisille
- Käytettävissä on työn toteuttamisessa tarvittavat toimintarahat ja tilat, työlle on selkeä valtuutus ja yhdyshenkilön tai koordinaattorin tehtävät on yksilöity tehtäväkuvassa
- Johto tukee tehtävässä onnistumista seuraamalla työtä sekä mahdollistamalla vuoropuhelua, yhdyshenkilöllä tai koordinaattorilla on valtuudet koota eri hallinnonaloilla tehtävää työtä yhteen, sekä aktivoida kumppaneita yhdessä tekemiseen

Päätöksentekijät kunnissa ja hyvinvointialueilla:

Päätäjät ovat avainasemassa ehkäisevän päihdetyön mahdollistajina, edistäjinä ja puolestapuhujina. Kuntien ja hyvinvointialueiden johtajat ja luottamushenkilöt vastaavat ehkäisevän päihdetyön resursseista ja työn viemisestä osaksi johtamisen rakenteita.

Päätöksillä varmistetaan laadukkaat rakenteet ja työn tavoitteellisuus ja suunnitelmallisuus. Olennaista on varmistaa päätöksiä tekevien luottamushenkilöiden ja johtavien virkamiesten riittävä ymmärrys päihde-, tupakka- ja rahapelihaittojen kielteisistä vaikutuksista koko yhteiskunnan ja oman alueen hyvinvoinnille, taloudelle, turvallisuudelle ja työn tuottavuudelle. Lisäksi päättäjien tulisi nähdä ehkäisevän päihdetyön merkitys kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Ehkäisevä päihdetyö voi parhaimmillaan tuottaa merkittäviä säästöjä ja vähentää inhimillistä kärsimystä.

- Tunne alueesi päihde-, tupakka- ja rahapelitilanne sekä päihdeja riippuvuushaittojen ehkäisemiseksi tehtävä työ.
- Varmista tilanteen ja työn seuranta ja raportointi.
- Varmista ehkäisevän päihdetyön laadukas johtaminen ja koordinointi – nimeä vastuutahot, kokoa ja aktivoi monialaiset verkostot, huolehdi suunnitelmallisuudesta.
- Varmista että alueellasi tehtävä ehkäisevä päihdetyö perustuu käytäntöihin, joiden toimivuudesta on luotettavaa tietoa.
- Varmista, että työn laadukkaalle toteuttamiselle on riittävät resurssit.
- Hyödynnä alueeltasi löytyviä voimavaroja, kuten työn kannalta oleellisia verkostoja, osaavia eri alojen ammattilaisia ja hyviä toimintatapoja.
- Varmista, että ehkäisevä päihdetyö toteutuu kaikkien eri ikäryhmien kohdalla, riskiryhmiä unohtamatta.
- Nosta kuntalainen ehkäisevän päihdetyön keskiöön – varmista osallisuus esimerkiksi mahdollistamalla järjestöyhteistyö, hyödyntämällä kokemusasiantuntijuutta ja käyttämällä asukas- ja asiakasraateja.

Aluehallintoviranomaisen (AVI) tehtävät:

- Ohjaa toimialueensa kuntia ja hyvinvointialueita lakisääteiseen ja suositusten mukaiseen ehkäisevään päihdetyöhön.
- Tukee kuntien ja hyvinvointialueiden lakisääteisten ja suositusten mukaisten rakenteiden ja tehtävien toteutumisen seurantaa sekä lakisääteisen toteutumisen valvontaa.
- Varmistaa hyvinvointialueiden ja aluehallintoviraston toimialueensa kunnille ehkäisevässä päihdetyössä annettavan tuen yhteensovittamisen.

Päihde- ja riippuvuusstrategia vuoteen 2030 (valtioneuvosto/STM):

Päihde- ja riippuvuusstrategian painopisteet ovat seuraavat:

1. Vahvistetaan päihteitä käyttävien, riippuvuushaittoja kokevien ja päihdepalveluiden piirissä olevien ihmisten sekä heidän läheistensä oikeuksien toteutumista
2. Vahvistetaan yhteistyötä, tiedonkulkua, asiantuntemusta ja tietoperustaa
3. Tehostetaan alkoholi-, tupakka- ja nikotiini, huumausaine- ja rahapelipoliittisia toimia
4. Varmistetaan ehkäisevän päihdetyön ja päihde- ja riippuvuuspalveluiden laatu, saavutettavuus ja saatavuus
5. Varmistetaan päihde- ja riippuvuusasiantuntemus ja yhteistyö valtioneuvostotasolla

Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelman (2015 - 2025) väliarviointi ja päivitys (STM):

Toimintaohjelman mukaan ehkäisevä päihdetyö voi olla kattavaa, vaikuttavaa ja kustannustehokasta vain, jos työtä tehdään seuraavien painopisteiden mukaisesti:

1. Ehkäisevän päihdetyön valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rakenteet ovat kunnossa
2. Haitoista viestitään tutkittuun tietoon perustuen yksilöiden valintojen ja sosiaali- ja terveyspolitiikan tueksi
3. Riskikäyttö ja haitat tunnistetaan ja tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa
4. Paikallista alkoholi-, tupakka- ja rahapelipolitiikkaa toteutetaan suunnitellusti ja laajassa yhteistyössä
5. Haittojen ehkäisyyn panostetaan lähiyhteisöissä
6. Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista

Kymenlaakson hyvinvointikertomus (2020) & -suunnitelma (2020 - 2025)

Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma linjaa alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet. Yhtenä alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteenä on: Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen.

TAVOITE 1: Alkoholin kulutuksen ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 2: Nikotiiniton Kymenlaakso 2030

TAVOITE 3: Muiden päihteiden käytön ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen

TAVOITE 4: Rahapelaamiseen liittyvien haittojen vähentäminen

PAINOPISTE 1. Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen

TAVOITE 1: Alkoholin kulutuksen ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen TAVOITE 2: Nikotiiniton Kymenlaakso 2030 TAVOITE 3: Muiden päihteiden käytön ja käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen TAVOITE 4: Pelihaittojen vähentäminen			
Vuoden 2024 välitavoitteet/teemat: Missä on onnistuttava?	Jatkovalmistelu ja vastuutaho/yhdyspinta Sote-palveluiden, kuntien, järjestöjen vastuut. Yhdyspinnat, jotka vaativat yhteistyörakenteita.	Toteuma:	Toimenpiteen tilanne
			
1. Päihteiden ja rahapelaamisen puheeksiottomalli käytössä hyvinvointialueella (Audit ja mini-interventio)	Hyvinvointialue	Audit ja mini-interventiotilastot (LC-potilastietojärjestelmä) Hyvinvointialueen henkilöstön koulutukset	
2. Tuki nikotiinittomuuteen; toimintamallin jatkokehittäminen monialaisena yhteistyönä	Hyvinvointialue, kunnat, järjestöt	Toimintamalli päivitetty	
1.-4. Toimintamalli vastaamaan nuorten päihteidenkäytön ja rikollisuuden nousuun	Hyvinvointialue/Lape-työryhmä, kunnat, järjestöt, muut alueelliset toimijat, Ennaltaestävän työn poliisi	Toimintamalli valmis/käytössä	
1.-4. Maakunnallisen ehkäisevän päihdetyön rakenteiden kehittäminen ja Pakka-mallin käynnistäminen	Hyvinvointialue/Alueellinen EPT-työryhmä, kunnat, järjestöt, elinkeinoelämä, muut alueelliset toimijat	Ehkäisevän päihdetyön maakunnallisen toimintamallin kehittäminen	
Huomioitavaa: - Ehkäisevän päihdetyön maakunnallisen toimintamallin päivittäminen osaksi alueellista hyvinvointikertomusta			

Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma

Painopiste: Päihteet

Toimenpiteitä vuosille 2022 – 2026

Asiantuntijoiden nostot:

- Järjestetään säännöllisesti Kaakkois-Suomen kattava rattijuopumuksiin liittyvä keskustelu- ja kokemustenvaihtotilaisuus (aiheen parissa työskentelevät asiantuntijat ja sidosryhmät) / Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmä
- Selvitetään mahdollisuudet sisällyttää rattijuopumusten ennaltaehkäisy paikallisen päihdetyön eri muotoihin: EPT-toiminta, etsivä nuorisotyö, seurakuntien päihdetyö, Sininauhaliiton toiminta, Mieli ry:n toiminta, aikuissosiaalityö, Aseman Lapset ry:n toiminta, terveysneuvontapisteet / Kunnat, Liikenneturva
- Toteutetaan kuntien ja järjestösektorin toimijoiden kanssa yhteistyössä rattijuopumusten ennaltaehkäisyyn liittyviä kampanjoita. Hyödynnetään suunnittelussa ja toteutuksessa päihdekokemusasiantuntijoita / Kunnat, EPT-yhdyshenkilöt

Muut tärkeät toimenpiteet:

- ✓ Laaditaan vuosittain tiedote Kaakkois-Suomen alueen rattijuopumusten ja päihdeonnettomuuksien määrän kehityksestä ja erityispiirteistä / Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmä
- ✓ Sisällytetään rattijuopumuksiin ja päihdeonnettomuuksiin liittyviä mittareita ja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä mm. hyvinvointisuunnitelmiin sekä mielenterveys- ja päihdetyön strategioihin / Kunnat, hyvinvointialueet
- ✓ Kutsutaan kuntien liikenneturvallisuustyöryhmiin (jäseneksi, vierailijaksi) ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön parissa työskenteleviä paikallisia toimijoita / Kunnat
- ✓ Lisätään viestintää kansalaisten ja anniskelupaikkojen toimintamahdollisuuksista silloin, kun havaitaan päihtyneen lähtevän liikenteeseen / Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmä

Kymenlaakson arjen turvallisuussuunnitelma 2024 - 2025

Kymenlaaksossa on valmisteltu ja hyväksytty viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen arjen turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025. Se perustuu valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden selontekoon, ja on osa valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toimeenpanosuunnitelmaa vuoteen 2030. Päihdehaittoja kuvataan tavoitteen 2 ja 3 mukaisesti alla.

TAVOITE 2. SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY

Kymenlaakson hyvinvointisuunnitelman tavoitteeksi on asetettu syrjäytymisen ehkäisy. Myös valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelma vuoteen 2030 nostaa keskiön syrjäytymisen ja eriarvoistumisen yhtenä kansallisena turvallisuusriskinä. THL:n mukaan turvallisuutta voi edistää mm. ehkäisemällä syrjäytymistä, päihdehaittoja ja rikollisuutta, sekä parantamalla osallisuutta, nostamalla koulutustasoa ja kehittämällä työllisyyttä. Koulutuksen ja työperäisen maahanmuuton tieläisyyttä 2035 kerrotaan, että Suomen hidastuva väestönkasvu, nopeasti vanheneva väestö ja työikäisen väestön väheneminen aiheuttavat haasteita huoltosuhteelle, työvoiman saatavuudelle ja kestävässä eläintaloudessa. Myös Kymenlaaksossa väestö vanhenee ja työikäinen väestö vähenee. Tiekartan tavoitteena on, että TE-palveluiden siirtymä valtiolta kuntiin on varmistettava kaikilla alueilla koulutus- ja työperäisen maahanmuuton edistämistoimet osana uudistusta. Tiekartan mukaan eniten työpaikkoja avautuu vuoteen 2035 mennessä sosiaali- ja terveyspalveluissa, koulutuksessa, maa- ja vesirakentamisessa ja kiinteistöalalla.

Syrjäytyminen nousee esille myös paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnitelman kansallisista linjauksista. Sen mukaan turvallisuutta vahvistetaan mm. torjumalla nuorisorikollisuutta, edistämällä hyviä väestösuhteita ja ehkäisemällä päihteistä johtuvia turvallisuushaittoja. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean mukaan asunnottomuus on äärimmäisen syrjäytymisen muoto ja sitä tulee kaikissa EU-maissa ehkäistä. Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä.

Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosan 2022 valmisteluprosessin yhteydessä nousi esiin tilannekuva siitä, että päihteet ja mielenterveysvaikuttavat vahvasti Kymenlaaksossa turvallisuustilanteeseen. Näitä osin valitut indikaattorit perustuvat kansalliseen päihde- ja riippuvuusstrategian 2020-2030, kansallisen mielenterveysstrategian 2020-2030 ja kansalliseen itsemurhien ehkäisyohjelman 2020-2030 seurattaviin indikaattoreihin.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäiseuraintindikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Punaisella merkityt indikaattorit kuvaavat negatiivista vertailua valtakunnan tasoon ja vireällä merkityt indikaattorit kuvaavat positiivista vertailua valtakunnan tasoon. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri tasoisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla toimenpiteillä.

VALITUT INDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

PÄIhteet ja Mielenterveys

Alkoholia liikaa käyttävien osuus, (AUDIT -C) %, 20 vuotta täyttäneistä v.2022:

Kymenlaakson hyvinvointialue 33,7 %

Koko maa 29,8 %

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (THL kouluterveyskysely v. 2023)

Kymenlaakson hyvinvointialue 12,1 %

Koko maa 8,8 %

Itsemurhakuolleisuus 100 000 asukasta kohden v. 2021

Kymenlaakson hyvinvointialue 11,2

Koko maa 13,5

Päihtymysperusteiset kiinniotot Kaakkois-Suomessa

Vuonna 2022

517 kpl

10/2023

401 kpl

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kymenlaakson hyvinvointialue 10,5%

Koko maa 11,5%

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18 - 34 -vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet) v. 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 1,9 %

Koko maa 1,1 %

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (THL kouluterveyskysely v.2023)

8.-9.lk Kymenlaakson hyvinvointialue 21,1 %, koko maa 22,5 %

AOL 1.-2.lk Kymenlaakson hyvinvointialue 23,2 %, koko maa 25,0 %

Lukio 1.-2.lk Kymenlaakson hyvinvointialue 25,3 %, koko maa 25,3 %

Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), % 20 vuotta täyttäneistä v. 2022

Kymenlaakson hyvinvointialue 23,3

Koko maa 23,5

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (THL kouluterveyskysely 2023)

Kymenlaakson hyvinvointialue 20,5%

Koko maa 21,1%

LÄHDE: Sotkanet 29.5.2024

18

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

TOIMEENTULO, TYÖLLISYYS JA KOULUTUSTASO

- TE24 siirto kunnille etenee aikataulussa sekä Etelä - Kymenlaaksossa, että Kouvossa. (KUNNAT)
- Kymenlaakson työllisyysohjelman tavoitteita toteutetaan ja seurataan kaikissa kunnissa. (KUNNAT)
- TE24 uudistuksessa kiinnitetään huomiota monialaisten palveluiden kehittämiseen yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa. (KUNNAT)
- Koulutuksen ja työperäisen maahanmuuton edistämisen yhteiset tavoitteet on käytössä koko maakunnassa. (KUNNAT)
- Kymenlaakson kaikissa kunnissa toimii pysyvä asunottomuustyöryhmä tai asunottomuuden hoito ja asumisneuvonnan palvelut otetaan osaksi jotain muuta hyvinvoinnin edistämisen työryhmää. (KUNNAT)

PÄIHTEET JA MIELENTERVEYS

- 2023 lokakuussa päivitetty ”päihteet puheeksi -kortit” jalkautetaan osaksi kuntien, poliisin, hyvinvointialueen ja järjestöjen toimintaa vuoden 2024 aikana. (HVA, KUNNAT, VIRANOMAISET)
- THL:n PAKKA -työtä toteutetaan osana kuntien ja hyvinvointialueen ehkäisevää päihdetyötä esim. päihdetilannekysely toteutetaan kaikissa kunnissa yhtä aikaa joka toinen vuosi (toteutettu 2023). (HVA, KUNNAT)
- THL:n maakunnallisen päihdetilannekyselyn tuloksia hyödynnetään paikallisessa ja maakunnallisessa turvallisuussuunnittelussa. (HVA, KUNNAT)
- Alueellisen ehkäisevän päihdetyöstä vastaava toimihenkilö on aloittanut työt 10/2022 ja alueellisen ehkäisevän päihdetyön rakenteet saadaan hyvinvointialueella kuntoon vuoden 2024 aikana. (HVA)
- Koordinaattorin työ ja rakenteet ovat hyvinvointialueella vakiintuneet vuoden 2025 loppuun mennessä. (HVA)

TAVOITE 3. TURVALLINEN ELINYMPÄRISTÖ

Kymenlaakson alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta nousee tavoitteeksi ympäristöterveyden edistäminen. Kymenlaakson turvallisuussuunnitelman kertomusosatyössä ja alueellisen turvallisuusohjelman valmistelutyössä nousi tarve laajentaa tavoitteita turvallisen elinympäristön sateenvarjon alle. Siinä on huomioitu kansallisen riksiarvion mukaan mm. sijaintimme ja laajamitta iseen maahantuloon varautuminen. Globaaleista uhista valikoitui ilmaston muuttuminen ja siihen varautuminen.

Osallisuus liitetään vahvasti ihmisten hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Tätä korostetaan muun muassa kansallisessa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelmassa. Elinympäristöosiin on nostettu mukaan myös Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteita sekä Orpon hallitusohjelman tavoitteita liittyen nuorisorikollisuuden, kouluväkivallan ja katuväkivallan torjuntaan.

Turvallisuusohjelman valmisteluprosessin aikana maailman tilanne on muuttunut kokoajan ja erilaiset hybridiuhat ovat tulleet ajankohtaisemmiksi, joten prosessin valmistelussa päätettiin liittää myös hybridiuhoittamiseen liittyvä verkko- ja digiturvallisuus arjen tasolla osaksi tätä ohjelmaa. Huijausmäärät nousivat reippaasti vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla. Pankit saivat tammi-kesäkuussa koko maassa estettyä ja palautettua uhreille 15,9 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin määrä oli 6,7 miljoonaa. Asiakkaat menettivät huijareille 19,8 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin määrä oli 10,8 miljoonaa. Huijauksien kokonaismäärä oli siis 35,7 miljoonaa euroa. (Finanssialan keskusliitto) Myös rahapelaaminen verkossa on yleistynyt tarjonnan lisääntyessä. Arjen turvallisuuden kannalta on tärkeintä lisätä tietoa ja varautumista verkkohuijauksiin liittyen.

Pandemiat jätettiin tästä ohjelmasta pois, koska niitä käsitellään laajasti kansallisessa riskiarviossa ja viranomaisilla, kunnilla, hyvinvointialueella ja kansalaisilla on tuoreessa lähimuistissa miten sellaiseen varaudutaan ja miten sellaisissa tilanteissa toimitaan.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäisseuranta-indikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Punaisella merkityt indikaattorit kuvaavat negatiivista vertailua valtakunnan tasoon ja vireällä merkityt indikaattorit kuvaavat positiivista vertailua valtakunnan tasoon. Osa indikaattoreista ei ole vertailuindikaattoreita ja ne on esitetty sinisellä. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri tasoisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla foorumeilla.

VALITUT INDIKAATTORIT JA LÄHTÖTASO

ELINYMPÄRISTÖ JA ILMASTO

Käyttöpaikkojen lukumäärä v. 2022, joilla sähkömarkkinain (588/2013) § mukainen toimitusvarmuustaso ei ole täytynyt (asemakaavaalueella yli 6 h kestäneet katkot käyttöpaikoittain, asemakaavaalueen ulkopuolella yli 36 h kestäneet katkot käyttöpaikoittain).

KSS Energia	0 kp
Kymenlaakson Sähköverkko	17 kp
Haminan Sähköverkko	0 kp

Rankkasadepäivien määrä vuodessa (sadekertymä yli 20 mm/vrk) vuonna 2022:

Kotka (Rankki)	1 pv
Kouvola (Anjala)	1 pv
Pyhtää (lentokenttä)	1 pv

Hellepäivien määrä vuodessa (vuorokauden ylin lämpötila yli 25 C) vuonna 2022:

Kotka (Rankki)	12 pv
Kouvola (Anjala)	30 pv
Pyhtää (lentokenttä)	23 pv

Kovien pakkaspäivien määrä vuodessa (vuorokauden alin lämpötila alle 15 C) vuonna 2022:

Kotka (Rankki)	2 pv
Kouvola (Anjala)	10 pv
Pyhtää (lentokenttä)	11 pv

LIIKENNEYMPÄRISTÖ

Kuolleet ja vakavasti loukkaantuneet tieliikenteessä

Kuolleet (2022) 11 kpl

Vakavasti loukkaantuneet (2021) 13 kpl

Rajatarkastukset Vaalimaan raja -asemalla

12/2022

859892 kpl

09/2023

692215 kpl

Meripelastustehävät (Merivartiosto)

70 kpl 10/2023

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta (2022)

Kymenlaakson hyvinvointialue 3,9

Koko maa 2,9

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset / 100 asukasta (2022)

Kymenlaakson hyvinvointialue 16,5

Koko maa 14,7

LÄHDE: Ilmatieteenlaitos, Polstat, Merivartiosto, Tilastokeskus 29.5.2024

21

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

ELINYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS SEKÄ VÄKIVALLAN JA RIKOLLISUUDEN UHKA:

- Pyritään varmistamaan sähkön jakeluvarmuus kaikissa olosuhteissa (kuntien omistajaohjaus) (KUNNAT)
- Parannetaan katuturvallisuutta valaistusta ja valvontatekniikkaa kehittämällä (KUNNAT/ ELY)
- Varaudutaan ilmastoon muuttamiseen (esim. varautumissuunnitelmat, kiinteistöstrategiat, asutopolitiikka, ikäihmisten palveluasuminen) (KUNNAT/ HVA)
- Toteutetaan maakunnallinen turvallisuuskysely, jonka tuloksia hyödynnetään seuraavan arjen turvallisuusohjelman valmistelussa. (OHJELMAN SEURANTATYÖRYHMÄ)
- Edistetään maakunnassa lainvastaisten tekosten mallin käyttöönottoa hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä Ankkuri -poliisin, hyvinvointialueen ja kuntien kanssa (POLIISI, KUNNAT, HVA)
- Toteutetaan yhdessä Kymenlaakson kylien kanssa kysely kyläturvallisuudesta ja autetaan tarvittaessa kyliä parantamaan kyläturvallisuutta (koulutukset yms.) (KUNNAT)
- Kehitetään osallisuustyön menetelmiä aktiivisesti kunnissa ja hyvinvointialueella (KUNNAT/ HVA)
- Otetaan asteittain kaikissa kunnissa käyttöön AV:n lupalausuntomalli osaksi anniskelupaikkojen lupaprosessia (kuntien EPT, osallisuustyö, ympäristöterveys, turvallisuus yhteistyössä asukkaiden kanssa) 2025 vähintään puolet kunnista on mukana. (KUNNAT)

LIIKENNETURVALLISUUS:

- Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutetaan monialaisesti (ELY)
- Rattijuopumusten ennaltaehkäisyyn tähtäävä moniammatillinen työryhmä aloittaa toimintansa vuoden 2024 alussa (HVA)
- Ravintolayrittäjille kohdennetaan viestintää rattijuopumuksen ehkäisystä kaksi kertaa vuodessa (pikkujouluaika, kesälomakausi) Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti vuonna 2024 - 2025 (KUNTIEN EPT)
- Kuntien omat liikenneturvallisuussuunnitelmat on päivitetty vuoden 2025 loppuun mennessä (KUNNAT)

29.5.2024

24

Toimenpiteiden toteutumista ja indikaattoreita seurataan osaltaan myös alueellisessa ehkäisevän päihdetyön työryhmässä.

Ehkäisevä päihdetyö kuuluu kaikille

Ehkäisevä päihdetyö ei ole vaan yhden toimialan tehtävä, vaan päihdehaittojen ehkäisyyn tarvitaan laaja joukko eri toimijoita (kuva 1). Ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan useissa eri toiminnoissa kuntasektorilla ja sen ulkopuolella. Laadukas ehkäisevä päihdetyö edellyttää ehkäisevän päihdetyön johtamista, strategiaa sekä resursointia. Ehkäisevä päihdetyö on vaikuttavaa, kun se tehdään koordinoitusti laajassa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Kunnan tulee ehkäisevässä päihdetyössä tehdä yhteistyötä kaikkien kunnassa toimivien julkisten sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Lisäksi tulee sovittaa ehkäisevän päihdetyön toimet yhteen poliisin, alkoholihallinnon, tupakkavalvonnan, elinkeinoelämän kanssa. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuonna 2023 säilyy kunnilla edelleen vastuu ehkäisevästä päihdetyöstä. Hyvinvointialueen voimaan astumisen myötä kunnille tulee uutena tehtävänä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Kunnan ehkäisevän päihdetyön perusrakenteita ovat:

- EPT-lain mukainen nimetty toimielin, jonka tehtäviin ehkäisevä päihdetyö on määritelty
- Ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta käytännössä vastaava taho (ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö tai koordinaattori)
- Ehkäisevää päihdetyötä ohjaava kuntastrategia, hyvinvointikertomus ja tarvittaessa erillinen toimintasuunnitelma

Kuntien toimijat	Hyvinvointialueen toimijat	Sidosryhmät
☐ Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö tai koordinaattori • Varhaiskasvatus ja esiopetus • Perusopetus • 2. asteen koulutus • Nuorisotyö • Osallisuus- ja vapaa-aikapalvelut • Hyvinvointipalvelut • Työelämäpalvelut • Ympäristöterveydenhuolto • Kaupunkisuunnittelu • Rakennusvalvonta	• Neuvolat • Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto • Suun terveydenhuolto • Terveysasemapalvelut • Sosiaalipalvelut • Miepä-hoitajat • Terveys- ja hyvinvointipisteet • Sosiaali- ja terveysneuvontaPISTE • Nuorten matala • Perhekeskuspalvelut, sosiaalihuolto • Koulunkäynnin tuki	• Kaakkois-suomen Poliisi • Etelä-suomen AVI • Veikkaus • Alko • TE-palvelut • Kokemusasiantuntijat • Oppilaitokset • Tulli • Kymenlaakson pelastuslaitos • Järjestö- ja yhdistystoimijat • Elinkeinotoimijat • Kymenlaakson liitto • Seurakunnat • Asukkaat • Kaakkois-Suomen Ely keskus

Kuva 1. Ehkäisevän päihdetyön toimijat Kymenlaaksossa.

Ehkäisevän päihdetyön rakenteet Kymenlaaksossa

Ehkäisevän päihdetyön rakenteet on kuvattu Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön mallissa (kuva 2). Ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskeva laki (523/2015) ja toimintaohjelma (STM 2015) vahvistavat kunnissa ja alueilla tehtävää työtä. Kansallisella tasolla ehkäisevän päihdetyön ohjaus- ja tukirakennetta johtaa STM. THL:n tehtävänä on kansallinen ohjaus ja kehittäminen koko maassa. Aluehallintovirastot ohjaavat, suunnittelevat ja kehittävät ehkäisevää päihdetyötä toimialueellaan sekä tukevat toimialueensa kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä. Maakunnallista ehkäisevää päihdetyötä ohjaa Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, jonka painopisteen 1. (Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen) tavoitteita edistää alueellinen ehkäisevän päihdetyön verkosto. Tehtävässä työssä tulee huomioida kaikkien Kymenlaakson kuntien valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmat ja niistä nousevat tavoitteet.

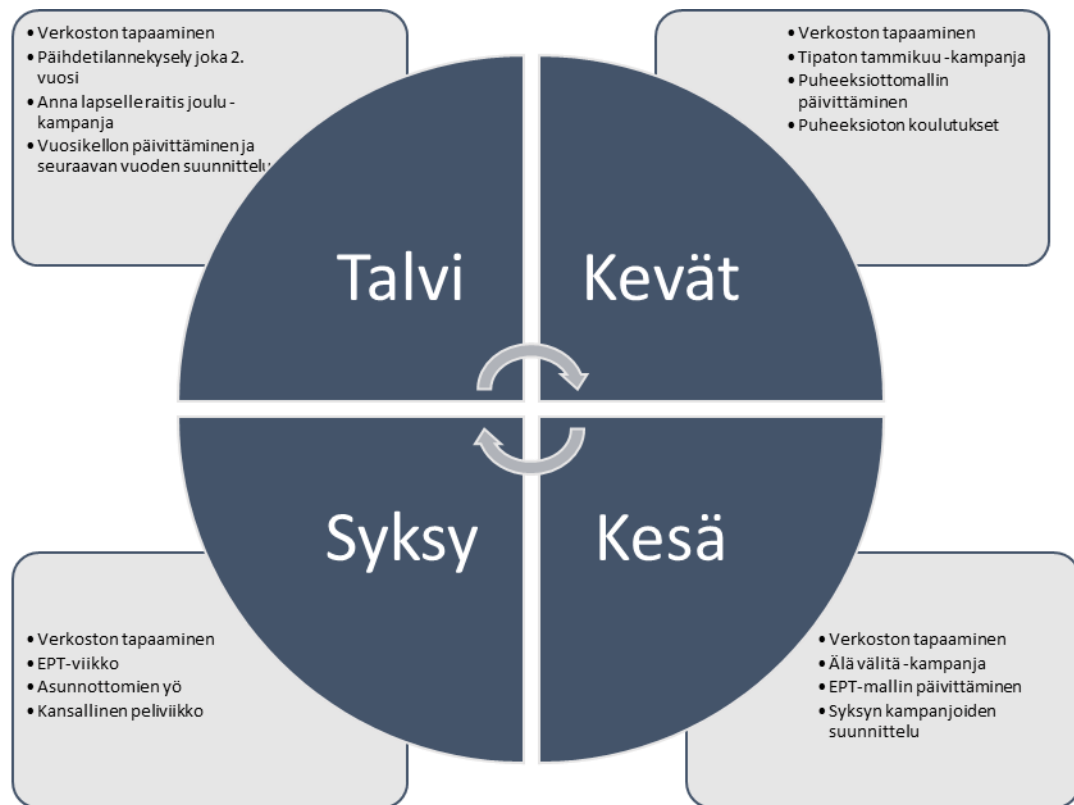

Kuva 2. Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli 2024.

Ehkäisevän päihdetyön alueellinen verkosto

Kymenlaakson alueella toimii ehkäisevän päihdetyön alueellinen verkosto (kuva 3). Verkostoon kuuluvat edustajat Kymenlaakson hyvinvointialueelta: Strategia -ja integraatiopalvelujen ehkäisevän päihde -ja mielenterveystyön kehittämiskoordinaattori ja tarvittaessa hyvinvoinnin - ja terveyden edistämisen päällikkö. Lisäksi mukana on edustus ehkäisevän päihdetyön EHYT ry:stä sekä Kymenlaakson kuntien EPT-yhdyshenkilöt. Vuonna 2024 työryhmään kutsutaan mukaan Kaakkois-Suomen Sininauha ry:n Tiltti Kymenlaakson hankekoordinaattori. Ehkäisevän päihdetyön alueellinen verkosto mahdollistaa toimijoiden välisen aktiivisen yhteistyön ja yhteisten alueellisten toimien kehittämisen. Verkosto tukee toiminnallaan kunnissa ja hyvinvointialueella tehtävää ehkäisevää päihdetyötä. Alueellinen verkosto on perustettu vuonna 2020.

Alueellinen verkosto kokoontuu kuukausittain. Verkoston toiminnan tueksi päivitetään vuosikello, jossa on kirjattuna yhteiset alueelliset toimet sekä verkoston tapaamiset. Vuosikello tukee alueellisen ehkäisevän päihdetyön suunnitelmallisuutta ja tavoitteellisuutta. Verkoston jäsenet ovat sitoutuneet viestimään oman organisaationsa sekä verkoston välillä. (Liitä päivitetty vuosikello)

Kuva 4. EPT-verkoston vuosikello.

Ehkäisevän päihdetyön alueellisen verkoston tehtävät

- Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toimeenpano ja edistäminen
- THL:n päihdetilannekyselyn toteuttaminen joka toinen vuosi (ei 2024)
- Alueen päihdeindikaattoreiden seuranta, niistä viestiminen ja muutoksiin reagointi
- Päihdeilmiöiden alueellinen seuranta, niistä viestiminen ja niihin reagointi
- Yhteiset koulutukset Kymenlaakson alueella
- Päihdelainsäädännön seuraaminen ja lausuntojen antaminen
- Alueellisena asiantuntijana toimiminen Kymenlaaksossa
- Foorumi tiedonjakoon, vertaistukeen ja kehittämiseen
- Alueellisen EPT-mallin päivittäminen ja kehittäminen

Kuva 3. Ehkäisevän päihdetyön alueellinen verkosto 2024.

Kaikissa Kymenlaakson kunnissa on nimettynä ehkäisevän päihdetyön yhdysenkilöt (Hamina, Pyhtää, Virolahti ja Miehikkälä) tai ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorit (Kouvola, Kotka). Ehkäisevän päihdetyön yhdysenkilöt ja -koordinaattorit kehittävät ja toteuttavat ehkäisevää päihdetyötä ja päihdehaittojen ehkäisyä omassa kunnassaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Jokaisessa kunnassa toimii monialainen ehkäisevän päihdetyön työryhmä.

Kymenlaakson hyvinvointialue

Kymenlaakson hyvinvointialue järjestää ja tuottaa sosiaali- ja terveyspalvelut Kouvolassa, Kotkassa, Haminassa, Pyhtäällä, Virolahdella ja Miehikkälässä. Ehkäisevän päihdetyön verkostossa Kymenlaakson hyvinvointialuetta edustaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päällikkö sekä ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön kehittämiskoordinaattori.

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry toimii koko maassa ja koko väestön parissa terveiden elämäntapojen edistämiseksi. Alkoholiin, nikotiinituotteisiin ja huumeisiin liittyvän ehkäisevän työn ohella EHYT ry ehkäisee pelaamisesta syntyviä haittoja. EHYT ry:n aluekoordinaattori auttaa ja kouluttaa kuntia ehkäisevän päihdetyön suunnittelussa ja toteuttamisessa. Hän työskentelee yhdessä kuntapäättäjien, ammattilaisten, yhdistysten, vapaaehtoisten, opiskelijoiden ja muiden kohderyhmien kanssa.

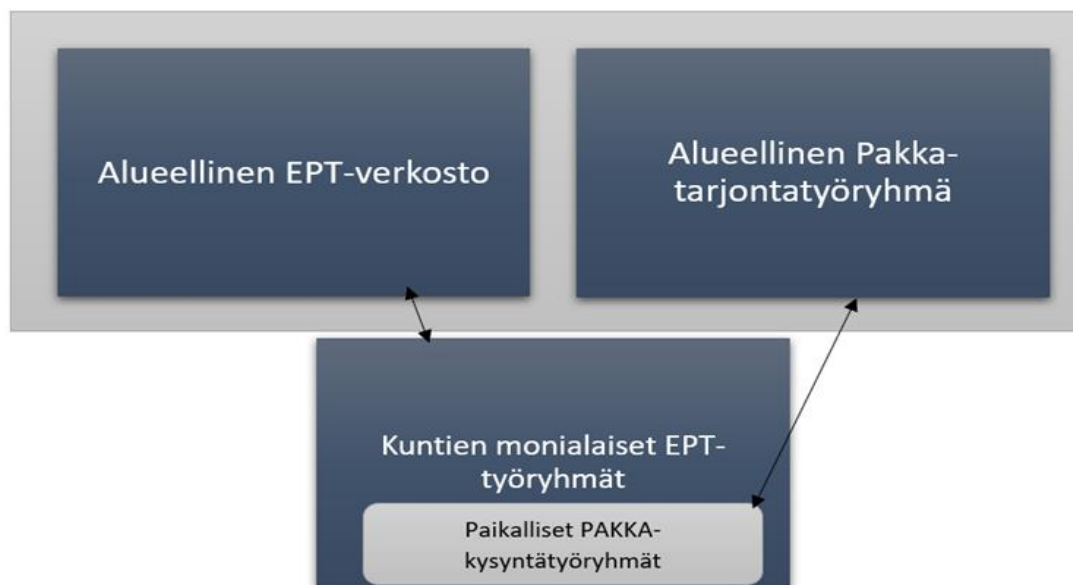
Tiltti Kymenlaakso

Tieto- ja tukipiste Tiltti toimii tällä hetkellä valtakunnallisesti kolmella alueella Satakunnassa, Helsingissä ja nyt hankkeen kautta Kymenlaaksossa Kaakkois-Suomen Sininauha ry:n toimesta. Tiltti tarjoaa tietoa ja tukea ongelmalliseen rahapelaamiseen pelaajille, läheisille, sekä ammattilaisille.

Alueellinen Pakka-toiminta

Pakka-toimintamalli on paikallisten alkoholi-, tupakka- ja rahapelihaittojen ehkäisyyn kehitetty menetelmä. Pakka-mallissa saatavuuden sääntely tuodaan osaksi ehkäisevää päihdetyötä. Tavoitteena on rajoittaa ikärajavalvottavien tuotteiden eli alkoholin, tupakan ja rahapelien saatavuutta. Pakka-malli perustuu kunnan eri toimijoiden, viranomaisten ja paikallisen elinkeinoelämän yhteistyölle. Toimijoiden verkostoa ylläpitää Pakka-koordinaattori, joka sovittaa yhteen eri toiminnot. Toimintamalli tarjoaa kunnille ja alueille konkreettisia työkaluja päihdehaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen.

Ehkäisevän päihdetyön alueellinen verkosto käynnistää alueellisen Pakka-toiminnan valmistelutyön, mikä sisältää alueellisen Pakka -tarjontatyöryhmän käynnistämisen. Alueellinen PAKKA-työryhmä täydentää alueellisen ehkäisevän päihdetyön verkoston toimintaa (kuva 5). Tarjontatyöryhmän puheenjohtajana toimii Kymenlaakson hyvinvointialueen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori. Pakka-toiminnan kysyntätyöryhmät toimivat kunnissa, esimerkiksi osana kunnan monialaisen ehkäisevän päihdetyön työryhmää. Kymenlaaksossa ensimmäinen Pakka-työryhmä aloittaa toimintansa syksyllä 2024.

Kuva 5. Alueellisen ehkäisevän päihdetyön työryhmät Kymenlaaksossa.

Ehkäisevän päihdetyön sidosryhmät Kymenlaaksossa

Ehkäisevä päihdetyö koskettaa kaikkia alueen toimijoita ja asukkaita, ja ehkäisevän päihdetyön suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon laajasti eri sektoreiden toimijoita. Yhteistyö tuo ehkäisevään päihdetyöhön lisää vaikuttavuutta ja tehokkuutta.

Pakka-tarjontatyöryhmät: (maakunnalliset ravitsemustarjonnasta vastuussa olevat tahot)

Pakka-kysyntätyöryhmät: (kuntakohtaiset, ehkäisevän työn näkökulma, haittojen ehkäisy, edustavat kuntalaisia)

KAAKKOIS-SUOMEN POLIISI

Kaakkois-Suomen poliisilaitos toimii 15 kunnan alueella Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa.

KYMENLAAKSON LIITTO

Kymenlaakson liitto on lakisääteinen kuntayhtymä, johon kuuluvat Haminan, Kouvolan ja Kotkan kaupungit sekä Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kunnat. Liitto vastaa maakunnan yleisestä kehittämisestä ja toimii tällöin yhteistyössä valtion viranomaisten, alueen kaupunkien ja kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen sekä muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

KYMENLAAKSON ELINKEINOTOIMIJAT

Kymen Seudun Osuuskauppa, eli KSO, on market- ja tavaratalokauppaa, matkailu- ja ravitsemiskauppaa sekä liikennemyymälä- ja polttonestekauppaa harjoittava monialayritys, joka tarjoaa palveluja noin 100 toimipaikassa Kymenlaaksossa.

Keskon Etelä-Suomen alueeseen kuuluvat pääkaupunkiseudun kaupunkien lisäksi Uudenmaan maakunta, Päijät-Häme, Kanta-Häme sekä Kymenlaakso.

Alko Oy on Suomen valtion omistama osakeyhtiö. Alkoholilaissa määritelty perustehtävä on alkoholijuomien vähittäismyynti niin, että se ottaa huomioon myymiemme tuotteiden haittavaikutukset.

VEIKKAUS

Veikkaus on valtion kokonaan omistama yhtiö, jolla on yksinoikeus rahapelien järjestämiseen Suomessa. Veikkauksen pelejä voi pelata internetissä, asiamiesten myyntipaikoissa sekä Veikkauksen omissa pelisaleissa pelaamoissa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Etelä-Suomen aluehallintovirasto toimii Etelä-Karjalan, Kanta-Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Uudenmaan alueilla. Aluehallintovirasto ohjaa ja tukee ehkäisevää päihdetyötä alueellisesti.

Aluehallintoviraston ylitarkastajan yhtenä tehtäväalueena on ehkäisevän päihdetyön koordinointi, ohjaus ja ennakkoiva valvonta alueellaan. Aluehallintoviraston alkoholitarkastajan vastuulla on alkoholijuomien anniskelu- ja vähittäismyyntiluvat ja valvonta sekä alkoholihaittojen ehkäisy.

JÄRJESTÖTOIMIJAT

EHYT ry

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry on kansalais- ja asiantuntijajärjestö, joka toimii koko maassa ja koko väestön parissa terveiden elämäntapojen edistämiseksi. Alkoholiin, nikotiinituotteisiin ja huumeisiin liittyvän ehkäisevän työn ohella EHYT ry ehkäisee pelaamisesta syntyviä haittoja. EHYT ry:n alueellinen asiantuntija tukee kuntia ja hyvinvointialueita ehkäisevän päihdetyön suunnittelussa ja toteuttamisessa. Järjestö tekee yhteistyötä kuntapäätäjien, ammattilaisten, yhdistysten, vapaaehtoisten, opiskelijoiden ja muiden kohderyhmien kanssa.

Kaakkois-Suomen sininauha ry

Kaakkois-Suomen sininauha ry on yleishyödyllinen, kristilliseltä arvopohjalta päihdetyötä tekevä järjestö, joka toimii Haminassa ja Kotkassa. Järjestön toiminta keskittyy matalan kynnyksen päiväkeskuksiin ja jalkautuvaan asumisentukeen. Toimintamuotona myös Rahapelaajille kohdistettu, matalan kynnyksen neuvonta- ja tukipiste Tiltti.

KYMENLAAKSON PELASTUSLAITOS

Kymenlaakson pelastuslaitos pelastaa ja suojaa ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä kaikissa pelastustoimelle säädetyissä tehtävissä Kymenlaakson maakunnan alueella. Kymenlaakson pelastuslaitoksella on seitsemän toimipistettä sekä useita sopimuspalo kuntien paloasemia.

TULLI

Tullin tehtäviin kuuluvat muun muassa tulliselvitys ja -verotus, ulkomaanliikenteen valvonta sekä tullirikosten torjunta. Kymenlaaksossa toimivat Satamat (Hamina ja Kotka) sekä Vaalimaan rajanylityspaikka.

TYÖ- JA ELINKEINOPALVELUT

Kaakkois-Suomen tietojä päivitetään uudelleen hallintorakenneuudistuksen jälkeen.

OPPILAITOKSET

Kymenlaakson alueen ammatilliset oppilaitokset ovat Kouvolan seudun ammattiopisto Eduko (Kouvola) sekä Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto Ekami (Kotka, Hamina). Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk toimii Kymenlaakson kunnista Kouvolassa ja Kotkassa.

KOKEMUSASIA NTUNTIJAT (tarvittaessa)

KOKOA Koulutetut kokemusasiantuntijat ry on vapaaehtoisorganisaatio, jolla on 500 koulutettua kokemusasiantuntijaa valtakunnallisesti.

ASUKKAAT (THL, päihdetilannekysely)

Ehkäisevän päihdetyön kohderyhmää ovat kaikki kuntalaiset. Ehkäisevän päihdetyön suunnitteluun on hyvä osallistaa myös alueen asukkaita ja kerätä heiltä näkemyksiä ja palautetta esimerkiksi verkkokyselyillä tai keskustelutilaisuuksissa.

Ehkäisevän päihdetyön yhteiset alueelliset toimet 2024

Pakka-toimintamallin käynnistäminen 2024

Pakka-toimintamallin mukaisten alueellisten toimien edistäminen

- Samanaikaiset kartoitukset (ostokokeet, yhteinen päihdetilannekysely v. 2023 alkaen)
- Yhtenäiset kampanjat ja materiaalit

Päihteiden Puheeksi ottomallin jalkauttaminen kuntiin ja järjestöihin

Yhteiset alueelliset koulutukset

- PÄIHTEET JA RAHAPELAAMINEN PUHEEKSI – verkkokurssi käyttöön, hyvinvointialue 2024
- Liikenneturvallisuusfoorumi 2024, ELY-keskus
- Puheeksioton koulutus järjestötoimijoille (EHYT ry)
- Ensihuoli puheeksi kuntalaisille (EHYT ry)

Ehkäisevän päihdetyön viikko

Ehkäisevän päihdetyön alueellinen koordinointi

Kymenlaakson alueellisessa hyvinvointikertomuksessa (2020-2025) painotetaan että kaikissa palveluissa tulee panostaa systemaattiseen päihteiden käytön puheeksiottoon ja mini-interventioon kaikissa ikäryhmissä.

Strategisena painopisteenä on, että kymenlaakson asiakkailta on mahdollisuus elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen. Kaikissa palveluissa tulee panostaa systemaattiseen päihteiden käytön puheeksiottoon ja mini-interventioon kaikkien ikäryhmien osalta.

Ehkäisevän päihdetyön alueellinen koordinaatio kattaa kunnissa tehtävän perustyön sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuen. Alueellinen koordinaatio on eri toimijoiden yhteen tuomista sekä tiedolla johtamista. Vuonna 2024 toiminnassa järjestöjen ja hyvinvointialueen yhteistyötä pyritään tiivistämään.

Ehkäisevän päihdetyön merkitys Kymenlaaksossa on tärkeää, koska alueellisen tutkimustiedon valossa päihdeasenteissa ja päihteiden käytön vähentämisessä on valtakunnallisesti verraten paljon kehitettävää.

THL on kuvannut ehkäisevän päihdetyön alueellisen koordinaation mahdollisuuksia ja hyötyjä alueille ja kunnille seuraavasti:

Alueellisen koordinaation mahdollisuudet	Alueellisen koordinaation hyödyt
Asiantuntijatuki	Palveluiden ja -prosessien epäkohtia on helpompi tunnistaa
Alueellinen ehkäisevän päihdetyön kokonaisuus muodostuu vaikuttavista menetelmin ja ehkäisevän päihdetyön toimintarakenteet ovat kunnossa	Kunnat hyötyvät myös valtakunnallisesta tuesta ja osaamisen kehittämisestä
Kehittämistyön johtaminen	<i>Kunnissa käytetään tutkittuja ja tehokkaita toimintamenetelmiä</i> Ajankohtaiset päihteiden käyttöön ja päihdehaittoihin liittyvät asiat käsitellään ja ratkaistaan tavoitteellisesti yhteistyössä.
Alueellista ehkäisevää päihdetyötä tehdään laajassa yhteistyössä	Alueellista tietoa voidaan hyödyntää valtakunnallisessa kehittämistyössä
Tieto-ohjaus	<i>Keskeiset toimijat sitoutuvat yhteisiin ja seurattaviin tavoitteisiin</i> Hyvinvointikertomus pohjautuu ajantasaisiin ja alueen tilannetta kuvaaviin indikaattoreihin (esim. päihdeavainindikaattorit, KUVA-indikaattorit)
Alueellisella työllä on tutkimus- ja seurantatietoon perustuvat suunnitelmat	Tehdyt toimet vastaavat alueen ja asukkaiden tarpeisiin ja resurssit ja työ voidaan kohdistaa tarpeen mukaan eri painopisteisiin
	<i>Päihdehaittoja ehkäistään ja vähennetään kustannustehokkaasti</i>

[Alueellinen ote mahdollistaa parhaan lopputuloksen - Alkoholi, tupakka ja riippuvuudet - THL](#)

Lähteet

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015. Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX ®

HE 56/2021. Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain muuttamisesta. HE 56/2021 - Hallituksen esitykset - FINLEX ®

Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus 2020 ja -suunnitelma 2020-2025. Kymenlaakson-hyvinvointikertomus.pdf (kymsote.fi)

Sosiaali- ja terveysministeriö 2021. Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma. Väliarviointi ja jatkossa tehostettavat toimet vuoteen 2025 (valtioneuvosto.fi)

Sosiaali- ja terveysministeriö 2021. Päihde- ja riippuvuusstrategia. Yhteiset suuntaviivat vuoteen 2030 (valtioneuvosto.fi)

Sosiaali- ja terveysministeriö 2015. Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma. Alkoholi-, huume- ja rahapelihaittojen sekä tupakoinnin vähentäminen. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2015:19. STM_EPT-kansi_sisus_netti.pdf (valtioneuvosto.fi)

THL 2021. Alueellinen ote mahdollistaa parhaan lopputuloksen - Alkoholi, tupakka ja riippuvuudet - THL

THL 2021. Pakka-toimintamalli ehkäisevään päihdetyöhön. Pakka-toimintamalli ehkäisevään päihdetyöhön - THL

LINKIT

Hyvinvointialueen ja kuntien verkkosivut, sekä Ehyt Ry:n ja Tiltti-toiminnan verkkosivut

D/4223/09.06.00/2024

141 § Vuoden 2024 turvallisuuskyselyn tulokset

Kh 25.11.2024 § 365

Valmistelija: Turvallisuuspäällikkö Hanna Hannula, puh. 040 120 8677

Esittelyteksti: Koko kaupungin kattavalla turvallisuuskyselyllä kerättiin asukkaiden kokemuksia oman asuinalueensa, mutta myös koko kaupungin turvallisuudesta. Kyselyn avulla saatiin tietoa turvallisuuden tunteeseen vaikuttavista seikoista, kuten rikoksista, järjestyshäiriöistä ja sään ääri-ilmiöiden aiheuttamista uhista sekä tarvittavista turvallisuutta parantavista toimenpiteistä ja ratkaisuista.

Kyselyssä oli 30 kysymystä ja lisäksi 8 vastaajan taustatietoja kartoittavaa kysymystä. Vastaajamäärään, joka lopulta oli 1286 kpl, voidaan olla tyytyväisiä. Vastauksia saatiin kaikilta asuinalueilta ja kaikista ikäryhmistä.

83 prosenttia eli noin neljä viidestä kotkalaisesta kokee oman asuinalueensa turvalliseksi. Kyselyn perusteella asuinalueeseensa erittäin tyytyväisiä löytyi lähes jokaiselta asuinalueelta. Huolta kuitenkin eri alueilla aiheuttaa pimeys sekä huumeet, muut päihteet ja rattijuopot. Lisäksi 69 % vastaajista tunnistaa Kotkan alueelta vähintään yhden paikan tai alueen, jonka kokee erittäin turvattomaksi. Turvattomina alueina tai paikkoina esiin nousee molemmat torialueet (ml. Pasaatin edusta), puistot ja tietyt asuinalueet. Vastauksista nousevat myös esille vastaajien huoli yhteiskunnallisesta eriarvoistumisesta, rattijuoppoudesta, huumeiden käytöstä sekä yleisemmin päihtyneistä henkilöistä. Toisaalta taas kotona sattuvat onnettomuudet aiheuttavat melko vähän huolta.

Lähes 80 % vastaajista oli jossain määrin huolissaan ilmaston lämpenemisen aiheuttamien sään ääri-ilmiöiden lisääntymisestä Kotkassa - eniten oltiin huolissaan pitkistä ja entistä kuumemmista hellejaksoista, ja myös rankkasateet ja tulvat huolettivat.

Ratkaisuksi turvattomuuden tunteen parantamiseksi vastaajat esittävät mm. poliisin suorittaman yleisen järjestyksenvalvonnan sekä valaistuksen lisäämistä sekä alaikäisten päihteidenkäytön tehokkaampaa valvontaa.

Kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään Kotkan alueen turvallisuustilanteen arvioinnissa ja sen pohjalta alkavassa kaupungin turvallisuussuunnitelman laatimisessa. Ajatus turvallisuussuunnitelman laatimisesta Kotkaan osaksi seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa, lähti valtuustoaloitteesta. Samalla se on osa valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätöksen toimeenpanoa Kotkassa.

Liitteet: Vuoden 2024 turvallisuuskyselyn tulokset

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus: Kaupunginhallitus merkitsee vuoden 2024 turvallisuuskyselyn tulokset tiedoksi ja saattaa ne edelleen kaupunginvaltuuston tietoon.

Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti kaupunginhallituksen jäsen Carina Jäntti.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 141

Liitteet: Vuoden 2024 turvallisuuskyselyn tulokset

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2024 turvallisuuskyselyn tulokset.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Carina Jäntti, Mikko Almgren, Joonas Mielonen, Katri Paatero, Tiina Montonen, Jari Elo ja Nina Brask.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Toimeenpano: Ote: Turvallisuuspäällikkö

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

Turvallisuuskyselyn tulokset 2024

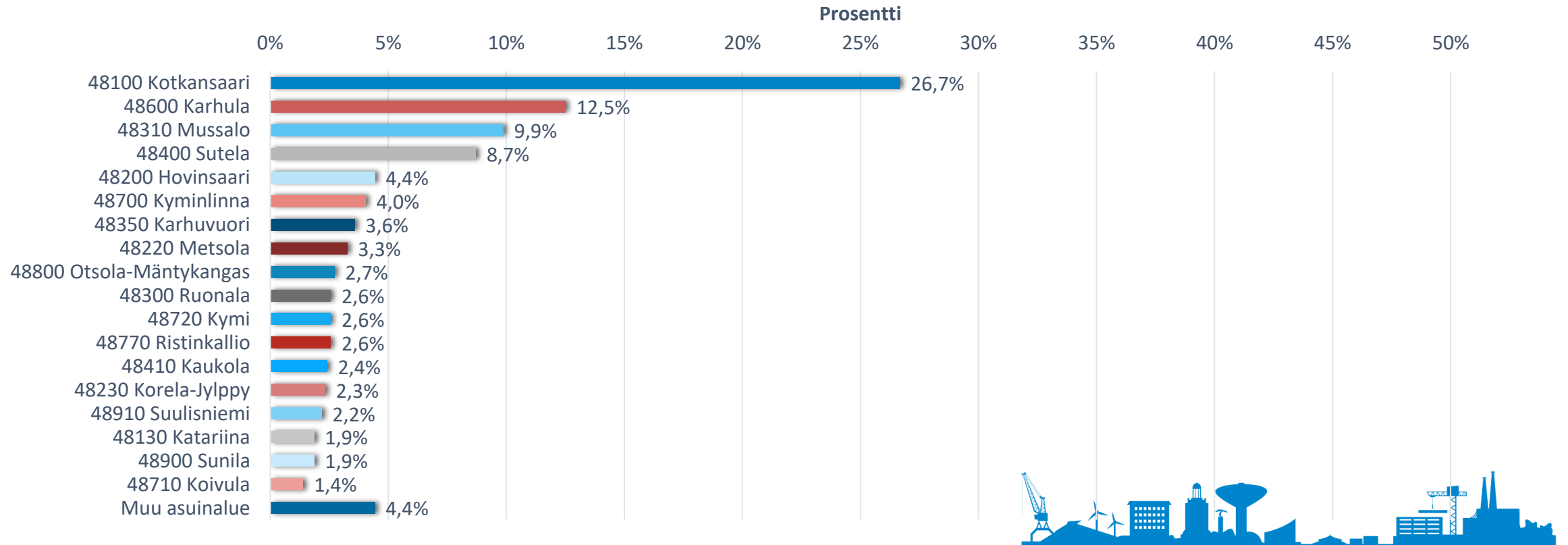

Kyselyn yhteenveto

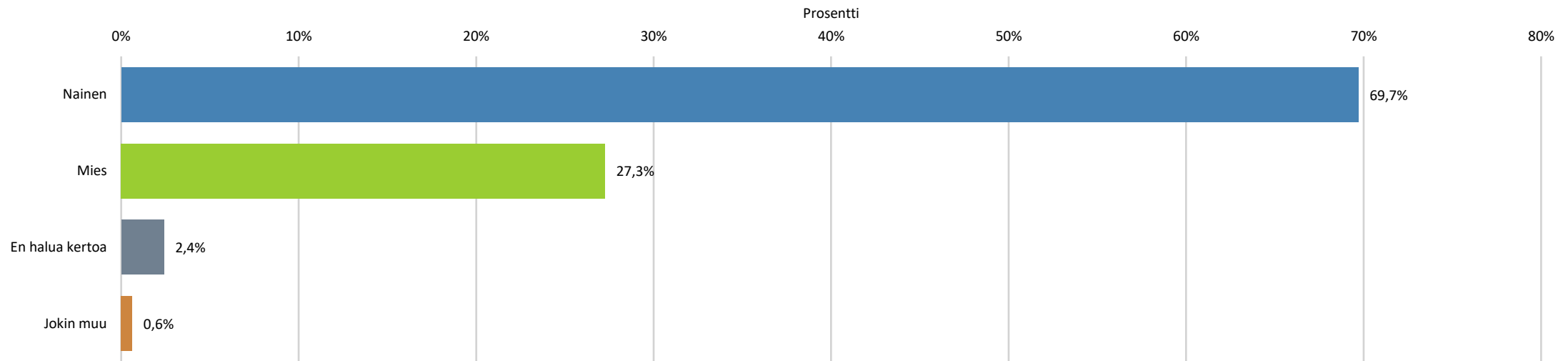
- Koko kaupungin kattavalla turvallisuuskyselyllä kerättiin asukkaiden kokemuksia oman asuinalueensa, mutta myös koko kaupungin turvallisuudesta.
- Kyselyn avulla saatiin tietoa turvallisuuden tunteeseen vaikuttavista seikoista, kuten rikoksista, järjestyshäiriöistä ja sään ääri-ilmiöiden aiheuttamista uhista sekä tarvittavista turvallisuutta parantavista toimenpiteistä ja ratkaisuista.
- Kyselyssä oli 30 kysymystä ja lisäksi 8 vastaajan taustatietoja kartoittavaa kysymystä.
- Vastaajamäärään, joka lopulta oli 1286 kpl, voidaan olla tyytyväisiä. Kysely toteutettiin sähköisesti ja siihen oli mahdollista vastata avustetusti tai paperiversiolla Hyväntuulen messujen 21.-22.9. ajan.

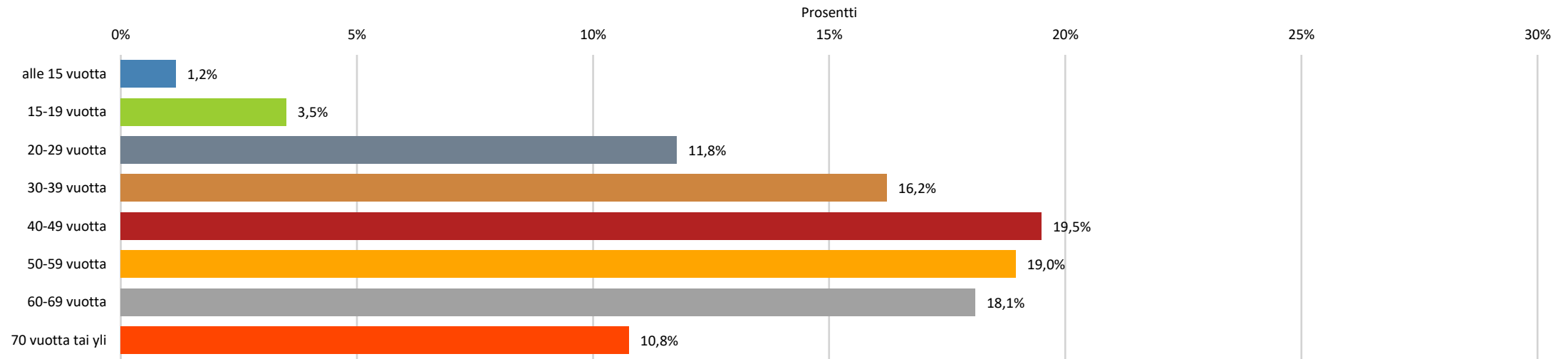
Vastaajien jakauma asuinalueittain

Vastaajien jakauma sukupuolittain

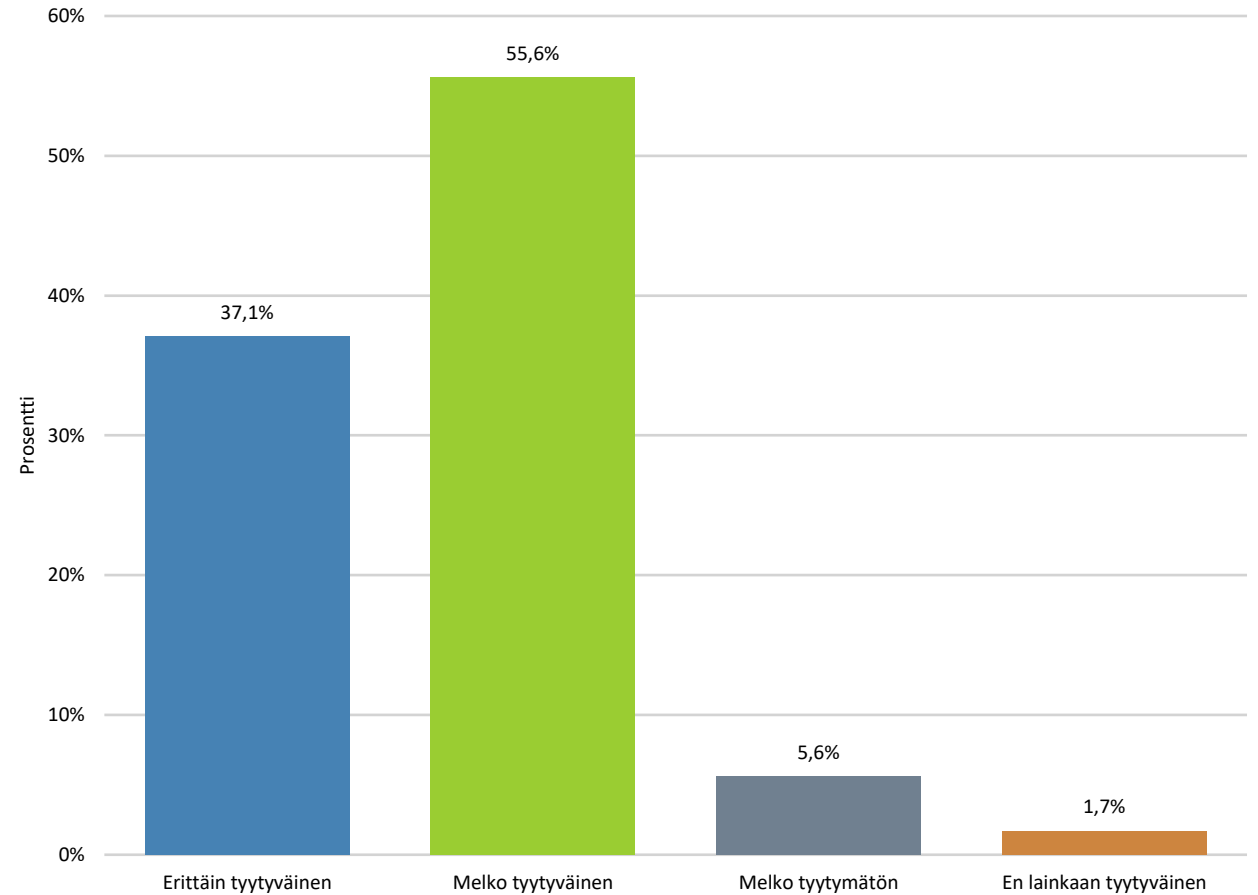

Vastaajien jakauma ikäluokittain

Kuinka tyytyväinen olet omaan asuinalueeseesi kokonaisuutena?

- Asuinalueeseensa erittäin tyytyväisiä löytyi kaikilta asuinalueilta. Suurin erittäin tyytyväisten vastaajamäärä oli Kotkansaarella ja Mussalossa.
- Mussalon alueella kaikki vastaajat olivat vähintään melko tyytyväisiä asuinalueeseensa.
- En lainkaan tyytyväinen vaihtoehdon valinnoita oli yhdeksällä eri asuinalueella.

Koetko asuinalueesi turvalliseksi?

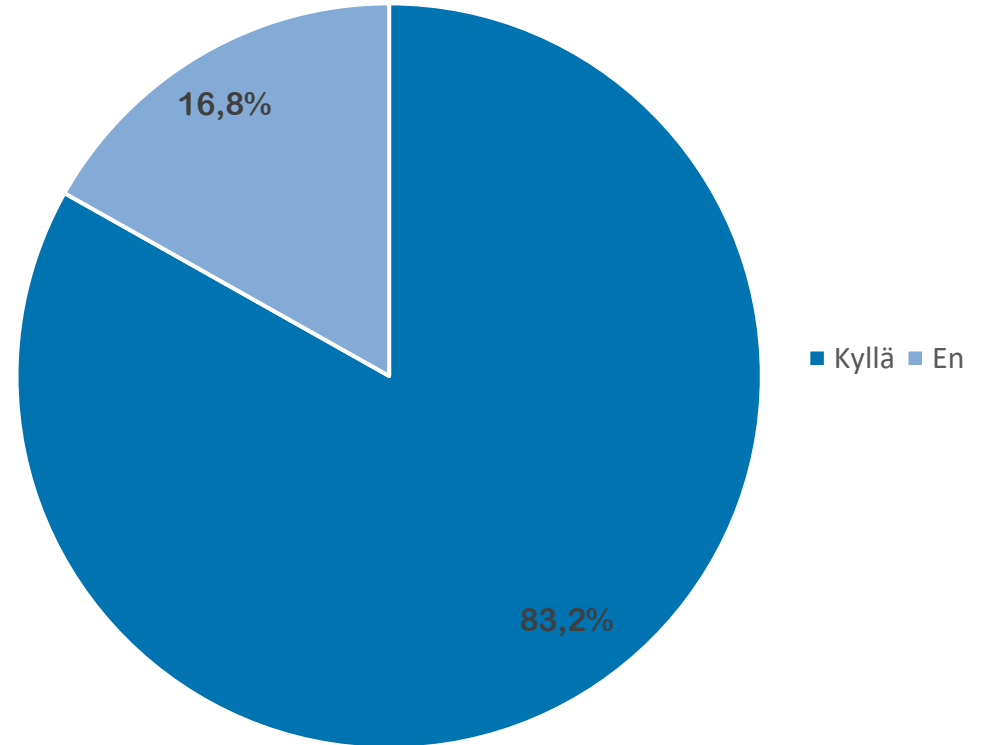
Avoimia vastauksia:

Turvallisuuden tunne melko hyvä. Riskinä pidän kaupungin valojen sammuttamista yöaikana, jolloin esim. viikonloppuisin on pelottavaa kulkea pimeillä kaduilla. Toinen riskitekijä on lisääntynyt sähköpyöräily ja skuuttailu jalankulku/pyöräteillä. Pyöräteitä on liian vähän Kotkansaarella.

Koen asuinalueeni turvalliseksi, mutta en niin turvalliseksi kuin se omassa lapsuudessani/nuoruudessani oli. Maailma muuttuu ja ihmiset sen mukana. Mielenterveys- ja päihdeongelmat ovat kasvussa ja niiden kanssa kamppailevat eivät pääse tarvitsemaansa hoitoon kovinkaan vaivattomasti. Kotkan alueen huumetilastot ovat järkyttävää luettavaa. Tämä kaikki vaikuttaa myös mm. omaisuusrikollisuuteen mitä Kotkassa on esiintynyt runsaasti.

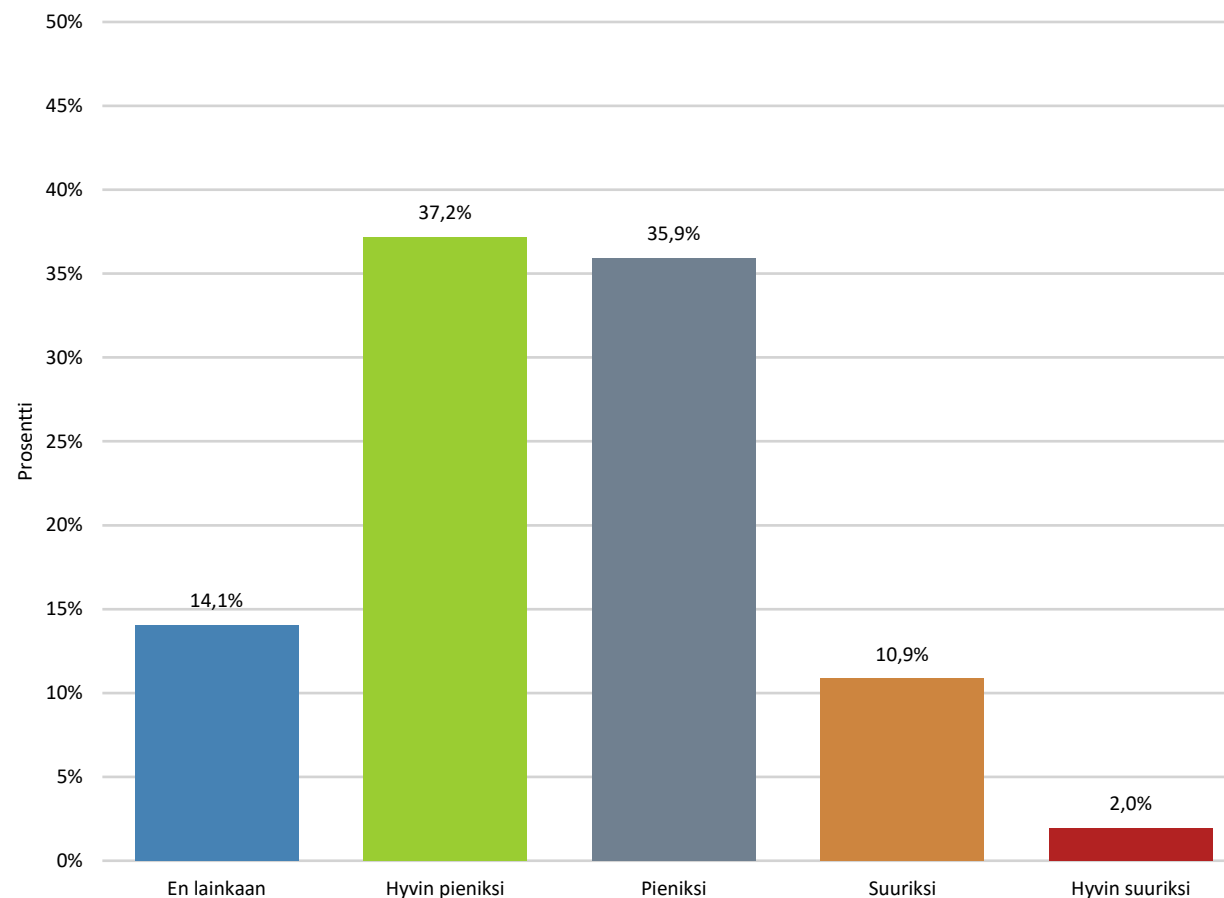
Kyllä ja en, katuvalojen sammuttaminen luo turvattomuutta. Koiran kanssa ja muutenkin joskus joutuu kulkemaan kadulla öiseen aikaan ja esim. Satamakadun ympäristö on todella pimeä.

Katuvalot saisivat palaa myös yöaikaan, ainakin keskustan alueella, se lisäisi turvallisuuden tunnetta.

Missä määrin koet rikokset ja järjestyshäiriöt ongelmaksi asuinalueellasi?

- Rikokset ja järjestyshäiriöt kokee suuriksi tai hyvin suuriksi ongelmiksi yli 40 % vastaajista Karhuvuoressa sekä Kyminlinnassa.
- Yhdellätoista eri asuinalueella kaikki vastaajat kokivat rikokset ja järjestyshäiriöt korkeintaan pieniksi.

Onko väkivalta tai sen uhka omalla asuinalueellasi mielestäsi viime vuosina?

Avoimia vastauksia:

Ei väkivallan uhkaa eikä toistaiseksi myöskään asuntomurtoja tai pyörien varastelua pihoilta/talleista.

Viikonloppuisin humalaiset tuottavat todella paljon meluhaittaa ja usein kuuluu tappeluiden ääniä ja muuta örvellystä.

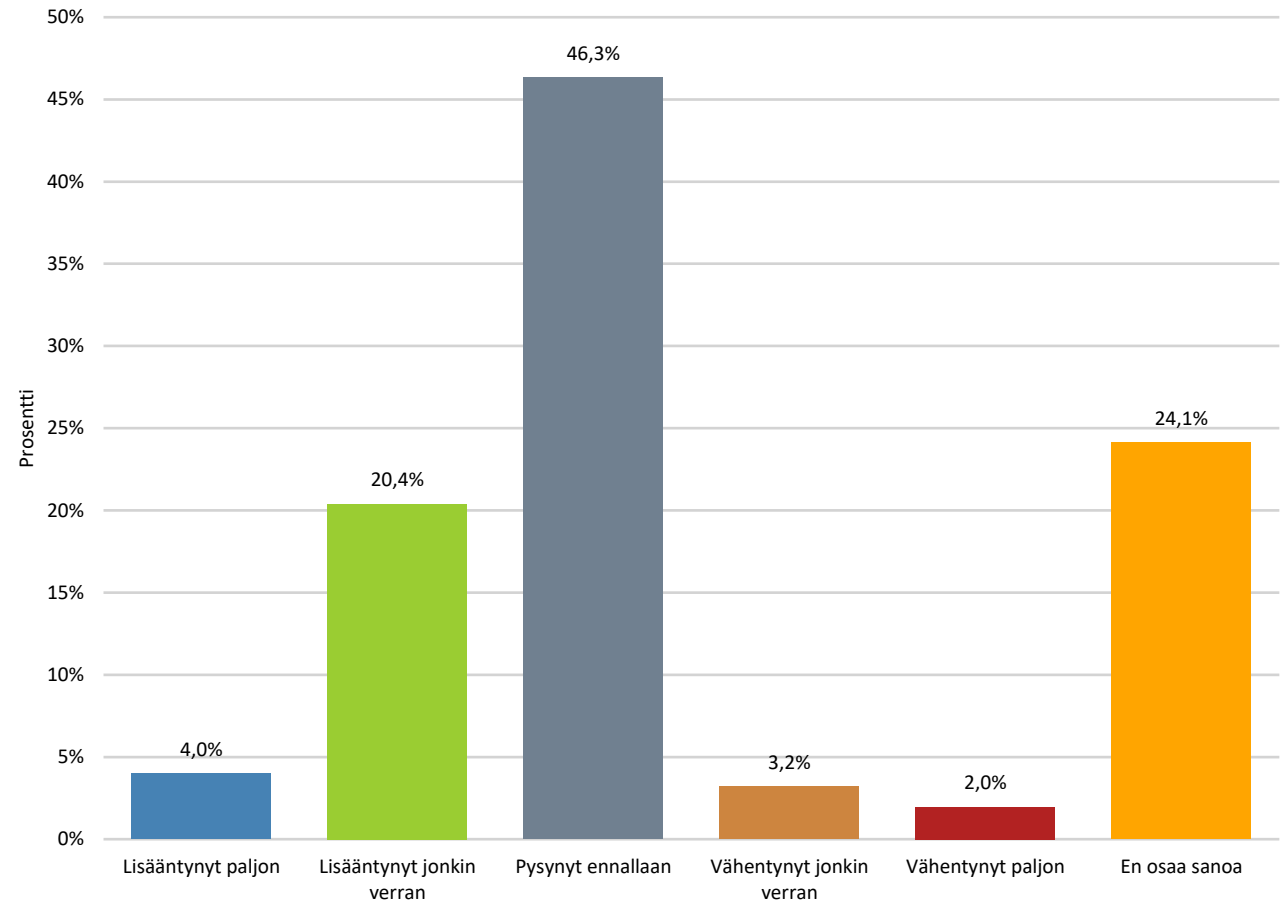
Päihteiden käyttäjät ja työttömyys lisännyt varkauksia sekä häiriköintiä. Varsinkin upeissa puistoissa.

Pientä ilkivaltaa on aina, mutta väkivallan uhkaa tai sen kokemista ei korviini ole kuulunut.

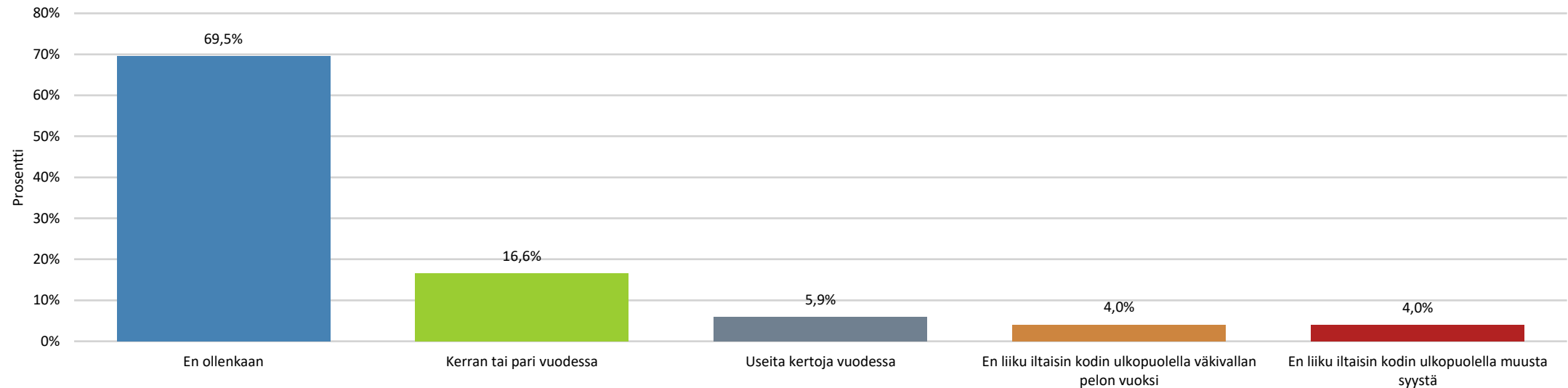
Sibeliuspuistoa tulee välttää kaikkina aikoina, jopa aamuisin.

Alueella liikkuu paljon laitapuolen ihmisiä ja muita päihteiden käyttäjiä.

Huumeiden käyttö lisääntynyt.

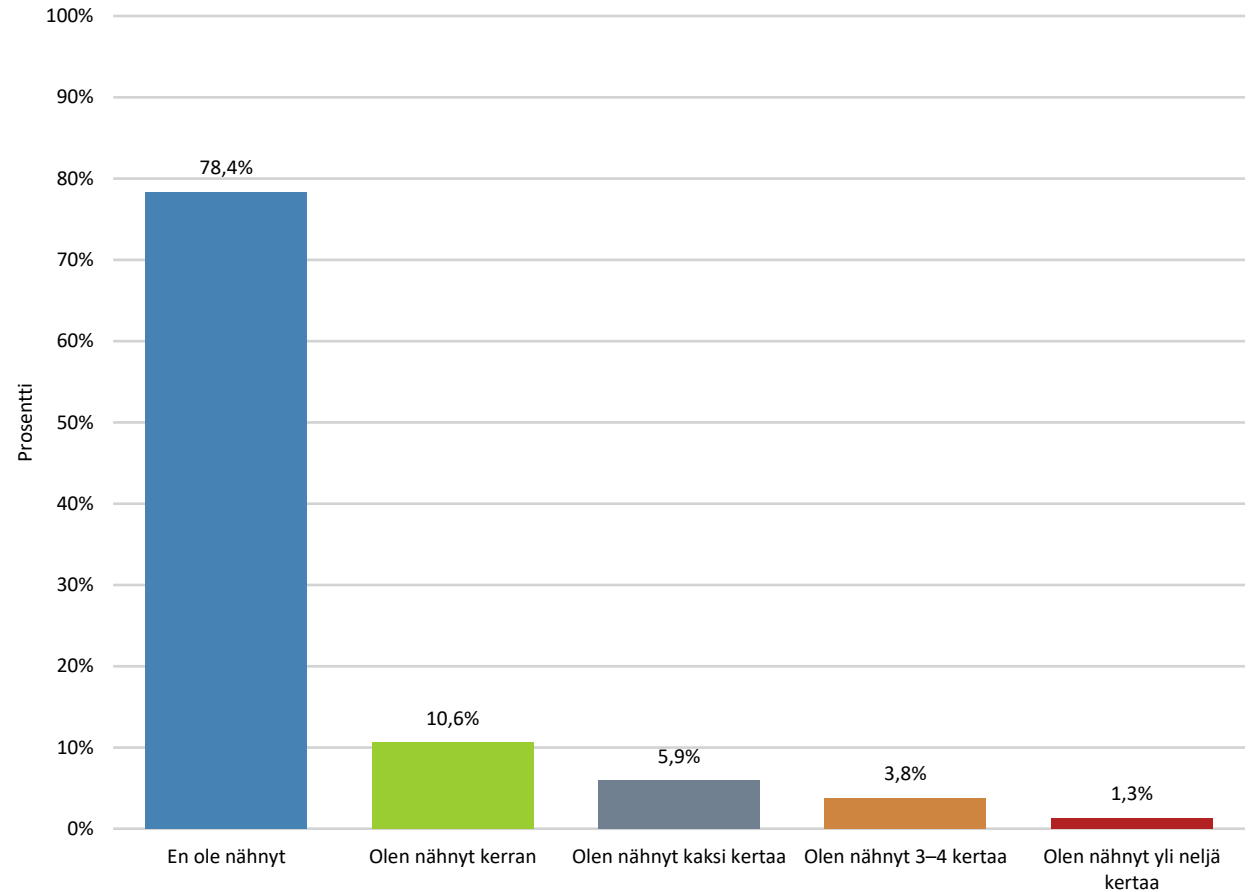

Oletko viimeisen 12 kuukauden aikana pelännyt joutuvasi väkivallan kohteeksi liikkuessasi asuinalueellasi?

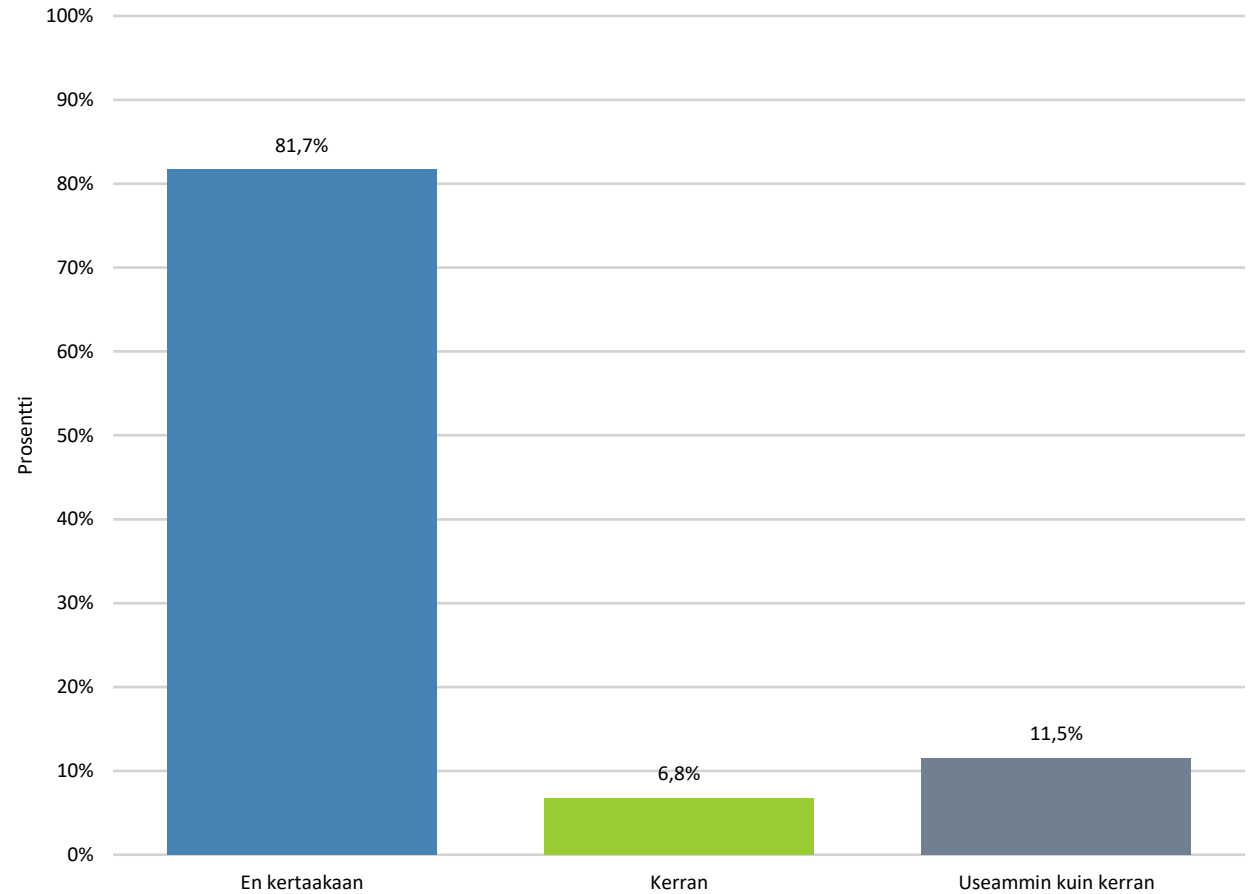
Oletko nähnyt tappelun tai pahoinpitelyn asuinalueellasi viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

- Seitsemällä eri asuinalueella yksikään vastaaja ei ole nähnyt pahoinpitelyä viimeisen 12 kk aikana.
- Karhuvuoressa lähes 60 % vastaajista on nähnyt ainakin yhden pahoinpitelyn, Kotkansaarella 36 % ja Karhulassa 27 %.

Oletko viimeisen 12 kuukauden aikana ajatellut muuttoa pois nykyiseltä asuinalueeltasi rikollisuuden tai julkisella paikalla esiintyvän häiriökäyttäytymisen vuoksi?

- Kuudella eri asuinalueella yksikään vastaajista ei ole suunnitellut poismuuttoa alueelta viimeisen vuoden aikana.
- Yhdellä asuinalueella lähes 50 % asukkaista on suunnitellut poismuuttoa vähintään kerran viimeisten 12 kuukauden aikana.

Onko asuinkunnassasi jokin alue tai paikka, jonka koet erityisen turvattomaksi?

Avoimia vastauksia:

Karhulan tori, Karhuvuoren ostari

Karhuvuori, Kotkassa pasaatin edusta, Karhulan raitit. Hovinsaari on mainettaan rauhallisempi. Hovilassa tietyt kaupungin vuokratalot.

Pasaati ja Isopuisto Meripäivillä

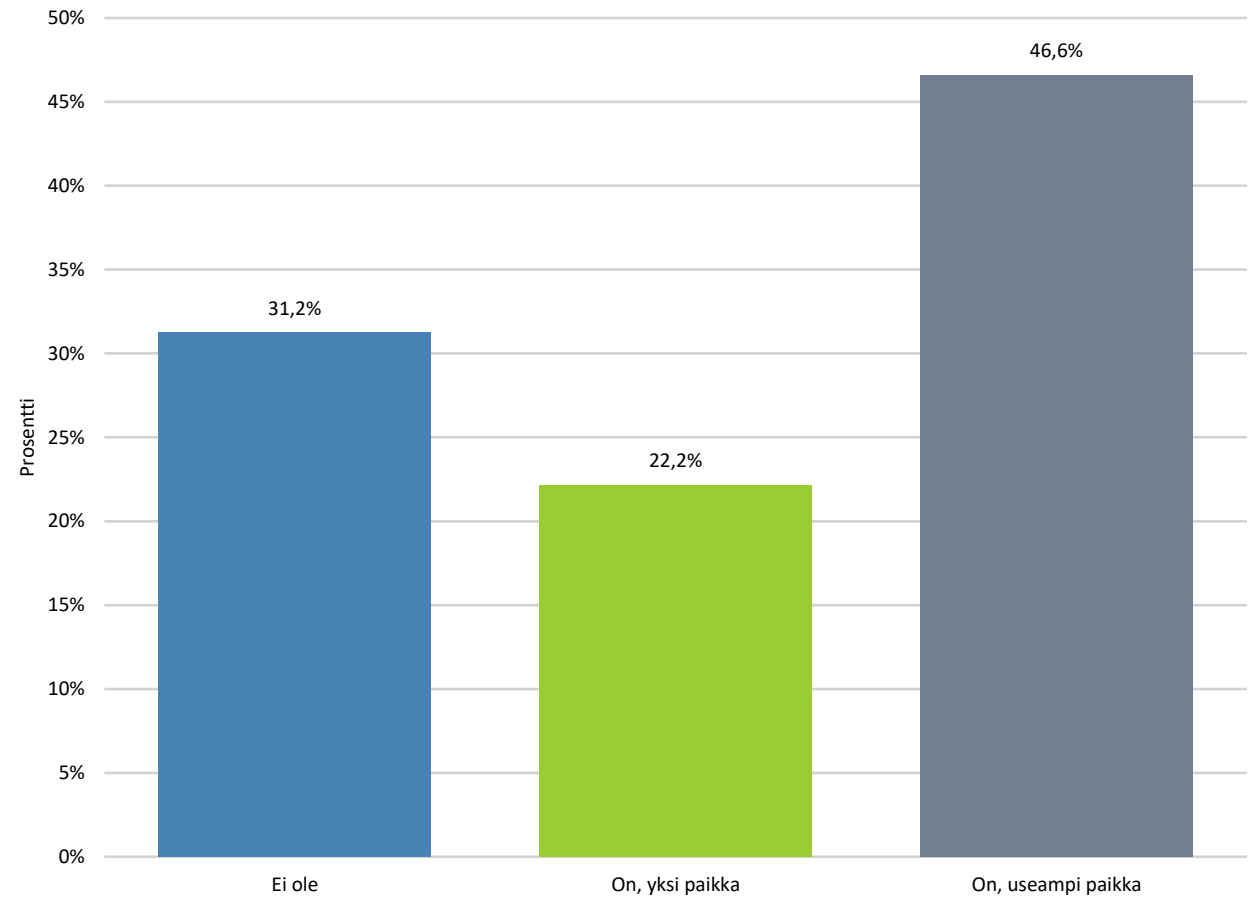
Pasaatin edusta

Karhuvuori, ostarin alue. Kotkan tori, Pasaatin edusta.

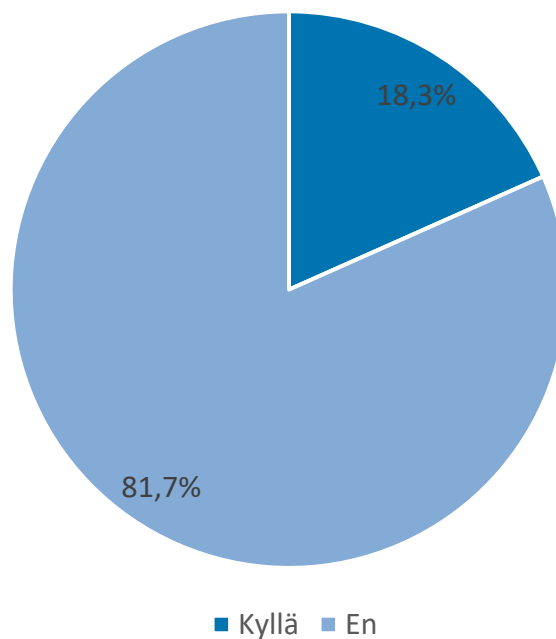
Karhuvuori, Alahovi, Karhulan keskusta illalla, Hovinsaari ja Pasaatin ympäristö. Sibeliustuisto

Pasaatin torin puoli ja Sibeliustuisto

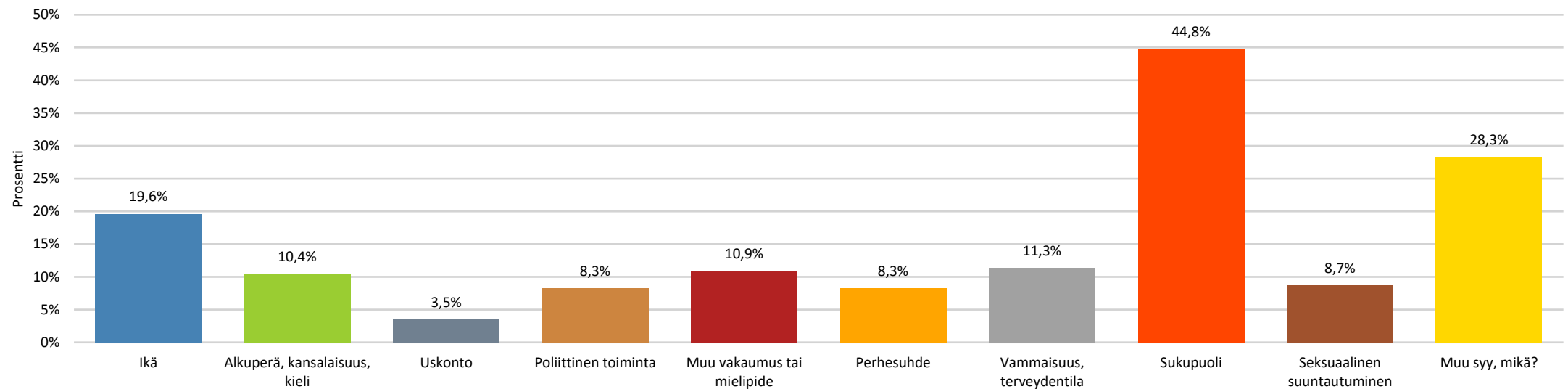
Karhulan keskusta, ns. Sininen puisto, Karhuvuori, raitit Helilässä, keskusta Pasaatin läheistö ja puistot, Hovinsaari

Oletko joutunut syrjinnän ja/tai häirinnän kohteeksi asuinkunnassasi?

Vastaa vain, jos valitsit edelliseen kysymykseen vastauksen "Kyllä". Onko häirintä johtunut yhdestä tai useammasta seuraavasta syystä?

Onko sinulle tai kotitaloutesi muille jäsenille sattunut asuinkunnassasi jokin seuraavista viimeisen 12 kuukauden aikana

Avoimia vastauksia:

Vene varastettiin lukitusta laiturista

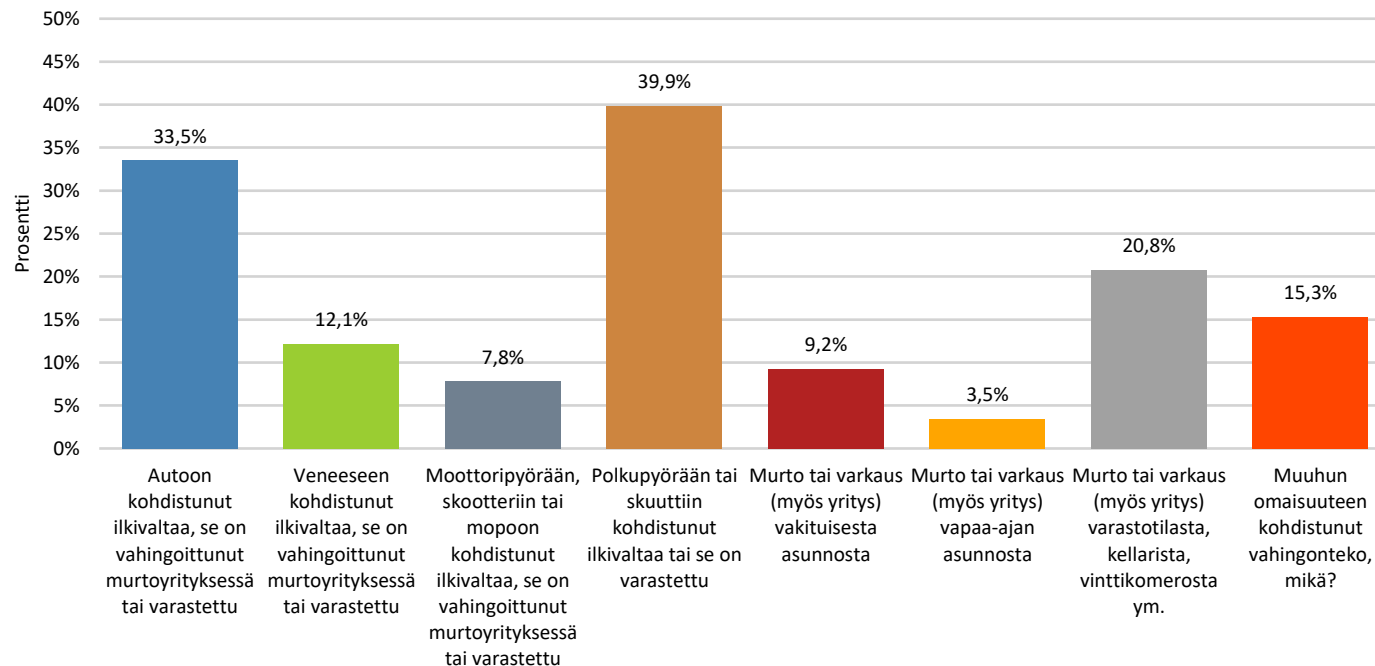
Kaupungissa poikani autoa naarmutettu tuloksella ovet ja ikkunat vaihtoon ja toisella kertaa potkittu ovi muhkuroille

Piha alueen varusteiden rikkominen

sähköpyörästä viety akku/ yritetty viedä akku

Rivistalossamme yritettiin murtautua asuntoihin ja onnistuttiin naapurissa

N=346

Onko sinulle itsellesi sattunut asuinkunnassasi jokin seuraavista viimeisen 12 kuukauden aikana?

Avoimia vastauksia:

Verkossa niitä huijausyrityksiä tulee toistuvasti.

Sopimatonta kielenkäyttöä

Yritetty käyttää pankkikorttia mutta pankki huomasi ja laitto kortin lukkoon.

Usein huudellaan perään humalaisten toimesta.

Nettikirpparilta ostin merkkipäiväpeiton, maksun jälkeen myyjä esti minut enkä saanut päiväpeittoa

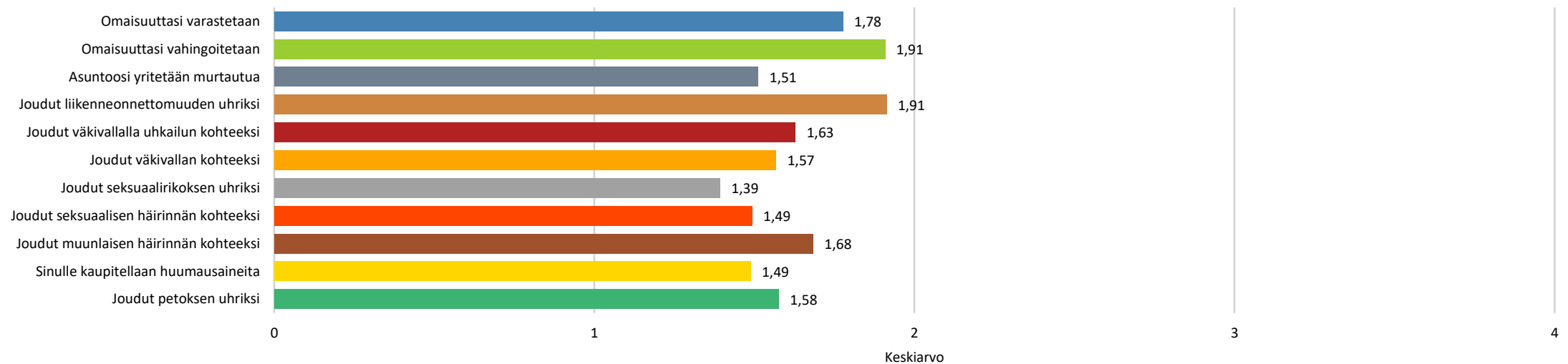
Meripäivillä ja kesäisin saattaa joku huudella/haastaa riitaa. En ole reagoinut niin tilanteet eivät ole eskaloituneet.

Sinuun on kohdistunut sanallista häirintää (huutelu, kiroilu)	73,4%
Sinua on uhkailtu väkivallalla kodin ulkopuolella	18,8%
Sinua on uhkailtu väkivallalla kotona	3,5%
Sinua on uhkailtu väkivallalla verkossa tai sosiaalisessa mediassa	8,7%
Olet joutunut väkivallan uhriksi	3,9%
Olet joutunut pari- tai lähisuhdeväkivallan uhriksi	4,5%
Olet kokenut seksuaalista häirintää	25,5%
Olet kokenut seksuaalista väkivaltaa	1,3%
Olet joutunut ryöstön uhriksi (varkaus väkivaltaa tai sen uhkaa käyttäen)	1,3%
Kodin ulkopuolella tapahtunut henkilökohtaisen omaisuuden, kuten lompakon, luottokortin tai matkapuhelimen varkaus	3,5%
Sinua on huijattu siten, että et ole saanut tuotetta, tavaraa tai palvelua, vaikka olit maksanut siitä	7,4%
Pankki- tai luottokorttiasi on käytetty ilman lupaa tai tililtäsi on anastettu rahaa muulla tavoin.	3,7%
Henkilötietojasi on urkittu tai käytetty väärin varkauden, petoksen tai muun rikoksen suorittamiseksi	5,0%
Muu, mikä?	6,3%

N=462

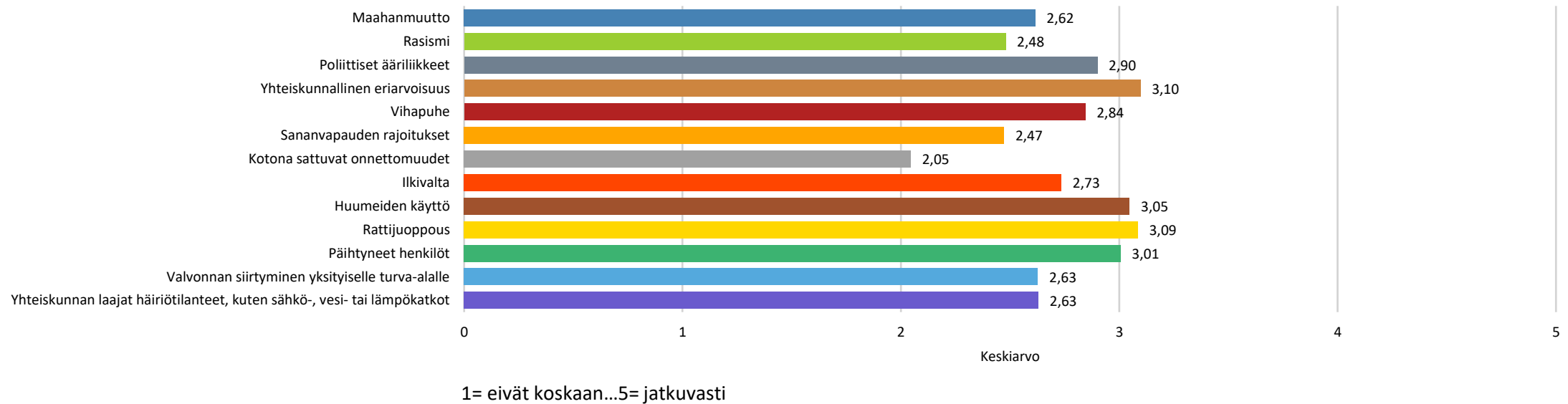
Miten huolestunut olet siitä, että joudut seuraavien 12 kuukauden aikana alla mainittujen rikosten tai tapahtumien kohteeksi asuinkunnassasi/-kaupungissasi?

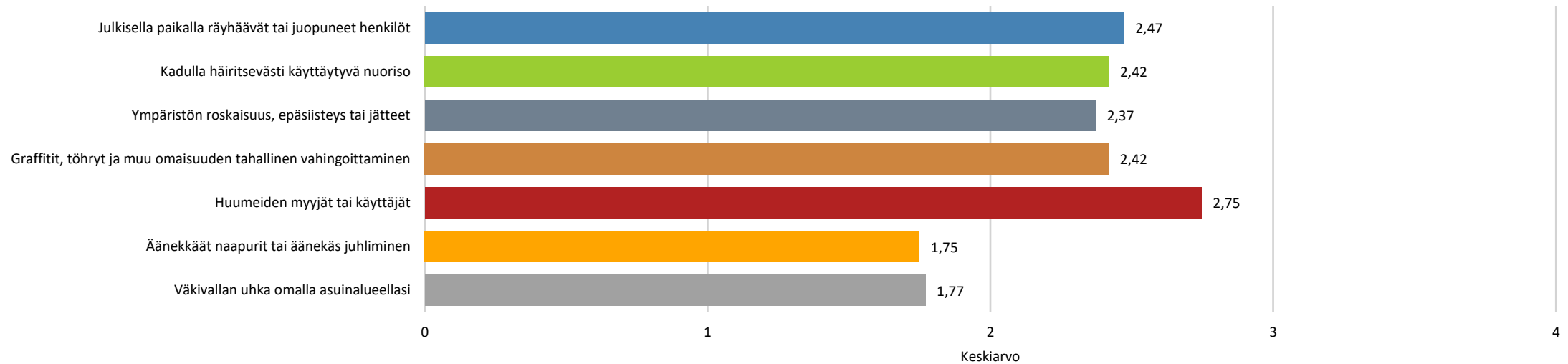
1=en ollenkaan huolestunut, 2 =hieman huolestunut, 3= melko huolestunut, 4= erittäin huolestunut

Kuinka usein seuraavat asiat tai ilmiöt huolestuttavat sinua?

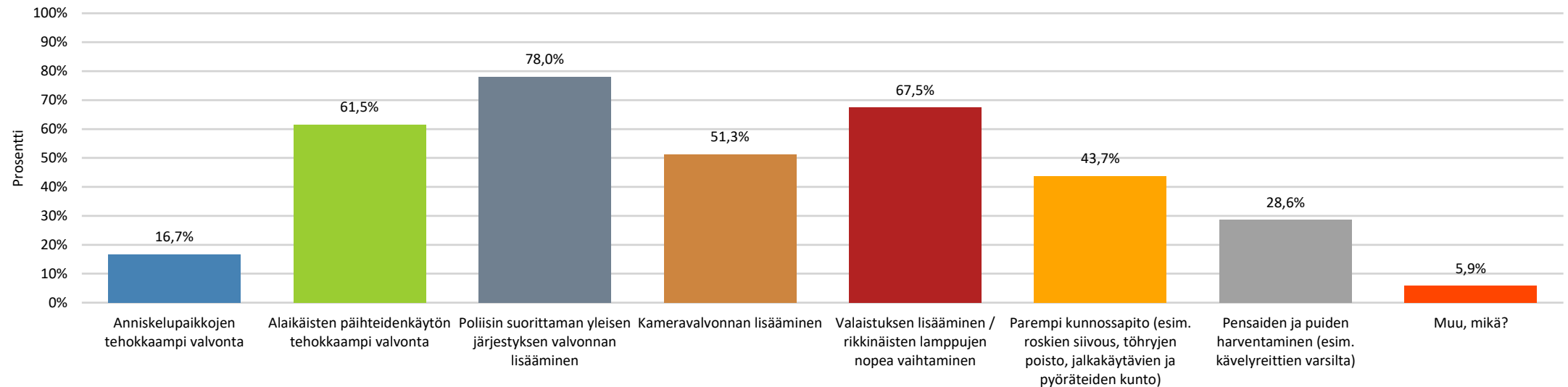
Kuinka suurena ongelmana pidät seuraavia asioita omassa asuinkunnassasi?

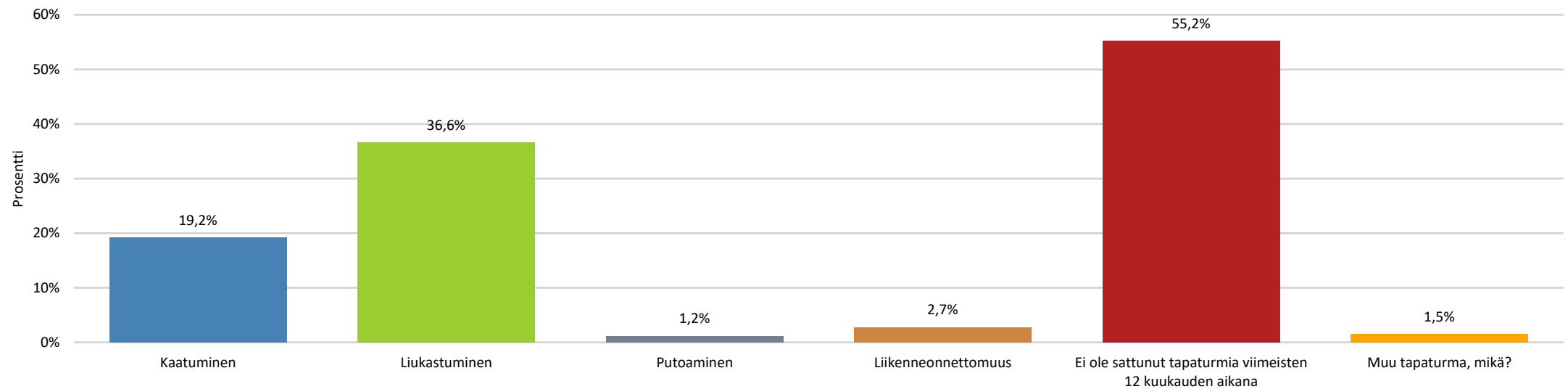
1=ei lainkaan ongelma, 2 =ei suuri ongelma, 3= melko suuri ongelma, 4= suuri ongelma

Mitkä olisivat mielestäsi toimivia ratkaisuja kuntasi tai asuinalueesi rikollisuus- ja häiriökäyttäytymisongelmiin?

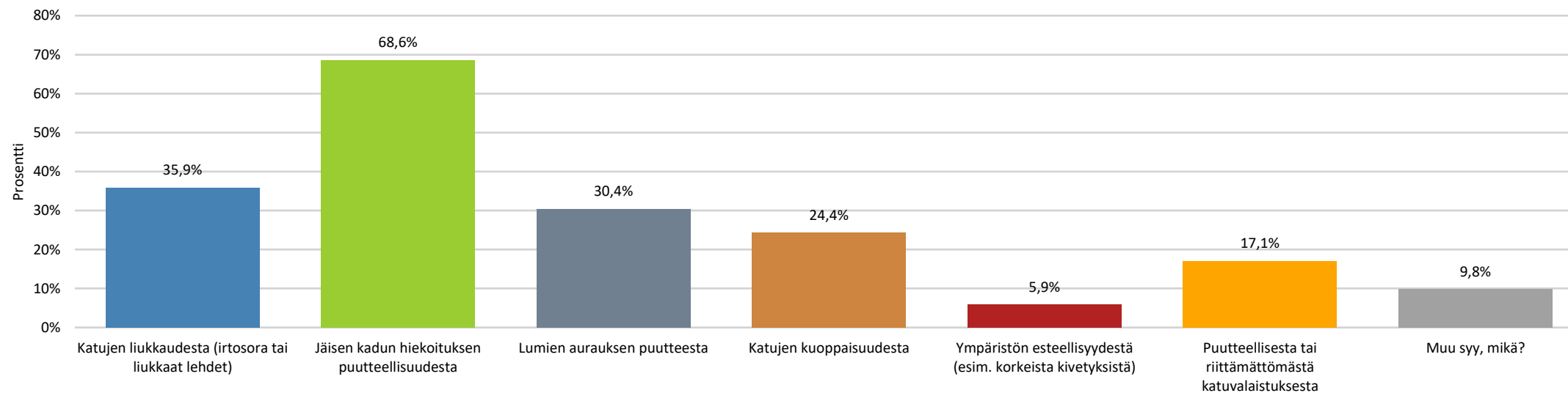

Onko sinulle sattunut asuinkunnassasi jokin seuraavista tapaturmista viimeisten 12 kuukauden aikana? (Voit valita useita vaihtoehtoja.)

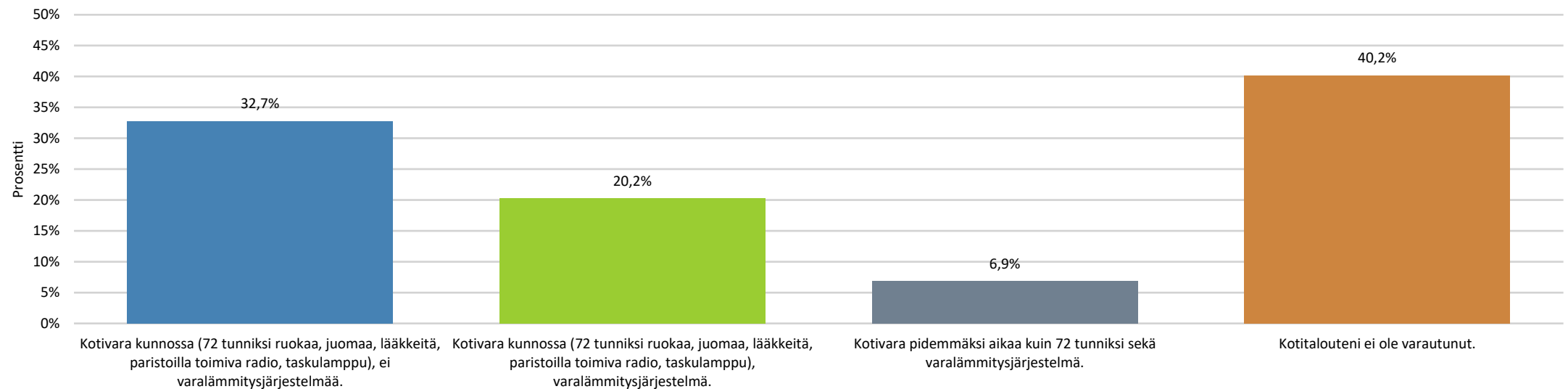

Mistä sinulle sattunut tapaturma mielestäsi aiheutui?

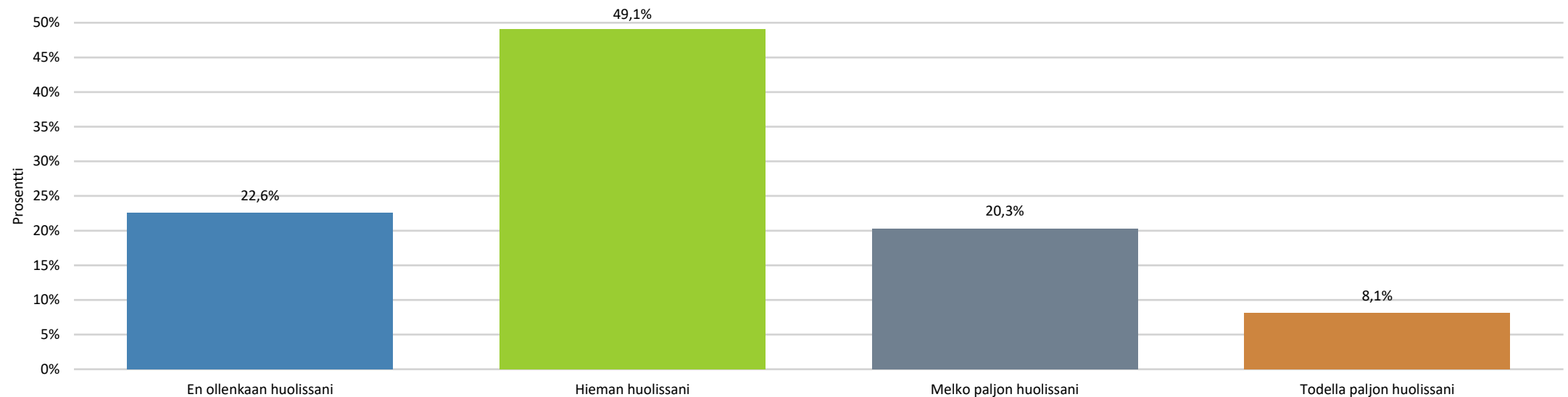
(Voit valita useita vaihtoehtoja.)

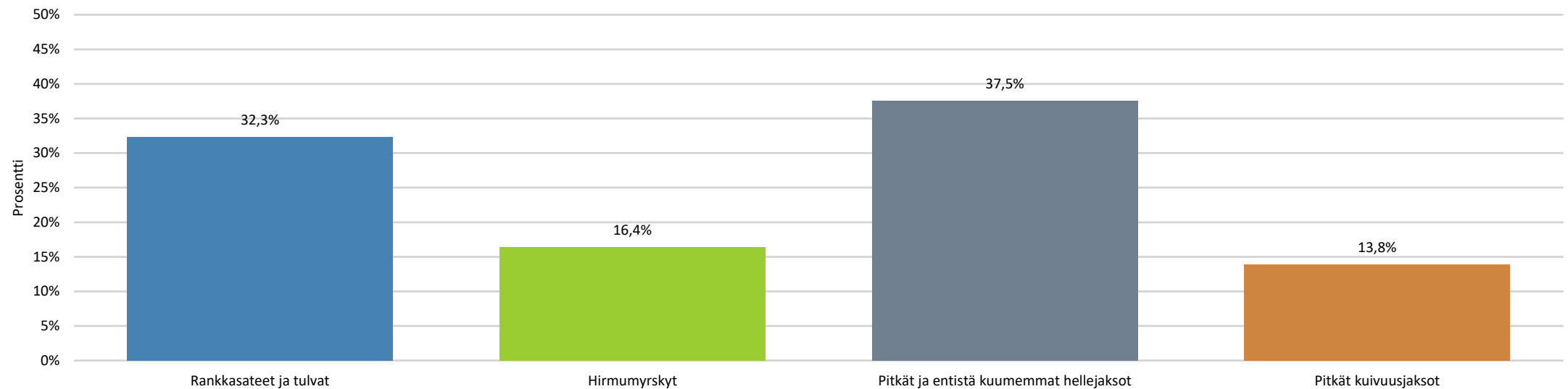
Onko kotitaloutesi varautunut yhteiskunnan häiriötilanteisiin, kuten pitkiin sähkö-, vesi- tai lämpökatkoihin?

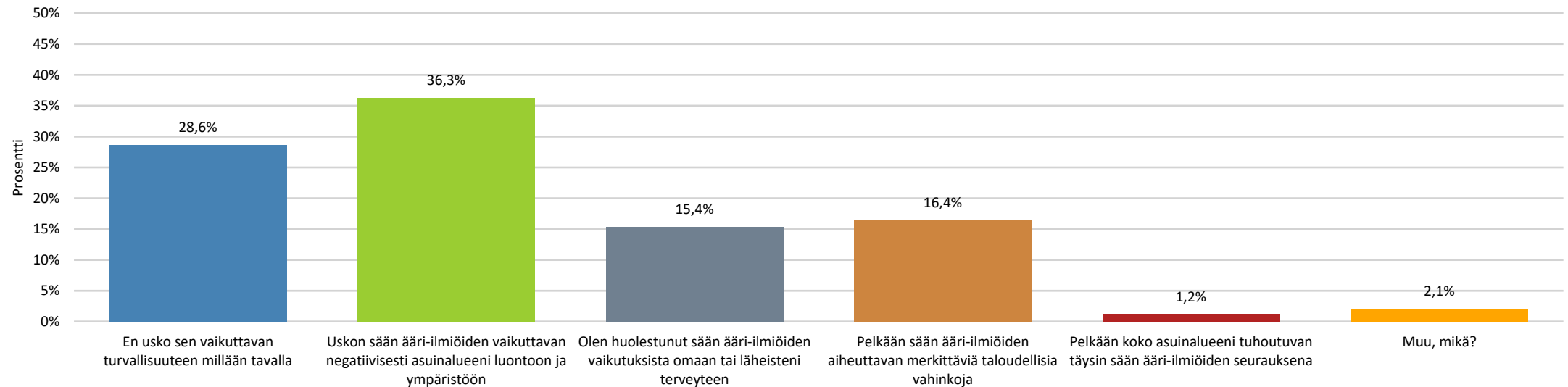
Kuinka huolissasi olet ilmaston lämpenemisen aiheuttamien sään ääri-ilmiöiden lisääntymisestä asuinkunnassasi (esim. rankkasateiden aiheuttamat tulvat, pidemmät ja kuumemmat hellejaksot, hirmumyrskyt, kuivuusjaksot)?

Mikä seuraavista ilmaston lämpenemisen aiheuttamista sään ääri-ilmiöistä huolestuttaa sinua eniten asuinkunnassasi?

Miten ajattelet ilmaston lämpenemisen aiheuttamien sään ääri-ilmiöiden vaikuttavan oman kotitaloutesi tai oman asuinalueesi turvallisuuteen tulevaisuudessa?

KIITOS!

HANNA HANNULA
Turvallisuuspäällikkö
Tekniset palvelut

p. 040 120 8677
Kustaankatu 2 ● 48100 KOTKA

www.kotka.fi

D/1813/10.00.02.03/2017**142 § Vastaus valtuustoaloitteeseen torin ja muiden yleisten alueiden järjestyssääntöjen muuttamiseksi**

KARA 22.10.2024 § 141

Valmistelija: Tonttipäällikkö Katri Ervasti, p. 040 627 9545

Esittelyteksti: Perussuomalaisten valtuustoryhmä on jättänyt 8.5.2017 valtuustoaloitteen, jossa esitetään torien järjestyssääntöjen muuttamista siten, että poliittiset puolueet eivät saisi jakaa elintarvikkeita toriaikana tai muiden tapahtumien aikaan tapahtumien läheisyydessä. Valtuustoaloitteessa esitetään lisäksi, että elintarvikkeiden myynti olisi sallittu normaalilla torihintatasolla ja että elintarvikkeiden jakamiseen poliittisilta puolueilta vaadittaisiin vähintään yksi hygieniapassin omaava ja elintarvikeilmoitus.

Kaupunki ja torialueita hallinnoiva Kotkan Kauppatie ry ovat valmistelemassa torijärjestyksen ja -hinnaston päivittämistä. Torisäännön ja -hinnaston muuttaminen on tarkoitus tuoda päätöksentekoon vuoden 2024 aikana.

Liitteet: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 8.5.2017

Esittelijä: Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen torin ja muiden yleisten alueiden järjestyssääntöjen muuttamiseksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 18.11.2024 § 342

Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 8.5.2017

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen; torin ja muiden yleisten alueiden järjestyssääntöjen muuttaminen.

Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 142

Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 8.5.2017

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen; torin ja muiden yleisten alueiden järjestyssääntöjen muuttaminen.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoroja käyttivät valtuutetut Olli Kekkonen, Pia Hurta ja Jari Elo.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Valtuutettu Marianne Bruce poistui kokouksesta kello 19.25.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuustoaloite torin ja muiden yleisten alueiden järjestyssääntöjen muuttamiseksi.

Johdanto:

Vaalien alla Kotkassa eri puolueet ovat jakaneet makkaraa, soppaa, kahvia ym. vastaavaa erilaisissa tapahtumissa. Toiminta on johtanut siihen, että paikoistaan maksaneet torikauppiaat katsovat vieressä, kun puolueet jakavat ilmaiseksi samoja tuotteita kuin millä torikauppiaat yrittävät tienata elantonsa.

Puolueiden toripaikkojen maksuttomuus on hyvä asia, erilaisten poliittisen kantojen esiin tuomiseksi mutta leivän vieminen torikauppiaan pöydästä ei ole toivottu lopputulos.

Esitys:

Kotkan torien järjestyssääntöjä muutetaan niin, että poliittiset puolueet eivät saa jakaa elintarvikkeita toriaikana. Myöskin elintarvikkeiden myynti on sallittua ainoastaan normaalilla toritason hinnalla.

Elintarvikkeiden jakamiseen poliittisilta puolueilta vaadittaisiin jatkossa vähintään yksi hygieniapassin omaava, joka on paikalla vastuullisena, sekä elintarvikeilmoitus.

Myöskin muiden tapahtumien läheisyydessä kaupungin alueella elintarvikkeiden jakelu kiellettäisiin poliittisilta puolueilta.

Kotkan Perussuomalaiset

D/2583/08.00.02/2022**143 § Vastaus valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä**

Kara 23.4.2024 § 71

Valmistelija: Liikenneinsinööri Minni Räsänen, puh. 040 484 5077

Tiivistelmä: Perussuomalaisten valtuustoryhmä (Kari Tiusanen) on tehnyt 23.8.2022 valtuustoaloitteen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.

Esittelyteksti: Aloitteessa ehdotetaan Vuorelankulman kadunvarsipysäköinnin toteuttamista vinopysäköintinä.

Vinopysäköinti vaatii tilaa leveyssuunnassa vähintään 10 metriä. Vuorelankulman katualueen leveys on 11 metriä, josta kadunvarsipysäköinnille on varattu 2,5 metriä katualueen pohjoispuolella.

Vinopysäköinti vaatisi nykyisten pysäköintipaikkojen poistamisen, eikä lisäisi pysäköintipaikkojen määrää.

Liitteet: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Kari Tiusanen) valtuustoaloitteeseen 23.8.2022 parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 13.5.2024 § 178

Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kv 27.5.2024 § 70

- Liite: Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022
- Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.
- Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa Kari Tiusanen ehdotti asian palauttamista. Valtuutettu Henri Herranen kannatti esitettyä palautusehdotusta.
- Kaupunginvaltuusto suoritti asiassa äänestyksen:
- Pohjaesitys JAA 16 ääntä
Valtuutettu Kari Tiusasen palautusehdotus EI 34 ääntä
Tyhjä 1 ääni
➔ asia palautettiin uuteen valmisteluun
- Päätös: Asia palautettiin uuteen valmisteluun.

Kara 22.10.2024 § 142

- Valmistelija: Liikenneinsinööri Minni Räsänen, puh. 040 484 5077
- Tiivistelmä: Perussuomalaisten valtuustoryhmä (Kari Tiusanen) on tehnyt 23.8.2022 valtuustoaloitteen parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.
- Esittelyteksti: Aloitteessa ehdotetaan Vuorelankulman kadunvarsipysäköinnin toteuttamista vinopysäköintinä.
- Vuorelankulman katualueen leveys on noin 11 metriä. Kadulla on nykyisin sallittu kadunsuuntainen pysäköinti molemmilla puolilla. Vuorelankulma 2 rakennuksen puolella katua pysäköintipaikkoja on merkitty 7 kappaletta.
- Vuorelankulma 2 rakennuksen toisella sivulla sijaitsevan Korkeavuorenkadun leveys on n. 11,8 metriä. Korkeavuorenkadulla kirkon puolella on vinopysäköinti ja Vuorelankulma 2 rakennuksen puolella kadunsuuntainen pysäköinti.
- Pysäköintialueiden mitoitusta ohjaa RT-kortti RT 98-11235 Pysäköintialueet, joka on julkaistu 25.08.2016. Katuleveyden tulee olla 12,05–12,5 metriä, mikäli toiselle puolelle katua sijoitetaan kadunsuuntainen pysäköinti ja toiselle puolelle vinopysäköinti.
- Vuorelankulman katuleveys noin 11 metriä ei siis ole riittävä nykymääräyksillä sekä vinopysäköinnin että kadunsuuntaisen pysäköinnin järjestämiseen. Vinopysäköinti ei lisäisi pysäköintipaikkojen määrää Vuorelankul-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

massa, sillä kadunsuuntainen pysäköinti toisella puolella katua jouduttaisiin kieltämään.

Korkeavuorenkadun olemassa olevat pysäköintijärjestelyt saavat olla nykyjärjestelyjen mukaiset, sillä ne on toteutettu ennen nykyisten määräysten voimaan tuloa. Uusia määräysten vastaisia pysäköintiratkaisuja ei voida toteuttaa.

Liitteet: Kartta
Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle edellä esitetyn vastauksenaan Perussuomalaisten valtuustoryhmän (Kari Tiusanen) valtuustoaloitteeseen 23.8.2022 parkkiruuduista Vuorelankulman edessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kh 18.11.2024 § 343

Liitteet: Kartta
Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuustolle kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen; parkkiruudut Vuorelankulman edessä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 143

Liitteet: Kartta
Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite 23.8.2022

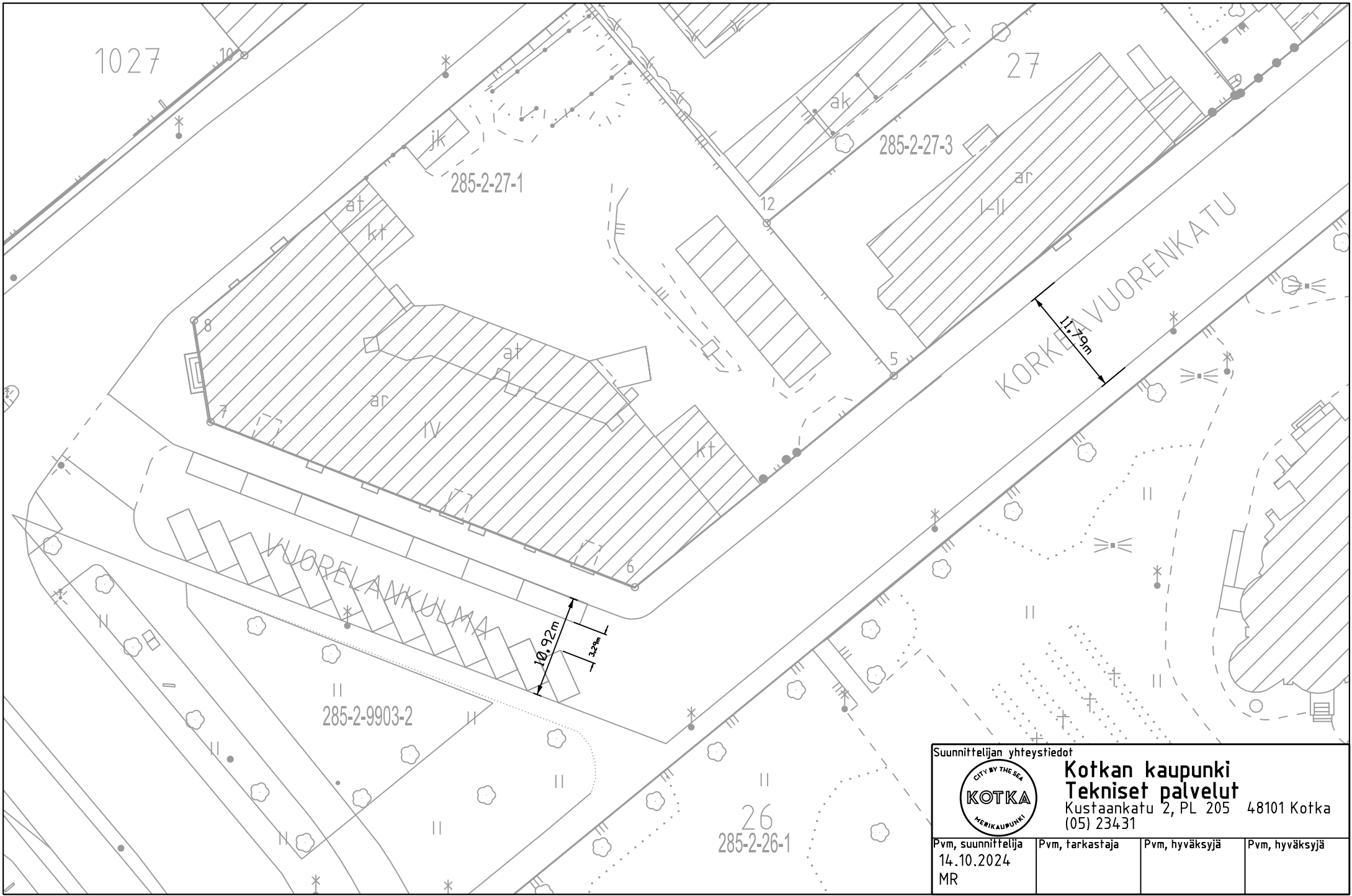
Ehdotus: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkirakennelautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen; parkkiruudut Vuorelankulman edessä.

Käsittely: Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käytti valtuutettu Kari Tiusanen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Suunnittelijan yhteystiedot			
	Kotkan kaupunki		
	Tekniset palvelut		
	Kustaankatu 2, PL 205 48101 Kotka (05) 23431		
Pvm, suunnittelija	Pvm, tarkastaja	Pvm, hyväksyjä	Pvm, hyväksyjä
14.10.2024			
MR			

Päivämäärä 23.8.2022

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi:

PYSÄKÖINTI KOTKAN SAARELLA

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite):

Muu aloite

Aloitteen sisältöteksti:

PARKKIRUUDUT ULORELAN KULMAN
EDESSÄ.

Aloitteen tekijät:

PERUSSUOMILAISET
VALTUUSTORYHMÄ

Aloitteen jättöpäivä:

23.8.2022

29.8.2022

Parkkipaikat Kotkan saarella

Nyt taas alkavana syksynä korostuu voimakkaasti Kotkan saarella olevien parkkipaikkojen puute kun lomat ovat loppuneet ja myös koululaiset palaavat "sorviensa" ääreen. Korkeavuorenkatu kirjaston takana on yksisuuntainen ja molemmat puolet on varattu vinopysäköintiin. Korkeavuorenkatu on myöskin yksisuuntainen kirkon ja Ahlgvistin talon välissä ja kirkon edusta on maalattu vinopysäköintiin merkityllä ruuduilla ja Ahlgvistin talon puoli on varattu ns. tasku pysäköintiin.

Vuorelankulman edusta on myöskin yksisuuntainen ja sen molemmat puolet on varattu ns. taskupysäköintiin, jossa talon edustan paikat on maalattu parkkiruuduun ja pysäköintiaika on rajoitettu 2 tuntiin, toisella puolen ei ole maalattuja parkkiruutuja ja siinä on käytössä ns. taskupysäköinti ilman aikarajoitusta. Nyt esitämekin, että Vuorelankulman toinen puoli otettaisiin käyttöön vinopysäköinillä ja maalattaisiin ruudut niin kuin Korkeavuorenkadullakin kirkon edustalla. Näin saataisiin parkkipaikkoja ainakin kolmekertaa enemmän kun nykyisessä taskupysäköinnissä. Tämä esitys ei maksaisi muuta kun ruutujen maalaamisen, koska Vuorelankulman edustalla oleva katuosuus on yhtä leveä kun Korkeavuorenkadullakin kirkon edustalla, joten mitään "maansiirtotöitä" ei tarvitse tehdä. Taskupysäköinnissä jos ei ole maalattu ruutuja on se ongelma, että jätetään turvallisuus syistä edellä ja takana oleviin autoihin turhan isot välit, ettei vain minun autoa kukaan kolhisi. Viniopysäköinissä on se etu, että siihen helppo ajaa ja siitä on helppo lähteä kolhimatta muita autoja.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Kari Tiusanen

Voting Report
KH : Jaa / Tiusanen : Ei

Voting Details

Meeting:	Kaupunginvaltuusto 27.5.2024
Agenda name:	§ 70
Vote name:	KH : Jaa / Tiusanen : Ei
Vote subject:	
Vote start:	27.5.2024 20:15:51
Vote stop:	27.5.2024 20:16:36

Total Voting Results

Participants:

Present	51

Votes:

Kyllä	16	31,4%
Ei	34	66,7%
Tyhjää	1	2%

Voting Report
KH : Jaa / Tiusanen : Ei

Individual Voting Results

Kyllä

Nina Brask	SDP
Mia Harkko	SDP
Anne Heikkilä	SDP
Pia Hurtti	SDP
Jukka Lopperi	SDP
Tiina Montonen	SDP
Kari Niininen	SDP
Katri Paatero	SDP
Sirpa Paatero	SDP
Petri Pietiläinen	VIHR
Seija Piipponen-Pekkola	VAS
Päivi Pirttilä	SDP
Pekka Posti	SDP
Kim Soares	SDP
Pirjo Tujula	VAS
Sami Virtanen	SDP

Ei

Mikko Almgren	KD
Johan Bardy	RKP
Susanna Blomberg	PS
Riina Brofors	KOK
Juho Eerola	PS
Lauri Eerola	KOK
Jari Elo	SDP
Tero Flink	PS
Leena Griinari	VIHR
Henri Herranen	PS
Pasi Hirvonen	KOK
Sami Hohti	KOK
Mia Holmberg	KOK
Antti Hyyryläinen	VAS
Alisa Hyytiäinen	KOK
Carina Jäntti	PS
Noora Järvikangas	KOK
Olli Kekkonen	PS
Riikka Kinnunen	VIHR
Sami Kirjavainen	KOK
Arttu-Petteri Klami	PS
Päivi Leijamaa	KOK
Olli Marttila	KOK
Joona Mielonen	VAS
Mika Nikkinen	PS
Petri Pekkola	VAS
Michael Pounds	VIHR

Voting Report
KH : Jaa / Tiusanen : Ei

Jouko Rauhala	KOK
Sami Ristiniemi	KOK
Sanna Saikkonen	KESK
Samuli Sibakoff	PS
Minna Suomi	SDP
Kari Tiusanen	PS
Ilari van der Steen	PS

Tyhjää

Riku Pirinen	SDP

D/2229/00.01.02.01/2024

144 § Vastaus valtuustoaloitteeseen: Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa

Kasko 13.11.2024 § 115

Valmistelijat: Suhdetoimintakoordinaattori Nina Rauhala, puh. 040 585 0254
Yleisopetuksen suunnittelija Reijo Oksala, puh 040 643 3207

Tiivistelmä: Kokoomus-RKP-valtuustoryhmä on 27.5.2024 jättänyt valtuustoaloitteen kansallisen veteraanipäivän vietosta Kotkassa. Aloitteessa esitetään ns. yläkoulujen sitomista kiertävällä järjestelyllä veteraanipäivän vieton järjestelyihin ja muiden koulujen osuuden täsmentämistä. Veteraanipäivän vietto on perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista toimintaa, jonka tarkennettu suunnittelu ja kirjaaminen toteuttamiseksi täydentäisivät jo olemassa olevaa toimintakulttuuria sekä käytäntöjä Kotkan opetustoimessa.

Talousvaikutukset ym.

1. Päätöksen talousarviovaikutukset, menokohta/tulokohta
Ei talousvaikutuksia
2. Miten päätös suhtautuu talouden tasapainotusohjelmaan
Ei talousvaikutuksia
3. Onko päätös linjassa kaupunkistrategian kanssa
Kaupunkistrategian kanssa linjassa

Esittelyteksti: Kansallisen veteraanipäivän järjestelyistä vastaa kaupunkikehitys- ja viestintäyksikkö, jonka vastuuhenkilö on suhdetoimintakoordinaattori Nina Rauhala. Hän suunnittelee ja toimeenpanee tapahtuman sisällön Sotien 1939–1945 Kotka-Kymi-Pyhtään Perinneosaston, Kotka-Kymi seurakunnan ja Kotkan Seudun musiikkiopiston tai muun paikallisen musiikkitoimijan sekä vuorollaan olevan koulun kanssa yhteistyössä. Perinneosasto vastaa veteraanien ja lottien kuljetuksesta tapahtumapaikalle. Opetustoimi määrittelee vuorollaan olevan koulun, jossa juhla järjestetään osana koulun lukukautta.

Kaupunkikehitys- ja viestintäyksikkö vastaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa vuosittaisen tapahtuman live-lähetyksestä, millä mahdollistetaan tapahtuman seuranta hoitokodeissa, palvelutaloissa, virastoissa ja muissa kouluissa. Yksikkö vastaa myös tapahtuman markkinoinnista kaupungin nettisivuilla, paikallisessa mediassa ja sosiaalisessa mediassa. Kaupunkikehitys- ja viestintäyksikkö selvittää mahdollisuutta hakea valtakunnallista kansallisen veteraanipäivän järjestämistä Kotkassa lähivuosina.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kansallisen veteraanipäivän käytännön järjestelyistä on vastannut Kaupunkikehitys- ja viestintäyksikkö. Viime vuosina tapahtuma on järjestetty Pihkoon koululla 2024, Langinkosken koululla 2023, Langinkosken kirkossa 2022 sekä virtuaalisena koronasta johtuen 2021.

Kansallisen veteraanipäivän viettäminen kouluissa täydentää omalta osaltaan Perusopetuksen opetussuunnitelman (Opetushallitus, 2014) arvoperustan mukaista toimintaa. Opetussuunnitelman mukaan (2.2 Perusopetuksen arvoperusta, Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia) perusopetus tukee oppilaan kasvua ihmisyyteen, jota kuvaa pyrkimys totuuteen, hyvyyteen ja kauneuteen sekä oikeudenmukaisuuteen ja rauhaan. Veteraanipäivän vieton voidaankin selkeästi katsoa olevan osa rauhankasvatusta, mihin myös tehdyssä valtuustoaloitteessa viitataan. Kansallista veteraanipäiväähän vietetään nimenomaisesti muistoksi sodan päättymisestä ja rauhan alkamisesta.

Veteraanipäivän vietto on myös osa opetussuunnitelman nimeämää aktiivista toimijuutta kansalaisyhteiskunnassa ja kuuluu suomalaiseen kulttuuriperintöön. Opetussuunnitelman mukaan perusopetuksen arvopohja rakentuu moninaiselle suomalaiselle kulttuuriperinnölle (2.2 Perusopetuksen arvoperusta., Kulttuurinen moninaisuus rikkautena), ja perusopetuksen yhtenä tehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa (3. Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet). Laaja-alaisen osaamisen yhtenä tavoitteena oppilaita kannustetaan pohtimaan oman taustansa merkitystä ja paikkaansa sukupolvien ketjussa (3.3 Tavoitteena laaja-alainen osaaminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)).

Opetussuunnitelman velvoitteiden lisäksi Opetushallitus kannustaa verkkosivuillaan kouluja ja oppilaitoksia huomioimaan Kansallinen veteraanipäivä opetuksessaan.

Valtuustoaloite Kansallinen veteraanipäivä Kotkassa korostaa Kotkan opetustoimen kouluissa osin jo noudatettuja käytäntöjä. Aloitteeseen kirjatun ehdotuksen mukainen ns. yläkoulujen sitouttaminen järjestelyihin vuorovuosina jäntevöittäisi toteutuessaan tätä toimintaa, muodostaisi rakenteellisen kehyksen järjestely-yhteistyölle ja saattaisi muodostua toimivaksi perinteeksi.

Kotkan opetustoimi ottaa valtuustoaloitteen huomioon suunnitellessaan koulujen vuotuista toimintaa. Kouluille annetaan kullekin vuorot järjestää veteraanipäivän tapahtuma.

Liitteet:	1. Valtuustoaloite 27.5.2024, Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa
Esittelijä:	Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka, puh.040 847 6791
Ehdotus:	Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy ja saattaa annetun vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tiedoksi.
Päätös:	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti ja saatetaan annettu vastaus kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tiedoksi.

Kh 25.11.2024 § 369

Liite:	Valtuustoaloite 27.5.2024; Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa
Esittelijä:	Kaupunginjohtaja Esa Sirviö
Ehdotus:	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen; Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa.
Asian käsittely:	Puheenvuoron asiasta käytti kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala.
Päätös:	Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 144

Liite:	Valtuustoaloite 27.5.2024; Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa
Ehdotus:	Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan käsittelyn mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen; Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa.
Käsittely:	Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käytti valtuutettu Jouko Rauhala, joka Kokoomus-RKP -valtuustoryhmän puolesta esitti valtuustotoivomuksena, että opetustoimen vastuualueella ja kaupunkikehityksen ja viestinnän yksiköissä vielä pohdittaisiin valtuustoaloitteessa esitetyn Kansallisen veteraanipäivän yleisjärjestelyt, suunnittelun ja toimeenpanoon osallistuvien vastuut määrittävän yleisohjeen laatimista yhteistoiminnassa Kotka-Kymin seurakunnan ja Tammenlehvän Kotka-Kymi-Pyhtään perinneosaston kanssa.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Päätös: Ehdotuksen mukainen.
Valtuustotoivomus kirjattiin pöytäkirjaan ja lähetetään kaupunginhallitukselle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

Päivämäärä 27.5.2024

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi: Kansallisen veteraanipäivän vietto Kotkassa

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): Muu aloite

Aloitteen sisältöteksti:

Sotiemme veteraanit ja veteraanisukupolvi turvasivat itsenäisyytemme, jälleenrakensivat maan sekä myöhemmällä toiminnallaan loivat lujan perustan suomalaiselle hyvinvointiyhteiskunnalle ja Suomen nykyiselle arvostetulle kansainväliselle asemalle. Veteraanien työ loi myös perustan kansakunnan keskeisille arvoille - vapaudelle ja vastuulle sekä yhtenäisyydelle ja yhteistyölle.

Kotkan kaupunki on osoittanut Kansallisen veteraanipäivän merkityksen ymmärtämistä järjestämällä ja koordinoimalla vuosittaisen Kansallisen veteraanipäivän juhlan.

Nuoriso näkee veteraanipäivän tarpeellisena isänmaallisena tapahtumana etenkin, kun sitä ei vietetä voitonjuhlanä, vaan sillä on kaatuneiden muistopäivääkin rauhanomaisempi luonne. Ottamalla nuoret mukaan veteraanipäivän suunnitteluun ja toimeenpanoon, tulevat myös heidän näkemyksensä ja toiveensa huomioiduksi juhlapäivän järjestelyissä.

Viimeistenkin sotiemme veteraanien poistuessa pian keskuudestamme on tarpeen varmistaa, selkeyttää ja vakiinnuttaa Kansallisen veteraanipäivän vieton järjestelyt kaupungissamme. Samalla voidaan tarkoituksenmukaistaa juhlapäivän valmistelua ja siihen käytettäviä resursseja.

Valtuustoaloitteena esitetään seuraavaa:

- Kotkan kaupunki laatii Kansallisen veteraanipäivän järjestelyt, suunnittelun ja toimeenpanoon osallistuvien vastuut määrittävän yleisohjeen.
- Kotkan kaupungin yläkoulut (4) sidotaan kiertävällä järjestelyllä kaupungin virallisen vuosittain järjestettävän juhlan osajärjestelyvastuullisiksi paikalliset olosuhteet huomioiden.
- Muiden koulujen Kansallisen veteraanipäivän vuosittaisten järjestelyjen perusteet sisällytetään yleisohjeeseen.
- Pääjuhlan seuraamisen ja siihen osallistumisen mahdollisuus suorana live-lähetyksenä hoitokodeissa, palvelutaloissa, virastoissa ja muissa kouluissa sisällytetään kokonaisuuteen.

Lisäksi esitetään Kotkan kaupungin ilmoittautumista Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallisen pääjuhlan järjestäjäksi lähitulevaisuudessa.

Aloitteen tekijät: Kokoomus-RKP-valtuustoryhmä
Jouko Rauhala, kaupunginvaltuutettu

Aloitteen jättöpäivä: 27.5.2024

D/2761/07.02.00/2023

145 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen hyödyntämisestä Kotkan kaupungissa

Kh 25.11.2024 § 370

Valmistelija:

Talousjohtaja Pietu Mänttari, puh. 040 518 7125
Tietohallintopäällikkö Jarmo Günther, puh. 044 702 5257
Tietohallintosuunnittelija Päivi Koponen, puh. 040 704 8353
Kehittämissuunnittelija Pirjo Tjeder, puh. 040 775 0439

Esittelyteksti:

Kotkan kaupungin Kokoomus-RKP valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteessaan 29.5.2023, että ”Kotkan opetustoimessa ja esimerkiksi luottamushenkilöorganisaatiossa siirrytään käyttämään Googlen ohjelmistoja Microsoftin M365 palveluiden sijaan. Samalla kannustetaan ottamaan Google-palvelut käyttöön soveltuvin osin myös muilla toimialoilla. Lisäksi kannustamme opetustoimea ottamaan käyttöön avoimen lähdekoodin ohjelmistoja ja laitteita, erityisesti ohjelmoinnin opetuksessa. Lisääntyvä ohjelmisto-osaaminen on pääomaa, joka hyödyntää Euroopan Unioninkin tavoitetta riippumattomuudesta ja digitalisaation edistämisestä. Avoimen lähdekoodin ohjelmistot ja laitteet sekä osaaminen mahdollistavat kustannustehokkaasti uusien innovaatioiden syntyminen ohjelmisto- ja peliteollisuuden alalle, joita hyödynnetään jo tänään laaja-alaisesti mm. hyvinvointipalveluissa ja muissa kustannussäästöjä tuottavissa digipalveluissa”.

Vastaukseen on käytetty KSTiedolta saatuja esimerkkejä ja vertailuja. Vastauksen on jaettu kahteen osaan, jossa alussa käydään läpi läpi Googlen palveluita ja niiden käyttöönottoa ja lopussa Avoimen lähdekoodin käyttömahdollisuuksia kaupungin ICT-toiminnoissa.

Liitteenä koko selvitys, sekä alla poimintoja selvityksestä.

Vertailu KSTiedon tarjoamassa laitteiden ylläpito ja tukipalvelussa Microsoft ja Google ympäristöjen välillä**Palveluhinnasto 2024**

Hinnat € /kk	Google	Windows	Hybrid
Hallintotyöasema	12,00 €	14,41 €	-
Edu työasema	6,00 €	8,59 €	-
Hallintokäyttäjä	10,74 €	10,74 €	13,96 €
Edu-Käyttäjä - Opetushenkilöstö	5,37 €	5,37 €	6,98 €
Edu-käyttäjä - Oppilas	0,58 €	0,58 €	0,75 €

Hybridmallissa käyttäjätunnuksella voi kirjautua Windows ja Google työasemille.

Lisäksi Googlen toimisto-ohjelmien (Vastaava kuin M365) lisenssit ovat yleisesti ottaen 30 – 60 % halvempia, riippuen lisenssistä. Hallinnon työasemissa ainoa vaihtoehto on Googlen käyttämisessä hybridimalli, jossa

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

osaa ohjelmista käytetään Windowsin kanssa osaa Googlen kanssa. Pelkästään Googlen käyttöä voidaan toteuttaa siinä vaiheessa, kun ohjelmistot ovat Google-yhteensopivia tai niistä on rakennettu Googllella toimiva versio.

Tietosuojan merkitystä ei voi nykyään väheksyä. Myös Googlen palveluihin on kohdistunut erilaisia selvityksiä, esim. mihin Google käyttää varastoimaansa tietoa tai mihin Googlen palveluita opetuksessa käytetään.

Kuinka KS Tieto on ratkaisut asiakaspalveluiden tietosuojakysymykset Google-palveluiden osalta

Google-ympäristössä tietosuojaan voidaan vaikuttaa erilaisilla asetuksilla ja politiikoilla. Datan käsittely- ja säilöntäpaikka voidaan asettaa Eurooppaan, jolloin tiedot eivät siirry EU-alueen ulkopuolelle. Palvelu tarjoaa myös tutut tietoturvaominaisuudet, kuten monivaiheisen tunnistautumisen käyttäjilleen.

Google kehittää palveluitaan "Zero Trust"-mallilla. Koska kaikki palvelut ovat saatavilla julkisesti, tietoturvan tason on oltava erittäin kova.

Google-ympäristö eroaa huomattavasti siitä, mihin loppukäyttäjät ovat tottuneet.

Aiheuttaa varmasti muutostarintaa, käyttäjät joutuvat opettelemaan täysin uuden käyttöjärjestelmän ja toimisto-ohjelmien käytön.

Windows-sovellukset eivät toimi Googlen laitteilla

Jos laitteilla on käytettävä Windows-työpöytäsovelluksia (.exe-tiedostoja), niin ko. sovellukset on pystytettävä pilveen virtualisointipalveluun. Sovellusta käytetään tällöin virtualisoidun ympäristön kautta (aiheuttaa kustannuksia) ns. Hybridimalli (kuvattu aiemmin).

Jatkotoimenpiteet:

Google ympäristön käyttöönottoon liittyvää selvitystä tietohallinnon resursien puitteissa on tehty kesän 2023 aikana sekä syksyllä 2023 KSTiedon, johon vuoden 2024 alussa liittyi myös suoraan Googlen edustajat. Ensimmäiset pilottikokeilut käynnistyvät Google Chromebookkeilla 2025 kevään aikana, opetustoimen, varhaiskasvatuksen, nuorisotoimen ja kaupunkisuunnittelun yksiköissä, kun KSTieto saa kaupungin tietoteknisen ympäristön rakennettua valmiiksi Googlen vaatimusten osalta.

Kaupungin toimialoilta kerätyn käyttökokemuksen jälkeen voidaan arvioida päättäjien siirtymistä Google-ympäristön käyttöön.

Avoim lähdekoodi

Jotta avoimen lähdekoodin hankintojen osalta kaupungilla osattaisiin tehdä harkittuja päätöksiä, tulisi perehtyä ennen varsinaisen hankinnan määrittelyä ja kilpailutusta avoimen lähdekoodin mahdollisuuksiin, hyötyihin ja erityispiirteisiin. Tähän kaupungilla on jo kiinnitetty huomioita uusien järjestelmien hankinnoissa, joissa yhtenä vaihtoehto on mahdollisuus toimittajan tarjota avoimeen lähdekoodiin perustuvaa ratkaisua.

Parempaan avoimen lähdekoodin hyödyntämiseen tarvittaisiin myös omaa kunnollista resursointia ja vahvempaa osaamista, pelkästään ulkopuolisen toimijan arvioihin esim. uuden järjestelmän rakentamisessa ei voida, eikä saa turvautua.

Aloitteen pohjalta tietohallinto käynnistää selvityksen mahdollisuudesta käyttää OpenOffice-ohjelmistoa Microsoft Office tuotteiden sijaan, käyttäjän niin itse halutessa, vuoden 2025 aikana. Avoimen lähdekoodin käyttöä sovelluksissa hyödynnetään mm. uudessa käyttöön otettavassa asianhallintajärjestelmässä.

Avoimen lähdekoodin käyttö ohjelmoinnissa ja sen opetuksessa:

Ottamatta kantaa opetustoimeen ja sen velvoitteisiin voimme yleisellä tasolla todeta, että tekoälyn ja koneoppimisen käyttö on yleistynyt merkittävästi, ja sen odotetaan kasvavan entisestään. Ohjelmoijien tarvitsee ymmärtää tekoälyn peruseräotteita ja pystyä soveltamaan niitä oikein, jotta he voivat kehittää parempia ja älykkäämpiä sovelluksia.

Opetustoimen kommentteina toteamme: Kotkan opetustoimi on jatkuvasti aktiivisesti kartoittamassa yhdessä kaupungin tietohallinnon kanssa eri vaihtoehtoja järjestelmä- ja ohjelmakokonaisuuksien käyttökelpoisuuden kehittämiseksi opetustoimen ydintehtävän kannalta. Aloitteessa esitetyt vaihtoehdot otetaan huomioon suunnittelutyössä.

Liite: Valtuustoaloite Google ja avoin lähdekoodi v.9

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle yllä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen; Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ja laitteistojen hyödyntäminen Kotkan kaupungissa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kv 9.12.2024 § 145

Liite: Valtuustoaloite Google ja avoin lähdekoodi v.9

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Ehdotus:	Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi yllä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen; Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ja laitteistojen hyödyntäminen Kotkan kaupungissa.
Käsittely:	Puheenjohtajan avattua keskustelun asiassa puheenvuoron käytti valtuutettu Riina Brofors.
Päätös:	Ehdotuksen mukainen.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

Liite

Valtuustoaloite Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen hyödyntämisestä Kotkan kaupungissa

Yleistä Googlen palveluista:

Google tarjoaa palveluita eri käyttötarkoituksiin, jotka kattavat laajan valikoiman digitaalisia työkaluja ja sovelluksia.

Näitä palveluita ovat muun muassa:

Hakukone: Googlen perustana toimii maailmanlaajuisesti käytetty hakukone, joka mahdollistaa tiedon etsimisen verkon eri sivustoilta.

Gmail: Sähköpostipalvelu, jonka avulla käyttäjät voivat lähettää ja vastaanottaa sähköpostiviestejä sekä järjestellä niitä eri kansioihin.

Google Drive: Pilvitallennuspalvelu, joka tarjoaa tilaa käyttäjien tiedostoille, kuten dokumenteille, kuville, videoille ja muille tiedostotyypeille.

Google Docs, Sheets ja Slides: Verkkopohjaiset toimisto-ohjelmat, jotka mahdollistavat tekstiasiakirjojen, taulukoiden ja esitysten luomisen ja jakamisen verkossa useiden käyttäjien kesken.

Google Maps: Karttapalvelu, joka tarjoaa reittiohjeita, liikennetietoja, paikkojen arvosteluja ja paljon muuta käyttäjien sijaintitietojen perusteella.

YouTube: Videoalusta, joka mahdollistaa videoiden katselun, jakamisen ja luomisen.

Google Chrome: Selain, joka tarjoaa nopean ja monipuolisen käyttökokemuksen verkossa.

Google Photos: Kuvien ja videoiden varmuuskopiointi- ja tallennuspalvelu, joka tarjoaa myös kuvien järjestelyä ja jakamista.

Google Translate: Käännöspalvelu, joka mahdollistaa tekstien kääntämisen eri kielille.

Google Calendar: Kalenterisovellus, joka auttaa ajanhallinnassa, tapahtumien suunnittelussa ja muistutuksissa.

Google Chromebook on kannettava tietokone, joka käyttää Google Chrome -käyttöjärjestelmää. Tämä käyttöjärjestelmä perustuu Linuxiin ja on suunniteltu erityisesti verkkopohjaiseen käyttöön. Chromebookit eroavat perinteisistä kannettavista tietokoneista siinä, että ne toimivat pääasiassa pilvipalveluiden, kuten Google Drive -tallennuspalvelun, Google Docsin ja muiden verkkopohjaisten sovellusten avulla.

Tärkeimmät ominaisuudet ja piirteet Chromebookeissa ovat:

Käyttöjärjestelmä: Chromebookit käyttävät Google Chrome -käyttöjärjestelmää, joka on suunniteltu verkkosovelluksia ja pilvipalveluita varten.

Nopeus ja suorituskyky: Chromebookit käynnistyvät nopeasti ja tarjoavat yleensä hyvän suorituskyvyn verkkosovelluksille.

Pilvipalveluiden integraatio: Chromebookit ovat tiiviisti integroituja Google-palveluiden kanssa, kuten Drive, Docs, Gmail ja YouTube, mikä mahdollistaa helpon tiedostojen tallentamisen pilveen ja pääsyn niihin mistä tahansa.

Turvallisuus: Chromebookit hyödyntävät useita sisäänrakennettuja turvallisuustoimintoja, kuten automaattisia päivityksiä ja suoja haittaohjelmia vastaan.

Hinta ja mallivalikoima: Chromebookkeja on saatavilla eri hintaluokissa ja erilaisilla teknisillä ominaisuuksilla eri valmistajilta, kuten Samsungilta, Acerilta, HP:ltä ja ASUSilta.

Käyttöjärjestelmän keveys: Chrome-käyttöjärjestelmä on kevyt ja vaatii vähemmän laitteistoresursseja kuin muut käyttöjärjestelmät, mikä voi mahdollistaa pidemmän akunkeston ja sujuvamman käyttökokemuksen vanhemmilla tai edullisemmilla laitteilla.

Chromebookit ovat suosittuja kouluissa ja yrityksissä sekä käyttäjien keskuudessa, jotka tarvitsevat pääsyn verkkosovelluksiin ja haluavat helpon ja nopean laitteen päivittäiseen käyttöön. Ne ovat hyvä vaihtoehto niille, jotka pääasiassa työskentelevät verkossa ja käyttävät pilvipalveluita tiedostojen tallentamiseen ja jakamiseen.

Microsoft 365 vs Google Workspace vertailua:

Microsoftin ohjelmat tarjoavat enemmän toiminnallisuutta (enemmän malleja, kaavoja, muokkaus- vaihtoehtoja jne.) ja ovat saatavilla työpöytäversioina, eivät pelkästään verkkosovelluksina ja mobiilisovelluksina. Google-

palvelut voidaan integroida Microsoft-ympäristöön, ja niitä voidaan käyttää rinnakkain Microsoftin tarjoamien palveluiden kanssa tarpeiden mukaan. Integraation aste riippuu omista käyttötottumuksista ja siitä, kuinka paljon halutaan hyödyntää molempien ekosysteemien tarjoamia etuja.

Toisaalta Google Workspacen muokkausohjelmisto erottuu helppokäyttöisyydellään ja edistyneillä yhteistyöominaisuuksillaan.

Microsoft 365 Outlook kuitenkin monipuolisempi ominaisuuksiltaan (automaattinen sähköpostien hallinta, sähköpostipohjat, vastaukset, aikataulutus ja liitteen ehdotukset jne).

Microsoft Teams vs Google Meet. Microsoft Teams ja Google Meet -viestintätyökalut eroavat toisistaan melkoisesti. Teams on todellinen yhteistyöalusta, tarjoten ei pelkästään videopuheluita vaan myös mahdollisuuden luoda keskustelukanavia ja tiimejä ryhmätyöhön, vuorovaikutukseen ja dokumenttien jakamiseen projektitiimin tai osaston jäsenten kesken. Teams on myös tehokkaampi isojen webinaarien tai koulutustilaisuuksien järjestämiseen, jossa voidaan isännöidä jopa 10 000 osallistujaa.

Microsoft SharePoint vs Google Sites. Microsoft SharePointin ja Google Sitesin ratkaisut mahdollistavat integroitujen yritysverkkosivustojen luomisen, jotka ovat yhteydessä muihin ohjelmistoihin niiden vastaavissa paketeissa (Word/Google Docs, Excel/Google Sheets jne.). SharePointin ja Google Sitesin intranetien ja tiimisivustojen kautta työntekijät voivat tehdä yhteistyötä, jakaa resursseja ja käyttää helposti työkalujaan, vaikka työskentelisivät etänä. Vaikka Google Sites tunnetaan käyttäjäystävällisyydestään, Microsoft SharePoint tarjoaa huomattavasti enemmän ominaisuuksia, kuten työnkulun luonti, dokumenttien hallinta sekä edistyneet sisäiset yhteistyö- ja viestintäominaisuudet.

Microsoft OneDrive vs Google Drive. Microsoft OneDrive ja Google Drive ovat kaksi tiedostojenjakopalvelua, jotka ovat integroituna muihin sovelluksiin. Molemmat ratkaisut mahdollistavat käyttäjien tallentaa asiakirjoja pilveen ja turvallisesti tehdä yhteistyötä niiden parissa. Pääasiallinen ero OneDriven ja Google Driven välillä on saatavilla oleva tallennustila. Microsoft 365 -tilaukset tarjoavat 1 TB tallennustilaa käyttäjää kohti. Toisaalta Google Workspace tarjoaa välillä 30 GB ja 5 TB tallennustilaa käyttäjää kohti.

Tietoturva Microsoft 365:ssä vs Google Workspacessa. Tietoturvan osalta sekä Microsoft 365 että Google Workspacen tuottavuus- ja yhteistyöratkaisut takaavat korkean suojan. On huomioitava, että Microsoft 365 -datat sijaitsevat Microsoftin datakeskuksissa Ranskassa. Google Workspacen tilaajilla on myös mahdollisuus pyytää, että heidän datansa säilytetään Euroopassa. Microsoftilla on M365 palvelussa huomattavasti enemmän tietoturvaominaisuuksia kuin Google Workspacen vastaavassa lisenssisitasossa.

Vertailu KSTiedon tarjoamassa laitteiden ylläpito ja tukipalvelussa Microsoft ja Google ympäristöjen välillä

Palveluhinnasto 2024

Hinnat € /kk	Google	Windows	Hybrid
Hallintotyöasema	12,00 €	14,41 €	-
Edu työasema	6,00 €	8,59 €	-
Hallintokäyttäjä	10,74 €	10,74 €	13,96 €
Edu-Käyttäjä - Opetushenkilöstö	5,37 €	5,37 €	6,98 €
Edu-käyttäjä - Oppilas	0,58 €	0,58 €	0,75 €

Hybridmallissa käyttäjätunnuksella voi kirjautua Windows ja Google työasemille.

Lisäksi Googlen toimisto-ohjelmien (Vastaava kuin M365) lisenssit ovat yleisesti ottaen 30-60% halvempia, riippuen lisenssistä. Hallinnon työasemissa ainoa vaihtoehto on Googlen käyttämisessä hybridimalli, jossa osaa ohjelmista käytetään Windowsin kanssa osaa Googlen kanssa. Pelkästään Googlen käyttöä voidaan toteuttaa siinä vaiheessa, kun ohjelmistot ovat Google-yhteensopivia tai niistä on rakennettu Googlella toimiva versio. Tämä vielä tässä vaiheessa on erittäin kallista, koska kaikki kaupungin järjestelmät eivät ole pilvisovelluksia, joita voidaan käyttää pelkästään selaimen kautta, esim. taloushallinnon SAP-järjestelmä.

Chromebookien käyttöjärjestelmälisenssit lisensoidaan eri tavalla kuin Microsoftilla. Jokaiseen Chromebookiin tulee hankkia lisenssi, jonka voi ostaa kahdella eri tavalla:

- Lisenssi tulee laitteen mukana: Laitteen hankintahintaan on sisällytetty laitteen ostohintaan. Mukana tulee lisenssi, joka kattaa laitteen elinkaaren. KSTiedolta hankittavat kilpailutetut ChromeBook-laitteet sisältävät tämän lisenssin.
- Lisenssi on ostettava erikseen: Jos laitteen mukana ei tule lisenssiä, niin sille on hankittava kuukausimaksullinen lisenssi. Muuten laitetta ei voi liittää yrityksen hallintaan ja ympäristöön. Lisenssejä voi ostaa KSTiedolta – Hinta riippuu siitä, että kuinka moneksi kuukaudeksi lisenssi hankitaan kerralla.
- Käyttöönottoprojektin kustannukset tuntiperusteisella veloituksella KSTiedon hinnaston mukaan.

Tietosuoja Google – palveluissa

Tietosuojan merkitystä ei voi nykyaikana väheksyä. Myös Googlen palveluihin on kohdistunut erilaisia selvityksiä, esim. mihin Google käyttää varastoimaansa tietoa tai mihin Googlen palveluita opetuksessa käytetään.

Mm. Tietosuojavalvutettu on selvittänyt Suomessa Googlen opetuslustoja käyttöä koulussa. Tietosuojavalvutettu totesi joulukuussa 2021 päätöksessään, että kaupunki ei voinut käsitellä oppilaiden henkilötietoja Googlen opetuslustoilla vetoamalla lakisääteiseen perusopetuksen järjestämisvelvollisuuteensa.

Päätöksellä ei kielletä opetuslustoja käyttöä, vaan todetaan, että oppilaiden tietojen käsittelylle Googlen palveluissa on määriteltävä lainmukainen peruste.

Kyseinen kaupunki valitti tietosuojavalvutetun päätöksestä hallinto-oikeuteen. Helsingin hallinto-oikeus antoi kesäkuussa 2023 ratkaisun, jossa se piti voimassa tietosuojavalvutetun kannan.

Tanskan valvontaviranomainen on v. 2024 alussa selvittänyt Google Workspace for Education -ohjelmiston käyttöä tanskalaisissa kouluissa 53 kunnassa. Selvityksen perusteella se katsoo, että kunnilla ei ole ollut perustetta välittää oppilaiden tietoja Googlen käyttöön palvelujen kehittämistä ja mittaamista varten. Koulut ovat kuitenkin voineet välittää henkilötietoja Googlelle muun muassa opetusohjelmistoon liittyvien palvelujen tarjoamiseksi ja palvelujen turvallisuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi. Tietosuojaviranomainen muistuttaa lisäksi, että kuntien olisi tullut ennen työkalujen käyttöönottoa selvittää, miten Google käsittelee välitettyjä henkilötietoja. Kunnat määrättiin korjaamaan Googlen palvelujen käyttö perusopetuksessa tietosuojasäännösten mukaiseksi 1. elokuuta 2024 mennessä.

Kuinka KS Tieto on ratkaisut asiakaspalveluiden tietosuojakysymykset Google-palveluiden osalta

Google-ympäristössä tietosuojaan voidaan vaikuttaa erilaisilla asetuksilla ja politiikoilla. Datat käsittely- ja

säilöntäpaikka voidaan asettaa Eurooppaan, jolloin tiedot eivät siirry EU-alueen ulkopuolelle. Palvelu tarjoaa myös tutut tietoturvaominaisuudet, kuten monivaiheisen tunnistautumisen käyttäjilleen.

Google kehittää palveluitaan "Zero Trust"-mallilla. Koska kaikki palvelut ovat saatavilla julkisesti, tietoturvan tason on oltava erittäin kova.

Onko käyttöönotonsuhteen mahdollisia uhkia tai haasteita? Mahdolliset asiakaskokemukset ja palautteet?

KSTieto: On.

Esimerkiksi: Google-ympäristö eroaa huomattavasti siitä, mihin loppukäyttäjät ovat tottuneet Microsoftin tuotteiden kanssa. Aiheuttaa varmasti muutostavastarintaa, käyttäjät joutuvat opettelemaan täysin uuden käyttöjärjestelmän ja toimisto-ohjelmien käytön.

Windows-sovellukset eivät toimi Googlen laitteilla

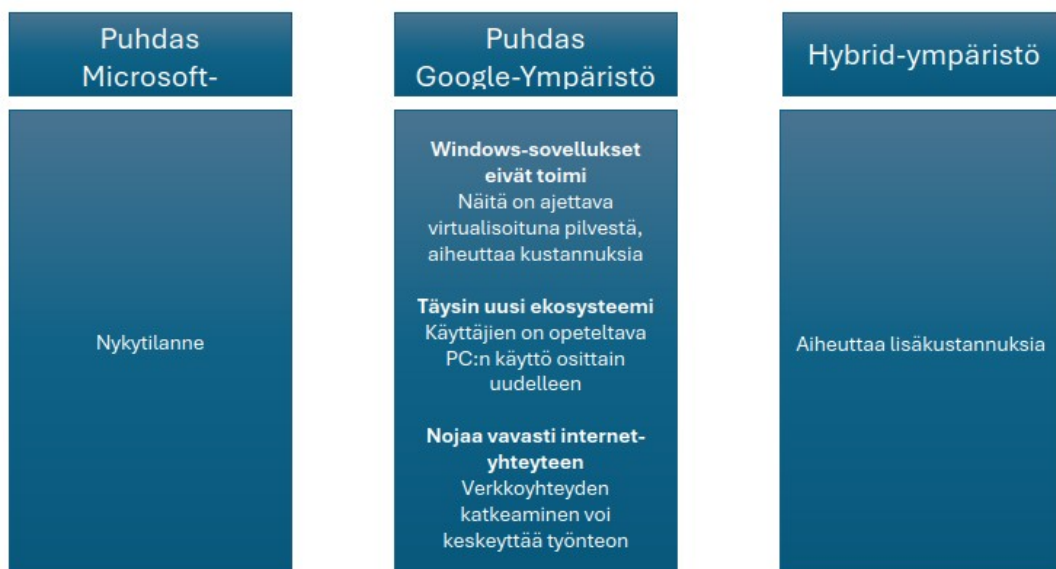
Jos laitteilla on käytettävä Windows-työpöytäsovelluksia (.exe-tiedostoja), niin ko. sovellukset on pystytettävä pilveen virtualisointipalveluun. Sovellusta käytetään tällöin virtualisoidun ympäristön kautta (aiheuttaa kustannuksia) ns. Hybridimalli (kuvattu aiemmin).

Erikoisemmat fyysiset lisälaitteet eivät todennäköisesti toimi CromeOS-koneilla

Esim. Barco näytönjako-USB palikat, muut .exe:n sisältävät lisälaitteet. Näitä käytössä esim. kaupungintalon kokoushuoneissa.

Sähköiset YO-kokeet eivät toimi CromeOS-laitteilla.

Kotkan kaupungilla on tällä hetkellä yli 250 erityyppistä ja erikokoista(käyttäjämäärältään) Windows-ohjelmistoa, joiden kaikkien toimivuutta ei tässä vaiheessa ole vielä ehditty varmistaa Google-ympäristön yhteensopivuuden osalta.

Uusien palveluiden käyttöönotto työntekijöiden työssä:

Googlen palveluiden käyttöönotto lisää alussa työtä ja epävarmuutta, mitä ei pidä väheksyä työn kuormittavuutta arvioitaessa. Lähivuosien tietotekninen haaste esim. tekoälyn hyödyntämisen kannalta on monille vaativa. Uusia sovelluksia tulee kiihtyvällä tahdilla lisää, ja olemassa olevat sovellukset päivittyvät nopealla syklillä. Tässä työntekijöiden koulutus on avainasemassa. Riittävä ja jatkuva koulutus ja niiden resurssointi lisäävät paitsi osaamista työhön niin myös työssä jaksamista ja työilon säilyttämistä. Esim. opettajien TVT-koulutukseen kuin myös muiden työntekijöiden koulutukseen pääsemiseen on varattava riittävästi mahdollisuuksia ja resursseja. Myös kaikki vertaistuki, jonka työyhteisö voi antaa, on otettava yhteiseen käyttöön.

Yhteenvetona:

Microsoft 365 ja Google Workspace ovat kaksi pilvipohjaista tuottavuus- ja yhteistyöpakettia, jotka mahdollistavat työskentelyn yksilöllisesti tai tiimeissä tehokkaasti mistä tahansa. Molemmat tuotteet sisältävät vastaavia muokkaustyökaluja: Word ja Docs, Excel ja Sheets, PowerPoint ja Slides jne.

Kuitenkin Microsoftilla on merkittävä etu yhteistyötyökalujen saralla Microsoft Teamsin ja SharePointin kautta, joilla ei ole todellisia vastineita Googlen paketissa. Lisäksi Word, Excel, PowerPoint ja Outlook ovat olleet käytössä vuosikymmenien ajan. Microsoftilla on pitkä historia yritysohjelmistojen parissa ja se tarjoaa joukon hallintaratkaisuja, yrityksille, jotka haluavat integroida IT-järjestelmiään. Microsoft 365 tarjoaa myös huomattavasti edistyneempiä tietoturvallisuus- ja sääntöjenmukaisuusominaisuuksia, jotka voivat olla ratkaisevan tärkeitä mm. huolehtimalla arkaluonteisten tietojen suojaamisesta nykyaikana.

Useat erot voivat auttaa valitsemaan näiden kahden verkkoyhteistyöalustan välillä. Google Workspace on pilvipiperustainen ratkaisu. Sen yksinkertaiset sovellukset, joihin pääsee verkkoselaimen tai mobiilisovelluksen kautta, korostavat yhteistyöominaisuuksia.

Microsoft 365 juontaa juurensa Office-paketin työpöytäohjelmistoista. Useimmat Microsoft 365 -lisenssit sisältävät paitsi verkkosovelluksia ja mobiilisovelluksia myös työpöytäversion.

Valinta näiden kahden ekosysteemin välillä on tarpeen arvioida vielä tarkemmin niin kaupungin työntekijöiden tarpeiden, käytön, odotuksien kuin ICT-arkkitehtuurin sopivuuden kannalta, kustannuksia painottaen.

Jatkotoimenpiteet:

Google ympäristön käyttöönottoon liittyvää selvitystä tietohallinnon resurssien puitteissa on tehty kesän 2023 aikana sekä syksyllä 2023 KSTiedon, johon vuoden 2024 alussa liittyi myös suoraan Googlen edustajat. Ensimmäiset pilottikokeilut käynnistynevät Google Chromebookeilla vuoden 2025 alkupuolella, opetustoimen, varhaiskasvatuksen, nuorisotoimen ja kaupunkisuunnittelun yksiköissä, kun KSTieto saa kaupungin tietoteknisen ympäristön rakennettua valmiiksi Googlen vaatimusten osalta. Pilotoinnille on esitetty määrärahavaraus vuodelle 2025.

Kaupungin toimialoilta kerätyn käyttökokemuksen jälkeen voidaan arvioida päättäjien siirtymistä Google-ympäristön käyttöön.

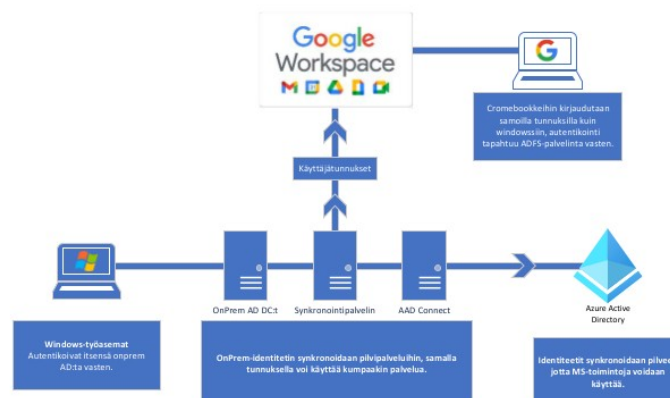
Seuraavassa KSTiedon esitys pilottiympäristön suunnitelmasta.

Minkälainen olisi paras pilottiympäristö?

KSTieto: Paras ympäristö olisi hybridiympäristö, eli sen käyttäjät käyttäisivät samoilla tunnuksilla Windows- ja Google laitteita. Windowsista ei todennäköisesti päästä pitkään aikaan kokonaan eroon kuntasektorilla, joten hybridiympäristö soveltuisi parhaiten toimintojen ja konseptin testaamiseen. Jos saadaan käyttäjiä mukaan opetus- ja hallintopuolelta, niin vielä parempi.

KSTieto: Kuva hybridiympäristöstä:

Yksi sama tunnus Windows- ja Google työasemille, AD Masterina

Hyödyt:

- +Käyttäjille helppo
- +Voidaan käyttää kummankin ympäristön palveluja
- +Rusinat pullasta kummastakin ekosysteemistä

Haitat:

- Aiheuttaa lisäkustannuksia käyttäjäpalvelujen kautta

KS Tiedolla on Google Partner-status:

Google on myöntänyt KSTiedolle Partner (kumppanuus)-statuksen. Kumppanuus on edellyttänyt KSTiedolta ponnistuksia ja näyttöjä, jotta Google hyväksyi KSTiedon kumppanikseen.

Partner status mahdollistaa muun muassa: Google lisenssien ja pilviresurssien oston suoraan KSTiedolta ilman välikäsiä alennetuilla hinnoilla: Google Workspace lisenssit, ChromeOS Lisenssit, Google Cloud Resurssit

KSTieto voi toimia välittäjänä Google-koulutuksissa Kotkalle (kontaktien avulla). Näihin koulutuksiin on Google esittänyt omia koulutusalihankkijoitaan, jotka ovat toimineet myös KSTiedon kanssa. KSTiedon kautta hankittuna Google – palveluiden raskas kilpailutus voidaan välttää ja saadaan paikallisen toimijan osaaminen parhaiten hyödyksi.

Avoim lähdekoodi

Avoim lähdekoodi tai avoim koodi on ohjelmiston tuottamis- ja kehitysmenetelmä, joka tarjoaa käyttäjälle mahdollisuuden tutustua ohjelmiston lähdekoodiin ja muokata sitä tarpeisiinsa toisin kuin suljetuissa ohjelmistoissa. Avoimen lähdekoodin periaatteisiin kuuluu myös vapaus käyttää ohjelmistoa mihin tahansa tarkoitukseen ja kopioida sekä levittää niin alkuperäistä että myös ohjelmiston muokattua versiota. v. 2021 Euroopan komissio julkaisi syyskuussa tutkimuksen avoimen lähdekoodin vaikutuksista. Tutkimuksessa ilmeni, että avoimen lähdekoodin ohjelmistot ja laitteistot ovat avainasemassa digitaalisessa muutoksessa ja vaikuttavat myös merkittävästi EU:n bruttokansantuotteeseen.

Elokuun 2019 alusta voimaan tullut Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta, sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteen toimivuudesta, tietojärjestelmien yhteen toimivuuden toteuttamisesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta. Julkisen sektorin ohjelmistohankintoja tulisivat siis ohjata avoimuuden ja läpinäkyvyyden, yhteen toimivuuden, riippumattomuuden sekä joustavuuden periaatteet ja varmistaa hankintojen kohteena olevien ratkaisujen kohtuulliset ohjelmisto- ja palvelukustannukset myös pitkällä aikavälillä.

Avoimen lähdekoodin käyttö ohjelmistohankinnoissa:

Jotta avoimen lähdekoodin hankintojen osalta kaupungilla osattaisiin tehdä harkittuja päätöksiä, tulisi perehtyä ennen varsinaisen hankinnan määrittelyä ja kilpailutusta avoimen lähdekoodin mahdollisuuksiin, hyötyihin ja erityispiirteisiin. Tähän kaupungilla on jo kiinnitetty huomioita uusien järjestelmien hankinnoissa, joissa yhtenä vaihtoehto on mahdollisuus toimittajan tarjota avoimeen lähdekoodiin perustuvaa ratkaisua.

Parempaan avoimen lähdekoodin hyödyntämiseen tarvittaisiin myös omaa kattavaa resursointia ja vahvempaa osaamista, pelkästään ulkopuolisen toimijan arvioihin esim. uuden järjestelmän rakentamisessa ei voida, eikä saa turvautua.

Kokonaiskustannuksia laskettaessa mm. lisenssimaksujen lisäksi on huomioitava myös hankintojen epäsuorat kustannukset, jotka liittyvät erityisesti yhteen toimivuuteen muun tietoteknisen ympäristön kanssa sekä tarvittavan osaamisen hankintaan ja ylläpitoon.

Ohjelmiston lähdekoodin avoimuus ei suoraan takaa yhteen toimivuutta eikä helppoa liitettävyyttä muihin ohjelmistoihin, vaan niihin tarvitaan avoimia ohjelmistorajapintoja ja standardeja.

Kaupungin tietoteknisessä ympäristössä tietojärjestelmät tukeutuvat Windows 10 ja Windows 11 käyttöjärjestelmiin ja Microsoft M365 toimisto-ohjelmistoihin. Jo pelkästään näistä syistä on avoimella lähdekoodilla tuotettujen toimisto-ohjelmistojen rinnakkaiskäyttö selvítettävä tarkasti ennen niiden käyttöönottoa.

Aloitteen pohjalta tietohallinto käynnistää alustavan selvityksen mahdollisuudesta käyttää OpenOffice-ohjelmistoa Microsoft Office tuotteiden sijaan vuoden 2025 aikana. Avoimen lähdekoodin käyttöä sovelluksissa hyödynnetään mm. uudessa käyttöön otettavassa asianhallintajärjestelmässä ja kaupungilla olevassa integraatioalustassa.

Avoimen lähdekoodin käyttö ohjelmoinnissa ja sen opetuksessa:

Ottamatta kantaa opetustoimeen ja sen velvoitteisiin voimme yleisellä tasolla todeta, että tekoälyn ja koneoppimisen käyttö on yleistynyt merkittävästi, ja sen odotetaan kasvavan entisestään. Ohjelmoijien tarvitsee ymmärtää tekoälyn perusperiaatteita ja pystyä soveltamaan niitä oikein, jotta he voivat kehittää parempia ja älykkäämpiä sovelluksia.

Monipuolisten ohjelmointikielten opetteleminen on tärkeää, jotta ohjelmoijat voivat työskennellä monipuolisesti eri projektien parissa. Avoin lähdekoodi ja yhteistyö ovat yhä suositumpia ohjelmoinnin yhteisössä. Avoin lähdekoodi mahdollistaa ohjelmoijien yhteistyön ja avoimen tiedon jakamisen.

Ohjelmoinnin opettamiselle ja opiskelulle peruskoulun ensimmäisistä luokista lähtien on selkeä tarve. Nyky-yhteiskunta rakentuu kovaa vauhtia digitalisaatio edellä. Useat palvelut ovat hoidettavissa älypuhelimilla ja esimerkiksi robotiikka ja tekoäly tuovat jatkuvasti uusia innovaatioita ihmisten arkeen. Nuorten olisi hyvä oppia jo varhaisessa vaiheessa, kuinka asiat ympärillä toimivat ja miten ne on rakennettu. Uusien teknologioiden ja niiden sisällön ymmärtämisen opettamisella on mahdollista auttaa ihmisten kokemuksia tulevaisuudessa teknologian keskellä

Opetustoimen kommentteina toteamme: Kotkan opetustoimi on jatkuvasti aktiivisesti kartoittamassa yhdessä kaupungin tietohallinnon kanssa eri vaihtoehtoja järjestelmä- ja ohjelmakokonaisuuksien käyttökelpoisuuden kehittämiseksi opetustoimen ydintehtävän kannalta. Aloitteessa esitetyt vaihtoehdot otetaan huomioon suunnittelutyössä.

D/4480/00.01.02.01/2024

146 § Valtuustoaloite, Hurukselan Hirvenjoen ponttonisillan kunnostaminen tai uuden rakentaminen

Kv 9.12.2024 § 146

- Liite: Valtuutettu Riitta Klemola edustamansa Keskustan valtuustoryhmän puolesta luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.
- Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		

Päivämäärä 9.12.2024

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi: Hurukselan Hirvenjoen ponttonisillan kunnostaminen ja uuden rakentaminen

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): talousarvioaloite

Aloitteen sisältöteksti: **Valtuustoaloite Hurukselan Hirvenjoen ponttonisillan kunnostamiseksi tai uuden rakentamiseksi**

Silta on merkitty Kotkan kaupungin Kymijoen pohjoisosan osayleiskaavaan ja 5.11.2015 se on vahvistettu kaupungin osayleiskaavassa Y21. Kaavan sivulla 36 kohdassa 4.10 Liikenne on kartta, johon silta on myös merkitty ulkoilureittinä, jona sitä käytetään edelleen päivittäin. Tekstissä mainitaan, että "kaavassa osoitetaan useita ulkoilureittejä, erityisesti jokivarteen". Liitteenä kaksi karttakopiota osayleiskaavasta. Karttaan on ympyröity punaisella sillan paikka ja siitä näkyy myös ulkoilureitti merkintä. Toinen kartta on vähän laajemmalta alueelta kylää, mutta siihenkin on merkitty ulkoilureitti. Ulkoilijat ja koululaiset käyttävät siltaa päivittäin.

Sillan historiaa Huruksela-Seuran muistiinpanoista

- Kylän miesten rakentama jonkinlainen kapea siltarakennelma ollut samalla paikalla kuin ponttonisilta jo ainakin 1960-luvulla – jollei aikaisemmin.
- Pioneerit rakensivat sillan Kymin kunnan aikana vuonna 1972. Silta on 52m pitkä ja 1,5 m leveä. Puinen silta on rakennettu betonielementtien päälle, joissa styrox muovia sisällä.
- Kotkan kaupungin omistukseen 1977 kuntaliitoksen yhteydessä
- 5.11.2015 vahvistettu Kotkan kaupungin Kymijoen pohjoisosan osayleiskaavassa Y21 3§.

- 2018 kesällä Kotkan uusi kaupunginjohtaja Esa Sirviö oli juhlapuhujana Halkolan suvun sukutapaamisessa Soihtulassa. Tilaisuudessa otettiin esille sillan huono kunto.

Kaupunginjohtaja lupasi, että silta saadaan kuntoon.

- 2019 yhteydenotto kaupungininsinööri (infra) Matti Paavolaan
- 2019 keskustelu Sami Virtasen kanssa
- 2020 Ponttonisillan kunto

Keskusteltiin Kahrinmäen ja Hirvenmäen yhdistävän ponttonisillan huonosta kunnosta. Sen kunnosta on oltu yhteydessä aikaisemmin kaupunkiin ja puolustusvoimiin. Yhteydenotot eivät tuottaneet tulosta. Talkoilla siltaa on kunnostettu muutama vuosi sitten.

- 2021 Anu Heinikoski kävi kuvaamassa sillan. Tekniseltä johtajalta saatiin vastauksia kysymyksiin - vuonna 2022 siltaa ei tule, mutta esittävät investointeihin myöhemmin.

Päivämäärä 9.12.2024

Teknisen puolen täytyy selvittää rasitteet ym. asiat kaupunkisuunnittelun kanssa ja koko homma siis menisi yhteistyönä. Luvattiin, että silta tulisi investointeihin, kun asiat selventyvät.

- Kaupungin ”Kylässä Kotkassa Hurukselassa” tapahtuma toukokuussa.2022 Soihtulassa.
 - o Hirvenjoen ylittävä Hirvenmäentien ja Myllypellontien yhdistävä kävelysillan kunnostaminen
 - o 5.11.2015 vahvistettu osayleiskaavan Y21 suunnitelmat
 - o lenkkeily ja pyöräily onnistuvat ympäri kylää. Myös Kahrinmäen lasten koulumatka pysäkille on kilometrin lyhyempi.

Sillan kunnostuksen selvittäminen ja suunnittelu (+20 000€) tuli esille kaupunginvaltuuston talousarviokokouksen osin myöhästyneenä hätäisenä muutosesityksenä (PS) marraskuussa 2024 ilman laajempaa taustatietoa, mutta kuitenkin kaupunkisuunnittelujohtajan kanssa käydyn keskustelun jälkeen. Melko täpärän äänestyksen jälkeen muutosesitys ei mennyt läpi.

Esitämme yllä oleviin tietoihin vedoten, että Kotkan kaupunki selvittää ja suunnittelee edelleen toimenpiteitä Hirvenjoen sillan kunnon parantamiseksi pikaisesti tai jopa uuden rakentamiseksi tulevaisuudessa.

Kotkassa 9.12.2024

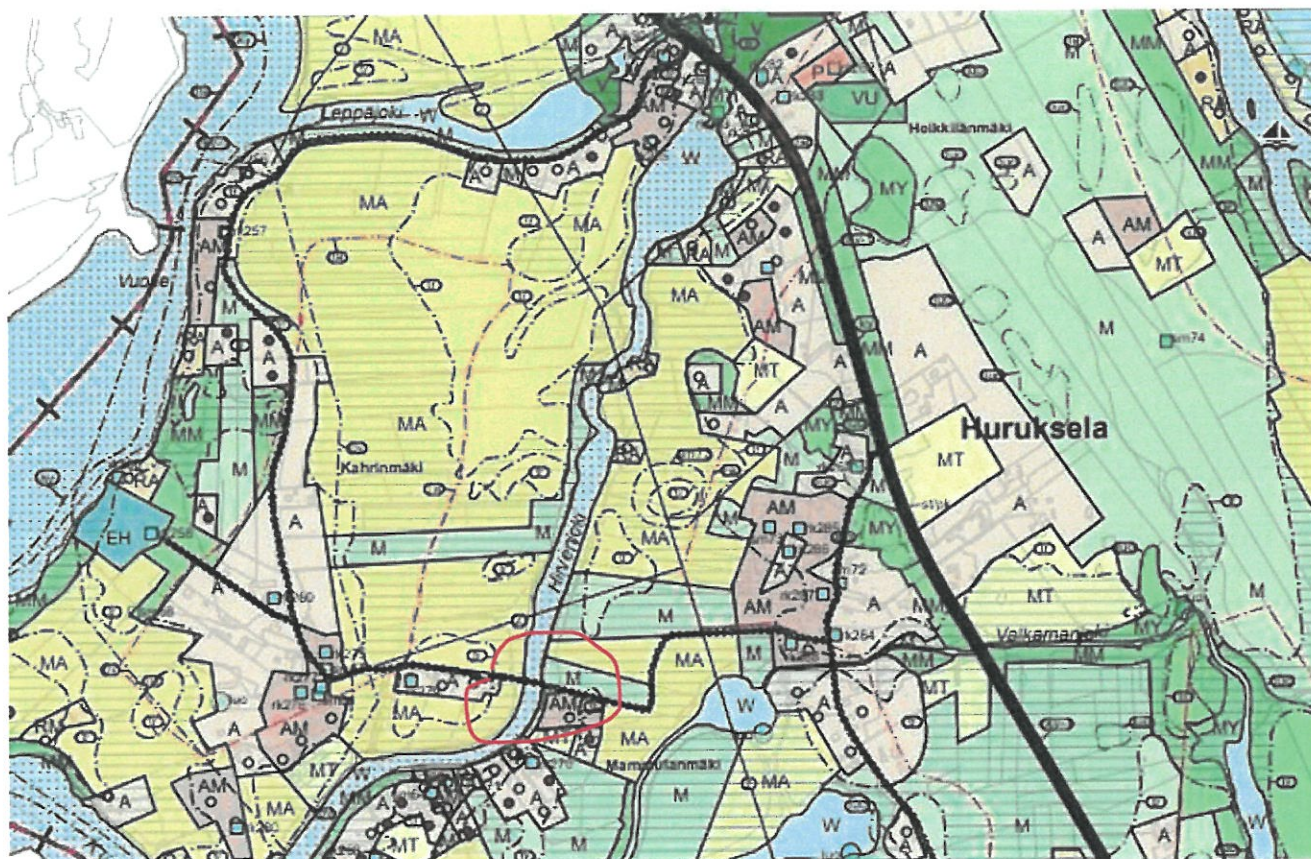
Keskustan valtuustoryhmä

Riitta Klemola

Sanna Saikkonen

Aloitteen tekijät: Riitta Klemola

Aloitteen jättöpäivä: 9.12.2024

4.10 LIIKENNE

LIIKENNEVERKKO

Kaava-alueen pohjoisosassa Hurukselantie on kantatie 357, se jatkuu Susikosken yli pohjoiseen Anjalaan ja etelässä Otsolaan.

Kaavassa osoitetaan useita ulkoilureittejä, erityisesti jokivarteen.

Kaava-alueen eteläosassa paikallistiet Pemoontie ja Laajakoskentie ovat koojakatuja. Niiden välillä ei ole yhteyttä muuten kuin etelästä Sutelantien kautta.

Kaavassa on osoitettu kaupungin liikenneverkkosuunnitelman mukainen liikenteen ja kevytliikenteen yhteystarve joen poikki Kurittulan - Ruununkasken kohdalla.

MELU

D/4483/00.01.02.01/2024

147 § Valtuustoaloite, Pyötinen-Sunila-Popinniemi alueelle teollista historiaa kunnioittava ulkoilureitti

Kv 9.12.2024 § 147

- Liite: Valtuutettu Joona Mielonen luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.
- Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuustoaloite: Pyötinen - Sunila - Popinniemi alueelle teollista historiaa kunnioittava ulkoilureitti

Kotkan seutu on täynnä rapistuneita jäänteitä sen pitkästä teollisesta historiasta. Kun teollinen rakennemuutos on edennyt, osa historiasta on saanut väistyä uuden tieltä. On tärkeää, että näitä historian jälkiä pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon jälkipolville. Kotkan omaperäisyys ja identiteetti perustuvat rosoiselle historiallemme. Värikäs historia on taas ehdoton valttikortti ja vetovoimatekijä Kotkalle.

Popinniemessä Hallantiellä teollisesta historiasta on jäljellä vanha Sunilan tehtaaseen johtava ratapohja sekä Pyötisen rautatiesilta. Ratapohjan varrella voi edelleen nähdä rautatiehen liittyvää ajan patinaa verhoutunutta infraa.

Pyötisen silta ylittää Popinniemenlahden Hallan puolelta kohti Sunilaa. Silta on heikkokuntoinen, eikä sitä pitkin pysty salmea turvallisesti tällä hetkellä ylittämään. Vastarannalla sijaitsee myös Sunilan tehdasalue, jonka syystä asiattomilta on kulku sinne kielletty. Alueella on kuitenkin Sunilan Sisun venevaja, joten alue on jo osittain tehtaan ulkopuolisten toimijoiden käytössä. Silta edustaa samaa aikakautta kuin vuonna 2019 purettu samalla ratalinjalla ollut ja vieressä sijainnut Hallan silta. Pyötisen silta on kulttuurihistoriallisesti ainutlaatuinen ja siten merkittävä seudun teollisen historian symboli.

Esitän, että Pyötisen vanha rautatiesilta kunnostetaan kevyen liikenteen kestäväksi ja Popinniemenlahden ympärille luodaan osin vanhaa ratapohjaa hyväksikäyttäen teollista historiaa esiin nostava ulkoilureitti. Samalla selvitetään Pyötisen vanhan rautatiesillan kulttuurihistorialliset arvot ja suojelutarve.

Tavoite

Reitin luomisen tavoitteena tulee olla teollisten jäänteiden ja ympäristön mahdollisimman vähäinen kunnostaminen. Sillan kunnostamisen lähtökohta on mahdollistaa sillan ylitys jalankulkijalle turvallisesti. Silta pyritään jättämään ulkoisesti nykyiseen kuntoon. Reitille pystytetään muutama opastaulu kertomaan alueen teollisesta historiasta.

Reitti

Ulkoilureitti kulkisi entisen Hallan sillan kohdilta Pyötisen sillan yli Sunilan tehtaan alueen rantaan, josta se kulkisi Popinniemenlahden ympäri Alvar Aallon suunnitteleman asuinalueen kautta Popinniemen vanhan puutaloalueen kapeiden hiekkaisen kujien halki laituri-alueiden kautta takaisin alkupisteeseen.

Kuva. Esimerkki vaihtoehdosta ulkoilureitin linjaksi.

Aloitevastauksessa tulee selvittää

- Minkälaisia kaavoituksellisia toimia vaatii Sunilan tehdasalueen reunaan rantaa pitkin kulkeva ulkoilureitti? Sunilan tehdas on saanut uuden omistajan, joten ajoitus neuvottelun käynnistämiseksi on hyvä.
- Minkälaisin kustannuksin Pyötisen silta saadaan jalankulkijoille turvalliseksi?
- Onko reitin mahdollistamiseksi ja sillan kunnostamiseen saatavilla ulkopuolista hankerahoitusta?

Kotkassa 9.12.2024
Joona Mielonen (vas.)
kaupunginvaltuutettu

D/4485/00.01.02.01/2024

148 § Valtuustoaloite, Kotkan ruusun muistomerkin sijoittaminen Kantasataman alueelle

Kv 9.12.2024 148

Liite: Valtuutettu Joona Mielonen luki aloitteen, joka on tämän pöytäkirjan liitteenä.

Päätös: Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ei valitusosoitusta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Valtuustoaloite: Kotkan ruusun muistomerkin sijoittaminen Kantasataman alueelle

Kotkan kaupunki on saanut lahjoituksena kapteeni Carl Gustaf Walldenin rakentaman punaista lyhtyä esittävän, Roosa Mäkistä eli "Kotkan Ruusua" kunnioittavan työn. Työn sijoittamisen epäselvyydet ovat käynnistäneet julkisen keskustelun.

Kantasatama on muuttunut viimeisen 20 vuoden aikana valtavasti. Kaupunki on luonut uutta elinvoimaista tarkoitusta alueelle satamatoiminnan loputtua. Kantasatamaan rakennettiin vuonna 2006 Suomen merimuseo ja vuonna 2023 avattiin Satama Areena. Uusimpana alueelle on valmistunut vuode 2024 aikana XAMK:n kampus.

Samalla kun alueelle nousee uutta positiivista elinvoimaa, on alueen historian esillä pitäminen entistä tärkeämpää. Varastorakennuksia on jo poistunut alueelta, ja satamaan tiiviisti kiinnittyneistä rakennuksista jäljellä on ränsistynyt Ankkuritalo.

Kotkan ruusun eli parturi Roosa Mäkisen tarina on kiinteä osa kotkalaista kulttuuriperintöä. Tällä hetkellä sataman lähistöllä hänen muistokseen on jo kiinnitetty Tukkukaupan taloon muistolaatta, mutta sataman rikas historia ansaitsee enemmän ja näkyvämpää huomioimista.

Esitän, että sijoittaa Walldenin tekemän Kotkan ruusun eli Roosa Mäkisen historiaa kunnioittavan muistomerkin Kantasataman alueelle yhteistyössä tekijän kanssa. Työn yhteyteen asetetaan opastaulu kertomaan sen taustoista ja tarkoituksesta. Aloitteen vastauksessa tulee selvittää vaihtoehtoisesti myös muut keinot Kotkan ruusun tarinan ja sataman muun rosoisen historian vahvemmaksi esiintuomiseksi julkisen taiteen keinoin.

Kotkassa 9.12.2024
Joona Mielonen (vas.)
kaupunginvaltuutettu

Valituskielto

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

132–134, 137–138, 140–148

Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:ssä mainittuja asioita**, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankinto-oikaisua koskevaan päätökseen § -**, ei saa hakea muutosta.

Tässä kokouksessa tehdystä **päätöksestä § - , joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista**, ei saa valittamalla hakea muutosta (kuntalaki 24 §).

Valitusosoitus**Asiat**

135, 136, 139 §

Valitusviranomaisen ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valituksen saa tehdä

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta. [Oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeudessa - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista) Lain 9 §:n mukaan maksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon **17.12.2024**.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on **ilmoitettava**:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.
-

Valitukseen on **liitettävä**:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähetäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> .

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina omalla vastuulla.

**Valitusviranomaisen
yhteystiedot****Itä-Suomen hallinto-oikeus**

Minna Canthin katu 64, sisäänkäynti Puistokadun puolelta
70100 KUOPIO

(PL 1744, 70101 KUOPIO)

Puh. 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42501

Virka-aika: arkisin klo 8.00 – 16.15